

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΑ'

Τρίτη 16 Δεκεμβρίου 1997 (ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ)

Αθήνα, σήμερα στις 16 Δεκεμβρίου 1997, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.14', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Νικόλαο Γκατζή, Βουλευτή Μαγνησίας, τα ακόλουθα:

Α' ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Αχαΐας ζητεί την άμεση έναρξη της κατασκευής της Ιονίας Οδού.

2) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Λιμενικό Ταμείο Νομού Μεσσηνίας ζητεί την κατάταξη του λιμένος Καλαμάτας στα λιμάνια Εθνικής Σημασίας.

3) Οι Βουλευτές κύριοι ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ και ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Οικοδόμων και Συναφών Επαγγελματιών Ελλάδας ζητεί την απόδοση του συνόλου του λογαριασμού των υπέρ αγνώστων ενσήμων στους οικοδόμους.

4) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα του Αγίου Δημητρίου Πηλίου Νομού Μαγνησίας ζητεί χρηματοδότηση για την εκτέλεση κοινοτικού έργου.

5) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με τα προβλήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Ηρακλείου.

6) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με την προσπάθεια να διατηρηθεί σε χαμηλά επίπεδα η τιμή του ελαιολάδου.

7) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας αναφορικά με την ανάγκη εκσυγχρονισμού της διαδικασίας πληρωμής των επιδοτήσεων των αγροτών.

8) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ελαιοτριβιαιών

Πατρών Νομού Αχαΐας ζητεί την κατάργηση του λογιστικού προσδιορισμού βάσει εσόδων – εξόδων και την επαναφορά του συντελεστή καθαρού κέρδους.

9) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας σχετικά με την έλλειψη διαφάνειας στη διαχείριση των κοινοτικών κονδυλίων.

10) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Ιωάννης Κασαλιεράκης, παραγωγός εσπεριδοειδών, ζητεί να ισχύσουν νέες φορολογικές ρυθμίσεις του κλάδου των αγροτών.

11) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ασφαλισμένοι του ΤΕΒΕ ζητούν την εκλογή της κυρίας Χριστίνας Φραγκογιάννη, στη διοίκηση του ΤΕΒΕ.

12) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Ασκύφου – Σφακίων Νομού Χανίων ζητεί χρηματοδότηση του έργου "υδροάρδευση Ασκύφου".

13) Ο Βουλευτής Κοζάνης κ. ΛΑΖΑΡΟΣ ΛΩΤΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος εκτάκτων καθηγητών ΤΕΙ Κοζάνης ζητεί την άμεση καταβολή των δεδουλευμένων αποδοχών στα μέλη του.

14) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Εργατών Εργατριών Κλωστούφαντουργών ΒΙΟΠΑΛ Βόλου ζητεί την καταβολή των δεδουλευμένων στα μέλη της.

15) Οι Βουλευτές κύριοι ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων Δημόσιας Επιχείρησης Πολεοδομίας και Στέγασης καταγγέλλει τον Πρόεδρο της ΔΕΠΟΣ ΑΕ, επειδή μετά από τέσσερα χρόνια δικαστικών αγώνων αρνείται να καταβάλει δεδουλευμένες αποδοχές στα μέλη του.

16) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Σύλλογος Βόλου, ζητεί να αποκτήσει το δικαίωμα χρήσης "φθηνού πετρελαίου" για την παραγωγή των κηπευτικών.

17) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Επιμελητήριο Λέσβου ζητεί συγκριμένες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του "Καποδίστριας 2" στην Περιφέρεια Β.Αιγαίου".

18) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων στα Εθνικά Αθλητικά Κέντρα του Νομού Μαγνησίας υποβάλλει προτάσεις για το εργασιακό καθεστώς των μελών του εφόσον τα Κέντρα θα μεταβιβασθούν στους ΟΤΑ.

19) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων Σιδηροδρομικών Θεσσαλίας ζητεί νέες ρυθμίσεις συνταξιοδότησης για τα μέλη του.

20) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Πνευματικής Ιδιοκτησίας Α.Ε. ζητεί να ληφθούν μέτρα για την πάταξη της μουσικής πειρατείας στην Ελλάδα.

21) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αιγίου Νομού Αχαΐας ζητεί την κατάτμηση των αγροτικών ακινήτων της περιοχής "Αλυκής" Αιγίου.

22) Οι Βουλευτές κύριοι ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Μονίμων και Δοκίμων Λιμενεργατών ζητεί νέες ρυθμίσεις ασφάλισης των μελών της.

23) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ελαιουργείο "Δ. Καλιοτζίγκης - ΑΦΟΙ Πρωίμου Ο.Ε.Ε." Χανίων ζητεί την καταβολή κοινοτικής ενίσχυσης.

24) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Μαγνησίας ζητεί να μην

καταργηθούν τα Νομαρχιακά Παραρτήματα του ΕΟΜΜΕΧ.

25) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Μαγνησίας υποβάλλει προτάσεις σχετικά με το σχέδιο αναδιάρθρωσης του ΕΟΤ.

26) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Συνταξιούχων Αναπηρίας - Γήρατος - Θανάτου ΙΚΑ και ΟΚΑ και Συνταξιούχων όλων των Επικουρικών Ταμείων Νομού Μαγνησίας ζητεί την επαναφορά της ΑΤΑ και την κατάργηση των τριών αντισφαλιστικών νόμων.

27) Ο Βουλευτής Χανίων κ. ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μιχαήλ Αριστοδήμου Πνευματικάκης, κάτοικος Χανίων Κρήτης, υποβάλλει πρόταση σχετικά με την εισαγωγή των Ολυμπιονικών Μαθηματικών στα ΑΕΙ.

28) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας αναφορικά με τα τεράστια αναπορρόφητα αποθέματα λαδιού στην αγορά.

29) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ελαιουργών Νομού Ηρακλείου ζητεί νέα φορολογική ρύθμιση για τον κλάδο.

30) Ο Βουλευτής Έβρου κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΥΜΠΕΡΑΚΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Ορεστιάδας Έβρου ζητεί οικονομική ενίσχυση για τη συνέχιση πολιτιστικών δραστηριοτήτων της).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση

ΤΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Αναφορές - ερωτήσεις πρώτου κύκλου

Πρώτη είναι η με αριθμό 2336/24-10-97 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Βασιλείου Κεδίκογλου προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την αποκατάσταση πρώην υπευθύνου του Β' Χειρουργικού Τμήματος του Νοσοκομείου "ΜΕΤΑΞΑ" Πειραιά.

Η ερώτηση του κ. Κεδίκογλου έχει ως εξής:

"Οι έγκριτοι, εφημερίδα "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ" και ο δημοσιογράφος κ. Α. Καρκαγιάννης από το υπ' αριθμ. 23700 φύλλο της 5.10.97, καταγγέλλουν, πληροφορούν και περιγράφουν την περιπέτεια του ιατρού κ. Αντώνη Κριτσέλη, Χειρουργού και υπεύθυνου του Β' Χειρουργικού Τμήματος του Νοσοκομείου "ΜΕΤΑΞΑ" Πειραιώς.

Στο δημοσίευμα, το οποίο αυτούσιο επισυνάπτεται παραπλεύρως, αναφέρεται καταπάτηση βασικών συνταγματικών δικαιωμάτων, δικαστικώς αποδεδειγμένη. Καταγγελίες εις βάρος του απεδείχθησαν τελεσιδικώς ψευδείς και αβάσιμες και η αποκατάστασή του, έως τώρα, δεν συντελείται.

Σύμφωνα με το δημοσίευμα διερωτάται ο πολίτης αν είμαστε κράτος δικαίου ή παραγόντων, συμφερόντων και προσωπικής θέλησης, κάποιων κρατούντων.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί πώς απαντούν".

Ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Εμμανουήλ Σκουλάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, απαντώντας στα ερωτήματα που θέτει ο αγαπητός συνάδελφος κ. Κεδίκογλου για την περίπτωση του γιατρού Κριτσέλη...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τα θέτει η κοινή γνώμη, κύριε Υπουργέ, από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, όχι μόνο εγώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Βεβαίως. Έχω να πω τα παρακάτω: Κατά του γιατρού κ. Κριτσέλη ασκήθηκε πειθαρχική δίωξη με την υπ' αριθμόν 42/10.10.95 απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Νοσοκομείου Μεταξά μετά από το πόρισμα ΕΔΕ που διενεργήθηκε με εντολή του διοικητικού συμβουλίου από το διευθυντή νευροχειρουργό κ. Λεβέντη.

Τα πειθαρχικά αδικήματα που αποδίδονται στον εγκαλούμενο σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση είναι: Πρώτον, παράβαση καθήκοντος. Δεύτερον, μη προσήκουσα συμπεριφορά προς τους υπαλλήλους και συνεργάτες του, στο τμήμα που είχε τη διεύθυνση. Τρίτον, αμελής και μη έγκαιρη εκπλήρωση του καθήκοντός του.

Επίσης για την ίδια υπόθεση ...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν είναι ακριβή αυτά που μας λέτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου, αφήστε τον κύριο Υπουργό να μιλήσει.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Παραλείπετε το κυριότερο, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου, θα απαντήσει.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Επίσης...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Είναι τέσσερα τα αδικήματα και παραλείπετε το κυριότερο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Μισό λεπτό. Κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, δεν έχετε το δικαίωμα να διακόπτετε και να υποδεικνύετε πώς θα μιλήσει ο κύριος Υπουργός.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Τουλάχιστον έτσι με ενημερώνει, αγαπητέ συνάδελφε, η υπηρεσία.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Έχω το ακριβές αντίγραφο της

παραπομπής, της οποίας το αποτέλεσμα δεν μας το περιγράφετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ πολύ!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Επίσης για την ίδια υπόθεση έχει διενεργηθεί με εντολή της υπηρεσίας μας ΕΔΕ από τη Διεύθυνση Επιθεώρησης του Υπουργείου που διενήργησε η κ. Κρόζε και αφορούσε κυρίως τα θέματα λειτουργίας του χειρουργικού τμήματος του οποίου διευθυντής ήταν ο κ. Κριτσέλης.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Σας παρακαλώ, περιμένετε να σας απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, εσείς είσθε και λόγιος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τι θα πει αυτό; Θα πω εγώ και σεις πώς θα απαντήσει ο καθένας; Θα υποχρεώσω εσάς εγώ πώς θα απαντήσετε; Όπως μου αρέσει εμένα; Σας παρακαλώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Η υπόθεση...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν μπορεί να είναι μισός ο λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, αφήστε τον κύριο Υπουργό να μιλήσει. Το πώς θα μιλήσει ο καθένας είναι δικό του δικαίωμα και του κ. Κεδίκογλου και του κυρίου Υπουργού και του Κρητικού.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Προχωρήστε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Η υπόθεση εκκρεμεί στο κεντρικό πειθαρχικό συμβούλιο γιατρών ΕΣΥ, το οποίο έχει συνεδριάσει αρκετές φορές για την υπόθεση χωρίς ακόμη να έχει καταλήξει σε απόφαση. Έληξε δυστυχώς η θητεία ...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Λόγω...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Αν με αφήνατε, θα είχα τελειώσει να σας δοθεί και σας η δυνατότητα να μιλήσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Είσατε σ' ένα δικαστήριο και αποφαινεται ο δικαστής, τον διακόπτετε για να του υποβάλετε πως θα αποφανθεί και τι θα κάνει; Θα μου πείτε δεν είναι το ίδιο. Βεβαίως, εδώ είναι πολιτικό σώμα αλλά λειτουργούν κάποιοι δικονομικοί κανόνες. Παρεμποδίζετε τον Υπουργό να τελειώσει και αναγκάζετε και εμένα εκ των πραγμάτων να παρεμβαίνω.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Η θητεία του κεντρικού πειθαρχικού συμβουλίου έληξε στις 19.9.97, ψηφίστηκε εν τω μεταξύ ο ν. 2519 και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του νόμου αυτού η υπηρεσία μας βρίσκεται στη διαδικασία της συγκρότησής του. Υπήρξε πράγματι ένα πρόβλημα όσον αφορά την εκπροσώπηση του δικαστικού, είχε γραφεί εκ λάθους και προχθές στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων φέραμε τροπολογία, ψηφίστηκε, σήμερα περνάει στο σύνολο και έτσι μόλις πάρει ΦΕΚ θα προχωρήσουμε στη συγκρότηση του συμβουλίου όπως προβλέπει ο νόμος.

Πρέπει να σας πω ότι με την υπ' αριθμό 44937/96 απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου γιατρών κλάδου ΕΣΥ τέθηκε σε αργία ο ανωτέρω γιατρός, επειδή σε βάρος του εκκρεμεί πειθαρχική δίωξη και αδικήματα που δύνανται να επιφέρουν και την οριστική του παύση. Έτσι τουλάχιστον μας λέει η υπηρεσία. Εμείς, αγαπητέ συνάδελφε, είμαστε υποχρεωμένοι να σεβαστούμε τη λειτουργία των θεσμοθετημένων οργάνων, παρέμβαση στη λειτουργία του κεντρικού πειθαρχικού συμβουλίου δεν μπορούμε να κάνουμε, θα προχωρήσουμε άμεσα μόλις πάρει ΦΕΚ η τροπολογία στο διορισμό του νέου κεντρικού πειθαρχικού συμβουλίου και θα αναμένουμε την απόφασή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, πρόκειται περί

μιας καταστάσεως για κάποια αδικήματα τα οποία είναι παραγεγραμμένα, πρώτον.

Δεύτερον, ένα διοικητικό συμβούλιο κάνει μία παραπομπή. Εσείς όμως ως Υπουργείο εποπτεύον διατάξατε ΕΔΕ, η οποία τον απήλλαξε παντός αδικήματος με την κα Βγόντζα. Το διοικητικό συμβούλιο μετά την παραπομπή προσφεύγει στον εισαγγελέα για να ανασύρει όλες τις υποθέσεις και ο εισαγγελέας τις ανασύρει και μπαίνει η υπόθεση στο αρχείο, γιατί δεν υπάρχει κανένα αδίκημα, ένα χρόνο σχεδόν μετά την παραπομπή του. Και έρχεσθε τώρα εσείς και μου λέτε ότι, ξέρετε, συνεδρίασε το διοικητικό συμβούλιο τόσες φορές και απόφαση δεν πήρε μέχρι που έληξε η θητεία του. Είναι πολιτική ευθύνη αυτή; Είναι Υπουργείο αυτό ή σαλεπιτζίδικο; Ερωτώ. Είναι μαγαζί αυτό ή σαλεπιτζίδικο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ για τις εκφράσεις σας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε. Δεν μπορεί να σύρονται πολίτες, να διασύρονται δικαιώματα. Εδώ γι' αυτό είμαστε πρώτα, για να περιφρουρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ να είστε ψύχραμος και ευπρεπής στην Αίθουσα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Είμαι ψύχραμος. Όλοι του οι κατήγοροι –δεν με ενδιαφέρει εμένα το αποτέλεσμα– έχουν παραπεμφθεί και στην ποινική δικαιοσύνη. Καμία από τις πράξεις του γιατρού αυτού δεν έκρινε ο εισαγγελέας αξιόποιο. Και έρχεσθε τώρα εσείς και μου απαγγέλλετε.

Και υπάρχει και ένα τυπικό θέμα για σας, κύριε Πρόεδρε. Και σας ερωτώ. Μπορεί να μου απαντάει εμένα ο Υπουργός και να παρίσταται εδώ ο Υφυπουργός να μου δώσει απάντηση; Όταν απαντάει ο Υπουργός, να έρθει ο Υπουργός. Γιατί δεν έρχετο ο Υπουργός να δώσει απάντηση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Χθες ο Πρόεδρος της Βουλής τόνισε αυτήν την ανακολουθία.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Προσέξτε το μέγα ζήτημα. Στο κατηγορητήριο που τον κατηγορούν του λένε: "Αθανασόπουλος: Καλείστε για παράβαση των κανόνων ιατρικής δεοντολογίας επειδή διενεργούσατε άσκοπες πειραματικές και αποτυχημένες χειρουργικές επεμβάσεις, με αποτέλεσμα να επέλθει ο θάνατος σε μεγάλο αριθμό ασθενών". Το παραλείπει αυτό τώρα στην απάντησή του ο Υπουργός εντελώς και λέει "παραπέμπεται για παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο τάδε μη προσήκουσα" κλπ. Γιατί παραλείπετε αυτήν την κυρία κατηγορία για την οποία διεσύρθη; Είστε απολύτως εκτεθειμένοι, όχι μόνο ως Υπουργείο, όχι μόνο ως Κυβέρνηση, όχι μόνο ως πολιτεία, όχι μόνο ως κράτος, ως κοινωνία. Δεν μπορείτε να μου λέτε ότι "ξέρετε το πειθαρχικό συμβούλιο συνεδρίασε και δεν πήρε μία απόφαση". Να το διατάξετε να πάρει απόφαση και αν δεν μπορείτε να φέρετε νόμο και να λέτε ότι είναι υποχρεωμένο εντός μιας ή δύο ημερών να βγάξει αποφάσεις. Να απαντήσει η Βουλή και όχι να μου λέτε ότι "κάναμε ένα νόμο και είχαμε κάνει λάθος το νόμο και φέραμε να διορθωθεί". Είναι απαίτηση των πάντων να τακτοποιηθεί το θέμα. Να αποφασίσει επιτέλους το πειθαρχικό συμβούλιο σε τακτή προθεσμία και σας παρακαλώ να δεσμευθείτε να μου πείτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου, υπερβαίνετε το χρόνο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Σας παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, είναι ζητήματα ηθικής τάξεως για τα οποία εσείς ειδικώς είσθε πολύ ευαίσθητος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Στα πλαίσια του Κανονισμού αντιμετωπίζονται όλα και χωρίς παραβίαση καμιάς τάξεως άλλης μορφής. Όλες οι "τάξεις", και η ηθική και η κοινοβουλευτική έχουν κάποια σεβαστά όρια.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Είμαι ακριβώς στο πνεύμα και το προσωπικό σας. Το ξέρω πολύ καλά. Να δεσμευθεί, λοιπόν, ο Υπουργός συγκεκριμένα πότε θα τελειώσει αυτή η ιστορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, άφησα να υπερβείτε το χρόνο για να ολοκληρώσετε τη σκέψη σας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πρέπει να τελειώσει αυτή η ιστορία, έχουν περάσει χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε Κεδίκογλου, μονοπωλείτε την αταξία σ' αυτήν την Αίθουσα. Μιλάει ο Υπουργός, τον διακόπτετε και παίρνετε το λόγο αυθαιρέτως, μιλάει ο Πρόεδρος, τον διακόπτετε και παίρνετε πάλι το λόγο αυθαιρέτως, μιλάτε εσείς και υπερβαίνετε το χρόνο. Επιτέλους, σεβαστείτε τον εαυτό σας και τη στοιχειώδη λογική.

Σεβαστείτε επιτέλους αυτούς που σας έστειλαν εδώ. Σας παρακαλώ πολύ.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Μα, πού είναι το πρόβλημα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, με αναγκάζετε να εκτρέπομαι μ' αυτόν τον τρόπο υψώνοντας τον τόνο της φωνής μου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Μα, πού είναι το πρόβλημα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Με συγχωρείτε, κύριε Κεδίκογλου, είσθε ασύδοτος...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πού είναι το θέμα; Δεν καταλαβαίνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Φέρεσθε ασύδοτα σ' αυτή την Αίθουσα. Υπάρχουν κανόνες τους οποίους πρέπει να σεβαστείτε, όπως πρέπει να σεβόμαστε όλοι μας και τους σεβόμαστε.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν κατάλαβα, πού είναι το πρόβλημα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεν καταλάβατε; Τότε να σας κρίνω επεικώς. Ας κριθείτε επεικώς λοιπόν. Λυπάμαι που δεν το αντιληφθήκατε.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, είμαι υποχρεωμένος να απαντήσω στον κ. Κεδίκογλου, ότι όταν βρίσκομαι σ' αυτό το έδρανο και απαντώ εκ μέρους του Υπουργείου, ασφαλώς εκπροσωπώ την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, ασφαλώς εκπροσωπώ τον Υπουργό, ο οποίος σας είχε απαντήσει και εγγράφως στις 19.11.1997...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Και όφειλε να έλθει ο ίδιος εδώ από σεβασμό.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): ...ακριβώς στο ίδιο πνεύμα, με τα ίδια λόγια.

Δεύτερο. Δεν δέχομαι το χαρακτηρισμό "μαγαζί" για το Υπουργείο...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν είσθε μαγαζί, σαλεπιτζίδικο είσθε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, είμαι υποχρεωμένος να μη δεχθώ το χαρακτηρισμό αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κανείς δεν το δέχεται, κύριε Υπουργέ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Και τρίτον, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου δεν μπορεί να παρεμβαίνει στο έργο αυτού του θεσμοθετημένου οργάνου...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Δεν δικαιούται να παρέμβει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, μη διακόπτετε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Σας είπα, κύριε Πρόεδρε, ότι ψηφίσθηκε η διάταξη του ν.2519 στο άρθρο 39 που προέβλεπε τη νέα σύνθεση του κεντρικού πειθαρχικού συμβουλίου, εκ παραδρομής παρεισήφρησε η λέξη "δικαστικού υπαλλήλου", φέραμε τροπολογία, πέρασε προχθές και μόλις πάρει ΦΕΚ θα προχωρήσουμε στο διορισμό του νέου πειθαρχικού συμβουλίου.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Από πότε θα έχουμε την απόφαση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Δεύτερη είναι η με αριθμό 1975/207/9.10.1997 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, κ. Βασιλείου Κορκολόπουλου προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων,

σχετικά με την πληροφόρηση και την κατάθεση στοιχείων, για τα χορηγηθέντα χρηματικά ποσά από το ταμείο του ΕΤΕΡΠΣ σε νομούς, δήμους και κοινότητες της χώρας το 1996 και μέχρι 1.10.1997, η οποία διαγράφεται λόγω κωλύματος του ερωτώμενου Υπουργού.

Τρίτη είναι η με αριθμό 1928/8.10.1997 ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Νικολάου Γκατζή προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών υγείας στο Αχιλλοπούλειο Γενικό Νοσοκομείο Βόλου.

Η ερώτηση έχει ως εξής:

"Τα τελευταία χρόνια με την πολιτική που ακολουθούν οι εκάστοτε κυβερνήσεις υποβαθμίζονται συνεχώς οι παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας στο Αχιλλοπούλειο Γενικό Νοσοκομείο Βόλου.

Πιο συγκεκριμένα: Νοσοκόμοι-τραυματιοφορείς-βοηθοί θαλάμων καθώς και εξειδικευμένο προσωπικό, άλλαξαν ειδικότητα με καθαρά ρουσφετολογικά κριτήρια -όπως επισημαίνει ο σύλλογος εργαζομένων- ή για κοινωνικούς λόγους όπως ισχυρίζεται ο πρόεδρος του νοσοκομείου. Το αποτέλεσμα είναι να αποδυναμωθεί η νοσηλευτική υπηρεσία, οι κλινικές να λειτουργούν με ελάχιστο προσωπικό, οι ασθενείς να ταλαιπωρούνται και να μην έχουν σωστή εξυπηρέτηση.

Στα πρόθυρα της διάλυσης βρίσκεται ο οικογενειακός προγραμματισμός, που εξυπηρετεί τις γυναίκες όλου του Νομού Μαγνησίας. Ενώ στην αρχή της λειτουργίας του το τμήμα εξυπηρετούσε τις γυναίκες από τις 7.00' πμ. ως τις 14.30' μμ., σήμερα λειτουργεί μόνο τρεις ώρες, γιατί η μαία μετακινείται, ενώ άλλη νεότερη συνάδελφός της ανέλαβε καθήκοντα γραμματέως.

Οι χημειοθεραπείες των καρκινοπαθών γίνονται στα ράτζα και στους διαδρόμους των κλινικών.

Οι ελάχιστες καθαρίστριες που υπάρχουν, αδυνατούν να καθαρίσουν με επάρκεια το χώρο, αν και καταβάλλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες (εργάζονται χωρίς ρεπό κλπ.).

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός, τι συγκεκριμένα μέτρα θα παρθούν, ώστε να αντιμετωπιστούν τα παραπάνω προβλήματα στο Αχιλλοπούλειο Γενικό Νοσοκομείο Βόλου και να βελτιωθούν οι παρεχόμενες επαφές προς τους ασθενείς, αλλά και οι συνθήκες εργασίας και οι εργασιακές σχέσεις των εργαζομένων σ' αυτό;".

Ο κ. Σκουλάκης, Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας, έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, απαντώντας στα θέματα, τα οποία βάζει ο αγαπητός συνάδελφος κ. Γκατζής, τα οποία υπάρχουν στο Νοσοκομείο του Βόλου, θέλω να πω τα παρακάτω. Σύμφωνα με την ενημέρωσή, που είχαμε από τον ίδιο τον πρόεδρο, όσον αφορά τη λειτουργία του νοσοκομείου, η νοσηλευτική υπηρεσία, όχι μόνο δεν έχει αποδυναμωθεί, αλλά βρίσκεται σε υψηλότερο επίπεδο από το προβλεπόμενο προεδρικό διάταγμα 87/96. Έχει ενισχυθεί το νοσοκομείο με νοσηλευτικό προσωπικό, έχουν αναπτυχθεί νέα τμήματα και με ιατρικό προσωπικό, χωρίς αυτό να σημαίνει, αγαπητέ συνάδελφε, ότι δεν υπάρχουν ελλείψεις. Ελλείψεις υπήρχαν, υπάρχουν και θα υπάρχουν, διότι δυστυχώς δεν μπορούμε να καλύψουμε τις είκοσι χιλιάδες κενές οργανικές θέσεις ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, που έχει το σύστημα περίπου σε όλην τη χώρα, πέραν του ότι έχουμε τεράστια προβλήματα όσον αφορά τους χώρους. Ευτυχώς έχουμε χρηματοδοτήσει με τρία δισεκατομμύρια τριακόσια εκατομμύρια (3.300.000.000) το γνωστό έργο, που έχει μια περιπέτεια σε χρόνο και τον Ιανουάριο δημοπρατείται το έργο.

Όσον αφορά τον οικογενειακό προγραμματισμό, μέχρι τώρα λόγω στενότητας λειτουργούσε στο Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής με πολλές δυσκολίες και πρακτικά υπολειμμούσε. Από το τέλος του Οκτώβρη -αν δεν είναι έτσι διορθώστε με- του 1997 λειτουργεί σε ιδιόκτητο κτίριο του νοσοκομείου, στο κέντρο της πόλης, που είναι προσηλάσιμο στις συγκοινωνίες με όλα τα σύγχρονα μέσα. Έτσι με ενημερώνουν.

Η συγκεκριμένη υπάλληλος μαία, στην οποία αναφέρασθε, για να μην κάθεται χωρίς δουλειά, πήγαινε, έτσι τουλάχιστον λέγει, στο νοσοκομείο και ησχολείτο με τον οικογενειακό προγραμματισμό στις τεκούσες, μεταξύ 7 και 9 και μία έως δύο μισι. Όμως, μετά απ' αυτήν την εξέλιξη, που σας είπα, δόθηκε εντολή από τη γενική γραμματέα για ανάκληση αυτής της απόσπασης. Εάν δεν είναι έτσι, θέλω να με ενημερώσετε, γιατί πράγματι πρέπει να σας πω ότι υπάρχουν πολλές καταγγελίες εργαζομένων. Έχουμε κι εμείς στη διάθεσή μας την καταγγελία της ΠΟΕΔΙΝ και είμαι υποχρεωμένος να σας πω ότι θα το ψάξουμε το θέμα λίγο παραπάνω, διότι οι πολλές καταγγελίες και από την ΠΟΕΔΙΝ, αλλά και η σημερινή η δική σας, μας βάζουν σε προβληματισμό, εάν θα πρέπει να ψάξουμε λίγο παραπέρα το θέμα.

Αυτά έχω να σας πω και τα υπόλοιπα θα τα συμπληρώσω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Γκατζής έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με όλην την εκτίμηση που έχω στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, θα ήθελα εδώ να κάνω μια αναφορά και να πω ότι σκόπιμα νομίζω δεν απαντούνται οι ερωτήσεις, που απευθύνονται στο Υπουργείο. Εγώ αυτό το διάστημα έχω καταθέσει περίπου δεκαπέντε ερωτήσεις στο Υπουργείο Υγείας για τα θέματα υγείας της περιοχής μου και δεν έχει απαντηθεί, κύριε Υπουργέ, καμία. Αν θέλετε, θα σας πω μερικές. Για τον Οργανισμό του Φυλίου, τη στελέχυσή του, τη λειτουργία του κλπ., για το Τσιτσιλιάνειο Νοσοκομείο, για το ΕΚΑΒ Βόλου, για τα Κέντρα Υγείας, για τα θέματα του προσωπικού του νοσοκομείου κλπ., που συζητάμε και σήμερα, αλλά και άλλα νεφεφερή. Ακόμα, υπάρχει ερώτηση για τις ΜΕΘ, τεχνητού νεφρού, καρδιολογικού τμήματος, για τον Οργανισμό του Νοσοκομείου Βόλου και ένα σωρό άλλα θέματα. Δεν έχουν απαντηθεί, κύριε Υπουργέ, με αποτέλεσμα κι εμείς και εσείς να ταλαιπωρούμεθα, που ερχόμαστε εδώ, και στο τέλος να μην προχωράει και η δουλειά. Ανά μία ερώτηση την εβδομάδα με τη διαδικασία αυτή, θα χρειαστεί να πάρω απάντηση σε δεκαπέντε εβδομάδες για το κάθε θέμα.

Το ένα είναι αυτό.

Το δεύτερο, κύριε Υπουργέ, είναι ότι τα πράγματα στο νοσοκομείο δεν είναι ακριβώς όπως τα λένε. Υπάρχουν γύρω στις δεκατρείς με δεκαπέντε μεταθέσεις του προσωπικού σε άλλες υπηρεσίες. Στην περιφέρεια, στη νομαρχιακή επιτροπή, στο νέο θεσμό του νομαρχιακού συμβουλίου για τις λειτουργίες του κλπ.. Έχουμε ελλείψεις. Καθαρίστριες έχουν προσληφθεί και μετατέθηκαν στις διοικητικές υπηρεσίες. Και υπάρχουν και άλλα προβλήματα, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να λειτουργήσει σήμερα το νοσοκομείο όπως θα έπρεπε να λειτουργεί.

Για τις χημειοθεραπείες έχουμε έλλειψη αιθουσών και η θεραπεία γίνεται στα ράντζα. Αυτή είναι η κατάσταση που επικρατεί και δεν μπορεί σήμερα ένα νομαρχιακό νοσοκομείο που εξυπηρετεί διακόσιες χιλιάδες κατοίκους και με τέτοια ζήτηση από τους ασθενείς, διότι πραγματικά έχει αξιόλογους γιατρούς...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Θέλουμε να πάρετε όλα τα μέτρα, κύριε Υπουργέ, ούτως ώστε το υπάρχον νοσοκομείο του Βόλου, μέχρι να γίνει το καινούριο, να λειτουργεί κανονικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, είμαι υποχρεωμένος να σας πω, ότι με βρίσκετε απροετοίμαστο να σας απαντήσω για το τι έγινε με τις δεκαπέντε περίπου αναφορές ή ερωτήσεις που έχετε υποβάλει στο Υπουργείο Υγείας για θέματα του νομού σας.

Εκείνο που εγώ ξέρω είναι ότι σήμερα βρίσκομαι εδώ με έξι ερωτήσεις γιατί δεν απάντησαν οι υπηρεσίες έγκαιρα στο εικοσήμερο που προβλέπει ο Κανονισμός.

Τώρα, εάν υπάρχουν ερωτήσεις οι οποίες πράγματι δεν

έφθασαν στη διεύθυνση ή ήλθαν στις αρμόδιες διευθύνσεις και δεν μου δόθηκε η ευκαιρία να σας απαντήσω, ειλικρινά...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Υπουργέ, εγώ τις έχω όλες αναπάντητες. Θα σας τις καταθέσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ. Να τις καταθέσετε προς ενημέρωση του κυρίου Υπουργού.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Δεν έχω κανένα λόγο να αμφισβητήσω αυτά που λέτε. Σας παρακαλώ να μου τις δώσετε γιατί είναι ο μόνος τρόπος να ελέγξω και εγώ τις υπηρεσίες και να δω γιατί δεν απαντούν όχι έγκαιρα, αλλά γιατί δεν απαντούν καθόλου.

Όσον αφορά τα άλλα θέματα που είπατε για τις αποσπάσεις, σας είπα προηγουμένως ότι επειδή υπάρχουν πολλές καταγγελίες δεσμεύομαι ότι θα το ψάξω σε βάθος το θέμα.

Όσον αφορά τις χημειοθεραπείες ομολόγησα και εγώ πως είναι μια πικρή αλήθεια το ότι υπάρχει στενότητα χώρου και πολλές φορές αναγκάζονται οι γιατροί να κάνουν τις χημειοθεραπείες σε ράντζα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τέταρτη είναι η με αριθμό 1884/7.10.97 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ.Γεωργίου Αδαμόπουλου προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την οικονομική και γενικότερη ενίσχυση του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού από την πολιτεία, η οποία σε περίληψη έχει ως εξής:

"Το έργο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και η συμβολή του στην ελληνική κοινωνία είναι αναρίθμητο και πλήρως κοινωνικά αποδεκτό και καταξιωμένο αφού επικουρεί το κοινωνικό έργο του κράτους και συμπληρώνει το τελευταίο όπου αδυνατεί λόγω αντικειμενικών δυσχερειών.

Ο ν. 1821 όπως δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 271 Α/8.12.88, καθορίζει επακριβώς και χωρίς καμιά επιφύλαξη τις υποχρεώσεις της πολιτείας απέναντι στον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, όπως και τον τρόπο διοίκησης των παραπάνω νοσοκομείων.

Το κράτος δια του ν. 1821 αναλαμβάνει ορισμένες οικονομικές υποχρεώσεις προς τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό για την εκπλήρωση των σκοπών του ως αντάλλαγμα και ως αναγνώριση της σημαντικής προσφοράς του στο Εθνικό Σύστημα Υγείας με την παραχώρηση των δύο νοσοκομείων.

Στο άρθρο 6 του ν. 1821 εγγράφεται από του έτους 1986 το ποσό των πεντακοσίων εκατομμυρίων (500.000.000) δραχμών αναπροσαρμοζόμενου κατ' έτος.

Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας Διεύθυνση Ιατρικής Αντίληψης, έχει συμφωνήσει με το έγγραφο 3325/21.2.90 ότι υφίσταται η οφειλή των πεντακοσίων εκατομμυρίων (500.000.000) δραχμών ετησίως αναπροσαρμοζόμενα κατ' έτος βάση του Γενικού Δείκτη Τιμών καταναλωτή.

Επίσης, επί οικουμενικής κυβερνήσεως Ζολώτα το Υπουργικό Συμβούλιο επί πρωθυπουργίας του Προέδρου κ. Ξενοφώντα Ζολώτα, απεδέχθη τον ανωτέρω τρόπο υπολογισμού και το ύψος της οφειλής του δημοσίου προς τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό προδιορίζοντας την οφειλή εκείνη τη χρονική στιγμή στο ποσό των δύομισι δισεκατομμυρίων (2.500.000.000) δραχμών και εντέλλοντας το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας για την άμεση καταβολή ποσού πεντακοσίων εκατομμυρίων (500.000.000) δραχμών. Να σημειωθεί ότι το ποσό αυτό ουδέποτε καταβλήθηκε, αλλά και ακόμα ότι βάσει του ν. 1821 το ελληνικό δημόσιο αναλαμβάνει και την πληρωμή όλων των υποχρεώσεων του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού προς το ΙΚΑ και τους λοιπούς φορείς. Η σημερινή αξία των διαφόρων επιχορηγήσεων που προαναφέρθηκαν, ανέρχονται σήμερα στο ποσό πλέον των οκτώ δισεκατομμυρίων (8.000.000.000) δραχμών.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

1. Εφόσον αναγνωρίζουν τους ύψιστους σκοπούς που επιτελεί ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, γιατί οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν προχώρησαν ως σήμερα στην εκπλήρωση των αναγνωρισμένων υποχρεώσεών τους προς τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό;

2. Ποιας οικονομικής βοήθειας θα τύχει ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός για το υπόλοιπο του 1997;

3. Γιατί ενώ έχει εγκριθεί από τον προϋπολογισμό κονδύλι

δύο δισεκατομμυρίων εξακοσίων εκατομμυρίων (2.600.000.000) δραχμών έγινε περικοπή διακοσίων εκατομμυρίων (200.000.000) δραχμών από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας για να αποδοθεί αυτό το κονδύλι στις αυξήσεις μισθών των υπαλλήλων του Υπουργείου;

4. Πώς και πότε προτίθεται να εξοφλήσει τις υφιστάμενες και αναγνωρισμένες υποχρεώσεις προς τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό το ελληνικό δημόσιο;

5. Ποια μέριμνα έχει ληφθεί στον προϋπολογισμό του 1998 για όλες τις παραπάνω υποχρεώσεις του κράτους προς τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό;

6. Αναγνωρίζεται τελικά ο ρόλος του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού ως αρωγού στο Εθνικό Σύστημα Υγείας και την κοινωνία γενικότερα με την προσφορά ακίνητης περιουσίας χρημάτων και εθελοντών στα πολυποικίλα προβλήματα Υγείας και Αρωγής των συνανθρώπων μας;

Η ερώτηση ήταν τακτική φυσικά και γι'αυτό έχει τόσα πολλά ερωτήματα, τα οποία ανέμενε ο κύριος συνάδελφος να απαντηθούν γραπτώς.

Ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Εμμανουήλ Σκουλάκης έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Πράγματι, κύριε Πρόεδρε, είναι πολλά τα ερωτήματα. Θα προσπαθήσω, μέσα στα τρία λεπτά, να απαντήσω στον αγαπητό συνάδελφο κ.Αδαμόπουλο, που φέρνει το θέμα της ενίσχυσης του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού από το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας.

Πρέπει να σας πω ότι υπάρχει μια άριστη συνεργασία με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, με τον Πρόεδρό του, τις υπηρεσίες του. Αναγνωρίζουμε το έργο το οποίο έχει προσφέρει, προσφέρει και θα συνεχίσει να προσφέρει στο μέλλον.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.1821/1988 "Κύρωση σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και άλλες διατάξεις", προκύπτει υποχρέωση ετήσιας επιχορήγησης προς τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, προς εκπλήρωση του σκοπού και της αποστολής του. Αφετηρία των επιχορηγήσεων αυτών αποτελεί το έτος 1985. Το ύψος της επιχορήγησης ήταν τριακόσια εκατομμύρια (300.000.000) δραχμές.

Πρέπει να σας διαβάσω τον πίνακα των επιχορηγήσεων από το 1985 και μετά αγαπητέ συνάδελφε, τον οποίο μου συνέταξε σήμερα η υπηρεσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Στο χρόνο που έχετε, όσα προλάβετε θα διαβάσετε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Πρέπει να σας πω, κύριε συνάδελφε, ότι:

Το 1985 είχαν εγγραφεί τριακόσια εκατομμύρια (300.000.000) δραχμές και δόθηκαν διακόσια σαράντα τρία εκατομμύρια (243.000.000) δραχμές.

Το 1986 είχαν εγγραφεί πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) δραχμές και δόθηκαν εκατόν σαράντα ένα εκατομμύρια (141.000.000) δραχμές.

Το 1987 είχαν εγγραφεί πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) δραχμές και δόθηκαν εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) δραχμές.

Και από το 1990 και μετά, αρχίζει μια περίοδος, που με χρηματική αναπροσαρμογή του ποσού που ήταν υποχρεωμένο το ελληνικό δημόσιο να επιχορηγεί τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, φτάνουμε στο 1997 που δόθηκαν δύο δισεκατομμύρια τετρακόσια εκατομμύρια (2.400.000.000) δραχμές και η διαφορά έχει εκμηδενιστεί. Μάλιστα, σύμφωνα με τα στοιχεία της υπηρεσίας, πρέπει να σας πω ότι έχει ξεπεραστεί η υποχρέωση του δημοσίου κατά δώδεκα εκατομμύρια τριακόσιες εξήντα πέντε χιλιάδες (12.365.000) δραχμές.

Ξέρω ότι έχετε λάβει γνώση και της επιστολής την οποία έστειλε ο Πρόεδρος του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού σε μας και διαμαρτύρεται ότι δεν επιχορηγήσαμε με το ποσό που είμαστε υποχρεωμένοι να επιχορηγήσουμε το 1997 τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό. Νομίζω ότι το Υπουργείο είναι

συνεπές στις υποχρεώσεις του.

Εν πάση περιπτώσει, επειδή βλέπω ότι υπάρχει μια διαφορετική προσέγγιση, μέσα στο κλίμα και στα πλαίσια καλής συνεργασίας, εμείς είμαστε διατεθειμένοι πολύ σύντομα να έχουμε μια συνάντηση με τις νομικές υπηρεσίες, με τους εκπροσώπους του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, για να βρούμε λύση.

Νομίζω όμως ότι στην ουσία δεν υπάρχει διαφορά. Έτσι τουλάχιστον φαίνεται από τα στοιχεία της υπηρεσίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Γεώργιος Αδαμόπουλος έχει το λόγο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, πράγματι στα δύο λεπτά ένα τέτοιο πολύ μεγάλο θέμα δεν μπορεί να αναπτυχθεί.

Είναι θετικό βέβαια ότι σήμερα ο κύριος Υπουργός αποδέχεται εδώ ότι τόσο με τον ν.1821/1985, όσο και με την ειδική σύμβαση του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, τη διεθνή του 1928, υπάρχουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις οι οποίες όπως απαριθμούνται στο έγγραφο του Προέδρου του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, του οποίου και σας έχετε λάβει γνώση, είναι οκτώ δισεκατομμύρια (8.000.000.000) δραχμές.

Βέβαια, μας είπατε -και θυμάμαι τα χρόνια 1985, 1986, 1987- ότι κάθε χρόνο και λιγότερα έπαιρνε ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός.

Και χαιρόμαι που δεσμευθήκατε να καλέσετε τη διοίκηση και να δείτε το θέμα αναλυτικά. Γιατί το θέμα, δεν είναι να απαντήσουν οι υπηρεσίες, κύριε Υπουργέ. Είναι ένα θέμα καθαρά πολιτικό και μάλιστα από έναν Υπουργό του ΠΑΣΟΚ, από μια κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, που έχει δώσει πάρα πολύ μεγάλη σημασία στα θέματα της υγείας.

Και βέβαια αναφερόμαστε σε ένα ίδρυμα με μια διοίκηση σοβαρή, με μια διοίκηση δραστήρια, με μια διοίκηση χρηστή η οποία κάθε χρόνο και πάντοτε από τη γέννηση του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού είτε αν θέλετε εν καιρώ ειρήνης είτε εν καιρώ εκτάκτων καταστάσεων είτε και πολέμου έδινε τη συνδρομή της, βεβαίως με αποκορύφωμα το νέο νοσοκομείο το οποίο είναι το πιο σύγχρονο των Βαλκανίων το Ερρίκος Ντυνάν. Εδώ, κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να αναφέρω -εσείς έχετε πολύτιμη βιβλιογραφία και πρέπει να το έχετε- το νοσοκομείο Ερρίκος Ντυνάν που αναπτύσσεται σε συνολική επιφάνεια πενήντα χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων, περιλαμβάνει τριακόσιες τρεις κλίνες χειρουργικών και παθολογικών κλινικών, ογδόντα οκτώ κλίνες εντατικής και αυξημένης φροντίδας, δεκαοκτώ πλήρη χειρουργεία, πενήντα δυο κλίνες νοσηλείας μιας ημέρας και εξωτερικά ιατρεία που καλύπτουν συνολικά είκοσι δύο ειδικότητες. Προϋπολογισμός δαπάνης τριάντα πέντε δισεκατομμύρια χωρίς μια δραχμή του ελληνικού δημοσίου. Άρα λοιπόν, σ' αυτές τις πρωτοβουλίες πρέπει να δώσουμε την πολιτική μας απάντηση. Και η πολιτική μας απάντηση, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι άλλο παρά αμέριστη συνδρομή σε αυτές τις πρωτοβουλίες στη σημερινή απάνθρωπη πράγματι εποχή. Ευχαριστώ πάρα πολύ και θεωρώ ότι η δέσμευσή σας, κύριε Υπουργέ, θα γίνει πραγματικότητα. Θα παρακαλέσω το συντομότερο δυνατόν να καλέσετε την διοίκηση του ιδρύματος, έτσι ώστε πραγματικά να δούμε τα λογιστικά στοιχεία τα οποία παρουσιάζουν οι υπηρεσίες οι οποίες βεβαίως δεσμεύονταν με το έγγραφο που έχουν στείλει το 1990 και έχουν αποδεχθεί ακριβώς το θέμα εκείνο με το νόμο του 1985...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ τελειώνετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ: ... που ο αείμνηστος Γεννηματάς συμφώνησε με τη διοίκηση να ενταχθούν στο ΕΣΥ. Και τότε ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός πράγματι ήταν παρών και ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση του αείμνηστου Γεννηματά για να συνδράμει το ΕΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τεράστιο το θέμα το οποίο θίγεται και μέσα σε δυο λεπτά, όπως αντιλαμβάνεστε, ούτε ο Ερυθρός Σταυρός δεν μπορεί να το σώσει!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Αγαπητέ συνάδελφε, κανένας από εμάς εδώ μέσα και κατά μείζονα λόγο η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου δεν μπορεί να αμφισβητήσει το μεγάλο έργο και τη μεγάλη προσφορά του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και της συγκεκριμένης ηγεσίας του αυτήν τη στιγμή. Γνωρίζουμε και παρακολουθούμε από πολύ κοντά όλες τις δράσεις και συνεργαζόμαστε και βοηθούμε και εμείς με άλλες χρηματοδοτήσεις, δράσεις κοινές που κάνουμε, είτε αυτές οι δράσεις αφορούν άτομα με ειδικές ανάγκες είτε αφορούν απόρους, ανθρώπους που πραγματικά έχουν ανάγκη, ιδιαίτερα σε εποχές δύσκολες βεβαίως. Συνεργαστήκαμε και στα κτίρια του Σταθμού Α' Βοηθειών του ΟΚΑΝΑ κλπ. Αυτά είναι γνωστά και επαινετέα απ' όλους μας και προ πάντων από εμάς που σας λέω ότι γνωρίζουμε από πρώτο χέρι τα πράγματα.

Ομως πρέπει να σας πω εδώ ότι από τα στοιχεία φαίνεται πως από το 1993 και μετά, δηλαδή, 1993, 1994, 1995, 1996 και 1997 οι χρηματοδοτήσεις κάλυψαν μια υστέρηση των προηγούμενων ετών έτσι ώστε σας λέω το 1997 να έχει καλυφθεί πλήρως η συνολική υποχρέωση του ελληνικού δημοσίου από το 1985 μέχρι σήμερα. Εν πάση περιπτώσει, επειδή υπάρχει μια κατά κάποιο τρόπο διαφορετική προσέγγιση, εμείς θα το δούμε μέσα στα πλαίσια της καλής συνεργασίας που έχουμε καθιερώσει όλα αυτά τα χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Πέμπτη είναι η με αριθμό 2168/16-10-97 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Πέτρου Τατούλη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την επίλυση των προβλημάτων λειτουργίας του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου. Σε περίληψη, η ερώτηση του κ. Τατούλη έχει ως εξής:

"Η λειτουργία στην Αθήνα του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου, έδωσε χαρά, ελπίδα και ανακούφιση στο λαό μας, γιατί πραγματικά έγινε κάτι σπουδαίο που έλειπε στον τόπο μας, αφού ήταν αναγκασμένοι πλήθος ασθενών να ταξιδεύουν στο εξωτερικό.

Πολλά ακούγονται και γράφονται για κακή λειτουργία, για κακοδιαχείριση, για ανυπαρξία διοίκησης, για ομαδοποιήσεις ιατρών, για οικονομικά συμφέροντα, για προώθηση ημετέρων και κυνηγητό των άλλων, για χρηματισμό και πολλά άλλα.

Συγκεκριμένα το έλλειμμα του νοσοκομείου για το 1997 μέχρι τώρα, έχει ανέλθει σε επτά δισεκατομμύρια (7.000.000.000) δραχμές παρά το γεγονός ότι οι περισσότεροι ασθενείς καταβάλλουν στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο για αναβαθμίσεις θέσεων από διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές έως ενάμισι εκατομμύρια (1.500.000) δραχμές.

Οι λίστες προτεραιότητας εισαγωγής των ασθενών παραμένουν στα χέρια των διευθυντών και όχι του γραφείου κινήσεως. Διευθυντές παραβιάζουν συστηματικά τις λίστες αναμονής και χορηγούν απόλυτη προτεραιότητα στους ασθενείς των ιδιωτικών ιατρείων τους.

Ο πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. άσχετοι με management και διαχείριση νοσοκομείων δεν πράττουν τίποτα. Κάθε φωνή διαμαρτυρίας ή προσπάθειας αλλαγής καταπνίγεται αμέσως από την ομάδα των αργόμισθων διευθυντών.

Απορία αποτελεί η περίπτωση καρδιοχειρουργού, ο οποίος δεν εκτελεί καμία από τις καρδιοχειρουργικές επεμβάσεις, αλλά μόνο κάνει μεταμοσχεύσεις (μοναδικό φαινόμενο στον κόσμο). Παρ' όλα αυτά λαμβάνει τα μερίσματα των επεμβάσεων που πραγματοποιούν οι βοηθοί του χωρίς καν να παρευρίσκεται στο χειρουργείο και οι αμοιβές του ανέρχονται περίπου σε δέκα εκατομμύρια δραχμές το μήνα για να πραγματοποιήσει μια μεταμόσχευση το εξάμηνο!

Υπάρχει διευθυντής καρδιολογικής κλινικής που κατέλαβε τη θέση του διευθυντού χωρίς να προηγηθεί προκήρυξη.

Επειδή θλίψη μόνο μπορεί να μας διακατέχει για την

κατάσταση αυτού του Κέντρου, που μπορούσε να είναι το καμάρι της Ελλάδος.

Επειδή πρέπει να παρθούν άμεσα μέτρα για τη σωτηρία του Ωνάσειου και να αποδοθούν οι ευθύνες σε αυτούς που πρέπει.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Έχει ενημερωθεί για την κατάσταση που επικρατεί στο Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο και αν ναι, γιατί δεν παίρνει τις αποφάσεις που υποχρεούται να πάρει;

2. Γιατί δεν προχωράει στην αλλαγή του κανονισμού του Νοσοκομείου;

3. Πρόκειται να απαλλάξει το Δ.Σ. των καθηκόντων του;

4. Πρόκειται να ελεγχθούν οι παραπάνω καταγγελίες;

5. Πρόκειται να απευθυνθεί στη Δικαιοσύνη για τη δικαστική διερεύνηση όλων των καταγγέλλοντα για το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο;".

Έχετε το λόγο, κύριε Υφυπουργέ, να απαντήσετε επί των πέντε ερωτημάτων με συντομία, για να σας επαρκέσει ο χρόνος.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Πράγματι, η ερώτηση, κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ μεγάλη και τα ερωτήματα πολλά. Εκείνο που έχω να απαντήσω στον αγαπητό συνάδελφο κ. Τατούλη, για το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο προκαταβολικά, για να μην το ξεχάσω, είναι το εξής: Εμείς δεν μπαίνουμε στη λογική των ανταγωνισμών κάποιων ομάδων. Το επιχορηγούμε. Συμφωνούμε για την επέκτασή του. Αυτά θέλω να δηλώσω προκαταβολικά. Επιχορηγήσαμε το Κέντρο το 1997 με το ποσό του ενός δισεκατομμυρίου επτακοσίων εκατομμυρίων (1.700.000.000) δραχμών σύμφωνα με την κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών.

Σχετικά με τον παράνομο χρηματισμό που αναφέρετε, τέτοιου είδους καταγγελίες δεν υπάρχουν στην υπηρεσία μας.

Για τα θέματα της επαναποστειρώσεως καθετήρων ηλεκτροφυσιολογίας, είχε προκύψει παλαιότερα το θέμα και δόθηκαν οδηγίες. Δεν επαναποστειρώνονται πια οι καθετήρες. Γενικότερα θέλω να σας πω ότι για μας το Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό Κέντρο αποτελεί ένα υψηλού επιπέδου νοσηλευτικό ίδρυμα, από τα καλύτερα της Ευρώπης, όχι μόνο χάρη στον εξοπλισμό και το περιβάλλον του, αλλά χάρη στο εκπαιδευμένο ανθρώπινο ιατρικό, νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό.

Το Ωνάσειο δημιούργησε στις υπηρεσίες του εξωτερικού προβλήματα, γιατί αποτέλεσε φραγμό εξόδου Ελλήνων ασθενών στις χώρες της Ευρώπης. Βρίσκεται σε μία εντατική προσπάθεια αναδιοργάνωσης, μείωσης του λειτουργικού κόστους και βελτιστοποίησης των ήδη πολύ καλών προσφερόμενων υπηρεσιών. Είναι το πρώτο νοσοκομείο στην Ελλάδα που διαθέτει γραφείο ελέγχου ποιότητας. Ακολουθούν και τα δικά μας κρατικά νοσοκομεία. Για να μετρηθεί η ποιότητα πρέπει να υπάρξει οργάνωση. Όλο το προσωπικό εργάζεται εντατικά με πρώτους τους γιατρούς, ενώ πρόσφατα μειώθηκαν δραστικά και οι αμοιβές τους.

Μας ενημέρωσε πρόσφατα το διοικητικό συμβούλιο. Για κάποιες καταγγελίες, που έχουν γίνει έχουν πραγματοποιηθεί δύο Ε.Δ.Ε. Είναι στη διάθεσή σας τα πορίσματα αυτά. Όποτε θέλετε, ελάτε να σας τα δώσουμε. Δεν έχουμε τίποτα να σας κρύψουμε.

Λέτε στην ερώτησή σας "καταρρέει ο εξοπλισμός, υπάρχει κακοδιαχείριση, υπάρχει κακό μάντζμεντ" και όλα αυτά. Δεν νομίζω ότι μπορεί να ισχύουν αυτά τα πράγματα, γιατί την ίδια ώρα υπάρχουν στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται ότι οι υπηρεσίες του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου είναι πολύ υψηλές και η θνησιμότητα των ασθενών είναι κάτω από τους διεθνείς δείκτες. Οι προσφερόμενες υπηρεσίες, όπως είπα, ιατρικές και νοσηλευτικές, είναι πολύ υψηλού επιπέδου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Τατούλης έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Ο κύριος Υπουργός μου έδωσε την εντύπωση ότι ζει σε άλλο πλανήτη. Θα ήθελα πρώτα να κάνω μία παρατήρηση:

Σε ποιον ανταγωνισμό άλλων ομάδων αναφερθήκατε, κύριε Υπουργέ; Αυτό νομίζω ότι αποτελεί ένα κρίσιμο πολιτικό

πρόβλημα.

Από την άλλη μεριά μου δίνετε την εντύπωση, κύριε Υπουργέ, ότι σε μία σοβαρή ερώτηση που αφορά ένα νοσηλευτικό ίδρυμα με τόση μεγάλη σημασία, όπως είναι το Ωνάσειο, εσείς στο Υπουργείο δεν έχετε καμία απολύτως ενημέρωση. Η ενημέρωση που σας έγινε, σας έγινε με πολύ πρόχειρο τρόπο και με πολύ επιπολαιότητα.

Σας ενημέρωσε το διοικητικό συμβούλιο για τη δική του άποψη. Βγήκατε να ενημερωθείτε από τα διάφορα συνδικαλιστικά όργανα που λειτουργούν και υπάρχουν στο Ωνάσειο Νοσοκομείο. Έχετε γνώση το τι γράφει ο Τύπος συνεχώς για τη λειτουργία και για την κατάσταση του Ωνάσειου Νοσοκομείου. Και θα ήθελα να σας πω, κύριε Υπουργέ, ότι το Ωνάσειο Νοσοκομείο δεν είναι ένα πρόβλημα δικό σας, δεν είναι πρόβλημα των Κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Είναι πρόβλημα μίας συνολικής προσπάθειας που πρέπει να κάνει ο πολιτικός κόσμος για να αναβαθμίσει ποιοτικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας. Και προς αυτήν την κατεύθυνση, κύριε Υπουργέ, δεν έχετε κάνει απολύτως τίποτε.

Σας αναφέρω και σας λέω "ναι, οι μισθοί των γιατρών μειώθηκαν". Ξέρετε γιατί μειώθηκαν; Γιατί σταμάτησαν οι μηνιαίες αποζημιώσεις των γιατρών για να υπάρχει η μεγάλη πίτα της συμμετοχής επί του κόστους του κάθε ασθενούς. Και από 10% αυτό, ανέρχεται σε 25%. Ξέρετε, κύριε Υπουργέ, για την ποιότητα του νοσηλευτικού προσωπικού; Το 50% και επιπλέον του νοσηλευτικού προσωπικού φεύγει, δεν αντέχει να κάθεται εκεί. Ξέρετε ότι πριν από λίγο καιρό το διοικητικό συμβούλιο απέλυσε τη Διευθύνουσα, τη διευθύνουσα του νοσηλευτικού προσωπικού και στη θέση της έβαλε μία άλλη, περασμένης ηλικίας, η οποία είναι ανενεργός για τα δέκα τελευταία χρόνια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αυτά δεν περιλαμβάνονται στην ερώτησή σας.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Ξέρει ο κύριος Υπουργός. Υπάρχει και άλλη ερώτηση κύριε Πρόεδρε, και νομίζω ότι είναι ενήμερος. Θα ήθελα να σας πω πως μιλάτε για επιτυχημένο διοικητικό συμβούλιο και για επιτυχημένο Πρόεδρο, όταν το έλλειμμα στο Ωνάσειο Νοσοκομείο ανέρχεται σήμερα πάνω από πεντέμισι δισεκατομμύρια (5.500.000.000) και όταν ο πρώην Υπουργός Υγείας....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρήλθε ο χρόνος σας. Δεν σας δίνω παραπάνω χρόνο, γιατί πρέπει να συντομεύσουμε τις ερωτήσεις. Μη διακόψω τώρα, αλλά είναι ανάγκη να πάμε στην έκθεση ζωγραφικής.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Ολοκληρώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας έχω σβήσει το χρόνο.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ: Ολοκληρώνω. Όταν επιχορήγησε ο ίδιος ο κύριος Υπουργός με 3.900.000 δρχ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ. Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο. Εν συντομία για να προλάβουμε δύο ερωτήσεις ακόμα, για να μη διακόψουμε και επανέλθουμε μετά.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Δύο λόγια ακόμη. Το Ωνάσειο και το επιχορηγούμε και συμφωνούμε με την επέκτασή του. Επανερχομαι σ' αυτό που είπα στην αρχή, ότι εμείς θα μείνουμε μακριά από ανταγωνισμούς κάποιων ομάδων, οι οποίες δεν ξέρω γιατί κατά καιρούς φέρνουν αυτά τα θέματα στη δημοσιότητα και το μόνο που καταφέρνουν είναι να βλάπτουν τη καλή λειτουργία του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου.

Δεν έχω να πω τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Εισερχόμαστε στη συζήτηση των αναφορών και ερωτήσεων δευτέρου κύκλου.

Πρώτη είναι η με αριθμό 2108/221/15.10.97 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Σούραλα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την πληροφόρηση και την κατάθεση των στοιχείων που αφορούν έργα και προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της Υγείας.

Η ερώτηση του κ. Σούρλα έχει ως εξής:

"Παρακαλείται ο κύριος Υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή και να καταθέσει στοιχεία για έργα και προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συγκεκριμένα:

Ποια είναι τα συνολικά ποσά που κατ'αρχήν είχαν εγκριθεί στο Β' ΚΠΣ για την υγεία και πρόνοια.

Πώς διαμορφώθηκαν σήμερα και ποιοι οι χρηματοδοτικοί πίνακες;

Ποια τα συνολικά ποσά των μέχρι σήμερα απορροφήσεων για την Υγεία και πρόνοια (Εθνικό και Περιφερειακό).

Ποια είναι η πορεία υλοποίησης των προγραμματισθέντων έργων, αναλυτικά κατά νοσοκομείο ή προνοιακό ίδρυμα ή προμήθεια εξοπλισμού κλπ. σε οικονομικά και λοιπά στοιχεία.

Για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υγεία-Πρόνοια (Εθνικό Σκέλος) κατά υποπρόγραμμα και μέτρο και με αντίστοιχη γενική περιγραφή του αντικειμένου να κατατεθούν τα εξής στοιχεία:

Τα ποσά σε ετήσια βάση από το 1994 έως το 1999 και η κατανομή των δεσμεύσεων που αρχικά είχαν εγκριθεί, πώς διαμορφώθηκαν σήμερα και ποιες είναι οι απορροφηθείσες πιστώσεις μέχρι σήμερα".

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο για να απαντήσει στην ερώτηση του κ. Σούρλα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Είναι τόσα πολλά τα νούμερα, κύριε Πρόεδρε, που τι ν' απαντήσει κανείς. Θέλει πολύ ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τα κυριότερα. Καταθέστε τα στη Βουλή και δώστε τα στον κ. Σούρλα. Θα μπορούσατε να τα είχατε γνωστοποιήσει και γραπτώς.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Το σύνολο των έργων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας του Εθνικού και Περιφερειακού Σκέλους, που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι ύψους τριακοσίων σαράντα δισεκατομμυρίων (340.000.000.000) δραχμών. Από αυτά τα εκατόν τέσσερα δισεκατομμύρια είναι στο εθνικό σκέλος, τα εκατόν εξήντα είναι στο περιφερειακό σκέλος, τα σαράντα είναι χρηματοδότηση από το ταμείο κοινωνικής ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα τριάντα εξι είναι στο εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Επαναλαμβάνω, σύνολο τριακόσια σαράντα δισεκατομμύρια.

Αναλυτικά, να σας διαβάσω:

Εθνικό σκέλος, υποπρόγραμμα υγεία, μέτρο 1-1, εξοπλισμό νοσοκομείων που εντάσσονται στα ΠΕΠ, τριάντα δύο δισεκατομμύρια τριακόσια εκατομμύρια (32.300.000.000) δραχμές.

Μέτρο 1,2. Ανάπτυξη υπηρεσιών δημόσιας υγείας 6,79. Μέτρο 1,3. Επείγουσα ιατρική ΕΚΑΒ 15,9. Μέτρο 1,4, 7,7. Γενικό σύνολο 70,5.

Εθνικό σκέλος, υποπρόγραμμα πρόνοια. Μέτρο 2,1, 14,5. Μέτρο 2,2, 16,8. Θεραπευτήρια χρονίων παθήσεων σύνολο 16,8. Μέτρο 2,3. Έργα προϋπολογισμού 3,17 δισεκατομμύρια (3.017.000.000). Στα πλαίσια επίσης του μέτρου 2,3 προβλέπεται η ίδρυση και λειτουργία σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης μονάδας απεξάρτησης τοξικομανών κρατουμένων έργο ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000).

Έργα που είναι ενταγμένα στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, περιφερειακό σκέλος. Νέα νοσοκομεία σε στάδιο κατασκευής. Αλεξανδρούπολης 28,6 δισεκατομμύρια (28.600.000.000). Δυτικής Θεσσαλονίκης Παπαγεωργίου είκοσι οκτώ δισεκατομμύρια (28.000.000.000). Κατερίνης 10,3 δισεκατομμύρια (10.300.000.000). Μεσολογγίου 3,5 δισεκατομμύρια (3.500.000.000). Δυτικής Αττικής 24,5 δισεκατομμύρια (24.500.000.000). Ρόδου δεκαέξι δισεκατομμύρια (16.000.000.000). Χανίων είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000). Καλαμάτας 8,5 δισεκατομμύρια (8.500.000.000). Σερρών δεκατέσσερα δισεκατομμύρια (14.000.000.000). Πύργου εννέα δισεκατομμύρια (9.000.000.000). Τρικάλων επτά δισεκατομμύρια (7.000.000.000). Θήβας τέσσερα δισεκατομμύρια (4.000.000.000). Γρεβενών πέντε δισεκατομμύρια (5.000.000.000). Κέρκυρας δώδεκα (12.000.000.000). Λαμίας

δεκαεπτά δισεκατομμύρια (17.000.000.000). Ο συνολικός προϋπολογισμός αυτών των νοσοκομείων ήταν διακόσια επτά δισεκατομμύρια (207.000.000.000).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μαγνησίας πόσο είναι;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Διαρρυθμίσεις και επεκτάσεις υπάρχοντων, συνολικός προϋπολογισμός 23,7 δισεκατομμύρια (23.700.000.000). Οι απορροφήσεις του εθνικού και του περιφερειακού σκέλους είναι το 70% επί των δεσμεύσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Σούρλας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Κατέθεσα προ διμήνου αυτήν την ερώτηση, η οποία ουσιαστικά είναι αίτηση καταθέσεως εγγράφων. Δεν είχε κανέναν επικριτικό χαρακτήρα. Ήθελα να ενημερωθώ ως μέλος της Εθνικής Αντιπροσωπείας για την πορεία των έργων.

Κύριε Πρόεδρε, διαμαρτύρομαι, διότι η Κυβέρνηση με τη διαδικασία που ακολουθεί έχει καταργήσει ουσιαστικά τον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Δεν απαντά η Κυβέρνηση. Και όταν απαντά, απαντά όπως απήντησε προηγουμένως ο κ. Σκουλάκης που μας είπε πόσες πιστώσεις εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Έχει απαντήσει μόνο στο 1/20 από αυτά που ρώτησα.

Μας είπε ότι εγκρίθηκαν τριακόσια σαράντα δισεκατομμύρια. Πολύ σωστά. Από εκεί και πέρα στα άλλα ερωτήματα απαντήσατε; Έχετε την εντύπωση ότι μπορούμε έτσι να λειτουργήσουμε στα πλαίσια του δημοκρατικού πολιτεύματος;

Τι το απλούστερο από αυτό που ζήτησα; Ζήτησα κατάθεση εγγράφων για να ενημερωθώ εγώ και η παράταξή μου για την πορεία των έργων. Σας παρακαλώ αυτά να τα καταθέσετε. Δεν πρέπει να ακολουθείτε αυτήν την τακτική. Είστε παλιός κοινοβουλευτικός και δεν σας τιμά εσάς προσωπικά. Γιατί μου τα διαβάζετε τώρα και δεν τα καταθέσατε εδώ και δύο μήνες ή τουλάχιστον χτες; Να μου τα διαβιβάζατε στο γραφείο μου. Αυτό δεν ήταν υποτιμητικό. Έτσι θα μπορούσα και εγώ να τα αξιολογήσω και να τοποθετηθώ και ενδεχομένως να μην υπερβάλλω στην κριτική μου.

Δεν είναι αυτό που λέτε ότι ανήλθε η απορρόφηση σε 75% αληθές. Παραδείγματος χάριν, τι έγινε με το ΕΚΑΒ 7,1 δισεκατομμύρια; Εγώ είχα παλαιότερα την πληροφορία από εσάς ότι είχαν προγραμματιστεί δεκατρία έργα βελτίωσης υποδομής και έχει ξεκινήσει μόνο ένα. Τι έγινε με το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας 4,6 δισεκατομμύρια. Τι έγινε με την αγορά ασθενοφόρων αεροσκαφών 7,3 δισεκατομμύρια; Τι έγινε με τα εργαστήρια δημόσιας υγείας 3,8 δισεκατομμύρια; Τι έγινε με το πληροφορικό σύστημα;

Απαντήστε μου σε αυτά. Πιστεύω να τα έχετε πρόχειρα. Από τα 7,3 δισεκατομμύρια, πόσα έχουν απορροφηθεί μέχρι σήμερα; Τι έγινε με την πρόνοια; Τι έγινε με τα τριάντα δύο κέντρα υποστήριξης ατόμων με ειδικές ανάγκες; Από τα δώδεκα δισεκατομμύρια πόσα έχετε απορροφήσει μέχρι σήμερα; Τι έγινε με τα τρία Κέντρα Αυτιστικών Παιδιών; Έχει ξεκινήσει κανένα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, κύριε Σούρλα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Τι έγινε με την καταπολέμηση των ομάδων αποκλεισμού; Σας παρακαλώ καταθέστε τους πίνακες, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι διαδικασία αυτή κοινοβουλευτικού ελέγχου. Παρακαλώ να παρέμβετε και ξέρουμε ότι έχετε ευαισθησίες και ζητούμε την παρέμβασή σας. Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριε συνάδελφε, απάντησε ο κύριος Υπουργός. Καλό θα ήταν στο δίμηνο που πέρασε να δώσει εντολή στις υπηρεσίες, ώστε να παραθέσουν όλα τα στοιχεία με κάθε λεπτομέρεια. Άλλωστε το απαιτεί και ο Κανονισμός. Όμως, ο κύριος Υπουργός είναι από τους τακτικότερους, τους επιμελέστερους και τους πληρέστερους σ' αυτήν την Αίθουσα.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει πρόθεση από πλευράς μας να αποκρύψουμε τα στοιχεία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Γιατί δεν τα δίνετε;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Θα σας τα δώσω, κύριε συνάδελφε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Τώρα κατόπιν εορτής;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Φοβάμαι τότε ότι δεν σας ενδιαφέρει το θέμα, αλλά το θέαμα. Εγώ πιστεύω ότι ενδιαφέρεστε για το θέμα. Το θέμα μας, λοιπόν, είναι να μάθετε και εσείς και το Κοινοβούλιο και ο ελληνικός λαός την πορεία των έργων στην πατρίδα μας.

Αυτήν τη στιγμή θα σας δώσω έναν πρώτο πίνακα που έχω στη διάθεσή μου.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Εμμανουήλ Σκουλάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα που βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι κακό που σας το είπα;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Δεν είπατε τίποτα. Αυτά που ήξερα μου είπατε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Κύριε Σούρλα, όλα αυτά για τα οποία με ρωτήσατε υπάρχουν απαντήσεις σ' αυτό το έγγραφο που θα σας δώσω και δέσμευομαι ενώπιον του Κοινοβουλίου αν είναι έτοιμα όλα τα στοιχεία να σας τα στείλω αύριο στο γραφείο σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Ποια ποσά απορροφήθηκαν;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Σας είπα το 70% των δεσμεύσεων.

Πάντως εκείνο που μπορώ να σας διαβεβαιώσω και εσάς και το Σώμα και τον ελληνικό λαό είναι ότι το σύνολο των έργων του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας θα ολοκληρωθεί μέσα στους χρονικούς περιορισμούς του προγράμματος και δεν θα χαθεί ούτε ένα ecu. Θα σας στείλω τον πίνακα όλων των έργων και όλων των απορροφήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σ' αυτό το σημείο θα διακόψουμε τη Συνεδρίαση για λίγο προκειμένου να προσέλθουμε στην έκθεση ζωγραφικής που γίνεται εδώ στο περισύλλιο, είναι Δώδεκανησίων μαθητών και θα επανέλθουμε για τη συνέχιση του κοινοβουλευτικού ελέγχου και της νομοθετικής εργασίας.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπή συναεδρίαση.

Συνέχιση της συζήτησης των αναφορών και ερωτήσεων.

Η δεύτερη αναφορά η με αριθμό 974/29.10.97 του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Στρατή Κόρακα προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, με την οποία καταγγέλλονται παρανομίες, όσον αφορά την εφαρμογή της Εργατικής Νομοθεσίας, σε βάρος των εργαζομένων στην επιχείρηση "Ι.ΚΟΡΟΝΤΖΗΣ", που έχει αναλάβει την κατασκευή του νοσοκομείου και του Αεροδρομίου Λήμνου Νομού Λέσβου, διαγράφεται, λόγω κωλύματος του ερωτώμενου Υπουργού.

Τρίτη ερώτηση είναι η με αριθμό 1423/12.9.97 του Ανεξάρτητου Βουλευτή κ.Ιωάννη Καρακώστα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη μέτρων για πλήρη ιατρική κάλυψη των κατοίκων της Κοινότητας Πλατάνου Ναυπακτίας Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

Η ερώτηση του κ.Καρακώστα σε περίληψη έχει ως εξής:

"Η Κοινότητα Πλατάνου Ναυπακτίας, μαζί με τις άλλες γειτονικές κοινότητες αντιμετωπίζουν ένα οξύτατο πρόβλημα που είναι η ελλιπής, αν όχι η παντελής έλλειψη ιατρικής φροντίδας.

Κατ'επανάληψη το Υπουργείο ασχολήθηκε από τον Οκτώβριο του 1996 με σχετικό έγγραφο του συμβουλίου περιοχής της 2ης Εδαφικής Περιφέρειας Νομού Αιτωλοακαρνανίας και σε ουδεμία ενέργεια προέβη μέχρι τώρα.

Κατόπιν τούτου ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

α.- Γιατί το Υπουργείο Πρόνοιας αδιαφορεί και δεν αντιμετωπίζει το χρονίζον αυτό πρόβλημα, ως οφείλει να πράξει;

β.- Πρόκειται να λάβει άμεσα μέτρα και ποια, ώστε επιτέλους να λυθεί αυτό το πρόβλημα;"

Ο Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας κ. Σκουλάκης έχει το λόγο.

Κύριε Υφυπουργέ, σήμερα το πινάκιο ήταν όλο δικό σας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Την τελευταία μέρα, είχαμε και το μεγαλύτερο αριθμό επικαίρων ερωτήσεων του 1997.

Απαντώντας στο θέμα το οποίο φέρνει ο αγαπητός συνάδελφος κ. Καρακώστας σήμερα προς συζήτηση στη Βουλή, θέλω να παρατηρήσω τα παρακάτω:

Οι κάτοικοι της Κοινότητας Πλατάνου Ναυπακτίας και των γύρω περιοχών εξυπηρετούνται από το γιατρό, ο οποίος υπηρετεί στο περιφερειακό ιατρείο της κοινότητας. Αυτήν τη στιγμή υπηρετεί τη θητεία του ο γιατρός κ. Εδουάρδος Μπαρμπατζίδης, που διορίστηκε στις 4.11.1997. Σε απόσταση πέντε χιλιομέτρων, στο Αχλαδόκαστρο, υπάρχει άλλο περιφερειακό ιατρείο, που απ' ό,τι με ενημερώνει ο πρόεδρος του Νοσοκομείου του Αγρινίου, υπηρετεί άλλος αγροτικός γιατρός. Υπάρχει ασθενοφόρο, το οποίο κινείται μεταξύ του κέντρου υγείας και των δυο αυτών περιφερειακών ιατρειών. Πρέπει δε να σας πω ότι με ενημερώνουν ότι ο γιατρός, που υπηρετεί στο περιφερειακό ιατρείο του Πλατάνου Ναυπακτίας, διαμένει στο κτίριο που στεγάζεται το περιφερειακό ιατρείο.

Εφόσον έτσι έχουν τα πράγματα, αγαπητέ κύριε συνάδελφε, απορώ γιατί λέτε ότι το Υπουργείο Υγείας αδιαφορεί και δεν αντιμετωπίζει το χρονίζον αυτό πρόβλημα ως οφείλει να πράξει και επίσης ρωτάτε, αν πρόκειται να λάβουμε μέτρα και ποια επιτέλους, για να λυθεί το πρόβλημα.

Αυτός είναι ο τρόπος αντιμετώπισης των αναγκών της πρωτοβάθμιας περίθαλψης και φροντίδας όλου του αγροτικού πληθυσμού. Υπάρχουν τα περιφερειακά ιατρεία και, δόξα τω Θεώ, από ό,τι βλέπω εδώ, δεν είναι κενά. Υπάρχουν και υπηρετούν αγροτικοί γιατροί, υπάρχουν τα κέντρα υγείας, υπάρχουν και τα νοσοκομεία. Τι άλλο θέλετε να κάνουμε; Τι άλλο θα μπορούσαμε να κάνουμε και δεν το κάναμε, αγαπητέ συνάδελφε και μας εγκαλείτε με αυτή την ερώτηση σας σήμερα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Καρακώστας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Κύριε Υπουργέ, θα έπρεπε να σας κάνω επερώτηση, όχι ερώτηση, γιατί παρ' ότι τρέφω εκτίμηση στο πρόσωπό σας, δεν είστε ενημερωμένος.

Ακούστε το εξής: Στις 8 Σεπτέμβρη σας έστειλε η κοινότητα έγγραφο. Εγώ, στις 12 Σεπτέμβρη σας έκανα ερώτηση. Τρεις μήνες δε μου απαντήσατε εγγράφως και έρχεται σήμερα να συζητηθεί η ερώτηση ως επίκαιρη. Φαίνεται ότι δεν διαβάσατε τα έγγραφα, τα οποία στάλθηκαν και σε εσάς. Εμένα μου τα κοινοποίησαν.

Ακούστε, λοιπόν, το εξής: Πρακτικό 8/97, συνεδρίαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Πλατάνου Ναυπακτίας. Δεν είναι το αντικείμενο αυτό που λέτε. Λένε ότι "Ο αγροτικός γιατρός που έχουμε στην κοινότητά μας, έρχεται Τρίτη και Παρασκευή και μένουν χωρίς γιατρό τέσσερις ή πέντε μέρες οι περιοχές αυτές".

Ξέρετε γιατί μένουν; Γιατί ο γιατρός πάει και κάνει εφημερίες στη Γαβαλού και στο Θέρμο, όπως αναφέρεται παρακάτω, δεν θέλω να το διαβάσω όλο, για να μην τρώω το χρόνο. Τι ζητάνε οι άνθρωποι εδώ; Ακούστε τι ζητάνε. Υπάρχει στη συνέχεια ένα έγγραφο του συμβουλίου περιοχής της δεύτερης εδαφικής περιφέρειας του Νομού Αιτωλοακαρνανίας.

Αυτό να ρυθμίσετε. Ούτε λεφτά να καταβάλετε ούτε να βρείτε άλλα δύσκολα προβλήματα.

Σας ζητούν, πρώτον, να μην απασχολούνται οι γιατροί των περιφερειακών ιατρειών σε εφημερίες στα κέντρα υγείας και στο Νοσοκομείο Αγρινίου, Γαβαλού κλπ. τις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας.

Και δεύτερον, να καθιερωθεί εφημερία Σάββατο και Κυριακή εναλλάξ στα τέσσερα περιφερειακά ιατρεία του συμβουλίου περιοχής.

Είναι δύσκολο για ένα Υπουργείο να ρυθμίσει αυτά τα πράγματα, δεδομένου ότι εγγράφως σας έχουν κανονιοβολήσει πρόεδροι κοινοτήτων, τοπικοί γιατροί, συμβούλιο περιοχής κλπ., κύριε Υπουργέ;

Εδώ θέλω να μου δώσετε μία απάντηση. Να ρυθμίσετε το θέμα, διότι μένουν οι κάτοικοι της περιοχής τέσσερις ή πέντε φορές την εβδομάδα χωρίς γιατρό.

Και γνωρίζετε ο Πλάτανος Ναυπακτίας ποιος είναι; Επειδή είπατε και για νοσοκομειακό, τώρα το χειμώνα πού να πάει εκεί πάνω στα βουνά;

Έχετε υπόψη σας τι σημαίνει Πλάτανος Ναυπακτίας και η γύρω περιοχή; Όταν χιονίσει, πού να βρεθεί γιατρός; Να μην υπάρχει ένας γιατρός στην έδρα τουλάχιστον να τους βλέπει, να μην πεθάνουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Πράγματι, αγαπητέ συνάδελφε, είχατε υποβάλει -όπως είπατε- την ερώτησή σας τον Αύγουστο και αν θέλετε, σήμερα βρίσκομαι εδώ...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Το Σεπτέμβριο, όχι τον Αύγουστο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Αν θέλετε, ακούστε με.

Σήμερα, βρίσκομαι εδώ απαντώντας σε έξι ερωτήσεις...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Σ' αυτό έχετε δίκιο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):...για την αδυναμία των υπηρεσιών. Είναι φαίνεται μεγάλος ο αριθμός και δεν πρόλαβαν να μου ετοιμάσουν έγκαιρα τις απαντήσεις. Είναι ένα θέμα που πράγματι μας απασχολεί σαν Υπουργείο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Δεσμεύεστε να το τακτοποιήσετε;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Τώρα, όσον αφορά αυτό που λέτε, εμένα με διαβεβαιώνουν σήμερα από το Νοσοκομείο ότι η έδρα του γιατρού είναι το Περιφερειακό Ιατρείο Πλατάνου. Μένει εκεί στο κτίριο του ιατρείου, άρα προσφέρει καθημερινά τις υπηρεσίες του -έτσι πρέπει...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Δεν είναι έτσι.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Αν δεν είναι έτσι, μετά την πληροφόρηση, την οποία μου δίνετε, θα το ψάξω, σας διαβεβαιώνω. Διότι εμένα με πληροφορούν ότι προσφέρει τις υπηρεσίες του καθημερινά και βεβαίως κάνει εφημερίες στο Κέντρο Υγείας.

Όμως, ήθελα να σας ρωτήσω για να με διευκολύνετε.

Τι πληθυσμό έχει η Κοινότητα Πλατάνου; Είναι αλήθεια ότι έχει τριακόσιους...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Οκτακόσιους κατοίκους, αλλά είναι και τα γύρω χωριά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, μη

διακόπτετε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας): Ακούστε, αγαπητέ συνάδελφε. Τριακόσιοι κάτοικοι είναι ένας αριθμός πολιτών, που βεβαίως...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Οκτακόσιοι.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ (Υφυπουργός Υγείας και Πρόνοιας):...πρέπει να εξυπηρετούνται από το γιατρό, αλλά δεν δικαιολογεί να κάνει εφημερία για τους τριακόσιους κατοίκους και τα Σαββατοκύριακα και να μην φεύγει καθόλου, την ώρα που υπάρχει δίπλα στα πέντε χιλιόμετρα άλλο περιφερειακό ιατρείο που έχει αγροτικό ιατρό.

Εν πάση περιπτώσει, επειδή υπάρχει μία διαφορετική προσέγγιση σας διαβεβαιώνω ότι θα ψάξω το θέμα και αν είναι έτσι, θα λυθεί το ζήτημα. Δηλαδή, θα προσφέρει τις υπηρεσίες του σε καθημερινή βάση ο γιατρός στο περιφερειακό ιατρείο Πλατάνου και βεβαίως ας κάνει τις εφημερίες στο Κέντρο Υγείας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Γ' αυτό το θέμα, δεν έχετε το λόγο.

Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των αναφορών και ερωτήσεων.

Ορίστε, κύριε Κόρακα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να πω ότι είχα σήμερα μία αναφορά για το νοσοκομείο της Λήμνου και ενημερώθηκα ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης δεν ήρθε, λόγω κωλύματος, το είπατε και εσείς. Όταν το ανακοινώσατε, ήμουν δυστυχώς στη δεξίωση ακόμα.

Επειδή και την περασμένη Παρασκευή -για άλλους λόγους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μπορείτε να την επαναφέρετε, κύριε Κόρακα. Μην κάνουμε συζήτηση γι' αυτό.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ:...οι οποίοι αποδείχθηκαν μη βάσιμοι- δεν ήλθαν οι Υπουργοί, θα ήθελα να σημειώσω στο Προεδρείο αυτών τη παρατήρησή μας, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες συστάσεις, να μην υποτιμούν τον έλεγχο οι Υπουργοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχουν γίνει κατ' επανάληψη από τον Πρόεδρο κ. Κακλαμάνη και θα ξαναγίνουν πάλι από τον Πρόεδρο...

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Δεν υπάρχει άλλο καθήκον, κατά τη γνώμη μου -εκτός η απουσία στο εξωτερικό- από αυτό εδώ πέρα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Έχετε δίκιο, κύριε Κόρακα...

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Να μην υποβαθμίζεται το Κοινοβούλιο παραπέρα. Φτάνει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα γίνουν πάλι εκ νέου οι συστάσεις προς τους Υπουργούς να προσέρχονται στη Βουλή, γιατί έχουν και εδώ χρέος να απαντούν στον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Είναι ύψιστο λειτουργήμα της Βουλής και ο κοινοβουλευτικός έλεγχος και οφείλουμε να ανταποκρινομαστε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη

ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: "Μέτρα κατά της εισφοροδιαφυγής, διασφάλιση εσόδων ΙΚΑ και άλλα θέματα".

Ο κύριος Υπουργός έχει να κάνει καμία νομοτεχνική παρατήρηση επί του νομοσχεδίου αυτού;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων): Μια προσθήκη μιας λέξης, κύριε Πρόεδρε, μόνο που παρελήφθη.

Στο άρθρο 19 παράγραφος 4 στην τέταρτη σειρά πριν από τη λέξη "ταμείο" να προστεθεί η λέξη "τέως", γιατί το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών έχει καταργηθεί από έτους και δεν υπάρχει πλέον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Διευκρινιστική και νομοτεχνική είναι η προσθήκη.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: "Μέτρα κατά της εισφοροδιαφυγής, διασφάλιση εσόδων ΙΚΑ και άλλα θέματα" και στο σύνολο με τη νομοτεχνική παρατήρηση του κυρίου Υπουργού;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το σχέδιο νόμου έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία και στο σύνολο με τη νομοτεχνική παρατήρηση του κυρίου Υπουργού.

Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: "Μέτρα κατά της εισφοροδιαφυγής, διασφάλιση εσόδων ΙΚΑ και άλλα θέματα" έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

Μέτρα κατά της εισφοροδιαφυγής, διασφάλιση εσόδων Ι.Κ.Α. και άλλα θέματα

Άρθρο 1

Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (Ε.ΥΠ.Ε.Α.)

1. Στις έδρες όλων των περιφερειών της χώρας συνιστάται περιφερειακή υπηρεσία ασφάλισης με τίτλο "Ειδική Υπηρεσία Ελέγχου Ασφάλισης" (Ε.ΥΠ.Ε.Α.) - Ι.Κ.Α. που υπάγεται απευθείας στο Διοικητή του Ι.Κ.Α. και εποπτεύεται από τους κατά τόπους αρμόδιους συντονιστές.

Η Ε.ΥΠ.Ε.Α. της περιφέρειας Αττικής είναι οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης με έδρα την Αθήνα και η χωρική της αρμοδιότητα εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια.

Η Ε.ΥΠ.Ε.Α. Αττικής διαρθρώνεται στα παρακάτω τμήματα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητες:

α. Τμήμα Α' - Διοικητικού και Γραμματείας:

Τήρηση του κοινού και εμπιστευτικού πρωτοκόλλου εισερχόμενων και εξερχόμενων εγγράφων της Ε.ΥΠ.Ε.Α. και διεκπεραίωση της εισερχόμενης και εξερχόμενης κοινής και εμπιστευτικής αλληλογραφίας της Ε.ΥΠ.Ε.Α..

Τήρηση αρχείου νομοθεσίας, εγκυκλίων και εγγράφων και μέριμνα εκκαθάρισής του, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά σχετικές διατάξεις.

Μέριμνα για την παραλαβή, αναπαραγωγή και διανομή στους υπαλλήλους της Διεύθυνσης των διαφόρων διατάξεων, εγκυκλίων και εγγράφων.

Μερική διαχειριστική υποστήριξη της Διεύθυνσης σε θέματα προσωπικού, οικονομικά και άλλα.

β. Τρία (3) Τμήματα Ελέγχου (Β', Γ' και Δ'):

Διενέργεια τακτικών, εκτακτων και ειδικών ελέγχων είτε αυτεπάγγελα είτε κατόπιν υπηρεσιακής αναφοράς, καταγγελίας ή εντολής, για τον εντοπισμό των απασχολούμενων και μη ασφαλισμένων στο Ι.Κ.Α. και τον εντοπισμό της εισφοροδιαφυγής γενικότερα.

Διενέργεια επιτόπιων ελέγχων σε επιχειρήσεις για τη διαπίστωση της τήρησης και ενημέρωσης του Ειδικού Βιβλίου νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού και την ορθή εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας του Ι.Κ.Α..

Επιβολή των προστίμων του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, σε βάρος των υπευθύνων εργοδοτών και αποστολή των σχετικών πράξεων στις αρμόδιες κατά τόπους μονάδες του Ι.Κ.Α., για τη βεβαίωση και είσπραξη αυτών.

Διενέργεια ουσιαστικών ελέγχων σε επιχειρήσεις, κατόπιν ειδικής εντολής της Διοίκησης του Ι.Κ.Α., για τη συνδρομή και υποβοήθηση του έργου των κατά τόπους υποκαταστημάτων του Ι.Κ.Α..

Καταλογισμός των αναλογουσών ασφαλιστικών εισφορών σε βάρος των επιχειρήσεων, σε εξαιρετικές περιπτώσεις οι οποίες ορίζονται με την παραπάνω σχετική εντολή της Διοίκησης του Ι.Κ.Α..

Οι Ε.ΥΠ.Ε.Α. των λοιπών περιφερειών είναι υπηρεσίες ασφάλισης επιπέδου τμήματος, με αρμοδιότητες αντίστοιχες αυτές της Ε.ΥΠ.Ε.Α. Αττικής και η χωρική τους αρμοδιότητα εκτείνεται στα όρια της Διοικητικής Περιφέρειας, στην έδρα της οποίας λειτουργούν.

Με αποφάσεις του Διοικητή του Ιδρύματος που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, είναι δυνατόν:

α) να ορίζεται και ανακαθορίζεται ο χρόνος έναρξης λειτουργίας των συνιστώμενων υπηρεσιών,

β) να περιορίζεται ή να διευρύνεται η κατά τόπον αρμοδιότητα των Ε.ΥΠ.Ε.Α.,

γ) να μεταφέρεται η έδρα των Ε.ΥΠ.Ε.Α. σε άλλη πόλη,

δ) να συγκροτούνται συνεργεία ελέγχου από υπαλλήλους Ε.ΥΠ.Ε.Α. και των κατά τόπους μονάδων του Ι.Κ.Α..

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α., καταρτίζεται κανονισμός των Ε.ΥΠ.Ε.Α. - Ι.Κ.Α., ο οποίος αναφέρεται στα ειδικότερα θέματα λειτουργίας τους, τα κριτήρια επιλογής, τοποθέτησης και ανάθεσης καθηκόντων στο προσωπικό τους, καθώς και στο χρόνο παραμονής του προσωπικού στις υπηρεσίες αυτές.

Οι αρμοδιότητες των Ε.ΥΠ.Ε.Α. ασκούνται παράλληλα και ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες του Ι.Κ.Α..

Οι Ε.ΥΠ.Ε.Α. λειτουργούν όλο το εικοσιτετράωρο και όλες τις ημέρες της εβδομάδας, με κατάλληλη εναλλαγή του προσωπικού τους, το οποίο υποχρεούται σε τακτική ή και υπερωριακή εργασία και κατά τις ημέρες αργιών και τις νυκτερινές ώρες ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες.

Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται ανάλογα και για τη λειτουργία των ανωτέρω συνεργείων που προβλέπονται από τη διάταξη της παραγράφου αυτής.

Οι διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 2 του ν. 2343/1995 (ΦΕΚ 211 Α'), περί δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης (πόθεν έσχες), εφαρμόζονται ανάλογα και για τους υπαλλήλους των Ε.ΥΠ.Ε.Α. που ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα.

Της Ε.ΥΠ.Ε.Α. Αττικής προΐσταται υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού, των δε περιφερειακών υπηρεσιών Ε.ΥΠ.Ε.Α. προΐστανται υπάλληλοι κλάδου ΠΕ κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού ή ΤΕ Διοικητικού-Λογιστικού και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν, υπάλληλοι του κλάδου ΔΕ.

γ. Το Ι.Κ.Α. μπορεί να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς, για την ανάθεση στη συνιστώμενη με το παρόν άρθρο Ειδική Υπηρεσία Ελέγχου Ασφάλισης (Ε.ΥΠ.Ε.Α.) του εντοπισμού των ασφαλιστικών παραβάσεων που αφορούν και τους άλλους συμβαλλόμενους φορείς.

Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις, καθώς και ο τρόπος συμμετοχής των φορέων στις σχετικές δαπάνες του Ι.Κ.Α. καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από σχετικές αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των συμβαλλόμενων μερών.

2. Στη Διεύθυνση Ασφάλισης και Εσόδων της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ι.Κ.Α. συνιστάται υπηρεσία σε επίπεδο τμήμα-

τους με τίτλο "Τμήμα Σχεδιασμού και Συντονισμού Ελέγχων" με τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α. Συγκέντρωση, μελέτη και αξιολόγηση στοιχείων και πληροφοριών για τους τρόπους και μεθόδους με τις οποίες διαπράττεται η εισφοροδιαφυγή από τις διάφορες κατηγορίες επιχειρήσεων, καθώς και στοιχεία και πληροφορίες για τους γεωγραφικούς χώρους και τις κατηγορίες επιχειρήσεων που παρουσιάζουν αυξημένη εισφοροδιαφυγή.

β. Οργάνωση κατάλληλων συστημάτων ροής πληροφοριών σχετικών με τις διαδικασίες βεβαίωσης και είσπραξης των εισφορών, για την αξιοποίησή τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου.

γ. Σχεδιασμός επιχειρησιακών προγραμμάτων και πλαισίων δράσης με βάση τα στοιχεία των εδαφίων α' και β' για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής.

δ. Συνεργασία με το Γραφείο Τύπου της Διοίκησης του Ι.Κ.Α. για θέματα ενημέρωσης των πολιτών και των εκπροσώπων των κοινωνικών ομάδων, με κάθε πρόσφορο μέσο, για το έργο και τις δραστηριότητες των Ε.ΥΠ.Ε.Α..

Στο παραπάνω τμήμα προΐσταται υπάλληλος της κατηγορίας ΠΕ κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού.

Η περίπτωση (η) της παρ. 1 και η υποπαράγραφος (η) της παρ. 2 του άρθρου 12 του π.δ/τος 266/1989 καταργούνται, μετά την έναρξη λειτουργίας της υπηρεσίας που αναφέρεται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

3. Στα Ταμεία Είσπραξης Εσόδων Ι.Κ.Α. συνιστώνται Ειδικά Τμήματα με αντικείμενο την άμεση βεβαίωση και είσπραξη, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 27 του α.ν. 1846/1951, των καταλογιζόμενων από την Ε.ΥΠ.Ε.Α. προστίμων, καθώς και την άμεση βεβαίωση και είσπραξη των καταλογισθεισών και καταλογιζόμενων από τα Υποκαταστήματα οφειλών των επιχειρήσεων εκείνων που οι οφειλές τους χαρακτηρίζονται άμεσης εκτέλεσης και εκτέλεσης μέσα σε δύο μήνες.

Στα παραπάνω τμήματα προΐσταται υπάλληλος της κατηγορίας ΠΕ κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού.

Άρθρο 2

Εφαρμογή μεθόδων και μέτρων διασφάλισης των προς το Ι.Κ.Α. ασφαλιστικών εισφορών

1. Στην παρ. 9 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951, όπως σήμερα ισχύει, προστίθενται περιπτώσεις στ' και ζ' ως εξής:
"στ. Να καταχωρούν σε θεωρημένο και ειδικό προς τούτο έντυπο τους προσλαμβανόμενους μισθωτούς τους αμέσως μετά την πρόσληψη και πριν αυτοί αναλάβουν εργασία.

Για όσους απασχολούνται, μέχρι την έναρξη ισχύος της παραγράφου αυτής, δεν απαιτείται καταχώρηση στο παραπάνω ειδικό έντυπο, με την προϋπόθεση ότι έχουν καταχωρηθεί στα μισθολόγια του Ι.Κ.Α..

Ο εργοδότης, πέραν των απορρευσών, από τις ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), υποχρεώσεων του για αναγγελία πρόσληψης και καταγγελίας σύμβασης μισθωτού, αναγγέλλει υποχρεωτικά στον Οργανισμό αυτόν εντός οκτώ (8) ημερών και κάθε περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησης του μισθωτού.

Για τον κάθε μισθωτό που θα βρεθεί από τα αρμόδια όργανα του Ι.Κ.Α. να απασχολείται και δεν είναι καταχωρημένος, κατά τα ανωτέρω, επιβάλλεται, με πράξη του αρμόδιου οργάνου του Ι.Κ.Α., σε βάρος του εργοδότη του πρόστιμο.

Πρόστιμο επιβάλλεται επίσης και στον εργοδότη που δεν επιδεικνύει στα αρμόδια όργανα του Ι.Κ.Α. το κατά τα ανωτέρω έντυπο καταχώρησης προσλαμβανόμενων μισθωτών. Τα πρόστιμα δεν μπορούν να ξεπερνούν κατ' άτομο το εικοσιπενταπλάσιο του τεκμαρτού ημερομισθίου της ανώτατης ασφαλιστικής κλάσης, όπως ισχύει κατά την ημερομηνία της επιβολής τους.

Τα κατά τα ανωτέρω επιβαλλόμενα πρόστιμα αποτελούν έσοδα του Ι.Κ.Α.. Με Κανονισμό θα ορισθούν τα όργανα και οι διαδικασίες επιβολής, βεβαίωσης, είσπραξης, αμφισβήτησης,

διοικητικής επίλυσης ασφαλιστικής διαφοράς, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Εάν ο εργοδότης δεν αναγγέλλει στον Ο.Α.Ε.Δ. την καθ' οιονδήποτε λόγο αποχώρηση του μισθωτού, εντός της προθεσμίας των οκτώ (8) ημερών ή η αποχώρησή του δεν αποδεικνύεται από κανένα επίσημο έγγραφο στοιχείο του εργοδότη ή του μισθωτού, τα όργανα του Ι.Κ.Α. θα ασφαλίζουν αυτόν για όλη την περίοδο, από την ημερομηνία πρόσληψης μέχρι την προηγούμενη ημέρα του ελέγχου, αφαιρούμενης της ανωτέρω οκταήμερου προθεσμίας αναγγελίας αποχώρησης.

Η διάταξη αυτή δεν ισχύει για τους εργοδότες οικοδομικο-τεχνικών έργων.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από πρόταση του Ι.Κ.Α., θα προσδιοριστεί το ύψος του προστίμου για κάθε παράβαση και για κάθε άτομο, το είδος του εντύπου καταχώρησης, η υπηρεσία, το όργανο και η διαδικασία εκτύπωσης, θέωσης, χορήγησης, ελέγχου, τήρησης, ανάληψης της δαπάνης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά τη διαδικασία εφαρμογής της διάταξης αυτής. Με την ίδια απόφαση, ύστερα από πρόταση του Ο.Α.Ε.Δ., θα καθοριστεί και ο τύπος του εντύπου αναγγελίας οικειοθελούς αποχώρησης του μισθωτού και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του. Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από 1.4.1998.

ζ. Να γνωστοποιούν, με υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'), στις αρμόδιες υπηρεσίες του Ι.Κ.Α. τη διακοπή ή μεταβολή των εργασιών τους, την αλλαγή της επωνυμίας της επιχείρησης, καθώς και οποιαδήποτε αλλαγή υπεύθυνου μέλους, της έδρας, του τόπου επαγγελματικής τους εγκατάστασης προκειμένου περί φυσικών προσώπων, του τόπου της νέας κατοικίας ή διαμονής τους. Η δήλωση υποβάλλεται σε δέκα (10) ημέρες, αφότου έγιναν οι μεταβολές."

2. Η περίπτωση β' της παρ. 9 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

"β) Να τηρούν τις οριζόμενες, από Κανονισμό, καταστάσεις προσωπικού και να φυλάττουν αυτές επί δεκαετία."

3. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει σήμερα, προστίθεται παρ. 9α ως εξής:

"9α. Το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δια των αρμοδίων για τον έλεγχο, τη βεβαίωση και την είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών οργάνων του, μπορεί να ζητά από τις δημόσιες ή δημοτικές και κοινοτικές αρχές, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τις τράπεζες, τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και γενικά από κάθε οργάνωση επαγγελματική, εμπορική, βιομηχανική, γεωργική κ.λπ. οποιοσδήποτε πληροφορίες θεωρεί αναγκαίες για τη διευκόλυνση του έργου του.

Ειδικά για τις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες και με την επιφύλαξη των παραγράφων 6, 7 και 8 του άρθρου 85 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') οι πληροφορίες που μπορούν να ζητούν τα παραπάνω όργανα είναι μεταξύ άλλων και αυτές που περιέχονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος των εργοδοτών και αφορούν τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται σε αυτή ή συνυποβάλλονται με αυτή."

4. Η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 3198/1955 (ΦΕΚ 98 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Η καταγγελία της εργασιακής σχέσης θεωρείται έγκυρη, εφόσον έχει γίνει εγγράφως, έχει καταβληθεί η οφειλόμενη αποζημίωση και έχει καταχωρηθεί η απασχόληση του απολυμένου στα τηρούμενα για το Ι.Κ.Α. μισθολόγια ή έχει ασφαλιστεί ο απολυόμενος.

Η καθυστέρηση δόσης της αποζημίωσης από τις, στην παρ.1 εδ. β' του άρθρου 2, οφειλόμενες και η μη καταχώρηση κατά τα ανωτέρω του εργαζόμενου στα μισθολόγια του Ι.Κ.Α. ή η μη ασφάλισή του συνεπάγονται την ακυρότητα της καταγγελίας και ο διαδραμών χρόνος θεωρείται ως χρόνος συνέχισης της εργασίας του.

Στην περίπτωση αυτή ο εργοδότης υποχρεούται στην καταβολή του συνόλου των εργοδοτικών εισφορών προς το Ι.Κ.Α. και τους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς, χωρίς να δικαιούται να αναζητήσει την αποζημίωση που κατέβαλε.

Η αποζημίωση που έχει καταβληθεί συμψηφίζεται με τις οφειλόμενες, λόγω της ακύρωσης της καταγγελίας, τακτικές αποδοχές, ο δε υπάλληλος υποχρεούται να καταβάλει στο Ι.Κ.Α. ή άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς τις αναλογούσες σε αυτόν εργατικές εισφορές. Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.4.1998.

5. Οι προβλεπόμενοι από το άρθρο 26 του ν. 1882/1990 (ΦΕΚ 43 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά, περιορισμοί και απαγορεύσεις που εφαρμόζονται για οφειλές προς το Δημόσιο, δύνανται να επιβληθούν και για οφειλές προς το Ι.Κ.Α., μετά από απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

6. Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 31 του π.δ/τος 186/1992 (ΦΕΚ 84 Α') "Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων" αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, χωρίς έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, να λαμβάνουν γνώση του σχετικού περιεχομένου των βιβλίων και στοιχείων που ορίζονται από τον Κώδικα αυτόν, οι Δημόσιες Αρχές μόνο στις περιπτώσεις που ανακύπτουν θέματα προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, καθώς και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) για διεκδίκηση πόρων, ασφαλιστικών εισφορών ή άλλων εννόμων δικαιωμάτων τους".

7. Ειδικά συνεργεία ελέγχου, όμοια με τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 1 του άρθρου 39 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), μπορούν να συγκροτούνται, με απόφαση του Διοικητή του Ιδρύματος και στο Ι.Κ.Α. από υπαλλήλους του, για τη διενέργεια ελέγχων εργοδοτών σε όλη τη χώρα. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η διαδικασία συμμετοχής στα συνεργεία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

8. Η παράγραφος 7 του άρθρου 27 του α.ν. 1846/ 1951, όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται και προστίθεται παράγραφος 7α ως εξής:

"7. Οι κάθε είδους χρηματικές απαιτήσεις του Ι.Κ.Α. που προέρχονται από εισφορές, αναλογούντα οικοθεν πρόσθετα τέλη, προσαυξήσεις, αυτοτελή πρόσθετα τέλη, πρόστιμα ακάλυπτων επιταγών, λοιπά πρόστιμα, τόκους, έξοδα διοικητικής εκτέλεσης, δικαστικά έξοδα κ.λπ., καθώς και των οργανισμών, ταμείων και λογαριασμών, των οποίων οι εισφορές συνεισπράττονται από το Ι.Κ.Α., παραγράφονται μετά δεκαετία.

Ειδικά για τις απαιτήσεις κατά του Δημοσίου, η ανωτέρω παραγραφή είναι πενταετής, σύμφωνα με το άρθρο 90 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α').

Η κατά τα ανωτέρω παραγραφή, προκειμένου για τις εισφορές, τα οικοθεν πρόσθετα τέλη, τις προσαυξήσεις και τα αυτοτελή πρόσθετα τέλη αρχίζει από την πρώτη ημέρα του επόμενου έτους από εκείνο μέσα στο οποίο παρασχέθηκε η ασφαλιστέα εργασία ή υπηρεσία, για δε τα πρόστιμα ακάλυπτων επιταγών, τόκους, δικαστικά έξοδα, έξοδα διοικητικής εκτέλεσης και τα λοιπά πρόστιμα αρχίζει από την πρώτη ημέρα του επόμενου έτους μέσα στο οποίο έγινε η ταμειακή βεβαίωσή τους.

7α. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 87 του ν. 2362/1995, περί αναστολής παραγραφής των απαιτήσεων του Δημοσίου, καθώς και των άρθρων 88 και 89 του ίδιου νόμου, περί διακοπής παραγραφής των απαιτήσεων του Δημοσίου και συνεπειών παραγραφής αυτών αντίστοιχα, εφαρμόζονται ανάλογα και στο Ι.Κ.Α..

Όπου στις παραπάνω διατάξεις αναφέρεται Προϊστάμενος της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας ή Υπουργός Οικονομικών, νοούνται αντίστοιχα Διευθυντής Ταμείου Είσπραξης Εσόδων Ι.Κ.Α. ή Διευθυντής Ταμειακής Υπηρεσίας Περιφερειακού ή Τοπικού Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. ή Διοικητής Ι.Κ.Α., από τους οποίους ασκούνται οι αντίστοιχες αρμοδιότητες."

Άρθρο 3 Σύσταση θέσεων εξειδικευμένου προσωπικού στο Ι.Κ.Α.

1. Συνιστώνται στο Ι.Κ.Α. οι παρακάτω οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού και θέσεις ειδικού επιστημονικού προσω-

πικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, ως εξής:

I. ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

α. Τριάντα (30) θέσεις του Κλάδου ΠΕ Πληροφορικής εκ των οποίων είκοσι πέντε (25) ειδικότητας επιστήμης Η/Υ και πέντε (5) ειδικότητας μηχανικών Η/Υ.

β. Εκατό (100) θέσεις του Κλάδου ΤΕ Επιστήμης Πληροφορικής. Οι θέσεις των ως άνω περιπτώσεων α' και β' είναι επιπλέον των καθοριζόμενων από τις διατάξεις του άρθρου 31 του π.δ/τος 363/1992 (ΦΕΚ 184 Α').

Τα προσόντα διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό των παραπάνω κλάδων και θέσεων προσωπικού ορίζονται με τα προβλεπόμενα από το π.δ. 194/1988 (ΦΕΚ 84 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 172/1992 (ΦΕΚ 81 Α'). Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α., κατανέμονται οι παραπάνω θέσεις μεταξύ των Μονάδων των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Ι.Κ.Α..

II. ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Δώδεκα (12) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για την επιστημονική ή και τεχνική υποστήριξη του έργου των Υπηρεσιών του Ι.Κ.Α. και ιδίως στον τομέα εκπόνησης μελετών και ερευνών εφαρμογής προγραμμάτων, με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας αυτών και εξειδίκευση στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα, ως εξής:

- Διαχείρισης Βάσεων Δεδομένων, θέση μία (1)
- Μεθοδολογικών και Ανάπτυξης Λογισμικού, θέση μία (1)
- Διαχείρισης Έργου (Project Management), θέση μία (1)
- Δικτύων Η/Υ (Network Specialist), θέση μία (1)
- Ασφάλειας Συστημάτων (Security Specialist), θέση μία (1)
- Αναλογιστού, θέση μία (1)
- Στατιστικολόγου, θέσεις δύο (2)
- Χρηματοοικονομικής Διοίκησης, θέση μία (1)
- Συστημάτων Προϋπολογισμού /Απολογισμού, θέση μία (1)
- Μηχανογραφημένης Λογιστικής, θέση μία (1)
- Με εξειδίκευση σε θέματα Δημόσιας Διοίκησης και Οργάνωσης, θέση μία (1).

Η κατανομή των θέσεων αυτών στις επί μέρους Διευθύνσεις της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ι.Κ.Α., γίνεται με απόφαση του Διοικητή του Ιδρύματος.

Η πρόσληψη του ως άνω ειδικού επιστημονικού προσωπικού γίνεται με τις ισχύουσες διατάξεις με σύμβαση διάρκειας πέντε (5) ετών, που μπορεί να ανανεώνεται, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι υποψήφιοι για την πλήρωση των θέσεων αυτών πρέπει να έχουν τα προσόντα του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 26 του π.δ/τος 194/1988 (ΦΕΚ 84 Α') σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 2 του ν.1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α').

Στο ειδικό επιστημονικό προσωπικό της παρ. 1 του παρόντος άρθρου καταβάλλονται ειδικές αποδοχές, οι οποίες καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2. Το Ι.Κ.Α. δύναται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς, με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και με εργατικές ή εργοδοτικές οργανώσεις για τη λειτουργία "Γραφείων Ενημέρωσης Πολιτών για την Κοινωνική Ασφάλιση."

Σκοπός των Γραφείων αυτών είναι η παροχή υπηρεσιών πληροφόρησης και ενημέρωσης που θα παρέχονται δωρεάν στους πολίτες με στόχο την ενιαία ενημέρωσή τους σε ζητήματα που αφορούν στην κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα και στις χώρες - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την

υποστήριξη των πολιτών στην αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν σε διαδικασίες και λειτουργίες του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα "Γραφεία Ενημέρωσης Πολιτών για την Κοινωνική Ασφάλιση" σε συνεργασία με τα καταστήματα του Ι.Κ.Α., η περιγραφή του έργου τους, η στελέχωσή τους με το κατάλληλο προσωπικό, καθώς και ο τρόπος συμμετοχής του Ι.Κ.Α. στις δαπάνες λειτουργίας τους, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδονται μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α..

3. Το Ι.Κ.Α. μπορεί να συνεργάζεται με αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ή ερευνητικά ιδρύματα, ινστιτούτα και κέντρα του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, καθώς και με ανάλογα ιδρύματα, ινστιτούτα και κέντρα των Κρατών - Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων χωρών με σκοπό: α) το σχεδιασμό, υλοποίηση και εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την κατάρτιση και επιμόρφωση του προσωπικού του Ι.Κ.Α. και β) τη διενέργεια ερευνών σχετικών με τους τομείς των δραστηριοτήτων του Ι.Κ.Α..

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Δ.Σ. του Ι.Κ.Α., ρυθμίζονται οι μορφές και οι όροι της συνεργασίας, καθώς και η κάλυψη των διαπανών που μπορεί να βαρύνει μερικά ή ολικά το Ι.Κ.Α..

Με σύμβαση που καταρτίζεται μεταξύ του Ι.Κ.Α. και των ιδρυμάτων, ινστιτούτων και κέντρων της παραγράφου αυτής, ρυθμίζονται οι ειδικοί όροι συνεργασίας, ο τρόπος εκτέλεσης του έργου και ο επιμερισμός των δαπανών.

Άρθρο 4 Έσοδα Ι.Κ.Α.

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 44 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Ειδικά για τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, κύριας και επικουρικής, η συμφωνία επιχείρησης με τους πιστωτές της ισχύει μόνο στην περίπτωση κατά την οποία έχει εξασφαλισθεί η κάλυψη των οφειλόμενων εισφορών προς αυτούς."

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 2256/1994 (ΦΕΚ 196 Α'), αντικαθίσταται ως εξής:

1. Ασφαλιστικές εισφορές, τρέχουσες και καθυστερούμενες, προς όλους τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, που οφείλονται από επιχειρήσεις, εργοδότες ή ασφαλισμένους που έχουν επαγγελματική εγκατάσταση ή δραστηριότητα σε περιοχές που πλήττονται από θεομηνίες ή άλλες φυσικές καταστροφές και αποδεδειγμένα έχουν υποστεί ζημιές, ρυθμίζονται ως εξής:

α) Οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, περιόδου απασχόλησης μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα εκείνου κατά τον οποίο συνέβη η θεομηνία, μαζί με τα πρόσθετα τέλη, τόκους και λοιπές προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις της ίδιας ημερομηνίας, κεφαλαιοποιούνται.

β) Αναστέλλεται η καταβολή των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών προς τους οργανισμούς της προηγούμενης παραγράφου, για έξι (6) μήνες, αρχής γενομένης από την 1η του μήνα κατά τον οποίο συνέβη η θεομηνία, χωρίς τον υπολογισμό κατά το διάστημα αυτό πρόσθετων τελών και άλλων προσαυξήσεων και

γ) Οι εισφορές των προηγούμενων παραγράφων εξοφλούνται σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, αρχής γενομένης από την πρώτη του επόμενου μήνα εκείνου κατά τον οποίο έληξε η εξαμηνιαία αναστολή.

Ο αριθμός των δόσεων προσδιορίζεται από το πηλίκο της διαίρεσης του ποσού της ζημιάς δια του 1/24 του συνολικού ποσού της οφειλής και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 12 και μεγαλύτερος των 24.

Στην παραπάνω ρύθμιση υπάγονται όσες επιχειρήσεις, εργοδότες ή ασφαλισμένοι υποστούν ζημιές από θεομηνίες ή

άλλες φυσικές καταστροφές από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης".

3. Τα πέντε πρώτα εδάφια της παρ. 8α του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύουν, αντικαθίστανται ως εξής:

"Ο ασφαλισμένος που αποχωρεί ή απολύεται από την εργασία του υποχρεούται εντός εξαμήνου από την αποχώρησή του ή την απόλυσή του να δηλώσει γραπτά στο Ι.Κ.Α. τις ημέρες εργασίας που πραγματοποίησε και για τις οποίες δεν ασφαλιστήκε.

Ημέρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν από ασφαλισμένο σε περίοδο, για την οποία κατά την υποβολή της σχετικής για αναγνώριση αίτησης, παραγράφηκε η αξίωση του Ιδρύματος να εισπράξει ασφαλιστικές εισφορές, σε καμία περίπτωση δεν αναγνωρίζονται.

Η διάταξη αυτή ισχύει για όλους του κλάδους του Ι.Κ.Α., Ι.Κ.Α.-Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ.), Ι.Κ.Α.-Ειδικού Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Ε.Α.Μ.), καθώς και των ασφαλιστικών οργανισμών, ταμείων και λοιπών φορέων για λογαριασμό των οποίων εισπράττει κάθε φορά το Ι.Κ.Α., σύμφωνα με το νόμο, τις ασφαλιστικές εισφορές".

4. Οι διατάξεις του άρθρου 115 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') "Περί κύρωσης του Κώδικα φορολογίας εισοδήματος", που αναφέρονται στην ευθύνη διοικούντων νομικά πρόσωπα, για την καταβολή των φόρων που οφείλουν στο Δημόσιο τα πρόσωπα αυτά, κατά το χρόνο διάλυσης ή συγχώνευσης τους, εφαρμόζονται κατ' αναλογία και για την καταβολή των οφειλόμενων στο Ι.Κ.Α. ασφαλιστικών εισφορών.

5. Η υποβολή ένστασης ενώπιον του αρμόδιου κατά νόμο οργάνου, κατά καταλογιστικής πράξης του Ι.Κ.Α., με την οποία προσδιορίζονται απαιτήσεις αυτού από οποιαδήποτε αιτία ή απαιτήσεις των ασφαλιστικών οργανισμών, ταμείων κ.λπ., για λογαριασμό των οποίων εισπράττει τις εισφορές τους, δεν αναστέλλει την ταμειακή βεβαίωση της απαίτησης και τη διενέργεια πράξεων διοικητικής και αναγκαστικής εκτέλεσης κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) ή άλλους νόμους, εκτός αν καταβληθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) της κύριας οφειλής μετά των αναλογούντων σε αυτή κατά την ημερομηνία της καταβολής πρόσθετων τελών.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη των Διοικητικών Συμβουλίων του Ι.Κ.Α., των οργανισμών επικουρικής ασφάλισης και των οργανισμών κοινωνικής πολιτικής αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ανακαθορίζονται τα ποσοστά κατανομής των συνεισπραττόμενων από το Ι.Κ.Α. εσόδων των επικουρικών οργανισμών και οργανισμών κοινωνικής πολιτικής.

7. Για τους Έλληνες υπηκόους ποντιακής καταγωγής που έχουν εγκατασταθεί μόνιμα στη χώρα την τελευταία δεκαετία και εκτέλεσαν ή εκτελούν οι ίδιοι ή τα μέλη της οικογένειάς τους εργασίες σε οικοδομικά έργα ιδιοκτησίας τους, για τα οποία εκδόθηκε ή θα εκδοθεί μέχρι 31.12.1999 οικοδομική άδεια, οι οφειλόμενες για τις εργασίες αυτές κύριες εισφορές προς το Ι.Κ.Α. και τους λοιπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς μειώνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%).

Οι μέχρι την ισχύ του παρόντος καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές δεν επιστρέφονται.

Πράξεις επιβολής εισφορών που έχουν εκδοθεί μέχρι και τη δημοσίευση του παρόντος με βάση τους συντελεστές του άρθρου 38 του Κ.Α. του Ι.Κ.Α. και πέραν των υποβληθεισών καταστάσεων και δεν έχουν εξοφληθεί μειώνονται μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, λόγω προσωπικής απασχόλησης κατά τριάντα τοις εκατό (30%) και απαλλάσσονται από πρόσθετα τέλη, λοιπές προσαυξήσεις και τις ειδικές προσαυξήσεις του ν. 825/ 1978.

8. Οι διατάξεις του άρθρου 20 του ν.1976/1991 (ΦΕΚ 184 Α') καταργούνται αφ' ης ίσχυσαν. Επίσης καταργούνται από την ημερομηνία δημοσίευσής τους, η αρ. 1872/19.5.1992 (ΦΕΚ

370 Β') Κοινή Απόφαση του Υπουργού Εργασίας και του Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων "Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την τήρηση βιβλίου απασχολούμενου προσωπικού στα οικοδομικά και τεχνικά έργα" και η αριθμ. Φ21/2257/9.10.1992 (ΦΕΚ 634 Β') Απόφαση του Υφυπουργού Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων "Επιβολή προστίμου για τη μη τήρηση του βιβλίου παρουσίας οικοδόμων".

Άρθρο 5 Ασφάλιση Ι.Κ.Α.

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 36 του ν.1902/1990 (ΦΕΚ 138 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Δικαίωμα υπαγωγής στην ασφάλιση του Λογαριασμού έχουν οι Έλληνες ή ομογενείς οι διαμένοντες στην Ελλάδα, εφόσον δεν ασφαλιζονται υποχρεωτικά ή προαιρετικά στον κλάδο συντάξεων του Ι.Κ.Α. ή άλλου φορέα κύριας ασφάλισης ή δεν παρέχουν εργασία λογιζόμενη ως συντάξιμη στο Δημόσιο ή δεν έχουν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση οποιουδήποτε ασφαλιστικού οργανισμού με άλλες διατάξεις ή δεν είναι ήδη συνταξιούχοι φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης οι οποίοι χορηγούν σύνταξη σε υποκατάσταση κύριας ασφάλισης."

2. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν. 825/1978, όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 2 του ν. 1759/1988 (ΦΕΚ 60 Α') και αντικαταστάθηκε με την παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 2335/1995 (ΦΕΚ 185 Α') προστίθεται εδάφιο ως ακολούθως:

"Ειδικά για τους απασχολούμενους σε οικοδομικές και τεχνικές εργασίες που περιλαμβάνονται στην περίπτωση 2 του εδαφίου Α της παραγράφου 1 του άρθρου 104 του Κανονισμού Ασφάλισης του Ι.Κ.Α., ο παραπάνω χρόνος λαμβάνεται υπόψη και για τη συμπλήρωση των απαιτούμενων ημερών ασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 43 του ν. 1543/ 1985 (ΦΕΚ 73 Α') και της παραγράφου 12 του άρθρου 2 του ν. 1759/1988 για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος."

3. Η προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν. 2217/1994 (ΦΕΚ 83 Α') προθεσμία παρατείνεται μέχρι 31.12.1998.

4. Στις περιπτώσεις των διατάξεων των άρθρων 5 και 6 του ν. 1759/1988 και του άρθρου 2 του ν. 2271/ 1994 (ΦΕΚ 229 Α'), όπου προβλέπεται η υποχρεωτική αποχώρηση και συνταξιοδότηση των εργαζομένων στην Ολυμπιακή Αεροπορία Α.Ε. (Ο.Α.) ή στην Ολυμπιακή Αεροπορία Α.Ε., αυτή δεν πραγματοποιείται εφόσον οι απαιτούμενες κατά περίπτωση χρονικές προϋποθέσεις συμπληρώνονται μόνο με το συνυπολογισμό του χρόνου ασφάλισης σε άλλο Κράτος-Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτος με το οποίο η Ελλάδα έχει συνάψει διμερή Σύμβαση Κοινωνικής Ασφάλειας.

Άρθρο 6 Ειδικό σώμα γιατρών Υγειονομικών Επιτροπών

Η παράγραφος 2 του άρθρου 12 του ν.1976/1991 με την οποία συμπληρώθηκε η περίπτωση ε' της παραγράφου 5 του άρθρου 28 του α.ν. 1846/1951 που προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 27 του ν.1902/1990 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"1. Προς τούτο δημιουργείται ειδικό σώμα γιατρών υγειονομικών επιτροπών αναπηρίας, που αποτελείται από γιατρούς του Ι.Κ.Α. με απασχόληση στις επιτροπές αυτές. Οι γιατροί αυτοί υποβάλλονται σε ειδική εκπαίδευση στο έργο των υγειονομικών επιτροπών. Τα προγράμματα της ειδικής αυτής εκπαίδευσης καταρτίζονται από το Ι.Κ.Α. και εγκρίνονται με απόφαση του Διοικητή του Ιδρύματος. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται η διάρκεια των προγραμμάτων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή αυτής της διάταξης.

Επίσης, με απόφαση του Διοικητή του Ι.Κ.Α. καθορίζονται τα κριτήρια επιλογής και αξιολόγησης των γιατρών, που θα παρακολουθήσουν τα παραπάνω προγράμματα. Τα προγράμματα αυτά απευθύνονται σε όλους τους γιατρούς του Ι.Κ.Α.,

οι οποίοι, αφού υποβληθούν στην παραπάνω εκπαίδευση, αξιολογούνται από πενταμελή επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον προϊστάμενο της διεύθυνσης υγειονομικού προσωπικού του Ι.Κ.Α. ως πρόεδρο, τον προϊστάμενο της διεύθυνσης αναπηρίας και κοινωνικής εργασίας του Ι.Κ.Α., το διευθυντή του υποκαταστήματος συντάξεων ή τον υγειονομικό προϊστάμενο του Ι.Κ.Α., που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από το Διοικητή του Ι.Κ.Α., από έναν (1) εκπρόσωπο του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου (Π.Ι.Σ.), που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Π.Ι.Σ. και έναν (1) εκπρόσωπο της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ιατρών Ι.Κ.Α. που υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από την Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Επιστημονικού Υγειονομικού Προσωπικού (Π.Ο.Σ.Ε.Υ.Π. - Ι.Κ.Α.).

2. Από το σύνολο των επιλεγμένων γιατρών καθορίζονται με δημόσια κλήρωση ανά εξάμηνο, οι γιατροί που απαιτούνται για τη λειτουργία των υγειονομικών επιτροπών, ο αριθμός των οποίων ορίζεται με απόφαση του Διοικητή του Ι.Κ.Α. και σύμφωνα με τις ανάγκες των υγειονομικών επιτροπών σε γιατρούς συγκεκριμένων ειδικοτήτων για τη λειτουργία των παραπάνω επιτροπών.

3. Οι παραπάνω γιατροί καλύπτουν τις θέσεις των προέδρων και των μελών των υγειονομικών επιτροπών των υποκαταστημάτων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, καθώς και των προέδρων των υγειονομικών επιτροπών όλης της χώρας. Οι γιατροί αυτοί μπορούν να συμμετέχουν και ως μέλη των υγειονομικών επιτροπών των επαρχιακών μονάδων υγείας ή υποκαταστημάτων. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει η κατόπιν κλήρωσης συμμετοχή στην υγειονομική επιτροπή δύο (2) μελών εκ των υπηρετούντων στη μονάδα υγείας ή υποκατάστημα γιατρών.

4. Τα μέλη των υγειονομικών επιτροπών των υποκαταστημάτων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης είναι γιατροί από το Ειδικό Σώμα που ορίζονται για έξι (6) μήνες με κλήρωση.

5. Οι προς εξέταση περιπτώσεις από τις υγειονομικές επιτροπές των παραπάνω υποκαταστημάτων καταχωρίζονται σε πινακία και οι υποθέσεις κάθε πινακίου παραπέμπονται στις επιτροπές αυτές ύστερα από δημόσια κλήρωση, που γίνεται μία (1) ώρα πριν από την έναρξη της λειτουργίας των επιτροπών.

Επίσης, διενεργείται κλήρωση μεταξύ των γιατρών του ειδικού σώματος που είναι χωρισμένοι σε ομάδες κατά ειδικότητα. Η δημόσια κλήρωση διενεργείται παρουσία διοικητικού υπαλλήλου του οικείου υποκαταστήματος που ορίζεται από το Διοικητή του Ι.Κ.Α.. Πρόεδρος της επιτροπής για τα υποκαταστήματα Αθηνών - Θεσσαλονίκης - Πειραιά, ορίζεται ο κληρωθείς γιατρός που έχει το μεγαλύτερο χρόνο θητείας στις υγειονομικές επιτροπές. Σε περίπτωση διαφωνίας, αποφασίζει ο υγειονομικός προϊστάμενος.

6. Για τη συγκρότηση των υγειονομικών επιτροπών των επαρχιών τη θέση των προέδρων, καθώς και του ενός (1) ή και των δύο (2) μελών καλύπτουν γιατροί του ειδικού σώματος που μετακινούνται από Αθήνα, Θεσσαλονίκη ή Πειραιά.

Μέλη όμως των επιτροπών αυτών ορίζονται ύστερα από δημόσια κλήρωση και μεταξύ των γιατρών που υπηρετούν σε κάθε υποκατάστημα, εξαιρουμένων των ακτινολόγων, μικροβιολόγων και οδοντιάτρων. Η κλήρωση γίνεται μία (1) ώρα πριν από την έναρξη της λειτουργίας της υγειονομικής επιτροπής.

Ο Διοικητής του Ι.Κ.Α. δύναται, εκτός της παραπάνω διαδικασίας, με απόφασή του να ορίζει τη μετακίνηση γιατρών προκειμένου να μετέχουν ως πρόεδροι ή μέλη υγειονομικών επιτροπών αναπηρίας οποιουδήποτε υποκαταστήματος. Η μετακίνηση αυτή προγραμματίζεται δύο (2) ημέρες πριν τη συνεδρίαση της υγειονομικής επιτροπής.

7. Στα παραπάνω υποκαταστήματα η προετοιμασία του φακέλου με τις αναγκαίες παρακλινικές εξετάσεις και εξετάσεις ειδικών γιατρών γίνεται από τον εισηγητή που ορίζεται από τον προϊστάμενο της υγειονομικής υπηρεσίας, ο οποίος συμμετέχει στην υγειονομική επιτροπή άνευ ψήφου.

Ο εισηγητής είναι γιατρός του Ι.Κ.Α. ειδικότητας αντίστοιχης

με την κύρια πάθηση του ασθενούς, που υπηρετεί στην οικεία μονάδα υγείας ή ελλείπει τούτου συμμετέχει ο προϊστάμενος της υγειονομικής υπηρεσίας.

Στις μονάδες υγείας, όπου λειτουργούν πέραν των δύο (2) υγειονομικών επιτροπών ταυτόχρονα, ορίζονται με απόφαση του Διοικητή του Ι.Κ.Α. κατόπιν εισήγησης της υπηρεσίας, επιπλέον εισηγητές, ένας (1) για κάθε δύο (2) υγειονομικές επιτροπές, οι οποίοι συμμετέχουν σε αυτές άνευ ψήφου. Σε αυτούς καταβάλλεται ειδική αποζημίωση για κάθε οριστική γνωμάτευση του ενός εκ των δύο (2) πινακίων των υγειονομικών επιτροπών που συμμετέχουν, ποσού ίσου με το μισό της αμοιβής που καταβάλλεται εκάστοτε από το Δημόσιο στους συμβεβλημένους με αυτό γιατρούς για την εξέταση στο ιατρείο.

8. Ο διορισμός των μελών των υγειονομικών επιτροπών γίνεται με απόφαση του υγειονομικού προϊσταμένου κάθε υποκαταστήματος.

9. Οι γιατροί του ειδικού σώματος των υγειονομικών επιτροπών μετακινούνται κάθε μήνα εκτός έδρας, ύστερα από δημόσια κλήρωση, για την κάλυψη της θέσης του προέδρου ή του μέλους των υγειονομικών επιτροπών των επαρχιακών υποκαταστημάτων και καταβάλλονται σε αυτούς έξοδα κινήσεως και ημερησία αποζημίωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

10. Στους γιατρούς των υγειονομικών επιτροπών, καθώς και στους εισηγητές των υγειονομικών επιτροπών καταβάλλεται ειδική αποζημίωση για κάθε κρινόμενο περιστατικό, για το οποίο εκδίδεται οριστική γνωμάτευση, ποσού ίσου με το μισό της αμοιβής που καταβάλλεται εκάστοτε από το Δημόσιο στους συμβεβλημένους με αυτό γιατρούς για την εξέταση στο ιατρείο.

11. Με απόφαση του Διοικητή του Ι.Κ.Α. καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την πληρότητα του φακέλου των κρινόμενων περιστατικών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Μέχρι τη συγκρότηση και λειτουργία των κατά το άρθρο αυτό προβλεπόμενων υγειονομικών επιτροπών αναπηρίας, η συγκρότηση και λειτουργία τους γίνεται με τις ισχύουσες διατάξεις.

12. Το έντυπο της γνωμάτευσης αναπηρίας προσαρμόζεται σύμφωνα με το αντίστοιχο έντυπο γνωμάτευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

13. Κατ' εξαίρεση σε παραμεθόριες και νησιωτικές περιοχές ορίζονται με απόφαση του Διοικητή του Ι.Κ.Α. τριμελείς υγειονομικές επιτροπές συγκροτούμενες από γιατρούς του ειδικού σώματος, που μετακινούνται για την κάλυψη των αναγκών σε υγειονομικές επιτροπές των παραπάνω περιοχών. Για τους γιατρούς αυτούς ισχύουν τα οριζόμενα στην παράγραφο 9 του παρόντος άρθρου περί χρηματικών αποζημιώσεων.

14. Στη Διεύθυνση Αναπηρίας της Διοίκησης λειτουργεί σε μόνιμη βάση επιτροπή δειγματοληπτικού ελέγχου των γνωματεύσεων όλων των υγειονομικών επιτροπών αναπηρίας. Ο τρόπος λειτουργίας, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

15. Η συγκρότηση των υγειονομικών επιτροπών των επαρχιακών μονάδων υγείας ή υποκαταστημάτων, σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις, θα έχει σταδιακή εφαρμογή ανάλογα με τις ανάγκες της υπηρεσίας."

Άρθρο 7

Ι.Κ.Α. - Τ.Ε.Α.Μ. και Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Ε.Α.Μ.

1. α. Στο άρθρο 4 του ν. 997/1979 (ΦΕΚ 287 Α') προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

"4. Η καθοριζόμενη από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α') πρόσθετη ειδική εισφορά των ασφαλισμένων του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., απασχολούμενων σε υπόγειες στοές μεταλλείων, λιγνιτωρυχείων, καταβάλλεται για το σύνολο του ασφαλιστικού χρόνου, ο

οποίος θα απαιτείται για τη συνταξιοδότησή τους κάθε φορά από τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 997/1979, με την επιφύλαξη του δευτέρου εδαφίου της ίδιας παραγράφου του ανωτέρω άρθρου.

Το ποσό της ανωτέρω συμπληρωματικής εισφοράς υπολογίζεται για κάθε μήνα επί των αποδοχών του ασφαλισμένου, κατά το χρόνο υποβολής της αιτήσεως για συνταξιοδότηση.

Η εξόφληση του ποσού της εισφοράς γίνεται εφάπαξ ή μέχρι εξήντα (60) ισόποσες άτοκες μηνιαίες δόσεις, με παρακράτηση του ποσού αυτών από τη σύνταξη."

β. Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από την έναρξη ισχύος του άρθρου 1 του π.δ/τος 323/1996 (ΦΕΚ 220 Α').

2α. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 45 του ν. 2084/1992 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

" Η ανωτέρω πρόσθετη ειδική εισφορά Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., σε ποσοστό δύο τοις εκατό (2%), με την αυτή αναλογία ασφαλισμένου και εργοδότη, ισχύει και για τους ασφαλισμένους του Ι.Κ.Α. που απασχολούνται σε ειδικές κατηγορίες επαγγελματιών, για τους οποίους τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης, κατά την έναρξη ισχύος της διάταξης αυτής, είναι ευνοϊκότερα αυτών που ισχύουν για τους λοιπούς ασφαλισμένους".

β. Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός των ασφαλισμένων που υπάγονται στις ρυθμίσεις του π.δ/τος 212/1984 (ΦΕΚ 75 Α'), για τους οποίους η ισχύς αρχίζει από την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος, που θα εκδοθεί για τη συμπλήρωση της παρ. 2 του άρθρου 8 του Καταστατικού του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., για καταβολή πλήρους αντί μειωμένης σύνταξης.

γ. Οι διατάξεις της παρ. 1 περίπτωση α' του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους ασφαλισμένους της προηγούμενης περίπτωσης, για τους οποίους προβλέπεται ειδική έναρξη ισχύος της.

3. Στην ασφάλιση του Ειδικού Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Ε.Α.Μ.), υπάγεται αυτοδίκαια, για τη λήψη επικουρικής σύνταξης, το τακτικό προσωπικό του Ν.Π.Δ.Δ. ή Οργανισμών που συνταξιοδοτούνται από οργανισμό κύριας ασφάλισης κατά τις ειδικές περί δημοσίων υπαλλήλων διατάξεις ή συναφείς με αυτές ή διατάξεις συνταξιοδότησης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, εφόσον δεν υπάγονται για την ίδια απασχόληση στην ασφάλιση άλλου φορέα ή κλάδου ή λογαριασμού επικουρικής ασφάλισης.

Η ισχύς της παραγράφου αυτής αρχίζει από 1.4.1998.

Άρθρο 8

Ασφάλιση Τεχνικών Τύπου

1. Ο Κλάδος Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Θεσσαλονίκης καταργείται από την πρώτη του μεθεπόμενου μήνα της δημοσίευσης του παρόντος νόμου και οι ασφαλισμένοι του υπάγονται στην ασφάλιση των κλάδων του Ταμείου Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών (Τ.Α.Τ.Τ.Α.), από τις διατάξεις της νομοθεσίας των οποίων διέπονται, εκτός του Κλάδου Ασθένειας και Μητρότητας.

Μετά την παραπάνω υπαγωγή διακόπτεται η ασφάλισή τους στο Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ., παραμένουν όμως στην ασφάλιση του Κλάδου Ασθένειας και Μητρότητας του Ι.Κ.Α..

Ο χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλιση του καταργούμενου κλάδου, συμπεριλαμβανομένου και αυτού που έχει αναγνωρισθεί και εξαγορασθεί ή προσμετρηθεί από προϋπηρεσία ή άλλη αιτία από καταστατικές ή γενικές διατάξεις, καθώς και στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. θεωρείται ως χρόνος ασφάλισης στους αντίστοιχους κλάδους του Τ.Α.Τ.Τ.Α..

Ο Κλάδος Επικουρικής Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών θεωρείται απονέμων οργανισμός ανεξάρτητα από το χρόνο που πραγματοποίησαν οι παραπάνω ασφαλισμένοι στην ασφάλισή του και δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 2 του ν.δ/τος 4202/1961 (ΦΕΚ 175 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του ν. 1405/1983 (ΦΕΚ 180 Α') και το άρθρο 14 του ν. 1902/1990.

Οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις μεταξύ του Ι.Κ.Α.-Τ.Ε.Α.Μ. και του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών διακανονίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ/τος 4202/1961, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του ν. 1405/1983.

Όσοι εισέρχονται από την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού σε επαγγέλματα που ασφαλιζόνταν στον καταργούμενο Κλάδο διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας του Τ.Α.Τ.Τ.Α., εκτός του κλάδου ασθένειας και μητρότητας, για τον οποίο υπάγονται στον οικείο κλάδο του Ι.Κ.Α..

2. Το σύνολο του ενεργητικού και παθητικού του καταργούμενου Κλάδου μεταφέρεται στο Τ.Α.Τ.Τ.Α., το οποίο καθίσταται καθολικός διάδοχος των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του παραπάνω Κλάδου.

Οι προερχόμενοι από αγγελιόσημο πόροι του καταργούμενου Κλάδου, καθώς και οι πόροι από το ποσοστό της εισφοράς των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου αυτού, όπως διαμορφώνονται κάθε φορά, διατηρούνται και είναι εφεξής πόροι του Τ.Α.Τ.Τ.Α..

3. Οι συνταξιούχοι και επιδοματούχοι του ν.1186/1981 (ΦΕΚ 202 Α') του Λογαριασμού Συντάξεων Τεχνικών Τύπου Θεσσαλονίκης και χορηγήσεως Ειδικού Επιδόματος Αλλαγής Τεχνολογίας του καταργούμενου Κλάδου, καθίστανται συνταξιούχοι και επιδοματούχοι του Κλάδου Συντάξεων Τεχνικών Τύπου Αθηνών και χορηγήσεως Ειδικού Επιδόματος Αλλαγής Τεχνολογίας, ο οποίος βαρύνεται εφεξής με την καταβολή των συντάξεων των συνταξιούχων και του Ειδικού Επιδόματος Αλλαγής Τεχνολογίας.

Οι συνταξιούχοι και επιδοματούχοι του Λογαριασμού Συντάξεων Τεχνικών Τύπου Θεσσαλονίκης και χορηγήσεως Ειδικού Επιδόματος Αλλαγής Τεχνολογίας του καταργούμενου Κλάδου, εξακολουθούν να λαμβάνουν από το Τ.Α.Τ.Τ.Α. τα προς την καταργήσεως καταβαλλόμενα στον καθένα ποσά συντάξεων και ειδικών επιδομάτων, τα οποία εφεξής θα ακολουθούν τις αυξήσεις των συντάξεων του Ταμείου. Οι παραπάνω συνταξιούχοι και επιδοματούχοι παραμένουν στην ασφάλιση του Κλάδου Ασθένειας και Μητρότητας του Ι.Κ.Α..

4. Για την ασφάλιση στο Τ.Α.Τ.Τ.Α. των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού προσώπων, καταβάλλονται οι ασφαλιστικές εισφορές που προβλέπονται από τη νομοθεσία των οικείων κλάδων του ταμείου αυτού.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου και γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλειας (Σ.Κ.Α.), μπορούν να ανακατανέμονται τα προερχόμενα από εισφορές έσοδα του Κλάδου Συντάξεων Τεχνικών Τύπου Αθηνών και χορηγήσεως Ειδικού Επιδόματος Αλλαγής Τεχνολογίας μεταξύ των Κλάδων Σύνταξης και Ανεργίας.

Επί του επιδόματος ανεργίας, που χορηγεί το Τ.Α.Τ.Τ.Α. στους ασφαλισμένους του, παρακρατείται η εισφορά ασφαλισμένου του κλάδου παροχών ασθένειας και αποδίδεται στο φορέα ή κλάδο στον οποίο ασφαλιζεται ο άνεργος, προκειμένου οι ημέρες ανεργίας να θεωρούνται ημέρες ασφάλισης ασθένειας. Τα παραπάνω ισχύουν και για τους επιδοτούμενους από το Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ. άνεργους. Ειδικά το Τ.Α.Τ.Τ.Α. υποχρεούται να καταβάλει στο Ι.Κ.Α. από τα κεφάλαια του κλάδου ανεργίας την εισφορά του κλάδου ασθένειας για όσα επιδόματα έχει χορηγήσει από 1.1.1997 μέχρι την ισχύ του παρόντος.

5. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 10 του ν.1186/1981 αντικαθίστανται ως εξής:

"1. Οι τεχνικοί τύπου, στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 5 του παρόντος, σε περίπτωση απόλυσής τους χωρίς υπαιτιότητα του εργοδότη και χωρίς να συντρέχουν οι λόγοι που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 6 και πριν από τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 9, παίρνουν μόνο τη σύνταξη που ακολουθεί, η οποία υπολογίζεται βάσει των χρόνων ασφάλισης τους στο Ταμείο, κατά την εξής κλίμακα:

Χρόνια ασφάλισης στο Ταμείο	Σύνταξη
α. 5-10 χρόνια	10.000 δρχ.
β. 10 χρόνια και μία ημέρα έως 15 χρόνια	20.000 δρχ.
γ. 15 χρόνια και μία ημέρα έως 20 χρόνια	30.000 δρχ.
δ. 20 χρόνια και μία ημέρα έως 25 χρόνια	40.000 δρχ.
ε. 25 χρόνια και μία ημέρα η σύνταξη που προβλέπεται από τις διατάξεις του καταστατικού του Ταμείου.	

Τα ποσά των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' προσαυξάνονται κατά τα ποσοστά των αυξήσεων που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με το άρθρο 12, από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Πλήρες έτος λογίζεται αυτό που περιλαμβάνει από 300 μέχρι 365 ημέρες εργασίας και σε κάθε ημέρα εργασίας αναλογεί μία ημέρα ασφάλισης.

2. Οι τεχνικοί τύπου, στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 7 του παρόντος, σε περίπτωση απόλυσής τους χωρίς υπαιτιότητα του εργοδότη και χωρίς να συντρέχουν οι λόγοι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 και πριν από τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 9, παίρνουν μόνο τη σύνταξη που ακολουθεί, η οποία υπολογίζεται βάσει των χρόνων ασφάλισης τους στον Κλάδο, κατά την εξής κλίμακα:

Χρόνια ασφάλισης στον Κλάδο	Σύνταξη
α. 5-10 χρόνια	10.000 δρχ.
β. 10 χρόνια και μία ημέρα έως 15 χρόνια	20.000 δρχ.
γ. 15 χρόνια και μία ημέρα έως 20 χρόνια	30.000 δρχ.
δ. 20 χρόνια και μία ημέρα έως 25 χρόνια	40.000 δρχ.
ε. 25 χρόνια και μία ημέρα η σύνταξη που προβλέπεται από τις διατάξεις του καταστατικού του Κλάδου.	

Τα ποσά των περιπτώσεων α', β', γ' και δ' προσαυξάνονται κατά τα ποσοστά των αυξήσεων που έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 12, από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Πλήρες έτος λογίζεται αυτό που περιλαμβάνει από 300 μέχρι 365 ημέρες εργασίας και σε κάθε ημέρα εργασίας αναλογεί μία ημέρα ασφάλισης."

6. Τεχνικοί Τύπου που παρέχουν εργασία, κατά κύρια απασχόληση, με οποιαδήποτε ειδικότητα της νέας τεχνολογίας, στα περιοδικά που εκδίδονται στο νομό Αττικής, ανεξάρτητα από το αν κυκλοφορούν ή όχι μέσω πρακτορείων, καθώς και στις τυπογραφικές επιχειρήσεις, οι οποίες ασχολούνται αποκλειστικά με την εκτύπωση των περιοδικών αυτών εργαλαβικά, υπάγονται, από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, στην ασφάλιση του Ταμείου Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών. Εισφορές που, μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης, έχουν καταβληθεί από τις επιχειρήσεις του προηγούμενου εδαφίου στο Ταμείο Ασφάλισης Τεχνικών Τύπου Αθηνών για την ασφάλιση του προσωπικού τους, καθώς καταβλήθηκαν και ο χρόνος στον οποίο αντιστοιχούν οι εισφορές αυτές θεωρείται χρόνος ασφάλισης στο Ταμείο αυτό.

Άρθρο 9 Ασφάλιση Τ.Σ.Α. και Τ.Α.Ν.Π.Υ.

1.α. Τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 του π.δ/τος 669/1981 (ΦΕΚ 169 Α') πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του Ταμείου Συντάξεως Αυτοκινητιστών (Τ.Σ.Α.), ανεξαρτήτως του ποσοστού κυριότητας, νομής, χρήσης και εκμετάλλευσης, που έχουν σε αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης.

β. Όσα από τα πρόσωπα αυτά δεν οδηγούν αυτοπροσώπως το ιδιόκτητο ή συνιδιόκτητο αυτοκίνητό τους και έχουν ποσοστό κυριότητας, νομής, χρήσης και εκμετάλλευσης μέχρι 12,5% λεωφορείου δημόσιας χρήσης ή 25% επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης μετά ή άνευ μετρητού ή ποσοστό φορτηγού αυτοκινήτου που αντιστοιχεί σε 1,5 τόνο, υπάγονται, ως προς τον καθορισμό των καταβλητέων εισφορών σύνταξης, στις διατάξεις του άρθρου 22 παρ. 1 του ν.

2084/1992. Οι εισφορές αυτές υπολογίζονται επί ποσού ειδικής ασφαλιστικής κατηγορίας ίσου προς το ήμισυ του ποσού της κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 22 του ν. 2084/1992 πρώτης ασφαλιστικής κατηγορίας.

Με αίτηση των ενδιαφερομένων, που υποβάλλεται άπαξ, είναι δυνατή η καταβολή του συνόλου του ποσού της εισφοράς της πρώτης ασφαλιστικής κατηγορίας.

Όσα από τα ίδια πρόσωπα έχουν ποσοστό ιδιοκτησίας μέχρι ποσοστού 24,99% σε λεωφορείο δημόσιας χρήσης, 49,99% σε επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης ή ποσοστό φορτηγού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης που αντιστοιχεί σε 2.999,99% τόννους, καταβάλλουν πλήρεις τις προβλεπόμενες εισφορές της παραπάνω πρώτης ασφαλιστικής κατηγορίας.

Οι ανωτέρω υπάγονται για παροχές ασθένειας στο Ι.Κ.Α., όπως και οι λοιποί ασφαλισμένοι του Τ.Σ.Α..

γ. Οι συνταξιοδοτικές παροχές των προσώπων του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζονται σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29 του ν. 2084/1992, που εφαρμόζονται αναλόγως.

Τα κατώτατα όρια συντάξεων, που χορηγεί το Τ.Σ.Α., μειώνονται στο ήμισυ στην περίπτωση που έχουν καταβληθεί μειωμένες εισφορές.

Χρόνος ασφάλισης των ασφαλισμένων αυτών, που τυχόν διανύθηκε στην ασφάλιση του Τ.Σ.Α. προ της ενάρξεως ισχύος του παρόντος νόμου, λογίζεται πραγματοποιηθείς στη 2η ασφαλιστική κατηγορία του π.δ/τος 129/12.4.1993 (ΦΕΚ 54 Α').

δ. Τα εδάφια β' και γ' της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται τόσο επί των ασφαλισμένων σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης μέχρι 31.12.1992, όσο και επί των ασφαλιζομένων στους φορείς αυτούς από 1.1.1993 και εφεξής.

ε. Πρόσωπα του εδαφίου α' της παρούσας παραγράφου, που απέκτησαν ποσοστά ιδιοκτησίας επί αυτοκινήτων Δ.Χ. από κληρονομικό δικαίωμα, υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του Τ.Σ.Α. μετά παρέλευση εννεαμήνου από την ημερομηνία θανάτου.

στ. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Σ.Α., ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

ζ. Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από 1ης Απριλίου 1998.

2.α. Οι ιδιοκτήτες χρήστες και εκμεταλλευτές ή χρήστες εκμεταλλευτές τουριστικών λεωφορείων, που κατέχουν άδειες Τουριστικής Επιχειρήσεως Οδικών Μεταφορών (Τ.Ε.Ο.Μ.), υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του Τ.Σ.Α. από της κτήσεως του σήματος Τ.Ε.Ο.Μ., υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 παράγραφος 2 του π.δ/τος 669/1981 (ΦΕΚ 169 Α').

β. Οι διατηρούντες γραφεία ταξιδιών ή τουρισμού, που έχουν στην κυριότητα, νομή ή κατοχή τους δημόσιας χρήσης (Δ.Χ.) τουριστικά λεωφορεία και κατέχουν την ειδική άδεια Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (Ε.Ο.Τ.), υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του Ταμείου Ασφάλισης Ναυτικών Πρακτόρων και Υπαλλήλων (Τ.Α.Ν.Π.Υ.) από την ημερομηνία κτήσεως αυτής, σύμφωνα με τη νομοθεσία του Ταμείου.

γ. Τα πρόσωπα των προηγούμενων α' και β' εδαφίων, που κατέχουν και την άδεια Τ.Ε.Ο.Μ. και την άδεια Ε.Ο.Τ., υπάγονται υποχρεωτικά σε έναν μόνο ασφαλιστικό φορέα (Τ.Σ.Α. ή Τ.Α.Ν.Π.Υ.), τον οποίο επιλέγουν με δήλωσή τους που υποβάλλεται στο φορέα αυτόν μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών.

Σε περίπτωση μη υποβολής της δήλωσης μέσα στην προθεσμία αυτή, η υποχρεωτική ασφάλιση γίνεται στο φορέα που υπάγεται ο ενδιαφερόμενος βάσει της πρώτης χρονικά άδειας.

Τα ίδια πρόσωπα μπορούν να ασφαλισθούν προαιρετικά και στον άλλο φορέα (Τ.Σ.Α. ή Τ.Α.Ν.Π.Υ.), ύστερα από αίτησή τους, που υποβάλλεται στο φορέα, εντός ενός (1) έτους από της ισχύος της παρούσας διάταξης ή από τη λήψη της δεύτερης άδειας.

δ. Ο χρόνος προ της κτήσεως των, κατά τα ανωτέρω, ειδικών αδειών για τον οποίο έχουν καταβληθεί αντίστοιχες

ασφαλιστικές εισφορές στο Τ.Σ.Α. ή στο Τ.Α.Ν.Π.Υ., θεωρείται χρόνος ασφάλισης στο φορέα που κατεβλήθησαν και δεν αναζητούνται, δεν δημιουργείται δε απαίτηση ασφάλισης από τον άλλο φορέα για το ίδιο διάστημα.

Η καταβολή των εισφορών πιστοποιείται με βεβαίωση του αρμόδιου ασφαλιστικού φορέα.

ε. Πρόσωπα που απέκτησαν την ειδική άδεια Ε.Ο.Τ. και μέχρι την ημερομηνία εκδόσεως αυτής υπήγοντο στην ασφάλιση του Τ.Σ.Α., κατατάσσονται σε ασφαλιστική κλάση του Τ.Α.Ν.Π.Υ., που αντιστοιχεί στο ύψος του ασφαλιστρού που κατέβαλαν στο Τ.Σ.Α. κατά την ημερομηνία εκδόσεως της σχετικής άδειας, κατά τα λοιπά δε ισχύουν οι καταστατικές διατάξεις του Τ.Α.Ν.Π.Υ..

στ. Πρόσωπα που υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του Τ.Α.Ν.Π.Υ., σύμφωνα με τις καταστατικές διατάξεις, τα οποία μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν υπήγοντο στην υποχρεωτική ασφάλιση του Τ.Σ.Α. και απέκτησαν την ειδική άδεια Ε.Ο.Τ., δύνανται να ασφαλισθούν για χρόνο προγενέστερο της κτήσεως της ειδικής άδειας Ε.Ο.Τ., στο Τ.Α.Ν.Π.Υ., σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του Ταμείου αυτού, μετά από σχετική αίτησή τους, η οποία υποβάλλεται εντός ενός (1) έτους από της δημοσίευσής του παρόντος νόμου.

ζ. Κάθε διάταξη που αντίκειται στις παραπάνω διατάξεις καταργείται από της ισχύος της παρούσας παραγράφου.

η. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη των Διοικητικών Συμβουλίων του Τ.Σ.Α. και του Τ.Α.Ν.Π.Υ. και γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (Σ.Κ.Α.), επιλύεται κάθε αμφισβήτηση που θα προκύψει από την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

Άρθρο 10

Έσοδα Τ.Σ.Α.

1.α. Η υπέρ του Τ.Σ.Α. ειδική εισφορά εκμετάλλευσης αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης, η οποία καταβάλλεται από κάθε κύριο και νομέα ή χρησιούχο και εκμεταλλευτή αυτοκινήτου ή μοτοσυκλέτας δημόσιας χρήσης, καθορίζεται κατά μήνα ως εξής:

Για αυτοκίνητα και ρυμουλκούμενα οχήματα ωφέλιμου φορτίου μέχρι και ενός τόννου δρχ. 1.700 και για κάθε επιπλέον τόννο πέραν του ενός δρχ. 100 ανά τόννο.

Για Λεωφορεία - Πούλμαν δρχ. 80 ανά θέση.

Για Ταξί και αγοραία δρχ. 700 ανά θέση.

Για μοτοσυκλέτες δρχ. 500.

Για αυτοκίνητα των οποίων τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση μόνο την ιπποδύναμη δρχ. 60 ανά ίππο.

Για αυτοκίνητα των οποίων τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση την ιπποδύναμη και το ωφέλιμο φορτίο, ο υπολογισμός της εισφοράς θα γίνεται μόνο με την ιπποδύναμη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο.

Για αυτοκίνητα των οποίων τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με το ωφέλιμο φορτίο και τον αριθμό των θέσεων, ο υπολογισμός της εισφοράς θα γίνεται μόνο με το ωφέλιμο φορτίο, σύμφωνα με τα οριζόμενα ανωτέρω.

Οι εισφορές της παραγράφου αυτής συμβεβαιώνονται και συνεισπράττονται από το Υπουργείο Οικονομικών μαζί με τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων, όταν πρόκειται για αυτοκίνητα που καταβάλλουν τέτοια τέλη και αποδίδονται στο Τ.Σ.Α., μέσα σε ένα τρίμηνο από την εισπραξή τους.

Για αυτοκίνητα που δεν καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας, οι παραπάνω εισφορές καταβάλλονται από τους υπόχρεους στο Τ.Σ.Α., εφαρμοζομένων για την εισπραξη αυτών των διατάξεων που διέπουν κάθε φορά το Τ.Σ.Α. για την εισπραξη των ασφαλιστικών εισφορών.

β. Η υπέρ του Τ.Σ.Α. ειδική εισφορά εκμετάλλευσης ιδιωτικής χρήσης επαγγελματικού αυτοκινήτου, η οποία καταβάλλεται από κάθε κύριο και νομέα ή χρησιούχο και εκμεταλλευτή επαγγελματικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης, καθορίζεται κατά μήνα ως εξής:

Για αυτοκίνητα και ρυμουλκούμενα οχήματα ωφέλιμου φορτίου μέχρι 1 τόννου δρχ. 580.

Για αυτοκίνητα και ρυμουλκούμενα οχήματα ωφέλιμου φορτίου:

άνω του 1τόν.	και μέχρι	1 1/2 τόν.	δρχ. 770
άνω του 1 1/2τόν.	και μέχρι	2τόν.	δρχ. 880
άνω των 2τόν.	και μέχρι	2 1/2 τόν.	δρχ. 990
άνω των 2 1/2τόν.	και μέχρι	3 τόν.	δρχ. 1.100
άνω των 3 τόν.	και μέχρι	3 1/2 τόν	δρχ. 1.210
άνω των 3 1/2 τόν.	και μέχρι	4 τόν.	δρχ. 1.320
άνω των 4 τόν.	και μέχρι	5 τόν.	δρχ. 1.430
άνω των 5 τόν.	και μέχρι	6 τόν.	δρχ. 1.540
άνω των 6 τόν.	και μέχρι	6 1/2 τόν.	δρχ. 1.610
άνω των 6 1/2 τόν.	και μέχρι	7 τόν.	δρχ. 1.680
άνω των 7 τόν.	και μέχρι	8 τόν.	δρχ. 1.760
άνω των 8 τόν.	και μέχρι	9 τόν.	δρχ. 1.830
άνω των 9 τόν.	και μέχρι	10 τόν.	δρχ. 1.900
άνω των 10 τόν.	και μέχρι	11 τόν.	δρχ. 1.970
άνω των 11 τόν.	και μέχρι	12 τόν.	δρχ. 2.050
άνω των 12 τόν.	και μέχρι	13 τόν.	δρχ. 2.120
άνω των 13 τόν.	και μέχρι	14 τόν	δρχ. 2.200
άνω των 14 τόν.	και μέχρι	15 τόν.	δρχ. 2.270
άνω των 15 τόν.		δρχ. 2.340	

Για λεωφορεία - πούλμαν 35 δρχ. ανά θέση.

Για αυτοκίνητα των οποίων τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση μόνο την ιπποδύναμη, την ιπποδύναμη και το ωφέλιμο φορτίο ή τον αριθμό των θέσεων και το ωφέλιμο φορτίο, η κατά μήνα εισφορά καθορίζεται ως εξής:

Για κάθε ίππο 70 δραχμές

Για κάθε θέση 35 δραχμές

Για κάθε τόννο ωφέλιμου φορτίου ως η ανωτέρω κλίμακα.

Η εισφορά του προηγούμενου εδαφίου, η υπολογιζόμενη με βάση την ιπποδύναμη, την ιπποδύναμη και το ωφέλιμο φορτίο ή τον αριθμό των θέσεων ή των θέσεων και το ωφέλιμο φορτίο, δεν δύναται σε κάθε περίπτωση να υπερβαίνει το ποσό των 2.340 δραχμών μηνιαίως.

Προκειμένου περί αυτοκινήτων μετά ρυμουλκούμενων οχημάτων, τα ρυμουλκούμενα οχήματα δεν υπόκεινται στην εισφορά του προηγούμενου εδαφίου.

Της εισφοράς του άρθρου αυτού εξαιρούνται οι χρησιμοποιούντες ή εκμεταλλευόμενοι αυτοκίνητα και ρυμουλκούμενα οχήματα ιδιωτικής χρήσης για γεωργικές, κτηνοτροφικές, πτηνοτροφικές, μελισσοκομικές, σηροτροφικές και αγροτικές εν γένει εργασίες.

γ. Τα ποσά των εισφορών αυτής της παραγράφου μπορούν να αυξάνονται μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α., με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

δ. Οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 984/1979 (ΦΕΚ 244 Α'), του άρθρου τρίτου του ν.1056/1980 (ΦΕΚ 152 Α'), του άρθρου 59 παράγραφος 2 του ν.1140/1981 (ΦΕΚ 68 Α') και του άρθρου 6 παράγραφοι 1, 2 και 5 του ν. 2079/1992 (ΦΕΚ 142 Α') καταργούνται από την έναρξη ισχύος του άρθρου αυτού.

2. Το άρθρο 6 του ν. 984/1979, όπως ισχύει με τις υπουργικές αποφάσεις Φ.22/919/16.7.1990 (ΦΕΚ 477 Β') και Φ.22/1392/30.11.1990 (ΦΕΚ 773 Β'), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"1. Η υπέρ του Τ.Σ.Α. πάγια εισφορά, περί της οποίας οι διατάξεις των περιπτώσεων ζ' και η' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.δ/τος 404/1974 (ΦΕΚ 127 Α'), καθορίζεται ως ακολούθως:

α. Για την έκδοση άδειας κυκλοφορίας κάθε αυτοκινήτου Ι.Χ. δραχμές είκοσι χιλιάδες (20.000).

β. Για την έκδοση άδειας κυκλοφορίας κάθε αυτοκινήτου Δ.Χ. δραχμές τριάντα χιλιάδες (30.000).

γ. Για την αντικατάσταση ή ανανέωση κάθε άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου, δραχμές πέντε χιλιάδες (5.000).

δ. Για τη χορήγηση άδειας οδήγησης αυτοκινήτων των κατηγοριών Β+Ε, Γ, Γ+Ε, Δ και Δ+Ε, δραχμές τριάντα χιλιάδες (30.000).

ε. Για την επέκταση άδειας οδήγησης αυτοκινήτων ή την

έκδοση αντιγράφου αυτής, σε δραχμές τρεις χιλιάδες (3.000). Ειδικότερα για την επέκταση άδειας οδήγησης της κατηγορίας Β στις κατηγορίες Β+Ε ή Γ ή Γ+Ε ή Δ ή Δ+Ε, δραχμές τριάντα χιλιάδες (30.000).

2. Τα κατά την προηγούμενη παράγραφο ποσά δύνανται να αυξάνονται μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α., δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δημοσιευμένης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως."

Άρθρο 11 **Έσοδα Τ.Ε.Β.Ε.**

1. Ασφαλισμένοι του Ταμείου Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος (Τ.Ε.Β.Ε.), Νομού Ξάνθης, οι οποίοι έχουν υποβάλει μήνυση μέχρι 31.12.1994 κατά οργάνων του Ταμείου, για παρακράτηση και υπεξαίρεση ασφαλιστικών τους εισφορών, περιόδου 1988 μέχρι του Σεπτεμβρίου 1994, συνεπεία της οποίας εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση ποινικού δικαστηρίου, απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής των εισφορών στις οποίες αναφέρεται η απόφαση αυτή. Ο αντίστοιχος χρόνος ασφάλισης αναγνωρίζεται με διαπιστωτική πράξη του οικείου οργάνου του Ταμείου. Τυχόν συνταξιοδοτηθέντες, από τους παραπάνω ασφαλισμένους, μέχρι να καταστούν αμετάκλητες οι δικαστικές αποφάσεις, δικαιούνται αναπροσαρμογής του ποσού της σύνταξής τους, βάσει του χρόνου ασφάλισης που θα αναγνωρισθεί, από την έναρξη της συνταξιοδότησής τους.

Η λήψη, κατά των ασφαλισμένων, αναγκαστικών μέτρων είσπραξης των εισφορών που αφορά η μήνυση, αναστέλλεται μέχρι να καταστούν αμετάκλητες οι σχετικές αποφάσεις των ποινικών δικαστηρίων.

Το Τ.Ε.Β.Ε. αποκτά αξίωση κατά των καταδικασθέντων οργάνων του για το ποσό των παραπάνω εισφορών μετά των νομίμων προσαυξήσεων, για την ικανοποίηση της οποίας εφαρμόζονται οι διατάξεις περί αναγκαστικής είσπραξης των εισφορών του Ταμείου.

2. Αξιώσεις του Τ.Ε.Β.Ε. για οφειλές ασφαλισμένων του, που έχουν προκύψει από τον υπολογισμό επί έλλαιτων, από τις υπηρεσίες του Ταμείου, των κατά τις ισχύουσες διατάξεις επιβαρύνσεων από τέλη καθυστέρησης ή λόγω αναπροσαρμογής των ασφαλιστικών κλάσεων, κατά την εκπρόθεσμη καταβολή των εισφορών, από 1.1.1990 μέχρι 31.12.1995, με αποδείξεις ταχυπληρωμής των ΕΛ.ΤΑ. στο πιλοτικό μηχανογραφικό σύστημα είσπραξεων του Ταμείου, παραγράφονται.

3. Οι διατάξεις της περ. ζ', που προστέθηκε στην παρ. 9 του άρθρου 26 του α.ν. 1846/1951 με την παρ. 1 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση του Τ.Ε.Β.Ε..

Άρθρο 12 **Έσοδα Τ.Σ.Α.Υ.**

1.α. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 982/ 1979 προστίθεται διάταξη, ως εξής:

"Δικαίωμα λήψης των παροχών ασθένειας του Ταμείου Συντάξεως Αυτασφάλισης Υγειονομικών (Τ.Σ.Α.Υ.) αποκτούν οι υγειονομικοί από την ημερομηνία ασφάλισής τους στον Κλάδο Ασθένειας του Ταμείου και εφόσον συντρέχουν οι λοιπές νόμιμες προϋποθέσεις."

β. Η περίπτ. α' της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του ν. 982/1979 καταργείται, η δε αρίθμηση της περίπτωσης β', όπως έχει αντικατασταθεί με την παρ. 6 του άρθρου 60 του ν.1140/1981, απαλείφεται.

2. Η διάταξη του εδαφίου β' της παρ. 5 του άρθρου 6 του ν.δ/τος 3348/1955 (ΦΕΚ 242 Α'), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και ισχύει μετά την αντικατάστασή του από τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 982/1979 (ΦΕΚ 239 Α'), τροποποιείται, αφ' ης ισχύσε, ως ακολούθως:

"Οι ανωτέρω εργοδότης υποχρεούνται εις παρακράτησιν της κατά την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου εισφοράς ησφαλισμένου επί εξηρητημένης εργασίας, εξαιρουμένων των

περιπτώσεων των υγειονομικών των αμειβομένων κατά πράξη και περίπτωση, ως και της κατά το προηγούμενον εδάφιον α' τοιαύτης και εις απόδοσιν ταύτης εις το Τ.Σ.Α.Υ., ομού μετά της βαρυνούσης αυτούς και κατά το αυτό εδάφιον εργοδοτικής εισφοράς εντός του επομένου μηνός αφ' ου κατέστησαν απαιτηταί αι αντίστοιχοι αποδοχαί, μετ' ονομαστικής καταστάσεως εχούσης πλήρη στοιχεία των ησφαλισμένων, το ύψος των αποδοχών εφ' ων υπελογίσθησαν αι κρατήσεις και εργοδοτικά εισφορά, ως και το ποσόν τούτων κεχωρισμένων.

Επιτρέπεται εις τα ελεγκτικά όργανα του Τ.Σ.Α.Υ. όπως διενεργούν έλεγchon των τηρουμένων βιβλίων και λοιπών στοιχείων των οιασδήποτε μορφής νομικών προσώπων ή επιχειρήσεων αίτινες απασχολούν καθ' οιονδήποτε τρόπον ησφαλισμένους του Ταμείου προς εξακριβώσιν των κατά την παρούσαν παράγραφον πόρων αυτού."

3. Η έκτη περίπτωση του γ' εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν. 982/1979 "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της "περί Ταμείου Συντάξεως και Αυτασφαλίσεως Υγειονομικών" νομοθεσία και ετέρων τινών διατάξεων" (ΦΕΚ 239 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

" Ο ανωτέρω έλεγχος δύναται μετά από απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Α.Υ. να ανατίθεται κατά περίπτωση και σε μία από τις εταιρείες ή κοινοπραξίες που είναι εγγεγραμμένες στην ιδιαίτερη μερίδα του μητρώου της παρ. 5 του άρθρου 13 του π.δ/τος 226/1992 (ΦΕΚ 120 Α') και όπως τούτο κάθε φορά ισχύει."

Άρθρο 13 **Επικουρική ασφάλιση**

1. Κατ' εξαίρεση μπορούν να υπαχθούν στην ασφάλιση του Ειδικού Λογαριασμού Προσθέτων Παροχών (Ε.Λ.Π.Π.) του Ταμείου Συντάξεως Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.), αποκλειστικά και μόνο για τη λήψη σύνταξης, οι ασφαλισμένοι του Ταμείου, οι οποίοι λαμβάνουν συνταξιοδοτικές παροχές ή ισόβιο πρόσοδο από το Δημόσιο διότι: α) μετετάγησαν σε κατάσταση πολεμικής διαθεσιμότητας, σύμφωνα με τις προς τούτο ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις, β) εκηρύχθησαν ανάπηροι πολεμικής ή ειρηνικής περιόδου, γ) συμμετείχαν αποδεδειγμένα στην Εθνική Αντίσταση κατά τη χρονική περίοδο 1941-1945 και κατέστησαν συνεπεία της συμμετοχής αυτής ανάπηροι και δ) εδιώχθησαν λόγω της αντίθεσής τους προς το δικτατορικό καθεστώς της περιόδου 21.4.1967 έως 24.7.1974 και κατέστησαν ανάπηροι εξ αυτής της αιτίας, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Η υπαγωγή στην ασφάλιση του Ε.Λ.Π.Π. γίνεται κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων, οι οποίοι δύναται να αναγνωρισούν με εξαγορά προγενέστερο χρόνο, σύμφωνα με τα ισχύοντα για τους λοιπούς ασφαλισμένους του Ε.Λ.Π.Π..

Το ύψος της καταβαλλόμενης εισφοράς, καθώς και ο τρόπος εξόφλησης του ποσού εξαγοράς καθορίζονται σύμφωνα με τον ισχύοντα κανονισμό του Ε.Λ.Π.Π..

Όσοι από τις παραπάνω κατηγορίες έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί κατά την έναρξη ισχύος της διάταξης αυτής από το Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και σε περίπτωση θανάτου οι δικαιούχοι αυτών, δικαιούνται συντάξεως από τον Ε.Λ.Π.Π., εφόσον αναγνωρισούν και εξαγοράσουν τον απαιτούμενο για συνταξιοδότηση χρόνο.

Ο τρόπος εξαγοράς, καθώς και το ύψος της καταβαλλόμενης εισφοράς θα είναι ίδιος με τον προβλεπόμενο για τους εν ενεργεία ασφαλισμένους της ίδιας κατηγορίας.

Η καταβαλλόμενη από τον Ε.Λ.Π.Π. σύνταξη είναι ίση με την αντίστοιχη των λοιπών ασφαλισμένων του Ε.Λ.Π.Π. που έχουν τις ίδιες προϋποθέσεις και δεν υπάγονται στις παραπάνω κατηγορίες.

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής του παρόντος θα ρυθμιστούν με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου.

2.α. Οι διατάξεις του άρθρου 58 του π.δ/τος 1041/1979 (ΦΕΚ 292 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά, έχουν ανάλογη εφαρμογή, στα Ταμεία Αρωγής Δημοσίων Υπαλλήλων και λοιπά

επικουρικά Ταμεία, οι ασφαλισμένοι των οποίων συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή δεν συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, αλλά διέπονται από το ίδιο συνταξιοδοτικό καθεστώς βάσει ιδιαίτερων νομοθετημάτων, που είτε παραπέμπουν στις διατάξεις των δημοσίων υπαλλήλων είτε επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές.

β. Οι διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 59 του π.δ/τος 1041/1979, όπως ισχύουν κάθε φορά, έχουν ανάλογη εφαρμογή στα Ταμεία Αρωγής Δημοσίων Υπαλλήλων και λοιπά επικουρικά Ταμεία ως και στα Ταμεία εφάπαξ παροχών, οι ασφαλισμένοι των οποίων συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο ή δεν συνταξιοδοτούνται από το Δημόσιο, αλλά διέπονται από το ίδιο συνταξιοδοτικό καθεστώς βάσει ιδιαίτερων νομοθετημάτων, που είτε παραπέμπουν στις διατάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, είτε επαναλαμβάνουν κατά βάση τις διατάξεις αυτές.

Ρυθμίσεις που αντίκεινται στη διάταξη της παραγράφου αυτής καταργούνται από την ισχύ του παρόντος άρθρου.

3. Το εδάφιο δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 4169/1961 (ΦΕΚ 81 Α') δεν έχει εφαρμογή για τους ασφαλισμένους του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης Αρτοποιιών.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τους συνταξιούχους του Ταμείου, των οποίων η σύνταξη ανεστάλη λόγω συνταξιοδοτήσεως τους από τον Ο.Γ.Α., τα δε οικονομικά αποτελέσματα αρχίζουν από την ισχύ του παρόντος άρθρου.

4.α. Οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του β.δ/τος της 3/4-8/4/1937 (ΦΕΚ 133 Α') δεν εφαρμόζονται για τους ασφαλισμένους του Ταμείου δικηγόρους, οι οποίοι πριν την εγγραφή τους στο Ταμείο είχαν χρόνο ασφάλισης σε άλλο Ταμείο Πρόνοιας Δικηγόρων, εφαρμοζομένων των διατάξεων περί διαδοχικής ασφάλισης.

β. Όσοι ήδη έχουν κάνει χρήση της διάταξης της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του β.δ/τος της 3/4-8/4/1937 και δεν έχουν ολοκληρώσει την εξαγορά μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, μπορούν προαιρετικά εντός προθεσμίας πέντε (5) μηνών να ζητήσουν την ολοκλήρωση ή τη διακοπή της.

5. Οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 819/1978 (ΦΕΚ 175 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

"α) Μηνιαία εισφορά των ασφαλισμένων ποσοστού 3% επί των πάσης φύσεως και μορφής αποδοχών τους. Η εισφορά αυτή προσαυξάνεται λόγω βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων κατά ποσοστό 1,25% και διαμορφώνεται συνολικά σε ποσοστό 4,25%.

β) Μηνιαία εργοδοτική εισφορά ποσοστού 3% του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π.), επί των ιδίων αποδοχών που υπολογίζονται για την εισφορά των ασφαλισμένων. Η εισφορά αυτή προσαυξάνεται λόγω βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων κατά ποσοστό 0,75% και διαμορφώνεται συνολικά σε ποσοστό 3,75%."

6. Ο Ειδικός Λογαριασμός Πρόνοιας Φυματικού Προσωπικού Τ.Τ.Τ., όπως και το Δ.Σ. του, καταργείται από την 1η του επόμενου μήνα από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 29 παρ. 4 του ν.1759/1988 (ΦΕΚ 50 Α').

Το παρεχόμενο βοήθημα συνεχίζει να καταβάλλεται στους δικαιούχους από το Ταμείο Αρωγής Υπαλλήλων Αρμοδιότητας Υπουργείου Συγκοινωνιών (Τ.Α.Υ.Α.Υ.Σ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του καταργούμενου Λογαριασμού.

Το Τ.Α.Υ.Α.Υ.Σ. υποκαθίσταται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση σε όλα γενικά τα ενοχικά δικαιώματα και υποχρεώσεις του καταργούμενου Λογαριασμού ως καθολικός διάδοχος.

Άρθρο 14 **Εφάπαξ παροχές**

1. Οι τακτικοί υπάλληλοι του πρώην Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και της πρώην Εθνικής Λυρικής Σκηνής (Ε.Λ.Σ.), που υπήγοντο στο καθεστώς του ν.103/1975 (ΦΕΚ 167 Α'), καθώς και του πρώην Εθνικού Θεάτρου, που υπήγοντο στις διατάξεις του π.δ/τος 1007/1979 (ΦΕΚ 282 Α'), μέχρι τη μετατροπή των παραπάνω Οργανισμών σε Ν.Π.Ι.Δ. με το

ν.2273/1994 εξακολουθούν, για τη λήψη εφάπαξ βοηθήματος, να υπάγονται υπό τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις στο ίδιο καθεστώς και μετά τη μεταφορά τους ή τη μετάταξή τους σε άλλη υπηρεσία ή Οργανισμό.

Οι σχετικές εισφορές παρακρατούνται από τους εκκαθαριστές των αποδοχών των υπηρεσιών στις οποίες γίνεται η μεταφορά ή μετάταξη των εν λόγω υπαλλήλων και αποδίδονται ως έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού. Έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού για τον ίδιο σκοπό θα αποτελέσουν και οι μετά τη μετατροπή των εν λόγω Οργανισμών παρακρατηθείσες εισφορές, καθώς και τα τυχόν πλεονάσματα των οικείων λογαριασμών του ν.103/1975 και του π.δ/τος 1007/1979.

Οι εν λόγω υπάλληλοι, κατά την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, λαμβάνουν το προβλεπόμενο βάσει των διατάξεων του ν.103/1975 και του π.δ/τος 1007/ 1979, όπως αυτές εκάστοτε ισχύουν, εφάπαξ βοήθημα ή επιστροφή εισφορών κατά τις εκάστοτε ισχύουσες περί επιστροφής εισφορών διατάξεις από τους κωδικούς αριθμούς εξόδου μισθοδοσίας του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού.

Με κοινή απόφαση των αρμόδιων Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Πολιτισμού, θα καθοριστεί κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τον τρόπο καταβολής των παραπάνω παροχών.

Οι παραπάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή και για όσους από το μεταφερόμενο ή μετατασσόμενο προσωπικό του πρώην Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος και της πρώην Εθνικής Λυρικής Σκηνής είχαν μονιμοποιηθεί, είχαν επιλέξει βάσει του ν.1583/1985 (ΦΕΚ 222 Α') το ασφαλιστικό καθεστώς που είχαν ως συμβασιούχοι και με την παράγραφο 7 του άρθρου 9 του ν.2335/1995 υπήχθησαν στο καθεστώς του ν.103/1975.

Ομοίως, οι παραπάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή και για τα μέλη της Ορχήστρας της Ε.Λ.Σ., τα οποία μετά την ισχύ του ν.2273/1994 επέλεξαν την παραμονή τους στο ειδικό καθεστώς του Ι.Κ.Α..

Οι αποχωρήσαντες ήδη υπάλληλοι των παραπάνω κατηγοριών λαμβάνουν το δικαιούμενο εφάπαξ βοήθημα από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού και συγκεκριμένα από τον Κ.Α.Ε. εξόδου, τον οποίο βαρύνει ο βασικός τους μισθός.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν από τη δημοσίευση του ν.2273/1994.

2. Ο υπολογισμός του εφάπαξ βοηθήματος του ν.103/ 1975 των υπαλλήλων του Γενικού Νοσοκομείου Παιδών Πεντέλης, για το χρονικό διάστημα από την πρόσληψή τους και μέχρι τις 31.12.1985, θα γίνει με το νομικό καθεστώς του ν.103/1975 που ισχύει κατά το χρόνο εξόδου τους, με βάση τις αποδοχές του μήνα της οριστικής αποχώρησής τους από την υπηρεσία.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και στους υπαλλήλους της ίδιας κατηγορίας που έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί.

3. Οι υπαγόμενοι στην ασφάλιση του Ειδικού Λογαριασμού Προνοίας Προσωπικού Ι.Κ.Α. από 4.4.1984 και μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, που δεν υπέβαλαν αίτηση αναγνώρισης προϋπηρεσίας τους εντός της προβλεπόμενης από το π.δ. 177/1984 (ΦΕΚ 57 Α') προθεσμίας, μπορούν να υποβάλουν τη σχετική αίτηση μέσα σε ένα (1) έτος από τη δημοσίευση του νόμου αυτού.

Οι αιτήσεις των ασφαλισμένων της ίδιας κατηγορίας, που υποβλήθηκαν εκπρόθεσμα κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα, θεωρούνται ότι νομίμως υποβλήθηκαν.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και στους υπαλλήλους της ίδιας κατηγορίας που έχουν ήδη συνταξιοδοτηθεί.

4. Οι μόνιμοι υπάλληλοι του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου, από την πρώτη του επομένου της δημοσίευσής του παρόντος μηνός και εφεξής, υπάγονται στο καθεστώς του ν.103/1975. Ο χρόνος ασφάλισής τους στο Ταμείο Προνοίας Ξενοδόχων συνυπολογίζεται για τον προσδιορισμό του εφάπαξ βοηθήματος που χορηγείται βάσει των διατάξεων του ν.103/1975.

Στο Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο της Ελλάδος συστήνεται Ειδικός Λογαριασμός κατά τις διατάξεις του ν.103/1975, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει, με τον τίτλο "Καταβολές για εφάπαξ αποζημίωση λόγω εξόδου μόνιμων υπαλλήλων από την

υπηρεσία", στον οποίο μεταφέρονται οι εισφορές των ασφαλισμένων υπαλλήλων που έχουν καταβληθεί στο Ταμείο Προνοίας Ξενοδόχων και με επιτόκιο ταμειευτηρίου της Εθνικής Τράπεζας κατά το χρόνο της μεταφοράς.

5. Η ισχύς της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του π. δ/τος 197/11.7.1996 (ΦΕΚ 158 Α') αρχίζει από 1.1.1995.

6. Η προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 2079/1992 (ΦΕΚ 142 Α'), για την υποβολή σχετικής αίτησης για τη συμμετοχή στη διανομή του ποσού του καταργούμενου κλάδου πρόνοιας του τ. Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών (Τ.Α.Τ. και Μ.Γ.Τ.), παρατείνεται για μία διετία από τη λήξη της.

7. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 2079/1992 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Το ως άνω διανομή ποσό προσαυξάνεται με τους τόκους που αναλογούν σε αυτό από 1.7.1996 μέχρι και την ημέρα έκδοσης της κάθε απόφασης διανομής και με επιτόκιο ταμειευτηρίου της Εθνικής Τράπεζας που ισχύει κατά το χρόνο έκδοσης της κάθε απόφασης."

8. Αξιώσεις κατά του Ταμείου Προνοίας Προσωπικού Ο.Σ.Ε., που αφορούν την καταβολή διαφορών εφάπαξ βοηθημάτων από 1.1.1967 έως 31.12.1984 και αξιώσεις από τόκους επί ήδη χορηγηθέντων εφάπαξ βοηθημάτων από 1.1.1967 έως 14.5.1992 παραγράφονται, εφόσον μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης δεν έχουν εκδοθεί αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις.

Εκκρεμείς δίκες σε οποιονδήποτε βαθμό και στάδιο που αφορούν το παραπάνω θέμα καταργούνται και ισχύει η παραπάνω ρύθμιση, τα δε τυχόν ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί από το Ταμείο σε εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων δεν αναζητούνται.

9. Στους παθόντες και συνταξιοδοτούμενους από βίαιο συμβάν, βάσει των διατάξεων του ν.1977/1991, παρέχεται από τους οικείους φορείς πρόνοιας, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εφάπαξ βοήθημα με τις ίδιες προϋποθέσεις απονομής που ισχύουν για την απονομή της κύριας σύνταξής τους.

Σε περίπτωση που τα εν λόγω πρόσωπα είναι ασφαλισμένα σε δύο ή περισσότερους φορείς πρόνοιας, η καταβολή του αυξημένου εφάπαξ βοηθήματος παρέχεται μόνο από το Κλαδικό Ταμείο Προνοίας της υπηρεσίας στην οποία υπηρετούν.

Η εν λόγω ρύθμιση καταλαμβάνει και τους ήδη συνταξιοδοτηθέντες με το ν. 1977/1991 για την αυτή αιτία.

10. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του ν.678/1977 (ΦΕΚ 246 Α') "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων περί Οργανισμού Εργατικής Εστίας", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με την παράγραφο 6 περίπτωση γ' του άρθρου 20 του ν.2224/1994 (ΦΕΚ 112 Α') και την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν.2336/1995 (ΦΕΚ 189 Α'), καταργείται.

Άρθρο 15 **Διαδοχική ασφάλιση**

1. Στις περιπτώσεις που, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης, χορηγήθηκε σύνταξη με απόφαση αρμόδιου οργάνου από οργανισμό που δεν ήταν αρμόδιος για τη χορήγηση σύνταξης και εκ των υστέρων ορίστηκε άλλος φορέας, ως αρμόδιος για την απονομή της σύνταξης, τα ποσά σύνταξης που καταβλήθηκαν από τον πρώτο φορέα δεν αναζητούνται από τον ασφαλισμένο και συμψηφίζονται με τα ποσά των συντάξεων που οφείλει να καταβάλει στον ασφαλισμένο ο οργανισμός που κρίθηκε αρμόδιος.

Αν ο ασφαλισμένος δικαιούται να λάβει από το δεύτερο οργανισμό μεγαλύτερα ποσά συντάξεων από αυτά που έλαβε από τον πρώτο οργανισμό για την ίδια χρονική περίοδο, η επιπλέον διαφορά από αυτά τα ποσά καταβάλλεται από τον οργανισμό αυτόν αναδρομικά, αν όμως δικαιούται να λάβει μικρότερα ποσά συντάξεων από αυτά που έλαβε από τον πρώτο οργανισμό, η επιπλέον διαφορά από τα ποσά αυτά δεν

αναζητείται.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ/τος 4202/1961, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 10 του ν.1405/ 1983, δεν έχουν εφαρμογή στους ασφαλισμένους που ασφαλίστηκαν πριν από την 1.1.1979 σε φορέα ασφάλισης μισθωτών και υπήχθησαν διαδοχικά για πρώτη φορά μετά τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής σε άλλο φορέα μισθωτών, έστω και αν παρέμειναν απασχολούμενοι στον ίδιο εργοδότη.

Άρθρο 16

Τροποποιήσεις ασφαλιστικής νομοθεσίας

1. Η παρ. 2 του άρθρου 39 του ν. 2084/1992, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2335/1995, αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Τα πρόσωπα, για τα οποία προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις υποχρεωτική ασφάλιση σε περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς, ασφαλιζονται υποχρεωτικά σε ένα φορέα, τον οποίο επιλέγουν με δήλωσή τους, που υποβάλλεται κάθε φορά σε όλους τους αρμόδιους φορείς και τους οικείους εργοδότες, εντός έξι (6) μηνών από την ανάληψη της δεύτερης απασχόλησης - μισθωτής ή αυτοαπασχόλησης - ή την απόκτηση της ιδιότητας.

Σε περίπτωση μη υποβολής δήλωσης εντός της παραπάνω προθεσμίας η υποχρεωτική ασφάλιση χωρεί στο φορέα που υπάγεται η κατά το πρώτον αναληφθείσα μισθωτή απασχόληση ή αυτοαπασχόληση ή η ιδιότητα, με εξαίρεση την ασφάλιση στο Ταμείο Συντάξεων και Αυτασφάλισης Υγειονομικών και στο Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών δημοσίων έργων, η οποία είναι υποχρεωτική.

Προκειμένου για πρόσωπα τα οποία μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν έχουν προβεί σε επιλογή ή έχουν απωλέσει το σχετικό δικαίωμα, καθώς και για τα πρόσωπα της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2335/1995 η εξαμηνιαία προθεσμία αρχίζει από την ισχύ του νόμου αυτού, τυχόν δε καταβληθείσες μέχρι την υποβολή της δήλωσης επιλογής ασφαλιστικές εισφορές στο φορέα που δεν επιλέγεται, δεν επιστρέφονται.

Όλα τα παραπάνω πρόσωπα ασφαλιζονται υποχρεωτικά στους φορείς ασθένειας, επικουρικής ασφάλισης και πρόνοιας που αντιστοιχούν στο συνταξιοδοτικό φορέα κύριας ασφάλισης επιλογής τους.

Εάν το ασφαλιστικό καθεστώς επιλογής δεν περιλαμβάνει όλους τους κλάδους ασφάλισης, οι οποίοι υφίστανται στο ασφαλιστικό καθεστώς, στο οποίο τα παραπάνω πρόσωπα μπορούσαν να υπαχθούν λόγω ιδιότητας ή μισθωτής απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης, τότε τα πρόσωπα αυτά, ως προς τους ελλείποντες κλάδους, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στους αντίστοιχους κλάδους του ασφαλιστικού καθεστώτος στο οποίο μπορούσαν να υπαχθούν λόγω ιδιότητας ή μισθωτής απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης."

2. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 35 του ν.2084/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"Αν οι παραπάνω φορείς δεν χορηγούν παροχές ασθένειας σε χρήμα, το ποσοστό εισφοράς ασφαλισμένων ορίζεται σε 6,45% και του κράτους σε 3,40%".

3. Όπου από τις διατάξεις του ν. 2084/1992 αναφέρεται το μέσο κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (Α.Ε.Π.) έτους 1991, νοείται το ποσό των 105.000 δρχ.

4. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του ν.2335/1995, αντικαθίσταται ως εξής:

"Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για τους ασφαλισμένους του Ειδικού Λογαριασμού Προσθέτων Παροχών και Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων, καθώς και για τους από 1.1.1993 υπαγόμενους για πρώτη φορά στην ασφάλιση."

Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από 6.9.1995.

5. α. Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 38 του ν.2084/1992, προστίθεται διάταξη που έχει ως εξής:

"Στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με το παραπάνω εδάφιο, δεν υπάρχουν πρόσωπα που δικαιούνται σύνταξη εξαιτίας του θανάτου του ασφαλισμένου, το εφάπαξ βοήθημα

χορηγείται στον επιζώντα σύζυγο και στα τέκνα αυτού ανάλογα με το κληρονομικό τους δικαίωμα."

β. Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 56 του ν.2084/1992 προστίθεται διάταξη που έχει ως εξής:

"Στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με το παραπάνω εδάφιο, δεν υπάρχουν πρόσωπα που δικαιούνται σύνταξη εξαιτίας του θανάτου του ασφαλισμένου, το εφάπαξ βοήθημα χορηγείται στον επιζώντα σύζυγο και στα τέκνα αυτού ανάλογα με το κληρονομικό τους δικαίωμα."

6. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν.2335/1995, με την οποία συμπληρώθηκε η παράγραφος 2 του άρθρου 52 του ν.2084/1992, προστίθεται η παρακάτω διάταξη:

"Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως και στους φορείς ή κλάδους ασφάλισης ασθένειας και πρόνοιας."

7. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 5 του ν.2335/1995 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"Οι διατάξεις που προβλέπουν αναγνώριση χρόνων, πλην των αναφερομένων στο άρθρο 40 του ν.2084/ 1992 ή προομείτρηση άλλου πλασματικού χρόνου για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος ή την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης καταργούνται από 1.6.1998."

8. Χορηγείται νέα τρίμηνη ανατρεπτική προθεσμία υποβολής αίτησης αναγνώρισης του χρόνου υπηρεσίας της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του π.δ/τος 433/1988 (ΦΕΚ 198 Α'), που αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του παρόντος νόμου.

Άρθρο 17

Κατασκηνώσεις

Η παράγραφος 2 του άρθρου 10 του ν.1276/1982 (ΦΕΚ 100 Α') αντικαθίσταται και προστίθενται παράγραφοι 3 και 4 ως εξής:

"2. Στην περίπτωση που οι ασφαλιστικοί οργανισμοί αδυνατούν να οργανώνουν δικές τους ή να μισθώνουν παιδικές κατασκηνώσεις, μπορούν με έγκριση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων: α) να καλύπτουν δαπάνες για την αποστολή των παραπάνω παιδιών σε κατασκηνώσεις του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή οργανισμών με κοινωφελή χαρακτήρα και β) να διαθέτουν ποσά για ιδιωτικές κατασκηνώσεις καταβάλλοντες ημερήσιο τροφείο, το ύψος του οποίου καθορίζεται και αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος, ο χρόνος και η διαδικασία καταβολής αυτού.

Καταστατικές διατάξεις που προβλέπουν την καταβολή ποσών χωρίς τη διαμονή στις κατασκηνώσεις καταργούνται, ενώ διατάξεις που καθορίζουν εφάπαξ ποσά κατώτερα αυτών που ορίζει η παραπάνω απόφαση εξακολουθούν να ισχύουν.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ύστερα από πρόταση του Υπουργείου Εξωτερικών και σύμφωνη γνώμη των Δ.Σ. των ασφαλιστικών οργανισμών, δύνανται, για λόγους εθνικούς και κοινωνικούς, να διατίθενται ποσά για τη φιλοξενία παιδιών μη δικαιούχων σε κατασκηνώσεις του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή οργανισμών με κοινωφελή χαρακτήρα ή ιδιωτών.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Υγείας και Πρόνοιας καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας των ιδιωτικών κατασκηνώσεων, οι κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησής τους, η διαβάθμισή τους σε κατηγορίες, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη λειτουργία τους."

Άρθρο 18

Απλούστευση διαδικασιών

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 17 του ν. 4497/1966 (ΦΕΚ 37 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Οι εκάστοτε ισχύουσες για το Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων διατάξεις, πλην των βασικών διατάξεων του

καταστατικού του, δύναται να τροποποιούνται, συμπληρώνονται και καταργούνται με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μετά από σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου και γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (Σ.Κ.Α.), επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 71 του ν.2084/ 1992."

2. Οι διατάξεις που αφορούν το Ταμείο Αρωγής Οπλιτών Χωροφυλακής, πλην των βασικών διατάξεων, δύναται να τροποποιούνται, συμπληρώνονται και καταργούνται με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μετά από σύμφωνη γνώμη του Δ.Σ. του Ταμείου και γνώμη του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 71 του ν.2084/1992.

3. Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 6 του άρθρου 13 του ν.2335/1995 προστίθεται τρίτο εδάφιο που έχει ως εξής:

"Με την παραπάνω διαδικασία δύναται να τροποποιούνται και οι λοιπές καταστατικές διατάξεις του Ταμείου Προνοίας Εργοληπτών Δημόσιων Έργων όπου μέχρι τώρα προβλεπόταν για την τροποποίησή τους η έκδοση προεδρικών διαταγμάτων, επιφυλασσομένων των διατάξεων του άρθρου 71 του ν.2084/1992."

Άρθρο 19 **Θέματα προσωπικού**

1.α. Συνιστώνται στα γραφεία του Διοικητή του Ι.Κ.Α. και του Ο.Γ.Α. δύο (2) θέσεις και στα γραφεία των Υποδιοικητών των παραπάνω οργανισμών μία (1) θέση ειδικού συνεργάτη, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για κάθε γραφείο.

Επίσης, συνιστώνται στο γραφείο του Διοικητή του Τ.Ε.Β.Ε. δύο (2) θέσεις ειδικών συνεργατών με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.

Η πρόσληψη στις θέσεις αυτές γίνεται από τα ανωτέρω πρόσωπα, χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία. Το εν λόγω προσωπικό αποχωρεί αυτοδίκαια και ταυτόχρονα με την αποχώρηση, για οποιονδήποτε λόγο, του προσώπου που το προσέλαβε, χωρίς άλλη διαδικασία και χωρίς να γεννάται οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλης αξίωσης ή προνομίου ή προτίμησης.

Οι αμοιβές του παραπάνω προσωπικού καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η πλήρωση των παραπάνω θέσεων μπορεί να γίνει εν μέρει και με απόσπαση υπαλλήλου του Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετήθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν.1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α') κατ' εφαρμογή αναλόγως της παραγράφου 9 του άρθρου 30 του ν.1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α').

β. Οι Διοικητές των ασφαλιστικών οργανισμών Ι.Κ.Α. και Τ.Ε.Β.Ε., οι Πρόεδροι του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων (Τ.Α.Ε.) και του Τ.Σ.Α.Υ., καθώς και ο Διοικητής του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) μετά από σύμφωνη γνώμη των Διοικητικών τους Συμβουλίων, μπορούν να αναθέτουν κατά περίπτωση δικαστικές υποθέσεις ασφαλιστικής και οικονομικής φύσης σε ιδιώτες δικηγόρους για τη διεκπεραίωσή τους. Η αμοιβή για τις παραπάνω περιπτώσεις καθορίζεται με απόφαση των Διοικητικών τους Συμβουλίων.

2. Οι συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του ν.1057/1980 (ΦΕΚ 152 Α') των υπηρετούντων γιατρών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, των οποίων η διάρκεια ισχύος τους έληξε και δεν ανανεώθηκαν μέχρι την ημερομηνία ισχύος της παρούσας διάταξης, θεωρούνται ότι ισχύουν και μετατρέπονται σε συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου, το προσωπικό δε που υπηρετεί κατατάσσεται σε αντίστοιχες συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις.

Για την κατά την προηγούμενη παράγραφο κατάταξη εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο διαπιστωτική πράξη που δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Συνιστώνται στην Κεντρική Υπηρεσία του Τ.Ε.Β.Ε. τρεις

(3) θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου υπαγομένων απευθείας στο Διοικητή του Ταμείου, για την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη του έργου αυτού, με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας των Υπηρεσιών του Τ.Ε.Β.Ε., ως εξής:

- α) Αναλογιστού μία (1) θέση
- β) Στατιστολόγου μία (1) θέση
- γ) Χρηματοοικονομικής Διοίκησης μία (1) θέση

Η πρόσληψη του ειδικού επιστημονικού προσωπικού γίνεται με τις διατάξεις του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, με σύμβαση διάρκειας πέντε (5) ετών, που μπορεί να ανανεώνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Οι υποψήφιοι για την πλήρωση των θέσεων αυτών πρέπει να έχουν τα προσόντα του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ.2 του ν.1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α').

Στο ειδικό επιστημονικό προσωπικό της παραγράφου αυτής καταβάλλονται ειδικές αποδοχές, οι οποίες καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Συνιστώνται στο Τ.Ε.Β.Ε. οι παρακάτω οργανικές θέσεις προσωπικού:

α) Πενήντα τρεις (53) θέσεις μονίμου προσωπικού του Κλάδου ΠΕ Ιατρών Ειδικότητων.

Οι θέσεις αυτές είναι επιπλέον των καθοριζομένων από τις διατάξεις του άρθρου 32 του π.δ. 948/1977 (ΦΕΚ 322 Α').

β) Δέκα (10) θέσεις μονίμου προσωπικού του Κλάδου ΠΕ Φαρμακοποιών.

Οι θέσεις αυτές είναι επιπλέον των καθοριζομένων από τις διατάξεις του άρθρου 33 του π.δ. 948/1977 (ΦΕΚ 322 Α').

γ) Πέντε (5) θέσεις μονίμου προσωπικού του Κλάδου ΠΕ Πληροφορικής.

Οι θέσεις αυτές είναι επιπλέον των καθοριζομένων από τις διατάξεις του άρθρου 34 του π.δ. 948/1977 (ΦΕΚ 322 Α') και των αυτοδικαίως συσταθεισών με τις διατάξεις του ν. 1586/1986 (ΦΕΚ 37 Α').

δ) Μία (1) θέση μονίμου προσωπικού Κλάδου ΠΕ Μηχανικών.

ε) Μία (1) θέση μονίμου προσωπικού Κλάδου ΠΕ Αναλογιστών.

στ) Πέντε (5) θέσεις μονίμου προσωπικού Κλάδου ΤΕ Πληροφορικής.

ζ) Δέκα (10) θέσεις μονίμου προσωπικού Κλάδου ΔΕ Υπαλλήλων Φαρμακείου.

Οι θέσεις αυτές είναι επιπλέον των καθοριζομένων από τις διατάξεις του άρθρου 40 του π.δ. 948/1977 (ΦΕΚ 322 Α').

η) Πέντε (5) θέσεις μονίμου προσωπικού Κλάδου ΤΕ Τεχνικών όλων των ειδικοτήτων που περιγράφονται στο άρθρο 20 του π.δ. 194/1988 (ΦΕΚ 84 Α').

Οι θέσεις αυτές είναι επιπλέον των συσταθεισών με τις διατάξεις του ν.1476/1984 άρθρο 2 παρ.3 (ΦΕΚ 136 Α') και του π.δ. 174/1992 (ΦΕΚ 81 Α').

θ) Τρεις (3) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή.

Οι θέσεις αυτές είναι επιπλέον των καθοριζομένων από τις διατάξεις του άρθρου 48 του π.δ. 948/1977 (ΦΕΚ 322 Α').

Τα προσόντα διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό των παραπάνω Κλάδων και θέσεων προσωπικού ορίζονται με τα προβλεπόμενα από το π.δ. 194/1988 (ΦΕΚ 84 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 172/1992 (ΦΕΚ 81 Α') και προκειμένου για κλάδους που δεν καλύπτονται από αυτό τα προβλεπόμενα από τις εκάστοτε ισχύουσες οικείες διατάξεις.

Ειδικότερα:

α) Για τον Κλάδο ΠΕ αναλογιστών, ως προσόντα διορισμού ορίζονται:

Πτυχίο του Μαθηματικού Τμήματος των Φυσικομαθηματικών Σχολών των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο πτυχίο αντίστοιχων σχολών της αλλοδαπής ή πτυχίο άλλων σχολών των Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, στις οποίες διδάσκονται ασφαλιστικά και οικονομικά μαθηματικά (άρθρο 22 παρ.4 του ν.1735/1987, ΦΕΚ 195 Α').

β) Για τον Κλάδο ΠΕ Μηχανικών, ως προσόν διορισμού

ορίζεται πτυχίο ή δίπλωμα όλων των Ειδικοτήτων Μηχανικών του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και των Πολυτεχνικών Σχολών.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Δ.Σ. του Τ.Ε.Β.Ε., κατανέμονται οι θέσεις των κλάδων ΠΕ Ιατρών Ειδικοτήτων, ΠΕ Φαρμακοποιών, ΔΕ Υπαλλήλων Φαρμακείου και Δικηγόρων με έμμισθη εντολή μεταξύ των μονάδων των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Τ.Ε.Β.Ε..

4. Οι θέσεις προσωπικού καθαριότητας με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μερικής απασχόλησης του Ι.Κ.Α., που μεταφέρθηκαν από το τέως Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών (Τ.Ε.Α.Ε.Δ.Ξ.Ε.) ορίζονται σε πλήρους απασχόλησης.

Στις θέσεις αυτές κατατάσσεται το προσωπικό καθαριότητας που υπηρετεί στο Ι.Κ.Α. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου μερικής απασχόλησης.

Για την κατάταξη εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου οργάνου, η οποία δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Οι προβλεπόμενες από το π.δ. 266/1989 οργανικές θέσεις των Κλάδων ΠΕ Ιατρών και ΠΕ Οδοντιάτρων, όπως αυτές ανακαθορίστηκαν με το π.δ. 363/1992, αυξάνονται από του τελευταίου ανακαθορισμού κατά 1.300 και 200 αντιστοίχως. Η κατανομή των οργανικών θέσεων μεταξύ της κεντρικής υπηρεσίας και των περιφερειακών υπηρεσιών, καθώς και η κατανομή στις επί μέρους οργανικές μονάδες σε επίπεδο περιφέρειας νομού ή επαρχίας, ενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

6. Στο Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) συνιστάται Κλάδος ΠΕ Ιατρών της Κατηγορίας ΠΕ. Στον Κλάδο αυτόν συνιστώνται δώδεκα (12) θέσεις στην Κεντρική Υπηρεσία, εκ των οποίων επτά (7) με ειδικότητα Παθολόγου, τρεις (3) Οδοντιάτρου, μία (1) με ειδικότητα Παιδίατρου και μία (1) με ειδικότητα Καρδιολόγου και τέσσερις (4) στο Τμήμα Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. Θεσσαλονίκης, εκ των οποίων δύο (2) με ειδικότητα Παθολόγου και δύο (2) Οδοντιάτρου. Προσόντα διορισμού στον εισαγωγικό βαθμό ορίζονται τα αντίστοιχα προβλεπόμενα από το π.δ. 194/1988.

7. Οι δαπάνες που έχουν διενεργηθεί από 12.7.1996 στις τέως περιφερειακές Επιθεωρήσεις του Ο.Γ.Α.: α) Κεντρικής Μακεδονίας με έδρα τη Θεσσαλονίκη και β) Κρήτης με έδρα το Ηράκλειο, θεωρούνται νόμιμες.

8. α. Οι αμοιβές που καταβλήθηκαν από 1.6.1986 μέχρι 31.5.1990 στους μόνιμους επιμελητές εισπράξεων του Τ.Ε.Β.Ε., βάσει της αρ. 96914/25.11.1985 (ΦΕΚ 24 Β') απόφασης των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, που κυρώθηκε με το άρθρο 12 του ν.1643/1986 (ΦΕΚ 126 Α') και οι οποίες εμφανίζονται στον ισολογισμό του Ταμείου σε λογαριασμό ενεργητικού ως απαίτηση, θεωρούνται νόμιμες και αφαιρούνται από τα σχηματισθέντα κεφάλαια του Ταμείου.

β. Στην παρ. 9 του άρθρου 38 του ν.2008/1992 (ΦΕΚ 16 Α'), προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Τα ανωτέρω ποσά δεν χρήζουν περαιτέρω εκκαθάρισης, εκπίπτουν από τα σχηματισθέντα κεφάλαια και απαλλάσσονται κάθε υποχρέωσης προς τρίτους."

9. Η διάταξη της παρ. 9 του άρθρου 38 του ν.2008/ 1992 εφαρμόζεται και για τους υπαλλήλους του Τ.Α.Τ.Τ.Α..

10. Οι αποφάσεις επαναφοράς στην υπηρεσία υπαλλήλων του Ι.Κ.Α., κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 26 του ν. 2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α') και του άρθρου 14 παρ. 21 του ν. 2266/1994 (ΦΕΚ 218 Α') και ύστερα από απόφαση των Επιτροπών του άρθρου 26 παράγραφος 4 του ν. 2190/1994, θεωρούνται νόμιμες από την ημερομηνία έκδοσής τους.

11. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων χορηγούνται και στους οδοντιάτρους του Ταμείου Υγείας Δημοτικών Κοινοτικών Υπαλλήλων (Τ.Υ.Δ.Κ.Υ.) τα έξοδα κίνησης, που καταβάλλονται στους γιατρούς και οδοντιάτρους του Ι.Κ.Α., σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 3 εδαφ. α' του άρθρου 38 του ν.2008/1992.

Άρθρο 20 Γενικά ασφαλιστικά θέματα

1. Οι διατάξεις του άρθρου 19 του ν.997/1979, όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 51 του ν.1140/1981, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

"Το δικαίωμα σύνταξης που προβλέπεται από τις καταστατικές διατάξεις των ασφαλιστικών οργανισμών, πλην Ι.Κ.Α. και Ο.Γ.Α., για άγαμα παιδιά, αδέρφια, εγγονούς, προγονούς θανόντων ασφαλισμένων και συνταξιούχων, καθώς και το δικαίωμα προσαύξησης της σύνταξης γι' αυτά, παύει με τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους ή σε περίπτωση συνεχίσεως των σπουδών σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα με τη συμπλήρωση του 24ου έτους, εφόσον δεν ασκούν επάγγελμα ή δεν λαμβάνουν σύνταξη από δική τους εργασία.

Τα παραπάνω όρια ηλικίας δεν ισχύουν προκειμένου για παιδιά, αδέρφια, εγγονούς, προγονούς, που είναι ανίκανα για κάθε βιοποριστική εργασία, εφόσον η ανικανότητά τους επήλθε πριν από τη συμπλήρωση των προαναφερόμενων ορίων ηλικίας.

Κάθε αντίθετη καταστατική διάταξη, καταργείται.

Δικαιώματα που έχουν ήδη θεμελιωθεί με προϊσχύουσες διατάξεις, πλην των διατάξεων που αναφέρονται στην προσαύξηση της σύνταξης, εξακολουθούν να ισχύουν."

2. Κατ' εξαίρεση για τα έτη 1996, 1997 και 1998 στους άνεργους απολυμένους της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος και στα μέλη οικογένειάς τους, που αναφέρονται στο άρθρο 33 του ν.1846/1951 (ΦΕΚ 179 Α'), παρέχεται από το Ι.Κ.Α. ιατρική περίθαλψη, εφόσον έχουν πραγματοποιήσει τριάντα (30) τουλάχιστον συνολικά ημέρες εργασίας σε ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες, κατά τα έτη 1992, 1993 και 1994.

3. Στους ασφαλισμένους των φορέων και κλάδων ασθένειας αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που πάσχουν από μεταβολικά νοσήματα π.χ. φαιθυλακτονουρία, γαλακτοζουρία κ.ά. ή παρουσιάζουν διαταραχή στην απορρόφηση τροφών, χορηγούνται δωρεάν ειδικά προϊόντα και σκευάσματα ειδικής διατροφής που είναι απαραίτητα για τη διατηρητική τους αγωγή. Για την πιστοποίηση της νόσου απαιτείται γνωμάτευση διευθυντή πανεπιστημιακής κλινικής ή κλινικής του Ε.Σ.Υ., σχετικά με την πάθηση, και τελική έγκριση από το Δ.Σ. των οργανισμών ή των εξουσιοδοτημένων αρμόδιων οργάνων τους.

4. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 18 του ν.1735/1987 προστίθεται η παρακάτω διάταξη:

"Τα παραπάνω πρόσωπα μέχρι να εκλεγούν ή εφόσον δεν εκλεγούν μέχρι να επανέλθουν στην υπηρεσία τους ασφαλιζονται για υγειονομική περίθαλψη στο φορέα ασφάλισης που ήταν ασφαλισμένοι πριν την παραίτησή τους, καταβάλλοντας οι ίδιοι τις προβλεπόμενες εισφορές ασφαλισμένου και εργοδότη επί των αποδοχών που είχαν κατά το χρόνο της παραίτησής τους."

5. Το εδάφιο που προστέθηκε με την παράγραφο 5 του άρθρου 6 του ν.2335/1995 στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του ν.1469/1984 (ΦΕΚ 111 Α'), όπως συμπληρώθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 28 του ν.1539/1985, αντικαθίσταται ως εξής:

"Στην παραπάνω εξαίρεση υπάγονται και τα πρόσωπα που κατοικούν στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις χώρες με τις οποίες η χώρα μας έχει συνάψει διμερείς συμβάσεις κοινωνικής ασφάλειας."

6. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν.1539/1985 (ΦΕΚ 64 Α'), προστίθεται διάταξη που έχει ως εξής:

"Όταν πρόκειται για μέλη Τοπικών Διοικητικών Επιτροπών του Ι.Κ.Α. η επιλογή γίνεται από τον Υπουργό ή άλλο αρμόδιο για διορισμό όργανο, με πρόταση των οικείων οργανώσεων, η οποία περιλαμβάνει τριπλάσιο αριθμό εκπροσώπων, τακτικών και αναπληρωματικών. Ο Πρόεδρος και τα μέλη των επιτροπών αυτών είναι ανακλητά και η αντικατάστασή τους για το

υπόλοιπο της θητείας γίνεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή άλλο αρμόδιο για διορισμό όργανο, μετά από έγγραφη υπόδειξη του Ι.Κ.Α.."

7. Σε δίκες κατά υπαλλήλων ασφαλιστικών οργανισμών που ενήργησαν για το συμφέρον της υπηρεσίας μέσα στα πλαίσια της κείμενης νομοθεσίας, δύναται, μετά προηγούμενη έγκριση του αρμόδιου οργάνου του οικείου οργανισμού, να παρίσταται για την υπεράσπισή τους ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας του οικείου οργανισμού και σε περίπτωση κατά την οποία δεν υφίσταται Νομική Υπηρεσία, με ανάθεση σε δικηγόρο κατά περίπτωση, μετά από σχετική έγκριση από τον εποπτεύοντα τον οργανισμό, υπουργό.

Επίσης, για τους επιθεωρητές, καθώς και για τους υπαλλήλους της Γ.Γ.Κ.Α. κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή κατά τη συμμετοχή τους σε συλλογικά όργανα, μπορεί να παρίσταται για την υπεράσπισή τους ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων εκπρόσωπος του Γραφείου του Νομικού Συμβούλου της Γ.Γ.Κ.Α. ή του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ύστερα από έγκριση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

8. Στο τέλος του δεύτερου εδαφίου της πρώτης παραγράφου του άρθρου 64 του ν.2084/1992 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Στο Εθνικό Μητρώο όλων των ασφαλισμένων και συνταξιούχων της χώρας δύνανται να περιλαμβάνονται και οι Έλληνες ομογενείς που ασφαλιζονται στα Κράτη -Μέλη της Κοινότητας και στις χώρες της ΕΖΕΣ."

9. Η περίπτωση α' του τετάρτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 2335/1995, αντικαθίσταται ως εξής:

"α) εφάπαξ ποσά ύψους 100 και 70 εκατομμυρίων δραχμών, αντίστοιχα, από τους κλάδους κύριας ασφάλισης Φωτοειδησιογράφων-Εικονοληπτών Επικαίρων Τηλεόρασης και Ανταποκριτών Ξένου Τύπου."

10. Οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές προς το Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., το Τ.Σ.Α.Υ., το Ταμείο Νομικών, τα Ταμεία Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και το Ταμείο Υγείας Δικηγόρων Επαρχικών αναπροσαρμόζονται στο ποσό των ασφαλιστρών που ισχύουν για κάθε Ταμείο κατά το χρόνο καταβολής τους και επιβαρύνονται με το πρόσθετο τέλος, που προβλέπεται από την παράγραφο 8 του άρθρου 21 του ν.1976/1991, όπως ισχύει κάθε φορά.

Το ανωτέρω πρόσθετο τέλος υπολογίζεται επί του ποσού της αρχικής οφειλής και από το χρόνο που κατέστη απαιτητή.

11. Οι δικηγόροι που αμείβονται με παγία αντιμισθία ως προσωπικό της Νομικής Διεύθυνσης του Ι.Κ.Α., καθώς και οι με έμμισθη εντολή υπηρετούντες στο Τ.Ε.Β.Ε. δικηγόροι, έχουν, ως εκ της θέσεώς τους, την κατά νόμο ειδική πληρεξουσιότητα για την υπογραφή ή κατάθεση δικογράφων, εγκλήσεων, καθώς και για την εκπροσώπηση, παράσταση και υπεράσπιση των υποθέσεων του Ι.Κ.Α. και του Τ.Ε.Β.Ε., αντίστοιχα, ενώπιον όλων των δικαστηρίων και αρχών, αρκεί δε γι' αυτό η βεβαίωση της ταυτότητας των παρισταμένων δια δελτίου υπογεγραμμένου από το Διοικητή του Ι.Κ.Α. ή του Τ.Ε.Β.Ε. αντίστοιχα και δεν απαιτείται η προσκόμιση ενώπιον των δικαστηρίων της κατά το εδάφιο θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν.δ/τος 2698/1953 απόφασης του Διοικητή του Ι.Κ.Α. ή της κατά την περ. ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του π.δ/τος 326/1974 (ΦΕΚ 120 Α') απόφασης του Διοικητή του Τ.Ε.Β.Ε..

Η παραπάνω διάταξη καταλαμβάνει και τις διενεργηθείσες διαδικαστικές ενέργειες προ της ισχύος του παρόντος νόμου, εφόσον δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση.

12. Η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 2470/1997 έχει εφαρμογή στο ιατρικό - υγειονομικό προσωπικό του Ι.Κ.Α., καθώς και στους βιολόγους, βιοχημικούς, ακτινοφυσικούς και φαρμακοποιούς, που υπηρετούν σε σχηματισμούς που λειτουργούν κατά νόμο σε δωδεκάωρη ή εικοσιτετράωρη βάση ή όλες τις ημέρες του μήνα.

13. α. Το προτελευταίο εδάφιο της περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.1296/1982 (ΦΕΚ 128 Α') αντικαθίσταται ως

ακολούθως:

"Κατ' εξαίρεση, δικαιούνται τη σύνταξη του παρόντος άρθρου τα πρόσωπα που παίρνουν τα ίδια ή και οι σύζυγοί τους, σε περίπτωση εγγάμων, σύνταξη ή άλλο περιοδικό βοήθημα από οποιαδήποτε πηγή μικρότερη από τη σύνταξη που χορηγεί ο Ο.Γ.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4169/1961, υπό την προϋπόθεση ότι το ετήσιο ατομικό ή οικογενειακό τους εισόδημα, από οποιαδήποτε πηγή, των συντάξεων συμπεριλαμβανομένων, δεν υπερβαίνει τις ετήσιες συντάξεις που χορηγεί ο Ο.Γ.Α. στον αγρότη ή το αγροτικό ζεύγος."

β. Οικονομικές απαιτήσεις του Ο.Γ.Α. (ν. 4169/1961) από τον κλάδο πρόσθετης ασφάλισης των αγροτών (ν.1745/1987), οι οποίες προέρχονται από την πληρωμή παροχών, εξόδων διοικήσεως ή από οποιαδήποτε άλλη αιτία και υφίστανται μέχρι το χρόνο έναρξης λειτουργίας του κλάδου κύριας ασφάλισης αγροτών, παραγράφονται.

γ. Στο τέλος του άρθρου 2 του ν. 2458/1997 (ΦΕΚ 15 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Συνταξιούχοι οποιοδήποτε ασφαλιστικού φορέα από έμμεσο δικαίωμα, υπάγονται προαιρετικά στην ασφάλιση του Κλάδου Κύριας Ασφάλισης Αγροτών που συστήθηκε με το ν. 2458/1997, εφόσον ασκούν επάγγελμα για το οποίο, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία, υπάγονται στην ασφάλιση του Ο.Γ.Α.."

14. Τα Ν.Π.Δ.Δ. αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιτρέπεται να αναθέτουν με σύμβαση έργου, κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, την εκτέλεση του έργου της φύλαξης των κτιριακών εγκαταστάσεων, της καθαριότητας αυτών και της μεταφοράς χρημάτων σε ειδικές εταιρείες φύλαξης και προστασίας κτιρίων, σε συνεργεία καθαρισμού και σε ειδικές εταιρείες χρηματοπιστωτικών. Αν δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον από εταιρείες ή επιχειρήσεις, επιτρέπεται η ανάθεση με σύμβαση έργου σε ιδιώτες επαγγελματίες.

15. Οι προβλεπόμενες, από τις διατάξεις της παρ. 9 του άρθρου 26 του Κανονισμού "Κατάστασης Προσωπικού του Ο.Γ.Α.", μισθολογικές προαγωγές των υπαλλήλων του Ο.Γ.Α. φθάνουν μέχρι το βασικό μισθό του βαθμού Α1.

Εκκρεμείς δίκες για μισθολογική προαγωγή στο βαθμό του Γενικού Διευθυντή του Ο.Γ.Α. καταργούνται. Τυχόν χορηγήσεις, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου μισθολογικές προαγωγές βαθμού Γενικού Διευθυντή δεν θίγονται.

16. Η παρ. 2 του άρθρου 8 του α.ν. 2326/1940 αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Σε όλες τις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, η απόφαση του Δ.Σ. είναι ισχυρή, εφόσον ληφθεί με πλειοψηφία των 2/3 τουλάχιστον του συνόλου των μελών του Συμβουλίου, ανεξαρτήτως από τον αριθμό των παρόντων κατά τη συνεδρίαση."

17. Για την ειδική αγωγή σε εκπαιδευτήρια, οικοτροφεία ή θεραπευτήρια των σωματικά ή νοητικά ανάπηρων ή δυσπροσάρμοστων παιδιών ασφαλισμένων των Ασφαλιστικών Οργανισμών, αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις καταστατικές τους διατάξεις δαπάνες, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας, εφόσον τα αρμόδια υγειονομικά όργανα γνωματεύουν τη συνέχιση της παρεχόμενης αγωγής.

Άρθρο 21

1. Οι συντάκτες - δημοσιογράφοι μέλη των Ενώσεων Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας-Θράκης, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος και Εύβοιας και Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων, οι οποίοι απασχολούνται, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, στους ιδιωτικούς ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς που λειτουργούν μέσα στα όρια της περιφέρειας της κάθε Ένωσης, ασφαλιζονται στο Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, εφόσον

αμείβονται τουλάχιστον με τις αποδοχές που προβλέπονται από τη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας των δημοσιογράφων - συντακτών της ΕΡΤ-Α.Ε..

Για τις εισφορές του Κλάδου Σύνταξης και του Ειδικού Λογαριασμού Ανεργίας του ταμείου, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 2168/1993 (ΦΕΚ 147 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της υπ' αριθμ. Φ 53/2269/ 15.9.1993 (ΦΕΚ 743 Β') Υπουργικής Απόφασης που κυρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 2217/1994 (ΦΕΚ 83 Α').

2. Οι συντάκτες - μέλη των παραπάνω Ενώσεων Συντακτών, οι οποίοι απασχολούνται στους ραδιοηλεκτρονικούς σταθμούς της ΕΡΤ-Α.Ε. που λειτουργούν μέσα στα όρια της περιφέρειας της κάθε Ένωσης, ασφαλιζονται στο Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ασφαλιζονται και οι συντάκτες των κρατικών ραδιοηλεκτρονικών σταθμών που λειτουργούν στους νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης.

3. Το προσωπικό του Μακεδονικού Πρακτορείου Ειδήσεων ασφαλιζεται στο Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ασφαλιζεται και το προσωπικό του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων.

4. Οι ασφαλισμένοι του κλάδου Ανταποκριτών Ξένου Τύπου που είχαν μέχρι 31.12.1995 θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, δύνανται να αναγνωρίσουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού τους, τον προβλεπόμενο από αυτό χρόνο υπηρεσίας τους εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 22

1. Κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου οι διατάξεις των άρθρων 5, 6 και 7 της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας της 2 Απριλίου 1996, με αριθμό κατάθεσης στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων 9/3.4.1996, που έχουν ως εξής:

Άρθρο 5

Ετήσια άδεια με αποδοχές

1. Εργαζόμενοι που έχουν συμπληρώσει υπηρεσία ή προϋπηρεσία είκοσι (20) ετών δικαιούνται άδεια τριών (3) εργάσιμων ημερών επιπλέον της νόμιμης, αν εργάζονται πενήντημερο και τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών αν εργάζονται εξαήμερο.

2. Ως προϋπηρεσία, για την εφαρμογή της προηγούμενης διάταξης, θεωρείται αυτή που διανύθηκε σε οποιονδήποτε εργοδότη και με οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Άρθρο 6

Αποζημίωση εργατοτεχνιτών

Οι αποζημιώσεις της παρ. 1 περίπτωση α' του άρθρου 3 του β.δ. 16/18.7.1920, στην περίπτωση καταγγελίας συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών, βελτιώνονται πέραν των ρυθμίσεων του άρθρου 4 της από 21.3.1994 ΕΓΣΣΕ και καθορίζονται ως εξής:

α) Με τη συμπλήρωση 15 ετών υπηρεσίας: 85 ημερομίσθια και

β) Με τη συμπλήρωση 20 ετών υπηρεσίας: 100 ημερομίσθια.

Άρθρο 7

Άδεια για συμμετοχή σε εξετάσεις

1. Αυξάνεται σε τριάντα (30) ημέρες η άδεια του άρθρου 50 του ν. 2224/1994, για συμμετοχή σε εξετάσεις των εργαζόμενων μαθητών ή σπουδαστών ή φοιτητών εκπαιδευτικών μονάδων οποιουδήποτε τύπου και οποιασδήποτε βαθμίδας του Δημοσίου ή των εποπτευόμενων από το Δημόσιο με οποιονδήποτε τρόπο, οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 28ο έτος της ηλικίας τους. Η άδεια αυτή χορηγείται σε συνεχείς ημέρες ή τμηματικά.

2. Η άδεια για συμμετοχή σε εξετάσεις είναι αμειβόμενη, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία."

2. Στο β' εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του ν. 1836/1989 (ΦΕΚ 9 Α') προστίθεται "το επάγγελμα του ταξιθέτου θεάτρου-κινηματογράφου."

Άρθρο 23

Η παράγραφος 3 του άρθρου 4 του ν. 2430/1996 (ΦΕΚ 156 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

"3. Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υγείας και Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης, Εμπορικής Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, καθορίζονται κατά ενιαίο τρόπο οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πιστοποίησης της αναπηρίας και του βαθμού της για την έκδοση ισόβιας ή προσωρινής κάρτας αναπηρίας και ο τύπος αυτής, καθώς και η συγκρότηση, ο τόπος και ο τρόπος λειτουργίας των οικείων υγειονομικών επιτροπών, αποτελούμενων από νοσοκομειακούς γιατρούς.

Τα κριτήρια πιστοποίησης της αναπηρίας είναι ενιαία και ορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Για τη χορήγηση ισόβιας ή προσωρινής κάρτας απαιτείται η αναπηρία να μην είναι μικρότερη του 67%.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας, Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού ορίζεται η χρήση της ισόβιας ή προσωρινής κάρτας αναπηρίας.

Η επανεξέταση όλων των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες από τις Επιτροπές αυτές, για την έκδοση ισόβιας ή προσωρινής κάρτας αναπηρίας είναι υποχρεωτική.

Η διαδικασία επανεξέτασης ως και κάθε σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας."

Άρθρο 24

Οι διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 2434/1996 (ΦΕΚ 188 Α') αντικαθίστανται ως εξής:

1. Τα προβλεπόμενα από την παράγραφο 3 του άρθρου 20 του ν. 2434/1996 (ΦΕΚ 188 Α') ποσά Επίδοματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Α.Σ.), εξακολουθούν να καταβάλλονται μέχρι 31.12.1997, στους κατά την 31.8.1997 δικαιούχους του Επίδοματος αυτού.

2. Τα ποσά της παρ. 1 καταβάλλονται μέχρι 31.12.1997 με τις ίδιες προϋποθέσεις και στους συνταξιούχους που θα θεμελιώσουν σχετικό δικαίωμα από 1.9.1997 μέχρι 31.12.1997.

3. Από 1.1.1998 το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Α.Σ.), καταβάλλεται στους συνταξιούχους γήρατος, αναπηρίας και θανάτου των οργανισμών κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Ν.Α.Τ., πλην Ο.Γ.Α., από τους φορείς που συνταξιοδοτούνται, εφόσον πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Οι συνταξιούχοι γήρατος και θανάτου να έχουν συμπληρώσει την 1η Ιανουαρίου 1998 το 60ο έτος της ηλικίας τους. Για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας δεν απαιτείται όριο ηλικίας.

Επίσης όριο ηλικίας δεν απαιτείται και για τα παιδιά που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου του γονέα τους.

β) Το συνολικό καθαρό ετήσιο εισόδημα από συντάξεις (κύριες, επικουρικές και βοηθήματα), μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα που χορηγήθηκαν σε μισθωτό, να μην υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο εξακόσιες ογδόντα χιλιάδες (1.680.000) δραχμές.

γ) Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα του συνταξιούχου να μην υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο εννιακόσιες εξήντα χιλιάδες (1.960.000) δραχμές και

δ) Το συνολικό ετήσιο οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα να μην υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων πενήντα χιλιάδων (3.050.000) δραχμών.

Τα παραπάνω ποσά αφορούν εισοδήματα που δηλώθηκαν

με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Ειδικά για τους συνταξιούχους που κατοικούν στην αλλοδαπή, για την καταβολή του επιδόματος απαιτείται, εκτός από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος και η προσκόμιση βεβαίωσης από αντίστοιχη δημόσια αρχή της χώρας που κατοικεί ο συνταξιούχος, από την οποία να προκύπτουν οποιαδήποτε εισοδήματα αποκτήθηκαν στη χώρα αυτή, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο.

4. Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης χορηγείται και σκεκίους που θα καταστούν συνταξιούχοι μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό τους οι προϋποθέσεις της παρ. 3 του παρόντος άρθρου.

Στους συνταξιούχους που συμπληρώνουν το προβλεπόμενο από την παρ. 3 του παρόντος άρθρου όριο ηλικίας μετά την 1η Ιανουαρίου 1998, το Επίδομα αρχίζει να καταβάλλεται από την 1η του επόμενου μήνα εκείνου που συμπληρώνουν το απαιτούμενο όριο ηλικίας.

5. Ποσό Επιδόματος:

α) Για συνολικά ποσά εισοδήματος από συντάξεις (κύριες και επικουρικές), μισθούς, ημερομίσθια και λοιπά επιδόματα, μέχρι ένα εκατομμύριο πεντακόσιες τριάντα χιλιάδες (1.530.000) δρχ. καταβάλλεται επίδομα ένδεκα χιλιάδων ενναιοκοσίων (11.900) δραχμών μηνιαίως.

β) Για συνολικά ποσά εισοδήματος από 1.530.001 δρχ. μέχρι του ποσού του 1.680.000 δρχ. καταβάλλεται ποσό μηνιαίου Επιδόματος (Ε.Κ.Α.Σ.) σύμφωνα με τα παρακάτω:

Ποσό εισοδήματος	Ποσό Ε.Κ.Α.Σ.
Από 1.530.001 μέχρι 1.590.000	δρχ. 8.930
Από 1.590.001 μέχρι 1.630.000	δρχ. 5.960
Από 1.630.001 μέχρι 1.680.000	δρχ. 2.980

Τα ίδια ποσά χορηγούνται και στους συνταξιούχους αναπηρίας που λαμβάνουν πλήρη σύνταξη.

Στους συνταξιούχους αναπηρίας που λαμβάνουν μειωμένη σύνταξη, το επίδομα θα ισούται με τα 2/3 των προαναφερόμενων ποσών.

Οποιαδήποτε μεταβολή στο ποσό αναπηρίας του δικαιούχου, εντός του ίδιου έτους στο οποίο καταβάλλεται το Ε.Κ.Α.Σ. δεν επιφέρει οποιαδήποτε μεταβολή στο ποσό του Επιδόματος.

Στις περιπτώσεις συνδικαιούχων σύνταξης λόγω θανάτου, τα ποσά επιμερίζονται κατά το ίδιο ποσοστό επιμερισμού της σύνταξης που προβλέπεται από τη νομοθεσία του κάθε ταμείου.

Στους συνταξιούχους καταβάλλεται επιπλέον ένα Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης ως δώρο Χριστουγέννων και από μισό Επίδομα ως δώρο Πάσχα και επίδομα αδειάς.

6. Για τις περιπτώσεις των συνταξιούχων που συμπλήρωσαν τις προϋποθέσεις για να δικαιωθούν Ε.Κ.Α.Σ. για το μέχρι 31.12.1997 χρονικό διάστημα, πλην όμως δεν άσκησαν το δικαίωμά τους και, εφόσον αυτό δεν έχει παραγραφεί, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 2434/1996 (ΦΕΚ 188 Α').

7. Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Α.Σ.) καταβάλλεται μέχρι 31.12.1998 με τις προβλεπόμενες στο άρθρο αυτό προϋποθέσεις. Για το εφεξής χρονικό διάστημα και σε ετήσια βάση, αρχής γενομένης από 1.1.1999, τα ποσά που αναφέρονται στα εισοδηματικά κριτήρια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Εμπορικής Ναυτιλίας, με βάση το ποσοστό αύξησης του εισοδήματος σε σχέση με το προηγούμενο έτος, που αναφέρεται στο κριτήριο β' της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου και αντιστοιχεί σε συνταξιούχο πλήρους κατώτατου ορίου κύριας σύνταξης γήρατος του Ι.Κ.Α., χωρίς προσαυξήσεις.

Επίσης, με ίδια απόφαση, αναπροσαρμόζεται και το ποσό του Ε.Κ.Α.Σ. για τις από 1.1.1999 και εφεξής ετήσιες χρονικές περιόδους, με βάση την εξέλιξη του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του έτους της αναπροσαρμογής.

Το ποσό του Ε.Κ.Α.Σ. που καταβλήθηκε από οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα δεν λαμβάνεται υπόψη για την εξέταση

της συνδρομής των εισοδηματικών κριτηρίων της παρ. 3 του άρθρου αυτού.

8. Οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν σύνταξη από περισσότερους του ενός ασφαλιστικούς φορείς, το Δημόσιο ή το Ν.Α.Τ., επιλέγουν με αίτησή τους το φορέα ο οποίος θα καταβάλλει το Επίδομα. Σε περίπτωση υποβολής ανακριβούς δήλωσης εκ μέρους του συνταξιούχου είτε για το φορέα καταβολής του Επιδόματος είτε για τα εισοδηματικά του στοιχεία ή πολλαπλής είσπραξης, τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά του Επιδόματος παρακρατούνται στο διπλάσιο, από το ποσό της κύριας σύνταξής του, σε έξι (6) μηνιαίες δόσεις, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ασφαλιστικού οργανισμού.

9. Το ποσό του Ε.Κ.Α.Σ. δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές εισφορές υπέρ του κλάδου ασθένειας των οικείων ταμείων, ούτε στην ειδική εισφορά συνταξιούχων του άρθρου 60 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α').

10. Η δαπάνη των ασφαλιστικών φορέων για την καταβολή του Ε.Κ.Α.Σ. καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Άρθρο 25

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 10 του ν. 825/1978, όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 1902/1990 και την παράγραφο 1 του άρθρου 48 του ν. 2084/1992, αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Ο ασφαλισμένος του Ι.Κ.Α. δικαιούται σύνταξης, εάν κατά την υποβολή της αίτησης έχει πραγματοποιήσει δέκα χιλιάδες πεντακόσιες (10.500) τουλάχιστον ημέρες εργασίας στην πραγματική ασφάλιση του Ι.Κ.Α. και έχει συμπληρώσει το 58ο έτος της ηλικίας.

Κατ' εξαίρεση ο ασφαλισμένος που έχει πραγματοποιήσει τον παραπάνω αριθμό ημερών εργασίας, εκ των οποίων επτά χιλιάδες πεντακόσιες (7.500) σε βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα και έχει συμπληρώσει το 56ο έτος της ηλικίας δικαιούται σύνταξη μειωμένη κατά 1/200 της πλήρους σύνταξης για κάθε μήνα που λείπει από το οριζόμενο στο πρώτο εδάφιο όριο ηλικίας."

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 54 του ν. 2084/1992 αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Το ύψος της επικουρικής σύνταξης, που χορηγείται από τους φορείς επικουρικής ασφάλισης μισθωτών, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά από σύνταξη αναλογιστικής μελέτης και γνώμη του Δ.Σ. κάθε επικουρικού φορέα και γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (Σ.Κ.Α.), ανάλογα με την οικονομική κατάσταση κάθε φορέα, όπως αυτή διαμορφώνεται μετά τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού σχετικά με τις εισφορές, τις χρονικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και τα όρια ηλικίας.

Με την ίδια απόφαση δύναται να ανακαθορίζονται και οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις για λόγους ίσης μεταχείρισης."

3. Οι διατάξεις του άρθρου 60 του ν. 2084/1992 (ΦΕΚ 165 Α'), αντικαθίστανται ως εξής:

Από 1ης Ιανουαρίου 1998 καταβάλλεται ειδική εισφορά από τους συνταξιούχους των φορέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης, πλην Ο.Γ.Α. και Ν.Α.Τ., ως εξής:

Για τμήμα σύνταξης μέχρι 120.000 δρχ. ποσοστό 1%,

Για τμήμα σύνταξης από 120.001 δρχ. μέχρι 200.000 δρχ. ποσοστό 2%

Για τμήμα σύνταξης από 200.001 δρχ. μέχρι 300.000 δρχ. ποσοστό 3%

Για τμήμα σύνταξης από 300.001 δρχ. μέχρι 400.000 δρχ. ποσοστό 4%

Για τμήμα σύνταξης 400.001 δρχ. και άνω ποσοστό 5%

Συντάξεις μέχρι 120.000 δρχ. δεν υπόκεινται σε εισφορά.

Η παραπάνω ειδική εισφορά παρακρατείται από τις καταβαλλόμενες συντάξεις, στις οποίες δεν περιλαμβάνονται τα δώρα εορτών και το επίδομα αδειάς.

Η εισπραττόμενη κατά τα άνω πρόσθετη εισφορά αποτελεί πόρο του Λογαριασμού Αλληλεγγύης Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Λ.Α.Φ.Κ.Α.).

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ορίζεται η λήξη καταβολής της κατά τα ανωτέρω ειδικής εισφοράς, η οποία δεν μπορεί να είναι ενωρίτερα από την 31.12.2001.

Από την εισφορά του άρθρου αυτού εξαιρούνται οι παντελώς τυφλοί, οι παραπληγικοί και τετραπληγικοί και οι πάσχοντες από μεσογειακή και δρεπανοκυτταρική αναιμία συνταξιούχοι.

Η ισχύς των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού αρχίζει από 1.1.1998.

Άρθρο 26

Κατά το πρώτο έτος εφαρμογής του ν.2470/1997 επιτρέπεται η επαύξηση των πιστώσεων για υπερωριακή απασχόληση προσωπικού του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ..

Άρθρο 27

1. Μετά το τέλος του α' εδαφίου της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του ν. 2519/1997 (ΦΕΚ 165 Α') προστίθεται εδάφιο ως εξής:

"Αν δεν υπάρχει Γενικός Διευθυντής Δημόσιας Υγείας, μετέχει ένας από τους άλλους Γενικούς Διευθυντές του Υπουργείου που ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας."

2. Στο άρθρο 39 του ν. 2519/1997 (ΦΕΚ 165 Α') μετά το τέλος του α' εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 39 προστίθεται β' εδάφιο που έχει ως εξής:

" Εφέσεις κατά πειθαρχικών αποφάσεων Δ.Σ. Νοσοκομείων που έχουν ασκηθεί μέχρι τη δημοσίευσή του ν. 2519/1997 (ΦΕΚ 165 Α') και εκκρεμούν ενώπιον Περιφερειακών Πειθαρχικών Συμβουλίων, διαβιβάζονται αρμοδίως και εκδικάζονται από το Κεντρικό Πειθαρχικό Συμβούλιο."

3. Η περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 39 του ν. 2519/1997 (ΦΕΚ 165 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"α) έναν (1) ανώτερο δικαστικό που ορίζεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, ως Πρόεδρο".

Άρθρο 28

Τέλη κυκλοφορίας

1. Τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών αυξάνονται από 1.1.1998 κατά τριάντα τοις εκατό (30%) πλην των αλλοδαπών φορτηγών αυτοκινήτων, των οποίων τα τέλη κυκλοφορίας αυξάνονται από την πιο πάνω χρονολογία κατά εκατό τοις εκατό (100%). Αν μετά την αύξηση αυτή τα ποσά που αντιστοιχούν στη μονάδα υπολογισμού των τελών κυκλοφορίας περιλαμβάνουν μέρος δραχμής, το μέρος αυτό αν είναι μέχρι και μισή μονάδα αμελείται, ενώ αν είναι πάνω από μισή μονάδα, στρογγυλοποιείται στην επόμενη ακέραιη μονάδα. Από την πιο πάνω αύξηση των τελών κυκλοφορίας εξαιρούνται τα οχήματα για τα οποία τα τέλη αυτά καταβάλλονται κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 (ΦΕΚ 181 Α'), όπως ισχύουν, καθώς και τα επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης (με ή χωρίς μετρητή).

2. Το ποσό των τελών κυκλοφορίας των μοτοποδηλάτων που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του α.ν. 236/1967 (ΦΕΚ 238 Α') και της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 436/1974 (ΦΕΚ 153 Α') αυξάνεται από 1.1.1998 σε δύομισι χιλιάδες (2.500) δραχμές.

Άρθρο 29

Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων και παράταση χρόνου παραγραφής

1. Η περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

"στ) Των ποσών των αποσβέσεων για την κάλυψη της φθοράς των κάθε είδους εγκαταστάσεων ή μηχανημάτων ή φθαρτών υλικών, συναφών με τη λειτουργία της επιχείρησης και γενικά κάθε κινητής ή ακίνητης περιουσίας της επιχείρησης, εφόσον αυτές έγιναν με οριστικές εγγραφές, σύμφωνα με

τους ειδικούς όρους που ορίζονται για κάθε επιχείρηση.

Η διενέργεια των τακτικών αποσβέσεων είναι υποχρεωτική για ισολογισμούς που κλείνουν οι επιχειρήσεις μετά τις 30 Δεκεμβρίου 1997. Πάγια στοιχεία των οποίων η αξία κτήσης εκάστου είναι μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) δραχμές, δύνανται να ασβένονται εξ ολοκλήρου μέσα στη χρήση κατά την οποία αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης επί της αξίας κτήσης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, προσαυξημένης με τις δαπάνες προσηκών και βελτιώσεων, με εξαίρεση τα καινούργια μηχανήματα και το λοιπό μηχανολογικό ή τεχνικό εξοπλισμό παραγωγής που αποκτώνται από 1.1.1998 και μετά, από βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές και μικτές επιχειρήσεις αυτών, για τα οποία οι αποσβέσεις διενεργούνται υποχρεωτικά είτε με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης, είτε με τη φθίνουσα μέθοδο απόσβεσης, με την προϋπόθεση ότι η μέθοδος που θα επιλεγεί για τα πάγια αυτά περιουσιακά στοιχεία θα εφαρμόζεται κατά πάγιο τρόπο.

Τα ποσοστά αποσβέσεων, που πρέπει να πραγματοποιήσουν οι επιχειρήσεις, καθορίζονται από τις διατάξεις προεδρικού διατάγματος, όπως τούτο ισχύει κάθε φορά.

Ειδικότερα οι νέες επιχειρήσεις για τις τρεις (3) πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται της χρήσης μέσα στην οποία άρχισε η παραγωγική λειτουργία τους, δύνανται να προβούν σε απόσβεση όλων των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους είτε με συντελεστή μηδέν τοις εκατό (0%) είτε με συντελεστή πενήντα τοις εκατό (50%) του ισχύοντος ποσοστού, με την προϋπόθεση ότι ο συντελεστής απόσβεσης που θα επιλεγεί από την επιχείρηση δεν θα μεταβάλλεται από διαχειριστική χρήση σε διαχειριστική χρήση.

Επιχειρήσεις, που επιλέγουν τη φθίνουσα μέθοδο για απόσβεση των παγίων τους, δεν δικαιούνται να διενεργούν επί των παγίων αυτών και αυξημένες αποσβέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 1892/19990 (ΦΕΚ 101 Α')."

2. Παρατείνεται ο χρόνος παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου, ο οποίος συμπληρώνεται την 31η Δεκεμβρίου 1997, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 1998 για υποθέσεις φόρου μεταβίβασης με επαχθή αιτία ή χρησικτησία ή αιτία θανάτου, δωρεάς - γονικής παροχής ή προίκας, για τις οποίες προβλέπον οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του α.ν. 1521/1950 (ΦΕΚ 245 Α') και της παραγράφου 1α του άρθρου 102 του ν.δ/τος 118/1973 (ΦΕΚ 202 Α').

Άρθρο 30

Οι εργαζόμενοι στα Κ.Τ.Ε.Λ. (Αστικά - Υπεραστικά), δικαιούνται από τον εργοδότη τους, απολυόμενοι ή αποχωρούντες, λόγω συνταξιοδότησεως, την αποζημίωση του ν. 2112/1920, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, χωρίς τους περιορισμούς του α.ν. 173/1967 (ΦΕΚ 189 Α'). Η παρούσα ρύθμιση καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου δίκες.

Άρθρο 31

Τρόπος κάλυψης της δαπάνης

Η οικονομική επιβάρυνση που προκύπτει από την εφαρμογή των επί μέρους διατάξεων θα καλυφθεί από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και τους προϋπολογισμούς των αναφερόμενων οργανισμών.

Άρθρο 32

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις επί μέρους διατάξεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπεύθυνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρασχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, θα συζητηθούν στη συνέχεια νομοσχέδια τα οποία κυρώνουν διακρατικές συμβάσεις, όπως έχει συμφωνηθεί.

Θα παρακαλέσω να γίνει προεκφώνηση γιατί, πιστεύω ότι δεν θα υπάρχει αντίρρηση για τρεις συμβάσεις οι οποίες κυρώθηκαν ομόφωνα από την Επιτροπή.

Εισερχόμαστε στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη.

ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Εσθονίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων".

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Εσθονίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων" έγινε δεκτό ομοφώνως σε μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησεως της Δημοκρατίας της Εσθονίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συμφωνία μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Εσθονίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 17 Απριλίου 1997, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Εσθονίας αποκαλούμενες εφεξής "τα Συμβαλλόμενα Μέρη",

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενισχύσουν την οικονομική τους συνεργασία προς το αμοιβαίο όφελος των δύο Κρατών σε μακροχρόνια βάση,

ΕΧΟΝΤΑΣ ως στόχο τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τις επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η προώθηση και προστασία των επενδύσεων, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, θα τονώσει την πρωτοβουλία στον τομέα αυτόν,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΑΡΘΡΟ 1 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας:

1. "Επένδυση" σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο

που επενδύεται από επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, υπό τον όρο ότι η εν λόγω επένδυση πραγματοποιείται σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου Συμβαλλόμενου Μέρους και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

α) κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε εμπράγματο δικαίωμα, όπως υποθήκες, εμπράγματα ασφαλείας και εν-χύρα,

β) μετοχές, εταιρικά μερίδια, ομολογίες και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρία,

γ) χρηματικές απαιτήσεις και κάθε άλλη συμβατική απαίτηση που έχει οικονομική αξία, καθώς και δάνεια συνδεδεμένα με επένδυση,

δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως δικαιώματα δημιουργού, υποδείγματα χρησιμότητας, ευρεσιτεχνίες, σήματα, τεχνικές μέθοδοι, τεχνογνωσία, επιχειρηματική φήμη και άλλα παρόμοια δικαιώματα,

ε) εκχωρήσεις επιχειρηματικών δικαιωμάτων, βάσει νόμου ή συμβάσεως, περιλαμβανομένων και εκχωρήσεων για έρευνα, ανάπτυξη, εξόρυξη ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων,

στ) αγαθά, τα οποία, βάσει συμβάσεως χρηματοδοτικής μισθώσεως, ευρίσκονται στην κατοχή του μισθωτή στο έδαφος Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

Ενδεχόμενη μεταβολή του τύπου της επένδυσης που έχει πραγματοποιηθεί δεν μεταβάλλει το χαρακτήρα της ως επένδυσης.

2. "Απόδοση" σημαίνει τα έσοδα που αποφέρει μία επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, κέρδη, τόκους, μερίσματα, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αμοιβές.

3. "Επενδυτής" σημαίνει σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος:

α) κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει την ιθαγένεια του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του και πραγματοποιεί επένδυση στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους,

β) κάθε νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους.

4. "Έδαφος" σημαίνει, σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, το έδαφος υπό την κυριαρχία του, περιλαμβανομένων και των χωρικών υδάτων, καθώς και τις υποθαλάσσιες περιοχές, επί των οποίων το εν λόγω Συμβαλλόμενο Μέρος ασκεί, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία.

ΑΡΘΡΟ 2

Προώθηση και προστασία των επενδύσεων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος προωθεί, στο έδαφός του, επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους και κάνει δεκτές τις επενδύσεις αυτές σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

2. Επενδύσεις επενδυτών Συμβαλλόμενου Μέρους απολαμβάνουν πάντοτε, στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, δικαίως μεταχειρίσεως και πλήρους προστασίας και ασφαλείας. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εξασφαλίζει ότι η διαχείριση, συντήρηση, χρήση, εκμετάλλευση ή διάθεση, στο έδαφός του, επενδύσεων επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους δεν παρακωλύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με μέτρα αδικαιολόγητα ή διακριτικής φύσεως.

3. Η απόδοση των επενδύσεων και, σε περίπτωση επανεπενδύσεως, το σχετικό εισόδημα απολαμβάνουν της ίδιας προστασίας με την αρχική επένδυση.

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος τηρεί οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση έχει αναλάβει σε σχέση με επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 3

Μεταχείριση των επενδύσεων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στις επενδύσεις,

που πραγματοποιούνται στο έδαφος του από επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί σε επενδύσεις των ιδίων επενδυτών του ή σε επενδύσεις επενδυτών τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, όσον αφορά τη δραστηριότητα που αναπτύσσουν στο έδαφος του σε σχέση με επενδύσεις, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί στους ίδιους επενδυτές του ή σε επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν συνεπάγονται υποχρέωση του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους να επεκτείνει στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους τα πλεονεκτήματα οποιασδήποτε μεταχειρίσεως, προτιμήσεως ή προνομίου που απορρέουν από:

- α) τη συμμετοχή του σε υφιστάμενη ή μελλοντική τελωνειακή ένωση, οικονομική ένωση, συμφωνία περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ή παρόμοια διεθνή συμφωνία, ή
- β) διεθνή συμφωνία ή ρύθμιση σχετική εν όλω ή εν μέρει με φορολογία.

ΑΡΘΡΟ 4 Απαλλοτρίωση

1. Επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους δεν υπόκεινται σε απαλλοτρίωση, εθνικοποίηση ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο, τα αποτελέσματα του οποίου ισοδυναμούν με απαλλοτρίωση ή εθνικοποίηση (αποκαλούμενες εφεξής "απαλλοτρίωση"), παρά μόνο για λόγους δημόσιου συμφέροντος, με νόμιμες διαδικασίες, σε μη διακριτική βάση και κατόπιν καταβολής αμέσου, επαρκούς και αποτελεσματικής αποζημίωσης. Η αποζημίωση αυτή είναι ίση με την αγοραία αξία της θιγείσας επενδύσεως αμέσως πριν από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ελήφθη το συγκεκριμένο μέτρο ή έγινε δημοσίως γνωστό, επιλεγμένου του προγενέστερου χρονικού σημείου, περιλαμβάνει τόκο από την ημέρα της απαλλοτρίωσης έως την ημέρα καταβολής, με το σύνθηδες εμπορικό επιτόκιο και μεταφέρεται ελεύθερα σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται επίσης και στην περίπτωση κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος προβαίνει σε απαλλοτρίωση περιουσιακών στοιχείων εταιρίας, η οποία έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του σε οποιοδήποτε σημείο του εδάφους του και της οποίας επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους κατέχει μετοχές.

ΑΡΘΡΟ 5 Αποζημιώσεις

1. Οι επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, των οποίων οι επενδύσεις στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους υφίστανται ζημίες λόγω πολέμου ή άλλης ένοπλης σύγκρουσης, καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, πολιτικών αναταραχών ή άλλων παρόμοιων γεγονότων στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, απολαμβάνουν από το δεύτερο Συμβαλλόμενο Μέρος μεταχείριση, όσον αφορά την αποκατάσταση, αποζημίωση ή άλλου είδους διευθέτηση, όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που το Συμβαλλόμενο Μέρος αυτό επιφυλάσσει στους ίδιους επενδυτές του ή στους επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως. Προκύπτουσες πληρωμές καταβάλλονται αμέσως και μεταφέρονται ελεύθερα σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

2. Μη θιγομένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους οι οποίοι, σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, υφίστανται ζημίες στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους λόγω:

α) επιτάξεως της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους, ή

β) καταστροφής της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους, η οποία δεν επεβάλλετο από τις περιστάσεις, τυγχάνουν άμεσης, επαρκούς και αποτελεσματικής επανορθώσεως ή αποζημιώσεως.

ΑΡΘΡΟ 6 Επαναπατριsmός της επενδύσεως και της αποδόσεώς της

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη εγγυώνται, όσον αφορά τις επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, την ανεμπόδιστη μεταφορά της επενδύσεως και της αποδόσεώς της, μετά την εκπλήρωση κάθε χρηματικής υποχρεώσεως που βαρύνει την επένδυση.

Η μεταφορά πραγματοποιείται χωρίς καθυστέρηση, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, με την ισοτιμία που επικρατεί στην αγορά κατά την ημέρα της μεταφοράς.

2. Οι μεταφορές αυτές περιλαμβάνουν ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

- α) κεφάλαιο και πρόσθετα ποσά για τη συντήρηση ή επέκταση της επένδυσης,
- β) κέρδη, τόκους, μερίσματα και άλλα τρέχοντα εισοδήματα,
- γ) ποσά για την εξόφληση δανείων,
- δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αμοιβές,
- ε) προϊόν πωλήσεως ή ρευστοποιήσεως της επένδυσης ή μέρους αυτής,
- στ) αποζημιώσεις σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5.

ΑΡΘΡΟ 7 Υποκατάσταση

1. Εάν οι επενδύσεις επενδυτή ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους είναι ασφαλισμένες για μη εμπορικούς κινδύνους, βάσει νόμιμου συστήματος εγγυήσεως, κάθε υποκατάσταση του ασφαλιστή στα δικαιώματα του εν λόγω επενδυτή, σύμφωνα με τους όρους της ασφάλειας αυτής, αναγνωρίζεται από το δεύτερο Συμβαλλόμενο Μέρος, μη θιγομένων των δικαιωμάτων του επενδυτή, σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας Συμφωνίας.

2. Ο ασφαλιστής δεν δικαιούται να ασκήσει δικαιώματα άλλα, πέραν των δικαιωμάτων που θα εδικαιούτο να ασκήσει ο επενδυτής.

3. Διαφορές μεταξύ Συμβαλλόμενου Μέρους και ασφαλιστή θα καταβάλλεται προσπάθεια να επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 8 Επίλυση διαφορών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών σχετική με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας, επιλύεται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, δια διαπραγματεύσεων, δια της διπλωματικής οδού.

2. Εάν η διαφορά δεν μπορέσει να διευθετηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο εντός έξι μηνών από την έναρξη των διαπραγματεύσεων, υποβάλλεται σε διαιτητικό δικαστήριο κατόπιν αιτήσεως Συμβαλλόμενου Μέρους.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο συγκροτείται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ως ακολούθως: Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος ορίζει ένα διαιτητή και οι δύο αυτοί διαιτητές ορίζουν, κατόπιν μεταξύ τους συμφωνίας, υπήκοο τρίτης χώρας ως πρόεδρο. Οι διαιτητές ορίζονται εντός τριών μηνών και ο πρόεδρος εντός πέντε μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος γνωστοποίησε στο άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος την πρόθεσή του να παραπέμψει τη διαφορά σε

διαιτητικό δικαστήριο.

4. Εάν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν έχουν γίνει οι αναγκαίοι διορισμοί, οποιοδήποτε από τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορεί, ελλείψει άλλης συμφωνίας, να ζητήσει από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς. Εάν ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου είναι υπήκοος ενός των Συμβαλλόμενων Μερών ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς ο Αντιπρόεδρος και, σε περίπτωση που ο τελευταίος είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, το αρχαιότερο κατά σειρά μέλος του Δικαστηρίου που δεν είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς.

5. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με το νόμο, και ιδίως, βάσει της παρούσας Συμφωνίας και άλλων σχετικών συμφωνιών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών, καθώς και των γενικώς παραδεδωγμένων κανόνων και αρχών του διεθνούς δικαίου.

6. Το δικαστήριο αποφασίζει την εσωτερική του διαδικασία, εκτός εάν τα Συμβαλλόμενα Μέρη ορίσουν άλλως.

Το δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του κατά πλειοψηφία. Η απόφαση αυτή είναι τελική και δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

7. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος φέρει το κόστος του διαιτητή που όρισε το ίδιο, καθώς, και της εκπροσώπησής του. Το κόστος του προέδρου, καθώς, και κάθε άλλο κόστος φέρουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη εξίσου. Το δικαστήριο δύναται πάντως να ορίσει στην απόφασή του ότι ένα από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη θα φέρει μεγαλύτερο ποσοστό του κόστους και η απόφαση αυτή είναι δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 9

Επίλυση διαφορών μεταξύ επενδυτή και Συμβαλλόμενου Μέρους

1. Διαφορές μεταξύ επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους και του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, που αφορούν υποχρέωση του τελευταίου, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, σχετική με επένδυση του πρώτου, επιλύεται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, από τα ενδιαφερόμενα Μέρη φιλικά.

2. Εάν η εν λόγω διαφορά δεν μπορέσει να επιλυθεί εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ένα από τα Μέρη ζήτησε τη φιλική διευθέτησή της, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλλει τη διαφορά είτε στο αρμόδιο δικαστήριο του Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφος του οποίου έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση, είτε στη διεθνή διαίτησία.

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος συγκατατίθεται δια της παρούσας Συμφωνίας στην υποβολή των εν λόγω διαφορών στη διεθνή διαίτησία.

3. Εφόσον η διαφορά παραπεμφθεί στη διεθνή διαίτησία, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλει τη διαφορά είτε:

α) στο Διεθνές Κέντρο για το διακανονισμό των Διαφορών εξ Επενδύσεων, που ιδρύθηκε με τη Σύμβαση "δια την ρύθμισιν των σχετιζομένων προς τας επενδύσεις διαφορών μεταξύ Κρατών και υπηκόων άλλων Κρατών", η οποία ανοίχθηκε για υπογραφή στην Ουάσινγκτον D.C. στις 18 Μαρτίου 1965, προς διευθέτηση δια της οδού της συνδιαλλαγής ή της διαίτησίας, είτε

β) σε ad hoc διαιτητικό δικαστήριο, το οποίο συνιστάται σύμφωνα με τους κανόνες περί διαίτησίας της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4. Το διαιτητικό δικαστήριο επιλύει τη διαφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας και τους εφαρμοστέους κανόνες και αρχές του διεθνούς δικαίου. Οι διαιτητικές αποφάσεις είναι τελεσιδικές και δεσμευτικές για τα Μέρη της διαφοράς. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εφαρμόζει χωρίς κα-

θυστέρηση τις εν λόγω αποφάσεις και τις εκτελεί σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία.

5. Κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας ή της εκτελέσεως της διαιτητικής αποφάσεως το Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει εμπλακεί στη διαφορά δεν δύναται να επικαλεσθεί ότι ο επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους έχει τύχει αποζημιώσεως, εν όλω ή εν μέρει, βάσει ασφαλιστικής συμβάσεως.

ΑΡΘΡΟ 10

Εφαρμογή άλλων διατάξεων

Εφόσον η νομοθεσία Συμβαλλόμενου Μέρους ή υφιστάμενες ή αναλαμβανόμενες στο μέλλον, βάσει του διεθνούς δικαίου, μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών υποχρεώσεις επιπλέον της παρούσας Συμφωνίας περιλαμβάνουν ρυθμίσεις, γενικές ή ειδικές, με τις οποίες παρέχεται το δικαίωμα σε επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους για ευνοϊκότερη μεταχείριση από την προβλεπόμενη με την παρούσα Συμφωνία, οι ρυθμίσεις αυτές, στο μέτρο που είναι ευνοϊκότερες, υπερισχύουν της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 11

Διαβουλεύσεις

Κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο διεξάγονται διαβουλεύσεις μεταξύ εκπροσώπων των Συμβαλλόμενων Μερών, επί θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας. Οι διαβουλεύσεις διεξάγονται κατόπιν προτάσεως Συμβαλλόμενου Μέρους, σε χρόνο και τόπο που συμφωνούνται δια της διπλωματικής οδού.

ΑΡΘΡΟ 12

Εφαρμογή

Η παρούσα Συμφωνία εφαρμόζεται επίσης σε επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη θέση της σε ισχύ, από επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου.

ΑΡΘΡΟ 13

Θέση σε ισχύ, διάρκεια και λήξη

1. Η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ τριάντα ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία τα Συμβαλλόμενα Μέρη αντήλλαξαν έγγραφες ανακοινώσεις, με τις οποίες πληροφορούν ότι ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες που απαιτούνται από τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους για το σκοπό αυτόν. Παραμένει σε ισχύ για μια περίοδο δέκα ετών από την ημερομηνία αυτή.

2. Εκτός εάν καταγγελθεί από Συμβαλλόμενο Μέρος τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της ισχύος της, η παρούσα Συμφωνία παρατείνεται εν συνεχεία σιωπηρώς για δεκαετείς περιόδους. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος διατηρεί το δικαίωμα να καταγγείλει τη Συμφωνία, κατόπιν ανακοινώσεως, τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της τρέχουσας περιόδου ισχύος της.

3. Όσον αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία καταγγελίας της παρούσας Συμφωνίας, τα προηγούμενα άρθρα εξακολουθούν να ισχύουν για μια περαιτέρω δεκαετία από την ημερομηνία αυτή.

Έγινε εις διπλούν, στην Αθήνα, την 17η Απριλίου 1997, στην ελληνική, εσθονική και αγγλική γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Σε περίπτωση ερμηνευτικών διαφορών υπερισχύει το αγγλικό κείμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

(υπογραφή)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ

(υπογραφή)

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA
ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Hellenic Republic and the Government of the Republic of Estonia.

Hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

DESIRING to intensify their economic cooperation to the mutual benefit of both States on a long term basis,

HAVING as their objective to create favourable conditions for investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

RECOGNIZING that the promotion and protection of investments, on the basis of this Agreement, will stimulate the initiative in this field.

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. "Investment" means every kind of asset invested by an investor of a Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, provided that such investment is made in accordance with the legislation of the latter Contracting Party, and in particular, though not exclusively, includes:

a) movable and immovable property and any property rights such as mortgages, liens or pledges;

b) shares in and stock and debentures of a company and any other form of participation in a company;

c) claims to money or to any performance under contract having an economic value, as well as loans connected to an investment;

d) intellectual and industrial property rights, such as copyrights, utility models, patents, trade marks, technological processes, know-how, goodwill and any other similar rights;

e) business concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources;

f) goods that, under a leasing agreement, are placed at the disposal of a lessee in the territory of a Contracting Party, in conformity with its laws and regulations.

A possible change in the form in which the investments have been made does not affect their character as investments.

2. "Returns" means the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profit, interest, capital gains, dividends, royalties and fees.

3. "Investor" means with regard to either Contracting Party:

a) any natural person having the nationality of that Contracting Party in accordance with its law and making an investment in the territory of the other Contracting Party;

b) any legal person constituted in accordance with the laws of that Contracting Party.

4. "Territory" means in respect of either Contracting Party, the territory under its sovereignty including the territorial sea, as well as submarine areas over which that Contracting Party exercises, in conformity with international law, sovereign rights or jurisdiction.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party promotes in its territory investments by investors of the other Contracting Party and admits such investments in accordance with its legislation.
2. Investments by investors of a Contracting Party shall, at all times, be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Each Contracting Party shall ensure that the management, maintenance, use, enjoyment or disposal, in its territory, of investments by investors of the other Contracting Party, is not in any way impaired by unjustifiable or discriminatory measures.
3. Returns from the investments and, in cases of reinvestment, the income ensuing therefrom, enjoy the same protection as the initial investments.
4. Each Contracting Party shall observe any other obligation it may have entered into with regard to investments of investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investments, made in its territory by investors of the other Contracting Party, treatment not less favourable than that which it accords to investments of its own investors or to investments of investors of any third State, whichever is more favourable.
2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party, as regards their activity in connection with investments in its territory, treatment not less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:
 - a) its participation in any existing or future customs union, economic union, regional economic integration agreement or similar international agreement, or
 - b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 4

Expropriation

1. Investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, shall not be expropriated, nationalized or subjected to any other measure the effects of which would be tantamount to expropriation or nationalization (hereinafter referred to as "expropriation"), except in the public interest, under due process of law, on a non discriminatory basis and against payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment affected immediately before the actual measure was taken or became public knowledge, whichever is the earlier, it shall include interest from the date of expropriation until the date of payment at a normal commercial rate and shall be freely transferable in a freely convertible currency.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is constituted under the laws in force in any part of its own territory and in which investors of the other Contracting Party own shares.

ARTICLE 5

Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, civil disturbance or other similar events in the territory of the other Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable. Resulting payments shall be made without delay and shall be freely transferable in a freely convertible currency.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

a) requisitioning of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities,

or

b) destruction of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation.

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

ARTICLE 6

Repatriation of Investment and Returns

1. Each Contracting Party shall guarantee, in respect of investments of investors of the other contracting Party, the unrestricted transfer of the investment and its returns, after fulfilment of any financial obligation pertaining to the investment.

The transfers shall be effected without delay, in a freely convertible currency, at the market rate of exchange applicable on the date of transfer.

2. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

- a) capital and additional amounts to maintain or increase the investment:
- b) profits, interest, dividends and other current income:
- c) funds in repayment of loans:
- d) royalties and fees:
- e) proceeds of sale or liquidation of the whole or any part of the investment:
- f) compensation under Articles 4 and 5.

ARTICLE 7

Subrogation

1. If the investments of an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party are insured against non-commercial risks under a legal system of guarantee, any subrogation of the insurer into the rights of the said investor pursuant to the terms of such insurance shall be recognized by the other Contracting Party, without prejudice to the rights of the investor under Article 9 of this Agreement.

2. The insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.

3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be tried to be remedied in accordance with the provisions of Article 9 of this Agreement.

ARTICLE 8

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled by negotiations, through diplomatic channels.
2. If the dispute cannot thus be settled within six months from the beginning of the negotiations, it shall, upon request of either Contracting Party be submitted to an arbitration tribunal.
3. The arbitration tribunal shall be constituted ad hoc as follows: Each Contracting Party shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall agree upon a national of a third State as chairman. The arbitrators shall be appointed within three months, the chairman within five months from the date on which either Contracting Party has informed the other Contracting Party that it intends to submit the dispute to an arbitration tribunal.
4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the Court is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President or if he too is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the Court next in seniority, who is not a national of either Contracting Party, shall be invited to make the necessary appointments.
5. The arbitration tribunal shall decide on the basis of respect of the law, including particularly this Agreement and other relevant agreements between the Contracting Parties, as well as the generally acknowledged rules and principles of international law.
6. Unless the Contracting Parties decide otherwise, the tribunal shall determine its own procedure.
The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the Contracting Parties.
7. Each Contracting Party shall bear the cost of of the arbitrator appointed by itself and of its representation. The cost of the chairman as well as the other costs will be born in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be born by one of the two Contracting Parties and this award shall be binding on both Contracting Parties.

ARTICLE 9

Settlement of Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Disputes between an investor of a Contracting Party and the other Contracting Party concerning an obligation of the latter under this Agreement, in relation to an investment of the former, shall, if possible, be settled by the disputing parties in an amicable way.

2. If such disputes cannot be settled within six months from the date either party requested amicable settlement, the investor concerned may submit the dispute either to the competent courts of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made or to international arbitration.

Each Contracting Party hereby consents to the submission of such dispute to international arbitration.

3. Where the dispute is referred to international arbitration the investor concerned may submit the dispute either to:

a) the International Centre for the Settlement of Investment Disputes, established under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States, opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965, for arbitration or conciliation, or

b) an ad hoc arbitral tribunal to be established under the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (U.N. C.I.T.R.A.L.).

4. The arbitral tribunal shall decide the dispute in accordance with the provisions of this Agreement and the applicable rules and principles of international law. The awards of arbitration shall be final and binding on both parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out without delay any such award and such award shall be enforced in accordance with domestic law.

5. During arbitration proceedings or the enforcement of the award, the Contracting Party involved in the dispute shall not raise the objection that the investor of the other Contracting Party has received compensation under an insurance contract in respect of all or part of the damage.

ARTICLE 10

Application of other Rules

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement, contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such regulation shall, to the extent that it is more favourable, prevail over this Agreement.

ARTICLE 11

Consultations

Representatives of the Contracting Parties shall, whenever necessary, hold consultations on any matter affecting the implementation of this Agreement. These consultations shall be held on the proposal of one of the Contracting Parties at a place and at a time to be agreed upon through diplomatic channels.

ARTICLE 12

Application

This Agreement shall also apply to investments made prior to its entry into force by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, consistent with the latter's legislation.

ARTICLE 13

Entry into Force, Duration and Termination

1. This Agreement shall enter into force thirty days after the date on which the Contracting Parties have exchanged written notifications informing each other that the procedures required by their respective laws to this end have been completed. It shall remain in force for a period of ten years from that date.

2. Unless notice of termination has been given by either Contracting Party at least one year before the date of expiry of its validity, this Agreement shall thereafter be extended tacitly for periods of ten years, each Contracting Party reserving the right to terminate the Agreement upon notice of at least one year before the date of expiry of its current period of validity.

3. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the foregoing Articles shall continue to be effective for a further period of ten years from that date.

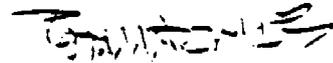
Done in duplicate at Athens, this day of April 17th 1997,
in the Greek, Estonian and English languages, all texts being equally authentic.

In case of divergence the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE HELLENIC REPUBLIC

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF ESTONIA

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που

κυρώνεται από την πληρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 13 παρ. 1 αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):

Υπουργείου Οικονομικών.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Κύρωσης της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Κράτους του Ισραήλ για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος".

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: "Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Κράτους του Ισραήλ για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος" έγινε δεκτό ομοφώνως σε μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Κράτους του Ισραήλ για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Κράτους του Ισραήλ για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος, που υπογράφηκε στην Ιερουσαλήμ στις 24 Οκτωβρίου 1995, το κείμενο της οποίας σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΜΒΑΣΗ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ
ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ
ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση του Κράτους του Ισραήλ,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να συνάψουν Σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής, αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος,

και για την περαιτέρω ανάπτυξη και διευκόλυνση της σχέσής τους,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στα πρόσωπα που είναι κάτοικοι του ενός ή των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών.

Άρθρο 2
ΦΟΡΟΙ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

1. Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στους φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται για λογαριασμό ενός Συμβαλλόμενου Κράτους ανεξάρτητα από τον τρόπο επιβολής.

2. Φόροι εισοδήματος θεωρούνται όλοι οι φόροι που επιβάλλονται στο συνολικό εισόδημα ή σε στοιχεία του εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων των φόρων που επιβάλλονται στην ωφέλεια που προκύπτει από την εκποίηση κινητής ή ακίνητης περιουσίας, καθώς και των φόρων στην υπεραξία που προκύπτει από την ανατίμηση του κεφαλαίου.

3. Οι υφιστάμενοι φόροι, στους οποίους εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση, είναι ειδικότερα:

- (α) στην περίπτωση της Ελληνικής Δημοκρατίας:
 - (αα) ο φόρος εισοδήματος των φυσικών προσώπων,
 - (ββ) ο φόρος εισοδήματος των νομικών προσώπων,

(στο εξής αναφερόμενοι ως "Ελληνικός Φόρος"),

(β) στην περίπτωση του Ισραήλ:

(αα) ο φόρος εισοδήματος,

(ββ) ο φόρος εταιρειών,

(γγ) φόρος από την ωφέλεια κεφαλαίου και

(δδ) φόρος υπεραξίας από την ανατίμηση γης,

(στο εξής αναφερόμενοι ως "Ισραηλινός Φόρος").

4. Η Σύμβαση εφαρμόζεται επίσης σε οποιοσδήποτε ταυτόσημους ή ουσιαστικά παρόμοιους φόρους που επιβάλλονται μετά την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας Σύμβασης επιπρόσθετα ή αντί των υφιστάμενων φόρων. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών γνωστοποιούν η μία στην άλλη οποιαδήποτε ουσιαστική μεταβολή που έχει επέλθει στην αντίστοιχη φορολογική νομοθεσία τους.

Άρθρο 3
ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το κείμενο:

(α) ο όρος "Ελληνική Δημοκρατία" περιλαμβάνει τα εδάφη της Ελληνικής Δημοκρατίας και μέρος του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του κάτω από τη Μεσόγειο Θάλασσα, επί των οποίων η Ελληνική Δημοκρατία έχει κυριαρχικά δικαιώματα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο·

(β) ο όρος "Ισραήλ" σημαίνει το Κράτος του Ισραήλ και όταν χρησιμοποιείται με γεωγραφική έννοια περιλαμβάνει τα εδάφη του Κράτους του Ισραήλ και μέρος του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του, επί των οποίων το Κράτος του Ισραήλ έχει κυριαρχικά δικαιώματα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο·

(γ) οι όροι "ένα Συμβαλλόμενο Κράτος" και "το άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος" σημαίνουν την Ελληνική Δημοκρατία ή το Ισραήλ, όπως το κείμενο απαιτεί·

(δ) ο όρος "πρόσωπο" περιλαμβάνει ένα φυσικό πρόσωπο, μία εταιρεία και οποιαδήποτε άλλη ένωση προσώπων·

(ε) ο όρος "εταιρεία" σημαίνει οποιαδήποτε εταιρική μορφή κεφαλαιουχικού χαρακτήρα ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο το οποίο έχει την ίδια φορολογική μεταχείριση με μία εταιρεία·

(στ) οι όροι "επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους" και "επιχείρηση του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους" υποδηλώνουν αντίστοιχα την επιχείρηση που ασκείται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και την επιχείρηση που ασκείται από κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους·

(ζ) ο όρος "υπήκοος" σημαίνει:

(αα) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει την ιθαγένεια ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη·

(ββ) οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο, προσωπική εταιρεία και ένωση προσώπων που αποκτά το νομικό καθεστώς της από τους νόμους που ισχύουν σε ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη·

(η) ο όρος "διεθνείς μεταφορές" σημαίνει οποιαδήποτε μεταφορά με πλοίο ή αεροσκάφος, εκτός αν το πλοίο ή το αεροσκάφος εκτελεί δρομολόγια αποκλειστικά μεταξύ περιοχών ενός Συμβαλλόμενου Κράτους·

(θ) ο όρος "αρμόδια αρχή" σημαίνει:

(αα) στην περίπτωση της Ελληνικής Δημοκρατίας τον Υπουργό Οικονομικών ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του·

(ββ) στην περίπτωση του Ισραήλ τον Υπουργό Οικονομικών ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του.

2. Όσον αφορά την εφαρμογή της Σύμβασης από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, κάθε όρος που δεν καθορίζεται σε αυτό το άρθρο θα έχει, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το κείμενο, την έννοια που έχει σύμφωνα με τους νόμους του Κράτους αυτού σχετικά με τους φόρους που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμβασης.

Άρθρο 4
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης ο όρος "κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους" σημαίνει το

πρόσωπο που, σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του Κράτους, υπόκειται σε φορολογία σε αυτό λόγω κατοικίας ή διαμονής του ή έδρας διοίκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του ή τόπου σύστασης της εταιρείας ή άλλου παρόμοιας φύσης κριτηρίου. Εν τούτοις, ένα πρόσωπο δεν θεωρείται ότι είναι κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους εκ του λόγου και μόνον ότι φορολογείται στο Κράτος αυτό όσον αφορά εισόδημα που προέρχεται από πηγές μέσα σε αυτό το Κράτος.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, ένα φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών, τότε η νομική κατάστασή του καθορίζεται ως εξής:

(α) θεωρείται κάτοικος του Κράτους με το οποίο διατηρεί στενότερους προσωπικούς και οικονομικούς δεσμούς (κέντρο ζωτικών συμφερόντων):

(β) αν το Κράτος στο οποίο έχει το κέντρο των ζωτικών συμφερόντων του δεν μπορεί να καθοριστεί, θεωρείται ότι είναι κάτοικος του Κράτους στο οποίο διαθέτει μόνιμη οικογενειακή εστία· αν διαθέτει μόνιμη οικογενειακή εστία και στα δύο Κράτη ή αν δεν διαθέτει μόνιμη οικογενειακή εστία σε κανένα Κράτος, θεωρείται κάτοικος του Κράτους στο οποίο έχει τη συνήθη διαμονή του·

(γ) αν έχει συνήθη διαμονή και στα δύο Κράτη ή σε κανένα από αυτά, θεωρείται κάτοικος του Κράτους, του οποίου είναι υπήκοος·

(δ) αν είναι υπήκοος και των δύο Κρατών ή κανενός από αυτά, οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών διευθετούν το ζήτημα με αμοιβαία συμφωνία.

3. Στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, ένα πρόσωπο, εκτός από φυσικό πρόσωπο, είναι κάτοικος και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών, τότε το πρόσωπο αυτό θεωρείται κάτοικος του Κράτους στο οποίο βρίσκεται η έδρα της πραγματικής διοίκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του. Αν το Κράτος στο οποίο βρίσκεται η έδρα της πραγματικής διοίκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του δεν μπορεί να καθοριστεί, οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών διευθετούν το ζήτημα με αμοιβαία συμφωνία.

Άρθρο 5 ΜΟΝΙΜΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" σημαίνει ένα καθορισμένο τόπο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, μέσω του οποίου διεξάγονται εργασίες της επιχείρησης εν όλω ή εν μέρει.

2. Ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" περιλαμβάνει κυρίως:

- (α) έδρα διοίκησης
- (β) υποκατάστημα
- (γ) γραφείο
- (δ) εργοστάσιο
- (ε) εργαστήριο

(στ) ορυχείο, πηγή πετρελαίου ή αερίου, λατομείο ή οποιονδήποτε άλλον τόπο εξόρυξης φυσικών πόρων και

(ζ) μία εγκατάσταση ή κατασκευή που χρησιμοποιείται για την εξερεύνηση φυσικών πόρων.

3. Ένα εργοτάξιο ή ένα έργο κατασκευής ή εγκατάστασης συνιστά μόνιμη εγκατάσταση μόνον αν διαρκεί περισσότερο από έξι μήνες.

4. Ανεξάρτητα από τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου αυτού, ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνει:

(α) τη χρήση εγκαταστάσεων αποκλειστικά με σκοπό την αποθήκευση, έκθεση ή παράδοση αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση·

(β) τη διατήρηση αποθέματος αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση αποκλειστικά με σκοπό την αποθήκευση, έκθεση ή παράδοση·

(γ) τη διατήρηση αποθέματος αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση αποκλειστικά με σκοπό την επεξεργασία από άλλη επιχείρηση·

(δ) τη διατήρηση καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών

δραστηριοτήτων αποκλειστικά για το σκοπό της αγοράς αγαθών ή εμπορευμάτων ή της συγκέντρωσης πληροφοριών για την επιχείρηση·

(ε) τη διατήρηση καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό τη διαφήμιση, παροχή πληροφοριών, τις επιστημονικές έρευνες ή για παρεμφερείς δραστηριότητες, που έχουν προπαρασκευαστικό ή επιβοηθητικό χαρακτήρα για την επιχείρηση·

(στ) τη διατήρηση καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό τη διεξαγωγή για την επιχείρηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας προπαρασκευαστικού ή επιβοηθητικού χαρακτήρα·

(ζ) τη διατήρηση καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό τη διεξαγωγή συνδυασμένων δραστηριοτήτων από τις αναφερόμενες στις υποπαραγράφους (α) έως (στ), εφόσον η όλη δραστηριότητα του καθορισμένου τόπου που προκύπτει από αυτόν το συνδυασμό είναι προπαρασκευαστικού ή επιβοηθητικού χαρακτήρα.

5. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, όταν ένα πρόσωπο - εκτός από ανεξάρτητο πράκτορα για τον οποίο εφαρμόζεται η παράγραφος 6 - ενεργεί για λογαριασμό μιας επιχείρησης και έχει εξουσιοδότηση που την ασκεί συστηματικά σε ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη για να συνάψει συμβάσεις στο όνομα της επιχείρησης, η επιχείρηση αυτή θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση στο Κράτος αυτό σε σχέση με τις δραστηριότητες που αναλαμβάνει το πρόσωπο αυτό για την επιχείρηση, εκτός αν οι δραστηριότητες του προσώπου αυτού περιορίζονται σε εκείνες που μνημονεύονται στην παράγραφο 4, οι οποίες, καίτοι ασκούνται μέσω ενός καθορισμένου τόπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, δεν καθιστούν τον καθορισμένο αυτόν τόπο μόνιμη εγκατάσταση, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου.

6. (α) Ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη διάταξη αυτού του άρθρου, ένα πρόσωπο που είναι κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και διεξάγει υπεράκτιες δραστηριότητες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος σχετικά με έρευνα ή εκμετάλλευση του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους και των φυσικών πόρων τους που βρίσκονται σε άλλο Κράτος θεωρείται, με την επιφύλαξη των διατάξεων της υποπαραγράφου (β) σχετικά με αυτές τις δραστηριότητες, ότι διεξάγει εργασίες σ' αυτό το άλλο Κράτος μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης ή καθορισμένου τόπου που βρίσκεται σ' αυτό.

(β) Οι διατάξεις της υποπαραγράφου (α) δεν εφαρμόζονται όταν οι δραστηριότητες διεξάγονται για μία περίοδο που δεν υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες συνολικά σε μια δωδεκάμηνη περίοδο. Εν τούτοις, για τους σκοπούς αυτής της υποπαραγράφου:

(αα) δραστηριότητες που διεξάγονται από μία εταιρεία συνδεδεμένη με μία άλλη εταιρεία θεωρούνται ότι διεξάγονται από την εταιρεία με την οποία είναι συνδεδεμένη, αν οι εν λόγω δραστηριότητες είναι ουσιαστικά όμοιες με εκείνες που διεξάγονται από την τελευταία αναφερόμενη εταιρεία·

(ββ) δύο εταιρείες θεωρούνται συνδεδεμένες, αν η μία ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από την άλλη ή και οι δύο ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από ένα τρίτο πρόσωπο ή πρόσωπα.

7. Μία επιχείρηση δεν θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος απλά και μόνο επειδή διεξάγει εργασίες σ' αυτό το Κράτος μέσω μεσίστη, γενικού αντιπροσώπου με προμήθεια ή οποιουδήποτε άλλου ανεξάρτητου πράκτορα, εφόσον τα πρόσωπα αυτά ενεργούν μέσα στα συνήθη πλαίσια της δραστηριότητάς τους.

8. Το γεγονός ότι εταιρεία που είναι κάτοικος σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος ελέγχει ή ελέγχεται από εταιρεία που είναι κάτοικος στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος ή διεξάγει εργασίες σ' αυτό το άλλο Κράτος (είτε μέσω μόνιμης εγκατάστασης είτε με άλλον τρόπο) δεν μπορεί αυτό και μόνο να καθιστά την καθεμία από τις εταιρείες μόνιμη εγκατάσταση της άλλης.

Άρθρο 6

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

1. Εισόδημα, που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από ακίνητη περιουσία (συμπεριλαμβανομένου και του εισοδήματος από γεωργική ή δασική δραστηριότητα) που βρίσκεται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος φορολογούνται μόνο σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Ο όρος "ακίνητη περιουσία" καθορίζεται σύμφωνα με τη νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο βρίσκεται η περιουσία αυτή. Ο όρος περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τα παραρτήματα της ακίνητης περιουσίας, ζώα και εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και στη δασοκομία, δικαιώματα στα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις της γενικής νομοθεσίας για την έγγειο ιδιοκτησία, επικαρπία ακίνητης περιουσίας και δικαιώματα τα οποία παρέχουν προσόδους μεταβαλλόμενες ή πάγιες ως αντάλλαγμα για την εκμετάλλευση ή το δικαίωμα εκμετάλλευσης μεταλλευτικών κοιτασμάτων, πηγών και άλλων φυσικών πόρων. Πλοία, πλοίαρκα και αεροπλάνα δεν θεωρούνται ως ακίνητη περιουσία.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται στο εισόδημα που προέρχεται από την άμεση χρήση, εκμίσθωση ή οποιαδήποτε άλλη μορφή χρήσης της ακίνητης περιουσίας.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 εφαρμόζονται επίσης στο εισόδημα από ακίνητη περιουσία μιας επιχείρησης και στο εισόδημα από ακίνητη περιουσία που χρησιμοποιείται για την άσκηση μη εξαρτημένων προσωπικών υπηρεσιών.

Άρθρο 7

ΚΕΡΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Τα κέρδη επιχείρησης του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους φορολογούνται μόνο στο Κράτος αυτό, εκτός αν η επιχείρηση ασκεί εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης σ' αυτό. Αν η επιχείρηση ασκεί εργασίες κατ' αυτόν τον τρόπο, τα κέρδη της επιχείρησης μπορούν να φορολογούνται στο άλλο Κράτος, αλλά μόνο ως προς το τμήμα αυτών το οποίο προέρχεται από τη μόνιμη αυτή εγκατάσταση.

2. Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 3, όταν μία επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους ασκεί εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος μέσω μόνιμης εγκατάστασης σ' αυτό, τότε σε καθένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη θεωρούνται ως κέρδη της μόνιμης αυτής εγκατάστασης τα κέρδη που υπολογίζεται ότι θα πραγματοποιούσε, αν αυτή ήταν μία ξεχωριστή και ανεξάρτητη επιχείρηση που ασχολείται με την ίδια ή παρόμοια δραστηριότητα κάτω από τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες και συναλλάσσεται με την επιχείρηση της οποίας αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση κατ' ανεξάρτητο τρόπο.

3. Κατά τον καθορισμό των κερδών μιας μόνιμης εγκατάστασης αφαιρούνται τα έξοδα, συμπεριλαμβανομένων και των διοικητικών και γενικών διαχειριστικών εξόδων, που πραγματοποιούνται για τους σκοπούς της μόνιμης εγκατάστασης είτε στο Κράτος στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση είτε αλλού.

4. Εφόσον συνηθίζεται σ' ένα Συμβαλλόμενο Κράτος τα κέρδη που προέρχονται από κάποια μόνιμη εγκατάσταση να καθορίζονται με βάση τον καταμερισμό των συνολικών κερδών της επιχείρησης στα διάφορα τμήματά της, οι διατάξεις της παραγράφου 2 δεν εμποδίζουν καθόλου το Κράτος αυτό να καθορίζει τα φορολογητέα κέρδη μ' αυτόν τον καταμερισμό, όπως συνηθίζεται. Εν τούτοις, η χρησιμοποιούμενη μέθοδος καταμερισμού πρέπει να είναι τέτοια, ώστε το αποτέλεσμα να συμφωνεί με τις αρχές που περιέχονται στο παρόν άρθρο.

5. Κανένα κέρδος δεν θεωρείται ότι ανήκει σε μόνιμη εγκατάσταση για το λόγο ότι η μόνιμη εγκατάσταση πραγματοποίησε απλή αγορά αγαθών ή εμπορευμάτων για την επιχείρηση.

6. Για τους σκοπούς των προηγούμενων παραγράφων, τα κέρδη που αποδίδονται στη μόνιμη εγκατάσταση καθορίζονται με την ίδια μέθοδο κάθε χρόνο, εκτός αν υπάρχουν βάσιμοι

και επαρκείς λόγοι για το αντίθετο.

7. Στις περιπτώσεις που στα κέρδη περιλαμβάνονται κατηγορίες εισοδήματος για τις οποίες γίνεται ιδιαίτερη μνεία σ' άλλα άρθρα της παρούσας Σύμβασης, τότε οι διατάξεις των άρθρων αυτών δεν επηρεάζονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

1. Εισόδημα που προκύπτει από την εκμετάλλευση πλοίου σε διεθνείς μεταφορές, φορολογείται μόνο στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο είναι νηολογημένο το πλοίο.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1, εισόδημα από την εκμετάλλευση πλοίου ή αεροπλάνου σε διεθνείς μεταφορές φορολογείται μόνο στο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο βρίσκεται η έδρα της πραγματικής διεύθυνσης της επιχείρησης.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 εφαρμόζονται επίσης στα κέρδη από τη συμμετοχή σε "POOL" σε κοινοπρακτικής μορφής εκμετάλλευση ή σε πρακτορείο, που λειτουργεί σε διεθνές επίπεδο.

Άρθρο 9

ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Αν:

α) επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, στον έλεγχο ή στο κεφάλαιο μιας επιχείρησης του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, ή

β) τα ίδια πρόσωπα συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, στον έλεγχο ή στο κεφάλαιο επιχείρησης του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και μιας επιχείρησης του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

και σε καθενιά από τις περιπτώσεις αυτές επικρατούν ή επιβάλλονται μεταξύ των δύο επιχειρήσεων στις εμπορικές ή οικονομικές σχέσεις τους όροι διαφορετικοί από εκείνους που θα επικρατούσαν μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων, τότε οποιαδήποτε κέρδη τα οποία, αν δεν υπήρχαν οι όροι αυτοί, θα μπορούσαν να είχαν πραγματοποιηθεί από μία από τις επιχειρήσεις, αλλά λόγω αυτών των όρων δεν πραγματοποιήθηκαν, μπορούν να περιλαμβάνονται στα κέρδη αυτής της επιχείρησης και να φορολογούνται ανάλογα.

Άρθρο 10

ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

1. Μερίσματα που καταβάλλονται από εταιρεία, η οποία είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, μπορούν να φορολογούνται σε αυτό το άλλο Κράτος. Όμως τα μερίσματα αυτά μπορούν επίσης να φορολογούνται στο Συμβαλλόμενο Κράτος, του οποίου η εταιρεία που καταβάλλει τα μερίσματα είναι κάτοικος, και σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του Κράτους. Η παρούσα παράγραφος δεν επηρεάζει τη φορολογία της εταιρείας σε σχέση με τα κέρδη από τα οποία καταβάλλονται τα μερίσματα.

2. Ο όρος "μερίσματα", όπως χρησιμοποιείται σ' αυτό το άρθρο, σημαίνει εισόδημα από μετοχές, μετοχές "επικαρπίας" ή δικαιώματα "επικαρπίας", μετοχές μεταλλείων, ιδρυτικούς τίτλους ή άλλα δικαιώματα συμμετοχής σε κέρδη (κεφαλαιουχικής εταιρείας), τα οποία δεν αποτελούν απαιτήσεις από χρέη, καθώς επίσης και εισόδημα από άλλα εταιρικά δικαιώματα το οποίο έχει την ίδια φορολογική μεταχείριση, όπως και το εισόδημα από μετοχές, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία του Κράτους του οποίου η εταιρεία που διενεργεί τη διανομή είναι κάτοικος.

3. Αν μία εταιρεία που είναι κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους πραγματοποιεί κέρδη ή αποκτά εισοδήματα στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, το άλλο αυτό Κράτος μπορεί να μην επιβάλει κανένα φόρο στα μερίσματα που καταβάλλονται από την εταιρεία, εκτός αν τα μερίσματα αυτά καταβάλλονται σε κάτοικο του άλλου αυτού Κράτους ή αν η συμμετοχή

(HOLDING), δυνάμει της οποίας καταβάλλονται τα μερίσματα, συνδέεται ουσιαστικά με μία μόνιμη εγκατάσταση ή καθορισμένη βάση που βρίσκεται στο άλλο αυτό Κράτος, ούτε μπορεί να υπαγάγει τα αδιανέμητα κέρδη σε φόρο επί αδιανέμητων κερδών, ακόμη και αν τα καταβαλλόμενα μερίσματα ή τα αδιανέμητα κέρδη αποτελούνται εν όλω ή εν μέρει από κέρδη ή εισοδήματα που προκύπτουν σ' αυτό το άλλο Κράτος.

Άρθρο 11 ΤΟΚΟΙ

1. Τόκοι που προκύπτουν στο ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και καταβάλλονται σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους μπορεί να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Όμως αυτοί οι τόκοι δύνανται να φορολογούνται επίσης στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο προκύπτουν και σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κράτους αυτού, αλλά αν ο λήπτης είναι ο δικαιούχος των τόκων, ο φόρος που επιβάλλεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν υπερβαίνει το 10% του ακαθάριστου ποσού των τόκων. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών καθορίζουν με αμοιβαία συμφωνία τον τρόπο εφαρμογής αυτού του περιορισμού.

3. Ο όρος "τόκοι", όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο αυτό, σημαίνει εισόδημα από απαιτήσεις χρεών κάθε είδους είτε εξασφαλίζονται είτε όχι με υποθήκη και είτε παρέχουν είτε δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη του οφειλέτη, ιδιαίτερα, εισόδημα από κρατικά χρεόγραφα και εισόδημα από ομολογίες με ή χωρίς ασφάλεια περιλαμβανομένων και των δώρων (PREMI-UMS) και βραβείων τα οποία συνεπάγονται εισόδημα, το οποίο θεωρείται μέρισμα σύμφωνα με το άρθρο 10. Πρόστιμα για καθυστερημένη πληρωμή δεν θεωρούνται τόκοι σύμφωνα με την έννοια αυτού του άρθρου.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται αν ο δικαιούχος των τόκων, που είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, ασκεί εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο προκύπτουν οι τόκοι, μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης σ' αυτό ή αν παρέχει στο άλλο Κράτος μη εξαρτημένες προσωπικές υπηρεσίες από καθορισμένη βάση σ' αυτό και η απαίτηση χρέους, σε σχέση με την οποία καταβάλλονται οι τόκοι, συνδέεται ουσιαστικά μ' αυτήν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σ' αυτήν την περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 ή του άρθρου 14, ανάλογα με την περίπτωση.

5. Σε περίπτωση που, λόγω ειδικής σχέσης μεταξύ του καταβάλλοντος και του δικαιούχου ή μεταξύ αυτών των δύο και κάποιου άλλου προσώπου, το ποσό των τόκων, λαμβανομένης υπόψη της απαίτησης, για την οποία καταβάλλονται, υπερβαίνει το ποσό που θα είχε συμφωνηθεί μεταξύ του οφειλέτη και του δικαιούχου ελλείψει μιας τέτοιας σχέσης, οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται μόνο στο τελευταίο μνημονευόμενο ποσό. Σ' αυτήν την περίπτωση, το υπερβάλλον μέρος των πληρωμών φορολογείται σύμφωνα με τη νομοθεσία κάθε Συμβαλλόμενου Κράτους, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

6. Τόκοι θεωρούνται ότι προκύπτουν στο ένα Συμβαλλόμενο Κράτος όταν ο καταβάλλων είναι το ίδιο το Κράτος, μία πολιτική υποδιάρθρωση, μία τοπική αρχή ή κάτοικος του Κράτους αυτού. Αν όμως το πρόσωπο που καταβάλλει τους τόκους, είτε αυτό είναι ή όχι κάτοικος ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη, έχει σ' ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη μία μόνιμη εγκατάσταση ή μία καθορισμένη βάση, σε σχέση με την οποία προέκυψε η οφειλή για την οποία καταβάλλονται οι τόκοι και οι τόκοι αυτοί βαρύνουν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση, τότε οι τόκοι αυτοί θεωρούνται ότι προκύπτουν στο Κράτος, στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση ή η καθορισμένη βάση.

Άρθρο 12 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

1. Δικαιώματα, που προκύπτουν στο ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και καταβάλλονται σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, μπορεί να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος, αν αυτός ο κάτοικος είναι ο δικαιούχος των δικαιωμάτων.

2. Όμως τα δικαιώματα αυτά μπορεί να φορολογούνται επίσης και στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο προκύπτουν και σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κράτους αυτού, αλλά αν ο λήπτης είναι ο δικαιούχος των δικαιωμάτων, ο φόρος που επιβάλλεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν υπερβαίνει το 10% του ακαθάριστου ποσού των δικαιωμάτων. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών καθορίζουν με αμοιβαία συμφωνία τον τρόπο εφαρμογής αυτών των περιορισμών.

3. Ο όρος "δικαιώματα", όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο αυτό, σημαίνει: πληρωμές κάθε είδους που εισπράττονται ως αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης, οποιουδήποτε δικαιώματος αναπαραγωγής, φιλολογικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής εργασίας (περιλαμβανομένων κινηματογραφικών ταινιών, βιντεοταινιών και ταινιών ή μαγνητοταινιών για ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές), οποιασδήποτε ευρεσιτεχνίας, εμπορικού σήματος, σχεδίου ή τύπου, μηχανολογικού σχεδίου, μυστικού τύπου ή διαδικασίας παραγωγής ή για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης βιομηχανικού, εμπορικού ή επιστημονικού εξοπλισμού ή για πληροφορίες που αφορούν βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική εμπειρία.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται αν ο λήπτης των δικαιωμάτων, που είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, διεξάγει εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο προκύπτουν τα δικαιώματα, μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης που βρίσκεται σ' αυτό ή αν παρέχει στο άλλο Κράτος μη εξαρτημένες προσωπικές υπηρεσίες από καθορισμένη βάση που βρίσκεται σ' αυτό και το δικαίωμα συνδέεται ουσιαστικά μ' αυτήν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σ' αυτήν την περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 ή του άρθρου 14, ανάλογα με την περίπτωση.

5. Δικαιώματα θεωρούνται ότι προκύπτουν σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος όταν ο καταβάλλων είναι αυτό το ίδιο το Κράτος, μια πολιτική υποδιάρθρωση, μια τοπική αρχή ή κάτοικος αυτού του Κράτους. Όταν όμως το πρόσωπο που καταβάλλει τα δικαιώματα, ανεξάρτητα από το αν είναι ή όχι κάτοικος ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη, διατηρεί σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος μόνιμη εγκατάσταση ή καθορισμένη βάση, σε σχέση με την οποία προέκυψε η υποχρέωση καταβολής των δικαιωμάτων και τα δικαιώματα βαρύνουν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση, τότε τα δικαιώματα αυτά θεωρούνται ότι προκύπτουν στο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση ή η καθορισμένη βάση.

6. Σε περίπτωση που, λόγω ειδικής σχέσης μεταξύ του καταβάλλοντος και του δικαιούχου ή μεταξύ αυτών των δύο και κάποιου άλλου προσώπου, το ποσό των δικαιωμάτων που καταβλήθηκε, λαμβάνοντας υπόψη τη χρήση, το δικαίωμα χρήσης ή τις πληροφορίες, για τις οποίες αυτά καταβάλλονται, υπερβαίνει το ποσό, το οποίο θα είχε συμφωνηθεί μεταξύ του καταβάλλοντος και του δικαιούχου ελλείψει μιας τέτοιας σχέσης, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται μόνο στο τελευταίο μνημονευόμενο ποσό. Σε αυτήν την περίπτωση, το υπερβάλλον μέρος των πληρωμών φορολογείται σύμφωνα με τη νομοθεσία καθενός Συμβαλλόμενου Κράτους, λαμβανομένων υπόψη των λοιπών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 13 ΩΦΕΛΕΙΑ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1. Ωφέλεια που αποκτάται από κάτοικο ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από την εκποίηση ακίνητης περιουσίας, που καθορίζεται στο άρθρο 6 και ευρίσκεται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, φορολογείται μόνο σε αυτό το άλλο Κράτος.

2. Ωφέλεια από την εκποίηση κινητής περιουσίας που αποτελεί μέρος της επαγγελματικής περιουσίας μιας μόνιμης εγκατάστασης που διατηρεί μια επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος ή κινητής περιουσίας που ανήκει σε καθορισμένη βάση την οποία

κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους διατηρεί στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος για το σκοπό της άσκησης μη εξαρτημένων προσωπικών υπηρεσιών, περιλαμβανομένης και της ωφέλειας από την εκποίηση μιας τέτοιας μόνιμης εγκατάστασης (μόνης ή μαζί με όλη την επιχείρηση) ή μιας τέτοιας καθορισμένης βάσης, μπορεί να φορολογείται στο άλλο αυτό Κράτος.

3. Ωφέλεια από την εκποίηση πλοίων ή αεροσκαφών που εκτελούν διεθνείς μεταφορές ή κινητής περιουσίας που ανήκει στην επιχείρηση που εκμεταλλεύεται αυτά τα πλοία ή αεροσκάφη φορολογείται μόνο στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο τα κέρδη των εν λόγω πλοίων ή αεροσκαφών φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 της Σύμβασης αυτής.

4. Ωφέλεια που αποκτάται από κάτοικο ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από την πώληση, ανταλλαγή ή άλλη διάθεση, άμεσα ή έμμεσα μετοχών ή παρόμοιων δικαιωμάτων σε μία εταιρεία που είναι κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους μπορεί να φορολογηθεί σε αυτό το άλλο Κράτος, αλλά μόνο αν ο κάτοικος του πρώτου αναφερόμενου Κράτους κατείχε είτε άμεσα είτε έμμεσα σε οποιονδήποτε χρόνο μέσα σε δωδεκάμηνη περίοδο που προηγείται αυτής της πώλησης, ανταλλαγής ή άλλης διάθεσης, μετοχές που του δίνουν δικαίωμα 5% ή περισσότερο στο δικαίωμα ψήφου στην εταιρεία. Για τους σκοπούς αυτής της παραγράφου έμμεση ιδιοκτησία θεωρείται ότι περιλαμβάνει, αλλά όχι περιοριστικά, την ιδιοκτησία από συγγενές πρόσωπο.

5. Ωφέλεια από την εκποίηση μετοχών ή παρόμοιων δικαιωμάτων μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήριο, οι οποίες είναι μετοχές μιας εταιρείας της οποίας 50% ή περισσότερο των περιουσιακών στοιχείων αποτελείται από ακίνητη περιουσία που βρίσκεται σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, φορολογείται μόνο σε αυτό το Κράτος. Ωφέλεια από την εκποίηση μιας συμμετοχής σε μία προσωπική εταιρεία, ένωση ομοειδών επιχειρήσεων ή κληρονομιά, η περιουσία των οποίων αποτελείται κυρίως από ακίνητη περιουσία που βρίσκεται σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, φορολογείται μόνο σε αυτό το Κράτος.

6. Ωφέλεια από την εκποίηση οποιασδήποτε άλλης περιουσίας, εκτός αυτής που αναφέρεται στις παραγράφους 1, 2, 3, 4 και 5, φορολογείται μόνο στο Συμβαλλόμενο Κράτος, του οποίου είναι κάτοικος το πρόσωπο που εκποιεί την εν λόγω περιουσία.

Άρθρο 14

ΜΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισόδημα που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από επαγγελματικές υπηρεσίες ή άλλες δραστηριότητες μη εξαρτημένου χαρακτήρα φορολογείται μόνο σε αυτό το Κράτος, εκτός αν αυτός διατηρεί κατά συνήθη τρόπο καθορισμένη βάση στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος για το σκοπό της άσκησης των δραστηριοτήτων του. Αν αυτός διατηρεί μια τέτοια καθορισμένη βάση, το εισόδημα μπορεί να φορολογείται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, αλλά μόνο κατά το ποσό που ανήκει σε αυτήν την καθορισμένη βάση.

2. Ο όρος "επαγγελματικές υπηρεσίες" περιλαμβάνει ειδικά μη εξαρτημένες επιστημονικές, φιλολογικές, καλλιτεχνικές, εκπαιδευτικές ή διδακτικές δραστηριότητες, όπως επίσης και τις μη εξαρτημένες δραστηριότητες των ιατρών, δικηγόρων, μηχανικών, αρχιτεκτόνων, οδοντιάτρων και λογιστών.

Άρθρο 15

ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 16, 18, 19 και 20, μισθοί, ημερομίσθια και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης, που αποκτώνται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για εξαρτημένη εργασία, φορολογούνται μόνο στο Κράτος αυτό, εκτός αν η εν λόγω εργασία ασκείται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος. Αν η εργασία αυτή ασκείται με αυτόν τον τρόπο, η αμοιβή που αποκτάται από αυτήν μπορεί να

φορολογείται σε αυτό το άλλο Κράτος.

2. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου 1, αμοιβή που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για εξαρτημένη εργασία που ασκείται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος φορολογείται μόνο στο πρώτο μνημονευόμενο Κράτος, αν:

α) ο δικαιούχος της αμοιβής ευρίσκεται στο άλλο Κράτος για χρονική περίοδο ή περιόδους που δεν υπερβαίνουν, συνολικά, τις 183 ημέρες σε οποιαδήποτε σχετική δωδεκάμηνη περίοδο και

β) η αποζημίωση καταβάλλεται από ή για λογαριασμό εργοδότη, ο οποίος δεν είναι κάτοικος του άλλου Κράτους, και

γ) η αμοιβή δεν βαρύνει μόνιμη εγκατάσταση ή καθορισμένη βάση, την οποία ο εργοδότης διατηρεί στο άλλο Κράτος.

3. Ανεξάρτητα από τις προηγούμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου, αμοιβή που αποκτάται για εξαρτημένη εργασία που ασκείται πάνω σε πλοίο ή αεροσκάφος σε διεθνείς μεταφορές μπορεί να φορολογείται στο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο τα κέρδη από την εκμετάλλευση του πλοίου ή του αεροσκάφους φορολογούνται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 16

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου και άλλες παρόμοιες πληρωμές που αποκτώνται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους με την ιδιότητά του ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου ή οποιουδήποτε παρόμοιου οργάνου μιας εταιρείας, η οποία είναι κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, φορολογούνται σε αυτό το άλλο Κράτος.

Άρθρο 17

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΕΣ

1. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των άρθρων 14 και 15, εισόδημα που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους ως προσώπου που παρέχει υπηρεσίες ψυχαγωγίας, όπως καλλιτέχνης θεάτρου, κινηματογράφου, ραδιοφώνου ή τηλεόρασης ή μουσικός ή ως αθλητής, από προσωπικές δραστηριότητές του, που ασκούνται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, φορολογείται σε αυτό το άλλο Κράτος.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία εισόδημα από την άσκηση προσωπικών δραστηριοτήτων ενός προσώπου που παρέχει υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή ενός αθλητή, με την ιδιότητά του αυτήν, δεν περιέρχεται σε αυτό το ίδιο πρόσωπο που παρέχει τις υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή στον ίδιο τον αθλητή, αλλά σε άλλο πρόσωπο, το εισόδημα αυτό μπορεί, ανεξάρτητα από τις διατάξεις των άρθρων 7, 14 και 15, να φορολογείται στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο ασκούνται οι δραστηριότητές του προσώπου που παρέχει υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή του αθλητή.

Άρθρο 18

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης που καταβάλλονται σε κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για υπηρεσίες που προσέφερε στο παρελθόν φορολογούνται μόνο σε αυτό το Κράτος.

Άρθρο 19

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. α) Αμοιβές, εκτός από σύνταξη, που καταβάλλονται από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρέχονται προς αυτό το Κράτος ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού φορολογούνται μόνο σε αυτό το Κράτος.

β) Εν τούτοις, τέτοιες αμοιβές φορολογούνται μόνο στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος αν οι υπηρεσίες παρέχονται εντός αυτού του Κράτους και το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος

αυτού του Κράτους και:

αα) είναι υπήκοος του Κράτους αυτού, ή
ββ) δεν έγινε κάτοικος του Κράτους αυτού αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της παροχής των υπηρεσιών.

2. α) Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, ή από ταμεία που συστάθηκαν από αυτό, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού φορολογείται μόνο στο Κράτος αυτό.

β) Εν τούτοις μια τέτοια σύνταξη φορολογείται μόνο στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος του Κράτους αυτού.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 15, 16 και 18 εφαρμόζονται σε αμοιβές και συντάξεις για υπηρεσίες που παρασχεθήκαν σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

Άρθρο 20 ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

1. Καθηγητής ή δάσκαλος που επισκέπτεται ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, με σκοπό τη διδασκαλία ή τη διενέργεια έρευνας σε εκπαιδευτικό ίδρυμα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σε αυτό το Συμβαλλόμενο Κράτος και ο οποίος ήταν αμέσως πριν από την επίσκεψη αυτή κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, απαλλάσσεται της φορολογίας στο πρώτο μνημονεύόμενο Κράτος για μία περίοδο δύο ετών από την ημερομηνία της άφιξής του σε αυτό.

2. Χρηματικά ποσά, τα οποία σπουδαστής ή μαθητευόμενος σε επάγγελμα, ο οποίος είναι ή ήταν αμέσως πριν τη μετάβασή του στο ένα Συμβαλλόμενο Κράτος κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους και ο οποίος βρίσκεται στο πρώτο μνημονεύόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της εκπαίδευσης ή εξάσκησής του, λαμβάνει για το σκοπό της συντήρησης, εκπαίδευσης ή εξάσκησής του, δεν φορολογούνται σε αυτό το Κράτος, με την προϋπόθεση ότι τα καταβαλλόμενα αυτά ποσά προκύπτουν από πηγές που βρίσκονται εκτός του Κράτους αυτού.

Άρθρο 21 ΆΛΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

1. Εισοδήματα κατοίκου ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη, οπουδήποτε και αν προκύπτουν, τα οποία δεν ρυθμίζονται στα προηγούμενα άρθρα της παρούσας Σύμβασης, φορολογούνται μόνο στο Κράτος αυτό.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται στο εισόδημα με εξαίρεση το εισόδημα από ακίνητη περιουσία, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 6, αν ο λήπτης αυτού του εισοδήματος, ο οποίος είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, διεξάγει επιχείρηση στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος μέσω μόνιμης σε αυτό εγκατάστασης ή παρέχει σε αυτό το άλλο Κράτος μη εξαρτημένες προσωπικές υπηρεσίες από καθορισμένη βάση που βρίσκεται σε αυτό και το δικαίωμα ή η περιουσία σε σχέση με την οποία καταβάλλεται το εισόδημα συνδέεται ουσιαστικά με αυτήν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 ή του άρθρου 14 ανάλογα με την περίπτωση.

Άρθρο 22 ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1. Η διπλή φορολογία εξαλείφεται ως ακολούθως:

α) Στην Ελληνική Δημοκρατία: Σύμφωνα με τους νόμους της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την έκπτωση ως πίστωση έναντι του ελληνικού φόρου, του φόρου που έχει καταβληθεί σε οποιαδήποτε χώρα εκτός της Ελληνικής Δημοκρατίας, ο καταβληθείς στο Ισραήλ φόρος όσον αφορά εισόδημα που προέκυψε στο Ισραήλ εκπίπτει ως πίστωση

έναντι του ελληνικού φόρου του πληρωτέου όσον αφορά αυτό το εισόδημα. Εν τούτοις η πίστωση δεν υπερβαίνει το μέρος του ελληνικού φόρου ο οποίος αναλογεί στο εισόδημα από πηγές εντός του Ισραήλ προς το συνολικό εισόδημα που υπόκειται στον ελληνικό φόρο.

β) Στο Ισραήλ: Σύμφωνα με τους νόμους του Ισραήλ σχετικά με την έκπτωση ως πίστωση έναντι του ισραηλινού φόρου, του φόρου που έχει καταβληθεί σε οποιαδήποτε άλλη χώρα εκτός του Ισραήλ, ο καταβληθείς στην Ελλάδα φόρος όσον αφορά εισόδημα που προέκυψε στην Ελληνική Δημοκρατία εκπίπτει ως πίστωση έναντι του ισραηλινού φόρου του πληρωτέου όσον αφορά αυτό το εισόδημα. Εν τούτοις η πίστωση δεν υπερβαίνει το μέρος του ισραηλινού φόρου ο οποίος αναλογεί στο εισόδημα από πηγές εντός της Ελληνικής Δημοκρατίας προς το συνολικό εισόδημα που υπόκειται στον ισραηλινό φόρο.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία, λόγω ειδικών κινήτρων που έχουν σχεδιασθεί για την προώθηση της οικονομικής δραστηριότητας σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, οι φόροι που προκύπτουν σε αυτό το Συμβαλλόμενο Κράτος είναι χαμηλότεροι από το φόρο ο οποίος θα είχε διαφορετικά επιβληθεί σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία αυτού του Συμβαλλόμενου Κράτους και τις διατάξεις των άρθρων 10 και 11 αυτής της Σύμβασης, τότε για τους σκοπούς της προηγούμενης παραγράφου, ο καταβληθείς φόρος σε αυτό το Συμβαλλόμενο Κράτος για αυτού του είδους τα μερίσματα ή τους τόκους θεωρείται ότι είναι το ποσό του φόρου που πραγματικά καταβάλλεται για αυτά τα μερίσματα ή τους τόκους πλέον ένα πρόσθετο ποσοστό 5% στο ακαθάριστο ποσό των μερισμάτων ή τόκων. Εν τούτοις, σε καμία περίπτωση η παρεχόμενη πίστωση σύμφωνα με αυτήν την παράγραφο δεν υπερβαίνει το μεγαλύτερο συντελεστή φόρου, ο οποίος θα μπορούσε να είχε επιβληθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 10 ή 11 αυτής της Σύμβασης, αλλά δεν επιβλήθηκε λόγω της υπέρβασης των ειδικών κινήτρων.

Άρθρο 23 ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ

1. Οι υπήκοοι του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους δεν υπόκεινται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος σε οποιαδήποτε φορολογία ή οποιαδήποτε σχετική επιβάρυνση, η οποία είναι διαφορετική ή περισσότερο επαχθής από τη φορολογία και τις σχετικές επιβαρύνσεις στις οποίες υπόκεινται ή μπορούν να υπαχθούν οι υπήκοοι του άλλου αυτού Κράτους κάτω από τις ίδιες συνθήκες. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 1, η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης σε πρόσωπα τα οποία δεν είναι κάτοικοι ενός ή και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών.

2. Η φορολογία που επιβάλλεται σε μόνιμη εγκατάσταση την οποία επιχείρηση ενός Συμβαλλόμενου Κράτους διατηρεί στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος δεν θα είναι λιγότερο ευνοϊκή στο άλλο αυτό Κράτος από τη φορολογία που επιβάλλεται σε επιχειρήσεις του άλλου αυτού Κράτους με τις ίδιες δραστηριότητες.

3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 9, της παραγράφου 5 του άρθρου 11, και της παραγράφου 6 του άρθρου 12, τόκοι, δικαιώματα και άλλες πληρωμές που καταβάλλονται από επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, για τον υπολογισμό των φορολογικών κερδών της εν λόγω επιχείρησης, εκπίπτουν με τους ίδιους όρους σαν να είχαν καταβληθεί σε κάτοικο του πρώτου μνημονεύόμενου Κράτους.

4. Επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, της οποίας το κεφάλαιο εν όλω ή εν μέρει ανήκει ή ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από έναν ή περισσότερους κατοίκους του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, δεν υποβάλλονται στο πρώτο μνημονεύόμενο Κράτος σε οποιαδήποτε φορολογία ή οποιαδήποτε σχετική με αυτήν επιβάρυνση η οποία είναι διαφορετική ή περισσότερο επαχθής από τη φορολογία και τις σχετικές επιβαρύνσεις στις οποίες υποβάλλονται ή μπορούν να υπο-

βληθούν άλλες παρόμοιες επιχειρήσεις του πρώτου μνημονευόμενου Κράτους.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 2 σε φόρους κάθε είδους και μορφής.

6. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δε θεωρούνται ότι υποχρεώνουν ένα Συμβαλλόμενο Κράτος να χορηγεί σε κατοίκους του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους οποιοσδήποτε προσωπικές εκπτώσεις, απαλλαγές και μειώσεις για φορολογικούς σκοπούς λόγω κοινωνικής θέσης ή οικογενειακών υποχρεώσεων τις οποίες χορηγεί στους δικούς του κατοίκους.

Άρθρο 24
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΜΙΩΝ

Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών, ύστερα από κοινή συμφωνία, μπορούν να αρνηθούν τα προνόμια αυτής της Σύμβασης σε οποιαδήποτε πρόσωπο ή σχετικά με οποιαδήποτε συναλλαγή, αν κατά την εκτίμησή τους η λήψη αυτών των προνομίων, κάτω από ορισμένες περιστάσεις θα συνιστούσε κατάχρηση της Σύμβασης σύμφωνα με τους σκοπούς της.

Άρθρο 25
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΜΟΙΒΑΙΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

1. Στις περιπτώσεις που ένα πρόσωπο θεωρεί ότι οι ενέργειες ενός ή και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών συνεπάγονται για αυτό την επιβολή φορολογίας, η οποία δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης, το πρόσωπο αυτό μπορεί, ανεξάρτητα από τα μέσα θεραπείας που προβλέπονται από την εσωτερική νομοθεσία αυτών των Κρατών, να θέσει την περίπτωση του υπόψη της αρμόδιας αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους του οποίου είναι κάτοικος ή αν εφαρμόζεται για αυτό το πρόσωπο η παράγραφος 1 του Άρθρου 23, της αρμόδιας αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους του οποίου είναι υπήκοος. Η περίπτωση του πρέπει να τεθεί υπόψη της αρμόδιας αρχής μέσα σε τρία έτη από την πρώτη κοινοποίηση της πράξης καταλογισμού φόρου, η επιβολή του οποίου δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της Σύμβασης.

2. Η αρμόδια αρχή προσπαθεί, εφόσον θεωρήσει βάσιμη την ένσταση και αν η ίδια δεν μπορεί να δώσει ικανοποιητική λύση, να επιλύσει τη διαφορά με αμοιβαία συμφωνία με την αρμόδια αρχή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, με σκοπό την αποφυγή της φορολογίας που δεν είναι σύμφωνη με τη Σύμβαση. Κάθε συμφωνία που επιτυγχάνεται, εφαρμόζεται ανεξάρτητα από τα χρονικά όρια που προβλέπονται από την εσωτερική νομοθεσία των Συμβαλλόμενων Κρατών.

3. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών προσπαθούν να επιλύουν με αμοιβαία συμφωνία οποιοδήποτε δυσχέρειες ή αμφιβολίες ανακύπτουν σχετικά με την ερμηνεία και την εφαρμογή της Σύμβασης. Μπορούν επίσης να ανταλλάσσουν απόψεις για την αποφυγή της διπλής φορολογίας στις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται από τη Σύμβαση.

4. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους απευθείας με σκοπό να φθάσουν σε συμφωνία με την έννοια των προηγούμενων παραγράφων. Όταν κρίνεται σκόπιμο για την επίτευξη συμφωνίας να λάβει χώρα προφορική ανταλλαγή απόψεων, αυτή η ανταλλαγή μπορεί να γίνει μέσω μιας Επιτροπής αποτελούμενης από αντιπροσώπους των αρμόδιων αρχών των Συμβαλλόμενων Κρατών.

Άρθρο 26
ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών ανταλλάσσουν πληροφορίες, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της Σύμβασης ή των εσωτερικών νομοθεσιών των Συμβαλλόμενων Κρατών σε σχέση με τους φόρους που καλύπτονται από την παρούσα Σύμβαση στο

μέτρο που η φορολογία σύμφωνα με αυτές δεν είναι αντίθετη με τη Σύμβαση. Η ανταλλαγή πληροφοριών δεν περιορίζεται από το άρθρο 1. Όλες οι πληροφορίες που λαμβάνονται από Συμβαλλόμενο Κράτος θεωρούνται ως απόρρητες κατά τον ίδιο τρόπο όπως οι πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία του Κράτους αυτού και αποκάλυπτονται μόνο σε πρόσωπα ή αρχές (συμπεριλαμβανομένων των δικαστηρίων και των διοικητικών οργάνων) που σχετίζονται με τη βεβαίωση ή είσπραξη, την αναγκαστική εκτέλεση ή δίωξη, ή την εκδίκαση προσφυγών, αναφορικά με τους φόρους που καλύπτονται από τη Σύμβαση. Τα πρόσωπα αυτά ή οι αρχές χρησιμοποιούν τις πληροφορίες μόνο για τους ως άνω σκοπούς. Μπορούν να αποκάλυπτουν τις πληροφορίες στο δικαστήριο κατά την επί ακροατηρίω διαδικασία ή σε δικαστικές αποφάσεις.

2. Σε καμία περίπτωση οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν ερμηνεύονται κατά τρόπο ώστε να επιβάλλουν σε ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη την υποχρέωση:

α) να λαμβάνει διοικητικά μέτρα αντίθετα με τη νομοθεσία και τη διοικητική πρακτική αυτού ή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

β) να παρέχει πληροφορίες που δεν μπορούν να αποκτηθούν σύμφωνα με τη νομοθεσία ή κατά τη συνήθη πρακτική της διοίκησης αυτού ή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

γ) να παρέχει πληροφορίες που να αποκάλυπτουν οποιοδήποτε συναλλακτικό, επιχειρηματικό, βιομηχανικό, εμπορικό ή επαγγελματικό απόρρητο ή παραγωγική διαδικασία ή πληροφορία, η αποκάλυψη των οποίων θα ήταν αντίθετη με κανόνα δημόσιας τάξης (ORDRE PUBLIC).

Άρθρο 27
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
ΚΑΙ ΠΡΟΞΕΝΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Η παρούσα Σύμβαση δεν επηρεάζει τα φορολογικά προνόμια των διπλωματικών αντιπροσώπων ή των προξενικών υπαλλήλων τα οποία παρέχονται από τους γενικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου ή σύμφωνα με τις διατάξεις ειδικών συμφωνιών.

Άρθρο 28
ΘΕΣΗ ΣΕ ΙΣΧΥ

1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη γνωστοποιούν μεταξύ τους την πλήρωση των απαραίτητων συνταγματικών διαδικασιών για τη θέση σε ισχύ αυτής της Σύμβασης.

2. Η Σύμβαση αυτή τίθεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία της τελευταίας από τις γνωστοποιήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και οι διατάξεις αυτής έχουν εφαρμογή :

α) όσον αφορά τους παρακρατούμενους στην πηγή φόρους, για ποσά εισοδήματος που αποκτώνται από 1ης Ιανουαρίου και εφεξής εντός του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί το έτος εντός του οποίου η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ,

β) όσον αφορά τους λοιπούς φόρους εισοδήματος, για αυτούς τους φόρους που επιβάλλονται για οποιοδήποτε οικονομικό έτος το οποίο αρχίζει κατά ή μετά την 1η Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί το έτος εντός του οποίου η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ.

Άρθρο 29
ΛΗΞΗ

Η παρούσα Σύμβαση παραμένει σε ισχύ μέχρι να καταγγελθεί από ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη. Το καθένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη μπορεί να καταγγείλει τη Σύμβαση, μέσω της διπλωματικής οδού, επιδίδοντας έγγραφη καταγγελία τουλάχιστον έξι μήνες πριν από το τέλος οποιοδήποτε ημερολογιακού έτους που ακολουθεί μετά από περίοδο πέντε ετών από τη ημερομηνία θέσης σε ισχύ της Σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή, η Σύμβαση παύει να ισχύει:

α) όσον αφορά τους παρακρατούμενους στην πηγή φόρους, για ποσά εισοδήματος που αποκτώνται από 1ης Ιανουαρίου και εφεξής εντός του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί το

έτος εντός του οποίου επιδόθηκε η έγγραφη καταγγελία.

β) όσον αφορά τους λοιπούς φόρους εισοδήματος, για αυτούς τους φόρους που επιβάλλονται για οποιοδήποτε οικονομικό έτος, το οποίο αρχίζει κατά ή μετά την 1η Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους που ακολουθεί το έτος εντός του οποίου επιδόθηκε η έγγραφη καταγγελία.

Σε επιβεβαίωση των ανωτέρω, οι υπογράφωντες νόμιμα εξουσιοδοτημένοι για αυτό υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Έγινε στην Ιερουσαλήμ στις 24 Οκτωβρίου 1995 σε δυο πρωτότυπα αντίτυπα, καθένα στην ελληνική, ισραηλινή και αγγλική γλώσσα, και τα τρία εξίσου αυθεντικά. Σε περίπτωση που υπάρξει οποιαδήποτε απόκλιση στην ερμηνεία των

διατάξεων αυτής της Σύμβασης θα υπερισχύει το αγγλικό κείμενο.

Για την Κυβέρνηση
της Ελληνικής Δημοκρατίας

(υπογραφή)

Ιωάννης Ανθόπουλος
Υφυπουργός Εθνικής
Οικονομίας της
Ελληνικής Δημοκρατίας

Για τη Κυβέρνηση
του Κράτους του Ισραήλ

(υπογραφή)

Σιμόν Πέρες
Υπουργός Εξωτερικών
του Κράτους του Ισραήλ

CONVENTION

BETWEEN THE HELLENIC REPUBLIC

AND

THE STATE OF ISRAEL

FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND FOR THE PREVENTION
OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME

The Government of the Hellenic Republic and the Government of the State of Israel,

Desiring to conclude a Convention for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income

and to further develop and facilitate their relationship,

have agreed as follows:

Article 1**PERSONAL SCOPE**

This Convention shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2**TAXES COVERED**

1. This Convention shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State irrespective of the manner in which they are levied.
2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income or on elements of income including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property as well as taxes on capital appreciation.
3. The existing taxes to which the Convention shall apply are in particular:
 - a) in the case of the Hellenic Republic:
 - (i) the income tax on natural persons;
 - (ii) the income tax on legal persons;(hereinafter referred to as "Greek tax").
 - b) in the case of Israel:
 - (i) the income tax;
 - (ii) the company tax;
 - (iii) the capital gains tax; and
 - (iv) the land appreciation tax;(hereinafter referred to as "Israeli tax").
4. The convention shall apply also to any identical or substantially similar taxes which are imposed after the date of signature of this Convention in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any substantial changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Convention, unless the context otherwise requires:
 - a) the term "Hellenic Republic" comprises the territories of the Hellenic Republic and the part of the sea-bed and its subsoil under the Mediterranean Sea over which the Hellenic Republic has sovereign rights in accordance with international law;
 - b) The term "Israel" means the State of Israel, and when used in a geographic sense comprises the territories of the State of Israel and the part of the seabed and subsoil under the sea over which the State of Israel has sovereign rights in accordance with international law;
 - c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean the Hellenic Republic or Israel, as the context requires;
 - d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
 - e) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
 - f) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
 - g) the term "national" means :
 - (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
 - (ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;
 - h) the term "international traffic" means any transport by a ship or aircraft, except when the ship or aircraft is operated solely between places in one of the Contracting States;
 - l) the term "competent authority" means:
 - (i) in the case of the Hellenic Republic the Minister of Finance or his authorized representative;
 - (ii) in the case of Israel - the Minister of Finance or his authorized representative.
2. As regards the application of the Convention by a Contracting State any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the laws of that State concerning the taxes to which the Convention applies.

Article 4**RESIDENT**

1. For the purposes of this Convention, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of management, place of incorporation or any other criterion of a similar nature. However, a person will not be deemed to be a resident of a contracting state by virtue only of his being liable to tax in that State in respect of income from sources in that state.
2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:
 - a) he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests) ;
 - b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has a permanent home available to him ; if he has a permanent home available to him in both States, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode ;
 - c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident of the State of which he is a national ;
 - d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.
3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of the State in which its place of effective management is situated. If the State in which its place of effective management cannot be determined, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

Article 5**PERMANENT ESTABLISHMENT**

1. For the purposes of this Convention, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.
2. The term "permanent establishment" includes especially:
 - a) a place of management;
 - b) a branch;
 - c) an office;
 - d) a factory;
 - e) a workshop;
 - f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources; and
 - g) an installation or structure used for the exploration of natural resources.
3. A building site or construction or installation project constitutes a permanent establishment only if it lasts more than 6 months;
4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:
 - a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
 - b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
 - c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
 - d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
 - e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of advertising, for the supply of information, for scientific research or for similar activities which have a preparatory or auxiliary character, for the enterprise;
 - f) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
 - g) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in sub-paragraphs a) to f), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.
5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person - other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies - is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

- 6.
- a) Notwithstanding any other provision of this Article, a person who is a resident of a Contracting State and carries on activities offshore in the other Contracting State in connection with the exploration or exploitation of the seabed and subsoil and their natural resources situated in that other State shall, subject to subparagraph (b), be deemed, in relation to those activities, to be carrying on business in that other State through a permanent establishment or fixed base situated therein.
 - b) The provisions of subparagraph (a) shall not apply where the activities are carried on for a period not exceeding 30 days in the aggregate in any 12-month period. However, for the purposes of this subparagraph :
 - (i) activities carried on by an enterprise associated with another enterprise shall be regarded as carried on by the enterprise with which it is associated if the activities in question are substantially the same as those carried on by the last-mentioned enterprise;
 - (ii) two enterprises shall be deemed to be associated if one is controlled directly or indirectly by the other, or both are controlled directly or indirectly by a third person or persons.

7. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

8. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State shall be taxable only in that other State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting, or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

5. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

6. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

7. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Convention, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

INTERNATIONAL TRANSPORT

1. Income derived from the operation of a ship in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the ship is registered.

2. Subject to the provisions of paragraph 1, income from the operation of a ship or aircraft in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9**ASSOCIATED ENTERPRISES**

Where

- a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
- b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

Article 10**DIVIDENDS**

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, and according to the laws of that State. This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

2. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, "jouissance" shares or "jouissance" rights, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

3. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other state.

Article 11**INTEREST**

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the interest the tax so charged shall not exceed 10 percent of the gross amount of the interest.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual consent settle the mode of application of this limitation.

3. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to bonds or debenture, but does not include any income which is treated as a dividend under Article 10. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the recipient of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Where by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payment shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness or which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the royalties. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of these limitations.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work (including cinematograph films, video recordings, and films or tapes for radio or television broadcasting), any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial, or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the recipient of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State where the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the obligation to pay the royalties was incurred, and the royalties are borne by that permanent establishment or fixed base, then the royalties shall be deemed to arise in the Contracting State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State shall be taxable only in that other State.
2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.
3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the profits of such ships or aircraft are taxable according to the provisions of Article 8 of this Convention.
4. Gains derived by a resident of a Contracting State from the sale, exchange or other disposition, directly or indirectly, of shares or similar rights in a company which is a resident of the other Contracting State, may be taxed in that other State, but only if the resident of the first - mentioned State owned either directly or indirectly at any time within the twelve-month period preceding such sale, exchange or other disposition, shares giving the right to 5 per cent or more of the voting power in the company. For the purposes of this paragraph indirect ownership shall be deemed to include, but not be limited to, ownership by a related person.
5. Gains from the alienation of shares or similar rights not dealt in on a stock exchange being shares in a company, 50% or more of the assets of which consist of immovable property situated in a Contracting State, shall be taxable only in that State. Gains from the alienation of an interest in a partnership, trust or estate, the property of which consists principally of immovable property situated in a Contracting State, shall be taxable only in that State.
6. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3, 4 and 5 shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14**INDEPENDENT PERSONAL SERVICES**

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities. If he has such a fixed base, the income may be taxed in the other State but only so much of it as is attributable to that fixed base.
2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists, and accountants.

Article 15**DEPENDENT PERSONAL SERVICES**

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, 19 and 20, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if :
 - a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any 12-month period concerned, and
 - b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
 - c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.
3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, may be taxed in the Contracting State in which the profits from the operation of the ship or aircraft are taxable according to the provisions of Article 8 of this Convention.

Article 16**DIRECTORS' FEES**

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or any similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17**ARTISTES AND ATHLETES**

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as an athlete, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or an athlete in his capacity as such accrues not to the entertainer or athlete himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or athlete are exercised.

Article 18**PENSIONS**

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

Article 19**GOVERNMENT SERVICE**

1. a) Remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

- b) However, such remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who :
 - (i) is a national of that State; or
 - (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.
- 2. a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.
 - b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.
- 3. The provisions of Article 15, 16 and 18 shall apply to remuneration and pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 20

PROFESSORS AND STUDENTS

- 1. A professor or teacher who visits a Contracting State for the purpose of teaching or carrying out research at an educational institution not operated for profit in that Contracting State and who was immediately before that visit a resident of the other Contracting State shall be exempt from tax in the first-mentioned State for a period of two years from the date of his arrival therein.
- 2. Payments which a student or a business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned Contracting State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

Article 21

OTHER INCOME

- 1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Convention shall be taxable only in that State.

2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

Article 22

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. The double taxation shall be eliminated as follows :

a) In the Hellenic Republic :

Subject to the laws of the Hellenic Republic regarding the allowance as a credit against Greek tax of tax paid in any country other than the Hellenic Republic, Israel tax paid in respect of income derived from Israel shall be allowed as a credit against Greek tax payable in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that portion of Greek tax which the income from sources within Israel bears to the entire income subject to Greek tax.

b) In Israel :

Subject to the laws of Israel regarding the allowance as a credit against Israel tax of tax paid in any country other than Israel, Greek tax paid in respect of income derived from the Hellenic Republic shall be allowed as a credit against Israel tax payable in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that portion of Israel tax which the income from sources within the Hellenic Republic bears to the entire income subject to Israel tax.

2. Where by reason of special incentive measures designed to promote economic activity in a Contracting State the taxes actually levied on dividends or interest arising in that Contracting State are lower than the tax which would have otherwise been levied in accordance with the domestic legislation of that Contracting State and the provisions of Articles 10 or 11 of this Convention, then, for the purposes of the preceding paragraph, the tax paid in that Contracting State on such dividends or interest shall be deemed to be the amount of tax actually paid on such dividends or interest plus an additional 5% of the gross amount of the dividends or interest. However, in no event shall the credit provided for in this paragraph exceed the maximum rate of tax which could have been imposed in accordance with Articles 10 or 11 of this Convention but for the operation of the special incentive measures.

Article 23**NON-DISCRIMINATION**

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.
2. The taxation or a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favorably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities.
3. Except where the provisions of Article 9, paragraph 5 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.
4. An enterprise of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.
5. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.
6. The provisions of this Article shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

Article 24**LIMITATION OF BENEFITS**

The competent authorities of the Contracting States, upon their mutual agreement, may deny the benefits of this Convention to any person, or with respect to any transaction, if in their opinion the receipt of those benefits, under the circumstances, would constitute an abuse of the Convention according to its purposes.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Convention, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 23, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Convention.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Convention. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Convention. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Convention.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. When it seems advisable in order to reach agreement to have an oral exchange of opinions, such exchange may take place through a Commission consisting of representatives of the competent authorities of the Contracting States.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Convention or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Convention insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Convention. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Convention. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation :

- a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or the other Contracting State;
- b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
- c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27

DIPLOMATIC AGENTS AND CONSULAR OFFICERS

Nothing in this Convention shall affect the fiscal privileges of diplomatic agents or consular officers under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

1. The Contracting States shall notify each other that the constitutional requirements for the entry into force of this Convention have been complied with.

2. This Convention shall enter into force on the date of the latter of the notifications referred to in paragraph 1 and its provisions shall apply:

- a) in respect of taxes withheld at source, to amounts of income derived on or after 1 January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force;
- b) in respect of other taxes on income, to such taxes chargeable for any taxable year beginning on or after 1 January in the calendar year next following the year in which the Convention enters into force.

Article 29

TERMINATION

This Convention shall remain in force until terminated by one of the Contracting States. Either Contracting State may terminate the Convention, through diplomatic channels, by giving notice of termination at least six months before the end of any calendar year following after the period of five years from the date on which the Convention enters into force. In such event the Convention shall cease to have effect:

- a) in respect of taxes withheld at source, to amounts of income derived on or after 1 January in the calendar year next following the year in which the notice is given;
- b) in respect of other taxes on income, to such taxes chargeable for any taxable year beginning on or after 1 January in the calendar year next following the year in which the notice is given.

In witness whereof the undersigned, duly authorized hereto, have signed this Convention.

Done at Jerusalem on 24 October 1995 in two original copies, each in the Greek, Hebrew and English languages, the three texts being equally authentic. In the case there is any divergence of interpretation of the provisions of this Convention, the English text shall prevail.

For the Government of
The Hellenic Republic

Ioannis Anthopoulos
Députy Minister of
National Economy
of the Hellenic Republic

For the Government of The
State of Israel

Shimon Peres
Minister of Foreign Affairs
of the State of Israel

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 28 αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: 'Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Κορέας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής σε σχέση με τους φόρους εισοδήματος'.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: 'Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Κορέας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής σε σχέση με τους φόρους εισοδήματος' έγινε δεκτό ομοφώνως σε μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

Κύρωση της Σύμβασης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Κορέας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής σε σχέση με τους φόρους εισοδήματος

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Σύμβαση μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Κορέας για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής σε σχέση με τους φόρους εισοδήματος, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 20 Μαρτίου 1995, το κείμενο της οποίας σε

πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΜΒΑΣΗ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΟΡΕΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ
ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Κορέας,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να συνάψουν Σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στα πρόσωπα που είναι κάτοικοι του ενός ή και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών.

Άρθρο 2
ΦΟΡΟΙ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ

1. Η παρούσα Σύμβαση εφαρμόζεται στους φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται για λογαριασμό ενός Συμβαλλόμενου Κράτους ή των πολιτικών υποδιαιρέσεών του ή των τοπικών αρχών του, ανεξάρτητα από τον τρόπο επιβολής.

2. Φόροι εισοδήματος θεωρούνται όλοι οι φόροι που επιβάλλονται στο συνολικό εισόδημα ή σε στοιχεία του εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων των φόρων που επιβάλλονται στην ωφέλεια που προκύπτει από την εκποίηση κινητής ή ακίνητης περιουσίας, καθώς και των φόρων στην υπεραξία που προκύπτει από την ανατίμηση του κεφαλαίου.

3. Οι υφιστάμενοι φόροι στους οποίους εφαρμόζεται ειδικότερα η παρούσα Σύμβαση είναι:

- α) Στην περίπτωση της Ελληνικής Δημοκρατίας:
 (αα) ο φόρος εισοδήματος των φυσικών προσώπων και
 (ββ) ο φόρος εισοδήματος των νομικών προσώπων (στο εξής αναφερόμενοι ως "Ελληνικός φόρος").
 β) Στην περίπτωση της Κορέας:
 (αα) ο φόρος εισοδήματος,
 (ββ) ο φόρος εταιρειών και
 (γγ) ο φόρος κατοίκου (στο εξής αναφερόμενοι ως "Κορεάτικος φόρος").

4. Η Σύμβαση εφαρμόζεται επίσης σε οποιουδήποτε ταυτόσημους ή ουσιασώς παρόμοιους φόρους που επιβάλλονται μετά την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης επιπρόσθετα ή αντί των υφιστάμενων φόρων. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών γνωστοποιούν η μία στην άλλη οποιαδήποτε ουσιαστική μεταβολή που έχει επέλθει στην αντίστοιχη φορολογική νομοθεσία τους.

Άρθρο 3 ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το κείμενο:

α) οι όροι "ένα Συμβαλλόμενο Κράτος" και "το άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος" σημαίνουν την Ελληνική Δημοκρατία ή την Κορέα, όπως ορίζεται από το κείμενο,

β) ο όρος "Ελληνική Δημοκρατία" περιλαμβάνει το έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας και μέρος του θαλάσσιου βυθού και του υπεδάφους του κάτω από τη Μεσόγειο Θάλασσα, επί των οποίων η Ελληνική Δημοκρατία έχει κυριαρχικά δικαιώματα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο για σκοπούς εξερεύνησης, εξόρυξης ή εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων αυτών των περιοχών,

γ) ο όρος "Κορέα" σημαίνει το έδαφος της Δημοκρατίας της Κορέας, συμπεριλαμβανομένης κάθε περιοχής συνεχόμενης στα χωρικά ύδατα της Δημοκρατίας της Κορέας, η οποία έχει χαρακτηριστεί σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο ή μπορεί – σύμφωνα με το δίκαιο της Δημοκρατίας της Κορέας – να χαρακτηριστεί ως περιοχή εντός της οποίας μπορούν να ασκηθούν κυριαρχικά δικαιώματα της Δημοκρατίας της Κορέας σχετικά με το θαλάσσιο βυθό, το υπεδάφος και τους φυσικούς πόρους τους,

δ) ο όρος "φόρος" σημαίνει Ελληνικός φόρος ή Κορεάτικος φόρος, όπως ορίζεται από το κείμενο,

ε) ο όρος "πρόσωπο" περιλαμβάνει ένα φυσικό πρόσωπο, μία εταιρεία και οποιαδήποτε άλλη ένωση προσώπων,

στ) ο όρος "εταιρεία" σημαίνει οποιαδήποτε εταιρική μορφή κεφαλαιουχικού χαρακτήρα ή οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο το οποίο έχει την ίδια φορολογική μεταχείριση με μία εταιρεία,

ζ) οι όροι "επιχείρηση ενός Συμβαλλόμενου Κράτους" και "επιχείρηση του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους" υποδηλώνουν αντίστοιχα την επιχείρηση που ασκείται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και την επιχείρηση που ασκείται από κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

η) ο όρος "υπήκοοι" σημαίνει:

αα) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ιθαγένεια ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη,

ββ) οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο, τις προσωπικές εταιρείες και τις ενώσεις προσώπων, που αποκτούν το νομικό καθεστώς τους από τους νόμους που ισχύουν σ' ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη,

θ) ο όρος "διεθνείς μεταφορές" σημαίνει οποιαδήποτε μεταφορά με πλοίο ή αεροσκάφος εκτός αν το πλοίο ή το αεροσκάφος εκτελεί δρομολόγιο αποκλειστικά μεταξύ περιοχών στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος,

ι) ο όρος "αρμόδια αρχή" σημαίνει:

αα) στην περίπτωση της Ελληνικής Δημοκρατίας τον Υπουργό Οικονομικών ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του,

ββ) στην περίπτωση της Κορέας τον Υπουργό των Οικο-

νομικών και Οικονομίας ή τον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του.

2. Όσον αφορά την εφαρμογή της Σύμβασης από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, οποιοσδήποτε όρος που δεν καθορίζεται σ' αυτό το άρθρο έχει, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το κείμενο, την έννοια που έχει σύμφωνα με τους νόμους του Κράτους αυτού σχετικά με τους φόρους που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμβασης.

Άρθρο 4 ΚΑΤΟΙΚΟΣ

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ο όρος "κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους" σημαίνει το πρόσωπο που, σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του Κράτους, υπόκειται σε φορολογία σ' αυτό λόγω κατοικίας ή διαμονής του, κύριας έδρας ή τόπου διοίκησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του ή άλλου παρόμοιους φύσης κριτηρίου. Αλλά ο όρος αυτός δεν περιλαμβάνει οποιοδήποτε πρόσωπο που φορολογείται στο Κράτος αυτό μόνο λόγω εισοδήματος από πηγές μέσα σ' αυτό το Κράτος.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, ένα φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών, τότε η νομική υπόσταση του καθορίζεται ως εξής:

(α) Θεωρείται ότι είναι κάτοικος του Κράτους στο οποίο διαθέτει μόνιμη οικογενειακή εστία. Αν διαθέτει μόνιμη οικογενειακή εστία και στα δύο Κράτη, θεωρείται κάτοικος του Κράτους με το οποίο διατηρεί στενότερους προσωπικούς και οικονομικούς δεσμούς (κέντρο ζωτικών συμφερόντων).

(β) Αν το Κράτος, στο οποίο έχει το κέντρο των ζωτικών συμφερόντων του, δεν μπορεί να καθοριστεί ή αν δεν διαθέτει μόνιμη οικογενειακή εστία σε κανένα από τα δύο Κράτη, θεωρείται κάτοικος του Κράτους στο οποίο έχει τη συνήθη διαμονή του.

(γ) Αν έχει συνήθη διαμονή και στα δύο Κράτη ή δεν έχει σε κανένα από αυτά, θεωρείται κάτοικος του Κράτους, του οποίου είναι υπήκοος.

(δ) Αν είναι υπήκοος και των δύο Κρατών ή κανενός απ' αυτά, οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών διευθετούν το ζήτημα με αμοιβαία συμφωνία.

3. Στην περίπτωση κατά την οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1, ένα πρόσωπο, εκτός από φυσικό πρόσωπο, είναι κάτοικος και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών, τότε το πρόσωπο αυτό θεωρείται κάτοικος του Κράτους στο οποίο βρίσκεται η έδρα της πραγματικής διοίκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του.

Σε περίπτωση αμφισβητήσεων οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών διευθετούν το ζήτημα με αμοιβαία συμφωνία.

Άρθρο 5 ΜΟΝΙΜΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" σημαίνει έναν καθορισμένο τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητας μέσω του οποίου διεξάγονται οι εργασίες της επιχείρησης εν όλω ή εν μέρει.

2. Ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" περιλαμβάνει κυρίως:

α) έδρα διοίκησης

β) υποκατάστημα

γ) γραφείο

δ) εργοστάσιο

ε) εργαστήριο

στ) ορυχείο, πηγή πετρελαίου ή αερίου, λατομείο ή οποιονδήποτε άλλον τόπο εξόρυξης φυσικών πόρων.

3. Ένα εργοτάξιο, ένα έργο κατασκευής, συναρμολόγησης ή εγκατάστασης ή έργο που συνίσταται στις δραστηριότητες επίβλεψης και παροχής οδηγιών αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση (από κοινού με άλλα σχετικά παρόμοια εργοτάξια σχετιζόμενα

μεταξύ τους), εφόσον έχουν διάρκεια περισσότερο από εννέα (9) μήνες.

4. Μία επιχείρηση θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, αν ουσιώδης εξοπλισμός χρησιμοποιείται σε αυτήν τη χώρα για περισσότερο από έξι (6) μήνες από αυτήν την επιχείρηση σε έρευνα ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων.

5. Ο όρος μόνιμη εγκατάσταση περιλαμβάνει επίσης την παροχή υπηρεσιών, που συνίσταται σε τεχνική βοήθεια και συμβουλευτικές υπηρεσίες, από μία επιχείρηση μέσω υπαλλήλων ή άλλου προσωπικού που απασχολείται από την επιχείρηση για το σκοπό αυτόν, εφόσον οι δραστηριότητες αυτής της μορφής συνεχίζονται για μία περίοδο ή περιόδους που ανέρχονται σε ή υπερβαίνουν συνολικά τις 183 ημέρες σε μία οποιαδήποτε περίοδο δώδεκα (12) μηνών.

6. Ανεξάρτητα από τις προηγούμενες διατάξεις αυτού του άρθρου ο όρος "μόνιμη εγκατάσταση" δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνει:

α) τη χρήση εγκαταστάσεων αποκλειστικά με σκοπό την αποθήκευση, έκθεση ή παράδοση αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση,

β) τη διατήρηση αποθέματος αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση αποκλειστικά με σκοπό την αποθήκευση, έκθεση ή παράδοση,

γ) τη διατήρηση αποθέματος αγαθών ή εμπορευμάτων που ανήκουν στην επιχείρηση αποκλειστικά με σκοπό την επεξεργασία από άλλη επιχείρηση,

δ) τη διατήρηση καθορισμένου τύπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά για το σκοπό της αγοράς αγαθών ή εμπορευμάτων ή της συγκέντρωσης πληροφοριών για την επιχείρηση,

ε) τη διατήρηση καθορισμένου τύπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό την άσκηση για την επιχείρηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας προπαρασκευαστικού ή επιβοηθητικού χαρακτήρα,

στ) τη διατήρηση καθορισμένου τύπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων αποκλειστικά με σκοπό τη διεξαγωγή συνδυασμένων δραστηριοτήτων από τις αναφερόμενες στις υποπαραγράφους α' έως ε', εφόσον η όλη δραστηριότητα του καθορισμένου τύπου που απορρέει από αυτόν το συνδυασμό είναι προπαρασκευαστικού ή βοηθητικού χαρακτήρα.

7. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2, όταν ένα πρόσωπο - εκτός από ανεξάρτητο πράκτορα για τον οποίο εφαρμόζεται η παράγραφος 10 - ενεργεί για λογαριασμό μιας επιχείρησης και έχει εξουσιοδότηση, που την ασκεί συστηματικά σ' ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη για να συνάπτει συμβάσεις στο όνομα της επιχείρησης, η επιχείρηση αυτή θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση στο Κράτος αυτό σε σχέση με τις δραστηριότητες που αναλαμβάνει το πρόσωπο αυτό για την επιχείρηση, εκτός αν οι δραστηριότητες του προσώπου αυτού περιορίζονται σε εκείνες που μνημονεύονται στην παράγραφο 6, οι οποίες ακόμη και αν ασκούνται μέσω ενός καθορισμένου τύπου επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, δεν καθιστούν τον καθορισμένο αυτόν τόπο μόνιμη εγκατάσταση, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου.

8. Ανεξάρτητα από τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου αυτού και τις διατάξεις του άρθρου 14, ένα πρόσωπο που είναι κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και διεξάγει δραστηριότητες σχετικά με την έρευνα, εξόρυξη ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων που βρίσκονται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος θεωρείται ότι διεξάγει, όσον αφορά αυτές τις δραστηριότητες, εργασία σ' αυτό το άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης ή μιας καθορισμένης βάσης που βρίσκεται μέσα σ' αυτό, εκτός αν αυτές οι δραστηριότητες διεξάγονται για χρονική περίοδο ή περιόδους που δεν ξεπερνούν τις ενενήντα (90) ημέρες συνολικά σε οποιαδήποτε περίοδο δώδεκα (12) μηνών. Για τους σκοπούς αυτής της παραγράφου:

α) Στην περίπτωση κατά την οποία μία επιχείρηση που ασκεί δραστηριότητες στο άλλο Κράτος συνδέεται με άλλη επιχείρηση και αυτή η άλλη επιχείρηση συνεχίζει ως μέρος του ίδιου

έργου τις ίδιες δραστηριότητες που διεξάγονται ή διεξάγονταν από την πρώτη αναφερόμενη επιχείρηση και οι δραστηριότητες που ασκούνται και από τις δύο επιχειρήσεις διαρκούν - όταν συνυπολογισθούν - για μια περίοδο που υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες σε οποιαδήποτε περίοδο δώδεκα (12) μηνών, τότε κάθε επιχείρηση θεωρείται ότι ασκεί τις δραστηριότητές της για περίοδο που υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες σε περίοδο δώδεκα (12) μηνών.

β) Δύο επιχειρήσεις θεωρούνται ότι συνδέονται μεταξύ τους αν η μία ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από την άλλη ή και οι δύο ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τρίτο πρόσωπο ή πρόσωπα.

9. Μία ασφαλιστική εταιρεία ενός Συμβαλλόμενου Κράτους θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος αν εισπράττει ασφάλιστρα σ' αυτό το άλλο Κράτος μέσω ενός πράκτορα - εκτός αυτού στον οποίο αναφέρεται η παράγραφος 7 - ή ασφαρίζει κινδύνους κειμένους σε αυτό το έδαφος μέσω ενός τέτοιου πράκτορα.

10. Μία επιχείρηση δεν θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος απλά και μόνο επειδή διεξάγει εργασίες σε αυτό το Κράτος μέσω μεσίτη, γενικού αντιπροσώπου με προμήθεια ή οποιουδήποτε άλλου ανεξάρτητου πράκτορα, εφόσον τα πρόσωπα αυτά ενεργούν μέσα στα συνήθη πλαίσια της δραστηριότητάς τους.

11. Το γεγονός ότι εταιρεία, που είναι κάτοικος σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, ελέγχει ή ελέγχεται από εταιρεία που είναι κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους ή διεξάγει εργασίες σ' αυτό το άλλο Κράτος (είτε μέσω μόνιμης εγκατάστασης είτε με άλλον τρόπο), δεν μπορεί αυτό και μόνο να καθιστά την καθεμία από τις εταιρείες μόνιμη εγκατάσταση της άλλης.

Άρθρο 6

ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

1. Εισόδημα που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από ακίνητη περιουσία (συμπεριλαμβανομένου και του εισοδήματος από γεωργική ή δασική δραστηριότητα) που βρίσκεται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, μπορεί να φορολογείται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Ο όρος "ακίνητη περιουσία" καθορίζεται σύμφωνα με τη νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο βρίσκεται η περιουσία αυτή. Ο όρος περιλαμβάνει σε κάθε περίπτωση τα παραρτήματα της ακίνητης περιουσίας, ζώα και εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και στη δασοκομία, δικαιώματα στα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις της γενικής νομοθεσίας για την έγγειο ιδιοκτησία, επικαρπία ακίνητης περιουσίας και δικαιώματα τα οποία παρέχουν προσόδους μεταβαλλόμενες ή πάγιες ως αντάλλαγμα για την εκμετάλλευση ή το δικαίωμα εκμετάλλευσης μεταλλευτικών κοιτασμάτων, πηγών και άλλων φυσικών πόρων. Πλοία, πλοίαρια και αεροπλάνα δεν θεωρούνται ως ακίνητη περιουσία.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται στο εισόδημα που προέρχεται από την άμεση χρήση, εκμίσθωση ή οποιαδήποτε άλλη μορφή χρήσης της ακίνητης περιουσίας.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 3 εφαρμόζονται επίσης στο εισόδημα από ακίνητη περιουσία μιας επιχείρησης και στο εισόδημα από ακίνητη περιουσία που χρησιμοποιείται για την άσκηση μη εξαρτημένων προσωπικών υπηρεσιών.

Άρθρο 7

ΚΕΡΔΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Τα κέρδη επιχείρησης του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους φορολογούνται μόνο στο Κράτος αυτό, εκτός αν η επιχείρηση ασκεί εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης σ' αυτό. Αν η επιχείρηση ασκεί εργασίες κατ' αυτόν τον τρόπο, τα κέρδη της επιχείρησης μπορούν να φορολογούνται στο άλλο Κράτος, αλλά μόνο ως προς το τμήμα αυτών, το οποίο αποδίδεται στη μόνιμη αυτή εγκατάσταση.

2. Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 3, στην περίπτωση κατά την οποία μία επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου

λόμενου Κράτους ασκεί εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος μέσω μόνιμης εγκατάστασης σ' αυτό, τότε σε καθένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη θεωρούνται ως κέρδη της μόνιμης αυτής εγκατάστασης τα κέρδη που υπολογίζεται ότι θα πραγματοποιούσε, αν αυτή ήταν μία ξεχωριστή και ανεξάρτητη επιχείρηση ασχολούμενη με την ίδια ή με παρόμοια δραστηριότητα κάτω από τις ίδιες ή παρόμοιες συνθήκες και συναλλάσσετε με την επιχείρηση της οποίας αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση κατ' ανεξάρτητο τρόπο.

3. Κατά τον καθορισμό των κερδών μιας μόνιμης εγκατάστασης αφαιρούνται τα έξοδα, συμπεριλαμβανομένων και των διοικητικών και γενικών διαχειριστικών εξόδων, που πραγματοποιούνται για τους σκοπούς της μόνιμης εγκατάστασης είτε στο Κράτος στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση είτε αλλού.

4. Κανένα κέρδος δεν θεωρείται ότι ανήκει σε μόνιμη εγκατάσταση για το λόγο ότι η μόνιμη εγκατάσταση πραγματοποίησε απλή αγορά αγαθών ή εμπορευμάτων για την επιχείρηση.

5. Για τους σκοπούς των προηγούμενων παραγράφων, τα κέρδη που αποδίδονται στη μόνιμη εγκατάσταση καθορίζονται με την ίδια μέθοδο κάθε χρόνο, εκτός αν υπάρχουν βάσιμοι και επαρκείς λόγοι για το αντίθετο.

6. Στις περιπτώσεις που στα κέρδη περιλαμβάνονται κατηγορίες εισοδήματος για τις οποίες γίνεται ιδιαίτερη μνεία σε άλλα άρθρα της παρούσας Σύμβασης, τότε οι διατάξεις των άρθρων αυτών δεν επηρεάζονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 8

ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

1. Εισόδημα που προκύπτει από την εκμετάλλευση πλοίου σε διεθνείς μεταφορές φορολογείται μόνο στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο είναι νηολογημένο το πλοίο.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1, το εισόδημα που αποκτά μία επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από την εκμετάλλευση πλοίου σε διεθνείς μεταφορές φορολογείται μόνο σ' αυτό το Συμβαλλόμενο Κράτος.

3. Εισόδημα που αποκτά μία επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από την εκμετάλλευση αεροσκάφους σε διεθνείς μεταφορές φορολογείται μόνο σ' αυτή τη χώρα.

4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται επίσης στα κέρδη από τη συμμετοχή σε ροοί, σε κοινοπρακτικής μορφής εκμετάλλευση ή σε πρακτορείο που λειτουργεί σε διεθνές επίπεδο.

Άρθρο 9

ΣΥΝΔΕΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Αν:

α) επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, στον έλεγχο ή στο κεφάλαιο μιας επιχείρησης του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, ή

β) τα ίδια πρόσωπα συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, στον έλεγχο ή στο κεφάλαιο επιχείρησης του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους και μιας επιχείρησης του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους και σε καθμία από τις περιπτώσεις αυτές επικρατούν ή επιβάλλονται μεταξύ των δύο επιχειρήσεων στις εμπορικές ή οικονομικές σχέσεις τους όροι διαφορετικοί από εκείνους που θα επικρατούσαν μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων, τότε οποιαδήποτε κέρδη τα οποία, αν δεν υπήρχαν οι όροι αυτοί, θα μπορούσαν να είχαν πραγματοποιηθεί από μία από τις επιχειρήσεις, αλλά λόγω αυτών των όρων δεν πραγματοποιήθηκαν, μπορούν να περιλαμβάνονται στα κέρδη αυτής της επιχείρησης και να φορολογούνται ανάλογα.

2. Αν ένα Συμβαλλόμενο Κράτος περιλαμβάνει στα κέρδη μιας επιχείρησης του Κράτους αυτού – και φορολογεί αναλόγως – κέρδη για τα οποία μια επιχείρηση του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους έχει φορολογηθεί στο άλλο Κράτος και τα κατ' αυτόν τον τρόπο περιληφθέντα κέρδη είναι κέρδη

τα οποία θα απεδίδοντο στην επιχείρηση του πρώτου μνημονευθέντος Κράτους αν οι τυχόμενοι μεταξύ των δύο επιχειρήσεων όροι ήταν οι ίδιοι, οι οποίοι θα ετίθεντο μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων, τότε αυτό το άλλο Κράτος προσαρμόζει αναλόγως το ποσό του φόρου, ο οποίος έχει επιβληθεί μέσα σ' αυτό πάνω σε εκείνα τα κέρδη. Κατά τον καθορισμό μιας τέτοιας προσαρμογής πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι υπόλοιπες διατάξεις αυτής της Σύμβασης και οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών να συμβουλευούνται η μία την άλλη αν παραστεί ανάγκη.

Άρθρο 10 ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

1. Μερισμάτα που καταβάλλονται από εταιρεία, η οποία είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, μπορούν να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Όμως τα μερίσματα αυτά μπορούν επίσης να φορολογούνται στο Συμβαλλόμενο Κράτος, του οποίου η εταιρεία που καταβάλλει τα μερίσματα είναι κάτοικος και σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του Κράτους, αλλά αν ο λήπτης είναι ο δικαιούχος των μερισμάτων, ο φόρος που επιβάλλεται μ' αυτόν τον τρόπο δεν πρέπει να υπερβαίνει:

α) Το 5% του ακαθάριστου ποσού των μερισμάτων αν ο δικαιούχος είναι εταιρεία (εκτός από προσωπικές εταιρείες) που κατέχει άμεσα τουλάχιστον 25% του κεφαλαίου της εταιρείας που καταβάλλει τα μερίσματα.

β) Το 15% του ακαθάριστου ποσού των μερισμάτων σε όλες τις άλλες περιπτώσεις.

Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών καθορίζουν με αμοιβαία συμφωνία τον τρόπο εφαρμογής αυτών των περιορισμών.

Η παρούσα παράγραφος δεν επηρεάζει τη φορολογία της εταιρείας σε σχέση με τα κέρδη από τα οποία καταβάλλονται τα μερίσματα.

3. Ο όρος "μερίσματα", όπως χρησιμοποιείται σ' αυτό το άρθρο, σημαίνει εισόδημα από μετοχές, μετοχές "επικαρπίας" ή δικαιώματα "επικαρπίας", μετοχές μεταλλείων, ιδρυτικούς τίτλους ή άλλα δικαιώματα συμμετοχής σε κέρδη (κεφαλαιουχικής εταιρείας), τα οποία δεν αποτελούν απαιτήσεις από χρέη, καθώς και το εισόδημα από άλλα εταιρικά δικαιώματα, το οποίο υπόκειται στην ίδια φορολογική μεταχείριση όπως και το εισόδημα από μετοχές, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία του Κράτους, του οποίου η εταιρεία που διενεργεί τη διανομή είναι κάτοικος.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται, αν ο δικαιούχος των μερισμάτων, ο οποίος είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους ασκεί εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, του οποίου η εταιρεία που καταβάλλει τα μερίσματα είναι κάτοικος, μέσω μόνιμης εγκατάστασης που βρίσκεται σ' αυτό ή αν παρέχει σ' αυτό το άλλο Κράτος μη εξαρτημένες προσωπικές υπηρεσίες από καθορισμένη βάση που βρίσκεται σ' αυτό και η συμμετοχή (HOLDING) δύναμει της οποίας καταβάλλονται τα μερίσματα συνδέεται ουσιαστικά μ' αυτήν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σ' αυτήν την περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 ή του άρθρου 14, ανάλογα με τη περίπτωση.

5. Αν μία εταιρεία που είναι κάτοικος ενός Συμβαλλόμενου Κράτους πραγματοποιεί κέρδη ή αποκτά εισοδήματα στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, το άλλο αυτό Κράτος μπορεί να μην επιβάλει κανένα φόρο στα μερίσματα που καταβάλλονται από την εταιρεία, εκτός αν τα μερίσματα αυτά καταβάλλονται σε κάτοικο του άλλου αυτού Κράτους ή αν η συμμετοχή (holding) δύναμει της οποίας καταβάλλονται τα μερίσματα συνδέεται ουσιαστικά με μία μόνιμη εγκατάσταση ή καθορισμένη βάση που βρίσκεται στο άλλο αυτό Κράτος, ούτε μπορεί να υπαγάγει τα αδιανέμητα κέρδη της εταιρείας σε φόρο επί αδιανέμητων κερδών ακόμη και αν τα καταβαλλόμενα μερίσματα ή τα αδιανέμητα κέρδη αποτελούνται εν όλω ή εν μέρει από κέρδη ή εισοδήματα που προκύπτουν σ' αυτό το άλλο Κράτος.

Άρθρο 11
ΤΟΚΟΙ

1. Τόκοι που προκύπτουν στο ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και καταβάλλονται σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους μπορούν να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Όμως αυτοί οι τόκοι δύνανται να φορολογούνται επίσης στο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο προκύπτουν και σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κράτους αυτού, αλλά, αν ο λήπτης είναι ο δικαιούχος των τόκων, ο φόρος που επιβάλλεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν υπερβαίνει το 8% του ακαθάριστου ποσού των τόκων.

3. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου 2, τόκοι που προκύπτουν στο ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και προέρχονται από την Κυβέρνηση του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών υποδιαίρεσεων και τοπικών αρχών, την Κεντρική Τράπεζα αυτού του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους ή χρηματοδοτικούς οργανισμούς που εκτελούν λειτουργίες κυβερνητικής φύσεως, εξαιρούνται από το φόρο στο πρώτο μνημονευόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος.

4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3, οι όροι "Κεντρική Τράπεζα και Χρηματοδοτικοί Οργανισμοί" που εκτελούν λειτουργίες κυβερνητικής φύσεως σημαίνουν:

- α) Στην περίπτωση της Κορέας:
 - (αα) την Τράπεζα της Κορέας,
 - (ββ) την Τράπεζα Εξαγωγών - Εισαγωγών της Κορέας,
 - (γγ) την Τράπεζα Επενδύσεων της Κορέας.
- β) Στην περίπτωση της Ελληνικής Δημοκρατίας:
 - (αα) την Τράπεζα της Ελλάδος,
 - (ββ) τον Οργανισμό Προώθησης Εξαγωγών,
 - (γγ) την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Αναπτύξεως.

5. Ο όρος "τόκοι", όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο αυτό σημαίνει εισόδημα από απαιτήσεις χρεών κάθε είδους, είτε εξασφαλίζονται είτε όχι με υποθήκη και είτε παρέχουν είτε δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη του οφειλέτη και ιδιαίτερα εισόδημα από κρατικά χρεόγραφα και εισοδήμα από ομολογίες με ή χωρίς ασφάλεια, περιλαμβανομένων και των δώρων (PREMIUMS) και βραβείων τα οποία συνεπάγονται τα κρατικά χρεόγραφα και οι ομολογίες.

6. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται αν ο δικαιούχος των τόκων που είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, ασκεί εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο προκύπτουν οι τόκοι μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης σ' αυτό ή αν παρέχει στο άλλο Κράτος μη εξαρτημένες προσωπικές υπηρεσίες από καθορισμένη βάση σ' αυτή και η απαίτηση χρέους σε σχέση με την οποία καταβάλλονται οι τόκοι, συνδέεται ουσιαστικά με αυτήν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σ' αυτήν την περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 ή του άρθρου 14, ανάλογα με την περίπτωση.

7. Τόκοι θεωρούνται ότι προκύπτουν στο ένα Συμβαλλόμενο Κράτος όταν ο καταβάλλων είναι το ίδιο το Κράτος, μια πολιτική υποδιαίρεση, μια τοπική αρχή ή κάτοικος του Κράτους αυτού. Αν όμως το πρόσωπο που καταβάλλει τους τόκους, είτε αυτό είναι ή όχι κάτοικος του ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη, έχει σ' ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη μια μόνιμη εγκατάσταση ή μία καθορισμένη βάση, σε σχέση με την οποία προέκυψε η οφειλή για την οποία καταβάλλονται οι τόκοι και οι τόκοι αυτοί βαρύνουν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση, τότε οι τόκοι αυτοί θεωρούνται ότι προκύπτουν στο Κράτος στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση ή η καθορισμένη βάση.

8. Σε περίπτωση που λόγω ειδικής σχέσης μεταξύ του καταβάλλοντος και του δικαιούχου ή μεταξύ αυτών των δύο και κάποιου άλλου προσώπου, το ποσό των τόκων, λαμβανομένης υπόψη της απαίτησης για την οποία καταβάλλονται, υπερβαίνει το ποσό που θα είχε συμφωνηθεί μεταξύ του οφειλέτη και του δικαιούχου ελλείψει μιας τέτοιας σχέσης, οι διατάξεις του άρθρου εφαρμόζονται μόνο στο τελευταίο

μνημονευόμενο ποσό. Σ' αυτήν την περίπτωση, το υπερβάλλον μέρος των πληρωμών φορολογείται σύμφωνα με τη νομοθεσία κάθε Συμβαλλόμενου Κράτους, λαμβανομένων υπόψη και των λοιπών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 12
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

1. Δικαιώματα, που προκύπτουν στο ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και καταβάλλονται σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, μπορεί να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Όμως τα δικαιώματα αυτά μπορεί να φορολογούνται επίσης και στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο προκύπτουν και σύμφωνα με τη νομοθεσία του Κράτους αυτού, αλλά, αν ο λήπτης είναι ο δικαιούχος των δικαιωμάτων, ο φόρος που επιβάλλεται κατ' αυτόν τον τρόπο δεν υπερβαίνει το 10% του ακαθάριστου ποσού των δικαιωμάτων. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών καθορίζουν με αμοιβαία συμφωνία τον τρόπο εφαρμογής αυτού του περιορισμού.

3. Ο όρος "δικαιώματα" όπως χρησιμοποιείται στο άρθρο αυτό, σημαίνει: πληρωμές κάθε είδους που εισπράττονται ως αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης οποιουδήποτε δικαιώματος αναπαραγωγής, φιλολογικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής εργασίας, περιλαμβανομένων κινηματογραφικών ταινιών και ταινιών ή μαγνητοταινιών για τηλεοπτικές ή ραδιοφωνικές εκπομπές, οποιασδήποτε ευρεσιτεχνίας, εμπορικού σήματος, σχεδίου ή τύπου, μηχανολογικού σχεδίου, μυστικού τύπου ή διαδικασίας παραγωγής ή για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης, βιομηχανικού, εμπορικού ή επιστημονικού εξοπλισμού ή για πληροφορίες που αφορούν βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική εμπειρία.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζονται αν ο δικαιούχος των δικαιωμάτων, που είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, διεξάγει εργασίες στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο προκύπτουν τα δικαιώματα, μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης που βρίσκεται σ' αυτό ή αν παρέχει στο άλλο Κράτος μη εξαρτημένες προσωπικές υπηρεσίες από καθορισμένη βάση που ευρίσκεται σ' αυτό και το δικαίωμα ή η περιουσία, σε σχέση με την οποία καταβάλλονται τα δικαιώματα, συνδέεται ουσιαστικά μ' αυτήν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σ' αυτήν την περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 ή του άρθρου 14, ανάλογα με την περίπτωση.

5. Δικαιώματα θεωρούνται ότι προκύπτουν σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος όταν ο καταβάλλων είναι αυτό το ίδιο το Κράτος, μια πολιτική υποδιαίρεση, μια τοπική αρχή ή κάτοικος αυτού του Κράτους. Όταν όμως το πρόσωπο που καταβάλλει τα δικαιώματα, ανεξάρτητα από το αν είναι ή όχι κάτοικος ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη, διατηρεί σ' ένα Συμβαλλόμενο Κράτος μόνιμη εγκατάσταση ή καθορισμένη βάση, σε σχέση με την οποία προέκυψε η υποχρέωση καταβολής των δικαιωμάτων και τα δικαιώματα αυτά βαρύνουν αυτήν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση, τότε τα δικαιώματα αυτά θεωρούνται ότι προκύπτουν στο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση ή η καθορισμένη βάση.

6. Σε περίπτωση που λόγω ειδικής σχέσης μεταξύ του καταβάλλοντος και του δικαιούχου ή μεταξύ αυτών των δύο και κάποιου άλλου προσώπου, το ποσό των δικαιωμάτων που καταβλήθηκε, λαμβάνοντας υπόψη τη χρήση, το δικαίωμα χρήσης ή τις πληροφορίες, για τις οποίες αυτά καταβάλλονται, υπερβαίνει το ποσό, το οποίο θα είχε συμφωνηθεί μεταξύ του καταβάλλοντος και του δικαιούχου ελλείψει μιας τέτοιας σχέσης, οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται μόνο στο τελευταίο μνημονευόμενο ποσό. Σε αυτήν την περίπτωση, το υπερβάλλον μέρος των πληρωμών φορολογείται σύμφωνα με τη νομοθεσία καθενός Συμβαλλόμενου Κράτους, λαμβανομένων υπόψη των λοιπών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

Άρθρο 13
ΩΦΕΛΕΙΑ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1. Ωφέλεια που αποκτάται από κάτοικο ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από την εκποίηση ακίνητης περιουσίας, που καθορίζεται στο άρθρο 6 και ευρίσκεται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, μπορεί να φορολογηθεί σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Ωφέλεια από την εκποίηση κινητής περιουσίας που αποτελεί μέρος της επαγγελματικής περιουσίας μιας μόνιμης εγκατάστασης που διατηρεί μια επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος ή κινητής περιουσίας που ανήκει σε καθορισμένη βάση την οποία κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους διατηρεί στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος για το σκοπό της άσκησης μη εξαρτημένων προσωπικών υπηρεσιών, περιλαμβανομένης της ωφέλειας από την εκποίηση μιας τέτοιας μόνιμης εγκατάστασης (μόνης ή μαζί με όλη την επιχείρηση) ή μιας τέτοιας καθορισμένης βάσης, μπορεί να φορολογείται στο άλλο αυτό Κράτος.

3. Ωφέλεια από την εκποίηση πλοίων ή αεροσκαφών που εκτελούν διεθνείς μεταφορές ή κινητής περιουσίας που ανήκει στην επιχείρηση που εκμεταλλεύεται αυτά τα πλοία ή αεροσκάφη φορολογείται μόνο στο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο τα κέρδη από την εκμετάλλευση των εν λόγω πλοίων ή αεροσκαφών φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 της Σύμβασης αυτής.

4. Ωφέλεια από την εκποίηση οποιασδήποτε περιουσίας, εκτός από εκείνη που αναφέρεται στις παραγράφους 1, 2 και 3, φορολογείται μόνο στο Συμβαλλόμενο Κράτος, του οποίου είναι κάτοικος το πρόσωπο που εκποιεί την εν λόγω περιουσία.

Άρθρο 14

ΜΗ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισόδημα, που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από επαγγελματικές υπηρεσίες ή άλλες μη εξαρτημένες δραστηριότητες, φορολογείται μόνο σ' αυτό το Κράτος, εκτός αν αυτός διατηρεί κατά συνήθη τρόπο καθορισμένη βάση στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος για το σκοπό της άσκησης των δραστηριοτήτων του. Αν αυτός διατηρεί μια τέτοια καθορισμένη βάση, το εισόδημα μπορεί να φορολογείται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, αλλά μόνο κατά το ποσό που ανήκει σ' αυτήν την καθορισμένη βάση.

2. Ο όρος "επαγγελματικές υπηρεσίες" περιλαμβάνει ειδικά μη εξαρτημένες επιστημονικές, φιλολογικές, καλλιτεχνικές, εκπαιδευτικές ή διδακτικές δραστηριότητες, όπως επίσης και τις μη εξαρτημένες δραστηριότητες των ιατρών, δικηγόρων, μηχανικών, αρχιτεκτόνων, οδοντιάτρων και λογιστών.

Άρθρο 15

ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 16, 18, 19, 20 και 21, μισθοί, ημερομίσθια και άλλες αμοιβές παρόμοιας φύσης, που αποκτώνται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για εξαρτημένη εργασία, φορολογούνται μόνο στο Κράτος αυτό, εκτός αν η εν λόγω εργασία ασκείται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος. Αν η εργασία αυτή ασκείται με αυτόν τον τρόπο, η αμοιβή που αποκτάται απ' αυτήν μπορεί να φορολογείται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις της παραγράφου 1, αμοιβή που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για εξαρτημένη εργασία που ασκείται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, φορολογείται μόνο στο πρώτο μνημονευόμενο Κράτος, αν:

α) ο δικαιούχος της αμοιβής ευρίσκεται στο άλλο Κράτος για χρονική περίοδο ή περιόδους που δεν υπερβαίνουν συνολικά τις 183 ημέρες σε οποιαδήποτε δωδεκάμηνη περίοδο, και

β) η αποζημίωση καταβάλλεται από ή για λογαριασμό εργοδότη, ο οποίος δεν είναι κάτοικος του άλλου Κράτους, και

γ) η αμοιβή δεν βαρύνει μόνιμη εγκατάσταση ή καθορισμένη βάση, την οποία ο εργοδότης διατηρεί στο άλλο Κράτος.

3. Ανεξάρτητα από τις προηγούμενες διατάξεις του παρό-

ντος άρθρου, αμοιβή που αποκτάται για εξαρτημένη εργασία που ασκείται πάνω σε πλοίο ή αεροσκάφος σε διεθνείς μεταφορές, μπορεί να φορολογείται στο Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο τα κέρδη από την εκμετάλλευση του πλοίου ή του αεροσκάφους φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8 της παρούσας Σύμβασης.

4. Ανεξάρτητα από τις προηγούμενες διατάξεις του παρόντος άρθρου, μισθοί, ημερομίσθια και άλλες αμοιβές που αποκτώνται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους που έχουν σχέση με απασχόληση συνδεδεμένη με δραστηριότητες αναφερόμενες στην παράγραφο 8 του άρθρου 5 και οι οποίες ενεργούνται μέσω μόνιμης εγκατάστασης ή καθορισμένης βάσης στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, μπορούν να φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

Άρθρο 16

ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Αμοιβές διοικητικού συμβουλίου και άλλες παρόμοιες πληρωμές που αποκτώνται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους με την ιδιότητά του ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου μιας εταιρείας, η οποία είναι κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, φορολογούνται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

Άρθρο 17

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΕΣ

1. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των άρθρων 14 και 15, εισόδημα που αποκτάται από κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους ως προσώπου που παρέχει υπηρεσίες ψυχαγωγίας, όπως καλλιτέχνης θεάτρου, κινηματογράφου, ραδιοφώνου ή τηλεόρασης ή μουσικός ή ως αθλητής, από προσωπικές δραστηριότητές του, που ασκούνται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, φορολογείται σ' αυτό το άλλο Κράτος.

2. Στην περίπτωση κατά την οποία εισόδημα από την άσκηση προσωπικών δραστηριοτήτων ενός προσώπου, που παρέχει υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή ενός αθλητή, με την ιδιότητά του αυτήν, δεν περιέρχεται σ' αυτό το ίδιο πρόσωπο που παρέχει τις υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή στον ίδιο τον αθλητή, αλλά σε άλλο πρόσωπο, το εισόδημα αυτό μπορεί, ανεξάρτητα από τις διατάξεις των άρθρων 7, 14 και 15, να φορολογείται στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο ασκούνται οι δραστηριότητες του προσώπου που παρέχει υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή του αθλητή.

3. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, εισόδημα που αποκτάται από πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες ψυχαγωγίας ή από αθλητές οι οποίοι είναι κάτοικοι του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους από τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, κάτω από ένα ειδικό πρόγραμμα πολιτιστικών ανταλλαγών που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των Κυβερνήσεων των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών, εξαιρούνται του φόρου στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος.

Άρθρο 18

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΕΣ

1. Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 19, συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται σε κάτοικο του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους για υπηρεσίες που πρόσφερε στο παρελθόν, καθώς και κάθε παροχή που καταβάλλεται σε αυτόν τον κάτοικο φορολογούνται μόνο σε αυτό το Κράτος.

2. Ο όρος "παροχή" σημαίνει ένα καθορισμένο ποσό πληρωτέο περιοδικά σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα εφ' όρου ζωής ή κατά τη διάρκεια προσδιορισμένης ή βεβαιωμένης χρονικής περιόδου λόγω υποχρέωσης για την πραγματοποίηση των πληρωμών έναντι επαρκούς και πλήρους χρηματικού ανταλλάγματος ή ανταλλάγματος δεκτικού αποτιμήσεως σε χρήμα.

Άρθρο 19
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. (α) Αμοιβές, εκτός από σύνταξη, που καταβάλλονται από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρέχονται προς αυτό το Κράτος ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού, φορολογούνται μόνο σ' αυτό το Κράτος.

(β) Εν τούτοις, τέτοιες αμοιβές φορολογούνται μόνο στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος αν οι υπηρεσίες παρέχονται εντός αυτού του Κράτους και το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος αυτού του Κράτους και:

αα) είναι υπήκοος αυτού του Κράτους ή

ββ) δεν έγινε υπήκοος του Κράτους αυτού αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της παροχής υπηρεσιών.

2. (α) Οποιαδήποτε σύνταξη που καταβάλλεται από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού ή από Ταμεία που συστάθηκαν από αυτό σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που προσέφερε προς το Κράτος αυτό ή υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού φορολογείται μόνο στο Κράτος αυτό.

(β) Εν τούτοις, μιά τέτοια σύνταξη φορολογείται μόνο στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος αν το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος του Κράτους αυτού.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 15, 16 και 18 εφαρμόζονται σε αμοιβές και συντάξεις για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε σχέση με επιχειρηματική δραστηριότητα που διεξάγεται από ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη ή πολιτική υποδιαίρεση ή τοπική αρχή αυτού.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 αυτού του άρθρου εφαρμόζονται παρομοίως σε σχέση με αμοιβές ή συντάξεις που καταβάλλονται από:

α) στην περίπτωση της Κορέας:

την Τράπεζα της Κορέας, την Τράπεζα Εισαγωγών-Εξαγωγών της Κορέας, την Τράπεζα Ανάπτυξης της Κορέας και τον Οργανισμό Προώθησης Εμπορίου της Κορέας,

β) στην περίπτωση της Ελληνικής Δημοκρατίας:

την Τράπεζα της Ελλάδος, τον Οργανισμό Προώθησης Εξαγωγών και την Ελληνική Τράπεζα Βιομηχανικής Ανάπτυξης.

Άρθρο 20
ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

Χρηματικά ποσά, τα οποία σπουδαστής ή μαθητευόμενος σε επάγγελμα, ο οποίος είναι ή ήταν, αμέσως πριν τη μετάβασή του σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, κάτοικος του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους και ο οποίος βρίσκεται στο πρώτο μνημονευόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της εκπαίδευσης ή εξάσκησής του, λαμβάνει για το σκοπό της συντήρησης, εκπαίδευσης ή εξάσκησής του, δεν φορολογούνται σ' αυτό το Κράτος, με την προϋπόθεση ότι τα καταβαλλόμενα αυτά ποσά προκύπτουν από πηγές που βρίσκονται εκτός του Κράτους αυτού.

Άρθρο 21
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ

Ένα φυσικό πρόσωπο που είναι ή ήταν κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους αμέσως πριν τη μετάβασή του στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, το οποίο, με πρόσκληση Πανεπιστημίου, κολεγίου, σχολής ή παρόμοιου άλλου εκπαιδευτικού ιδρύματος ή ερευνητικού οργανισμού, που είναι αναγνωρισμένο ως μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, από την Κυβέρνηση του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, επισκέπτεται το άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την ημερομηνία της πρώτης άφιξης στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της διδασκαλίας ή έρευνας ή και για τους δύο σκοπούς σε έναν τέτοιο Οργανισμό, απαλλάσσεται της φορολογίας στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος για την αποζημίωση αυτής της διδασκαλίας ή έρευνας.

Άρθρο 22
ΑΛΛΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

1. Εισοδήματα κατοίκου ενός από τα Συμβαλλόμενα Κράτη, οπουδήποτε και αν προκύπτουν, τα οποία δεν ρυθμίζονται στα προηγούμενα άρθρα της παρούσας Σύμβασης, φορολογούνται μόνο στο Κράτος αυτό.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται στο εισόδημα, με εξαίρεση το εισόδημα από ακίνητη περιουσία, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 6, αν ο δικαιούχος αυτού του εισοδήματος, ο οποίος είναι κάτοικος του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, διεξάγει επιχείρηση στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος μέσω μόνιμης σ' αυτό εγκατάστασης ή παρέχει σ' αυτό το άλλο Κράτος μη εξαρτημένες προσωπικές υπηρεσίες από καθορισμένη βάση που βρίσκεται σ' αυτό και το δικαίωμα ή η περιουσία σε σχέση με την οποία καταβάλλεται το εισόδημα συνδέεται ουσιαστικά με αυτήν τη μόνιμη εγκατάσταση ή την καθορισμένη βάση. Σε αυτήν την περίπτωση έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 7 ή 14, ανάλογα με την περίπτωση.

Άρθρο 23
ΑΠΟΦΥΓΗ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

1. Στην περίπτωση κατοίκου της Κορέας, η διπλή φορολογία αποτρέπεται ως ακολούθως:

Σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους της Κορέας, όσον αφορά την έκπτωση ως πίστωση από το φόρο της Κορέας του φόρου που καταβάλλεται σε άλλο Κράτος εκτός της Κορέας (το οποίο δεν επηρεάζει τη βασική αρχή του παρόντος), ο ελληνικός φόρος που καταβάλλεται (εξαιρουμένων, στην περίπτωση των μερισμάτων, του φόρου που καταβάλλεται όσον αφορά κέρδη από τα οποία καταβάλλονται τα μερίσματα), σύμφωνα με τους νόμους της Ελληνικής Δημοκρατίας και σύμφωνα με αυτήν τη Σύμβαση, είτε απευθείας είτε με έκπτωση, όσον αφορά εισόδημα από πηγές της Ελληνικής Δημοκρατίας, εκπίπτονται ως πίστωση από το φόρο της Κορέας που καταβάλλεται όσον αφορά αυτό το εισόδημα. Εν τούτοις αυτή η πίστωση δεν υπερβαίνει το μέρος του Κορεάτικου φόρου που αντιστοιχεί στο εισόδημα από ελληνικές πηγές σε σχέση με το συνολικό εισόδημα που φορολογείται στην Κορέα.

2. Στην περίπτωση της Ελληνικής Δημοκρατίας, η διπλή φορολογία αποτρέπεται ως ακολούθως:

Στην περίπτωση κατά την οποία κάτοικος της Ελληνικής Δημοκρατίας αποκτά εισόδημα το οποίο, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης, δύναται να φορολογηθεί στην Κορέα, η Ελληνική Δημοκρατία αναγνωρίζει ως έκπτωση από τον Ελληνικό φόρο εισοδήματος, αυτού του κατοίκου, ποσό ίσο με το φόρο εισοδήματος που καταβλήθηκε στην Κορέα. Εν τούτοις, η έκπτωση αυτή δεν υπερβαίνει το μέρος του ελληνικού φόρου, όπως υπολογίστηκε πριν από την έκπτωση, που αντιστοιχεί στο εισόδημα το οποίο δύναται να φορολογηθεί στην Κορέα.

3. Για τους σκοπούς των παραγράφων 1 και 2 ο φόρος που καταβάλλεται για μερίσματα, τόκους και δικαιώματα σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος θεωρείται ότι περιλαμβάνει το φόρο που είναι πληρωτέος σε αυτό το Κράτος, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης, αλλά δεν έχει καταβληθεί σε αυτήν τη χώρα σε εφαρμογή των προγραμμάτων φορολογικών κινήτρων για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης.

Άρθρο 24
ΜΗ ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ

1. Οι υπήκοοι του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους δεν υπόκεινται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος σε οποιαδήποτε φορολογία ή οποιαδήποτε σχετική επιβάρυνση, η οποία είναι διαφορετική ή περισσότερο επαχθής από τη φορολογία και τις σχετικές επιβαρύνσεις στις οποίες υπόκεινται ή μπορεί να υπαχθούν οι υπήκοοι του άλλου αυτού Κράτους κάτω από τις ίδιες συνθήκες. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 1,

η διάταξη αυτή εφαρμόζεται επίσης σε πρόσωπα τα οποία δεν είναι κάτοικοι ενός ή και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών.

2. Μη υπήκοοι που είναι κάτοικοι του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους δεν υπόκεινται σε κανένα Συμβαλλόμενο Κράτος σε οποιαδήποτε φορολογία ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση άμεσα συνδεδεμένη, η οποία είναι διαφορετική ή περισσότερο επαχθής από τη φορολογία και τις συνδεδεμένες μ' αυτή επιβαρύνσεις, στην οποία οι υπήκοοι του ενδιαφερόμενου Κράτους κάτω από τις ίδιες συνθήκες υπόκεινται ή είναι δυνατόν να υπαχθούν.

3. Η φορολογία που επιβάλλεται σε μόνιμη εγκατάσταση, την οποία επιχείρηση ενός Συμβαλλόμενου Κράτους διατηρεί στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος δεν θα είναι λιγότερο ευνοϊκή στο άλλο αυτό Κράτος από τη φορολογία που επιβάλλεται σε επιχειρήσεις του άλλου αυτού Κράτους με τις ίδιες δραστηριότητες.

Η παρούσα διάταξη δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι υποχρεώνει ένα Συμβαλλόμενο Κράτος να χορηγεί σε κατοίκους του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους οποιεσδήποτε προσωπικές εκπτώσεις, απαλλαγές και μειώσεις για φορολογικούς σκοπούς, λόγω προσωπικής καταστάσεως ή οικογενειακών υποχρεώσεων, τις οποίες παρέχει στους δικούς του κατοίκους.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 9, της παραγράφου 8 του άρθρου 11 και της παραγράφου 6 του άρθρου 12, τόκοι, δικαιώματα και άλλες πληρωμές που καταβάλλονται από επιχείρηση του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους σε κάτοικο του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών της εν λόγω επιχείρησης, εκπίπτουν με τους ίδιους όρους σαν να είχαν καταβληθεί σε κάτοικο του πρώτου μνημονευόμενου Κράτους.

5. Επιχειρήσεις του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, των οποίων το κεφάλαιο εν όλω ή εν μέρει ανήκει ή ελέγχεται άμεσα ή έμμεσα από έναν ή περισσότερους κατοίκους του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, δεν υποβάλλονται στο πρώτο μνημονευόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος σε οποιαδήποτε φορολογία ή οποιαδήποτε σχετική με αυτήν επιβάρυνση, η οποία είναι διαφορετική ή περισσότερο επαχθής από τη φορολογία και τις σχετικές επιβαρύνσεις στις οποίες υποβάλλονται ή μπορούν να υποβληθούν άλλες παρόμοιες επιχειρήσεις του πρώτου μνημονευόμενου Κράτους.

6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται, ανεξάρτητα από διατάξεις του άρθρου 2, σε φόρους κάθε είδους και μορφής.

Άρθρο 25

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΜΟΙΒΑΙΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

1. Στις περιπτώσεις που ένα πρόσωπο θεωρεί ότι οι ενέργειες ενός ή και των δύο Συμβαλλόμενων Κρατών συνεπάγονται γι' αυτό την επιβολή φορολογίας η οποία δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις αυτής της Σύμβασης, μπορεί, ανεξάρτητα από τα μέσα θεραπείας που προβλέπονται από την εσωτερική νομοθεσία αυτών των Κρατών, να θέσει την περίπτωση του υπόψη της αρμόδιας αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους του οποίου είναι κάτοικος ή, αν εφαρμόζεται γι' αυτό το πρόσωπο η παράγραφος 1 του άρθρου 24 της αρμόδιας αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους του οποίου είναι υπήκοος. Η περίπτωση αυτή πρέπει να τεθεί υπόψη της ως άνω αρμόδιας αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους μέσα σε τρία (3) έτη από την πρώτη κοινοποίηση της πράξης καταλογισμού φόρου, η επιβολή του οποίου δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της Σύμβασης.

2. Η αρμόδια αρχή προσπαθεί, αν θεωρεί βάσιμη την ένσταση και η ίδια δεν μπορεί να δώσει ικανοποιητική λύση, να επιλύσει τη διαφορά με αμοιβαία συμφωνία με την αρμόδια αρχή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, με σκοπό την αποφυγή της φορολογίας που δεν είναι σύμφωνη με τη Σύμβαση.

Οποιαδήποτε συμφωνία επιτυγχάνεται, εφαρμόζεται ανεξάρτητα από τους οποιουσδήποτε χρονικούς περιορισμούς της εσωτερικής νομοθεσίας των Συμβαλλόμενων Κρατών.

3. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών προσπαθούν να επιλύουν με αμοιβαία συμφωνία οποιεσδήποτε δυσχέρειες ή αμφιβολίες ανακύπτουν ως προς την ερμηνεία και την εφαρμογή της Σύμβασης. Μπορούν επίσης να συσκέπτονται από κοινού για την εξάλειψη της διπλής φορολογίας σε περιπτώσεις που δεν προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση.

4. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους απευθείας με σκοπό να φθάσουν σε μία συμφωνία με την έννοια των προηγούμενων παραγράφων. Στην περίπτωση κατά την οποία κρίνεται σκόπιμο για την επίτευξη συμφωνίας να λάβει χώρα προφορική ανταλλαγή απόψεων, αυτή η ανταλλαγή μπορεί να γίνει μέσω μιας επιτροπής αποτελούμενης από αντιπροσώπους των αρμόδιων αρχών των Συμβαλλόμενων Κρατών.

Άρθρο 26

ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Οι αρμόδιες αρχές των Συμβαλλόμενων Κρατών ανταλλάσσουν πληροφορίες, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της Σύμβασης και των εσωτερικών νομοθεσιών των Συμβαλλόμενων Κρατών σε σχέση με τους φόρους που καλύπτονται από την παρούσα Σύμβαση, στο μέτρο που η φορολογία σύμφωνα με αυτές δεν είναι αντίθετη με τη Σύμβαση. Η ανταλλαγή πληροφοριών δεν περιορίζεται από το άρθρο 1. Οποιαδήποτε πληροφορίες που λαμβάνονται από ένα Συμβαλλόμενο Κράτος θεωρούνται ως απόρρητες κατά τον ίδιο τρόπο όπως οι πληροφορίες που συλλέγονται σύμφωνα με την εσωτερική νομοθεσία του Κράτους αυτού και αποκαλύπτονται μόνο σε πρόσωπα ή αρχές (συμπεριλαμβανομένων των δικαστηρίων και των διοικητικών οργάνων) που σχετίζονται με τη βε-βαίωση ή είσπραξη, την αναγκαστική εκτέλεση ή δίωξη ή την εκδίκαση προσφυγών, αναφορικά με τους φόρους που καλύπτονται από τη Σύμβαση. Τα πρόσωπα αυτά ή οι αρχές χρησιμοποιούν τις πληροφορίες μόνο για τους ως άνω σκοπούς. Μπορούν να αποκαλύπτουν τις πληροφορίες στο δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίω διαδικασία ή σε δικαστικές αποφάσεις.

2. Σε καμιά περίπτωση οι διατάξεις της παραγράφου 1 δεν ερμηνεύονται κατά τρόπο ώστε να επιβάλλουν σε ένα από τα Συμβαλλόμενα Κράτη την υποχρέωση:

α) να λαμβάνει διοικητικά μέτρα αντίθετα με τη νομοθεσία και τη διοικητική πρακτική αυτού ή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

β) να παρέχει πληροφορίες που δεν μπορούν να αποκτηθούν σύμφωνα με τη νομοθεσία ή κατά τη συνήθη πρακτική της διοίκησης αυτού ή του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους,

γ) να παρέχει πληροφορίες που να αποκαλύπτουν οποιοδήποτε συναλλακτικό, επιχειρηματικό, βιομηχανικό, εμπορικό ή επαγγελματικό απόρρητο ή παραγωγική διαδικασία ή πληροφορία, η αποκάλυψη των οποίων θα ήταν αντίθετη με κανόνα δημόσιας τάξης (ordre public).

Άρθρο 27

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΞΕΝΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ

Η παρούσα Σύμβαση δεν επηρεάζει τα φορολογικά προνόμια των διπλωματικών αντιπροσώπων ή των προξενικών λειτουργιών τα οποία παρέχονται από τους γενικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου ή σύμφωνα με τις διατάξεις ειδικών συμφωνιών.

Άρθρο 28

ΘΕΣΗ ΣΕ ΙΣΧΥ

1. Η Σύμβαση αυτή θα επικυρωθεί και τα έγγραφα επικύρωσης θα ανταλλαγούν το ταχύτερο δυνατό. Η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την τριακοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία ανταλλαγής των εγγράφων επικύρωσης.

2. Αυτή η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ ειδικότερα:

α) αναφορικά με τους παρακρατούμενους φόρους, κατά ή μετά την 1η Ιανουαρίου του ημερολογιακού έτους του επομένου εκείνου, από το οποίο αυτή η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ, και

β) αναφορικά με τους λοιπούς φόρους, για οικονομικά έτη που αρχίζουν κατά την ή μετά την 1η Ιανουαρίου του επομένου ημερολογιακού έτους που ακολουθεί το έτος μέσα στο οποίο τίθεται σε ισχύ αυτή η Σύμβαση.

Άρθρο 29
ΛΗΞΗ

Η Σύμβαση αυτή παραμένει σε ισχύ επ' αόριστο, αλλά οποιοδήποτε από τα Συμβαλλόμενα Κράτη μπορεί, κατά την ή πριν από την 30ή ημέρα του Ιουνίου οποιουδήποτε ημερολογιακού έτους μετά το πέμπτο έτος, που ακολουθεί το έτος μέσα στο οποίο τα έγγραφα επικύρωσης έχουν ανταλλαγεί, να επιδώσει στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, μέσω διπλωματικής οδού, γραπτή καταγγελία λήξης και, σε αυτή την περίπτωση, η παρούσα Σύμβαση παύει να έχει ισχύ:

α) αναφορικά με τους παρακρατούμενους στην πηγή φόρους, κατά την ή μετά από την 1η Ιανουαρίου του επομένου ημερολογιακού έτους που ακολουθεί το έτος μέσα στο οποίο επιδίδεται η καταγγελία, και

β) αναφορικά με τους λοιπούς φόρους, για οικονομικά έτη που αρχίζουν κατά την ή μετά την 1η Ιανουαρίου του επομένου ημερολογιακού έτους που ακολουθεί το έτος μέσα στο οποίο επιδίδεται αυτή η καταγγελία.

ΣΕ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ των ανωτέρω, οι υπογράφοντες νόμιμα εξουσιοδοτημένοι από τις αντίστοιχες Κυβερνήσεις τους γι' αυτό, υπέγραψαν αυτή τη Σύμβαση.

Έγινε σε δύο πρωτότυπα στην Αθήνα την 20ή ημέρα του Μαρτίου του 1995 στην ελληνική, κορεατική και αγγλική γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Σε περίπτωση διάστασης ερμηνείας, το αγγλικό κείμενο υπερισχύει.

Για την Κυβέρνηση
της Ελληνικής Δημοκρατίας

Για την Κυβέρνηση
της Δημοκρατίας της
Κορέας

(υπογραφή)

(υπογραφή)

Αλέξανδρος Παπαδόπουλος
Υπουργός Οικονομικών

Seung-Hwan Lee
Πληρεξούσιος Υπουργός

**CONVENTION BETWEEN THE HELLENIC REPUBLIC
AND THE REPUBLIC OF KOREA
FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION
AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH
RESPECT TO TAXES ON INCOME**

The Government of the Hellenic Republic and the
Government of the Republic of Korea,

Desiring to conclude a Convention for the avoidance of
double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to
taxes on income,

Have agreed as follows :

Article 1

PERSONAL SCOPE

This Convention shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Convention shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income or on elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, as well as taxes on capital appreciation.

3. The existing taxes to which the Convention shall apply are in particular:

a) In the case of the Hellenic Republic:

- (i) the income tax on natural persons; and
- (ii) the income tax on legal persons;
(hereinafter referred to as "Greek tax").

b) In the case of Korea :

- (i) the income tax;
- (ii) the corporation tax; and
- (iii) the inhabitant tax,
(hereinafter referred to as "Korean tax").

4. The Convention shall apply also to any identical or substantially similar taxes which are imposed after the date of signature of the Convention in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any substantial changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Convention, unless the context otherwise requires :

a) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean the Hellenic Republic or Korea, as the context requires;

b) the term "Hellenic Republic" comprises the territory of the Hellenic Republic and the part of the sea-bed and its subsoil under the Mediterranean Sea, over which the Hellenic Republic has sovereign rights in accordance with international law for the purpose of exploration, extraction or exploitation of the natural resources of such areas;

c) the term "Korea" means the territory of the Republic of Korea including any area adjacent to the territorial sea of the Republic of Korea which, in accordance with international law, has been or may hereafter be designated under the laws of the Republic of Korea as an area within which the sovereign rights of the Republic of Korea with respect to the sea-bed and subsoil and their natural resources may be exercised;

d) the term "tax" means Greek tax or Korean tax, as the context requires;

e) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;

f) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;

g) the terms “enterprise of a Contracting State” and “enterprise of the other Contracting State” mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;

h) the term “nationals” means :

- (i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;
- (ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;

i) the term “international traffic” means any transport by a ship or aircraft, except when the ship or aircraft is operated solely between places in a Contracting State;

j) the term “competent authority” means:

- (i) in the Hellenic Republic, the Minister of Finance or his authorised representative;
- (ii) in Korea, the Minister of Finance and Economy or his authorised representative.

2. As regards the application of the Convention by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning which it has under the law of the State concerning the taxes to which the Convention applies.

Article 4**RESIDENT**

1. For the purposes of this Convention, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of head or main office, place of management, or any other criterion of a similar nature. But this term does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows :

a) he shall be deemed to be a resident of the State in which he has a permanent home available to him, if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State he shall be deemed to be a resident of the State in which he has an habitual abode;

c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident of the State of which he is a national;

d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident of the State in which its place of effective management is situated. In case of doubts the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Convention, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" includes especially :

- a) a place of management;
- b) a branch;
- c) an office;
- d) a factory;
- e) a workshop; and
- f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.

3. A building site, a construction, assembly or installation project or activities consisting of supervising or consulting in connection therewith constitute a permanent establishment only if the site, the project or the activities (together with other such sites, projects or activities connected with them) last more than nine (9) months.

4. An enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State if substantial equipment is being used in that State for more than six (6) months by that enterprise in exploration or exploitation of natural resources.

5. The term permanent establishment also includes the furnishing of services, comprising technical assistance and consultancy services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, where the activities of that nature continue for a period or periods amounting to or exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period.

6. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;

b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;

c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;

d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;

e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;

f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in sub-paragraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

7. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 where a person -other than an agent of an independent status to whom paragraph 10 applies- is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a

permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 6 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

8. Notwithstanding the preceding provisions of this Article and the provisions of Article 14, a person who is a resident of a Contracting State and carries on activities in connection with exploration, extraction or exploitation of natural resources situated in the other Contracting State shall be deemed to be carrying on in respect of those activities a business in that other Contracting State through a permanent establishment or a fixed base situated therein unless such activities are carried on for a period or periods not exceeding 90 days in the aggregate in any twelve-month period. However, for the purposes of this paragraph:

- a) where an enterprise carrying on activities in the other State is related to another enterprise and that other enterprise continues as part of the same project the same activities that are or were being carried on by the first-mentioned enterprise, and the activities carried on by both enterprises last - when added together - for a period exceeding 90 days in any twelve month period, then each enterprise shall be deemed to be carrying on its activities for a period exceeding 90 days in the twelve-month period;
- b) two enterprises shall be deemed to be related if one is controlled directly or indirectly by the other, or both are controlled directly or indirectly by a third person or persons.

9. An insurance enterprise of a Contracting State shall be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State if it collects premiums in that other State through an agent - other than an agent to whom paragraph 7 applies - or insures risks situated in that territory through such an agent.

10. An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

11. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources. Ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.
3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.
4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

5. For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

6. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Convention, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8**SHIPPING AND AIR TRANSPORT**

1. Income derived from the operation of a ship in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the ship is registered.
2. Subject to the provisions of paragraph 1, income derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of a ship in international traffic shall be taxable only in that Contracting State.
3. Income derived by an enterprise of a contracting State from the operation of aircraft in international traffic shall be taxable only in that State.
4. The provisions of the preceding paragraphs shall also apply to profits from the participation in a "pool", a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where:

a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or

b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of the State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Convention and the competent authorities of the Contracting States shall, if necessary, consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the dividends the tax so charged shall not exceed:

- a) 5 per cent of the gross amount of the dividends if the beneficial owner is a company (other than partnership) which holds directly at least 25 per cent of the capital of the company paying the dividends;
- b) 15 per cent of the gross amount of the dividends in all other cases.

The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of application of these limitations.

This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, "jouissance" shares or "jouissance" rights, mining shares, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident ~~of a~~ Contracting State, carries on business in the other contracting State of which the company paying

the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case, the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment or a fixed base situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other contracting State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the interest, the tax so charged shall not exceed 8 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in a Contracting State and derived by the Government of the other Contracting State including political subdivisions and local authorities thereof, the Central Bank of that other Contracting State or financial institutions performing functions of a governmental nature shall be exempt from tax in the first-mentioned Contracting State.

4. For the purposes of paragraph 3, the terms "the Central Bank and financial institutions performing functions of a governmental nature" mean:

a) in the case of Korea:

- (i) the Bank of Korea;
- (ii) the Export-Import Bank of Korea;
- (iii) the Korea Development Bank.

b) in the case of the Hellenic Republic:

- (i) the Bank of Greece;
- (ii) the Exports Promotion Organisation;
- (iii) the Hellenic Bank of Industrial Development.

5. The term "interest" as used in this Article means income from debt claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures.

6. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other Contracting State independent personal services from a fixed base situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

7. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or a fixed base in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment or fixed base, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

8. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.
2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the recipient is the beneficial owner of the royalties the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the royalties. The competent authorities of the Contracting States shall by mutual agreement settle the mode of applications of this limitation.
3. The term "royalties", as used in this Article, means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematography films and films or tapes for television or radio broadcasting, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial or scientific equipment, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.
4. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State where the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment or fixed base in connection with which the obligation to pay the royalties was incurred and the royalties are borne by that permanent establishment or fixed base, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment or fixed base is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Convention.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

3. Gains from the alienation of ships or aircraft operated in international traffic or movable property pertaining to the operation of such ships or aircraft shall be taxable only in the Contracting State in which the profits of such ships or aircraft are taxable according to the provisions of Article 8.

4. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2 and 3, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14**INDEPENDENT PERSONAL SERVICES**

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities. If he has such a fixed base, the income may be taxed in that other State but only so much of it as is attributable to that fixed base.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, 19, 20 and 21, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:

a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve-month period; and

b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State; and

c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.

3. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship or aircraft operated in international traffic, may be taxed in the Contracting State in which the profits from the operation of the ship or aircraft are taxable according to the provisions of Article 8.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, salaries, wages and other remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment connected with activities mentioned in paragraph 8 of Article 5 carried on through a permanent establishment or a fixed base in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

Article 16

DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other Contracting State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article, income derived by entertainers or sportsmen who are residents of a Contracting State from the activities exercised in the other Contracting State under a special programme of cultural exchange agreed upon between the Governments of both Contracting States, shall be exempt from tax in that other State.

Article 18

PENSIONS AND ANNUITIES

1. Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid in consideration of past employment to a resident of a Contracting State and any annuity paid to such a resident shall be taxable only in that State.

2. The term "annuity" means a stated sum payable periodically at stated times during life or during a specified or ascertainable period of time under an obligation to make the payments in return for adequate and full consideration in money or money's worth.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. a) Remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

b) However, such remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

- (i) is a national of that State; or
- (ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

2. a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority shall be taxable only in that State.

b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.

3. The provisions of Article 15, 16 and 18 shall apply to remuneration and pensions in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall likewise apply in respect of remuneration or pensions paid by:

a) in the case of Korea:
the Bank of Korea, the Export-Import Bank of Korea, the Korean Development Bank and the Korea Trade Promotion Corporation.

b) in the case of the Hellenic Republic:
the Bank of Greece, the Exports Promotion Organisation and the Hellenic Bank of Industrial Development.

Article 20**STUDENTS**

Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned Contracting State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

Article 21**PROFESSORS AND TEACHERS**

An individual who is or was a resident of a Contracting State immediately before making a visit to the other Contracting State, who, at the invitation of any university, college, school or other similar educational institution, or research institution, which is recognised as non-profitable by the Government of that other State, visits that other Contracting State for a period not exceeding two years from the date of his first arrival in that other State, solely for the purpose of teaching or research or both at such institution shall be exempt from tax in that other State on his remuneration for such teaching or research.

Article 22

OTHER INCOME

1. Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Convention shall be taxable only in that State.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, or performs in that other State independent personal services from a fixed base situated therein, and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment or fixed base. In such case the provisions of Article 7 or Article 14, as the case may be, shall apply.

Article 23**ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION**

1. In the case of a resident of Korea, double taxation shall be avoided as follows:

Subject to the provisions of Korean tax law regarding the allowance as a credit against Korean tax of tax payable in any country other than Korea (which shall not affect the general principle hereof), the Greek tax payable (excluding, in the case of dividends, tax payable in respect of profits out of which the dividends are paid) under the laws of the Hellenic Republic and in accordance with this Convention, whether directly or by deduction, in respect of income from sources within the Hellenic Republic shall be allowed as a credit against Korean tax payable in respect of that income. The credit shall not, however, exceed that proportion of Korean tax which the income from sources within the Hellenic Republic bears to the entire income subject to Korean tax.

2. In the case of the Hellenic Republic, double taxation shall be avoided as follows:

Where a resident of the Hellenic Republic derives income which, in accordance with the provisions of this Convention, may be taxed in Korea, the Hellenic Republic shall allow as a deduction from the Greek tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in Korea. Such deduction shall not, however, exceed that part of the Greek tax as computed before the deduction is given, which is attributable to the income which may be taxed in Korea.

3. For the purposes of paragraphs 1 and 2 the tax paid on dividends, interest or royalties in a Contracting State shall be deemed to include the tax which is payable in that State in accordance with the provisions of this Convention but has not been paid in that State in pursuance of its tax incentives programme for the promotion of economic development.

Article 24**NON-DISCRIMINATION**

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances are or may be subjected. These provisions shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

2. Stateless persons who are residents of a Contracting State shall not be subjected in either Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of the State concerned in the same circumstances are or may be subjected.

3. The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprise of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

4. Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 8 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State.

5. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirements connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

6. The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 25

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Convention, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 24, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Convention.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Convention. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.

3. The competent authorities of the contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Convention. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Convention.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs. When it seems advisable in order to reach agreement to have an oral exchange of opinions, such exchange may take place through a Commission consisting of representatives of the competent authorities of the Contracting States.

Article 26

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Convention or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Convention insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Convention. The exchange of information is not restricted by Article 1. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) involved in the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Convention. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;

b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;

c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 27**DIPLOMATIC AGENTS AND CONSULAR OFFICERS**

Nothing in this Convention shall affect the fiscal privileges of diplomatic agents or consular officers under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 28

ENTRY INTO FORCE

1. This Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be exchanged at Seoul as soon as possible. The Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the exchange of the instruments of ratification.

2. This Convention shall have effect:

a) in respect of taxes withheld at source, on or after the first day of January of the calendar year next following that in which this Convention enters into force; and

b) in respect of other taxes, for taxable years beginning on or after the first day of January of the calendar year next following that in which this Convention enters into force.

Article 29

TERMINATION

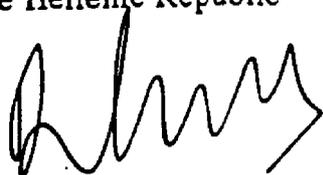
This Convention shall remain in force indefinitely but either of the Contracting states may, on or before the thirtieth day of June in any calendar year from the fifth year, following that in which the instruments of ratification have been exchanged, give to the other Contracting State, through diplomatic channels, written notice of termination and, in such event, this Convention shall cease to have effect:

- a) in respect of taxes withheld at source, on or after the first day of January in the calendar year next following that in which the notice is given; and
- b) in respect of other taxes, for taxable years beginning on or after the first day of January in the calendar year next following that in which the notice is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorised thereto by their respective Governments have signed this Convention.

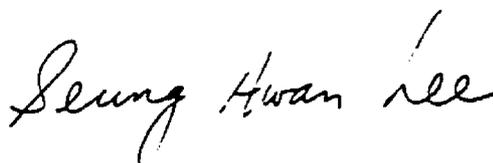
DONE in duplicate at *ATHENS*.... this *20*.... day of *March*.. of the year one thousand nine hundred and ninety *five*.... in the Greek, Korean and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergency of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of
the Hellenic Republic

Alexandros Papadopoulos
Minister of Finance

For the Government of
the Republic of Korea

Seung-Hwan Lee
Ambassador Plenipotentiary
and Extraordinary

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Σύμβασης που

κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 28 αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπεύθυνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο των παραπάνω νομοσχεδίων.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Επανερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη νομοθετικής εργασίας.

Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων".

Το νομοσχέδιο αυτό έχει γίνει δεκτό στην Επιτροπή κατά πλειοψηφία. Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει εκφράσει επιφυλάξεις. Αν υπάρχουν αντιρρήσεις να αναπτυχθούν κατά τη διαδικασία του άρθρου 108.

Ο κ. Αγγουράκης έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η βασική μας αντίρρηση στη συγκεκριμένη συμφωνία, επιφύλαξη αν θέλετε, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι μετά που θα εκθέσουμε τους λόγους μας δεν θα συμφωνήσουμε και εμείς τελικά στην ψήφισή της, έχει να κάνει με τη ρήτρα που αφορά τις εθνικοποιήσεις και απαλλοτριώσεις στη Δημοκρατία του Ουζμπεκιστάν.

Είπαμε και στην Επιτροπή και εξακολουθούμε να θεωρούμε πολύ αυστηρούς τους συγκεκριμένους όρους. Δεν καλυπτόμαστε από την απάντηση του κυρίου Υπουργού που σημειώσε το γεγονός ότι αυτοί οι όροι προβλέπονται και από τις ίδιες τις συμφωνίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Εν πάση περιπτώσει σήμερα τασσόμαστε υπέρ της κύρωσης της συγκεκριμένης συμφωνίας. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Άλλη αντίρρηση δεν υπάρχει.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων".

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων" έγινε δεκτό σε μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων, που υπογράφηκε στην Αθήνα την 1η Απριλίου 1997, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΟΥ ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΨΗΦΙΣΗ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν,

ΑΠΟΚΑΛΟΥΜΕΝΕΣ εφεξής "τα Συμβαλλόμενα Μέρη", ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενισχύσουν την οικονομική τους συνεργασία προς το αμοιβαίο όφελος των δύο Κρατών σε μακροχρόνια βάση,

ΕΧΟΝΤΑΣ ως στόχο τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τις επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η προώθηση και προστασία των επενδύσεων, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, θα τονώσει την πρωτοβουλία στον τομέα αυτόν,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΑΡΘΡΟ 1 Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας:

1. Ο όρος "επένδυση" σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

α) κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε εμπράγματο δικαίωμα, όπως δουλείες, νομή, υποθήκες, εμπράγματα ασφάλειες και ενέχυρα,

β) μετοχές, εταιρικά μερίδια, ομολογίες και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρία,

γ) χρηματικές απαιτήσεις και κάθε άλλη συμβατική απαίτηση που έχει οικονομική αξία, καθώς και δάνεια συνδεδεμένα με επένδυση,

δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίες, σήματα, τεχνικές μέθοδοι, τεχνολογία, επιχειρηματική φήμη και άλλα παρόμοια δικαιώματα,

ε) δικαιώματα εκχωρούμενα βάσει νόμου ή συμβάσεως ή βάσει αδειών εκδομένων σύμφωνα με το νόμο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας.

Ενδεχόμενη μεταβολή του τύπου της επένδυσης που έχει πραγματοποιηθεί δεν μεταβάλλει το χαρακτήρα της ως επένδυσης.

2. Ο όρος "απόδοση" σημαίνει τα έσοδα που αποφέρει μία επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, κέρδη, τόκους, μερίσματα, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αμοιβές.

3. Οι όροι "νόμοι" ή "νομοθεσία" σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος σημαίνουν, αντίστοιχα, "νόμους" ή "νομοθεσία" του Κράτους του ενδιαφερόμενου Συμβαλλόμενου Μέρους.

4. Ο όρος "επενδυτής" σημαίνει σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος:

α) φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια της Ελληνικής Δημοκρατίας ή της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν, αντίστοιχα, σύμφωνα με τους αντίστοιχους νόμους τους,

β) νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους.

5. Ο όρος "έδαφος Συμβαλλόμενου Μέρους" σημαίνει το έδαφος υπό την κυριαρχία της Ελληνικής Δημοκρατίας αφ' ενός και της Δημοκρατίας του Ουζμπεκιστάν αφ' ετέρου, περιλαμβανομένων και των χωρικών υδάτων, καθώς και την υφαλοκρηπίδα, επί της οποίας το αντίστοιχο Κράτος ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

ΑΡΘΡΟ 2

Προώθηση και προστασία των επενδύσεων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος προωθεί, στο έδαφός του, επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους και κάνει δεκτές τις επενδύσεις αυτές σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

2. Επενδύσεις επενδυτών Συμβαλλόμενου Μέρους απολαμβάνουν πάντοτε, στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου

Μέρους, δίκαιης μεταχείρισης και πλήρους προστασίας και ασφάλειας. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εξασφαλίζει ότι η διαχείριση, συντήρηση, χρήση, εκμετάλλευση ή διάθεση, στο έδαφός του, επενδύσεων επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους δεν παρακωλύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με μέτρα αδικαιολόγητα ή διακριτικής φύσεως.

3. Η απόδοση των επενδύσεων και, σε περίπτωση επανεπενδύσεως, το σχετικό εισόδημα, απολαμβάνουν της ίδιας προστασίας με την αρχική επένδυση.

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος τηρεί οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση έχει αναλάβει σε σχέση με επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 3 Μεταχείριση των επενδύσεων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στις επενδύσεις, που πραγματοποιούνται στο έδαφός του από επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί σε επενδύσεις των ιδίων επενδυτών του ή σε επενδύσεις επενδυτών τρίτου κράτους, εφαρμοζόμενης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, όσον αφορά τη δραστηριότητα που αναπτύσσουν στο έδαφός του σε σχέση με επενδύσεις, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί στους ίδιους επενδυτές του ή σε επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζόμενης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν συνεπάγονται υποχρέωση του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους να επεκτείνει στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους τα πλεονεκτήματα οποιασδήποτε μεταχειρίσεως, προτιμήσεως ή προνομίου που απορρέουν από:

- α) τη συμμετοχή του σε υφιστάμενη ή μελλοντική τελωνιακή ένωση, οικονομική ένωση, συμφωνία περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ή παρόμοια διεθνή συμφωνία, ή
- β) διεθνή συμφωνία ή ρύθμιση σχετική εν όλω ή εν μέρει με φορολογία.

ΑΡΘΡΟ 4 Απαλλοτρίωση

1. Επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους δεν υπόκεινται σε απαλλοτρίωση, εθνικοποίηση ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο, τα αποτελέσματα του οποίου ισοδυναμούν με απαλλοτρίωση ή εθνικοποίηση (αποκαλούμενες εφεξής "απαλλοτρίωση"), παρά μόνο για λόγους δημοσίου συμφέροντος, με νόμιμες διαδικασίες, σε μη διακριτική βάση και κατόπιν καταβολής άμεσης, επαρκούς και αποτελεσματικής αποζημιώσεως. Η αποζημίωση αυτή είναι ίση με την αγοραία αξία της θιγείσας επενδύσεως αμέσως πριν από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ελήφθη το συγκεκριμένο μέτρο ή έγινε δημοσίως γνωστό, επιλεγμένου του προγενέστερου χρονικού σημείου, περιλαμβάνει τόκο από την ημέρα της απαλλοτριώσεως έως την ημέρα καταβολής, με το τρέχον τραπεζικό επιτόκιο του Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του οποίου έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση και μεταφέρεται ελεύθερα σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται επίσης και στην περίπτωση κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος προβαίνει σε απαλλοτρίωση περιουσιακών στοιχείων εταιρίας, η οποία έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του σε οποιοδήποτε σημείο του εδάφους του και της οποίας επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους κατέχει μετοχές.

ΑΡΘΡΟ 5 Αποζημιώσεις

1. Οι επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, των οποίων οι επενδύσεις στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους υφίστανται ζημιές λόγω πολέμου ή άλλης ένοπλης σύγκρουσης, καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, πολιτικών ανα-

ταρχών ή άλλων παρόμοιων γεγονότων στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, απολαμβάνουν από το δεύτερο Συμβαλλόμενο Μέρος μεταχείριση, όσον αφορά την αποκατάσταση, αποζημίωση ή άλλου είδους διευθέτηση, όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που το Συμβαλλόμενο Μέρος αυτό επιφυλάσσει στους ίδιους επενδυτές του ή στους επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζόμενης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως. Προκύπτουσες πληρωμές καταβάλλονται αμέσως και μεταφέρονται ελεύθερα σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

2. Μη θιγομένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους οι οποίοι, σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, υφίστανται ζημιές στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους λόγω:

- α) επιτάξεως της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους, ή
- β) καταστροφής της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους, η οποία δεν επεβάλλετο από τις περιστάσεις, τυγχάνουν άμεσης, επαρκούς και αποτελεσματικής επανορθώσεως ή αποζημιώσεως.

ΑΡΘΡΟ 6 Επαναπατριsmός της επενδύσεως και της αποδόσεώς της

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη εγγυώνται, όσον αφορά τις επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, την ανεμπόδιστη μεταφορά της επενδύσεως και της αποδόσεώς της.

Η μεταφορά πραγματοποιείται χωρίς καθυστέρηση, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, με την ισοτιμία που επικρατεί στην αγορά κατά την ημέρα της μεταφοράς.

Η μεταφορά αυτή πραγματοποιείται μετά την πληρωμή όλων των σχετικών φόρων.

2. Οι μεταφορές αυτές περιλαμβάνουν ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

- α) κεφάλαιο και πρόσθετα ποσά για τη συντήρηση ή επέκταση της επένδυσης,
- β) κέρδη, τόκους, μερίσματα και άλλα τρέχοντα εισοδήματα,
- γ) ποσά για την εξόφληση δανείων,
- δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αμοιβές,
- ε) προϊόν πωλήσεως ή ρευστοποιήσεως της επένδυσης ή μέρους αυτής,

στ) αποζημιώσεις, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5.

3. Μη θιγομένων των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου, ένα Συμβαλλόμενο Μέρος μπορεί να ζητήσει εκθέσεις μεταφοράς συναλλάγματος ή άλλων νομισματικών μέσων και να εξασφαλίσει την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές, διοικητικές και ποινικές διαδικασίες, μέσω της ίσης, μη διακριτικής και καλόπιστης εφαρμογής της νομοθεσίας του.

ΑΡΘΡΟ 7 Υποκατάσταση

1. Εάν οι επενδύσεις επενδυτή ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους είναι ασφαλισμένες για μη εμπορικούς κινδύνους, βάσει νόμιμου συστήματος εγγυήσεως, κάθε υποκατάσταση του ασφαλιστή στα δικαιώματα του εν λόγω επενδυτή, σύμφωνα με τους όρους της ασφάλειας αυτής, αναγνωρίζεται από το δεύτερο Συμβαλλόμενο Μέρος, μη θιγομένων των δικαιωμάτων του επενδυτή, σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας Συμφωνίας.

2. Ο ασφαλιστής δεν δικαιούται να ασκήσει δικαιώματα άλλα, πέραν των δικαιωμάτων που θα εδικαιούτο να ασκήσει ο επενδυτής.

3. Διαφορές μεταξύ Συμβαλλόμενου Μέρους και ασφαλιστή θα καταβάλλεται προσπάθεια να επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 8
Επίλυση διαφορών μεταξύ των
Συμβαλλόμενων Μερών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών σχετική με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας επιλύεται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, δια διαπραγματεύσεων, δια της διπλωματικής οδού.

2. Εάν η διαφορά δεν μπορέσει να διευθετηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο εντός έξι μηνών από την έναρξη των διαπραγματεύσεων, υποβάλλεται σε διαιτητικό δικαστήριο κατόπιν αιτήσεως Συμβαλλόμενου Μέρους.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο συγκροτείται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ως ακολούθως: Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος ορίζει ένα διαιτητή και οι δύο αυτοί διαιτητές ορίζουν, κατόπιν μεταξύ τους συμφωνίας, υπήκοο τρίτου κράτους, με το οποίο και τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη διατηρούν διπλωματικές σχέσεις, ως πρόεδρο. Οι διαιτητές ορίζονται εντός τριών μηνών και ο πρόεδρος εντός πέντε μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος γνωστοποίησε στο άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος την πρόθεσή του να παραπέμψει τη διαφορά σε διαιτητικό δικαστήριο.

4. Εάν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν έχουν γίνει οι αναγκαίοι διορισμοί, οποιοδήποτε από τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορεί, ελλείψει άλλης συμφωνίας, να ζητήσει από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς. Εάν ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου είναι υπήκοος ενός των Συμβαλλόμενων Μερών ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς ο Αντιπρόεδρος και, σε περίπτωση που ο τελευταίος είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, το αρχαιότερο κατά σειρά μέλος του Δικαστηρίου που δεν είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς.

5. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με το νόμο και ιδίως, βάσει της παρούσας Συμφωνίας και άλλων σχετικών συμφωνιών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών, καθώς και των γενικών παραδεδωμένων κανόνων και αρχών του διεθνούς δικαίου.

6. Το δικαστήριο αποφασίζει την εσωτερική του διαδικασία, εκτός εάν τα Συμβαλλόμενα Μέρη ορίσουν άλλως.

Το δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του κατά πλειοψηφία. Η απόφαση αυτή είναι τελική και δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

7. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος φέρει το κόστος του διαιτητή που όρισε το ίδιο, καθώς και της εκπροσώπησής του. Το κόστος του προέδρου, καθώς και κάθε άλλο κόστος φέρουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη εξίσου. Το δικαστήριο δύναται πάντως να ορίσει στην απόφασή του ότι ένα από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη θα φέρει μεγαλύτερο ποσοστό του κόστους και η απόφαση αυτή είναι δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 9
Επίλυση διαφορών μεταξύ επενδυτή
και Συμβαλλόμενου Μέρους

1. Διαφορές μεταξύ επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους και του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, που αφορούν υποχρέωση του τελευταίου, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, σχετική με επένδυση του πρώτου, επιλύεται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, από τα ενδιαφερόμενα Μέρη φιλικά.

2. Εάν η εν λόγω διαφορά δεν μπορέσει να επιλυθεί εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ένα από τα Μέρη ζήτησε τη φιλική διευθέτησή της, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλει τη διαφορά είτε στο αρμόδιο δικαστήριο του Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφος του οποίου έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση, είτε στη διεθνή διαιτησία.

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος συγκατατίθεται δια της παρούσας Συμφωνίας στην υποβολή των εν λόγω διαφορών στη

διεθνή διαιτησία.

3. Εφόσον η διαφορά παραπεμφθεί στη διεθνή διαιτησία, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλει τη διαφορά είτε:

α) στο Διεθνές Κέντρο για το Διακανονισμό των Διαφορών εξ Επενδύσεων, που ιδρύθηκε με τη Σύμβαση "δια την ρύθμισιν των σχετιζομένων προς τας επενδύσεις διαφορών μεταξύ Κρατών και υπηκόων άλλων Κρατών", η οποία ανοίχθηκε για υπογραφή στη Ουάσινγκτον D.C. στις 18 Μαρτίου 1965, προς διευθέτηση δια της οδού της συνδιαλλαγής ή της διαιτησίας, είτε

β) σε ad hoc διαιτητικό δικαστήριο, το οποίο συνιστάται σύμφωνα με τους κανόνες περί διαιτησίας της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4. Το διαιτητικό δικαστήριο επιλύει τη διαφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας και τους εφαρμοστέους κανόνες και αρχές του διεθνούς δικαίου. Οι διαιτητικές αποφάσεις είναι τελεσίδικες και δεσμευτικές για τα Μέρη της διαφοράς. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εφαρμόζει χωρίς καθυστέρηση τις εν λόγω αποφάσεις και τις εκτελεί σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία.

5. Κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας ή της εκτελέσεως της διαιτητικής αποφάσεως το Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει εμπλακεί στη διαφορά δεν δύναται να επικαλεσθεί ότι ο επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους έχει τύχει αποζημίωσης, εν όλω ή εν μέρει, βάσει ασφαλιστικής συμβάσεως.

ΑΡΘΡΟ 10
Εφαρμογή άλλων διατάξεων

Εφόσον η νομοθεσία Συμβαλλόμενου Μέρους ή υφιστάμενες ή αναλαμβανόμενες στο μέλλον, βάσει του διεθνούς δικαίου, μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών υποχρεώσεις επιπλέον της παρούσας Συμφωνίας περιλαμβάνουν ρυθμίσεις, γενικές ή ειδικές, με τις οποίες παρέχεται το δικαίωμα σε επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους για ευνοϊκότερη μεταχείριση από την προβλεπόμενη με την παρούσα Συμφωνία, οι ρυθμίσεις αυτές, στο μέτρο που είναι ευνοϊκότερες, υπερισχύουν της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 11
Διαβουλεύσεις

Κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο διεξάγονται διαβουλεύσεις μεταξύ εκπροσώπων των Συμβαλλόμενων Μερών, επί θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας. Οι διαβουλεύσεις διεξάγονται κατόπιν προτάσεως Συμβαλλόμενου Μέρους, σε χρόνο και τόπο που συμφωνούνται δια της διπλωματικής οδού.

ΑΡΘΡΟ 12
Εφαρμογή

Η παρούσα Συμφωνία εφαρμόζεται επίσης σε επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη θέση της σε ισχύ, από επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου.

ΑΡΘΡΟ 13
Θέση σε ισχύ - Διάρκεια - Λήξη

1. Η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ τριάντα ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία τα Συμβαλλόμενα Μέρη αντήλλαξαν έγγραφες ανακοινώσεις, με τις οποίες πληροφορούν ότι ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες που απαιτούνται από τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους για το σκοπό αυτόν. Παραμένει σε ισχύ για μια περίοδο δέκα ετών από την ημερομηνία αυτή.

2. Εκτός εάν καταγγελθεί από Συμβαλλόμενο Μέρος τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της ισχύος της, η παρούσα Συμφωνία παρατείνεται εν συνεχεία σιωπηρώς για δεκαετείς περιόδους. Κάθε Συμβαλλόμενο

Μέρος διατηρεί το δικαίωμα να καταγγείλει τη Συμφωνία, κατόπιν ανακοινώσεως, τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της τρέχουσας περιόδου ισχύος της.

3. Όσον αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία καταγγελίας της παρούσας Συμφωνίας, τα προηγούμενα άρθρα εξακολουθούν να ισχύουν για μια περαιτέρω δεκαετία από την ημερομηνία αυτή.

Έγινε εις διπλούν, στην Αθήνα, την 1η Απριλίου 1997, στην ελληνική, ουζμπεκική και αγγλική γλώσσα και όλα τα κείμενα

είναι εξίσου αυθεντικά.

Σε περίπτωση ερμηνευτικών διαφορών υπερισχύει το αγγλικό κείμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

(υπογραφή)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΤΟΥ ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ

(υπογραφή)

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Hellenic Republic and the Government of the Republic of Uzbekistan,

Hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

DESIRING to intensify their economic cooperation to the mutual benefit of both States on a long term basis,

HAVING as their objective to create favourable conditions for investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

RECOGNIZING that the promotion and protection of investments, on the basis of this Agreement, will stimulate the initiative in this field,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" means every kind of asset and in particular, though not exclusively, includes:

- a) movable and immovable property and any rights in rem, such as servitudes, usufructus, mortgages, liens or pledges;
- b) shares in and stock and debentures of a company and any other form of participation in a company;
- c) claims to money or to any performance under contract having an economic value, as well as loans connected to an investment;
- d) intellectual and industrial property rights, patents, trade marks, technical processes, know-how, goodwill and any other similar rights;
- e) any right conferred by law or contract or by virtue of any licences and permits granted pursuant to law to undertake an economic activity.

A possible change in the form in which the investments have been made does not affect their character as investments.

2. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profit, interest, capital gains, dividends, royalties and fees.

3. The terms "laws" or "legislation" with regard to either Contracting Party mean, respectively, "laws" or "legislation" of the State of the Contracting Party concerned.

4. The term "investor" means with regard to either Contracting Party:

- a) natural persons having the nationality of the Hellenic Republic or of the Republic of Uzbekistan, respectively, in accordance with their respective laws;
- b) legal persons constituted in accordance with the laws of that Contracting Party.

5. The term "territory of a Contracting Party" means the territory under the sovereignty of the Hellenic Republic, on the one hand, and of the Republic of Uzbekistan, on the other hand, including the territorial sea, as well as the continental shelf, over which the respective State exercises sovereign rights or jurisdiction, in conformity with international law,

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party promotes in its territory investments by investors of the other Contracting Party and admits such investments in accordance with its legislation.

2. Once a Contracting Party has admitted an investment in its territory, it shall facilitate the issuance of the necessary permits, in connection with such an investment, and with the carrying out of licensing agreements and contracts for technical, commercial, or administrative assistance. Each Contracting Party shall, whenever needed, endeavour to issue the necessary authorizations, concerning the activities of consultants and other qualified persons of foreign nationality.

3. Investments by investors of a Contracting Party shall, at all times, be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Each Contracting Party shall ensure that the management, maintenance, use, enjoyment or disposal, in its territory, of investments by investors of the other Contracting Party, is not in any way impaired by unjustifiable or discriminatory measures.

4. Returns from the investments and, in cases of reinvestment, the income ensuing therefrom, enjoy the same protection as the initial investments.

5. Each Contracting Party shall observe any other obligation it may have entered into with regard to investments of investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investments, made in its territory by investors of the other Contracting Party, treatment not less favourable than that which it accords to investments of its own investors or to investments of investors of any third State, whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party, as regards their activity in connection with investments in its territory, treatment not less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

a) its participation in any existing or future customs union, economic union, regional economic integration agreement or similar international agreement, or

b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 4

Expropriation

1. Investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, shall not be expropriated, nationalized or subjected to any other measure the effects of which would be tantamount to expropriation or nationalization (hereinafter referred to as "expropriation"), except in the public interest, under due process of law, on a non discriminatory basis and against payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment affected immediately before the actual measure was taken or became public knowledge, whichever is the earlier, it shall include interest from the date of expropriation until the date of payment at the current bank rate of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made, and shall be freely transferable in a freely convertible currency.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is constituted under the laws in force in any part of its own territory and in which investors of the other Contracting Party own shares.

ARTICLE 5

Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, civil disturbance or other similar events in the territory of the other Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable. Resulting payments shall be made without delay and shall be freely transferable in a freely convertible currency.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

- a) requisitioning of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities,
or
- b) destruction of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

ARTICLE 6

Repatriation of Investment and Returns

1. Each Contracting Party shall guarantee, in respect of investments of investors of the other Contracting Party, the unrestricted transfer of the investment and its returns.

The transfers shall be effected without delay, in a freely convertible currency, at the market rate of exchange applicable on the date of transfer.

Such transfers shall be effected after payment of all relevant taxes.

2. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

- a) capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
- b) profits, interest, dividends and other current income;
- c) funds in repayment of loans;
- d) royalties and fees;
- e) proceeds of sale or liquidation of the whole or any part of the investment;
- f) compensation under Articles 4 and 5.

3. Notwithstanding paragraphs 1 and 2 of this Article, a Contracting Party may require reports of transfers of currency or other monetary instruments and ensure the satisfaction of judgments in civil, administrative and criminal proceedings, through the equitable, non-discriminatory and good faith application of its legislation.

ARTICLE 7**Subrogation**

1. If the investments of an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party are insured against non-commercial risks under a legal system of guarantee, any subrogation of the insurer into the rights of the said investor pursuant to the terms of such insurance shall be recognized by the other Contracting Party, without prejudice to the rights of the investor under Article 9 of this Agreement.
2. The insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.
3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be tried to be remedied in accordance with the provisions of Article 9 of this Agreement.

ARTICLE 8**Settlement of Disputes between the Contracting Parties**

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled by negotiations, through diplomatic channels.
2. If the dispute cannot thus be settled within six months from the beginning of the negotiations, it shall, upon request of either Contracting Party be submitted to an arbitration tribunal.
3. The arbitration tribunal shall be constituted ad hoc as follows: Each Contracting Party shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall agree upon a national of a third State, with which both Contracting Parties maintain diplomatic relations, as chairman. The arbitrators shall be appointed within three months, the chairman within five months from the date on which either Contracting Party has informed the other Contracting Party that it intends to submit the dispute to an arbitration tribunal.
4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the Court is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President or if he too is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the Court next in seniority, who is not a national of either Contracting Party, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitration tribunal shall decide on the basis of respect of the law, including particularly this Agreement and other relevant agreements between the Contracting Parties, as well as the generally acknowledged rules and principals of international law.

6. Unless the Contracting Parties decide otherwise, the tribunal shall determine its own procedure. The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the Contracting Parties.

7. Each Contracting Party shall bear the cost of of the arbitrator appointed by itself and of its representation. The cost of the chairman as well as the other costs will be born in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be born by one of the two Contracting Parties and this award shall be binding on both Contracting Parties.

ARTICLE 9

Settlement of Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Disputes between an investor of a Contracting Party and the other Contracting Party concerning an obligation of the latter under this Agreement, in relation to an investment of the former, shall, if possible, be settled by the disputing parties in an amicable way.

2. If such disputes cannot be settled within six months from the date either party requested amicable settlement, the investor concerned may submit the dispute either to the competent courts of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made or to international arbitration.

Each Contracting Party hereby consents to the submission of such dispute to international arbitration.

3. Where the dispute is referred to international arbitration the investor concerned may submit the dispute either to:

a) the International Centre for the Settlement of Investment Disputes, established under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States, opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965, for arbitration or conciliation, or

b) an ad hoc arbitral tribunal to be established under the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4. The arbitral tribunal shall decide the dispute in accordance with the provisions of this Agreement and the applicable rules and principles of international law. The awards of arbitration shall be final and binding on both parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out without delay any such award and such award shall be enforced in accordance with domestic law.

5. During arbitration proceedings or the enforcement of the award, the Contracting Party involved in the dispute shall not raise the objection that the investor of the other Contracting Party has received compensation under an insurance contract in respect of all or part of the damage.

ARTICLE 10

Application of other Rules

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement, contain a rule, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such rule shall, to the extent that it is more favourable, prevail over this Agreement.

ARTICLE 11

Consultations

Representatives of the Contracting Parties shall, whenever necessary, hold consultations on any matter affecting the implementation of this Agreement. These consultations shall be held on the proposal of one of the Contracting Parties at a place and at a time to be agreed upon through diplomatic channels.

ARTICLE 12

Application

This Agreement shall also apply to investments made prior to its entry into force by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, consistent with the latter's legislation.

ARTICLE 13

Entry into Force - Duration - Termination

1. This Agreement shall enter into force thirty days after the date on which the Contracting Parties have exchanged written notifications informing each other that the procedures required by their respective laws to this end have been completed. It shall remain in force for a period of fifteen (15) years from that date.

2. Unless notice of termination has been given by either Contracting Party at least one year before the date of expiry of its validity, this Agreement shall thereafter be extended tacitly for periods of fifteen (15) years, each Contracting Party reserving the right to terminate the Agreement upon notice of at least one year before the date of expiry of its current period of validity.

3. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the foregoing Articles shall continue to be effective for a further period of fifteen (15) years from that date.

Done in duplicate at Athens, on April 1st 1997, in
the Greek, Uzbek and English languages, all texts being equally authentic.

In case of divergence the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE HELLENIC REPUBLIC

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN

Άρθρο δεύτερο

Τα Πρωτόκολλα – Πρακτικά που καταρτίζονται στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων του άρθρου 11 της Συμφωνίας εγκρίνονται με κοινή πράξη των αρμόδιων κατά περίπτωση υπουργών.

Άρθρο τρίτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 13 παρ. 1 αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπεύθυνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας

Μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κροατίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων".

Και αυτό είχε γίνει δεκτό κατά πλειοψηφία στη Διαρκή Επιτροπή. Αντιρρήσεις είχαν εκφραστεί από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

Ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αγγουράκης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, οι αντιρρήσεις μας είναι περίπου του ίδιου τύπου σαν αυτές που εκφράσαμε στο προηγούμενο σχέδιο νόμου.

Ο σχολιασμός πάλι έχει να κάνει με τους όρους των εθνικοποιήσεων που κατά τη γνώμη μας είναι πάρα πολύ αυστηροί. Επίσης, με την ευκαιρία αυτή να πω και γενικά, ότι μιλάμε για επενδύσεις σε μια λογική της διείσδυσης που εμείς φυσικά δεν την αποδεχόμαστε. Παρά το γεγονός ότι μιλάμε για μια σύμβαση με μια χώρα που εν πάση περιπτώσει πρέπει ακόμη αρκετά πράγματα να κάνει στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δημοκρατικών ελευθεριών, τασσόμαστε υπέρ της συγκεκριμένης συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ίδιες περιπτώσεις είναι και οι επόμενες, εννοώ της Ρουμανίας και της Σλοβενίας. Παρακαλώ, αν θέλετε, να τις αναπτύξετε από τώρα ή να μην μιλήσετε.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, δεν θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κροατίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων", έγινε δεκτό ομοφώνως σε μόνη συζήτηση κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο και έχει ως εξής:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κροατίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κροατίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων, που υπογράφηκε στο Ζάγκρεμπ την 18η Οκτω-

βρίου 1996, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

**ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟ-
ΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΡΟΑΤΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Κροατίας Αποκαλούμενες εφεξής "τα Συμβαλλόμενα Μέρη",

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενισχύσουν την οικονομική τους συνεργασία προς το αμοιβαίο όφελος των δύο Κρατών σε μακροχρόνια βάση,

ΕΧΟΝΤΑΣ ως στόχο τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τις επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η προώθηση και προστασία των επενδύσεων, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, θα τονώσει την πρωτοβουλία στον τομέα αυτόν,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

**ΑΡΘΡΟ 1
Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας:

1. "Επένδυση" σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο, το οποίο επενδύεται από επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω επένδυση πραγματοποιείται σύμφωνα με τη νομοθεσία του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

α) κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε εμπράγματο δικαίωμα όπως υποθήκες, εμπράγματα ασφάλειες και ενέχυρα,

β) μετοχές, εταιρικά μερίδια, ομολογίες και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρεία,

γ) χρηματικές απαιτήσεις και κάθε άλλη συμβατική απαίτηση που έχει οικονομική αξία, καθώς και δάνεια συνδεδεμένα με επένδυση,

δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίες, σήματα, τεχνικές μέθοδοι, τεχνολογία, επιχειρηματική φήμη και άλλα παρόμοια δικαιώματα,

ε) εκχωρήσεις επιχειρηματικών δικαιωμάτων, βάσει νόμου ή συμβάσεως, περιλαμβανομένων και εκχωρήσεων για έρευνα, ανάπτυξη, εξόρυξη ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων,

στ) αγαθά, τα οποία, βάσει συμβάσεως χρηματοδοτικής μισθώσεως, ευρίσκονται στην κατοχή του μισθωτή στο έδαφος Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

Οποιαδήποτε μεταβολή του τύπου της επένδυσης που έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφος του οποίου έχει εγκατασταθεί η επένδυση, δεν μεταβάλλει το χαρακτήρα της ως επένδυσης.

2. "Απόδοση" σημαίνει τα έσοδα που αποφέρει μία επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, κέρδη, τόκους, μερίσματα, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αμοιβές.

3. "Επενδυτής" σημαίνει σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος:

α) φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του,

β) νομικά πρόσωπα που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους.

4. "Έδαφος" σημαίνει, σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο

Μέρος, το έδαφος υπό την κυριαρχία του, περιλαμβανομένων και των χωρικών υδάτων, καθώς και τις υποθαλάσσιες περιοχές, επί των οποίων το εν λόγω Συμβαλλόμενο Μέρος ασκεί, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία.

ΑΡΘΡΟ 2

Προώθηση και προστασία των επενδύσεων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος προωθεί, στο έδαφός του, επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους και κάνει δεκτές τις επενδύσεις αυτές σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί πάντοτε στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται, σύμφωνα με τη νομοθεσία του, στο έδαφός του, από επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, δίκαιη μεταχείριση και πλήρη προστασία και ασφάλεια. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εξασφαλίζει ότι η διαχείριση, συντήρηση, χρήση, εκμετάλλευση ή διάθεση, στο έδαφός του, επενδύσεων επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους δεν παρακωλύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με μέτρα αδικαιολόγητα ή διακριτικής φύσεως.

3. Η απόδοση των επενδύσεων και, σε περίπτωση επανεπενδύσεως, το σχετικό εισόδημα απολαμβάνουν της ίδιας προστασίας με την αρχική επένδυση.

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος τηρεί οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση έχει αναλάβει σε σχέση με επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 3

Μεταχείριση των επενδύσεων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στις επενδύσεις, που πραγματοποιούνται στο έδαφός του από επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί σε επενδύσεις των ιδίων επενδυτών του ή σε επενδύσεις επενδυτών τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, όσον αφορά τη δραστηριότητα που αναπτύσσουν στο έδαφός του σε σχέση με επενδύσεις, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί στους ίδιους επενδυτές του ή σε επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν συνεπάγονται υποχρέωση του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους να επεκτείνει στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους τα πλεονεκτήματα οποιασδήποτε μεταχειρίσεως, προτιμήσεως ή προνομίου που απορρέουν από:

α) τη συμμετοχή του σε υφιστάμενη ή μελλοντική τελωνειακή ένωση, οικονομική ένωση, συμφωνία περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ή παρόμοια διεθνή συμφωνία, ή

β) διεθνή συμφωνία ή ρύθμιση σχετική εν όλω ή εν μέρει με φορολογία.

ΑΡΘΡΟ 4

Απαλλοτρίωση

1. Επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους δεν υπόκεινται σε απαλλοτρίωση, εθνικοποίηση ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο, τα αποτελέσματα του οποίου ισοδυναμούν με απαλλοτρίωση ή εθνικοποίηση (αποκαλούμενες εφεξής "απαλλοτρίωση"), παρά μόνο για λόγους δημοσίου συμφέροντος, με νόμιμες διαδικασίες, σε μη διακριτική βάση και κατόπιν καταβολής αμέσου, επαρκούς και αποτελεσματικής αποζημιώσεως. Η αποζημίωση αυτή είναι ίση με την αγοραία αξία της θιγείσας επενδύσεως αμέσως πριν από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ελήφθη το συγκεκριμένο μέτρο ή έγινε δημοσίως γνωστό, επιλεγόμενου του προγενεστέρου χρονικού σημείου, περιλαμβάνει τόκο από την ημέρα της απαλλοτριώσεως έως την ημέρα καταβολής, με το σύνθηδες εμπορικό επιτόκιο.

2. Η αποζημίωση πληρώνεται σε μετατρέψιμο νόμισμα,

μεταφέρεται ελεύθερα και καταβάλλεται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στο δικαιούχο, ανεξαρτήτως του τόπου κατοικίας ή διαμονής του. Η μεταφορά θεωρείται ότι γίνεται "χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση" εφόσον πραγματοποιείται εντός της χρονικής περιόδου που φυσιολογικά απαιτείται για την ολοκλήρωση των διατυπώσεων της μεταφοράς, χρονική περίοδος η οποία σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται επίσης και στην περίπτωση κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος προβαίνει σε απαλλοτρίωση περιουσιακών στοιχείων εταιρείας, η οποία έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του σε οποιοδήποτε σημείο του εδάφους του και της οποίας επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους κατέχει μετοχές.

ΑΡΘΡΟ 5

Αποζημιώσεις

1. Οι επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, των οποίων οι επενδύσεις στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους υφίστανται ζημιές λόγω πολέμου ή άλλης ένοπλης σύγκρουσης, καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, πολιτικών αναταραχών ή άλλων παρόμοιων γεγονότων στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, απολαμβάνουν από το δεύτερο Συμβαλλόμενο Μέρος μεταχείριση, όσον αφορά την αποκατάσταση, αποζημίωση ή άλλο είδους διευθέτηση, όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που το Συμβαλλόμενο Μέρος αυτό επιφυλάσσει στους ίδιους επενδυτές του ή στους επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως. Προκύπτουσες πληρωμές καταβάλλονται αμέσως και μεταφέρονται ελεύθερα σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

2. Μη θιγομένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους οι οποίοι, σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, υφίστανται ζημιές στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους λόγω:

α) επιτάξεως της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους, ή

β) καταστροφής της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους, η οποία δεν επεβάλλετο από τις περιστάσεις, τυγχάνουν άμεσης, επαρκούς και αποτελεσματικής επανορθώσεως ή αποζημιώσεως.

ΑΡΘΡΟ 6

Επαναπατριsmός της επενδύσεως και της αποδόσεώς της

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη εγγυώνται, όσον αφορά τις επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, την ανεμπόδιστη μεταφορά της επενδύσεως και της αποδόσεώς της.

Η μεταφορά πραγματοποιείται χωρίς καθυστέρηση, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, με την ισοτιμία που επικρατεί στην αγορά κατά την ημέρα της μεταφοράς.

2. Οι μεταφορές αυτές περιλαμβάνουν ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

α) κεφάλαιο και πρόσθετα ποσά για τη συντήρηση ή επέκταση της επένδυσης,

β) κέρδη, τόκους, μερίσματα και άλλα τρέχοντα εισοδήματα,

γ) ποσά για την εξόφληση δανείων,

δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αμοιβές,

ε) προϊόν πωλήσεως ή ρευστοποιήσεως της επένδυσης ή μέρους αυτής,

ζ) τα εισοδήματα υπηκόων του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, στους οποίους έχει επιτραπεί η απασχόληση σε σχέση με επένδυση στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

3. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση

να παρέχουν, σε σχέση με τις μεταφορές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παρέχουν σε σχέση με τις μεταφορές που προκύπτουν από επενδύσεις επενδυτών οποιουδήποτε τρίτου κράτους.

ΑΡΘΡΟ 7 Υποκατάσταση

1. Εάν οι επενδύσεις επενδυτή ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους είναι ασφαλισμένες για μη εμπορικούς κινδύνους, βάσει νόμιμου συστήματος εγγυήσεως, κάθε υποκατάσταση του ασφαλιστή στα δικαιώματα του εν λόγω επενδυτή, σύμφωνα με τους όρους της ασφάλειας αυτής, αναγνωρίζεται από το δεύτερο Συμβαλλόμενο Μέρος, μη θιγομένων των δικαιωμάτων του επενδυτή, σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας Συμφωνίας.

2. Ο ασφαλιστής δεν δικαιούται να ασκήσει δικαιώματα άλλα, πέραν των δικαιωμάτων που θα εδικαιούτο να ασκήσει ο επενδυτής.

3. Διαφορές μεταξύ Συμβαλλόμενου Μέρους και ασφαλιστή θα καταβάλλεται προσπάθεια να επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 8 Επίλυση διαφορών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών σχετική με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας επιλύεται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, δια διαπραγματεύσεων, δια της διπλωματικής οδού.

2. Εάν η διαφορά δεν μπορέσει να διευθετηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο εντός έξι μηνών από την έναρξη των διαπραγματεύσεων, υποβάλλεται σε διαιτητικό δικαστήριο κατόπιν αιτήσεως Συμβαλλόμενου Μέρους.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο συγκροτείται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ως ακολούθως: Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος ορίζει έναν διαιτητή και οι δύο αυτοί διαιτητές ορίζουν, κατόπιν μεταξύ τους συμφωνίας, υπήκοο τρίτης χώρας με την οποία και τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη διατηρούν διπλωματικές σχέσεις, ως πρόεδρο. Οι διαιτητές ορίζονται εντός τριών μηνών και ο πρόεδρος εντός πέντε μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος γνωστοποίησε στο άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος την πρόθεσή του να παραπέμψει τη διαφορά σε διαιτητικό δικαστήριο.

4. Εάν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν έχουν γίνει οι αναγκαίοι διορισμοί, οποιουδήποτε από τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορεί, ελλείψει άλλης συμφωνίας, να ζητήσει από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς. Εάν ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου είναι υπήκοος ενός των Συμβαλλόμενων Μερών ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς ο Αντιπρόεδρος και, σε περίπτωση που ο τελευταίος είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, το αρχαιότερο κατά σειρά μέλος του δικαστηρίου που δεν είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς.

5. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με το νόμο και, ιδίως, βάσει της παρούσας Συμφωνίας και άλλων σχετικών συμφωνιών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών, καθώς και των γενικών παραδεχθέντων κανόνων και αρχών του διεθνούς δικαίου.

6. Το δικαστήριο αποφασίζει την εσωτερική του διαδικασία, εκτός εάν τα Συμβαλλόμενα Μέρη ορίσουν άλλως.

Το δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του κατά πλειοψηφία. Η απόφαση αυτή είναι τελική και δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

7. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος φέρει το κόστος του διαιτητή που όρισε το ίδιο, καθώς και της εκπροσώπησής του. Το

κόστος του προέδρου, καθώς και κάθε άλλο κόστος φέρουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη εξίσου. Το δικαστήριο δύναται πάντως να ορίσει στην απόφασή του ότι ένα από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη θα φέρει μεγαλύτερο ποσοστό του κόστους και η απόφαση αυτή είναι δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 9 Επίλυση διαφορών μεταξύ επενδυτή και Συμβαλλόμενου Μέρους

1. Διαφορές μεταξύ επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους και του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, που αφορούν υποχρέωση του τελευταίου, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, σχετική με επένδυση του πρώτου, επιλύεται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, από τα ενδιαφερόμενα Μέρη φιλικά.

2. Εάν η εν λόγω διαφορά δεν μπορέσει να επιλυθεί εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ένα από τα Μέρη ζήτησε, εγγράφως, τη φιλική διευθέτησή της, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλει τη διαφορά είτε στο αρμόδιο δικαστήριο του Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφος του οποίου έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση, είτε στη διεθνή διαιτησία.

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος συγκατατίθεται δια της παρούσας Συμφωνίας στην υποβολή των εν λόγω διαφορών στη διεθνή διαιτησία.

3. Εφόσον η διαφορά παραπεμφθεί στη διεθνή διαιτησία, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλει τη διαφορά είτε:

α) στο Διεθνές Κέντρο για το Διακανονισμό των Διαφορών εξ επενδύσεων, που ιδρύθηκε με τη Σύμβαση "δια την ρύθμισιν των σχετιζομένων προς τας επενδύσεις διαφορών μεταξύ Κρατών και υπηκόων άλλων Κρατών", η οποία ανοίχθηκε για υπογραφή στην Ουάσινγκτον D.C. στις 18 Μαρτίου 1965, προς διευθέτηση δια της οδού της συνδιαλλαγής ή της διαιτησίας, είτε

β) σε ad hoc διαιτητικό δικαστήριο, το οποίο συνιστάται σύμφωνα με τους κανόνες περί διαιτησίας της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4. Το διαιτητικό δικαστήριο επιλύει τη διαφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας και τους εφαρμοστέους κανόνες και αρχές του διεθνούς δικαίου. Οι διαιτητικές αποφάσεις είναι τελεσίδικες και δεσμευτικές για τα Μέρη της διαφοράς. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εφαρμόζει χωρίς καθυστέρηση τις εν λόγω αποφάσεις και τις εκτελεί σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία.

5. Κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας ή της εκτελέσεως της διαιτητικής αποφάσεως το Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει εμπλακεί στη διαφορά δεν δύναται να επικαλεσθεί ότι ο επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους έχει τύχει αποζημιώσεως, εν όλω ή εν μέρει, βάσει ασφαλιστικής συμβάσεως.

ΑΡΘΡΟ 10 Εφαρμογή άλλων διατάξεων

Εφόσον η νομοθεσία Συμβαλλόμενου Μέρους ή υφιστάμενες ή αναλαμβανόμενες στο μέλλον, βάσει του διεθνούς δικαίου, μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών υποχρεώσεις επιπλέον της παρούσας Συμφωνίας περιλαμβάνουν ρυθμίσεις, γενικές ή ειδικές, με τις οποίες παρέχεται το δικαίωμα σε επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους για ευνοϊκότερη μεταχείριση από την προβλεπόμενη με την παρούσα Συμφωνία, οι ρυθμίσεις αυτές, στο μέτρο που είναι ευνοϊκότερες, υπερισχύουν της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 11 Διαβουλεύσεις

1. Κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο διεξάγονται διαβουλεύσεις μεταξύ εκπροσώπων των Συμβαλλόμενων Μερών, επί θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας Συμφω-

νίας. Οι διαβουλεύσεις διεξάγονται κατόπιν προτάσεως Συμβαλλόμενου Μέρους, σε χρόνο και τόπο που συμφωνούνται δια της διπλωματικής οδού.

2. Κατόπιν αιτήσεως Συμβαλλόμενου Μέρους, ανταλλάσσονται πληροφορίες μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών σχετικά με τις αντίστοιχες νομοθεσίες, αποφάσεις, διοικητικές πρακτικές, διαδικασίες ή πολιτικές τους, που αφορούν επενδύσεις καλυπτόμενες από την παρούσα Συμφωνία.

ΑΡΘΡΟ 12
Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα Συμφωνία εφαρμόζεται σε επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στο έδαφος του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του, τόσο πριν όσο και μετά από τη θέση της σε ισχύ, από επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους. Η παρούσα Συμφωνία δεν εφαρμόζεται ωστόσο σε διαφορές που ανέκυψαν πριν από τη θέση της σε ισχύ ή σε διαφορές άμεσα συνδεδεμένες με γεγονότα που συνέβησαν πριν από τη θέση της σε ισχύ.

ΑΡΘΡΟ 13
Θέση σε ισχύ - Διάρκεια - Λήξη

1. Η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ τριάντα ημέρες από την τελευταία ημερομηνία κατά την οποία τα Συμβαλλόμενα Μέρη αντήλλαξαν έγγραφες ανακοινώσεις, με τις οποίες πληροφορούν ότι ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες που απαιτού-

νται από τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους για το σκοπό αυτόν. Παραμένει σε ισχύ για μία περίοδο δέκα ετών από την ημερομηνία αυτή.

2. Εκτός εάν καταγγελθεί από Συμβαλλόμενο Μέρος τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της ισχύος της, η παρούσα Συμφωνία παρατείνεται εν συνεχεία σιωπηρώς για δεκαετείς περιόδους. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος διατηρεί το δικαίωμα να καταγγείλει τη Συμφωνία, κατόπιν ανακοινώσεως, τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της τρέχουσας περιόδου ισχύος της.

3. Όσον αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία καταγγελίας της παρούσας Συμφωνίας, τα προηγούμενα άρθρα εξακολουθούν να ισχύουν για μία περαιτέρω δεκαετία από την ημερομηνία αυτή.

Έγινε εις διπλούν, στο Ζάγκρεμπ, την 18η Οκτωβρίου 1996, στην ελληνική, κροατική και αγγλική γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Σε περίπτωση ερμηνευτικών διαφορών υπερισχύει το αγγλικό κείμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΡΟΑΤΙΑΣ

(υπογραφή)

(υπογραφή)

AGREEMENT

**BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC
AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF CROATIA
ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of the Hellenic Republic and the Government of the Republic of Croatia,

Hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

DESIRING to intensify their economic cooperation to the mutual benefit of both States on a long term basis,

HAVING as their objective to create favourable conditions for investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

RECOGNIZING that the promotion and protection of investments, on the basis of this Agreement, will stimulate the initiative in this field,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1**Definitions**

For the purposes of this Agreement:

1. "Investment" means every kind of asset invested by an investor of one Contracting Party, provided that these investments have been made in accordance with the laws and regulations of the other Contracting Party and in particular, though not exclusively, includes:

- a) movable and immovable property and any property rights such as mortgages, liens or pledges;
- b) shares in and stock and debentures of a company and any other form of participation in a company;
- c) claims to money or to any performance under contract having an economic value, as well as loans connected to an investment;
- d) intellectual and industrial property rights, patents, trade marks, technical processes, know-how, goodwill and any other similar rights;
- e) business concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources;
- f) goods that, under a leasing agreement, are placed at the disposal of a lessee in the territory of a Contracting Party, in conformity with its laws and regulations.

Any change in the form of an investment, admitted in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the investment was made, does not affect its character as an investment.

2. "Returns" means the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profit, interest, capital gains, dividends, royalties and fees.

3. "Investor" means with regard to either Contracting Party:

- a) natural persons having the nationality of that Contracting Party in accordance with its law;
- b) legal persons constituted in accordance with the laws of that Contracting Party.

4. "Territory" means in respect of either Contracting Party, the territory under its sovereignty including the territorial sea, as well as submarine areas over which that Contracting Party exercises, in conformity with international law, sovereign rights or jurisdiction.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party promotes in its territory investments by investors of the other Contracting Party and admits such investments in accordance with its legislation.
2. Each Contracting Party shall, at all times, accord fair and equitable treatment and full protection and security to the investments made in its territory in accordance with its laws and regulations by investors of the other Contracting Party. Each Contracting Party shall ensure that the management, maintenance, use, enjoyment or disposal, in its territory, of investments by investors of the other Contracting Party, is not in any way impaired by unjustifiable or discriminatory measures.
3. Returns from the investments and, in cases of reinvestment, the income ensuing therefrom, enjoy the same protection as the initial investments.
4. Each Contracting Party shall observe any other obligation it may have entered into with regard to investments of investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investments, made in its territory by investors of the other Contracting Party, treatment not less favourable than that which it accords to investments of its own investors or to investments of investors of any third State, whichever is more favourable.
2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party, as regards their activity in connection with investments in its territory, treatment not less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.
3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:
 - a) its participation in any existing or future customs union, economic union, regional economic integration agreement or similar international agreement, or
 - b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 4

Expropriation

1. Investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, shall not be expropriated, nationalized or subjected to any other measure the effects of which would be tantamount to expropriation or nationalization (hereinafter referred to as "expropriation"), except in the public interest, under due process of law, on a non discriminatory basis and against payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment affected immediately before the actual measure was taken or became public knowledge, whichever is the earlier, it shall include interest from the date of expropriation until the date of payment at a normal commercial rate.

2. The amount of compensation shall be settled in a convertible currency and shall be freely transferable and paid without undue delay to the person entitled thereto without regard to its residence or domicile. A transfer shall be deemed to be made "without undue delay" if effected within such period as is normally required for the completion of transfer formalities, which period in no case shall exceed three months.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is constituted under the laws in force in any part of its own territory and in which investors of the other Contracting Party own shares.

ARTICLE 5

Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, civil disturbance or other similar events in the territory of the other Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable. Resulting payments shall be made without delay and shall be freely transferable in a freely convertible currency.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

- a) requisitioning of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities, or

b) destruction of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

ARTICLE 6

Repatriation of Investment and Returns

1. Each Contracting Party shall guarantee, in respect of investments of investors of the other contracting Party, the unrestricted transfer of the investment and its returns.

The transfers shall be effected without delay, in a freely convertible currency, at the market rate of exchange applicable on the date of transfer.

2. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

- a) capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
- b) profits, interest, dividends and other current income;
- c) funds in repayment of loans;
- d) royalties and fees;
- e) proceeds of sale or liquidation of the whole or any part of the investment;
- f) compensation under Articles 4 and 5.
- g) the earnings of nationals of one Contracting Party who are allowed to work in connection with an investment in the territory of the other.

3. The Contracting Parties undertake to accord to transfers referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article a treatment no less favourable than that accorded to transfers originating from investments made by investors of any third State.

ARTICLE 7

Subrogation

1. If the investments of an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party are insured against non-commercial risks under a legal system of guarantee, any subrogation of the insurer into the rights of the said investor pursuant to the terms of such insurance shall be recognized by the other Contracting Party, without prejudice to the rights of the investor under Article 9 of this Agreement.
2. The insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.
3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be tried to be remedied in accordance with the provisions of Article 9 of this Agreement.

ARTICLE 8

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled by negotiations, through diplomatic channels.
2. If the dispute cannot thus be settled within six months from the beginning of the negotiations, it shall, upon request of either Contracting Party be submitted to an arbitration tribunal.
3. The arbitration tribunal shall be constituted ad hoc as follows: Each Contracting Party shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall agree upon a chairman who shall be a national of a third State which maintains diplomatic relations with both Contracting Parties. The arbitrators shall be appointed within three months, the chairman within five months from the date on which either Contracting Party has informed the other Contracting Party that it intends to submit the dispute to an arbitration tribunal.
4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the Court is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President or if he too is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the Court next in seniority, who is not a national of either Contracting Party, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitration tribunal shall decide on the basis of respect of the law, including particularly this Agreement and other relevant agreements between the Contracting Parties, as well as the generally acknowledged rules and principals of international law.

6. Unless the Contracting Parties decide otherwise, the tribunal shall determine its own procedure. The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the Contracting Parties.

7. Each Contracting Party shall bear the cost of of the arbitrator appointed by itself and of its representation. The cost of the chairman as well as the other costs will be born in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be born by one of the two Contracting Parties and this award shall be binding on both Contracting Parties.

ARTICLE 9

Settlement of Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Disputes between an investor of a Contracting Party and the other Contracting Party concerning an obligation of the latter under this Agreement, in relation to an investment of the former, shall, if possible, be settled by the disputing parties in an amicable way.

2. If such disputes cannot be settled within six months from the date either party requested amicable settlement by written notification, the investor concerned may submit the dispute either to the competent courts of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made or to international arbitration.

Each Contracting Party hereby consents to the submission of such dispute to international arbitration.

3. Where the dispute is referred to international arbitration the investor concerned may submit the dispute either to:

a) the International Centre for the Settlement of Investment Disputes, established under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States, opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965, for arbitration or conciliation, or

b) an ad hoc arbitral tribunal to be established under the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4. The arbitral tribunal shall decide the dispute in accordance with the provisions of this Agreement and the applicable rules and principles of international law. The awards of arbitration shall be final and binding on both parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out without delay any such award and such award shall be enforced in accordance with domestic law.

5. During arbitration proceedings or the enforcement of the award, the Contracting Party involved in the dispute shall not raise the objection that the investor of the other Contracting Party has received compensation under an insurance contract in respect of all or part of the damage.

ARTICLE 10

Application of other Rules

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement, contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such regulation shall, to the extent that it is more favourable, prevail over this Agreement.

ARTICLE 11

Consultations

1. Representatives of the Contracting Parties shall, whenever necessary, hold consultations on any matter affecting the implementation of this Agreement. These consultations shall be held on the proposal of one of the Contracting Parties at a place and at a time to be agreed upon through diplomatic channels.

2. Upon request by either Contracting Party, information shall be exchanged between the Contracting Parties on their respective laws, regulations, decisions, administrative practices, procedures or policies, relating to investments covered by this Agreement.

ARTICLE 12

Scope of Application

This Agreement shall apply to investments in the territory of one Contracting Party made in accordance with its legislation, prior to or after the entry into force of this Agreement, by investors of the other Contracting Party. It shall, however, not be applicable to disputes which arose prior to its entry into force or to disputes directly related to events which occurred prior to its entry into force.

ARTICLE 13

Entry into Force - Duration - Termination

1. This Agreement shall enter into force thirty days after the latter date on which the Contracting Parties have exchanged written notifications informing each other that the procedures required by their respective laws to this end have been completed. It shall remain in force for a period of ten years from that date.

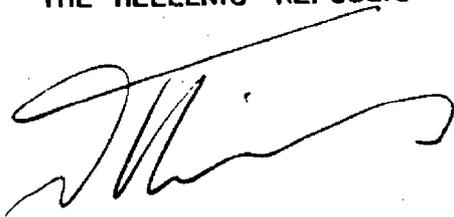
2. Unless notice of termination has been given by either Contracting Party at least one year before the date of expiry of its validity, this Agreement shall thereafter be extended tacitly for periods of ten years, each Contracting Party reserving the right to terminate the Agreement upon notice of at least one year before the date of expiry of its current period of validity.

3. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the foregoing Articles shall continue to be effective for a further period of ten years from that date.

Done in two originals, at *Zagreb*, on *18 October 1996*, each in the Greek, Croatian and English languages, all texts being equally authentic.

In case of divergence the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE HELLENIC REPUBLIC

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF CROATIA

Άρθρο δεύτερο

Τα πρωτόκολλα – πρακτικά που καταρτίζονται στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων του άρθρου 11 της Συμφωνίας εγκρίνονται με κοινή πράξη των αρμόδιων κατά περίπτωση υπουργών.

Άρθρο τρίτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 13 παρ. 1 αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρουμανίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων".

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρουμανίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων", έγινε δεκτό ομοφώνως σε μόνη συζήτηση κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο και έχει ως εξής:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρουμανίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων
Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος η Συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ρουμανίας, για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 23 Μαΐου 1997, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση της Ρουμανίας,
αποκαλούμενες εφεξής "τα Συμβαλλόμενα Μέρη",

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενισχύσουν την οικονομική τους συνεργασία προς το αμοιβαίο όφελος και των δύο χωρών σε μακροχρόνια βάση,

ΕΧΟΝΤΑΣ ως στόχο τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τις επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η προώθηση και προστασία των επενδύσεων, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, θα τονώσει την πρωτοβουλία στον τομέα αυτόν,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΑΡΘΡΟ 1
Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας:

1. "Επένδυση" σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο που περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

α) κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε εμπράγματο

δικαίωμα, όπως νομή, υποθήκες, εμπράγματα ασφάλειες και ενέχυρα,

β) μετοχές, εταιρικά μερίδια, ομολογίες και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρία,

γ) μακροπρόθεσμα δάνεια (συνδεδεμένα με επένδυση) και χρηματικές απαιτήσεις και κάθε άλλη συμβατική απαίτηση που έχει οικονομική αξία,

δ) δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας,

ε) εκχωρήσεις επιχειρηματικών δικαιωμάτων, βάσει νόμου ή συμβάσεως περιλαμβανομένων και εκχωρήσεων για έρευνα, ανάπτυξη, εξόρυξη ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων.

2. "Απόδοση" σημαίνει τα έσοδα που αποφέρει μία επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, κέρδη, τόκους, μερίσματα, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αμοιβές.

3. "Επενδυτής" σημαίνει σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, υπηκόους και νομικά πρόσωπα ή άλλες νομικές οντότητες, που έχουν συσταθεί ή κατ' άλλον τρόπο λειτουργούν δεόντως σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους και ασκούν την πραγματική οικονομική τους δραστηριότητα στο έδαφος του ίδιου Συμβαλλόμενου Μέρους.

4. "Υπήκοος" σημαίνει:

α) όσον αφορά την Ελληνική Δημοκρατία, κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει ή αποκτά την ελληνική ιθαγένεια, σύμφωνα με τον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας,

β) όσον αφορά τη Ρουμανία, κάθε φυσικό πρόσωπο που έχει τη ρουμανική ιθαγένεια, σύμφωνα με τη ρουμανική νομοθεσία.

5. "Έδαφος" σημαίνει, σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, το έδαφος υπό την κυριαρχία της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ρουμανίας αντίστοιχως, περιλαμβανομένων και των χωρικών υδάτων, καθώς και τις θαλάσσιες περιοχές, επί των οποίων το αντίστοιχο Κράτος ασκεί, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία.

ΑΡΘΡΟ 2

Προώθηση και προστασία των επενδύσεων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος προωθεί, στο έδαφός του, επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους και κάνει δεκτές τις επενδύσεις αυτές σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

2. Επενδύσεις επενδυτών Συμβαλλόμενου Μέρους απολαμβάνουν πάντοτε, στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, δίκαιης μεταχείρισης και πλήρους προστασίας και ασφάλειας. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εξασφαλίζει ότι η διαχείριση, συντήρηση, χρήση, εκμετάλλευση ή διάθεση, στο έδαφός του, επενδύσεων επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους δεν παρακωλύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με μέτρα αδικαιολόγητα ή διακριτικής φύσεως.

3. Οι επενδυτές κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους δύνανται να προσλαμβάνουν, στα υψηλά κλιμάκια, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό (περιλαμβανομένου και του κλιμακίου του επικεφαλής τμημάτων) της επιλογής τους, υπηκόους των Συμβαλλόμενων Μερών, στο μέτρο που επιτρέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους υποδοχής. Υπό την επιφύλαξη της νομοθεσίας που αφορά την είσοδο και παραμονή αλλοδαπών, το εν λόγω προσωπικό δύναται να εισέρχεται και να παραμένει στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους για τους σκοπούς της εγκατάστασης και διαχείρισης της επένδυσης.

4. Ενδεχόμενη μεταβολή του τύπου υπό τον οποίο έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση, δεν μεταβάλλει το χαρακτήρα της ως επένδυσης, υπό τον όρο ότι η μεταβολή αυτή δεν αντίκειται στη νομοθεσία του ενδιαφερόμενου Συμβαλλόμενου Μέρους.

5. Η απόδοση των επενδύσεων και, σε περίπτωση επανεπενδύσεως, το σχετικό εισόδημα απολαμβάνουν της ίδιας προστασίας με την αρχική επένδυση.

6. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος τηρεί οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση έχει αναλάβει σε σχέση με επενδύσεις επενδυτών

του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

7. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη δίδουν δημοσιότητα στη νομοθεσία και άλλες διοικητικές πράξεις τους που αφορούν ή επηρεάζουν επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφός τους.

ΑΡΘΡΟ 3

Μεταχείριση του μάλλον ευνοουμένου κράτους και εθνική μεταχείριση

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στις επενδύσεις, που πραγματοποιούνται στο έδαφός του από επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί σε επενδύσεις των ίδιων επενδυτών του ή σε επενδύσεις επενδυτών τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, όσον αφορά τη δραστηριότητα που αναπτύσσουν στο έδαφός του σε σχέση με επενδύσεις, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί στους ίδιους επενδυτές του ή σε επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν συνεπάγονται υποχρέωση του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους να επεκτείνει στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους τα πλεονεκτήματα οποιασδήποτε μεταχειρίσεως, προτιμήσεως ή προνομίου που απορρέουν από:

- α) τη συμμετοχή του σε υφιστάμενη ή μελλοντική τελωνειακή ένωση, οικονομική ένωση, συμφωνία περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ή παρόμοια διεθνή συμφωνία, ή
- β) διεθνή συμφωνία ή ρύθμιση σχετική εν όλω ή εν μέρει με φορολογία.

ΑΡΘΡΟ 4

Απαλλοτρίωση

1. Επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, δεν υπόκεινται σε απαλλοτρίωση, εθνικοποίηση ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο τα αποτελέσματα του οποίου ισοδυναμούν με απαλλοτρίωση ή εθνικοποίηση (αποκαλούμενες εφεξής "απαλλοτρίωση"), παρά μόνον υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) τα μέτρα λαμβάνονται για λόγους δημοσίου συμφέροντος και με νόμιμες διαδικασίες,

β) τα μέτρα είναι σαφή και δεν εμπεριέχουν διάκριση,

γ) τα μέτρα συνοδεύονται από την καταβολή άμεσης, επαρκούς και αποτελεσματικής αποζημίωσης. Η αποζημίωση αυτή είναι ίση με την αγοραία αξία της θιγείσας επενδύσεως αμέσως πριν από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ελήφθησαν τα μέτρα που αναφέρονται ανωτέρω στην παράγραφο αυτή ή έγιναν δημοσίως γνωστά, επιλεγόμενου του προγενεστέρου χρονικού σημείου, περιλαμβάνει τόκο από την ημέρα της απαλλοτριώσεως έως την ημέρα καταβολής, με το σύνθηδες εμπορικό επιτόκιο και μεταφέρεται ελεύθερα, χωρίς καθυστέρηση, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα. Το ποσό της αποζημιώσεως υπόκειται σε αναθεώρηση, με νόμιμες διαδικασίες, στα πλαίσια της νομοθεσίας του Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του οποίου έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται επίσης και στην περίπτωση κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος προβαίνει σε απαλλοτρίωση περιουσιακών στοιχείων εταιρίας, η οποία έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του σε οποιοδήποτε σημείο του εδάφους του και της οποίας επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους κατέχει μετοχές.

ΑΡΘΡΟ 5

Αποζημιώσεις

1. Οι επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, των οποίων οι επενδύσεις στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους υφίστανται ζημίες λόγω πολέμου ή άλλης ένοπλης σύγκρουσης, καταστάσεως έκτακτης ανάγκης, πολιτικών αναταραχών ή άλλων παρόμοιων γεγονότων στο έδαφος του

άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, απολαμβάνουν από το δεύτερο Συμβαλλόμενο Μέρος μεταχείριση, όσον αφορά την αποκατάσταση, αποζημίωση ή άλλο είδους διευθέτηση, όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που το Συμβαλλόμενο Μέρος αυτό επιφυλάσσει στους ίδιους επενδυτές του ή στους επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως. Προκύπτουσες πληρωμές καταβάλλονται αμέσως και μεταφέρονται ελεύθερα σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

2. Μη θιγομένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους οι οποίοι, σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, υφίστανται ζημίες στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους λόγω:

α) επιτάξεως της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους ή

β) καταστροφής της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους, η οποία δεν επεβάλλετο από τις περιστάσεις,

τυχάνουν άμεσης, επαρκούς και αποτελεσματικής επανορθώσεως ή αποζημιώσεως.

ΑΡΘΡΟ 6

Επαναπατριsmός της επενδύσεως και της αποδόσεώς της

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη εγγυώνται, όσον αφορά τις επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, την ανεμπόδιστη μεταφορά της επενδύσεως και της αποδόσεώς της.

Η μεταφορά πραγματοποιείται χωρίς καθυστέρηση, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, με την ισοτιμία που επικρατεί στην αγορά κατά την ημέρα της μεταφοράς, μετά την εκπλήρωση κάθε οικονομικής υποχρέωσης που βαρύνει την επένδυση, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζει η ισχύουσα νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του οποίου έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση.

2. Οι μεταφορές αυτές περιλαμβάνουν ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

- α) κεφάλαιο και πρόσθετα ποσά για τη συντήρηση ή επέκταση της επένδυσης,
- β) κέρδη, τόκους, μερίσματα και άλλα τρέχοντα εισοδήματα,
- γ) ποσά για την εξόφληση δανείων,
- δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αμοιβές,
- ε) προϊόν πωλήσεως ή ρευστοποιήσεως της επένδυσης ή μέρους αυτής,

στ) το μέρος των μισθών, ημερομισθίων ή άλλων αποδοχών, που προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία κάθε Συμβαλλόμενου Μέρους και εισπράττεται στο έδαφος του από υπηκόους του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους οι οποίοι συνδέονται με επενδύσεις καλυπτόμενες από την παρούσα Συμφωνία,

ζ) αποζημιώσεις σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5.

ΑΡΘΡΟ 7

Υποκατάσταση

Εάν ένα Συμβαλλόμενο Μέρος ή ο εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του καταβάλει πληρωμή σε επενδυτή του βάσει εγγυήσεως που έχει παράσχει για μη εμπορικούς κινδύνους σε σχέση με επένδυση στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, το τελευταίο αναγνωρίζει, δύναμει υποκαταστάσεως, την εκχώρηση κάθε δικαιώματος ή αξιώσεως του εν λόγω επενδυτή στο πρώτο Συμβαλλόμενο Μέρος ή στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, μη θιγομένων των δικαιωμάτων του επενδυτή σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 8

Επίλυση διαφορών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών σχετική

με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας, επιλύεται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, δια διαπραγματεύσεων, δια της διπλωματικής οδού.

2. Εάν η διαφορά δεν μπορέσει να διευθετηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο εντός έξι μηνών από την έναρξη των διαπραγματεύσεων, υποβάλλεται σε διαιτητικό δικαστήριο κατόπιν αιτήσεως Συμβαλλόμενου Μέρους.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο συγκροτείται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ως ακολούθως: Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος ορίζει έναν διαιτητή και οι δύο αυτοί διαιτητές ορίζουν, κατόπιν μεταξύ τους Συμφωνίας, υπήκοο τρίτης χώρας ως πρόεδρο. Οι διαιτητές ορίζονται εντός τριών μηνών και ο πρόεδρος εντός πέντε μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος γνωστοποίησε στο άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος την πρόθεσή του να παραπέμψει τη διαφορά σε διαιτητικό δικαστήριο.

4. Εάν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν έχουν γίνει οι αναγκαίοι διορισμοί, οποιοδήποτε από τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορεί, ελλείψει άλλης Συμφωνίας, να ζητήσει από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς. Εάν ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστηρίου είναι υπήκοος ενός των Συμβαλλόμενων Μερών ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς ο Αντιπρόεδρος και, σε περίπτωση που ο τελευταίος είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, το αρχαιότερο κατά σειρά Μέλος του Δικαστηρίου που δεν είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς.

5. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με το νόμο, και ιδίως, βάσει της παρούσας Συμφωνίας και άλλων σχετικών συμφωνιών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών, καθώς και των γενικών παραδεδομένων κανόνων και αρχών του διεθνούς δικαίου.

6. Το δικαστήριο αποφασίζει την εσωτερική του διαδικασία, εκτός εάν τα Συμβαλλόμενα Μέρη ορίσουν άλλως.

7. Το δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του κατά πλειοψηφία. Η απόφαση αυτή είναι τελική και δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

8. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος φέρει το κόστος του διαιτητή που όρισε το ίδιο, καθώς και της εκπροσώπησης του. Το κόστος του προέδρου, καθώς και κάθε άλλο κόστος φέρουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη εξίσου. Το δικαστήριο δύναται πάντως να ορίσει στην απόφασή του ότι ένα από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη θα φέρει μεγαλύτερο ποσοστό του κόστους και η απόφαση αυτή είναι δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 9

Επίλυση διαφορών μεταξύ επενδυτή και Συμβαλλόμενου Μέρους

1. Διαφορές μεταξύ επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους και του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, που αφορούν υποχρέωση του τελευταίου, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, σχετική με επένδυση του πρώτου, επιλύονται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, από τα ενδιαφερόμενα Μέρη φιλικά.

2. Εάν η εν λόγω διαφορά δεν μπορέσει να επιλυθεί εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ένα από τα Μέρη ζήτησε τη φιλική διευθέτησή της, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλει τη διαφορά είτε στο αρμόδιο δικαστήριο του Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του οποίου έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση είτε στη διεθνή διαιτησία.

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος συγκατατίθεται δια της παρούσας Συμφωνίας στην υποβολή των εν λόγω διαφορών στη διεθνή διαιτησία.

3. Εφόσον η διαφορά παραπεμφθεί στη διεθνή διαιτησία, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλει τη διαφορά είτε:

α) στο Διεθνές Κέντρο για το Διακανονισμό των Διαφορών

εξ Επενδύσεων, που ιδρύθηκε με τη Σύμβαση "δια την ρύθμιση των σχετιζομένων προς τας επενδύσεις διαφορών μεταξύ Κρατών και υπηκόων άλλων Κρατών", η οποία ανοίχθηκε για υπογραφή στη Ουάσινγκτον D.C. στις 18 Μαρτίου 1965, προς διευθέτηση δια της οδού της συνδιαλλαγής ή της διαιτησίας, είτε

β) σε ad hoc διαιτητικό δικαστήριο, το οποίο συνιστάται σύμφωνα με τους κανόνες περί διαιτησίας της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4. Το διαιτητικό δικαστήριο επιλύει τη διαφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας και τους εφαρμοστέους κανόνες και αρχές του διεθνούς δικαίου. Οι διαιτητικές αποφάσεις είναι τελεσίδικες και δεσμευτικές για τα Μέρη της διαφοράς. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εφαρμόζει χωρίς καθυστέρηση τις εν λόγω αποφάσεις και τις εκτελεί σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία.

5. Κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας ή της εκτελέσεως της διαιτητικής αποφάσεως το Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει εμπλακεί στη διαφορά δεν δύναται να επικαλεσθεί ότι ο επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους έχει τύχει αποζημιώσεως, εν όλω ή εν μέρει, βάσει ασφαλιστικής συμβάσεως.

ΑΡΘΡΟ 10

Εφαρμογή άλλων διατάξεων

Εφόσον η νομοθεσία Συμβαλλόμενου Μέρους ή υφιστάμενες ή αναλαμβανόμενες στο μέλλον, βάσει του διεθνούς δικαίου, μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών, υποχρεώσεις επιπλέον της παρούσας Συμφωνίας περιλαμβάνουν ρυθμίσεις, γενικές ή ειδικές, με τις οποίες παρέχεται το δικαίωμα σε επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους για ευνοϊκότερη μεταχείριση από την προβλεπόμενη με την παρούσα Συμφωνία, οι ρυθμίσεις αυτές, στο μέτρο που είναι ευνοϊκότερες, υπερισχύουν της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 11

Διαβουλεύσεις

Κάθε φορά, που κρίνεται απαραίτητο, διεξάγονται διαβουλεύσεις μεταξύ εκπροσώπων των Συμβαλλόμενων Μερών, επί θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας. Οι διαβουλεύσεις διεξάγονται κατόπιν προτάσεως Συμβαλλόμενου Μέρους, σε χρόνο και τόπο που συμφωνούνται δια της διπλωματικής οδού.

ΑΡΘΡΟ 12

Εφαρμογή

1. Η παρούσα Συμφωνία εφαρμόζεται επίσης σε επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη θέση της σε ισχύ, από επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου.

2. Η παρούσα Συμφωνία δεν εφαρμόζεται, πάντως, σε διαφορές που ήδη εκκρεμούν επί τη βάσει της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Ρουμανίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων, που έγινε στην Αθήνα, την 16η Σεπτεμβρίου 1991, οι οποίες διευθετώνται σύμφωνα με τις διατάξεις εκείνης της Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 13

Θέση σε ισχύ - Διάρκεια - Λήξη

1. Η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ τριάντα ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία τα Συμβαλλόμενα Μέρη αντήλλαξαν έγγραφες ανακοινώσεις με τις οποίες πληροφορούν ότι ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες που απαιτούνται από τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους για το σκοπό αυτόν. Παραμένει σε ισχύ για μια περίοδο δέκα ετών από την

ημερομηνία αυτή.

2. Μη θιγομένων των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 12 της παρούσας Συμφωνίας, από την ημερομηνία θέσεώς της σε ισχύ, η παρούσα Συμφωνία αντικαθιστά τη Συμφωνία μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Ρουμανίας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων, που έγινε στην Αθήνα την 16η Σεπτεμβρίου 1991.

Επενδύσεις, που έχουν πραγματοποιηθεί υπό την τελευταία αυτή Συμφωνία, θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκαν υπό την παρούσα Συμφωνία.

3. Εκτός εάν καταγγελθεί από Συμβαλλόμενο Μέρος τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της ισχύος της, η παρούσα Συμφωνία παρατείνεται εν συνεχεία σιωπηρώς για δεκαετείς περιόδους. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος διατηρεί το δικαίωμα να καταγγείλει τη Συμφωνία, κατόπιν ανακοινώσεως, τουλάχιστον ένα έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της τρέχουσας περιόδου ισχύος της.

4. Όσον αφορά επενδύσεις, που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία καταγγελίας της παρούσας Συμφωνίας,

τα προηγούμενα άρθρα εξακολουθούν να ισχύουν για μια περαιτέρω δεκαετία από την ημερομηνία αυτή.

Εις πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφωντες, δόντως εξουσιοδοτημένοι από τις αντίστοιχες Κυβερνήσεις τους, υπέγραψαν την παρούσα Συμφωνία.

Έγινε εις διπλούν, στην Αθήνα, την 23η Μαΐου 1997, στην ελληνική, ρουμανική και αγγλική γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Σε περίπτωση ερμηνευτικών διαφορών, υπερισχύει το αγγλικό κείμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ
---	------------------------------------

(υπογραφή)

(υπογραφή)

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC AND THE GOVERNMENT OF ROMANIA ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the Hellenic Republic and the Government of Romania,

Hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

DESIRING to intensify their economic cooperation to the mutual benefit of both countries on a long term basis,

HAVING as their objective to create favourable conditions for investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

RECOGNIZING that the promotion and protection of investments, on the basis of this Agreement, will stimulate the initiative in this field,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1**Definitions**

For the purposes of this Agreement:

1. "Investment" means every kind of asset and in particular, though not exclusively, includes:

a) movable and immovable property and any other rights in rem, such as usufructus, mortgages, liens or pledges;

b) shares in and stock and debentures of a company and any other form of participation in a company;

c) long term loans (related to investments) and claims to money or to any performance under contract having a financial value;

d) intellectual property rights;

e) business concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources;

2. "Returns" means the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profit, interest, capital gains, dividends, royalties and fees.

3. "Investor" shall comprise, in respect of either Contracting Party, nationals and legal persons or other legal entities, constituted or otherwise duly organised in accordance with the laws of that Contracting Party and having their effective economic activities in the territory of that same Contracting Party.

4. "National" means:

a) In respect of the Hellenic Republic, any natural person having or acquiring Greek nationality in accordance with the Greek Nationality Code.

b) In respect of Romania, any natural person having Romanian citizenship in accordance with Romanian laws and regulations.

5. "Territory" means in respect of either Contracting Party, the territory under the sovereignty of the Hellenic Republic or of Romania respectively, including the territorial sea, as well as maritime areas over which the respective State exercises, in conformity with international law, sovereign rights or jurisdiction.

ARTICLE 2**Promotion and Protection of Investments**

1. Each Contracting Party promotes in its territory investments by investors of the other Contracting Party and admits such investments in accordance with its legislation.
2. Investments by investors of a Contracting Party shall, at all times, be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Each Contracting Party shall ensure that the management, maintenance, use, enjoyment or disposal, in its territory, of investments by investors of the other Contracting Party, is not in any way impaired by unjustifiable or discriminatory measures.
3. Investors of either Contracting Party shall be permitted to engage top managerial and technical personnel (the level of chief of sectors included), of their choice, nationals of either Contracting Party, to the extent permitted by the legislation in force in the host State. Subject to the laws relating to the entry and sojourn of aliens, this aforementioned personnel shall be permitted to enter and to remain in the territory of the other Contracting Party for the purpose of establishing and administering their investment.
4. A possible change in the form in which the investments have been made does not affect their character as investments, provided that such a change does not contradict the laws and regulations of the relevant Contracting Party.
5. Returns from the investments and, in cases of reinvestment, the income ensuing therefrom, enjoy the same protection as the initial investments.
6. Each Contracting Party shall observe any other obligation it may have entered into with regard to investments of investors of the other Contracting Party.
7. Each Contracting Party shall make public all legislation and regulations that pertain to or affect investments in its territory by investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 3**Most Favoured Nation and National Treatment Provisions**

1. Each Contracting Party shall accord to investments, made in its territory by investors of the other Contracting Party, treatment not less favourable than that which it accords to investments of its own investors or to investments of investors of any third State, whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party, as regards their activity in connection with investments in its territory, treatment not less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

- a) its participation in any existing or future customs union, economic union, regional economic integration agreement or similar international agreement, or
- b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 4

Expropriation

1. Investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, shall not be expropriated, nationalised or subjected to any other measure the effects of which would be tantamount to expropriation or nationalisation (hereinafter referred to as "expropriation"), except under the following conditions:

- a) the measures are taken in the public interest and under due process of law;
- b) the measures are clear and on a non discriminatory basis;
- c) the measures are taken against payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment affected immediately before the measures referred to above in this paragraph were taken or became public knowledge, whichever is the earlier. It shall include interest from the date of expropriation until the date of payment at a normal commercial rate and shall be freely transferable, without delay, in a freely convertible currency. The amount of the compensation shall be subject to review by due process of law, within the framework of the legislation of the Contracting Party, in the territory of which the investment has been made.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is constituted under the laws in force in any part of its own territory and in which investors of the other Contracting Party own shares.

ARTICLE 5**Compensation for Losses**

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, civil disturbance or other similar events in the territory of the other Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable. Resulting payments shall be made without delay and shall be freely transferable in a freely convertible currency.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

- a) requisitioning of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities, or
- b) destruction of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

ARTICLE 6**Repatriation of Investment and Returns**

1. Each Contracting Party shall guarantee, in respect of investments of investors of the other contracting Party, the unrestricted transfer of the investment and its returns. The transfers shall be effected without delay, in a freely convertible currency, at the rate of exchange applicable on the date of transfer, after fulfilment of all financial obligations pertaining to the investment, in accordance with the procedures laid down in the laws and regulations in force in the Contracting Party in the territory of which the investment has been made.

2. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

- a) capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
- b) profits, interest, dividends and other current income;
- c) funds in repayment of loans;

- d) royalties and fees;
- e) proceeds of sale or liquidation of the whole or any part of the investment;
- f) a portion of the salaries, wages or other earnings, provided for by the relevant legislation of each Contracting Party, received in its territory by nationals of the other Contracting Party, connected with investments covered by this Agreement;
- g) compensation under Articles 4 and 5.

ARTICLE 7

Subrogation

If either Contracting Party or its designated agency makes a payment to one of its investors under any financial guarantee against non-commercial risks it has granted in regard of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter shall recognise, by virtue of subrogation, the assignment of any right or claim of that investor to the first Contracting Party or its designated agency, without prejudice to the rights of the investor under Article 9 of this Agreement.

ARTICLE 8

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled by negotiations, through diplomatic channels.
2. If the dispute cannot thus be settled within six months from the beginning of the negotiations, it shall, upon request of either Contracting Party be submitted to an arbitration tribunal.
3. The arbitration tribunal shall be constituted ad hoc as follows: Each Contracting Party shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall agree upon a national of a third State as chairman. The arbitrators shall be appointed within three months, the chairman within five months from the date on which either Contracting Party has informed the other Contracting Party that it intends to submit the dispute to an arbitration tribunal.
4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the Court is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President or if he too is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the Court next in seniority, who is not a national of either Contracting Party, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitration tribunal shall decide on the basis of respect of the law, including particularly this Agreement and other relevant agreements between the Contracting Parties, as well as the generally acknowledged rules and principles of international law.

6. Unless the Contracting Parties decide otherwise, the tribunal shall determine its own procedure.

7. The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the Contracting Parties.

8. Each Contracting Party shall bear the cost of the arbitrator appointed by itself and of its representation. The cost of the chairman as well as the other costs will be born in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be born by one of the two Contracting Parties and this award shall be binding on both Contracting Parties.

ARTICLE 9

Settlement of Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Disputes between an investor of a Contracting Party and the other Contracting Party concerning an obligation of the latter under this Agreement, in relation to an investment of the former, shall, if possible, be settled by the disputing parties in an amicable way.

2. If such disputes cannot be settled within six months from the date either party requested amicable settlement, the investor concerned may submit the dispute either to the competent courts of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made or to international arbitration.

Each Contracting Party hereby consents to the submission of such dispute to international arbitration.

3. Where the dispute is referred to international arbitration the investor concerned may submit the dispute either to:

a) the International Centre for the Settlement of Investment Disputes, established under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States, opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965, for arbitration or conciliation, or

b) an ad hoc arbitral tribunal to be established under the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4. The arbitral tribunal shall decide the dispute in accordance with the provisions of this Agreement and the applicable rules and principles of international law. The awards of arbitration shall be final and binding on both parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out without delay any such award and such award shall be enforced in accordance with domestic law.

5. During arbitration proceedings or the enforcement of the award, the Contracting Party involved in the dispute shall not raise the objection that the investor of the other Contracting Party has received compensation under an insurance contract in respect of all or part of the damage.

ARTICLE 10

Application of other Rules

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement, contain a regulation, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such regulation shall, to the extent that it is more favourable, prevail over this Agreement.

ARTICLE 11

Consultations

Representatives of the Contracting Parties shall, whenever necessary, hold consultations on any matter affecting the implementation of this Agreement. These consultations shall be held on the proposal of one of the Contracting Parties at a place and at a time to be agreed upon through diplomatic channels.

ARTICLE 12

Application

1. This Agreement shall also apply to investments made prior to its entry into force by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, consistent with the latter's legislation.

2. However, this Agreement shall not apply to disputes already pending on the basis of the Agreement between the Government of the Hellenic Republic and the Government of Romania for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, done in Athens, on September 16, 1991, which shall be settled according to the provisions of that Agreement.

ARTICLE 13

Entry into Force - Duration - Termination

1. This Agreement shall enter into force thirty days after the date on which the Contracting Parties have exchanged written notifications informing each other that the procedures required by their respective laws to this end have been completed. It shall remain in force for a period of ten years from that date.

2. Without prejudice to the provisions of paragraph 2 of Article 12 of this Agreement, from the date of its entry into force, this Agreement shall replace the Agreement between the Government of the Hellenic Republic and the Government of Romania for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, done in Athens, on September 16, 1991. Any investments made under the latter Agreement shall be considered to have been made under this Agreement.

3. Unless notice of termination has been given by either Contracting Party at least one year before the date of expiry of its validity, this Agreement shall thereafter be extended tacitly for periods of ten years, each Contracting Party reserving the right to terminate the Agreement upon notice of at least one year before the date of expiry of its current period of validity.

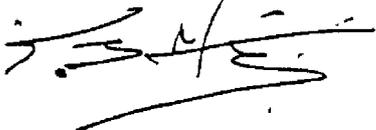
4. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the foregoing Articles shall continue to be effective for a further period of ten years from that date.

In witness thereof, the undersigned, duly authorised by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at Athens, on *May the 23d, 1997*
in the Greek, Romanian and English languages, all texts being equally authentic.

In case of divergence the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE HELLENIC REPUBLIC

FOR THE GOVERNMENT OF
ROMANIA

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 13 παρ. 1 αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων".

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας: "Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων", έγινε δεκτό ομοφώνως, σε μόνη συζήτηση κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο και έχει ως εξής:

Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος η Συμφωνία μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Σλοβενίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων, που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 29 Μαΐου 1997, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική και αγγλική γλώσσα έχει ως εξής:

ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Σλοβενίας,

αποκαλούμενες εφεξής "τα Συμβαλλόμενα Μέρη",

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να ενισχύσουν την οικονομική τους συνεργασία προς το αμοιβαίο όφελος των δύο Κρατών σε μακροχρόνια βάση,

ΕΧΟΝΤΑΣ ως στόχο τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τις επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η προώθηση και προστασία των επενδύσεων, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, θα τονώσει την πρωτοβουλία στον τομέα αυτόν,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΑΡΘΡΟ 1
Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας:

1. "Επένδυση" σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο, το οποίο επενδύεται σύμφωνα με τη νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του οποίου πραγματοποιείται η επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

α) κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε άλλο εμπράγματο

δικαίωμα, όπως δουλείες, νομή, υποθήκες, εμπράγματα ασφάλειες και ενέχυρα,

β) μετοχές, εταιρικά μερίδια, ομολογίες και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρία,

γ) χρηματικές απαιτήσεις και κάθε άλλη συμβατική απαίτηση που έχει οικονομική αξία συνδεόμενη με επένδυση,

δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας,

ε) εκχωρήσεις δικαιωμάτων, βάσει νόμου ή συμβάσεως περιλαμβανομένων και εκχωρήσεων για έρευνα, ανάπτυξη, εξόρυξη ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων.

Ενδεχόμενη μεταβολή του τύπου της επένδυσης, που έχει πραγματοποιηθεί, δεν μεταβάλλει το χαρακτήρα της ως επένδυσης, εφόσον η μεταβολή αυτή είναι σύμφωνη με τη νομοθεσία του Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του οποίου έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση.

2. "Απόδοση" σημαίνει τα έσοδα που αποφέρει μία επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, κέρδη, τόκους, μερίσματα, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, αμοιβές και άλλα νόμιμα εισοδήματα.

3. "Επένδυτής" σημαίνει σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος:

α) φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του,

β) νομικά πρόσωπα και άλλες οντότητες, περιλαμβανομένων εταιριών πάσης φύσεως που έχουν συσταθεί ή κατ' άλλον τρόπον λειτουργούν δεόντως, σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους και ασκούν την πραγματική οικονομική τους δραστηριότητα στο έδαφος του ίδιου Συμβαλλόμενου Μέρους,

τα οποία πραγματοποιούν επενδύσεις στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

4. "Έδαφος" σημαίνει, σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, το έδαφος υπό την κυριαρχία του, περιλαμβανομένων και των χωρικών υδάτων, καθώς και τις υποθαλάσσιες περιοχές, επί των οποίων το εν λόγω Συμβαλλόμενο Μέρος ασκεί, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία.

ΑΡΘΡΟ 2

Προώθηση και προστασία των επενδύσεων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, προωθεί, στο έδαφός του, επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους και κάνει δεκτές τις επενδύσεις αυτές σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

2. Επενδύσεις επενδυτών Συμβαλλόμενου Μέρους απολαμβάνουν πάντοτε, στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, δικαίως μεταχειρίσεως και πλήρους προστασίας και ασφαλείας. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εξασφαλίζει ότι η διαχείριση, συντήρηση, χρήση, εκμετάλλευση ή διάθεση, στο έδαφός του, επενδύσεων επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους δεν παρακωλύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με μέτρα αδικαιολόγητα ή διακριτικής φύσεως.

3. Η απόδοση των επενδύσεων και, σε περίπτωση επανεπενδύσεως, το σχετικό εισόδημα απολαμβάνουν της ίδιας προστασίας με την αρχική επένδυση.

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος τηρεί οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση έχει αναλάβει σε σχέση με επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 3

Μεταχείριση των επενδύσεων

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στις επενδύσεις, που πραγματοποιούνται στο έδαφός του από επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί σε επενδύσεις των ίδιων επενδυτών του ή σε επενδύσεις επενδυτών τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος παραχωρεί στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, όσον αφορά τη διαχείριση, συντήρηση, χρήση, εκμετάλλευση ή διάθεση των επενδύσεων

τους, στο έδαφος του, μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που παραχωρεί στους ίδιους επενδυτές του ή σε επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν συνεπάγονται υποχρέωση του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους να επεκτείνει στους επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους τα πλεονεκτήματα οποιασδήποτε μεταχειρίσεως, προτιμήσεως ή προνομίου που απορρέουν από:

- α) τη συμμετοχή του σε υφιστάμενη ή μελλοντική τελωνειακή ένωση, οικονομική ένωση, συμφωνία περιφερειακής οικονομικής ολοκλήρωσης ή παρόμοια διεθνή συμφωνία, ή
- β) διεθνή συμφωνία ή ρύθμιση σχετική εν όλω ή εν μέρει με φορολογία.

ΑΡΘΡΟ 4 Απαλλοτρίωση

1. Επενδύσεις επενδυτών του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, δεν υπόκεινται σε απαλλοτρίωση, εθνικοποίηση ή οποιοδήποτε άλλο μέτρο, τα αποτελέσματα του οποίου ισοδυναμούν με απαλλοτρίωση ή εθνικοποίηση (αποκαλούμενες εφεξής "απαλλοτρίωση"), παρά μόνο για λόγους δημόσιου συμφέροντος, με νόμιμες διαδικασίες, σε μη διακριτική βάση και κατόπιν καταβολής αμέσως, επαρκούς και αποτελεσματικής αποζημίωσης. Η αποζημίωση αυτή είναι ίση με την αγοραία αξία της θιγείσας επενδύσεως αμέσως πριν από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ελήφθη το συγκεκριμένο μέτρο ή έγινε δημοσίως γνωστό, επιλεγόμενου του προγενέστερου χρονικού σημείου, περιλαμβάνει τόκο από την ημέρα της απαλλοτρίωσης έως την ημέρα καταβολής, με το σύνηθες εμπορικό επιτόκιο και μεταφέρεται ελεύθερα σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

2. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται επίσης και στην περίπτωση κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος προβαίνει σε απαλλοτρίωση περιουσιακών στοιχείων εταιρίας, η οποία έχει συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του σε οποιοδήποτε σημείο του εδάφους του και της οποίας επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους κατέχει μετοχές.

ΑΡΘΡΟ 5 Αποζημιώσεις

1. Οι επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, των οποίων οι επενδύσεις στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους υφίστανται ζημίες λόγω πολέμου ή άλλης ένοπλης σύγκρουσης, καταστάσεως εκτάκτου ανάγκης, πολιτικών αναταραχών ή άλλων παρόμοιων γεγονότων στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, απολαμβάνουν από το δεύτερο Συμβαλλόμενο Μέρος μεταχείριση, όσον αφορά την αποκατάσταση, αποζημίωση ή άλλου είδους διευθέτηση, όχι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που το Συμβαλλόμενο Μέρος αυτό επιφυλάσσει στους ίδιους επενδυτές του ή στους επενδυτές τρίτου κράτους, εφαρμοζομένης της ευνοϊκότερας μεταχειρίσεως. Προκύπτουσες πληρωμές καταβάλλονται αμέσως και μεταφέρονται ελεύθερα σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα.

2. Μη θιγομένων των διατάξεων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους οι οποίοι, σε οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή, υφίστανται ζημίες στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους λόγω:

α) επιτάξεως της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους, ή

β) καταστροφής της επενδύσεώς τους ή μέρους αυτής από τις δυνάμεις ή αρχές του δεύτερου Συμβαλλόμενου Μέρους, η οποία δεν επεβάλλετο από τις περιστάσεις,

τυγχάνουν άμεσης, επαρκούς και αποτελεσματικής επανορθώσεως ή αποζημιώσεως.

ΑΡΘΡΟ 6 Μεταφορές

1. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη εγγυώνται, όσον αφορά τις επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, την ανεμπόδιση μεταφορά της επενδύσεως και της αποδόσεώς της, μετά την εκπλήρωση κάθε οικονομικής οφειλής που βαρύνει την επένδυση.

Η μεταφορά πραγματοποιείται χωρίς καθυστέρηση, σε ελεύθερα μετατρέψιμο νόμισμα, με την ισοτιμία που επικρατεί στην αγορά κατά την ημέρα της μεταφοράς.

2. Οι μεταφορές αυτές περιλαμβάνουν ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά:

α) κεφάλαιο και πρόσθετα ποσά για τη συντήρηση ή επέκταση της επένδυσης,

β) κέρδη, τόκους, μερίσματα και άλλα τρέχοντα εισοδήματα,

γ) ποσά για την εξόφληση δανείων,

δ) δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και αμοιβές,

ε) προϊόν πωλήσεως ή ρευστοποιήσεως της επένδυσης ή μέρους αυτής,

στ) αποζημιώσεις σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5,

ζ) το μη δαπανηθέν μέρος του μισθού και άλλων αμοιβών προσωπικού το οποίο έχει προσληφθεί από το εξωτερικό σε σχέση με επένδυση επενδυτή του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

ΑΡΘΡΟ 7 Υποκατάσταση

1. Εάν οι επενδύσεις επενδυτή ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους είναι ασφαλισμένες για μη εμπορικούς κινδύνους, βάσει νόμιμου συστήματος εγγυήσεως, κάθε υποκατάσταση του ασφαλιστή στα δικαιώματα του εν λόγω επενδυτή, σύμφωνα με τους όρους της ασφάλειας αυτής, αναγνωρίζεται από το δεύτερο Συμβαλλόμενο Μέρος, μη θιγομένων των δικαιωμάτων του επενδυτή, σύμφωνα με το άρθρο 9 της παρούσας Συμφωνίας.

2. Ο ασφαλιστής δεν δικαιούται να ασκήσει δικαιώματα άλλα, πέραν των δικαιωμάτων που θα εδικαιούτο να ασκήσει ο επενδυτής.

3. Διαφορές μεταξύ Συμβαλλόμενου Μέρους και ασφαλιστή θα καταβάλλεται προσπάθεια να επιλύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 8 Επίλυση διαφορών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών σχετική με την ερμηνεία ή την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας, επιλύεται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, δια διαπραγματεύσεων, δια της διπλωματικής οδού.

2. Εάν η διαφορά δεν μπορέσει να διευθετηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη των διαπραγματεύσεων, υποβάλλεται σε διαιτητικό δικαστήριο κατόπιν αιτήσεως Συμβαλλόμενου Μέρους.

3. Το διαιτητικό δικαστήριο συγκροτείται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση ως ακολούθως: Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος ορίζει ένα διαιτητή και οι δύο αυτοί διαιτητές ορίζουν, κατόπιν μεταξύ τους συμφωνίας, υπήκοο τρίτης χώρας ως πρόεδρο. Οι διαιτητές ορίζονται εντός δύο (2) μηνών και ο πρόεδρος εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία Συμβαλλόμενο Μέρος γνωστοποίησε στο άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος την πρόθεσή του να παραπέμψει τη διαφορά σε διαιτητικό δικαστήριο.

4. Εάν εντός των προθεσμιών που καθορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου δεν έχουν γίνει οι αναγκαίοι διορισμοί, οποιοδήποτε από τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορεί, ελλείψει άλλης συμφωνίας, να ζητήσει από τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικαστηρίου να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς. Εάν ο Πρόεδρος του Διεθνούς Δικαστη-

ρίου είναι υπήκοος ενός των Συμβαλλόμενων Μερών ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς ο Αντιπρόεδρος και, σε περίπτωση που ο τελευταίος είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους ή κωλύεται κατ' άλλον τρόπο να ασκήσει το εν λόγω καθήκον, το αρχαιότερο κατά σειρά Μέλος του Δικαστηρίου που δεν είναι υπήκοος Συμβαλλόμενου Μέρους καλείται να προβεί στους αναγκαίους διορισμούς.

5. Το διαιτητικό δικαστήριο αποφασίζει σύμφωνα με το νόμο, και ιδίως, βάσει της παρούσας Συμφωνίας και άλλων σχετικών συμφωνιών μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών, καθώς και των γενικών παραδεδωγμένων κανόνων και αρχών του διεθνούς δικαίου.

6. Το δικαστήριο αποφασίζει την εσωτερική του διαδικασία, εκτός εάν τα Συμβαλλόμενα Μέρη ορίσουν άλλως.

Το δικαστήριο εκδίδει την απόφασή του κατά πλειοψηφία. Η απόφαση αυτή είναι τελική και δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

7. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος φέρει το κόστος του διαιτητή που όρισε το ίδιο, καθώς και της εκπροσώπησής του. Το κόστος του προέδρου, καθώς και κάθε άλλο κόστος, φέρουν τα Συμβαλλόμενα Μέρη εξίσου. Το δικαστήριο δύναται πάντως να ορίσει στην απόφασή του ότι ένα από τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη θα φέρει μεγαλύτερο ποσοστό του κόστους και η απόφαση αυτή είναι δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

ΑΡΘΡΟ 9

Επίλυση διαφορών μεταξύ επενδυτή και Συμβαλλόμενου Μέρους

1. Διαφορές μεταξύ επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους και του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, που αφορούν υποχρέωση του τελευταίου, βάσει της παρούσας Συμφωνίας, σχετική με επένδυση του πρώτου, επιλύεται, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, από τα ενδιαφερόμενα μέρη φιλικά.

2. Εάν η εν λόγω διαφορά δεν μπορέσει να επιλυθεί εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ένα από τα Μέρη ζήτησε τη φιλική διευθέτησή της, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλει τη διαφορά είτε στο αρμόδιο δικαστήριο του Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του οποίου έχει πραγματοποιηθεί η επένδυση είτε στη διεθνή διαιτησία.

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος συγκατατίθεται δια της παρούσας Συμφωνίας στην υποβολή των εν λόγω διαφορών στη διεθνή διαιτησία.

3. Εφόσον η διαφορά παραπεμφθεί στη διεθνή διαιτησία, ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να υποβάλει τη διαφορά είτε:

α) στο Διεθνές Κέντρο για το Διακανονισμό των Διαφορών εξ Επενδύσεων, που ιδρύθηκε με τη Σύμβαση "για την ρύθμιση των σχετιζομένων προς τας επενδύσεις διαφορών μεταξύ Κρατών και υπηκόων άλλων Κρατών", η οποία ανοίχθηκε για υπογραφή στην Ουάσινγκτον D.C. στις 18 Μαρτίου 1965, προς διευθέτηση δια της οδού της συνδιαλλαγής ή της διαιτησίας, είτε

β) σε ad hoc διαιτητικό δικαστήριο, το οποίο συνιστάται σύμφωνα με τους κανόνες περί διαιτησίας της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4. Το διαιτητικό δικαστήριο επιλύει τη διαφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας και τους εφαρμοστέους κανόνες και αρχές του διεθνούς δικαίου. Οι διαιτητικές αποφάσεις είναι τελεσίδικες και δεσμευτικές για τα Μέρη της διαφοράς. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εφαρμόζει χωρίς καθυστέρηση τις εν λόγω αποφάσεις και τις εκτελεί σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία.

5. Κατά τη διάρκεια της διαιτητικής διαδικασίας ή της εκτελέσεως της διαιτητικής απόφασεως το Συμβαλλόμενο Μέρος που έχει εμπλακεί στη διαφορά δεν δύναται να επικαλεσθεί ότι ο επενδυτής του άλλου Συμβαλλόμενου

Μέρους έχει τύχει αποζημίωσης, εν όλω ή εν μέρει, βάσει ασφαλιστικής συμβάσεως.

ΑΡΘΡΟ 10

Εφαρμογή άλλων διατάξεων

Εφόσον η νομοθεσία Συμβαλλόμενου Μέρους ή υφιστάμενες ή αναλαμβανόμενες στο μέλλον, βάσει του διεθνούς δικαίου, μεταξύ των Συμβαλλόμενων Μερών υποχρεώσεις επιπλέον της παρούσας Συμφωνίας περιλαμβάνουν ρυθμίσεις, γενικές ή ειδικές, με τις οποίες παρέχεται το δικαίωμα σε επενδύσεις επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους για ευνοϊκότερη μεταχείριση από την προβλεπόμενη με την παρούσα Συμφωνία, οι ρυθμίσεις αυτές, στο μέτρο που είναι ευνοϊκότερες, υπερισχύουν της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 11

Διαβουλεύσεις

Κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο, διεξάγονται διαβουλεύσεις μεταξύ εκπροσώπων των Συμβαλλόμενων Μερών, επί θεμάτων που αφορούν την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας. Οι διαβουλεύσεις διεξάγονται κατόπιν προτάσεως Συμβαλλόμενου Μέρους, σε χρόνο και τόπο που συμφωνούνται δια της διπλωματικής οδού.

ΑΡΘΡΟ 12

Εφαρμογή

Η παρούσα Συμφωνία εφαρμόζεται επίσης σε υφιστάμενες επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη θέση της σε ισχύ, από επενδυτές του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου.

ΑΡΘΡΟ 13

Θέση σε ισχύ - Διάρκεια - Λήξη

1. Η παρούσα Συμφωνία τίθεται σε ισχύ τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία τα Συμβαλλόμενα Μέρη αντήλλαξαν έγγραφες ανακοινώσεις με τις οποίες πληροφορούν ότι ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες που απαιτούνται από τις αντίστοιχες νομοθεσίες τους για το σκοπό αυτόν. Παραμένει σε ισχύ για μια περίοδο δέκα (10) ετών από την ημερομηνία αυτή.

2. Εκτός εάν καταγγελθεί από Συμβαλλόμενο Μέρος τουλάχιστον ένα (1) έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της ισχύος της, η παρούσα Συμφωνία παρατείνεται εν συνεχεία σιωπηρώς για δεκαετίες περιόδους. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος διατηρεί το δικαίωμα να καταγγείλει τη Συμφωνία, κατόπιν ανακοινώσεως, τουλάχιστον ένα (1) έτος πριν από την ημερομηνία λήξεως της τρέχουσας περιόδου ισχύος της.

3. Όσον αφορά επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία καταγγελίας της παρούσας Συμφωνίας, τα προηγούμενα άρθρα εξακολουθούν να ισχύουν για μια περαιτέρω δεκαετία από την ημερομηνία αυτή.

Έγινε εις διπλούν, στην Αθήνα, την 29η Μαΐου 1997, στην ελληνική, σλοβενική και αγγλική γλώσσα και όλα τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικά.

Σε περίπτωση ερμηνευτικών διαφορών, υπερισχύει το αγγλικό κείμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

(υπογραφή)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΤΗΣ ΣΛΟΒΕΝΙΑΣ

(υπογραφή)

AGREEMENT

**BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE HELLENIC REPUBLIC AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
ON THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Government of the Hellenic Republic and the Government of the Republic of Slovenia,

Hereinafter referred to as the "Contracting Parties",

DESIRING to intensify their economic cooperation to the mutual benefit of both States on a long term basis,

HAVING as their objective to create favourable conditions for investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

RECOGNIZING that the promotion and protection of investments, on the basis of this Agreement, will stimulate the initiative in this field,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

ARTICLE 1**Definitions**

For the purposes of this Agreement:

1. "Investment" means every kind of asset invested in accordance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the investment is made and in particular, though not exclusively, includes:

- a) movable and immovable property and any other rights in rem, such as servitudes, usufructus, mortgages, liens or pledges;
- b) shares in and stock and debentures of a company and any other form of participation in a company, as well as bonds;
- c) claims to money or to any performance under contract having an economic value, connected to an investment;
- d) intellectual and industrial property rights;
- e) concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources;

A possible change in the form in which the investments have been made does not affect their character as investments, provided that such a change is in accordance with the legislation of the Contracting Party in whose territory the investment has been made.

2. "Returns" means the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profit, interest, capital gains, dividends, royalties, fees and other lawful income.

3. "Investor" means with regard to either Contracting Party:

- a) natural persons having the nationality of that Contracting Party in accordance with its law,
- b) legal persons or other entities, including companies, corporations, business associations and partnerships, which are constituted or otherwise duly organised under the laws of that Contracting Party and have their effective economic activities in the territory of that same Contracting Party,

who invest in the territory of the other Contracting Party.

4. "Territory" means in respect of either Contracting Party, the territory under its sovereignty including the territorial sea, as well as submarine areas over which that Contracting Party exercises, in conformity with international law, sovereign rights or jurisdiction.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investments

1. Each Contracting Party promotes in its territory investments by investors of the other Contracting Party and admits such investments in accordance with its legislation.

2. Investments by investors of a Contracting Party shall, at all times, be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Each Contracting Party shall ensure that the management, maintenance, use, enjoyment or disposal, in its territory, of investments by investors of the other Contracting Party, is not in any way impaired by unjustifiable or discriminatory measures.

3. Returns from the investments and, in cases of reinvestment, the income ensuing therefrom, enjoy the same protection as the initial investments.

4. Each Contracting Party shall observe any other obligation it may have entered into with regard to investments of investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall accord to investments, made in its territory by investors of the other Contracting Party, treatment not less favourable than that which it accords to investments of its own investors or to investments of investors of any third State, whichever is more favourable.

2. Each Contracting Party shall accord to investors of the other Contracting Party, as regards the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments in its territory, treatment not less favourable than that which it accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

- a) its participation in any existing or future customs union, economic union, regional economic integration agreement or similar international agreement, or
- b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 4

Expropriation

1. Investments by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, shall not be expropriated, nationalised or subjected to any other measure the effects of which would be tantamount to expropriation or nationalisation (hereinafter referred to as "expropriation"), except in the public interest, under due process of law, on a non discriminatory basis and against payment of prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the market value of the investment affected immediately before the actual measure was taken or became public knowledge, whichever is the earlier, it shall include interest from the date of expropriation until the date of payment at a normal commercial rate and shall be freely transferable in a freely convertible currency.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is constituted under the laws in force in any part of its own territory and in which investors of the other Contracting Party own shares.

ARTICLE 5

Compensation for Losses

1. Investors of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, a state of national emergency, civil disturbance or other similar events in the territory of the other Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own investors or to investors of any third State, whichever is more favourable. Resulting payments shall be made without delay and shall be freely transferable in a freely convertible currency.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who, in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

- a) requisitioning of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities,
- or

b) destruction of their investment or part thereof by the latter's forces or authorities, which was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective.

ARTICLE 6

Transfers

1. Each Contracting Party shall guarantee, in respect of investments of investors of the other Contracting Party, the unrestricted transfer of the investment and its returns, after fulfilment of any financial obligation pertaining to the investment.

The transfers shall be effected without delay, in a freely convertible currency, at the market rate of exchange applicable on the date of transfer.

2. Such transfers shall include in particular, though not exclusively:

- a) capital and additional amounts to maintain or increase the investment;
- b) profits, interest, dividends and other current income;
- c) funds in repayment of loans;
- d) royalties and fees;
- e) proceeds of sale or liquidation of the whole or any part of the investment;
- f) compensation under Articles 4 and 5.
- g) unspent earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with an investment of an investor of the other Contracting Party.

ARTICLE 7

Subrogation

1. If the investments of an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party are insured against non-commercial risks under a legal system of guarantee, any subrogation of the insurer into the rights of the said investor pursuant to the terms of such insurance shall be recognized by the other Contracting Party, without prejudice to the rights of the investor under Article 9 of this Agreement.

2. The insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.

3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be tried to be remedied in accordance with the provisions of Article 9 of this Agreement.

ARTICLE 8

Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled by negotiations, through diplomatic channels.

2. If the dispute cannot thus be settled within six months from the beginning of the negotiations, it shall, upon request of either Contracting Party be submitted to an arbitration tribunal.

3. The arbitration tribunal shall be constituted ad hoc as follows: Each Contracting Party shall appoint one arbitrator and these two arbitrators shall agree upon a national of a third State as chairman. The arbitrators shall be appointed within two months, the chairman within four months from the date on which either Contracting Party has informed the other Contracting Party that it intends to submit the dispute to an arbitration tribunal.

4. If within the periods specified in paragraph 3 of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments. If the President of the Court is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President or if he too is a national of either Contracting Party or is otherwise prevented from discharging the said function, the Member of the Court next in seniority, who is not a national of either Contracting Party, shall be invited to make the necessary appointments.

5. The arbitration tribunal shall decide on the basis of respect of the law, including particularly this Agreement and other relevant agreements between the Contracting Parties, as well as the generally acknowledged rules and principles of international law.

6. Unless the Contracting Parties decide otherwise, the tribunal shall determine its own procedure.

The tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on the Contracting Parties.

7. Each Contracting Party shall bear the cost of the arbitrator appointed by itself and of its representation. The cost of the chairman as well as the other costs will be born in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be born by one of the two Contracting Parties and this award shall be binding on both Contracting Parties.

ARTICLE 9

Settlement of Disputes between an Investor and a Contracting Party

1. Disputes between an investor of a Contracting Party and the other Contracting Party concerning an obligation of the latter under this Agreement, in relation to an investment of the former, shall, if possible, be settled by the disputing parties in an amicable way.

2. If such disputes cannot be settled within six months from the date either party requested amicable settlement, the investor concerned may submit the dispute either to the competent courts of the Contracting Party in the territory of which the investment has been made or to international arbitration.

Each Contracting Party hereby consents to the submission of such dispute to international arbitration.

3. Where the dispute is referred to international arbitration the investor concerned may submit the dispute either to:

a) the International Centre for the Settlement of Investment Disputes, established under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States, opened for signature at Washington D.C. on 18 March 1965, for arbitration or conciliation, or

b) an ad hoc arbitral tribunal to be established under the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law (U.N.C.I.T.R.A.L.).

4. The arbitral tribunal shall decide the dispute in accordance with the provisions of this Agreement and the applicable rules and principles of international law. The awards of arbitration shall be final and binding on both parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out without delay any such award and such award shall be enforced in accordance with domestic law.

5. During arbitration proceedings or the enforcement of the award, the Contracting Party involved in the dispute shall not raise the objection that the investor of the other Contracting Party has received compensation under an insurance contract in respect of all or part of the damage.

ARTICLE 10**Application of other Rules**

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to this Agreement, contain a rule, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by this Agreement, such rule shall, to the extent that it is more favourable, prevail over this Agreement.

ARTICLE 11**Consultations**

Representatives of the Contracting Parties shall, whenever necessary, hold consultations on any matter affecting the implementation of this Agreement. These consultations shall be held on the proposal of one of the Contracting Parties at a place and at a time to be agreed upon through diplomatic channels.

ARTICLE 12**Application**

This Agreement shall also apply to existing investments made prior to its entry into force by investors of either Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, consistent with the latter's legislation.

ARTICLE 13

Entry into Force - Duration - Termination

1. This Agreement shall enter into force thirty days after the date on which the Contracting Parties have exchanged written notifications informing each other that the procedures required by their respective laws to this end have been completed. It shall remain in force for a period of ten years from that date.

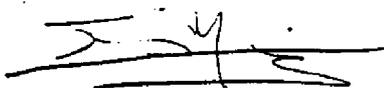
2. Unless notice of termination has been given by either Contracting Party at least one year before the date of expiry of its validity, this Agreement shall thereafter be extended tacitly for periods of ten years, each Contracting Party reserving the right to terminate the Agreement upon notice of at least one year before the date of expiry of its current period of validity.

3. In respect of investments made prior to the date of termination of this Agreement, the foregoing Articles shall continue to be effective for a further period of ten years from that date.

Done in duplicate at *Athens*, on *May the 29th 1997*
in the Greek, Slovene and English languages, all texts being equally authentic.

In case of divergence the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE HELLENIC REPUBLIC

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Άρθρο δεύτερο

Τα πρωτόκολλα - πρακτικά που καταρτίζονται κατά τις διαβουλεύσεις των εκπροσώπων των Συμβαλλόμενων Μερών που προβλέπονται από το άρθρο 11 της Συμφωνίας εγκρίνονται με κοινή πράξη των αρμόδιων κατά περίπτωση υπουργών.

Άρθρο τρίτο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 13 παρ. 1 αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο των παραπάνω νομοσχεδίων.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Υπουργείου Εξωτερικών

Οι επόμενες δύο συμβάσεις, υπ' αριθμό 9 και υπ' αριθμό 10 της ημερήσιας διάταξης, έχει συμφωνηθεί να συζητηθούν αργότερα εκτενέστερα. Γι' αυτό προχωρούμε στις υπ' αριθμόν 11 και 12.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου των σχεδίων νόμων: "Κύρωση της Συμφωνίας για τη σύναψη εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών-Μελών τους αφ' ενός, και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφ' ετέρου, μετά της Τελικής Πράξης και των Κοινών Δηλώσεων".

Και "Κύρωση της Συμφωνίας για τη σύναψη εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών-Μελών τους αφ' ενός, και της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν αφ' ετέρου, μετά της Τελικής Πράξης και των Κοινών Δηλώσεων και Επιστολών".

Ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Αγγουράκης, έχει το λόγο για να τις αναπτύξει.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Όπως και στην Επιτροπή και στην Ολομέλεια δυστυχώς, δεν θα μπορέσουμε να δώσουμε θετική ψήφο στις δύο αυτές συμφωνίες. Και αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι πακέτο, είναι στην ουσία η ίδια συμφωνία -είναι συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Να αναφερθείτε από κοινού και στις δύο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Ναι, θα έλεγα, από κοινού και στις δύο, διότι είναι και "φωτογραφικές" οι διατάξεις, το θέμα είναι το ίδιο.

Εμείς τασσόμαστε κατά της συγκεκριμένης συμφωνίας, της συγκεκριμένης σύμβασης, γιατί ενώ το ζητούμενο είναι να υπάρχουν ισότιμες σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτών των δύο πρώην Σοβιετικών Δημοκρατιών, τα κείμενα των συμφωνιών δεν προβλέπουν κάτι τέτοιο. Τασσόμαστε ενάντια στη συγκεκριμένη συμφωνία, γιατί όπως προβλέπεται στο προοίμιο, οι συμφωνίες αυτές γίνονται για να προωθήσουν τις αρχές της οικονομίας της αγοράς. Υπάρχουν συγκεκριμένες αναφορές στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα και αναφέρομαι στο άρθρο 31 και στο άρθρο 41 των δύο συμβάσεων.

Το μεν άρθρο 31 αναφέρεται στην ανάπτυξη των τομέων των υπηρεσιών προσανατολισμένων προς την ιδιωτική αγορά, το δε άρθρο 41 αναφέρεται στα νομίσματα αυτών των χωρών, αλλά τα σχετίζει με τις υποχρεώσεις που έχουν απέναντι στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Και έτσι και μέσω της συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση ενισχύεται ο ρόλος του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στις χώρες αυτές. Όπως επίσης στο άρθρο 52 παραδειγματός χάρη -ενδεικτικά το αναφέρω- όπου λέγεται ρητά ότι σκοπός της ανάπτυξης της συνεργασίας μεταξύ των δύο πλευρών στον τομέα της γεωργίας είναι "να συνεχισθεί η αγροτική μεταρρύθμιση, ο εκσυγχρονισμός, η ιδιωτικοποίηση και η αναδιάρθρωση του γεωργικού τομέα".

Περιττό νομίζω είναι να σημειώσω ακόμη ότι ο όρος "ισότιμη συνεργασία" εμφανίζεται μόνο μια φορά στην πληθώρα των άρθρων που έχουν και οι δύο συμβάσεις και αυτό γίνεται μόνο στον τομέα της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας.

Γι' αυτούς τους λόγους τέτοιοι σκοποί, σκοποί δηλαδή "διείσδυσης", όπως και μια σειρά από διατάξεις που αφορούν στις ιδιωτικές επενδύσεις, στη δημιουργία μικτών ή στη δημιουργία επιχειρήσεων στο έδαφος του Καζακστάν, του Αζερμπαϊτζάν και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και μια σειρά από άλλες τέτοιες διατάξεις στις συγκεκριμένες συμβάσεις δημιουργούν ανισότιμες σχέσεις.

Εν κατακλείδι τα όσα ανέφερα, κατά τη γνώμη μας είναι

αρκετά για να τεκμηριώσουμε την άποψη που λέει ότι οι συγκεκριμένες συμφωνίες, επαναλαμβάνω, δεν θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη των συγκεκριμένων κρατών, δεν θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση οξυμένων οικονομικών, κοινωνικών και αγροτικών προβλημάτων, που πραγματικά υπάρχουν στην περιοχή αυτή. Οι συγκεκριμένες συμβάσεις κατά τη γνώμη μας διευκολύνουν και εντείνουν έναν ανταγωνισμό των μεγάλων δυνάμεων, στην προκειμένη περίπτωση των μεγάλων δυτικοευρωπαϊκών μονοπωλίων και εννοούμε κυρίως γαλλικά και γερμανικά στον ανταγωνισμό που έχουν με τις Ηνωμένες Πολιτείες, για τις πηγές πετρελαίου, είτε μιλάμε για την περίπτωση του Καζακστάν είτε μιλάμε για την περίπτωση του Αζερμπαϊτζάν.

Μιατην την έννοια θα εντείνουν τα προβλήματα και την περιθωριοποίηση των χωρών αυτών, δεν θα συμβάλουν στην ανάπτυξη των αναγκαίων ισότιμων σχέσεων και γι' αυτούς τους λόγους εμείς τις καταψηφίζουμε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Μάτης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το Καζακστάν πρέπει να θυμίσω στον τον προλαλήσαντα συνάδελφο, αλλά και στο Κοινοβούλιο ότι από τετραετίας ο πρόεδρος Ναζαρμπάγιεφ έχει δεσμευθεί προς το λαό του ότι θα προχωρήσει σε αποκρατικοποιήσεις, ώστε μέχρι τα τέλη του τρέχοντος έτους του 1997 να φθάσει το 70%. Αυτό το πρόγραμμα άρχισε να υλοποιείται πολύ πριν υπογράψει αυτήν τη σύμβαση η Κυβέρνηση του Καζακστάν.

Θα ήθελα να συμπληρώσω ότι για το Αζερμπαϊτζάν, ο ισχυρός άνδρας του Αζερμπαϊτζάν είναι παλιό στέλεχος της κεντρικής επιτροπής του ΚΚΣΕ και στενός συνεργάτης του Μπρέζνιεφ. Ήθελα επίσης να πω ότι θεωρώ ότι είναι υπερβολικό να πούμε εμείς οι Έλληνες Βουλευτές στους λαούς αυτών των δύο χωρών ποιο είναι το συμφέρον τους. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί των δύο σχεδίων νόμων που κερνούν τις αντίστοιχες συμβάσεις και ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου "Κύρωση της Συμφωνίας για τη σύναψη εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών-Μελών τους αφ' ενός, και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφ' ετέρου, μετά της Τελικής Πράξης και των Κοινών Δηλώσεων";

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε'Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: "Κύρωση της Συμφωνίας για τη σύναψη εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών-Μελών τους αφ' ενός, και της Δημοκρατίας του Καζακστάν αφ' ετέρου, μετά της Τελικής Πράξης και των Κοινών Δηλώσεων" έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου.

(Λόγω του μεγάλου όγκου της συμβάσεως το κείμενό της δεν καταχωρίζεται στο παρόν Πρακτικό. Ο σχετικός νόμος υπ' αριθμόν 2567 δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμόν 7Α' ΦΕΚ της 13.1.98).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου: "Κύρωση της Συμφωνίας για τη σύναψη εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών-Μελών τους αφ' ενός, και της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν αφ' ετέρου, μετά της Τελικής Πράξης και των Κοινών Δηλώσεων και επιστολών".

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε'Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: "Κύρωση της Συμφωνίας για τη σύναψη εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των Κρατών-Μελών τους αφ' ενός, και της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν αφ'

ετέρου, μετά της Τελικής Πράξης και των Κοινών Δηλώσεων" έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου.

(Λόγω του μεγάλου όγκου της συμβάσεως το κείμενό της δεν καταχωρίζεται στο παρόν Πρακτικό. Ο σχετικός νόμος υπ' αριθμόν 2566 δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμόν 6Α' ΦΕΚ της 13.1.98).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλείται το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο των παραπάνω νομοσχεδίων.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, είχαμε συμφωνήσει με τα κόμματα στη Διάσκεψη των Προέδρων να αρχίσει η συζήτηση των δύο συμβάσεων που αφορούν στην Αλβανία και στο Σύμφωνο Φιλίας στις εννέα η ώρα και γι' αυτό θα διακόψουμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Για τη μία σύμβαση το είχαμε πει αυτό, όχι για τις δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Αν είναι έτσι, ούτε συζήτηση. Αλλά νομίζω ότι η Νέα Δημοκρατία θέλει να μιλήσει και για τις δύο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Τότε, εφ' όσον είναι έτσι, θα προχωρήσουμε στη συζήτηση και αυτής της σύμβασης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Αλβανίας και των Κυβερνήσεων των Κρατών που συμμετέχουν στην Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας αναφορικά με το νομικό καθεστώς της παραπάνω δύναμης". Οι έχοντες αντίρρηση μπορούν να πάρουν το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Για τι πράγμα συζητάμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Για το υπ' αριθμόν 10 της ημερήσιας διάταξης σχέδιο νόμου, που κυρώνει τη συμφωνία μεταξύ της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Αλβανίας και των Κυβερνήσεων των Κρατών, που συμμετέχουν στην Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας αναφορικά με το Νομικό Καθεστώς της παραπάνω δύναμης.

Ο κ. Αγγουράκης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, και στην επιτροπή, αλλά και στην Ολομέλεια, εμείς θεωρούμε ότι η συγκεκριμένη συμφωνία είναι μια βλαπτική συμφωνία και για το λαό και για τη χώρα της Αλβανίας, αλλά και για το λαό και τη χώρα μας.

Πρώτα απ' όλα αυτό που θα ήθελα να σημειώσω, είναι το γεγονός ότι το ελληνικό Κοινοβούλιο καλείται κατόπιν εορτής να επικυρώσει και νομικά, αν θέλετε, τη στρατιωτική επέμβαση, τη συμμετοχή ελληνικού εκστρατευτικού σώματος στην πολυεθνική δύναμη, που στάλθηκε στην Αλβανία, πολυεθνική δύναμη που αποσκοπούσε στο να συντρίψει τη λαϊκή εξέγερση, που είχε εκδηλωθεί στις αρχές του χρόνου στη χώρα αυτή.

Δεν θα μπω στο γενικότερο πολιτικό πλαίσιο, αν και θα άξιζε τον κόπο να προβληματιστούμε πάρα πολύ σοβαρά για το ρόλο των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, ένας ρόλος που άρχισε δυστυχώς με τη Συμφωνία του Ντέιτον και βλέπουμε να επεκτείνεται όλο και περισσότερο σε δραστηριότητες, που δεν έχουν καμία σχέση με την εθνική άμυνα της χώρας. Θα μείνω μόνο στο συγκεκριμένο κείμενο της συγκεκριμένης συμφωνίας.

Πρώτα απ' όλα, κύριε Πρόεδρε, σε αντίθεση με άλλες ειρηνευτικές αποστολές, δεν έχω υπόψη μου να ήρθε στην Ελληνική Βουλή για κύρωση η αποστολή οποιασδήποτε άλλης ειρηνευτικής δύναμης στα πλαίσια του ΟΗΕ.

Το γεγονός ότι για τη συγκεκριμένη περίπτωση καλείται η Ελληνική Βουλή να επικυρώσει αυτήν την αποστολή, νομίζω ότι λέει πολλά πράγματα. Γνωρίζω τα επιχειρήματα της Κυβέρνησης, η οποία λέει ότι πρόκειται για μια διακρατική συμφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης της Αλβανίας και της

Ελληνικής Κυβέρνησης και ως εκ τούτου έχει αυτήν την ιδιομορφία η συγκεκριμένη αποστολή.

Όμως, ταυτόχρονα θυμίζω ότι η συγκεκριμένη αποστολή έγινε, υποτίθεται, στα πλαίσια αποφάσεων του ΟΗΕ. Και αν είναι έτσι, αναρωτιέμαι προς τι η επικύρωση από την Ελληνική Βουλή.

Είναι προφανές ότι υπάρχει πρόβλημα και μάλιστα σοβαρό. Υπάρχει πρόβλημα καταπάτησης του Διεθνούς Δικαίου, υπάρχει πρόβλημα ανοιχτής επέμβασης.

Το δεύτερο θέμα που θέλω να σημειώσω για τη συγκεκριμένη συμφωνία, είναι ότι πρόκειται πραγματικά για μια συμφωνία συνθηκολόγησης εκ μέρους της Αλβανικής Κυβέρνησης. Και μιλώ με αυτόν τον σκληρό όρο, γιατί υπάρχουν συγκεκριμένα άρθρα στη συγκεκριμένη συμφωνία, που ούτε λίγο ούτε πολύ προβλέπουν την υποχρέωση εκ μέρους των αλβανικών αρχών, όπως π.χ. να παραδώσουν όλα τα στοιχεία, που έχουν σχέση με στρατιωτικής σημασίας θέματα της άμυνας της χώρας αυτής, ναρκοπέδια, δρόμοι, αεροδρόμια κλπ., εφ' όσον της ζητηθούν από την πολυεθνική δύναμη προστασίας.

Ακόμα, η ίδια η συμφωνία προβλέπει αποζημιώσεις εκ μέρους της Αλβανικής Κυβέρνησης για έξοδα παραμονής της συγκεκριμένης δύναμης.

Τα σημειώνω αυτά, κύριε Πρόεδρε, γιατί αντίθετα με τα όσα ακούστηκαν στη χώρα μας και σε άλλες χώρες, ότι δήθεν οι συγκεκριμένες στρατιωτικές δυνάμεις θα πήγαιναν στη συγκεκριμένη χώρα, για να βοηθήσουν στη διανομή της ανθρωπιστικής βοήθειας, σας πληροφορώ ότι ο όρος δεν υπάρχει καν στο κείμενο της συμφωνίας. Δεν γίνεται λόγος για παραμονή του συγκεκριμένου εκστρατευτικού σώματος για τη βοήθεια διανομής ανθρωπιστικής βοήθειας. Γίνεται λόγος για καθαρά στρατιωτικές επιχειρήσεις.

Επίσης, υπάρχει και το θέμα της ετεροδικίας, που είναι πραγματικά χαρακτηριστικό του όλου πνεύματος της συγκεκριμένης συμφωνίας. Η ετεροδικία ισχύει ακόμα και μετά την αναχώρηση της συγκεκριμένης δύναμης, στη συγκεκριμένη χώρα.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, δημιουργείται ένα πολύ κακό, επικίνδυνο και άσχημο προηγούμενο και γι' αυτόν το λόγο καλούμε, έστω και την τελευταία στιγμή, και τα υπόλοιπα κόμματα, να το σκεφτούν, γιατί δεν πρέπει η ελληνική Βουλή να επικυρώσει μια τέτοια πράξη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Πρόεδρος του Δ.Η.Κ.Κ. κ. Δημήτριος Τσοβόλας, ορίζει ως ειδικό αγορητή τον κ. Ιντζέ, ο οποίος έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, το Δ.Η.Κ.Κ. τάχθηκε από την αρχή ενάντια στην αποστολή ελληνικών ενόπλων δυνάμεων στην Αλβανία για τους εξής λόγους. Πρώτον, διότι στην Αλβανία υπήρχε τότε μια επαναστατική περίοδος και η επέμβαση ξένων κρατών ένοπλα κατέστειλε αυτήν τη λαϊκή επανάσταση και ρύθμισε αλλιώς τα πράγματα. Επομένως, αποτελούσε δυναμική παρέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις ανεξάρτητου κράτους. Αυτή είναι η κύρια αιτία για την οποία καταψηφίζουμε τη σύμβαση, διότι πράγματι και η αποστολή της ελληνικής δύναμης, μαζί με άλλα κράτη όμορα και μη συνέτειναν στην παράταση παραμονής στην εξουσία της κυβέρνησης Μπερρίσα. Συνεβλήθη δε η ελληνική Κυβέρνηση με μια άλλη κυβέρνηση, η οποία δεν είχε τη λαϊκή νομιμότητα. Και το δεύτερο είναι ότι πράγματι εάν στα πλαίσια του ΟΗΕ μετέβη και το ελληνικό ένοπλο τμήμα μαζί με τμήματα άλλων κρατών στην Αλβανία, τότε γιατί χρειάζεται αυτή η διμερής διακρατική σύμβαση μεταξύ Ελλάδος και Αλβανίας; Για όλους αυτούς τους λόγους καταψηφίζω τη σύμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ κ. Μάτης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, με τη συζήτηση αυτής της σύμβασης σήμερα αν θέλετε δικαιώνεται ένα ρητό που λέει "ουδέν κακόν αμιγές καλού". Το κακό είναι ότι καθυστερημένα ψηφίζουμε τη σύμβαση. Απ' αυτό όμως προκύπτει το καλό να μπορούμε να αποτιμήσουμε τα αποτελέσματα εκείνης της παρέμβασης σε σχέση με την εξέλιξη προς

την ομαλότητα του αλβανικού λαού, της γείτονος Αλβανίας.

Δεν θέλω να μακρηγορήσω για να πω ότι την πολυεθνική δύναμη προστασίας την έστειλε ο ΟΗΕ κατόπιν απαίτησης της τότε αλβανικής κυβέρνησης και κατόπιν της διαπίστωσης ότι υπήρχε ένας εμφύλιος σπαραγμός χωρίς όρια. Σαν Έλληνες δε είχαμε και ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της ύπαρξης της ελληνικής μειονότητας εκεί πέραν όλων των άλλων.

Το πώς είδε αυτήν την κίνησή μας ο αλβανικός λαός μπορούμε να το δούμε σήμερα και θα το δείτε σε όλο του το μεγαλείο στην κουβέντα που θα γίνει στην επόμενη σύμβαση της ελληνοαλβανικής φιλίας. Είναι αλήθεια ότι για πρώτη φορά η αλβανική κυβέρνηση, η δημοκρατικά εκλεγμένη σοσιαλιστική κυβέρνηση της Αλβανίας αναλαμβάνει απέναντι στη χώρα μας δεσμεύσεις που ζητούσαμε να αναληφθούν εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Δεν θέλω άλλο να μιλήσω. Θα έλεγα δε ότι μου ηχεί παράτερα στ' αυτιά μου να μπαίνει το ζήτημα ότι τούτη εδώ η Βουλή θα πρέπει να μην κυρώσει αυτήν τη σύμβαση για την ελληνική δύναμη, η οποία σαν τμήμα ευρύτερης δύναμης πήγε στην Αλβανία και διευκόλυνε την ομαλοποίηση των εξελίξεων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Καλαντζής έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μετά από παλιώνιδες χρόνων, ανακολουθίες θα έλεγα, μας εδόθη η ευκαιρία ως Ελλάδα να μπορούσαμε να συμβάλουμε στην αποκατάσταση τόσο της ειρήνης, αλλά πάνω απ' όλα στην προάσπιση των ελληνικών συμφερόντων στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων. Και αυτή η δυνατότητα μας εδόθη με τη συμμετοχή μας στην πολυεθνική δύναμη, η οποία βρέθηκε στην Αλβανία, όπου όλοι γνωρίζουμε πόσες εκατοντάδες χιλιάδες Ελλήνων πατριωτών υπηκόων της Αλβανίας βρίσκονται εκεί, οι οποίοι πάνω απ' όλα χρειάζονταν την προστασία και τη συμπαράστασή μας. Και βέβαια υπ' αυτήν την προοπτική και υπ' αυτήν τη σκέψη ήταν αδύνατο και αδιανόητο και διερωτώμαι γι' αυτό, πώς εμείς να μην ήμασταν παρόντες σ' αυτά τα γεγονότα, όπου εξυπηρετούνται πάρα πολλά ελληνικά συμφέροντα.

Θεωρώ λοιπόν ότι η παρουσία εκεί της ειρηνευτικής δύναμης με την ενεργό συμμετοχή της Ελλάδας, προώθησε και προάσπισε τα συμφέροντα των Ελλήνων και τα οφέλη, τα οποία κερδίσαμε απ' αυτήν την παρουσία, τα βρίσκουμε καθημερινά μπροστά μας.

Γι' αυτό πιστεύω ότι άσχετα από τα λάθη που έγιναν όλα αυτά τα χρόνια, οπουδήποτε χρειάζεται και στην ευρύτερη περιοχή όπου υπάρχουν και δημιουργούνται και αν θέλετε προχωρούν ελληνικά συμφέροντα, η Ελλάς με όλες τις μορφές και όλες τις δυνάμεις της, θα πρέπει να είναι παρούσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Κρανιδιώτης έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η σημερινή σύμβαση, πράγματι έρχεται καθυστερημένα προς ψήφιση στη Βουλή, γιατί η εντολή της ειρηνευτικής δύναμης έχει ήδη εκπνεύσει, αλλά για λόγους τυπικούς πρέπει να περάσει από το Σώμα. Πρόκειται για τη σύμβαση, η οποία προβλέπει τη συμμετοχή της Ελλάδας στην πολυεθνική στρατιωτική δύναμη που συστήθηκε με απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, ύστερα από αίτημα της Αλβανικής Κυβέρνησης και στο πλαίσιο του ΟΑΣΕ. Θυμάστε ότι αμέσως με το ξέσπασμα της κρίσης της Αλβανίας, έτυχε να επισκεφθώ τα Τίρανα, για να αντιμετωπίσουμε την κρίση και να βοηθήσουμε στο μέτρο του δυνατού στην εξεύρεση μιας πολιτικής και ειρηνικής λύσης στο πρόβλημα. Είχα την ευκαιρία τότε να συναντηθώ με όλες τις πολιτικές δυνάμεις της Αλβανίας. Και πρέπει να σας πω ότι όλες ανεξαιρέτως ζήτησαν την αποστολή πολυεθνικής

δύναμης και τη συμμετοχή της Ελλάδας. Τη συμμετοχή μάλιστα της πατρίδας μας την ήθελε πολύ περισσότερο, όπως αντιλαμβάνεσθε, και η ελληνική μειονότητα, η οποία αισθανόταν ότι με τη παρουσία και τη συμμετοχή της Ελλάδας, προσφέρονταν με τον τρόπο αυτό μια εγγύηση, μια ασφάλεια στην ελληνική κοινότητα της Αλβανίας. Αυτή ήταν και η στόχευση που είχαμε κατά νου. Να συμμετέχουμε σ' αυτήν την πολυεθνική δύναμη, για να βοηθήσουμε στη σταθεροποίηση και ομαλοποίηση της πολιτικής κατάστασης στην Αλβανία. Και πράγματι η χώρα μας απέδειξε με την παρουσία της ότι μπορεί να παίξει αυτό το σταθεροποιητικό ρόλο και σήμερα βρισκόμαστε στο καλύτερο δυνατό επίπεδο σχέσεων, που είχαμε ποτέ, μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας. Η ελληνική μειονότητα, η ελληνική κοινότητα, βρίσκεται κάτω από συνθήκες απόλυτης ασφάλειας. Και, βεβαίως, απόδειξη του πόσο ευεργετικό ρόλο είχε η συμμετοχή μας, είναι το γεγονός ότι και μετά την επίσημη αποχώρηση της πολυεθνικής δύναμης, η αλβανική κυβέρνηση ζήτησε διμερώς από την ελληνική να διατηρήσει στρατιωτική παρουσία εκεί. Πράγματι, αυτήν τη στιγμή με πρόσθετο πρωτόκολλο υπάρχει στρατιωτική δύναμη διακοσίων περίπου ανδρών, η οποία συνεργάζεται με το αλβανικό Υπουργείο Άμυνας για την ανασυγκρότηση των Ενόπλων Δυνάμεων και για την παροχή αρωγής στην Αλβανία, στον τομέα της ασφάλειας. Είμαστε δε η μόνη χώρα, απ' όλες τις χώρες, που αναμείχθηκαν στην ιστορία της τραγικής περιπέτειας της Αλβανίας, που εξακολουθεί και είναι παρούσα με την συναίνεση της αλβανικής κυβέρνησης. Αυτό νομίζω είναι κάτι που πρέπει να το υπογραμμίσουμε και με την ευκαιρία θέλω να επαινέσω και τα στρατευμένα παιδιά που προσέφεραν υπηρεσίες, πραγματικά, προς την πατρίδα τους με την παρουσία τους στην Αλβανία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί του σχεδίου νόμου: "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Αλβανίας και των Κυβερνήσεων των Κρατών που συμμετέχουν στην Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας αναφορικά με το νομικό καθεστώς της παραπάνω Δύναμης".

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο αυτό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εξωτερικών: "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Αλβανίας και των Κυβερνήσεων των Κρατών που συμμετέχουν στην Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας αναφορικά με το νομικό καθεστώς της παραπάνω Δύναμης", έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο, και έχει ως εξής:

Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Αλβανίας και των Κυβερνήσεων των Κρατών που συμμετέχουν στην Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας αναφορικά με το νομικό καθεστώς της παραπάνω Δύναμης

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, η Συμφωνία μεταξύ της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Αλβανίας και των Κυβερνήσεων των Κρατών που συμμετέχουν στην Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας, αναφορικά με το νομικό καθεστώς της παραπάνω Δύναμης, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 21 Απριλίου 1997, της οποίας το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

AGREEMENT

BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ALBANIA AND THE GOVERNMENTS OF THE NATIONS CONTRIBUTING TO THE MULTINATIONAL PROTECTION FORCE BEARING ON THE STATUS OF THE SAID FORCE

Considering: Resolution 1101 adopted by the Security Council of the United Nations on 28th March, 1997, authorizing a Multinational Protection Force (FMP) in ALBANIA;

Taking note: of the consent of the Government of the Republic of ALBANIA to a multinational military Force with Italian leadership;

the Government of ALBANIA and the Government of those Nations contributing to the FMP, hereinafter called the Parties, hereby;

HAVE AGREED AS FOLLOWS

Article I

Scope of application and definitions

1. The provisions of this Agreement apply to the civilian and military personnel, property and assets of national elements/units of those Nations participating in the operation, when acting in connection to the Operation or the relief of the civilian population.
2. Supplementary arrangements may be concluded by the contracting Parties to work out details for the Operation also taking into account its further development.
3. Unless specifically provided otherwise, the provisions of the present Agreement and any obligation undertaken by the authorities or any privilege, immunity, facility or concession granted to the FMP in the Republic of ALBANIA or any member thereof apply in the Republic of ALBANIA.
4. For the purpose of the present Agreement the following definitions shall apply:
 - (a) "the FMP" means the Multinational Protection Force, consisting of a coalition of Nations contributing troops in order to carry out Resolution 1101 adopted by the Security Council of the United Nations on 28 March 1997, authorizing upon request an intervention by a Multinational Protection Force in the Republic of Albania.
 - (b) "the Operation" means the support, preparation and participation by Nations, contributing to the FPM;
 - (c) "FMP personnel" means the military and civilian personnel belonging to the land, sea or air armed services of the FMP in the Republic of ALBANIA when in the territory of the

Republic of ALBANIA in connection with their official duties, with the exception of personnel locally recruited;

- (d) "facilities" means all premises and land required for conducting the operational, training and administrative activities by the FMP for the Operation as well as for accommodations of the FMP personnel;
- (e) "Government" means the Government of the Republic of ALBANIA.

Article II

Privileges and immunities of the FMP and FMP-personnel

1. The FMP and the FMP-personnel, enjoying privileges and immunities under this Agreement, shall refrain from any action or activity incompatible with the impartial and international nature of their duties or inconsistent with the spirit of the present Agreements. The FMP and the FMP-personnel shall respect local laws and regulations insofar as it is compatible with the entrusted mandate. The FMP Force Commander shall take all appropriate measures to ensure the observance of those obligations.
2. The Government undertakes to respect the exclusively international nature of the FMP. The FMP and the FMP-personnel, during their own activity in ALBANIA, should contact and cooperate with the legitimate central and local authorities of the Republic of ALBANIA.
3. Unless otherwise provided for in the present Agreement, the provisions of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations of 13 February 1946 concerning experts on mission shall apply, *mutatis mutandis*, to the FMP and the FMP-personnel involved in the operation, furthermore, all properties and assets belonging to the contributing Nations and present in ALBANIA within the framework of the operation should enjoy the same privileges and immunities defined in the above mentioned United Nations Convention and mentioned in the present Agreement.
4. FMP-personnel shall be exempted from taxation by the Republic of ALBANIA on the salaries and emoluments received from the FMP and on any income received from outside the Republic of ALBANIA.
5. The Authorities of the Republic of ALBANIA shall accept as valid, without tax or fee, driving licenses and other licences and permits issued to FMP-personnel by their respective national Authorities.
6. Military FMP-personnel shall normally wear uniforms, and FMP-personnel may possess and carry arms if authorized to do so by their orders.
7. FMP shall be permitted to display FMP-flag or insignia and/or national flags or insignia of its constituent national elements/units on any uniform, means of transport or facility.

Article III

Jurisdiction

1. All FMP-personnel shall be immune from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity. Such immunity shall continue even after they cease to be members of or employed by the FMP and after the expiration of the other provisions of the present Agreement.
2. Being considered as experts on mission, FMP-personnel shall be immune from personal arrest or detention. FMP-personnel mistakenly arrested or detained shall immediately be turned over to the FMP Authorities.
3. Should the Government consider that any FMP-personnel have committed a criminal offence, it shall promptly inform the FMP Force Commander and present to him any evidence available to it. Subject to the provisions of Article II, paragraph 3, FMP-personnel shall under all circumstances and at all times be subject to the exclusive jurisdiction of their respective national elements in respect of any criminal or disciplinary offences which may be committed by them in the Republic of ALBANIA, unless the Nation having such jurisdiction decides, taking in account the nature of the criminal offences, not to exercise it in favour of the Government under extradition procedures.
4. The FMP and the Authorities of the Republic of ALBANIA shall assist each other in the exercise of their respective jurisdictions. The contributing Nations to the FMP shall inform the Government about legal actions taken against the FMP-personnel who have committed a criminal offence.

Article IV

Identification

1. The FMP Force Commander shall issue to each member of the FMP before or as soon as possible after such member's first entry into the Republic of ALBANIA, as well as to all locally recruited personnel, a numbered identity card, which shall show full name, date of birth, title or rank, service (if appropriate) and photograph. Except as provided for in Article VI, paragraph 3 of the present Agreement, such identity card shall be the only document required of FMP-personnel.
2. FMP-personnel as well as locally recruited personnel shall be required to present, but not to surrender, their FMP identity cards upon demand of an appropriate official of the Government.

Article V

Deceased members

1. The FMP Force Commander shall have the right to take charge of and dispose of the body of a member of the FMP, who dies in the Republic of ALBANIA, as well as that member's personal property located within the Republic of ALBANIA.

2. Autopsies will not be performed on FMP-personnel without the agreement of the contributing Nation concerned.

Article VI

Entry and departure; transport; free and unrestricted passage.

1. The FMP and FMP-personnel shall enjoy, together with their vehicles, vessels, aircraft and equipment, free and unrestricted passage and unimpeded access throughout the Republic of ALBANIA, including airspace and territorial waters of the Republic of ALBANIA. This shall include, but not be limited to, the right of bivouac, maneuver, billet, and utilization of any areas or facilities required for support, training, and operations. The Government undertakes to facilitate the entry into and departure from the Republic of ALBANIA of the FMP and FMP personnel. For that purpose, the FMP-personnel shall be exempt from passports and visa regulations and immigration and restrictions on entering into or departing from the Republic of ALBANIA. They shall also be exempt from any regulations governing the resident of aliens in the Republic of ALBANIA, including registration, but shall not be considered as acquiring any right to permanent residence or domicile in the Republic of ALBANIA.
 2. The Government undertakes to supply the FMP, where necessary, with maps and other information, including locations of minefields and other dangerous impediments, which may be useful in facilitating its movements.
 3. For the purpose of such entry or departure, FMP-personnel shall only be required to have:
 - (a) an individual or collective movement order issued by or under the authority of the FMP Force Commander or any appropriate authority of a nation contributing to the FMP;
 - (b) a personal identity card issued (in accordance with article IV, paragraph 1. of the present Agreement) except in the case of first entry, when the personal identity card issued by the appropriate authorities of a Nation contributing to the FMP shall be accepted in lieu of the said identity card.
- Operations, training and movement shall not be allowed to be impeded or delayed by requests of the Albanian authorities to produce the above mentioned documents.
4. The Albanian authorities shall facilitate with all appropriate means all movements of personnel, vehicles, vessels, aircraft, equipment, supplies, through ports, airports or roads used.
 5. The FMP shall be exempt from providing inventories or other routine customs documentation on personnel, vehicles, vessels, aircraft, equipment, supplies, and provisions entering, exiting, or transiting the Albanian territory in support of the Operation.
 6. The FMP will use airports and related airport services, roads and ports without payment of duties, dues, tolls or charges. However, the FMP shall not claim exemptions from reasonable charges for service requested and received, but operations/movements and access shall not be allowed to be impeded pending payment for such services.
- ~~7.~~ Vehicles, vessels, aircraft used in support of the Operation shall not be subject to licensing or registration requirements, nor commercial insurance.

Article VII

Premises required for conducting the operational and administrative activities of the FMP and for accommodating the FMP-personnel: immunity of FPM premises.

1. The Government shall make available free of charge, tax or duty to the FMP and in agreement with the FMP Force Commander:
 - (a) such areas and buildings for headquarters, camps or other premises as may be necessary for the conduct of the operational and administrative activities of the FMP and to the extent possible, for the accommodation of the FMP-personnel. Without prejudice to the fact that all such premises remain Host Nation territory, they shall be inviolable and subject to the exclusive control and authority of the FMP;
 - (b) the FMP Force Commanders alone may consent to the entry of any government official or of any other person not a member of the FMP to such premises.
2. The Government undertakes to assist the FMP in obtaining and making available, where applicable, water, electricity and other facilities free of charge, or, where this is not possible, at the most favourable rate, and in the case of interruption or threat of interruption of service, to give as far as is within its powers the same priority to the needs of the FMP as to essential services. Where such utilities or facilities are not provided free of charge, payment shall be made by the FMP on terms to be agreed with the competent authorities of the Republic of ALBANIA. The FMP shall be responsible for the maintenance and upkeep of facilities so provided; being understood that operation, movements, access shall not be hindered pending payment of these charges and duties.
3. The FMP shall have the right, where necessary, to generate, within its premises, electricity for its use and to transmit and distribute such electricity.
4. The FMP may in the conduct of the Operation, have need to make improvements or modifications to certain infrastructure of the Republic of ALBANIA such as roads, utility systems, bridges, tunnels, buildings, etc.. Any such improvements or modifications of a non-temporary nature shall become part of and in the same ownership as that infrastructure. Temporary improvements or modifications may be removed at the discretion of the FMP Commanders, and the facility returned to as near its original condition as possible.

Article VIII

Claims and legal proceedings

1. Claims for damage or injury to Government personnel or property, or to private personnel or property of the Republic of ALBANIA shall be submitted through governmental Authorities of the Republic of ALBANIA to the FMP Force Commander, and shall be settled in accordance with the following provisions.

In case of harm to personnel or damage to the property of FMP caused by the Government of the Republic of ALBANIA, by its personnel or any of its citizens, except in case of serious and intentional misdeed, each contributing Nation to the FMP could waive all claims for compensation, restoration or reimbursement for the harm or damage caused.

2. Claims procedures and procedures for settling disputes which may arise from injurious acts or events caused by the FMP or FMP - personnel acting to the disadvantage of the Republic of ALBANIA, the legal persons or the citizens of the Republic ALBANIA, as well as procedures for addressing damages claims by the FMP shall be set up by separate Arrangements.
3. Claims arising out of activities in connection with civil disturbances, protection of the FMP, firing of weapons, or which are incidents to an operational necessity (e.g. activities which provide for the support, implementation and participation by FMP and FMP personnel in the Operation and which are necessary for the protection of the FMP), are excluded and shall not furnish the basis for the payment of claims.
4. If any civil proceeding is instituted against FMP - personnel before any Albanian Court, the FMP Force Commander shall be notified immediately and he shall certify to the Court whether or not the proceeding is related to the official functions and duties of the person concerned.
 - (a) If the FMP Force Commander certifies that the proceeding is related to official functions/duties, such proceedings shall be discontinued. Except as otherwise agreed, any dispute or claim of a private law character to which the FMP or any FMP personnel is a party and over which the Albanian Courts do not have jurisdiction because of any provision of this Agreement, shall be settled by a standing Claims Commission to be established for that purpose by agreement in accordance with art.1.2.
 - (b) If the FMP Force Commander certifies that the proceeding is not related to official functions/duties, the proceeding may continue. If the FMP Force Commander certifies that a member of the FMP and operations is unable because of official functions/duties or authorized absence to protect his/her interests in the proceeding, the Court shall at the defendant's request suspend the proceeding until the elimination of the disability, but for not more than ninety days. Property of a member of the FMP and operations that is certified by the FMP Force Commander to be needed by the defendant for the fulfilment of his/her official functions/duties shall be free of seizure for the satisfaction of a judgement, decision or order.
The personal liberty of a member of the FMP and operations shall not be restricted in a civil proceeding, whether to enforce a judgement, decision or order, to compel an oath or for any other reason.

Article IX

Provisions, supplies and services, and sanitary arrangements

1. The Government undertakes to make available to the FMP, to the maximum extent, and whenever possible free of charge, facilities and supplies, such as food and fuel, vehicles and other equipment, provisions and other goods and services required for its subsistence and operations. In case of purchases made by the FMP on the local market, the FMP shall, on the basis of observations made and information provided by the Government in that respect,

avoid any adverse effect on the local economy. The FMP shall be exempt from general sales taxes in respect of all official purchases in the Republic of ALBANIA.

2. The FMP shall be allowed to import and to export free of duty or other restriction equipment, provisions, and supplies, necessary for the Operation, provided such goods are for the official use of the FMP or for sale via commissaries or canteens provided for FMP-personnel. Goods sold shall be solely for the use of FMP-personnel and not transferable to other parties.
3. The FMP and the Government shall cooperate with respect to sanitary services and shall extend to each other the fullest cooperation in matters concerning health particularly with respect to the control of communicable diseases, in accordance with international Conventions.
4. The FMP shall be allowed to contract directly with suppliers for services and supplies in the Republic of ALBANIA without payment of tax or duties. Such services and supplies shall not be subject to sales or other taxes. However, local personnel recruited and hired by the FMP shall:
 - (a) be immune from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity;
 - (b) be immune from national services and/or military service obligations;
 - (c) be exempt from taxation on the salaries and emoluments paid to them by the FMP.

Article X

Currency

1. The Government undertakes to make available to the FMP against reimbursement in mutually acceptable currency, local currency required for the use of the FMP, including the payment of FMP-personnel, at the rate of exchange most favourable to the FMP.

Article XI

Communications

1. The Government recognises that the use of communications channels shall be necessary for the Operation. The FMP shall be allowed to operate its own internal mail and telecommunications services, including broadcast services. This shall include the right to utilize such means and services as required to assure full ability to communicate, and the right to use all of the electro-magnetic spectrum for this purpose, free of cost. In implementing this right, the FMP shall make every reasonable effort to coordinate with and take into account the needs and requirements of appropriate authorities of the Republic of ALBANIA.

Article XII**Liaison**

The FMP Force Commander and the Government shall take appropriate measures to ensure close and reciprocal liaison at every appropriate level.

Article XIII**Disputes**

1. Disputes related to the interpretation or application of the present Agreement, which cannot be settled by direct negotiations shall, unless otherwise agreed, be settled exclusively through diplomatic channels between ALBANIA and contributing Nations.
2. Disputes concerning the terms of employment and conditions of service of locally recruited personnel shall be settled by the administrative procedures to be established between the FMP Force Commander and the Albanian Authorities.

Article XIV**Miscellaneous Provisions**

1. Whenever the present Agreement refers to the privileges, immunities and rights of the FMP and FMP-personnel and to the facilities the Government undertakes to provide to the FMP, the Government shall have the ultimate responsibility for the implementation and fulfilment of such privileges, immunities, rights and facilities by the appropriate local authorities of the Republic of ALBANIA.
2. The present Agreement shall enter into force on the day after the deposit of the last declaration by Parties on the completion of their internal procedures provided at this end.
The present Agreement shall be applicable as from the day of its signature.
Waiting for completion of the internal procedures, the Party concerned declares the present Agreement provisionally applicable at the moment of the signature.
3. The present Agreement shall remain in force until the departure of the final element of the FMP from the Republic of ALBANIA except that:
 - (a) article III, paragraph 1, and article IX, paragraph 4, and article XIII shall remain in force;
 - (b) the provisions of article VIII, paragraph 1, 2 and 3 shall remain in force until all claims have been settled, that arose prior to the termination of the present Agreement and were submitted within the provision of separate arrangements mentioned in article VIII, paragraph 2.
4. Any Party to the present Agreement may propose amendments to any of its provisions. Any such amendments will enter into force when accepted in writing by all signatory States.

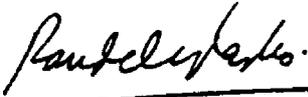
5. Any Party wishing to withdraw from this Agreement must give a two months notice, in writing, to all other Signatories.
6. Any Nation will have the right to accede to the present Agreement; for this Nation the Agreement will enter into force upon signature or ratification, as the case may be.

IN WITNESS THEREOF

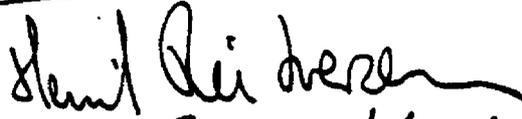
the undersigned Plenipotentiaries have signed the present Agreement.

Done in Rome on 21st april 1997 in the English language in a single original which shall be deposited in the archives of the Ministry for Foreign Affairs of the Italian Republic. The Ministry for Foreign Affairs of the Italian Republic shall transmit certified copies thereof to all the signatory and acceding States.

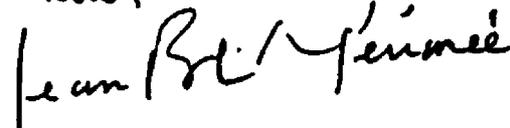
For ALBANIA

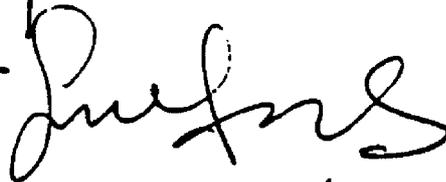
For DENMARK

For FRANCE

For GREECE

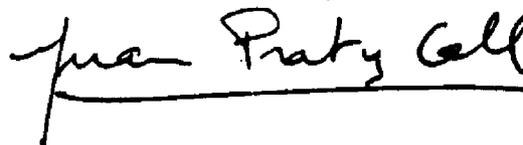
For ITALY

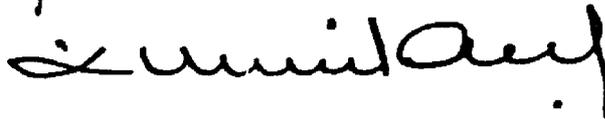
For ROMANIA

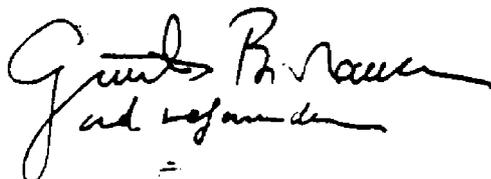
For SPAIN

For TURKEY

For AUSTRIA

ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ
ΑΛΒΑΝΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΗ
ΔΥΝΑΜΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ
ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΔΥΝΑΜΗΣ

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ υπόψη την Απόφαση 1101 η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις 28 Μαρτίου 1997, δυνάμει της οποίας εξουσιοδοτείται Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας (Π.Δ.Π.) στην Αλβανία,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τη συγκατάθεση της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ αναφορικά με πολυεθνική στρατιωτική παρέμβαση υπό Ιταλική Διοίκηση,

Η Κυβέρνηση της ΑΛΒΑΝΙΑΣ και οι Κυβερνήσεις εκείνων των Κρατών που συμμετέχουν στην Π.Δ.Π., εφεξής αποκαλούμενων ως τα Μέρη, δια του παρόντος,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1
Έκταση εφαρμογής και ορισμοί

1. Οι διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας τυχάνουν εφαρμογής αναφορικά με το πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό, την ιδιοκτησία και τα περιουσιακά στοιχεία των εθνικών μονάδων/σχηματισμών εκείνων των Κρατών, τα οποία συμμετέχουν στην επιχείρηση, οσάκις αυτά ενεργούν σε σχέση με την επιχείρηση ή την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στον αστικό πληθυσμό.

2. Συμπληρωματικές διευθετήσεις δύνανται να συναφθούν από τα Συμβαλλόμενα Μέρη με σκοπό την εκπόνηση λεπτομερειών, σχετικά με την επιχείρηση, λαμβανομένης επίσης υπόψη της περαιτέρω ανάπτυξής της.

3. Εκτός αν ειδικότερα προβλέπεται άλλως, οι διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας και οποιαδήποτε υποχρέωση αναλαμβάνεται από τις Αρχές ή οποιοδήποτε πρόνομο, ασυλία, διευκόλυνση ή παραχώρηση χορηγείται στην Π.Δ.Π. εντός της επικράτειας της Δημοκρατίας της Αλβανίας ή σε οποιοδήποτε μέλος αυτής, τυχάνουν εφαρμογής στη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

4. Προς τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας θα τυχάνουν εφαρμογής οι εξής ορισμοί:

(α) Ο όρος "Η Π.Δ.Π." σημαίνει την Π.Δ.Π., η οποία αποτελείται από συνασπισμό κρατών τα οποία συνεισφέρουν στρατεύματα προς το σκοπό της υλοποίησης της Αποφάσεως 1101, την οποία υιοθέτησε το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις 28 Μαρτίου 1997, δυνάμει της οποίας εξουσιοδοτείται κατόπιν αιτήσεως παρέμβαση Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας στη Δημοκρατία της Αλβανίας.

(β) Ο όρος "Η Επιχείρηση" σημαίνει την παρεχόμενη υποστήριξη, την προετοιμασία και τη συμμετοχή των Κρατών τα οποία συγκροτούν την Π.Δ.Π..

(γ) Ο όρος "προσωπικό της Π.Δ.Π." σημαίνει το στρατιωτικό και πολιτικό προσωπικό το ανήκον στις χερσαίες, θαλάσσιες ή αεροπορικές ένοπλες δυνάμεις της Π.Δ.Π. στη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, καθ' ον χρόνο οι δυνάμεις αυτές θα ευρίσκονται στο έδαφος της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ προς εκτέλεση των επίσημων καθηκόντων τους, με εξαίρεση το προσωπικό το στρατολογούμενο εντοπίως.

(δ) Ο όρος "διευκολύνσεις" σημαίνει όλες τις κτιριακές εγκαταστάσεις και το χώρο που απαιτούνται για τη διεξαγωγή των επιχειρησιακών, εκπαιδευτικών και διοικητικών δραστηριοτήτων από την Π.Δ.Π. με σκοπό την εκτέλεση της επιχείρησης, καθώς και τα καταλύματα του προσωπικού της Π.Δ.Π..

(ε) Ο όρος "Κυβέρνηση" σημαίνει την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

Άρθρο II
Πρόνομα και ασυλίες της Π.Δ.Π. και του προσωπικού της Π.Δ.Π.

1. Η Π.Δ.Π. και το προσωπικό της Π.Δ.Π., που απολαμβάνουν προνομίων και ασυλιών σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας Συμφωνίας, θα απέχουν από οποιαδήποτε πράξη ή δραστηριότητα η οποία είναι ασυμβίβαστη με την αμερόληπτη και διεθνή φύση των καθηκόντων τους ή η οποία είναι ασυμβίβαστη με το πνεύμα των υφιστάμενων Συμφωνιών. Η Π.Δ.Π. και το προσωπικό της Π.Δ.Π. θα σέβονται τους τοπικούς νόμους και κανονισμούς, εφόσον αυτοί είναι συμβατοί προς την αναθεθείσα σε αυτά εντολή. Ο Διοικητής της Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας θα λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την τήρηση αυτών των υποχρεώσεων.

2. Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να σέβεται την αποκλειστικώς διεθνή φύση της Π.Δ.Π.. Η Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας και το προσωπικό της Π.Δ.Π. κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων τους στην Αλβανία θα έρχονται σε επαφή και θα συνεργάζονται με τις νόμιμες κεντρικές και τοπικές αρχές της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

3. Εκτός αν προβλέπεται άλλως στην παρούσα Συμφωνία, οι διατάξεις της Σύμβασης περί Πρόνομίων και Ασυλιών των Ηνωμένων Εθνών της 13ης Φεβρουαρίου 1946, που αφορά τους εμπειρογνώμονες σε διατεταγμένη αποστολή, θα εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, ως προς την Π.Δ.Π. και ως προς το προσωπικό της Π.Δ.Π. που εμπλέκεται στην επιχείρηση. Επιπροσθέτως, όλα τα ιδιοκτησιακά και περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στα μέλη της Π.Δ.Π. κατά την ΑΛΒΑΝΙΑ κράτη της Π.Δ.Π. στα πλαίσια της επιχείρησης, θα απολαμβάνουν των ιδίων προνομίων και ασυλιών που προσδιορίζονται στην παραπάνω Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών και αναφέρονται στην παρούσα Συμφωνία.

4. Το προσωπικό της Π.Δ.Π. θα απαλλάσσεται της επιβολής φορολογίας από τη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ αναφορικά με τους μισθούς και τις απολαβές που λαμβάνει από την Π.Δ.Π., καθώς και αναφορικά με οποιοδήποτε εισόδημα λαμβάνει από πηγή κείμενη εκτός της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

5. Οι αρχές της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ θα αποδέχονται ως νομικά ισχυρές, χωρίς τη δυνατότητα επιβολής φόρων ή τελών, τις άδειες κυκλοφορίας και άλλες άδειες που εκδίδουν για το προσωπικό της Π.Δ.Π. οι αντίστοιχες εθνικές Αρχές του.

6. Το Στρατιωτικό Προσωπικό της Π.Δ.Π. θα φέρει την κανονική στρατιωτική του εξάρτηση και θα δύναται να κατέχει και φέρει όπλα, εφόσον έχει εξουσιοδοτηθεί προς τούτο από τις οδηγίες που έχει λάβει.

7. Η Π.Δ.Π. θα επιτρέπεται να επιδεικνύει τη σημαία της Π.Δ.Π. ή τα διακριτικά γνωρίσματα και/ή τις εθνικές σημαίες ή τα διακριτικά γνωρίσματα των συστατικών της Π.Δ.Π. μονάδων/σχηματισμών επί οποιασδήποτε στρατιωτικής στολής, μέσου μεταφοράς ή εγκατάστασης.

Άρθρο III
Δικαιοδοσία

1. Όλο το προσωπικό της Π.Δ.Π. θα απολαμβάνει δικαστικής ετεροδικίας αναφορικά με προφορικό ή γραπτό λόγο, καθώς και αναφορικά με όλες τις πράξεις που ενεργούνται από αυτό μέσα στα πλαίσια της επίσημης αποστολής του. Η ετεροδικία αυτή θα συνεχίζεται ακόμη κι αν τα αποτελούντα το προσωπικό άτομα έχουν παύσει να είναι μέλη της Π.Δ.Π. ή να απασχολούνται από αυτήν, καθώς και μετά τη λήξη ισχύος των διατάξεων της παρούσας Συμφωνίας.

2. Θεωρούμενα ως εμπειρογνώμονες σε διατεταγμένη υπηρεσία (αποστολή), τα μέλη του προσωπικού της Π.Δ.Π. θα απολαύουν ασυλίας αναφορικά με την προσωπική σύλληψη ή κράτησή τους. Το προσωπικό της Π.Δ.Π. το οποίο έχει κατά λάθος συλληφθεί ή κρατηθεί θα παραδίδεται αμέσως στις Αρχές της Π.Δ.Π..

3. Σε περίπτωση που η Κυβέρνηση θεωρήσει ότι οποιοδήποτε μέλος του προσωπικού της Π.Δ.Π. έχει διαπράξει ποινικό αδίκημα, θα γνωστοποιεί τούτο αμέσως στο Διοικητή της Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας και θα του υποβάλλει οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία έχει στη διάθεσή της. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου II παράγραφος 3, κάθε μέλος του προσωπικού της Π.Δ.Π. θα υπόκειται σε κάθε περίπτωση και κατά πάντα χρόνο στην αποκλειστική δικαιοδοσία των αντίστοιχων εθνικών μονάδων τους αναφορικά με οποιαδήποτε ποινικά ή πειθαρχικά αδικήματα δύνανται να διαπραχθούν από αυτά στο έδαφος της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, εκτός εάν το κράτος που έχει αυτή τη δικαιοδοσία αποφασίσει, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των ποινικών αδικημάτων, να μην την ασκήσει υπέρ της Κυβερνήσεως, καταφεύγοντας στη χρήση των διαδικασιών εκδόσεως.

4. Η Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας (Π.Δ.Π.) και οι Αρχές της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ θα παρέχουν αμοιβαία βοήθεια σχετικά με την άσκηση των αντίστοιχων δικαιοδοσιών τους. Τα συμμετέχοντα Κράτη στην Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας θα ενημερώνουν την Κυβέρνηση σχετικά με τις νομικές ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί κατά του προσωπικού της Π.Δ.Π. που έχει διαπράξει ποινικά αδικήματα.

Άρθρο IV Πιστοποίηση ταυτότητας

1. Ο Διοικητής της Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας θα παραδίδει σε κάθε μέλος της Π.Δ.Π. πριν ή το ταχύτερο δυνατό μετά από την πρώτη άφιξη κάθε μέλους στο έδαφος της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, καθώς και σε όλα τα εντοπίως προσληφθέντα μέλη του προσωπικού, μία αριθμημένη ταυτότητα στην οποία θα αναγράφεται το πλήρες ονοματεπώνυμο, η ημερομηνία γέννησης, ο τίτλος ή το αξίωμα, το όπλο στο οποίο ανήκει (εφόσον συντρέχει λόγος), καθώς και φωτογραφία του μέλους. Με εξαίρεση τα προβλεπόμενα στο Άρθρο VI, παράγραφος 3 της παρούσας Συμφωνίας, η ταυτότητα αυτή θα αποτελεί το μόνο έγγραφο που απαιτείται για το προσωπικό της Π.Δ.Π..

2. Τα μέλη του προσωπικού της Π.Δ.Π., καθώς και το εντοπίως προσληφθέν προσωπικό θα απαιτείται να παρουσιάζουν, αλλά όχι και να παραδίδουν, την ταυτότητά τους ως μελών της Π.Δ.Π., εφόσον τούτο τους ζητηθεί από αρμόδιο αξιωματούχο της Κυβερνήσεως.

Άρθρο V Αποβίωσαντα μέλη

1. Ο Διοικητής της Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας θα έχει το δικαίωμα να επιληφθεί και να τακτοποιήσει τα της διάθεσης της σορού του μέλους της Π.Δ.Π., το οποίο απεβίωσε εντός της επικράτειας της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, καθώς και τα αφορώντα στην προσωπική περιουσία του μέλους αυτού, η οποία ευρίσκεται εντός της επικράτειας της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

2. Δεν θα διενεργούνται νεκροψίες σε αποβίωσαντα μέλη του προσωπικού της Π.Δ.Π., χωρίς τη συγκατάθεση του ενδιαφερόμενου Κράτους που συμμετέχει στην Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας.

Άρθρο VI Άφιξη και αναχώρηση - μεταφορά - ελεύθερη και απρόσκοπτη διέλευση

1. Η Π.Δ.Π. και το προσωπικό της Π.Δ.Π. θα απολαμβάνουν, ομού μετά των οχημάτων, πλοίων, αεροσκαφών και εξοπλισμού, ελεύθερης και ακώλυτης διέλευσης και απρόσκοπτης πρόσβασης μέσω της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, συμπεριλαμβανομένων του εναέριου χώρου και των χωρικών υδάτων της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ. Στα παραπάνω θα περιλαμβάνονται, αλλά όχι σε περιοριστική βάση, το δικαίωμα της στρατοπέδευσης, της διεξαγωγής ασκήσεων, του στρατωνισμού και της χρησιμοποίησης οποιωνδήποτε περιοχών ή

διευκολύνσεων απαιτούνται προς το σκοπό της παροχής υποστήριξης, της εκπαίδευσης και των επιχειρήσεων. Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να διευκολύνει την άφιξη και αναχώρηση από τη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ της Π.Δ.Π. και του προσωπικού της Π.Δ.Π.. Προς το σκοπό αυτόν, τα μέλη του προσωπικού της Π.Δ.Π. θα απαλλάσσονται της υποβολής σε κανονισμούς περί διαβατηρίων και θεωρήσεων, καθώς και σε μεταναστευτικές διατυπώσεις και περιορισμούς κατά την άφιξη και αναχώρησή τους από τη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ. Θα απαλλάσσονται επίσης από οποιοσδήποτε κανονισμούς διέπουν την παραμονή αλλοδαπών στη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, συμπεριλαμβανομένης της καταχώρισής τους, αλλά δεν θα θεωρούνται ότι έχουν αποκτήσει οποιοδήποτε δικαίωμα κατοικίας ή μόνιμης παραμονής στη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

2. Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει στην Π.Δ.Π., όπου αυτό παρίσταται αναγκαίο, χάρτες και άλλες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των τοποθεσιών ναρκοπεδίων και άλλων επικίνδυνων εμποδίων, οι οποίες θα μπορούσαν να αποδειχθούν χρήσιμες στη διευκόλυνση των κινήσεων της.

3. Προς τους σκοπούς της παραπάνω άφιξης ή αναχώρησης, το προσωπικό της Π.Δ.Π. απαιτείται να έχει μόνο στην κατοχή του:

α) ατομικές ή συλλογικές διαταγές πορείας που έχουν εκδοθεί είτε από τον ίδιο το Διοικητή της Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας είτε κατ' εξουσιοδότησή του, είτε από οποιαδήποτε αρμόδια αρχή κράτους που συμμετέχει στην Π.Δ.Π.·

β) προσωπική ταυτότητα εκδιδόμενη σύμφωνα με το άρθρο IV, παράγραφος 1, της παρούσας Συμφωνίας, με εξαίρεση την περίπτωση της πρώτης άφιξης, όπου η προσωπική ταυτότητα η εκδιδόμενη από τις αρμόδιες αρχές του Κράτους που μετέχει στην Π.Δ.Π. θα γίνεται αποδεκτή αντί της παραπάνω ταυτότητας.

Οι επιχειρήσεις, η εκπαίδευση και η κίνηση των στρατευμάτων της Π.Δ.Π. δεν θα επιτρέπεται να προσκρούουν σε εμπόδια ή καθυστερήσεις λόγω αιτημάτων εκ μέρους των Αλβανικών Αρχών που αφορούν στην επίδειξη των παραπάνω εγγράφων.

4. Οι Αλβανικές Αρχές θα διευκολύνουν με όλα τα ενδεδειγμένα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους τις κινήσεις του προσωπικού της Π.Δ.Π., των οχημάτων, των πλοίων, των αεροσκαφών, του εξοπλισμού και των εφοδίων, διαμέσου των χρησιμοποιούμενων λιμένων, αεροδρομίων ή δρόμων.

5. Η Π.Δ.Π. θα απαλλάσσεται της υποβολής καταστάσεων ή άλλων συνήθων τελωνειακών διατυπώσεων που αφορούν στο προσωπικό, τα οχήματα, τα πλοία, τα αεροσκάφη, τον εξοπλισμό, τα εφόδια και τις προμήθειες που εισέρχονται, εξέρχονται ή μεταφέρονται μέσω της αλβανικής επικράτειας προς το σκοπό της παροχής υποστήριξης στην Επιχείρηση.

6. Η Π.Δ.Π. θα κάνει χρήση των αεροδρομίων, δρόμων και λιμένων χωρίς να υποχρεούται σε καταβολή δασμών, τελών, διοδίων, ή άλλων επιβαρύνσεων. Παρά ταύτα, η Π.Δ.Π. δεν θα προβάλλει αξιώσεις για απαλλαγή από λογικές χρεώσεις για ζητηθείσες και παρασχεθείσες υπηρεσίες, αλλά οι κινήσεις και η πρόσβαση των στρατευμάτων της Π.Δ.Π. δεν θα επιτρέπεται να παρεμποδίζονται λόγω εκκρεμούσας καταβολής αντιτίμου για τις παραπάνω προσφερόμενες υπηρεσίες.

7. Τα οχήματα, τα πλοία και τα αεροσκάφη που χρησιμοποιούνται προς υποστήριξη της Επιχείρησης δεν θα υπόκεινται σε διατυπώσεις εκδόσεως αδειών, καταχώρισης ή εμπορικής ασφάλισης.

Άρθρο VII

Εγκαταστάσεις απαιτούμενες για τη διεξαγωγή των επιχειρησιακών και διοικητικών δραστηριοτήτων της Π.Δ.Π., καθώς και για την παροχή καταλύματος στο προσωπικό της Π.Δ.Π. - ασυλία των εγκαταστάσεων της Π.Δ.Π.

1. Η Κυβέρνηση θα διαθέσει, χωρίς την επιβολή οποιωνδήποτε

ποτε φόρων, τελών ή επιβαρύνσεων στην Π.Δ.Π. και σε συμφωνία με το Διοικητή της Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας:

α) εκείνες τις περιοχές, τα κτίρια ή άλλους χώρους, τα οποία θεωρούνται αναγκαία για τη διεξαγωγή των επιχειρησιακών και διοικητικών δραστηριοτήτων της Π.Δ.Π., προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ως στρατηγεία, στρατόπεδα ή άλλες εγκαταστάσεις, και στο βαθμό που τούτο είναι δυνατόν, ως καταλύματα για το προσωπικό της Π.Δ.Π.. Υπό την επιφύλαξη του γεγονότος ότι και άλλες τέτοιες εγκαταστάσεις παραμένουν στο έδαφος της Φιλοξενούσας Χώρας, οι παραπάνω περιοχές και εγκαταστάσεις θα είναι απαραβίαστες και θα υπόκεινται στον αποκλειστικό έλεγχο και την εξουσία της Π.Δ.Π.·

β) μόνο οι Διοικητές της Π.Δ.Π. δύνανται να συναινέσουν αναφορικά με την είσοδο οποιουδήποτε κυβερνητικού αξιωματούχου ή οποιουδήποτε άλλου ατόμου, μη μέλους της Π.Δ.Π., σε αυτές τις εγκαταστάσεις.

2. Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να βοηθήσει την Π.Δ.Π. στην απόκτηση και παροχή, όπου τούτο είναι δυνατόν, υπηρεσιών ύδρευσης, ηλεκτροδότησης και άλλων διευκολύνσεων ατελώς, ή, όπου τούτο δεν είναι δυνατόν, στην πλέον συμφέρουσα τιμή πώλησης, και σε περίπτωση διακοπής ή απειλής διακοπής αυτών των υπηρεσιών, να παρέχει μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων της την αυτή προτεραιότητα στις ανάγκες της Π.Δ.Π. την οποία θα παρείχε αναφορικά με τις δικές της βασικές υπηρεσίες. Στις περιπτώσεις που αυτές οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας δεν παρέχονται δωρεάν, η καταβολή του αντιτίμου τους θα γίνεται από την Π.Δ.Π. με βάση τους όρους που θα συμφωνηθούν με τις αρμόδιες αρχές της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

Η Π.Δ.Π. θα είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση και επισκευή των δικτύων που της παραχωρούνται είναι αυτονόητο ότι η λειτουργία, οι κινήσεις και η δυνατότητα πρόσβασης των δυνάμεων της πολυεθνικής δεν θα παρεμποδίζονται λόγω της υφιστάμενης εκκρεμότητας καταβολής αυτών των επιβαρύνσεων και τελών.

3. Η Π.Δ.Π. θα έχει το δικαίωμα - όπου αυτό παρίσταται αναγκαίο - της παραγωγής, εντός των εγκαταστάσεών της, ηλεκτρικής ενέργειας για προσωπική της χρήση, καθώς και της διοχέτευσης και διανομής αυτής της ηλεκτρικής ενέργειας.

4. Κατά τη διεξαγωγή της Επιχείρησης είναι δυνατόν να παραστεί ανάγκη όπως η Π.Δ.Π. προβεί σε βελτιώσεις ή τροποποιήσεις ορισμένων δικτύων υποδομής της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, όπως δρόμων, συστημάτων παροχής υπηρεσιών δημόσιας ωφέλειας, γεφυρών, τούνελ, κτιρίων κ.λπ.. Οποιοσδήποτε βελτιώσεις ή τροποποιήσεις μη προσωρινού χαρακτήρα θα αποτελέσουν τμήμα της αυτής κυριότητας με εκείνη των υφιστάμενων συστημάτων υποδομής. Οι προσωρινές βελτιώσεις ή τροποποιήσεις θα αφαιρούνται κατά τη διακριτική ευχέρεια των Διοικητών της Π.Δ.Π., οι δε εγκαταστάσεις θα αποδίδονται στη Φιλοξενούσα Χώρα στην κατά το δυνατόν αρχική τους κατάσταση.

Άρθρο VIII

Απαιτήσεις αποζημιώσεως και νομικές διαδικασίες

1. Οι απαιτήσεις αποζημιώσεως για ζημία ή τραυματισμό που προκλήθηκε σε προσωπικό ή σε ιδιοκτησία της Κυβερνήσεως ή σε ιδιωτικό προσωπικό ή σε ιδιοκτησία της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ θα υποβάλλονται μέσω των Κυβερνητικών Αρχών της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ στο Διοικητή της Πολυεθνικής Δύναμης και θα διακανονίζονται σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις.

Σε περίπτωση βλάβης σε μέλος του προσωπικού ή ζημίας στην περιουσία της Π.Δ.Π., που προκλήθηκαν από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, από το προσωπικό της ή από οποιονδήποτε των υπηκόων της, πλην της περιπτώσεως σοβαρής και σκόπιμης αδικπραγίας, κάθε συμμετέχον Κράτος στην Πολυεθνική Δύναμη Προστασίας θα μπορεί να παραιτείται όλων των απαιτήσεων αποζημιώσεως ή αποκαταστάσεως αναφορικά με την επενεχθείσα βλάβη ή

ζημία.

2. Οι διαδικασίες οι αναφερόμενες σε απαιτήσεις καταβολής αποζημιώσεων, καθώς και οι διαδικασίες για τη διευθέτηση διαφορών που προκύπτουν από βλαπτικές πράξεις ή συμβάντα, τα οποία προκλήθηκαν από την Π.Δ.Π. ή από το προσωπικό της Π.Δ.Π., και τα οποία λειτουργούν εις βάρος της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, των νομικών προσώπων ή των υπηκόων της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, καθώς και οι διαδικασίες για την αντιμετώπιση των απαιτήσεων αποζημιώσεως από την Π.Δ.Π. θα συνιστώνται με βάση ξεχωριστούς διακανονισμούς.

3. Οι απαιτήσεις που προκύπτουν από δραστηριότητες οι οποίες έχουν σχέση με πολιτικές αναταραχές, με την προστασία της Π.Δ.Π., με εκπυροσοκροτήσεις πυροβόλων όπλων ή οι οποίες είναι απότοκες επιχειρησιακών αναγκών (λ.χ. οι δραστηριότητες οι οποίες ανάγονται στην παροχή υποστήριξης ή στην εκτέλεση της επιχείρησης ή στη συμμετοχή της Π.Δ.Π. ή του προσωπικού της Π.Δ.Π. στην επιχείρηση και οι οποίες είναι αναγκαίες για την προστασία της Π.Δ.Π.) θα αποκλείονται και δεν θα συνιστούν τη βάση για καταβολή αποζημιώσεως.

4. Σε περίπτωση κίνησης αστικής διαδικασίας κατά μελών του προσωπικού της Π.Δ.Π. ενώπιον οποιουδήποτε αλβανικού δικαστηρίου θα ειδοποιείται αμέσως ο Διοικητής της Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας, ο οποίος και θα πιστοποιεί κατά πόσον η διαδικασία σχετίζεται με τις επίσημες λειτουργίες και τα καθήκοντα του εναγόμενου ατόμου.

α) Εάν ο Διοικητής της Π.Δ.Π. πιστοποιήσει ότι η διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου σχετίζεται με τις επίσημες λειτουργίες/καθήκοντα, θα παύει πάσα περαιτέρω εκδίκαση της αστικής αγωγής. Εκτός αν έχει συμφωνηθεί άλλως, οποιαδήποτε διαφορά ή απαίτηση φέρει το χαρακτηρισμό ιδιωτικού δικαίου στην οποία η Π.Δ.Π. ή το προσωπικό της Π.Δ.Π. είναι μέρος και δεν υπόκειται στη δικαιοδοσία των αλβανικών δικαστηρίων, λόγω οποιασδήποτε διατάξεως της παρούσας Συμφωνίας, θα διευθετείται από μόνιμη Επιτροπή Απαιτήσεων Αποζημιώσεως που θα συγκροτηθεί προς τον σκοπό αυτόν κατόπιν συμφωνίας και κατ' εφαρμογή του άρθρου 1.2.

β) Εάν ο Διοικητής της Π.Δ.Π. πιστοποιήσει ότι η διαδικασία δεν σχετίζεται με επίσημες λειτουργίες/καθήκοντα του προσωπικού της Π.Δ.Π., η παραπάνω διαδικασία δύναται να συνεχισθεί. Εάν ο Διοικητής της Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας πιστοποιήσει ότι μέλος της Π.Δ.Π. και των επιχειρήσεων αδυνατεί λόγω της άσκησης των επίσημων λειτουργιών/καθηκόντων του ή λόγω διατεταγμένης απουσίας να προστατεύσει τα συμφέροντά του/της ενώπιον δικαστηρίου, το δικαστήριο, κατόπιν αιτήματος του κατηγορουμένου, θα αναβάλει τη διαδικασία μέχρι την άρση του κωλύματος, όχι όμως για διάστημα μεγαλύτερο των ενενήντα ημερών. Η περιουσία μέλους της Π.Δ.Π. και των επιχειρήσεων, η οποία πιστοποιείται από το Διοικητή της Π.Δ.Π. ότι απαιτείται από τον κατηγορούμενο για την εκτέλεση των επίσημων λειτουργιών/καθηκόντων του/της, δεν υπόκειται σε κατάσχεση λόγω δικαστικής ή άλλης αποφάσεως ή διαταγής.

Η προσωπική ελευθερία μέλους της Π.Δ.Π. και των επιχειρήσεων δεν θα περιορίζεται κατά τη διεξαγωγή αστικής δίκης, είτε αφορά την εκτέλεση δικαστικής ή άλλης αποφάσεως είτε την αναγκαστική επαγωγή όρκου ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο.

Άρθρο IX

Προμήθειες, εφόδια, υπηρεσίες και υγειονομικοί διακανονισμοί

1. Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταστήσει διαθέσιμα στην Π.Δ.Π., στο μέγιστο δυνατό βαθμό, και όπου τούτο είναι δυνατόν δωρεάν, διευκολύνσεις και εφόδια, όπως τρόφιμα και καύσιμα, οχήματα και άλλον εξοπλισμό, προμήθειες και άλλα αγαθά και υπηρεσίες, που απαιτούνται για τη συντήρηση και λειτουργία της Π.Δ.Π.. Σε περιπτώσεις αγορών στις οποίες προβαίνει η Π.Δ.Π. στην τοπική αγορά, η Π.Δ.Π. με βάση τις παρατηρήσεις της και τις πληροφορίες που της παρέχει η Κυβέρνηση προς τον σκοπό αυτόν, θα αποφύγει να

επιφέρει οποιαδήποτε αντίξοχη επίπτωση στην τοπική οικονομία. Η Π.Δ.Π. θα απαλλάσσεται της καταβολής φόρων επί των γενικών πωλήσεων αναφορικά με όλες τις επίσημες αγορές στις οποίες θα προβαίνει στη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

2. Η Π.Δ.Π. θα επιτρέπεται να εισάγει και εξαγει χωρίς την καταβολή δασμών ή χωρίς άλλους περιορισμούς, εξοπλισμό, προμήθειες και εφόδια που είναι αναγκαία για την Επιχείρηση, υπό τον όρο ότι τα αγαθά αυτά θα προορίζονται για επίσημη χρήση από την Π.Δ.Π. ή για πώληση μέσω πρατηρίων ή κυλικείων που παραχωρούνται για το προσωπικό της Π.Δ.Π.. Τα πωλούμενα εμπορεύματα θα διατίθενται αποκλειστικώς προς χρήση από το προσωπικό της Π.Δ.Π. και δεν θα μεταβιβάζονται σε τρίτους.

3. Η Π.Δ.Π. και η Κυβέρνηση θα συνεργάζονται στον τομέα της παροχής υγειονομικών υπηρεσιών και θα αναπτύσσουν αμοιβαία τη μεγαλύτερη δυνατή συνεργασία σε θέματα που αφορούν την υγεία, ειδικότερα αναφορικά με τον έλεγχο των μεταδοτικών ασθενειών σύμφωνα με τις διεθνείς Συμβάσεις.

4. Η Π.Δ.Π. θα επιτρέπεται να συναλλάσσεται απευθείας με τους προμηθευτές υπηρεσιών και εφοδίων στη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ χωρίς να υποχρεούται σε καταβολή φόρων ή τελών. Οι υπηρεσίες αυτές και τα εφόδια δεν θα υπόκεινται σε φόρους επί των πωλήσεων ή σε άλλους φόρους. Παρά ταύτα, το προσωπικό το στρατολογούμενο και προσλαμβανόμενο εντοπίως από την Π.Δ.Π.:

α) θα απολαύει δικαστικής ασυλίας αναφορικά με εκφράσεις προφορικές ή γραπτές, καθώς και αναφορικά με όλες τις πράξεις που ενεργούνται από αυτό κατά την άσκηση των επίσημων καθηκόντων του·

β) θα απαλλάσσεται της παροχής εθνικών υπηρεσιών και/ή υποχρεώσεων στρατιωτικής θητείας·

γ) θα απαλλάσσεται της φορολογίας επί των μισθών και απολαβών που καταβάλλονται σε αυτό από την Π.Δ.Π..

Άρθρο X Συνάλλαγμα

Η Κυβέρνηση αναλαμβάνει την υποχρέωση να παράσχει στην Π.Δ.Π. επί αντικαταβολή σε αμοιβαία αποδεκτό νόμισμα τοπικό συνάλλαγμα, προκειμένου να γίνει χρήση του από την Π.Δ.Π., συμπεριλαμβανομένης της πληρωμής του προσωπικού της Π.Δ.Π., στην πλέον ευνοϊκή για την Π.Δ.Π. τιμή συναλλάγματος.

Άρθρο XI Επικοινωνίες

Η Κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι η χρήση των επικοινωνιακών διαύλων είναι αναγκαία για τους σκοπούς της επιχείρησης. Η Π.Δ.Π. θα επιτρέπεται να λειτουργεί τις δικές της εσωτερικές ταχυδρομικές και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών αναμετάδοσης. Τα παραπάνω περιλαμβάνουν το δικαίωμα χρησιμοποίησης εκείνων των μέσων και υπηρεσιών που απαιτούνται προκειμένου να διασφαλισθεί η πλήρης ικανότητα προς επικοινωνία, καθώς και το δικαίωμα χρησιμοποίησης του συνόλου του ηλεκτρομαγνητικού φάσματος προς το σκοπό αυτόν, χωρίς την επιβολή οποιασδήποτε επιβάρυνσης. Για την άσκηση του δικαιώματος αυτού η Π.Δ.Π. θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, προκειμένου να συντονίσει και λάβει υπόψη τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των αρμόδιων αρχών της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

Άρθρο XII Σύνδεσμος

Ο Διοικητής της Πολυεθνικής Δύναμης Προστασίας και η Κυβέρνηση θα λάβουν όλα τα ενδεικνύμενα μέτρα για την εγκαθίδρυση στενού και αμοιβαίου συνδέσμου σε κάθε αναγκαίο επίπεδο.

Άρθρο XIII Διαφορές

1. Οι διαφορές που αναφέρονται στην ερμηνεία ή την

εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας, οι οποίες δεν δύναται να διευθετηθούν με απευθείας διαπραγματεύσεις, θα διευθετούνται, εκτός αν αποφασισθεί άλλως, αποκλειστικά μέσω της διπλωματικής οδού μεταξύ της ΑΛΒΑΝΙΑΣ και των συμμετεχόντων στην Π.Δ.Π. Κρατών.

2. Οι διαφορές που αφορούν στους όρους απασχόλησης και στις συνθήκες παροχής υπηρεσιών από το εντοπίως προσληφθέν προσωπικό θα διευθετούνται μέσω διοικητικών διαδικασιών που θα συσταθούν μεταξύ του Διοικητή της Π.Δ.Π. και των Αλβανικών Αρχών.

Άρθρο XIV Διάφορες διατάξεις

1. Οσάκις η παρούσα Συμφωνία αναφέρεται στα προνόμια, τις ασυλίες και τα δικαιώματα της Π.Δ.Π. και του προσωπικού της Π.Δ.Π., καθώς και στις διευκολύνσεις που η Κυβέρνηση έχει αναλάβει να παράσχει στην Π.Δ.Π., η Κυβέρνηση θα έχει την τελική ευθύνη για την εφαρμογή και υλοποίηση αυτών των προνομίων, ασυλιών, δικαιωμάτων και διευκολύνσεων από τις αρμόδιες τοπικές αρχές της Δημοκρατίας της ΑΛΒΑΝΙΑΣ.

2. Η παρούσα Συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ την ημέρα μετά την κατάθεση της τελευταίας δήλωσης των Μερών σχετικά με την ολοκλήρωση των εσωτερικών τους διαδικασιών που προβλέπονται προς το σκοπό αυτόν.

Η παρούσα Συμφωνία θα ισχύσει από την ημερομηνία υπογραφής της.

Αναμένοντας την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαδικασιών, το ενδιαφερόμενο Μέρος δηλώνει ότι η παρούσα Συμφωνία θα είναι προσωρινά εκτελεστή από της υπογραφής της.

3. Η παρούσα Συμφωνία θα παραμείνει σε ισχύ μέχρι την αναχώρηση και του τελευταίου στρατιωτικού αγήματος της Π.Δ.Π. από τη Δημοκρατία της ΑΛΒΑΝΙΑΣ, πλην των ακόλουθων εξαιρέσεων:

α) το άρθρο III, παράγραφος 1, το άρθρο IX, παρά- γραφος 4 και το άρθρο XIII θα παραμείνουν σε ισχύ·

β) οι διατάξεις του άρθρου VIII, παράγραφος 1, 2 και 3 θα παραμείνουν σε ισχύ μέχρι του διακανονισμού όλων των αξιώσεων που προέκυψαν πριν τη λήξη της παρούσας Συμφωνίας και υποβλήθηκαν μέσα στα νομικά πλαίσια των ξεχωριστών διευθετήσεων που μνημονεύονται στο άρθρο VIII παράγραφος 2.

4. Οποιοδήποτε Μέρος της παρούσας Συμφωνίας δύναται να προτείνει τροποποιήσεις σε οποιαδήποτε από τις διατάξεις αυτής.

Οι τροποποιήσεις αυτές θα τεθούν σε ισχύ μετά τη γραπτή αποδοχή τους από όλα τα υπογράψαντα τη Συμφωνία Κράτη.

5. Οποιοδήποτε Μέρος επιθυμεί να αποχωρήσει από την παρούσα Συμφωνία πρέπει να γνωστοποιήσει τούτο εγγράφως δύο μήνες πριν προς όλα τα Υπογράψαντα Κράτη.

6. Κάθε Κράτος θα έχει το δικαίωμα προσχώρησης στην παρούσα Συμφωνία· για το Κράτος αυτό η Συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ την ημερομηνία υπογραφής ή επικύρωσής της, κατά περίπτωση.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ

Οι υπογεγραμμένοι Πληρεξούσιοι υπέγραψαν την παρούσα Συμφωνία.

ΕΓΙΝΕ ΣΤΗ ΡΩΜΗ, στις 21 Απριλίου 1997, στην αγγλική γλώσσα, σε ένα πρωτότυπο που θα κατατεθεί στα αρχεία του Υπουργείου Εξωτερικών της Ιταλικής Δημοκρατίας. Το Υπουργείο Εξωτερικών της Ιταλικής Δημοκρατίας θα διαβιβάσει επικυρωμένα αντίγραφα αυτής σε όλα τα υπογράψαντα και προσχωρήσαντα κράτη.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΑΝΙΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΓΑΛΛΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΙΑ

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από της δημοσιεύσεώς του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, της δε Συμφωνίας που κυρώνεται από την ολοκλήρωση των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο άρθρο XIV παρ. 2 αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλείται το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπεύθυνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας: "Κύρωση Συμφωνίας για τις θαλάσσιες μεταφορές μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Δημοκρατίας της Εσθονίας".

Θα διακόψουμε σ' αυτό το σημείο για τις 21.00', προκειμένου να συζητήσουμε το κρατηθέν σχέδιο νόμου.

(Δ Ι Α Κ Ο Π Η)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπή συνεδρίαση.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: "Κύρωση Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφαλείας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας".

Η διαδικασία που θα ακολουθηθεί είναι κατά το άρθρο 108 του Κανονισμού.

Όμως, επειδή αρκετοί συνάδελφοι έχουν διατυπώσει αντιρρήσεις για τη Σύμβαση αυτή, νομίζω ότι θα πρέπει να δώσουμε το λόγο σε όλους όσους θα ζητήσουν να μιλήσουν είτε έχουν αντιρρήσεις, είτε όχι.

Θα ήθελα μόνο να παρακαλέσω –είναι 21.00' η ώρα– κάποια ώρα αργότερα, ανάλογα με το πόσοι θα εγγραφούν, θα πρέπει να ψηφίσουμε απόψε και τη Σύμβαση αυτή, γιατί αύριο αρχίζει η συζήτηση επί του Προϋπολογισμού. Και ναι μεν έχουμε ακόμη πέντε ημέρες νομοθετικού έργου, αλλά θα τις αφιερώσουμε στη συζήτηση του προϋπολογισμού.

Ο κ. Σήφης Μιχελιογιάννης, εισηγητής της Πλειοψηφίας, έχει το λόγο.

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, προτού μπω στο σχέδιο νόμου: "Κύρωση Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφαλείας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας", θα ήθελα να αναφερθώ με ελάχιστα λόγια στη γενικότερη βαλκανική πολιτική της ελληνικής Κυβέρνησης.

Η Ελλάδα έχει πάρει αρκετές πρωτοβουλίες στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, όπως η συνάντηση των Υπουργών Εξωτερικών των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης, που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Ιούνιο του 1997, όπου υιοθετήθηκε η διακήρυξη της Θεσσαλονίκης για σχέσεις καλής γειτονίας, σταθερότητας, ασφάλειας και συνεργασίας στα Βαλκάνια.

Επίσης, η ελληνική Κυβέρνηση έχει διαμορφώσει μια ελληνική βαλκανική πολιτική με δύο στόχους: Αφ' ενός μεν τις καλές διμερείς σχέσεις, με πρωταρχικό σκοπό την καλή συνεργασία στον πολιτικό και στον οικονομικό τομέα και αφ' ετέρου την προώθηση των περιφερειακών πρωτοβουλιών, που στοχεύουν στην πολυμερή συνεργασία και την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, με κύρια εκδήλωση τη διαβαλκανική συνεργασία από τις ίδιες τις βαλκανικές χώρες.

Πιστεύω ότι ο Έλληνας Πρωθυπουργός κ. Κωνσταντίνος Σημίτης στη Βαλκανική Συνδιάσκεψη της Κρήτης τα ανέλυσε

όλα αυτά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και απέδειξε στην πράξη ότι μπορούν τα Βαλκανικά κράτη, στηριζόμενα στον εαυτό τους, χωρίς κηδεμόνες, να προχωρήσουν σε αυτήν την καλή πολυμερή συνεργασία.

Η Ελλάδα ήταν από τις χώρες που πρωτοστάτησαν στη δημιουργία και στην ανάπτυξη της πρωτοβουλίας *Rooyanponé* της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σταθερότητα και την καλή γειτονία στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Η τελευταία Σύνοδος έγινε στην Αθήνα τον Σεπτέμβριο του 1996. Είχε καλά αποτελέσματα. Απετέλεσε έναν σταθμό σε αυτήν την εξέλιξη και απέσπασε τον έπαινο της τότε Ιρλανδικής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επίσης, η Ελλάδα υποστήριξε από την αρχή την αμερικανική πρωτοβουλία *SECI* που αποβλέπει στην κινητοποίηση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα για βασικά έργα υποδομής και περιβαλλοντικής προστασίας στα Βαλκάνια.

Ο ρόλος αυτός έχει αναγνωριστεί από πολλούς στην Ελλάδα.

Θα αναφέρω επίσης απλά την περιφερειακή προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που περιλαμβάνει τις χώρες της πρώην Γιουγκοσλαβίας και την Αλβανία, την τριμερή συνεργασία Ελλάδας–Βουλγαρίας–Ρουμανίας και το ότι η Ελλάδα συμμετέχει στην συνεργασία και στην οικονομική ανάπτυξη των χωρών του Ευξείνου Πόντου, στο *PUBSEC*.

Η Ελλάδα, επομένως, σαν παράγοντας ειρήνης, σταθερότητας και συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή, ήταν επόμενο να ενδιαφερθεί ιδιαίτερα για τις σχέσεις της με την Αλβανία, μια που στην Αλβανία υπάρχει η ελληνική μειονότητα, στην οποία η Ελλάδα μέχρι σήμερα έχει παράσχει κάθε είδους βοήθεια στον πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό τομέα. Όπως ομολογείται από παντού οι σχέσεις Ελλάδας–Αλβανίας έχουν βελτιωθεί ιδιαίτερα το τελευταίο χρονικό διάστημα. Ήδη, έχει καταργηθεί η θεώρηση της εισόδου για τους Έλληνες υπηκόους και έχει αποφασιστεί η δημιουργία μειονοτικών σχολείων στο Αργυρόκαστρο, στο Δέλβινο και στους Αγίους Σαράντα.

Υπενθυμίζουμε τη μεγάλη σημασία και την επιτυχία της επίσκεψης του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνου Στεφανόπουλου στα Τίρανα, το Μάρτιο του 1996, όπου τότε υπεγράφη, από τους δύο Υπουργούς Εξωτερικών των δύο χωρών, το Σύμφωνο Φιλίας και Συνεργασίας που κυρώνουμε σήμερα, που αποτελεί τη βάση για την ανάπτυξη των διμερών σχέσεων στο μέλλον.

Επίσης, πρέπει να πούμε ότι η Ελλάδα ήταν έτοιμη και παρούσα για να βοηθήσει την Αλβανία, όταν η Αλβανία βρέθηκε σε μεγάλη κρίση τον Μάρτιο του 1997. Η Ελλάδα βοήθησε την Αλβανία τότε και σε διμερές επίπεδο, αλλά και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξεύρεση της καλύτερης πολιτικής λύσης, αλλά και για την αποκατάσταση της ειρήνης, της σταθερότητας και της ομαλότητας στη χώρα.

Η Ελλάδα μετείχε στην πολυεθνική στρατιωτική δύναμη που συνεστήθη με απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ μέσα στα πλαίσια του ΟΑΣΕ, ύστερα από αίτημα βέβαια της αλβανικής κυβέρνησης. Βοήθησε επίσης η Ελλάδα την προσπάθεια της Αλβανίας για την αποκατάσταση της ομαλότητας, τη διενέργεια των εκλογών, αλλά και για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Είναι γνωστό ότι η Ελλάδα, και μετά τη λήξη της εντολής του Συμβουλίου Ασφαλείας, είναι παρούσα στην Αλβανία με στρατιωτική αποστολή για την ανασυγκρότηση των αλβανικών ενόπλων δυνάμεων. Νομίζω ότι προηγουμένως, με την ευκαιρία της άλλης συμφωνίας, ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Κρανιδιώτης ανέπτυξε με τον καλύτερο τρόπο το πώς η Ελλάδα είναι παρούσα και σήμερα και σαν μοναδική πλέον χώρα με στρατιωτική αποστολή στην Αλβανία, ύστερα από ειδική συμφωνία, ειδικό πρωτόκολλο μεταξύ των δύο χωρών.

Επίσης, πρέπει να τονίσουμε ότι γίνονται ανταλλαγές επισκέψεων των Υπουργών Εξωτερικών, Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης μεταξύ των δύο χωρών και ότι έχουν επισκεφθεί οι Υπουργοί Άμυνας και Δικαιοσύνης της Αλβανίας, την Ελλάδα.

Είναι φανερό ότι, ύστερα απ' όλα αυτά, η Ελλάδα παρακολούθησε με επιτυχία τις ταχύτερες αλλαγές που έγιναν στη Βαλκανική χερσόνησο και ευρύτερα στον ανατολικοευρωπαϊκό χώρο, αποδεικνύοντας ότι παραμένει ο παράγοντας σταθερότητας και ασφάλειας στην ευαίσθητη περιοχή μας.

Το σύμφωνο φιλίας και συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας που υπεγράφη, όπως είπαμε, στις (21.3.96) από τους Υπουργούς Εξωτερικών των δύο χωρών και το οποίο κυρώνεται σήμερα με το παρόν σχέδιο νόμου, αποτελεί πλέον το κατάλληλο πλαίσιο για να φθάσουν οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών στο επιθυμητό επίπεδο.

Υπενθυμίζουμε ότι η Ελλάδα, βέβαια, ήδη έχει υπογράψει παρόμοιες συμφωνίες φιλίας και συνεργασίας με άλλες βαλκανικές χώρες, όπως είναι η Βουλγαρία και η Ρουμανία.

Η αλβανική πλευρά, όπως φαίνεται από το κείμενο του συμφώνου, έχει κάνει πλήρως αποδεκτές τις ελληνικές θέσεις, όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων και των μειονοτικών δικαιωμάτων, την ίδρυση των πολιτιστικών κέντρων και τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, αλλά και όσον αφορά τον τρόπο της επίλυσης των διαφορών που υπάρχουν ή που θα δημιουργηθούν στο μέλλον.

Επίσης, μεγάλη σημασία για την προστασία των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων έχει το ότι συμβατικά πλέον καθιερώνεται ότι η Αλβανία είναι υποχρεωμένη να σέβεται τα κείμενα που αναφέρονται σε αυτά τα δικαιώματα και τέτοια κείμενα είναι η τελική πράξη του Ελσίνκι, η Χάρτα των Παρισίων, αλλά και τα κείμενα των συναντήσεων της Κοπεγχάγης, της Γενεύης και της Μόσχας, που ρητώς αναφέρονται στο σύμφωνο και έτσι καθιερώνεται πλέον αυτή η υποχρέωση, όπως είπα συμβατικά.

Επίσης, το σύμφωνο αυτό αναφέρεται ρητά στη φύλαξη των συνόρων, στην προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και στη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της λαθρομετανάστευσης, πράγμα το οποίο νομίζω ότι ήταν τόσο απαραίτητο για τη χώρα μας, την ώρα μάλιστα που η Ελλάδα ετοιμάζεται να κατοχυρώσει από το 1998 νομοθετικά την εποχιακή εργασία των Αλβανών υπηκόων στη χώρα μας.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι αυτή η σταθερή, ψύχραιμη και τεκμηριωμένη πολιτική του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, της ελληνικής Κυβέρνησης, η οποία ασφαλώς εκφράζει κατά τη γνώμη μου τη μέγιστη πλειοψηφία του ελληνικού λαού, έχει αποφέρει καρπούς. Ασφαλώς, η Αλβανία κερδίζει πολλά από την εργασία των Αλβανών υπηκόων στην Ελλάδα.

Έχουν υπολογιστεί αυτά τα χρήματα σ' ένα εισόδημα πάνω από τετρακόσια εκατομμύρια (400.000.000) δολάρια το χρόνο, το οποίο ασφαλώς θα σταθεροποιηθεί και θα ανέβει μετά τη σχεδιαζόμενη νομομοποίηση της εποχιακής εργασίας των Αλβανών εργαζομένων, την οποία θα κάνει, όπως είπα, η ελληνική Κυβέρνηση από το 1998.

Η Ελλάδα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι είναι η δεύτερη χώρα σε επενδύσεις στην Αλβανία. Υπάρχουν πάνω από εκατό μικτές επιχειρήσεις με ένα επενδεδυμένο κεφάλαιο πάνω από εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δολάρια.

Προγραμματίζονται επίσης, και αυτό πρέπει να σημειωθεί ιδιαίτερα, σημαντικά έργα υποδομής στην Αλβανία από την ελληνική πλευρά, τόσο διμερώς, όσο και στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος Fare Intereg.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν κάποτε η προσπάθεια βελτίωσης των ελληνοαλβανικών σχέσεων ξεκίνησε κατά τη γνώμη μου ανάποδα με το να ανοίξει τις φυλακές ο Μπερίσα και να στείλει όλους τους φυλακισμένους στην Ελλάδα και με το να ακούγονται οι φωνές Ελλήνων πολιτικών "ελάτε όλοι στον ελληνικό παράδεισο" -και δυστυχώς αυτές οι φωνές απευθύνονταν και στα μέλη της ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία- τώρα πιστεύω ότι αυτή η προσπάθεια βελτίωσης έχει βρει το δρόμο της, έχει μπει σ' ένα σωστό δρόμο. Πιστεύω ότι συνεχώς βελτιώνονται αυτές οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών. Έχει παίξει μεγάλο ρόλο σ' αυτήν τη βελτίωση και η τελευταία επίσκεψη του Έλληνα Πρωθυπουργού στην Αλβανία.

Επίσης, πρέπει να σημειώσουμε την τελευταία εποικοδομητική και φιλική συνάντηση του Έλληνα Προέδρου της Δημοκρατίας με τον Πρόεδρο της Αλβανικής Δημοκρατίας στα πλαίσια της Συνόδου Κορυφής του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Νομίζω, κύριε Πρόεδρε, ότι ύστερα απ' όλα αυτά, ύστερα από το γενικό περίγραμμα που έκανα της ελληνικής-βαλκανικής πολιτικής, αλλά και μετά που αναφέρθηκα στα ιδιαίτερα σημεία του Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφαλείας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας, δεν θα είναι παράλογο το αίτημά μου και η ελπίδα μου αυτό το Σύμφωνο να κυρωθεί ομόφωνα από την Ελληνική Βουλή.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Γεώργιος Καλαντζής, εισηγητής της Μειοψηφίας, έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν θα καταπονήσω το Σώμα μπαίνοντας στην κουβέντα και στην ανάλυση της βαλκανικής πολιτικής η οποία ασκείται από την παρούσα Κυβέρνηση. Γιατί, όπως είπα και ο κύριος συνάδελφος, δεν θέλω να μπω περιγραμμάτικα σε αυτήν την κουβέντα, όπως αποσπασματική, πιστεύω, κατά την άποψή μας είναι και η πολιτική την οποία ασκεί η σημερινή Κυβέρνηση στη Βαλκανική. Πάμε γιατί μας πάνε. Δεν πάμε γιατί εμείς το θέλουμε ή γιατί έχουμε δρομολογήσει, έχουμε χαράξει μία πορεία, την οποία ενσυνείδητα ακολουθούμε και ξέρουμε προς τα που και σε τι στοχεύουμε και τι αποτελέσματα προσδοκάμε απ' αυτήν την πορεία μας. Όμως, η σημερινή συζήτηση γίνεται για το σχέδιο νόμου, για την κύρωση του Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφαλείας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας. Μιας Δημοκρατίας που δεν στέκεται ακόμα στα πόδια της, όπως θα έπρεπε. Μιας Δημοκρατίας που έχει δρόμο ακόμη μεγάλο να ακολουθήσει και μιας Δημοκρατίας που είναι προς το συμφέρον της Ελλάδος να τη στηρίξει, γιατί εξυπηρετούνται πάνω απ' όλα τα εθνικά συμφέροντα.

Ήρθε, λοιπόν, η ώρα η Ελλάδα επιτέλους να προχωρήσει σ' όλες εκείνες τις ενέργειες ώστε η διείσδυση της πατρίδας μας στα Βαλκάνια να γίνει με ιδιαίτερα προσεκτικά βήματα και όχι επιπόλαια, όπως τα προηγούμενα χρόνια. Δεν μπορούν να περνούν ανεκμετάλλευτες οι ευκαιρίες για την πατρίδα μας. Χάσαμε χρόνο και χρήμα.

Σήμερα στην Αλβανία, στη Γιουγκοσλαβία, στα Σκόπια, στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία δεν θα έπρεπε να συζητάμε τίποτε άλλο, δεν θα έπρεπε να υπάρχει τίποτε άλλο εκτός από την παρουσία της ελληνικής οικονομίας. Και όμως και ιδιαίτερα εμείς που ζούμε εκεί κοντά στα σύνορα, κοντά σε χώρες με τις οποίες βρισκόμαστε ένα βήμα -όπως εγώ στην Καβάλα με τη Βουλγαρία- γνωρίζουμε και ξέρουμε και θλιβόμαστε γι' αυτά που βλέπουμε, για την κατάσταση που υπάρχει και δημιουργείται σ' αυτές τις χώρες. Μόνο παρόντες δεν είμαστε. Η παρουσία μας η οικονομική δεν είναι αυτή που θα έπρεπε.

Και πιστεύω ότι δεν έχουμε κερδίσει τίποτα από αυτά που θα έπρεπε να έχουμε κερδίσει.

Το σχέδιο νόμου που συζητάμε σήμερα μας δίνει τη δυνατότητα να πούμε και να σταθούμε στο γεγονός, ότι η Ελλάδα όταν πρέπει, είναι ανάγκη να βρίσκεται εκεί που χρειάζεται, εκεί που απαιτούν οι στιγμές και οι καιροί. Και η Ελλάδα έπρεπε να είναι παρούσα, όπως ήταν για να βοηθήσει την Αλβανία, όταν βρέθηκε σε μεγάλη κρίση το Μάρτιο του 97. Τη βοήθησε η Ελλάδα την Αλβανία τόσο σε διμερές επίπεδο, όσο και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξεύρωση της καλύτερης πολιτικής λύσης και για την αποκατάσταση της ειρήνης και της σταθερότητας σ' αυτήν τη χώρα. Η Ελλάδα μετείχε στην πολυεθνική δύναμη και αυτή η στρατιωτική δύναμη, η οποία συνεστήθη με απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας ύστερα από αίτημα της Αλβανικής κυβέρνησης και στα πλαίσια του ΟΗΕ, πιστεύω ότι συνέβαλε στο να αποκατασταθεί η ηρεμία και η ειρήνη σ' αυτήν τη χώρα πολύ γρήγορα.

Βοήθησε επίσης η Ελλάδα την προσπάθεια της Αλβανίας για την αποκατάσταση της ομαλότητας και τη διενέργεια των εκλογών και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Και βέβαια μετά τη λήξη της εντολής του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, η Ελλάδα και σήμερα είναι παρούσα –και καλώς– στην Αλβανία με στρατιωτική αποστολή για την ανασυγκρότηση των ομαδικών Ενόπλων Δυνάμεων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Και αυτό έγινε, γιατί πιστεύουμε ότι έτσι εξυπηρετούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα εθνικά συμφέροντα γιατί η παρουσία της Ελλάδος βοηθάει πάνω απ' όλα στην προστασία των Ελλήνων της Αλβανίας που ζουν εκεί.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι αυτή η βοήθεια θα αναγνωρισθεί από τους φίλους μας στην Αλβανία και θα εκτιμηθεί. Γι' αυτό και η Νέα Δημοκρατία τάσσεται σαφώς υπέρ της φιλίας, της συνεργασίας, της καλής γειτονίας και της ασφάλειας μεταξύ της Ελλάδος και της Αλβανίας. Και προς την κατεύθυνση αυτή πρέπει να γίνουν όσο το δυνατόν περισσότερα πράγματα, ώστε να επιτευχθεί ένα καλό επίπεδο, γιατί στη χώρα αυτή, στην Αλβανία, ζουν χιλιάδες Έλληνες, εκατοντάδες χιλιάδες Ελλήνων συν περίπου διακόσιες πενήντα χιλιάδες βλαχόφωνες Έλληνες όπου είναι έτοιμοι να δημιουργήσουν ώστε να φύγουν από τη μίζερια και τη φτώχεια και προς αυτήν την κατεύθυνση θα πρέπει να τους βοηθήσουμε.

Δημιουργείται, λοιπόν, μια ευκαιρία μεγάλη γιατί πέρα από τους τριακόσιες περίπου χιλιάδες Έλληνες που ζουν εκεί, μια αγορά ανοίγεται για την Ελλάδα, μια ευκαιρία μεγάλη, γιατί εκεί τρία εκατομμύρια πεντακόσιες περίπου χιλιάδες κάτοικοι είναι αγορά η οποία συμφέρει την Ελλάδα και πάνω απ' όλα συμφέρει τις περιοχές με τις οποίες γειτνιάζει, όπως είναι η Ήπειρος.

Και γι' αυτό θα πρέπει να εξομαλυνθούν όσο το δυνατόν περισσότερο οι σχέσεις των δύο χωρών συμπεριλαμβανομένου και του τομέα της συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας. Υπάρχει ένα πολύ μεγάλο θέμα που έχει σχέση με την ασφάλεια των ελληνικών περιοχών, με την αύξηση της εγκληματικότητας που συνεχώς παρακολουθούμε τόσο από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης όσο και από τη σχετική ενημέρωση που έχουμε. Και τα προβλήματα τα οποία δημιουργούνται, δυστυχώς, είναι πάρα πολλά από τη μη καλή φύλαξη των συνόρων, από τη μη καλή λειτουργία των συνθηκών ασφαλείας.

Και βέβαια κανείς δεν μπορεί να έχει αντίρρηση ότι προς αυτήν την κατεύθυνση θα πρέπει να δουλέψουμε, ώστε η ασφάλεια που θα παρέχεται να είναι η καλύτερη δυνατή. Εκτιμούμε ότι με το παρόν σύμφωνο φιλίας Ελλάδας–Αλβανίας δεν ξεκαθαρίζει όσο θα έπρεπε το πεδίο, δεν εξασφαλίζεται, κατά την άποψή μας, όπως θα έπρεπε ο σεβασμός και η τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Βορειοηπειρωτών που ζουν εκεί. Και είναι γεγονός ότι προς το παρόν πολλοί από αυτούς έχουν φύγει από τις πατρογονικές τους εστίες. Όμως είναι ανάγκη να πιστέψουμε και να υποστηρίξουμε το γεγονός –και αυτή είναι η πάγια θέση της ελληνικής πολιτείας και θέση δική μας– ότι αυτοί οι Έλληνες θα πρέπει να επιστρέψουν, όπως θα πρέπει να επιστρέψουν και όλοι οι Έλληνες όλων των άλλων κρατών γύρω από τη Μαύρη Θάλασσα στις πατρογονικές τους εστίες. Θα πρέπει να ζήσουν και να δημιουργήσουν στις χώρες αυτές γιατί η ανάγκη και η κατεύθυνση την οποία πρέπει να έχει η ελληνική πολιτεία είναι όλοι αυτοί να βρεθούν εκεί, να ζήσουν εκεί, να δημιουργήσουν εκεί.

Έτσι, πιστεύουμε, εξασφαλίζονται καλύτερα τα συμφέροντά τους, αλλά και τα συμφέροντα της πατρίδος μας. Γνωρίζουμε όλοι μας όμως ότι τα ελληνικά σχολεία που υπάρχουν στην Αλβανία δυστυχώς δεν λειτουργούν όπως θα έπρεπε. Λειτουργούν κάτω από δυσκολίες, κάτω από δραματικές και πολλές φορές αναποτελεσματικές συνθήκες και μόνο στις περιοχές που το αλβανικό καθεστώς τις αναγνωρίζει ως μειονοτικές, μπορούν να υπάρχουν και να λειτουργούν τέτοια σχολεία κάτω από συνθήκες όμως που δεν είναι ιδανικές.

Νομίζω ότι προς αυτήν την κατεύθυνση δεν το ξεκαθαρίζει το σύμφωνο φιλίας και δεν λειτουργεί ως αμοιβαία πρακτική όπως θα έπρεπε. Πιστεύω ότι και πάλι το σύμφωνο φιλίας δυστυχώς για μια ακόμη φορά –εύχομαι να διαψευσθώ–θα λειτουργήσει μονομερώς. Και αυτό γιατί, όπως μας έχει διδάξει η ιστορία, δυστυχώς σε όλα τα πράγματα που αφορούν διμερείς σχέσεις μεταξύ Ελλάδος και πολλών άλλων χωρών, όλα αυτά γίνονται σεβαστά μονομερώς μόνο από την Ελλάδα. Οι υπόλοιπες χώρες ποτέ δεν έρχονται σε ίδια σχέση και σε ίδια θέση με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούμε εμείς.

Και βέβαια τελευταίο παράδειγμα ήταν και το γεγονός που ζήσαμε όλοι μας, το φιάσκο της δίκης του '94 με όλα τα γνωστά προβλήματα, τα οποία δημιουργήθηκαν.

Θέλω να τονίσω ότι βασικά θέματα, όπως αυτό της Παιδείας και της Θρησκείας –και γνωρίζετε το μεγάλο πρόβλημα με τους τρεις Μητροπολίτες– όπως επίσης και το θέμα της λειτουργίας των τραπεζών και των τελωνείων της Μέρτζενης, των Τριμάδων και της Αγιάδας τα οποία δεν έχουν ακόμη λειτουργήσει όπως θα έπρεπε και με τα οποία εξυπηρετούνται χιλιάδες Έλληνες και πολλοί Αλβανοί, αυτά τα προβλήματα δεν έχουν επιλυθεί στο βαθμό που θα έπρεπε. Και το σοβαρότερο, κατά την άποψή μας, θέμα είναι το θέμα των λαθρομεταναστών, το οποίο είναι μεγάλο πρόβλημα, είναι μέγα πρόβλημα και το οποίο όλοι μας το ζούμε και το αντιμετωπίζουμε καθημερινά.

Κανείς από μας δεν λέει ότι δεν είναι χρήσιμο, πως δεν πρέπει να εργαστούν οι Αλβανοί εδώ, εφ' όσον υπάρχει αυτή η ανάγκη στην Ελλάδα. Και βέβαια τούτο πρέπει να γίνει με νόμιμες διαδικασίες καθώς η εργασία και η παραμονή τους δεν πρέπει να δημιουργεί προβλήματα στις χιλιάδες των ανέργων Ελλήνων. Οι Αλβανοί να έρχονται για να βοηθήσουν σε δουλειές, στις οποίες δεν πηγαίνουν Έλληνες, αλλά σε καμιά περίπτωση να μην αντικαθιστούν Έλληνες σε εργασίες στις οποίες θα μπορούσαν να είναι παρόντες και να δουλεύουν.

Θα πρέπει όμως –και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό– να δείξουμε ιδιαίτερη προσοχή και ευαισθησία στον τρόπο με τον οποίο, δυστυχώς, γίνεται διακίνηση ναρκωτικών μέσα απ' αυτές τις περιοχές, λόγω της μη καλής αστυνόμευσης και λόγω της μη καλής προσοχής που πρέπει να έχουμε.

Και πάνω απ' όλα θα πρέπει να δημιουργήσουμε όλες εκείνες τις ασφαλιστικές δικλείδες, να δημιουργήσουμε όλο εκείνο το νομικό πλαίσιο, να πάρουμε όλα εκείνα τα μέτρα με τα οποία θα προστατεύσουμε τις ζωές και τις περιουσίες των Ελλήνων. Δεν μπορεί να γινόμαστε καθημερινώς κοινωνοί όλων αυτών των απαράδεκτων περιστατικών και γεγονότων που βλέπουμε μέσα από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, τους φόνους, τις λεηλασίες και τις ληστείες και τις κλεψιές, οι οποίες γίνονται από "ανεξέλεγκτους Αλβανούς", οι οποίοι έρχονται στην Ελλάδα και οι οποίοι είναι, όπως είπε ο κύριος συνάδελφος, άνθρωποι του κοινού Ποινικού Δικαίου. Πρέπει να ασφαλίσουμε και να δημιουργήσουμε όλες εκείνες τις ασφαλιστικές δικλείδες οι οποίες θα εξασφαλίσουν και θα προστατεύσουν τις ζωές και τις περιουσίες των Ελλήνων. Δεν μπορεί η Ελλάδα να είναι ξέφραγο αμπέλι. Και αυτήν την ευθύνη για τη δημιουργία αισθήματος ασφαλείας, τη φέρνει η Κυβέρνηση.

Τελειώνοντας θέλω να πω ότι αυτό το Σύμφωνο Φιλίας μας δημιουργεί πολλά ερωτηματικά και πολλές ανησυχίες και θέλουμε απάντηση από το Υπουργείο Εξωτερικών. Και γι' αυτό διατηρούμε τις επιφυλάξεις μας, ιδιαίτερα στα δύο επίμαχα άρθρα, στο άρθρο 12 και στο άρθρο 15. Όπου στο μεν άρθρο 12 αναφέρεται ότι μπορούν να δημιουργηθούν πολιτιστικές ανταλλαγές σε όλα τα πεδία και σε όλα τα επίπεδα, περιλαμβανομένης και της ιδρύσεως πολιτιστικών κέντρων και της διδασκαλίας γλωσσών. Θέλουμε διασαφήνιση, έχουμε τις ανησυχίες μας σ' αυτόν τον τομέα και θέλουμε να γνωρίζουμε πώς θα λειτουργήσουν και σε ποια κατεύθυνση.

Και ιδιαίτερα οι ανησυχίες μας, οι επιφυλάξεις μας και η μεγάλη μας ερώτηση είναι και αναφέρεται στο άρθρο 15, όπου δίνεται η δυνατότητα μέσα στο νομικό πλαίσιο που ισχύει για κάθε χώρα, να μη δυσχεραίνονται για την απόλαυση των

περιοσιών τους, ως υπήκοοι του ενός μέρους, δηλαδή ή της Ελλάδος ή της Αλβανίας, επειδή έχουν και δημιουργούν απαιτήσεις στην άλλη χώρα. Αυτό είναι που μας δημιουργεί ιδιαίτερες επιφυλάξεις ιδιαίτερες ανησυχίες. Θέλουμε την απάντηση του Υπουργείου σ' αυτό το θέμα, για να ξεκαθαρίσει η εικόνα και να μην υπάρχει καμία αμφισβήτηση. Είναι λεπτό το θέμα, έχει λεπτές πτυχές, άπτονται εθνικών θεμάτων. Η ευαισθησία όλων μας είναι δεδομένη, η ανησυχία όλων μας είναι μεγάλη. Θα θέλαμε μία θέση και ένα ξεκαθάρισμα σ' αυτό το θέμα, διότι πιστεύω ότι δεν μπορεί να διακυβευτεί και να υπάρχει ερωτηματικό, το οποίο δεν θα έχει πάρει την απάντησή του.

Εμείς είμαστε σαφώς υπέρ της φιλίας των δύο λαών, αλλά της φιλίας που δεν θα δρα μονομερώς, αλλά θα δρα προς το συμφέρον και των δύο χωρών. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Αγγουράκης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συναδέλφωι, και στην Επιτροπή σημειώσαμε τις σοβαρές αντιρρήσεις και επιφυλάξεις που είχαμε στο συγκεκριμένο κείμενο του συμφώνου φιλίας και συνεργασίας μεταξύ της χώρας μας και της Αλβανίας. Είχαμε επιφυλάξεις στο συγκεκριμένο κείμενο, γιατί και εμείς πιστεύουμε ότι σήμερα τα Βαλκάνια χρειάζονται ένα σύστημα ασφάλειας, συνεργασίας, ισότιμων οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων, ένα σύστημα που να διασφαλίζει τα δικαιώματα των μειονοτήτων, γενικότερα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δημοκρατικές ελευθερίες. Ειδικά για την περίπτωση της Αλβανίας χρειαζόμαστε ένα ευρύτερο πλαίσιο, μία διεθνή συμφωνία φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών και πιο συγκεκριμένα μεταξύ των δύο λαών. Η Αλβανία, χώρα με την οποία μετά τις ανατροπές που είχαμε μετά το 1989 δημιουργήθηκαν πολλά και σοβαρά προβλήματα, ούτως ή άλλως ήταν μία χώρα που δυστυχώς δεν είχε με μας τις σχέσεις που έχουμε με τις άλλες βαλκανικές χώρες. Θυμίζω ότι λίγα χρόνια έχουν περάσει από την άρση της εμπόλεμης κατάστασης που υπήρχε μεταξύ της χώρας μας και της Αλβανίας.

Σαν Ελλάδα και σαν Αλβανία χρειαζόμασταν ένα πραγματικό σύμφωνο φιλίας και συνεργασίας και πολύ περισσότερο το χρειαζόμασταν αυτό έχοντας υπόψη την πραγματικά τραγική κατάσταση οικονομική και κοινωνική, που έφερε η κλίκα-κυβέρνηση Μπερίσα, αλλά και η κηδεμονία των μεγάλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, αλλά και η Ευρωπαϊκή Ένωση στη χώρα αυτή, μετά τις αλλαγές του κοινωνικού συστήματος σε αυτήν τη χώρα τη δεκαετία του '80.

Χρειαζόμασταν ακόμα ένα σύμφωνο φιλίας και συνεργασίας με τη γειτονική χώρα, ακριβώς για να βοηθήσουμε τον αλβανικό λαό να αντιμετωπίσει τα τρομακτικά προβλήματα που τον οδήγησαν στη λαϊκή εξέγερση, που καλό είναι να θυμίσουμε εδώ, ότι είχε δύο στόχους: Ο ένας ήταν η αποζημίωση από τα πυραμδικά σχήματα, που λειτουργούσαν με την επίβλεψη, με την ανοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Τράπεζας Επενδύσεων, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, της Παγκόσμιας Τράπεζας και κάτω από τα μάτια των δυτικών κυβερνήσεων, που είχαν δώσει διαπιστευτήρια στο καθεστώς Μπερίσα.

Δεύτερος στόχος ήταν να φύγει ο Μπερίσα και να ανοίξει ο δρόμος για ουσιαστικές δημοκρατικές αλλαγές στην Αλβανία. Βέβαια ούτε το ένα έγινε ούτε το άλλο. Δυστυχώς η ελληνική Κυβέρνηση δεν συνέβαλε στη θετική αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Όπως είχαμε σημειώσει και στην προηγούμενη συζήτηση, με την αποστολή του εκστρατευτικού σώματος στα πλαίσια της πολυεθνικής δύναμης, η Κυβέρνηση συνέβαλε στην καταστολή της λαϊκής εξέγερσης στην Αλβανία και εμπόδισε, αν θέλετε, τον αλβανικό λαό να επιλέξει ο ίδιος το δρόμο που εκείνος θα ήθελε για την πατρίδα του.

Ότι τα πράγματα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, δεν είναι τόσο ρόδινα, δεν το λέμε μόνο εμείς. Αρκεί να δείτε τι λέει το ίδιο το Συμβούλιο της Ευρώπης, αρκεί να δείτε ποιες είναι οι εκθέσεις της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και θα διαπιστώσετε και εσείς ότι δυστυχώς η κατάσταση στην Αλβανία είναι τραγικά δύσκολη. Τα οικονομικά προβλήματα της χώρας παραμένουν τραγικά οξυμένα, όπως και τα κοινωνικά προβλήματα. Το επίπεδο των δημοκρατικών ελευθεριών και δικαιωμάτων είναι σε πολύ χαμηλό επίπεδο. Το κομμουνιστικό κόμμα Αλβανίας εξακολουθεί να είναι παράνομο.

Μια σειρά από μαζικές οργανώσεις δεν μπορούν να λειτουργήσουν νόμιμα. Θα αναφέρω κάτι ακόμα που σε όλους μας είναι γνωστό. Εφόσον οι Αλβανοί έχουν βρει επιτέλους το δρόμο της "σωτηρίας και το δρόμο του μέλλοντος", όπως λέγεται γιατί δεν παραδίδουν τα όπλα; Δεν το κάνουν αυτό, γιατί ακόμα ο λαός δεν έχει αυτές τις εγγυήσεις και δεν βλέπει τη χώρα του να πηγαίνει σε μια πορεία τέτοια, ώστε να του παρέχει την αναγκαία ασφάλεια ώστε να τα παραδώσει τα όπλα και να ηρεμήσει.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η Συμφωνία που συζητάμε σήμερα ασφαλώς και επικαλείται τα δικαιώματα του ανθρώπου, του κράτους-δικαίου, τις αρχές του Ελσίνκι και μια σειρά από αυτονόητες αρχές και ελευθερίες, οι οποίες υπήρχαν και πριν. Η Αλβανία έχει δώσει αυτές τις εγγυήσεις και πριν την λαϊκή εξέγερση. Δεν ήταν η Αλβανία βάσει αυτών των αρχών μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης, δεν ήταν μέλος της περιβόητης Διεθνούς Κοινότητας, της δημοκρατικής, της ελεύθερης, πέστε την όπως θέλετε, η οποία υποτίθεται ότι δημιουργήθηκε σε όλον τον κόσμο μετά τις ανατροπές στα τέλη της δεκαετίας του '90; Τι έγινε, λοιπόν, και φθάσαμε και στις εκλογές της νοθείας και πολύ περισσότερο στην εξέγερση του αλβανικού λαού;

Αυτό που έγινε είναι ότι αυτές οι αρχές δεν είναι αρκετές γιατί στη γειτονική χώρα δεν υπήρχαν εκείνοι οι θεσμοί και οι ασφαλιστικές δικλίδες και ούτε το σύστημα των διεθνών σχέσεων της Αλβανίας στάθηκε δυνατόν να δημιουργήσει αυτές τις αρχές και αυτές τις αξίες με τις οποίες, φυσικά, δεν μπορεί κανένας να είναι αντίθετος.

Όσον αφορά το συγκεκριμένο Σύμφωνο που συζητάμε, η ένστασή μας βρίσκεται κυρίως στο άρθρο 8 που λέει τα εξής απλά πράγματα, αλλά πάρα πολύ σημαντικά, και κατά τη γνώμη μας, ανισόμερα και αποκαλυπτικά, για το ποιοι είναι οι βαθύτεροι σκοποί του Συμφώνου. Δεν είναι ένα Σύμφωνο ισότιμο της συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και της Αλβανίας, αλλά είναι ένα Σύμφωνο που με βάση το άρθρο 8, τα δύο μέρη υποστηρίζουν την εμπάνθυνση των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Αλβανίας. Η ελληνική δημοκρατία θα υποστηρίξει την ενσωμάτωση της Αλβανίας σε όλες τις πολιτικές, οικονομικές και στρατιωτικές δομές της Ευρώπης. Αυτό που καταλαβαίνω, είναι ότι με το Σύμφωνο αυτό, εκτός των άλλων, επιδιώκουμε να ενισχύσουμε την κυριαρχία, την επηροφή, αν θέλετε, αφ' ενός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να έχει ρωτήσει κανένας τον αλβανικό λαό αν θέλει την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν μπορεί κανείς να δεχθεί το επιχείρημα ότι όλες οι πολιτικές δυνάμεις της Αλβανίας που έχουν προκύψει κάτω από κάποιες εκλογικές διαδικασίες που ξέρετε ότι ούτε ο ΟΑΣΕ και ούτε το Συμβούλιο της Ευρώπης τις θεωρούν ότι καλύτερο θα μπορούσε να υπάρχει. Εν πάση περιπτώσει, οι Αλβανοί δεν ρωτήθηκαν αν θέλουν την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά αυτό που είναι πιο σοβαρό για μας είναι ότι στο άρθρο 8, κρυβόμαστε πίσω από τις λέξεις.

Με λίγα λόγια η ελληνική δημοκρατία αναλαμβάνει την υποχρέωση να στηρίξει την ένταξη της Αλβανίας στο ΝΑΤΟ και τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση, γιατί δυστυχώς αυτούς τους δύο οργανισμούς έχουμε συνηθίσει και να τους ονομάζουμε ως στρατιωτικές δομές της Ευρώπης. Όμως, από πού και ως πού η ελληνική Κυβέρνηση μπορεί να προεξοφλήσει ποιο θα είναι το μέλλον της Αλβανίας, όσον αφορά τους συγκεκριμένους θεσμούς;

Το άρθρο 8 είναι πάρα πολύ σοβαρό, και δεν υπήρχε κανένας λόγος να υπήρχε στο συγκεκριμένο κείμενο, εκτός αν η Συμφωνία που συζητάμε σήμερα καλείται να εξυπηρετήσει άλλες σκοπιμότητες, όπως π.χ. η σχέση της χώρας μας με

την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες τέτοιες στοχεύσεις.

Ένα δεύτερο ζήτημα που ήθελα να επισημάνω, είναι τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 2.

Εδώ πραγματικά γίνεται μια διατύπωση πολύ προσεχτική. Εντούτοις, ανοίγει το δρόμο και τη δυνατότητα επέμβασης του ΟΑΣΕ στις εσωτερικές εξελίξεις και της Αλβανίας φυσικά. Γιατί διαβάζουμε ρητά, ότι "τα δύο μέρη είναι σταθερά αποφασισμένα να υποστηρίξουν στα πλαίσια των διαδικασιών που έχουν καθιερωθεί από τον ΟΑΣΕ τις πολιτικές εξελίξεις που έχουν ως σκοπό την εδραίωση του κράτους-δικαίου και της δημοκρατίας κ.λπ." Με άλλα λόγια, η ελληνική κυβέρνηση και η Κυβέρνηση της Αλβανίας δεσμεύονται να εφαρμόζουν τις όποιες αποφάσεις του ΟΑΣΕ που έχουν σχέση με το πολιτικό σύστημα της γειτονικής χώρας. Αυτό είναι πέρα και έξω από οποιαδήποτε αρχή –αν θέλετε– και Διεθνούς Δικαίου και της ασφάλειας στην Ευρώπη, πολύ περισσότερο που ο ΟΑΣΕ, όπως και το Συμβούλιο Ασφαλείας εξάλλου, είναι υπεύθυνοι για ζητήματα εξωτερικής ασφάλειας και όχι για το τι γίνεται στο εσωτερικό των χωρών.

Φυσικά, δεν μπορεί κανείς να μας πείσει, επικαλούμενος την αρχή του άρθρου 2, όπου γίνεται λόγος για αρχές που όλοι μπορούμε να τις δεχθούμε και φυσικά τις δεχόμαστε. Δεν είναι εκεί το θέμα. Το πρόβλημα για μας είναι ότι με το άρθρο 2 νομοποιείται και εδώ η παρεμβατική πολιτική του ΟΑΣΕ σε εσωτερικές εξελίξεις στη γειτονική χώρα.

Πέρα απ' αυτό, θεωρούμε ότι η υπό συζήτηση σύμβαση αδικεί, αν θέλετε, είναι ανισότιμη –θα έλεγα– σε βάρος του αλβανικού λαού. Και εξηγώ, ότι αυτή η ανισοτιμία θα είναι ένας παράγοντας τον οποίο θα τον βρίσκουμε μονίμως μπροστά, θα είναι ένας παράγοντας αποσταθεροποίησης της ανάγκης πραγματικά για καλές σχέσεις, σχέσεις καλής γειτονίας, που αυτό είναι και το ζητούμενο. Και όταν μιλάμε για τέτοια στοιχεία, αν θέλετε, ανισοτιμίας, αναφερόμαστε παραδείγματος χάρη στην παράγραφο 7 και 8 του προοιμίου της συγκεκριμένης συμφωνίας, όπου ενώ γίνεται σωστά λόγος για το ρόλο που παίζει η ελληνική μειονότητα στην ανάπτυξη της φιλίας μεταξύ των δύο χωρών –σωστή είναι αυτή η διαπίστωση και η ανάγκη να αναπτυχθεί αυτός ο ρόλος– αντίθετα όταν μιλάμε για τους Αλβανούς εργάτες στη χώρα μας δεν αναγνωρίζουμε το ρόλο αυτό, απλώς λαμβάνουμε υπόψη τη συμμετοχή και τη συμβολή των Αλβανών στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Ελλάδος. Δηλαδή, δεν αναγνωρίζουμε το ρόλο των Αλβανών εργατών, δύναμι, λέω εγώ, στην ανάπτυξη της φιλίας και της συνεργασίας των δύο χωρών; Γιατί αυτή η διάκριση;

Δεύτερο στοιχείο ανισοτιμίας –αν θέλετε:

Στο άρθρο 7, εκεί που γίνεται λόγος για τις επενδύσεις, γίνεται απλώς λόγος ότι θα ενισχυθούν οι επενδύσεις στις δύο χώρες.

Στο άρθρο 14 όμως, εκεί που γίνεται λόγος για την εξασφάλιση των ξένων εργατών κάθε συμβαλλόμενου μέρους κλπ. γίνεται λόγος –και πολύ σωστά– για τη νομοθεσία και τις διεθνείς υποχρεώσεις της κάθε χώρας. Και αναρωτιόμαστε, για τις επενδύσεις δεν υπάρχει εσωτερική νομοθεσία και διεθνείς συμφωνίες, αυτά υπάρχουν μόνο για το θέμα των ξένων εργατών; Γιατί και εδώ αυτή η ανισοτιμία –αν θέλετε– αυτή η διαφοροποίηση, σε σχέση με τη γειτονική χώρα; Και πάντα μιλάω για μια διεθνή συμφωνία. Στις διεθνείς συμφωνίες πρέπει να είμαστε απόλυτα ακριβείς, απόλυτα δίκαιοι, να είναι πραγματικά ισότιμες οι συμφωνίες αυτές και για τις δύο πλευρές.

Επίσης, θα μπορούσε το άρθρο 16 να μην υπάρχει καν και να γίνει αναφορά για μέτρα αντιμετώπισης των παράνομων πράξεων. Όπως παραδείγματος χάρη υπάρχει αυτή η συγκεκριμένη διατύπωση στις συμφωνίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με άλλα κράτη.

Η συγκεκριμένη αναφορά σε ζητήματα στα οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 16, πολύ φοβούμαστε ότι μπορεί να ανοίξει και άλλου είδους καταστάσεις και άλλου είδους διαδικασίες και γι' αυτό δεν θα έπρεπε να υπάρχει.

Επίσης, κανείς δεν μπορεί να είναι βεβαίως αντίθετος με

την υπογράμμιση της ανάγκης να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των μειονοτήτων, της φιλίας, της συνεργασίας των δύο λαών και όλα αυτά τα πολύ σωστά που σημειώνονται παραδείγματος χάρη στο άρθρο 1. Όμως, θα ήταν πολύ πιο κοντά στην πραγματικότητα και η συμφωνία αυτή θα ήταν ένα πολύ πιο αποτελεσματικό εργαλείο για την προώθηση πραγματικά σχέσεων φιλίας και συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών, αν υπήρχε και μία διατύπωση που να έλεγε, ότι οι δύο πλευρές θα παίρνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε να αντιμετωπίσουν κάθε φαινόμενο ρατσισμού, ξενοφοβίας και σωβινισμού, κάθε φαινόμενο που θέλει να φέρνει ένα λαό ενάντια στον άλλον από οποιαδήποτε και αν εκδηλώνεται αυτό το φαινόμενο.

Μια τέτοια διατύπωση δεν υπάρχει, όταν στη χώρα μας και σ' αυτήν την Αίθουσα ακούγονται διάφορα πράγματα τα οποία δεν έχουν βάση. Δεν έχει βάση, ότι δήθεν οι Αλβανοί είναι οι "πρωταθλητές" στην εγκληματικότητα στη χώρα μας. Επανειλημμένα έχει διαψευστεί αυτό το γεγονός. Υπάρχουν δυνάμεις και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης τα οποία θέλουν να επανέρχονται και να επαναφέρουν μονίμως αυτό το θέμα. Και θέλουν να επαναφέρουν αυτό το θέμα όχι γιατί δεν ξέρουν ποια είναι η πραγματικότητα, αλλά γιατί είναι προφανές ότι δεν θέλουν μία εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών. Γι' αυτό κλόλας θα πρέπει να υπάρχουν και τέτοιου είδους ρήτρες σε μια τέτοιου είδους συμφωνία.

Κλείνοντας την παρέμβασή μας, θα ήθελα να πω ότι βεβαίως αυτό το πνεύμα της ανισοτιμίας υπάρχει και στον εισηγητική έκθεση. Βεβαίως, δεν κατάλαβα γιατί θα έπρεπε το Ελληνικό Κοινοβούλιο να δεχθεί τη συμφωνία φιλίας και συνεργασίας με την Αλβανία. Γιατί δεν έφθανε το επιχείρημα ότι πρόκειται για μια ισότιμη συμφωνία μεταξύ των δύο κρατών και ο νομοθέτης, η Κυβέρνηση θεώρησε σκόπιμο να μας πει, ότι η συμφωνία αυτή προχώρησε αφού "έγιναν πλήρως αποδεχτές από την αλβανική πλευρά οι ελληνικές θέσεις". Είλικρινά, δεν το καταλαβαίνω. Όταν πάμε και συμφωνούμε με μία κυβέρνηση, με ένα κράτος, σημαίνει ότι ό,τι μας χωρίζει το βάλαμε στην άκρη και μένει αυτό που μας ενώνει και στη βάση αυτή προχωρούμε σε μία συμφωνία. Σκεφθείτε τώρα και οι αλβανοί να λένε το ίδιο, ότι προχωρήσαμε στη συμφωνία και ότι η ελληνική πλευρά έκανε δεκτές όλες τις...

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Έτσι γίνονται οι συμφωνίες.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Εν πάση περιπτώσει, ξα-ναλέω ότι είναι μια λογική, κύριε Βουλευτά.

Εγώ έχω τη γνώμη ότι οι διεθνείς συμφωνίες αν θέλουμε πραγματικά να είναι μακροπρόθεσμες, να είναι εικοσάχρονες, να είναι ειρήνης, φιλίας, σταθερότητας, όπως είναι ο τίτλος αυτής της συμφωνίας, πρέπει να είναι σε όλα τα σημεία τους απόλυτα ισότιμες και να εξυπηρετούν το αμοιβαίο όφελος. Γιατί διαφορετικά υπάρχουν δυνάμεις και στη γειτονική χώρα που "ξύνουν τα νύχια τους" και ξέρετε ότι είναι πάρα πολύ εύκολο να αναζητηθούν αφορμές για να δηλητηριαστούν οι σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών.

Αυτοί είναι οι λόγοι που δυστυχώς εμείς δεν μπορούμε να ψηφίσουμε τη συγκεκριμένη συμφωνία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού, ο συνάδελφος κ. Δανέλλης, έχει το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΔΑΝΕΛΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι δεν υπάρχει καμία ανάγκη να επιχειρηματολογήσει κανείς για την αναγκαιότητα της οικοδόμησης σχέσεων φιλίας, συνεργασίας, εμπιστοσύνης, καλής γειτονίας και ασφάλειας με τη Δημοκρατία της Αλβανίας για τον επιπρόσθετο λόγο του εξαιρετικού και ιδιαίτερου ενδιαφέροντός μας λόγω της μεγάλης ελληνικής μειονότητας που ζει στη γειτονική χώρα.

Η Αλβανία, αφού πέρασε από μία ιδιαίτερα δραματική περιπέτεια, προσπαθεί να ορθοποδήσει εντασσόμενη στο διεθνές περιβάλλον, με ανοιχτές όμως ακόμα δραματικές πληγές και πολύ μεγάλα προβλήματα.

Θα αναφέρω ότι μετά από σημαντικές παλινωδίες, η

ελληνική Κυβέρνηση βελτίωσε τη στάση της σημαντικά κατά την τελευταία φάση της κλιμάκωσης της περιπέτειας της Αλβανίας. Η Αλβανία, ας μην ξεχνάμε, κύριοι συνάδελφοι, ότι αποτελεί μία ιδιόμορφη περίπτωση, τη μοναδική περίπτωση στην ευρωπαϊκή ήπειρο, μιας και είναι η χώρα που από τη δημιουργία της δεν γνώρισε δημοκρατία, με αποτέλεσμα, πέρα από την παντελή ανυπαρξία της δημοκρατικής κουλτούρας, όχι μονάχα στις αρχές αλλά και στο λαό της χώρας αυτής, να παρατηρείται και η πλήρης έλλειψη ενός θεσμικού δημοκρατικού πλαισίου όσον αφορά την οργάνωσή της ως κράτος και ως κοινωνία.

Η ελληνική Κυβέρνηση στο σχεδιασμό της για τη βαλκανική της πολιτική πρέπει να έχει ως βασικό της μέλημα κυρίως δύο πράγματα:

Πρώτον, την ανάπτυξη εποικοδομητικών –και για να είναι εποικοδομητικές και βιώσιμες, πρέπει να είναι ισότιμες– διμερών σχέσεων με τις λοιπές βαλκανικές χώρες σε όλους βεβαίως τους τομείς, στον πολιτικό, στον οικονομικό, στον πολιτιστικό.

Δεύτερον, την προώθηση περιφερειακών πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην πολυμερή συνεργασία και την οικονομική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής των Βαλκανίων, μιας ρευστής και κρίσιμης διεθνώς περιοχής.

Βεβαίως στις προσπάθειες και στις πρωτοβουλίες της αυτές η Ελληνική Κυβέρνηση δεν πρέπει να αγνοεί την ιδιότητα της Ελλάδας ως του μόνου μέλους–κράτους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως επίσης και του μόνου μέλους–κράτους διαφόρων άλλων διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών.

Όπως και ο συνάδελφος κ. Μιχελογιάννης ανέφερε, η Ελλάδα είναι η δεύτερη κατά σειρά χώρα στον αριθμό των επενδύσεων στην Αλβανία με περισσότερες από εκατό μικτές επιχειρήσεις και επενδεδυμένο κεφάλαιο που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δολάρια, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχει ένα επιπρόσθετο ενδιαφέρον από ελληνικής πλευράς για την πλήρη ομαλοποίηση και οργάνωση των πολλαπλών σχέσεων με την Αλβανία.

Νομίζω πως θα πρέπει να παρατηρηθεί ότι στο κείμενο του συμφώνου –το οποίο επισημαίνω ότι με πολύ μεγάλη καθυστέρηση υπεγράφη μεταξύ της Ελλάδας και της Αλβανίας– αναφέρεται και φαίνεται ότι από πλευράς Αλβανίας γίνονται δεκτές θέσεις, ιδιαίτερα κρίσιμες για μας, που αφορούν στην προστασία των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων, στην ίδρυση πολιτιστικών κέντρων και τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στην Αλβανία. Επίσης, προβλέπονται και οι τρόποι επίλυσης υφισταμένων ακόμη δημιουργουμένων διαφορών.

Νομίζω ότι θα πρέπει να επισημανθεί –γιατί έχει ιδιαίτερη σημασία για την προστασία των δικαιωμάτων που ανέφερα πριν των ανθρωπίνων και κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων– η υποχρέωση της Αλβανίας για την τήρηση κειμένων σχετικών με αυτά τα δικαιώματα, όπως η τελική πράξη του Ελσίνκι, η Χάρτα των Παρισίων, τα κείμενα των συναντήσεων Κοπεγχάγης, Γενεύης, Μόσχας, τα οποία αναφέρονται στο κείμενο του συμφώνου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σύμφωνο, το οποίο καλούμαστε να κυρώσουμε, πρέπει κατά τη γνώμη μας να ειδωθεί σαν ένα πρώτο βήμα προσπάθειας, προσέγγισης των πολύ μεγάλων ζητημάτων που μας χωρίζουν από τη γειτονική Δημοκρατία της Αλβανίας. Γι' αυτόν το λόγο και αντιμετωπίζοντάς το έτσι, σαν ένα πρώτο βήμα σημαντικό και σοβαρό της προσπάθειας αυτής, εμείς το υπερψηφίζουμε.

Νομίζω όμως, κύριε Υπουργέ, πως θα πρέπει να επισημανθεί ότι διάφορα επιμέρους ζητήματα μένουν ανοικτά, τα οποία πρέπει να απαντηθούν και θα πρέπει να προβλεφθεί ο τρόπος αντιμετώπισής τους πολύ γρήγορα, για να μην έχουμε κακοφόρμισμα αυτών των ζητημάτων και δημιουργία επιπρόσθετων προβλημάτων. Γιατί ακριβώς, έχοντας υπόψη την κρισιμότητα και τη ρευστότητα της κατάστασης στην Αλβανία, νομίζω ότι θα πρέπει να προβλέψουμε και να μην αφήσουμε να δημιουργηθούν νέα ζητήματα, νέες διαφορές με τη νεαρή γειτονική μας Δημοκρατία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Και εγώ ευχαριστώ,

κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμαστε να ψηφίσουμε το σχέδιο νόμου για την Κύρωση Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφάλειας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας. Όταν πρόκειται να γίνει κάτι τέτοιο, είναι αδύνατο να μη γίνει μία μικρή ιστορική αναδρομή.

Από τους εισηγητές όλων των κομμάτων που άκουσα σχημάτισα την εντύπωση ότι η ιστορία στα Βαλκάνια αρχίζει το πολύ–πολύ από το 1945–1946 που υπεγράφη η ιδρυτική συμφωνία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή όταν υπεγράφη η συνδιάσκεψη για την ασφάλεια στην Ευρώπη, η ΔΑΣΕ, που λέγεται τώρα ΟΑΣΕ.

Το θέμα δεν είναι έτσι. Πρώτα πρέπει να πω δυο λόγια για τα Βαλκάνια.

Τα βαλκανικά κράτη προέκυψαν μετά την έναρξη λύσης του ανατολικού ζητήματος. Το ανατολικό ζήτημα δεν έχει λυθεί ακόμα αλλά και στο χώρο των Βαλκανίων, της χερσονήσου του Αίμου, υπάρχουν ακόμα υποθέσεις εκκρεμείς. Μία τέτοια εκκρεμής υπόθεση είναι και η μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας, όπως –για να συμπληρώσω το συλλογισμό μου– η λύση του ανατολικού προβλήματος ήταν η πλήρωση του κενού από την ανάγκη απόσυρσης της Οθωμανικής αυτοκρατορίας από τη χερσόνησο του Αίμου.

Το πρώτο λοιπόν που επισημαίνω είναι ότι μεταξύ Αλβανίας και Ελλάδας δεν υπάρχουν οριστικώς καθορισμένα διεθνώς σύνορα. Επομένως, η αναφορά της σύμβασης στις αρχές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, στις αρχές του ΟΑΣΕ και στη Χάρτα των Παρισίων είναι καλή βεβαίως αλλά έπρεπε να μπει και μια προσθήκη ότι να τα συμβαλλόμενα μέρη σέβονται τα οριστικώς καθορισθέντα σύνορα ή αυτά που θα καθορισθούν. Διότι να όπου υπάρχουν σύνορα καθορισμένα οριστικώς με διεθνείς συμβάσεις, πράγματι τα καλύπτει το άρθρο 1 όπως συντάσσεται. Όμως, υπάρχουν και περιπτώσεις που δεν έχουν καθοριστεί οριστικώς με διεθνή σύμβαση τα σύνορα ειδικότερα μεταξύ Ελληνικής Δημοκρατίας και Δημοκρατίας της Αλβανίας. Αυτό είναι το ένα. Επομένως, έπρεπε στα άρθρα 1 και 2 να μπει αυτή η επιφύλαξη.

Το δεύτερο που έχω να παρατηρήσω είναι το εξής: Το θέμα καθορισμού της τύχης της Βορείου Ηπείρου και σήμερα ακόμη εκκρεμεί στην επιτροπή των Υπουργών Εξωτερικών της Συνδιάσκεψης της Ειρήνης των Παρισίων το 1945 στα πλαίσια της οποίας συστήθηκε τετραμελής επιτροπή από τους Υπουργούς των Εξωτερικών των ΗΠΑ, της Μεγάλης Βρετανίας, της Γαλλίας και της Σοβιετικής Ένωσης, η οποία συνεκλήθη δύο φορές να αποφανθεί επί του θέματος αλλά τότε είχε θέσει βέτο ο Υπουργός της τότε Σοβιετικής Ένωσης και το θέμα έμεινε εν υπνώσει. Άρα εκκρεμεί και άρα θέλει κάποια λύση. Ούτε αυτό μνημονεύεται στη συζητούμενη προς κύρωση σύμβαση μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας.

Το τρίτο που έχω να επισημάνω είναι το γεγονός ότι και αν δεχόμαστε ότι τα σύνορα είναι οριστικά –καίτοι από πουθενά δεν προκύπτει, από κανένα διεθνές κείμενο, σύμβαση δεν προκύπτει– ή και αν κάνω την υπόθεση εργασίας ότι τα σύνορα είναι οριστικά, υπάρχει πάλι μία μεγάλη εκκρεμότητα μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας ή θα έλεγα καλύτερα μεταξύ αλβανικής κυβέρνησης και της ελληνικής κοινότητας της Βορείου Ηπείρου.

Όπως γνωρίζετε όλοι σας με το Πρωτόκολλο της Κερκύρας του 1914, αν θυμάμαι καλά, προεβλέπετο προχωρημένη αυτονομία στην ελληνική κοινότητα της Βορείου Ηπείρου.

Εγώ δεν θα πω ποτέ Νότιος Αλβανία, διότι για τις ονομασίες τις γεωγραφικές, όταν έχουν ιστορική ύπαρξη και παρουσία χιλιάδων ετών, δεν μπορούμε για λόγους σκοπιμότητας να ονομάζουμε τις περιοχές όπως θέλουν κάποιοι άλλοι, εκτός Ελλάδας ή και εντός Ελλάδας, που θέλουν να ξεχάσουν και τη γεωγραφία και την ιστορία.

Επομένως, ούτε καν μνεία γίνεται για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου της Κέρκυρας, το οποίο ποτέ δεν αναφέρθηκε από μία άλλη συμφωνία διεθνή. Άρα, ισχύει. Και απ' όσες

μετέπειτα συμφωνίες αναφέρονται στην ανεξαρτησία της Αλβανίας και υπεγράφησαν, καμιά δεν κάνει μνεία ότι δεν ισχύει το Πρωτόκολλο της Κέρκυρας του 1914, όπως είπα προηγουμένως.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Καταντήσαμε "Ελεύθερη Κέρκυρα".

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Δεν με ενδιαφέρει. Εγώ μιλάω τα ελληνικά, που έμαθα.

Το τέταρτο που έχω να επισημάνω, είναι ότι η ελληνική μειονότητα διασφαλίζεται, χωρίς καμία ιδιαίτερη μνεία ότι η ελληνική μειονότητα ανέκαθεν, από τότε που υπάρχει αλβανικό κράτος ανεξάρτητο ή ημιανεξάρτητο κλπ., έχει καταστραφεί. Δεν γίνεται μνεία για την επιστροφή των περιουσιών των Ελλήνων της Βόρειας Ηπείρου, όχι μόνο από τότε, αλλά ούτε και για τις περιουσίες που αφαιρέσε το καθεστώς του Χότζα, το κομμουνιστικό καθεστώς.

Ούτε για τα μοναστηριακά γίνεται μνεία ούτε για της εκκλησίες ούτε για τις περιουσίες των κοινοτήτων, των σωματείων και των λοιπών κοινωνικών οργανώσεων, αλλά ιδίως ούτε και για τους Βορειοηπειρώτες υπήκοους της Αλβανικής Δημοκρατίας.

Το πέμπτο είναι ότι η ελληνική μειονότητα, όπως γνωρίζετε όλοι σας, είχε αναγκαστικά διασπαρεί σε όλη την Αλβανία. Δεν είμαι πολύ βέβαιος, αλλά αυτό είχε γίνει και εκτός Αλβανίας, είτε στη Δημοκρατία των Σκοπίων, είτε στην ημιαυτόνομη περιοχή τώρα, αυτόνομη προηγούμενης, του Κοσσυφοπέδιου.

Το έκτο που έχω να παρατηρήσω στη σύμβαση αυτή, που για όλους αυτούς τους λόγους τη θεωρώ απαράδεκτη και απορριπτή, άρα καταψηφιστέα, είναι το γεγονός ότι η αμοιβαιότητα και στο θέμα της ρύθμισης των εν Ελλάδι ευρισκομένων οικονομικών μεταναστών Αλβανών υπηκόων, γίνεται μονόπλευρα και είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι εμείς δεν έχουμε εργαζόμενους στην Αλβανία, έχουμε επιχειρηματίες.

Όπως θυμούνται δε πολλοί, όταν πήγαιναν οι Έλληνες εργάτες στην Γερμανία, δεν υπήρχε μία τέτοια αμοιβαιότητα μεταξύ Ελληνικού Βασιλείου τότε και Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Απλώς υπήρχε ένα πρωτόκολλο, του οποίου τους όρους είχε υπαγορεύσει η Δυτικογερμανική τότε Κυβέρνηση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Τώρα υπαγορεύει η αλβανική κυβέρνηση.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Τώρα υπαγορεύει σ' όλη την Ευρώπη η Γερμανία και η Αλβανία στην Ελλάδα.

Το έβδομο, αν δεν κάνω λάθος στην αρίθμηση των λόγων για τους οποίους θα καταψηφίσουμε τη σύμβαση αυτή, είναι ένα θέμα, που είχε λυθεί εν τοις πράγμασι. Είναι το άρθρο 15, που αναφέρεται στους λεγόμενους Τσάμηδες, που ήταν εγκληματίες πολέμου και μόνοι τους είχαν φύγει στην Αλβανία και εγκατέλειψαν τις περιουσίες τους ως εγκληματίες πολέμου. Έρχεται σήμερα η ελληνική Κυβέρνηση με μια διεθνή συμφωνία και αναβιώνει ένα θέμα, που και γι' αυτό δεν υπάρχει αμοιβαιότητας απ' ενός και απ' ετέρου δημιουργεί κακό προηγούμενο και με άλλες όμορες χώρες.

Μου κάνει εντύπωση το γεγονός –και διαφωνώ εδω ριζικά με τον συνάδελφο Βουλευτή του ΚΚΕ– ότι στις διεθνείς σχέσεις το ένα κράτος δεν συμπεριφέρεται με έλεος, με αγάπη και στο άλλο κυρίαρχο κράτος. Είναι ισότιμα και γίνεται διαπραγμάτευση σκληρή, σκληρότατη εθνικών συμφερόντων. Πού είδε ότι είναι μονομερής η σύμβαση; Εκτός βεβαίως εάν το κάνει από λόγους ιδεολογικούς του εργατικού διεθνισμού, το δέχομαι. Αλλά δεν γνώρισα καμία κομμουνιστική χώρα που σε διεθνή σύμβαση που έχει κάνει είτε με καπιταλιστικές χώρες είτε και μεταξύ των κομμουνιστικών χωρών, ο ένας να παραχωρεί, επειδή είναι δυνατός και ο άλλος να δέχεται έλεος, επειδή είναι αδύνατος.

Ακόμα υπάρχει σε εκκρεμότητα το εκκλησιαστικό θέμα και δεν είναι παρωνυχίδα. Γνωρίζουν οι πάντες ότι μετά την κατάρρευση του κομμουνιστικού καθεστώτος στην Αλβανία η Καθολική Εκκλησία –και δεν είμαι θρησκευόμενος, μπορώ να

πω ότι είμαι και άθεος, αλλά σέβομαι τη θρησκευτική πεποίθηση κάθε ανθρώπου, διότι τη θεωρώ ως ένα πολιτιστικό γεγονός– υπαγόρευσε όρους και γέμισε καρδιναλίους και άλλους βαθμούχους και τιτλούχους καθολικούς η Αλβανία, δυσανάλογα με τον πληθυσμό που θρησκευεται στον καθολικισμό. Και εμείς έχουμε τέσσερις μητροπολίτες, που είναι αποσταλμένοι από το Οικουμενικό Πατριαρχείο στο οποίο υπάγεται η αλβανική εκκλησία, ακόμη εν εκκρεμότητα. Δεν μπορούν να πάνε στις μητροπόλεις τους. Ήταν ένα θέμα πάρα πολύ εύκολο –όταν κάνει τόσες παραχωρήσεις– για να λυθεί αμέσως.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα υπάρξει ο αντίλογος ότι "μα, κύριε Ιντζέ θα δημιουργούμε μέτωπα, πολυμέτωπα σ' όλο το τόξο των συνόρων μας από την Αλβανία μέχρι την Τουρκία".

Όχι. Αλλά, όταν διαπραγματεύεσαι με μία χώρα και υπάρχουν εκκρεμότητες και τις ξέρουν και τα δύο μέρη και τις μνημονεύεις ευθαρσώς ότι "δεν θέτω θέμα, αλλά αυτό το θέμα υπάρχει", επιφυλάσσεσαι με όλες τις διαδικαστικές μεθόδους που προβλέπουν οι διεθνείς συμβάσεις, ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, ο ΟΑΣΕ, η Χάρτα των Παρισίων κλπ να τεθούν στο τραπέζι εν ευθέτω χρόνω με ψυχραιμία για να λυθούν.

Όταν όμως τα διαγράψεις και ξεκινάς τη φιλική γειτνίαση με την Αλβανία, με μια γραμμή κόκκινη στο παρελθόν σαν να αρχίζουμε από σήμερα τη συνύπαρξή μας, αυτό για μένα –θα το πω ευθαρσώς– είναι μειοδοσία το λιγότερο. Δεν θέλω να πω βαρύτερο χαρακτηρισμό. Είναι μειοδοσία.

Και διερωτώμαι: Γιατί, κύριοι συνάδελφοι, από το 1940 μέχρι το 1983 ή 1984 όταν ήρθη το εμπόλεμο μεταξύ Ελλάδας Αλβανίας, είχαμε αυτήν την εμπόλεμη κατάσταση και τη διατήρησαν όλες οι κυβερνήσεις, Λαϊκό Κόμμα, ΕΠΕΚ–Φιλελευθέροι, ΕΡΕ, Ένωση Κέντρου, ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία κλπ. Γιατί;

Άρα κάτι υπήρχε. Υπήρχε κάτι που έπρεπε να βρει μια λύση, μια διευθέτηση. Και έγινε η άρση, χωρίς να λυθεί. Αλλά όταν έγινε η άρση, τουλάχιστον πάλι υπήρχε εκκρεμότητα. Τώρα, μ' αυτήν τη σύμβαση, τίθεται ταφόπλακα σε όλα αυτά που ανέφερα. Και τα ανέφερα εν περιλήψει και εν τάξει, γιατί δεν θέλω να ταλαιπωρήσω το Σώμα. Ενώ νομίζαμε ότι θα περνούσε η σύμβαση αυτή με πέντε λεπτά συζήτηση από κάθε εισηγητή ή ίσως και ομόφωνα α συζητητή, είναι τελικά ένα μεγάλο θέμα, ένα πάρα πολύ μεγάλο σοβαρό εθνικό θέμα.

Δημιουργούμε κακό προηγούμενο. Πολύ περισσότερο μάλιστα, όταν το ίδιο το κράτος διαπραγματεύεται με το γείτονά του, τη Δημοκρατία των Σκοπίων και θέτει ευθαρσώς και θέμα αλβανικής μειονότητας και ζητά και πάρα πολλά. Ζητά και αλβανικό πανεπιστήμιο.

Εμείς δεν τολμούμε να ζητήσουμε, ούτε καν προξενεία. Νομίζω ότι έχουμε μόνο του Αργυροκάστρου και των Τιράνων. Δεν χρειάζεται στην Κορυτσά ένα προξενείο; Δε χρειάζεται στη Χειμάρρα στις 40 εκκλησίες ένα προξενείο; Δεν πρέπει να καταργηθεί το θέμα με τις μειονοτικές περιοχές, που αυθαίρετα σύστησε και οριοθέτησε η Αλβανία;

Έχουμε ένα σωρό προβλήματα σε εκκρεμότητα. Εγώ σας λέω ότι αν τεθεί θέμα προξενείου Κορυτσάς ή Χειμάρρας, ταυτοχρόνως θα τεθεί –έχει γίνει στο παρελθόν– και θέμα προξενείου στα Ιωάννινα, αλλά φοβάμαι και στα Βίλια της Αττικής.

Θυμάμαι πριν από πέντε–έξι χρόνια, όταν ήλθε ένας Αλβανός θέλησε να πάει να παρουσιαστεί εκεί. Γιατί άραγε; Για να δείτε τι βλέψεις έχουν αυτοί. Και εμείς ως μεγαλόκαρδοι, ως φιλειρηνιστές, ως άνθρωποι ευρείας δήθεν ευρωπαϊκής αντίληψης, τα ισοπεδώνουμε όλα, αλλά δεν ξέρουμε ότι αν είσαι χουβαρντάς, κάποτε μένεις πεινασμένος. Και εμείς με το χουβαρνταλίκι μας, με την απλοχεριά μας κάποτε θα ψάχνουμε τα σύνορά μας κάπου ολόγυρα από την Αττική. Αυτό είναι λυπηρό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Η Αλβανία –λυπάμαι και εγώ γιατί αγαπώ το λαό της Αλβανίας– σ' αυτήν την κατάσταση που βρίσκεται, τη διαλυμένη, δεν παραιτήθηκε ποτέ από το να προστατεύει το Κοσσυφοπέδιο, με το οποίο ίσως έχουν τον ίδιο πληθυσμό,

ενώ εμείς εύκολα αρνούμαστε το παρελθόν μας.

Για όλους αυτούς τους λόγους, θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο και καλώ όλους τους συναδέλφους να κάνουν το ίδιο, για καθαρά λόγους ύπαρξης της Ελλάδας, για να θέσουμε ένα φραγμό στον κατήφορο της απλοχεριάς του να απεμπολούμε ελληνικά συμφέροντα. Να το αποτέλεσμα του ότι δεν διεκδικούμε τίποτα. Δεν παραχωρούμε τίποτα. Διεκδικούμε όπου έχουμε συμφέροντα. Προφανώς, απ' όσα ανέφερα για τη Βόρειο Ήπειρο, φαίνεται ότι έχουμε συμφέροντα παντός είδους. Έχουμε συμφέροντα και στα Σκόπια.

Υπάρχει μειονότητα και το Υπουργείο Εξωτερικών, είτε επί Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ είτε επί Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας -δεν θυμάμαι- δεν έκανε παρέμβαση ώστε να υπάρχει το ερώτημα αν υπάρχει Έλληνας το γένος στα Σκόπια, όταν έγινε η τελευταία απογραφή με διεθνή επιτήρηση. Ομολόγησε ο κ. Γκλιγκόροφ στη ΔΑΣΕ ότι υπάρχουν εκατόν πενήντα χιλιάδες Έλληνες και εμείς δεν τολμήσαμε να απαιτήσουμε, κατά την απογραφή που έγινε πριν από τρία-τέσσερα χρόνια στα Σκόπια, την απάντηση στο ερώτημα αν υπάρχει Έλληνας στο γένος, κάτοικος των Σκοπίων.

Για όλους αυτούς τους λόγους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα το καταψηφίσουμε και καλώ και εσάς να το καταψηφίσετε για να αφυπνισθεί η Κυβέρνηση και όσοι παριστάνουν εδώ τους πολιτικούς ευρείας δήθεν αντίληψης Έλληνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο συνάδελφος, κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, η ομιλία του εισηγητού μας κ. Καλαντζή ήταν εμπεριστατωμένη και κάλυψε το θέμα απ' όλες τις πλευρές.

Ως Ηπειρώτης Βουλευτής και ιδιαίτερα, ως Βουλευτής του Νομού Θεσπρωτίας, έχω κάποιες ιδιαίτερες ευαισθησίες και γι' αυτό ανέρχομαι στο Βήμα. Διαφορετικά θα έκανα μια δήλωση από το έδρανο και δεν θα μιλούσα.

Κύριοι συνάδελφοι, παγία είναι η τακτική της χώρας μας για την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας και φιλίας, με όλες τις χώρες του κόσμου. Αυτή η τακτική είναι εντονότερη, όταν αφορά τις σχέσεις μας με τις γειτονικές χώρες, με τις οποίες αυτές οι σχέσεις πρέπει να είναι σχέσεις καλής γειτονίας, συνεργασίας και να αποτελούν για την Ελλάδα το βασικό άξονα της εξωτερικής της πολιτικής.

Με βάση αυτές τις πάγιες θέσεις της χώρας μας, προσερχόμθα, κύριε Υπουργέ, στη συζήτηση, για την Κύρωση του Συμφώνου Φιλίας, μεταξύ της Ελλάδος και της Αλβανίας. Ο υποφαινόμενος μάλιστα, πέραν των αναφερθέντων έχει και κάποιους πρόσθετους λόγους. Εκπροσωπώ στην Αίθουσα αυτή το Νομό Θεσπρωτίας που γειτνιάζει άμεσα με την Αλβανία. Διατηρώ σχέσεις άριστες και επί δεκάδες χρόνια με χιλιάδες εκ των Βορειοηπειρωτών αδελφών μας που ζουν στην Αλβανία. Να μου επιτρέψετε να ισχυριστώ, ότι έχω και κάποια ιδιαίτερη ευαισθησία, γι' αυτό το κομμάτι του αλύτρωτου Ελληνισμού, με κάποιους αγώνες για τις δραματικές δεκαετίες που πέρασαν, κάτω από το τυραννικό καθεστώς των Τυράνων και με γιώτα Εμβέρ Χότζα και Ραμίζ Αλία.

Μετέχω στην Επιτροπή της Βουλής για την Ελληνοαλβανική φιλία και μάλιστα είμαι και αντιπρόεδρος αυτής της επιτροπής, ύστερα από υπόδειξη του κόμματός μου και σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής. Εξ' όλων αυτών, ή αν αρκεστώ μόνο σ' αυτά τα τρία σημεία, καθίσταται φανερό, ότι η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων με τη γείτονα Αλβανία, με βρίσκει σύμφωνο.

Για το υπογραφέν, όμως, σύμφωνο φιλίας έχουμε κάποιες απόψεις και θεωρούμε χρέος μας, να τις διατυπώσουμε στην Εθνική Αντιπροσωπεία. Θα παρακαλέσουμε, κύριε Υπουργέ, να λάβουμε τις αναγκαίες διευκρινήσεις, τις αναγκαίες εξηγήσεις, γιατί δεν είναι προσωπική μας υπόθεση τα εθνικά θέματα. Τα εθνικά θέματα έχουμε χρέος να τα υπηρετούμε και για να τα υπηρετούμε σωστά, θα πρέπει να ρωτούμε και τη συνείδησή μας.

Πρώτα απ' όλα, κύριε Υπουργέ, ζητώ όχι μόνο σαν Έλληνας Βουλευτής, όχι μόνο σαν Βουλευτής της Ηπείρου, αλλά και σαν απλός πολίτης, να εξαφανιστεί από το κείμενο του

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η λέξη "μειονοτήτων", αξιώνοντας από τους συντάκτες της κατάπτυστης αυτής τοποθετήσεως της εκθέσεως, να είναι περισσότερο προσεκτικοί σε θέματα ιδιαίτερης εθνικής ευαισθησίας.

Ποιοι είναι αυτοί οι κύριοι, πού βρήκαν μειονότητες Αλβανών στην Ελλάδα, ώστε στο κατάπτυστο αυτό κείμενο να μιλούν περί μειονοτήτων; Και οι παροικούντες στην Αίθουσα αυτή, κύριε Υπουργέ, αντιλαμβάνονται πλήρως τι εννοώ. Ελληνική, εθνική μειονότητα στην Αλβανία και υπήρξε και υπάρχει. Και είναι κατοχυρωμένη από τις διεθνείς συνθήκες, δεν είναι δημιουργημά κάποιας πολιτικής, δεν είναι δημιουργημά κάποιας σκοπιμότητας. Η ελληνική, εθνική μειονότητα στη Βόρειο Ήπειρο είναι κατοχυρωμένη, επαναλαμβάνω, με διεθνείς συνθήκες και διεθνή αναγνώριση.

Μειονότητα αλβανική στην Ελλάδα ούτε υπήρξε ούτε υπάρχει. Πώς, λοιπόν, στην έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ομιλεί περί μειονοτήτων, αλβανικής και ελληνικής.

Μην μπερδεύομαστε, κύριοι συνάδελφοι, με την προσωρινή παραμονή Αλβανών στη χώρα μας για βιοποριστικούς και ανθρωπιστικούς λόγους. Η Ελλάδα, όπως ανέφεραν ο κ. Καλαντζής και άλλοι συνάδελφοι, προσέφερε στην Αλβανία ό,τι μπόρεσε μετά την κατάρρευση του τυραννικού καθεστώτος, για να τη βοηθήσει στην πορεία της προς τη δημοκρατία. Από κάθε πλευρά βοηθήθηκε.

Εύλογο κι άλλο να βοηθήσουμε αυτό το λαό, αλλά από το ένα σημείο μέχρι το άλλο, να ομιλούμε περί αλβανικής μειονότητας, αποτελεί τουλάχιστον ντροπή.

Επανερχόμενος στο συζητούμενο Σύμφωνο Φιλίας Ελλάδος και Αλβανίας, επιθυμώ να σημειώσω τις ακόλουθες παρατηρήσεις, που μου δημιουργούν συνειδητά σοβαρές επιφυλάξεις.

Πρώτον: Το Σύμφωνο, κύριε Υπουργέ, έπρεπε να είχε στο σκεπτικό, κάπου στο προοίμιο, κάποιες αναφορές τόσο στο Πρωτόκολλο της Κερκύρας του 1914, όσο και στη διάσκεψη του 1946, των Υπουργών των Εξωτερικών των μεγάλων δυνάμεων, στην οποία διάσκεψη παραμένει ακόμα σε εκκρεμότητα το θέμα της Βορείου Ηπείρου. Η παράλειψη αυτή, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι αποδυναμώνει τα δίκαια του Ελληνισμού στη Βόρειο Ήπειρο.

Δεύτερον: Το υπογραφέν Σύμφωνο δεν εξασφαλίζει την ίδρυση ελληνικών σχολείων σε ολόκληρη την Αλβανία. Πρέπει να σημειώσω για όσους τυχόν δεν το γνωρίζουν, ότι στην εποχή του Εμβέρ Χότζα χιλιάδες Βορειοηπειρώτες εξορίστηκαν στα διάφορα σημεία της Αλβανίας. Το αλβανικό κράτος και σήμερα αναγνωρίζει γύρω από τη Δερεβιτσάνη ένα κομμάτι ως μειονοτική περιοχή και αφήνει απ' έξω ακόμη και τη Χειμάρρα και το Αργυρόκαστρο, πολύ δε περισσότερο αν θα μιλούμε για Έλληνες στο Δυράχειο και παραπέρα ακόμη.

Συνεπώς, το σύμφωνο κύριε Υπουργέ, είναι ετεροβαρές. Και απορώ γιατί εμείς δεν προσήλθαμε για καμία λεόντσιο εις βάρος μας σύμβαση με την Αλβανία. Αλίμονο αν προσήλθε η χώρα μας σε μία τέτοια σύμβαση και να είναι λεόντσιο από την πλευρά την άλλη, την πλευρά του "νανού".

Τρίτη σοβαρή επιφύλαξη, κύριε Υπουργέ, είναι όσα διαλαμβάνονται στο άρθρο 15 του Συμφώνου Φιλίας μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας. Το άρθρο αυτό λέγει: "Για δυνατότητα άρσης εντός του νομικού πλαισίου, των εμποδίων που δυσχεραίνουν την απόλαυση των περιουσιών που έχουν οι υπήκοοι του ενός Μέρους στην επικράτεια του άλλου".

Αν μέσα στη διάταξη αυτή υποδηλώνεται έστω και ως παρονυχίδα ανακίνηση θέματος της παρουσίας των εγκληματιών, των δοσολόγων και συνεργατών του φασισμού αλβανοτσάμηδων, είναι διάταξη απαράδεκτη.

Για την Ελλάδα και ιδιαίτερα για το θεσπρωτικό λαό, κύριε Υπουργέ, έχει λήξει οριστικά εδώ και πενήντα τρία χρόνια, από τότε που εγκλημάτισαν στον τόπο, πρόδωσαν την πατρίδα τους και έφυγαν εθελουσίως σε εκείνην τη χώρα που νόμιζαν ότι είναι η δική τους πατρίδα. Συνέπραξαν με τους φασίστες του Μουσολίνι, κατέσφαξαν το θεσπρωτικό λαό, γκρέμισαν τα ιερά και τα όσια αυτού του τόπου. Δεν έμεινε εκκλησία όρθια και αγωνιζόμαστε πενήντα τρία χρόνια τώρα να κτίσουμε τις εκκλησίες στον τόπο μας. Δεν άφησαν τίποτα όρθιο στη

θεσπρωτική γη και άφησαν πίσω τους ρημάδια. Άφησαν πίσω τους έναν τόπο καταρρημαγμένο, έναν τόπο που πενήντα τρία χρόνια τώρα δεν μπορεί να πάρει τα πάνω του και βρίσκεται στην τελευταία σειρά της Ευρώπης, είναι η τελευταία σε ανάπτυξη περιοχή, όχι μόνο της Ελλάδος, αλλά ολοκληρώου της Ενωμένης Ευρώπης.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Μετά τη Λέσβο!

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Μετά τις Αζόρες, κύριε συνάδελφε και μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Αφήστε τις κρίσεις, γιατί γυρίζουμε πολύ πίσω, κύριε Κόρακα.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Ως εκπρόσωπος, κύριε Υπουργέ, του θεσπρωτικού λαού στην Εθνική Αντιπροσωπεία –θα παρακαλέσω, κύριοι συνάδελφοι, να μου συγχωρήσετε τον τόνο της φωνής μου, διότι δεν το συνηθίζω από αυτό το Βήμα– απαιτώ από τον Υπουργό των Εξωτερικών να κάνει δήλωση ρητή στη Βουλή και θα παρακαλέσω να το αξιώσετε, κύριοι συνάδελφοι, και εσείς ότι το άρθρο 15 του Συμφώνου Φιλίας Ελλάδος–Αλβανίας, δεν έχει καμία σχέση με το θέμα των περιουσιών των αλβανοτσάμηδων.

Έχοντας αυτές τις επιφυλάξεις, κύριε Υπουργέ, τις οποίες εξέθεσα και επειδή με ενδιαφέρει περισσότερο από πολλούς άλλους, επιτρέψτε μου να πω η φιλία του ελληνικού λαού με τον αλβανικό λαό –γι' αυτό σας είπα ότι μετέχω στην Επιτροπή της Βουλής της ελληνοαλβανικής φιλίας, ως αντιπρόεδρος, επειδή έγινα διαπρύσιως κήρυκας της ελληνοαλβανικής φιλίας– και επειδή θέλω οι δύο λαοί να βρουν το δρόμο της συνεργασίας, σας δηλώνω ότι πριν πάρω τις διαβεβαιώσεις που ζήτησα θα παραμείνω στη θέση την οποία τα μέχρις αυτής της στιγμής στοιχεία μου επιβάλλουν στην συνείδησή μου να κάνω. Και δηλώνω ότι θα είμαι "παρών" στην ψηφοφορία αυτή περιμένοντας τις δικές σας εξηγήσεις. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Τα χειροκροτήματα όμως δεν ήταν ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ήταν όμως εκφραστικά, κύριε Κόρακα και δηλωτικά.

Ο συνάδελφος κ. Φούσας έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω βαθιά επίγνωση ότι στα εθνικά θέματα απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή, αλλά από την άλλη πλευρά, έχω επίσης επίγνωση ότι στα εθνικά θέματα έχει ο καθένας την προσωπική του ευθύνη και πρέπει να ακούει τη φωνή της συνειδήσεώς του όταν καλείται, ιδίως στην Αίθουσα αυτή, να πάρει απόφαση ή για να ψηφίσει επί τόσο σοβαρών θεμάτων.

Με γνώμονα αυτές τις δύο γενικές παρατηρήσεις, θα έχω την τιμή, κύριοι συνάδελφοι, να θέσω υπό την κρίση σας ορισμένες σκέψεις μου. Σκέψεις, ως Ηπειρώτης Βουλευτής, σκέψεις ως νομικός και σκέψεις επίσης, διότι ότι έχω βαθιά γνώση του εθνικού αυτού προβλήματος.

Σπεύδω όμως από την αρχή να παρατηρήσω, με αίσθημα ευθύνης, ότι σαφώς είμαι και εγώ υπέρ της φιλίας μεταξύ των δυο χωρών και ιδίως μεταξύ των δύο λαών. Εξάλλου, αυτό αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι συμμετέχω στην Επιτροπή της Βουλής Φιλίας Ελλάδος–Αλβανίας. Έμπρακτα επίσης συμβάλλω προς την κατεύθυνση αυτή. Όμως, είναι ανάγκη να κάνω μερικές γενικές παρατηρήσεις γιατί πράγματι είναι αναγκαία η φιλία και αυτό ανεξάρτητα προς τις παρατηρήσεις που θα έχω να κάνω γι' αυτό καθ' αυτό το σύμφωνο φιλίας.

Πρώτα–πρώτα, είναι χρήσιμη η φιλία γιατί μεταξύ Ελλήνων και Αλβανών υπάρχουν στενότεροι δεσμοί.

Δεύτερον, γιατί είναι γνωστό ότι ζούσαν, και ελπίζω να ξαναεπανέλθουν, τετρακόσιες χιλιάδες Βορειοηπειρώτες στο χώρο γενικότερα της Βορείου Ηπείρου και της Αλβανίας, συνολικά.

Τρίτον –και αυτό να το έχετε ιδιαίτερα υπόψη σας, κύριοι συνάδελφοι– γιατί ζούνε εκεί διακόσιες πενήντα χιλιάδες βλαχόφωνοι Έλληνες.

Τέταρτον, διότι η Αλβανία για την Ήπειρο είναι μια ενδιαφέρουσα αγορά.

Πέμπτον, διότι είμαστε γείτονες και πρέπει πράγματι να έχουμε καλή συνεργασία.

Έκτον, διότι υπάρχει το μεγάλο πρόβλημα της ασφάλειας αυτήν την περίοδο της χώρας μας από τους λαθρομετανάστες και από την αυξημένη εγκληματικότητα.

Πέρα όμως απ' αυτές τις γενικές παρατηρήσεις μου, έχω να κάνω μερικές άλλες παρατηρήσεις, που έχουν άμεση σχέση με το συζητούμενο σύμφωνο φιλίας το οποίο έρχεται προς κύρωση.

Κατ' αρχήν, κύριε Υπουργέ, το χαρακτηρίζω ως πρόχειρο, ως βεβιασμένο, ως ενδοτικό, κυρίως διότι δεν εξασφαλίζονται τα δικαιώματα της ελληνικής εθνικής μειονότητας. Και θεωρούσα, αλλά δυστυχώς διαψεύδεται, ότι αυτό το σύμφωνο ήταν η καλύτερη ευκαιρία για να διασφαλιστούν αυτά τα δικαιώματα των αδελφών μας Βορειοηπειρωτών.

Ακόμη δεν διασφαλίζει τη βασική αρχή της αμοιβαιότητας. Δηλαδή, εμείς παραχωρούμε –και καλώς θα κάναμε αν κατ' άλλον τρόπον είχε συνταχθεί αυτό το σύμφωνο– χωρίς δυστυχώς να παίρνουμε καμιά εγγύηση για τους Βορειοηπειρώτες, οι οποίοι ζουν εκεί ή ελπίζουν ότι θα επιστρέψουν να ζήσουν και πάλι στις πατρογονικές τους εστίες.

Δεν αναγνωρίζονται κατά ρητό τρόπο τα δικαιώματα των Ελλήνων σε όλη την Αλβανία, διότι όταν λέμε τετρακόσιες χιλιάδες, εννοούμε ότι είναι διασπαρμένοι, όπως προεξετέθη, σε όλον το χώρο της Αλβανίας ο βορειοηπειρωτικός Ελληνισμός. Και είναι ανάγκη να το υπογραμμίσουμε ιδιαίτερα αυτό, διότι ίσως δεν το ξέρουν πολλοί εκ των συναδέλφων μας. Ότι δηλαδή π.χ. το Αργυρόκαστρο, οι Άγιοι Σαράντα, το Δέλβινο, η Χειμάρα, η Πρεμετή, το Τεπελένι, η Κοριτσά, το Λεσκοβίτι και η Ερτσέκα είναι πόλεις, οι οποίες παλαιότερα είχαν αν' όλη πληρώς, κατά πλειοψηφία, ή σε μερικές κατά μεγάλο ποσοστό πολύ Ελληνισμό. Αυτές οι πόλεις τώρα δεν ανήκουν, στις μειονοτικές ζώνες και αυτό με τον αυθαίρετο τρόπο της αλβανικής κυβέρνησης, που χαρακτήρισε ποιες περιοχές είναι μειονοτικές, που δυστυχώς, σήμερα είναι μόνο οι περιοχές που είναι στη Δρόπολη και στο Βούρκο. Επαναλαμβάνω, ότι αυτές οι πόλεις κατά αυθαίρετο τρόπο είναι εκτός του χώρου, όπου μπορούν να είναι οι Έλληνες μειονοτικοί, με τα αντίστοιχα δικαιώματα.

Επίσης, δεν διασφαλίζεται ο τρόπος και πότε θα εγκατασταθούν εκεί οι τρεις ορθόδοξοι Μητροπολίτες.

Ακόμη, δεν επιλύεται το μεγάλο θέμα των ελληνικών τραπεζών που πρέπει εκεί να εγκατασταθούν και το θέμα των τριών τελωνείων της Σαγιάδας, των Δρυμάδων και της Μέρτζανης. Επιτέλους, πέστε μας πότε θα γίνουν αυτά τα τρία τελωνεία.

Τέλος, δεν ρυθμίζεται το μέγιστο θέμα των λαθρομεταναστών. Και δεν καταλαβαίνω γιατί σπεύσατε να υπογράψετε αυτό το σύμφωνο, χωρίς προηγουμένως να λύσετε αυτό το μέγα θέμα των λαθρομεταναστών και την εγκληματικότητα.

Μου δίδεται η ευκαιρία να αναφερθώ σ' ένα δημοσίευμα αυτών των ημερών, χωρίς να σημαίνει ότι συμφωνώ μ' αυτό. Για να υπογράψει παρόμοιο σύμφωνο η Ιταλία, θα ξέρετε, πως αξίωσε και υποχρέωσε να επιστρέψουν εκατό χιλιάδες Αλβανοί από την Ιταλία στην Αλβανία. Και δεύτερον, θα διαβάσατε ότι ο Πρωθυπουργός της Αλβανίας είπε ότι ευχαρίστως θα γινόταν προτεκτοράτο της Ιταλίας, εάν πράγματι θα μπορούσε να βοηθηθεί και να συνεργαστεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση η χώρα του δηλαδή η Αλβανία, την ώρα που εμείς υπογράφουμε αυτό το σύμφωνο χωρίς εγγυήσεις, μερικές από τις οποίες είχα την τιμή προηγουμένως να αναφέρω.

Πέρα, όμως, απ' αυτές τις γενικές παρατηρήσεις, το κορυφαίο θέμα στην υπόθεση αυτή είναι το άρθρο 15. Οφείλω να σας πω εδώ ως νομικός και ως Βουλευτής της περιοχής εκνήμισης, πως όταν λέτε "κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα ανεμετωπίσει τη δυνατότητα για την άρση, εντός του νομικού πλαισίου, των εμποδίων που δυσχεραίνουν την απόλαυση των περιουσιών που έχουν οι υπήκοοι του ενός μέρους στην επικράτεια του άλλου", διερωτώμαι πως είναι δυνατόν να διασφαλίσετε, ότι δεν θα προσφύγουν μεν στο Ελληνικό Κράτος και στην Ελληνική Δικαιοσύνη αλλά ότι δεν είναι

δυνατόν να προσφύγουν σε διεθνή δικαστήρια και ότι αυτό το Σύμφωνο δεν θα είναι ίσως –και πρέπει ως ενδεχόμενο να το καταγγείλω– ένα πιστοποιητικό το οποίο θα χρησιμοποιήσει όχι ο αλβανικός λαός, αλλά οι αλβανοτάμηδες που θα είναι μέγιστο το πρόβλημα στη Θεσπρωτία, αλλά ίσως και γενικότερα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Πρέπει να σας πω για το θέμα αυτό και το εξής: Βεβαίως είναι γνωστό ότι υπάρχουν οι νόμοι 1536/52 και 2185/55, βάσει των οποίων πράγματι δημεύονται υποχρεωτικά οι περιουσίες αυτές. Επαναλαμβάνω, όμως, ότι ανησυχώ και κρούω τον κώδωνα του κινδύνου ότι είναι δυνατόν να έχουμε προσφυγές σε αλλοδαπά, σε Διεθνή Δικαστήρια.

Ανησυχώ, επίσης, για κάτι ακόμα. Είναι γνωστό και έχουν γίνει, κύριε Υπουργέ –και προσέξτε το– ορισμένες κινήσεις παλιών μπέηδων επί τουρκοκρατίας για να διεκδικήσουν περιουσίες στην περιοχή της Μακεδονίας και της Θεσσαλίας. Και είναι επίσης γνωστό ότι δυστυχώς παρόμοιο φαινόμενο έχουμε και με τους Σκοπιανούς στην περιοχή της Μακεδονίας. Και δεν ξέρω εάν μπορώ να υποστηρίξω ότι αυτό το σύμφωνο, το άρθρο 15, δεν θα δημιουργήσει ένα τραγικό πρόβλημα, ένα πολύ κακό προηγούμενο.

Τέλος, οφείλω να παρατηρήσω το εξής: Αυτή η έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους κάνει σε όλους αλγεινή εντύπωση. Είχε υποσχεθεί πράγματι ο κ. Πάγκαλος όταν είχαμε παρατηρήσει το ίδιο πρόβλημα στην Επιτροπή, πως θα αποσυρθεί αυτή η διάταξη ωσάν να μην υπάρχει. Όταν λέει δηλαδή, "τα δύο μέρη σεβόμενα τα ανθρώπινα και μελλοντικά δικαιώματα, συμφωνούν να εφαρμόζουν τις διατάξεις...", ποια είναι αυτά τα δύο μέρη; Υπήρξε ποτέ ιστορικά μειονότητα αλβανική στην Ελλάδα; Είμαι βέβαιος πως θα το δηλώσετε αυτό. Και έχετε χρέος να το κάνετε. Επίσης, είμαι βέβαιος πως δεν εννοείτε –και δεν θα το εννοείτε ασφαλώς– ότι μπορούν να χαρακτηριστούν οι λαθρομετανάστες, ως μειονότητα δηλαδή οι εργαζόμενοι Αλβανοί νόμιμα ή μη εδώ, οι οποίοι είναι γνωστό ότι είναι μόνο εργαζόμενοι μετανάστες, και όχι μειονότητα. Ως εκ περισπού το υπογραμμίζω για να καταδικάσω και για να καταγραφεί στα Πρακτικά και να έχω και τη δική σας δήλωση, πως αυτό ήταν ένα αστειό λάθος, ένα γελοίο λάθος των αρμοδίων που δεν έχουν αρμοδιότητα να αναφέρονται σε ουσιαστικά θέματα.

Επαναλαμβάνω και πάλι πως αναφέρομαι στην Έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Και τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να κάνω δύο ακόμη παρατηρήσεις.

Κύριε Υπουργέ, δώστε μου μια εξήγηση: Γιατί, ούτε στο προοίμιο ούτε στο σύνολο του κειμένου δεν έχετε πουθενά τη λέξη Ελληνική "Εθνική" Μειονότητα. Ενώνεται, το αναφέρετε αυτό πράγματι, στην εισηγητική έκθεση. Δεν το αναφέρετε όμως αυτό καθόλου στη συμφωνία. Και έχει σημασία αυτό. Υπάρχει αντίθεση ανάμεσα στην εισηγητική έκθεση που συντάσσεται μονομερώς, σε σχέση με τη συμφωνία που δεν συντάσσεται μονομερώς, γιατί εκεί ασφαλώς θέλετε τη γνώμη και των Αλβανών επισήμων του Υπουργείου Εξωτερικών. Και διερωτώμαι: Γιατί εκεί δεν αναφέρεται η λέξη ελληνική "εθνική" μειονότητα, αφού είναι γνωστό ότι με το Πρωτόκολλο της Κέρκυρας έτσι χαρακτηρίζεται, αυτή η μειονότητα των Βορειοηπειρωτών σε διάκριση από τις θρησκευτικές μειονότητες. Και μη μου απαντήσουν μερικοί συνάδελφοι ότι αφού λέει "ελληνική", είναι αρκετό. Δεν είναι αρκετό. Είναι γνωστό ότι υπάρχει διάκριση μεταξύ θρησκευτικής μειονότητας και μεταξύ εθνικής μειονότητας. Και οι Έλληνες της Βορείου Ηπείρου και της Αλβανίας γενικότερα, είναι ελληνική εθνική μειονότητα και απολαμβάνουν των σχετικών δικαιωμάτων, εν αντιθέσει με εκείνα τα δικαιώματα τα οποία απολαμβάνουν άλλες μειονότητες π.χ. θρησκευτικές.

Θέλω, επίσης, να πω και τούτο. Και νομίζω ότι ήδη παρατηρήθηκε. Δώστε μου μια εξήγηση παρακαλώ πολύ. Καλά, κάνετε αναφορά –και καλά κάνετε– στην τελική πράξη του Ελσίνκι, στη Χάρτα των Παρισίων κλπ. Τι σας πείραζε να

κάνετε μια αναφορά –υποχρέωση είχατε– και στο Πρωτόκολλο της Κέρκυρας του 1914; Δεν είναι τυχαίο που δεν το κάνετε. Βρήκατε αντίρρηση φαίνεται. Γιατί δεν αναφέρασθε στη Συμφωνία της Καπιστίσας ή σε άλλα Σύμφωνα; Γνωρίζω ότι οι Αλβανοί προβάλλουν ισχυρισμούς αμφισβήτησης του Πρωτοκόλλου της Κέρκυρας και των άλλων συμφωνιών. Αν αυτός είναι ο λόγος, να μας τον πείτε. Αν δεν είναι αυτός ο λόγος, έχετε χρέος να το διευκρινίσετε.

Ο χρόνος βέβαια δεν μου επιτρέπει να παρατηρήσω περισσότερα. Περιορίστηκα μόνο στη συμφωνία. Το θέμα είναι τεράστιο.

Εγώ, πάντως, ως νομικός, ως Ηπειρώτης Βουλευτής και ως άνθρωπος που γνωρίζει το θέμα αρκετά –επιτρέψτε μου να πω– έχω πολλές επιφυλάξεις, πολλές δυσκολίες και ιδίως –ανησυχώ– για να ψηφίσω αυτό το σχέδιο νόμου. Και οφείλω να ευχαριστήσω το Κόμμα μου, γιατί πράγματι άφησε τους Βουλευτές να ψηφίζουν κατά συνείδηση. Και εγώ κατά συνείδηση, επαναλαμβάνω, δεν μπορώ, κάτω από αυτές τις συνθήκες να το ψηφίσω.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, με παρεκάλεσε ο κ. Παπαθεμελής, να μιλήσει τώρα για δύο λεπτά από τελευταίος που είναι εγγεγραμμένος, γιατί έχει κάποιους λόγους υγείας. Συμφωνείτε;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Το Σώμα ενέκρινε ομόφωνα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Παπαθεμελής, έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και εσάς και τους κυρίους συναδέλφους που δεν έχουν αντίρρηση.

Νομίζω ότι δεν υπάρχει κανένας σ' αυτήν την Αίθουσα, ο οποίος δεν πιστεύει και δεν επιθυμεί τη φιλία και τη συνεργασία με τους γείτονές μας. Αλλά είναι σαφέστατο, πως αυτή η φιλία και η συνεργασία πρέπει να εδράζεται εις τον χρυσούν κανόνα αυτών των σχέσεων των διακρατικών, που είναι ο κανόνας της αμοιβαιότητας.

Όσο μπορώ να έχω παρακολουθήσει τα πράγματα, εμείς, είμαστε η χώρα η οποία τρέφουμε, διατρέφουμε, στηρίζουμε τα τελευταία οκτώ ή εννέα χρόνια, την αλβανική κοινωνία και το αλβανικό κράτος. Δηλαδή, χωρίς την ελεύθερη είσοδο των λεγομένων οικονομικών προσφύγων από την Αλβανία στη χώρα μας, με όλες τις εντεύθεν συνέπειες, η αλβανική κοινωνία δεν θα μπορούσε να επιβιώσει. Θα είχε πρόβλημα επιουσίως άρτου, θα είχε πρόβλημα λιμοκτονίας.

Δεν έχω την εντύπωση ότι η αλβανική ηγεσία, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, έχει αναγνωρίσει αυτήν την προσφορά η οποία γίνεται από μέρους της Ελλάδος.

Θα ήθελα να επισημάνω εδώ την ευθύνη της ελληνικής διπλωματίας να προωθήσει, να διεκδικήσει δικαιώματα, τα οποία εξ ορισμού ανήκουν εκεί στην μειονότητά μας. Δεν είναι δυνατόν, οι Έλληνες στα Τίρανα, που είναι δεκαπέντε χιλιάδες, να μην έχουν σχολεία, να μην είναι ελληνική εθνική μειονότητα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Είναι είκοσι πέντε χιλιάδες.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ-ΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ: Ακόμα περισσότερο, αν τώρα έφθασαν τις είκοσι πέντε χιλιάδες, δεν είναι δυνατόν οι Έλληνες σε διάφορες άλλες περιοχές, οι οποίες μνημονεύθηκαν ήδη από προλαλήσαντες συναδέλφους, να μην έχουν αυτήν την ιδιότητα και τα εκείθεν δικαιώματα.

Θα υπενθυμίσω, όμως, ότι και με αυτήν τη διάθεση που έχουμε συνεχώς να δίνουμε χωρίς να διεκδικούμε, συνεχώς να δίνουμε χωρίς να παίρνουμε, είναι και το άρθρο 15, το οποίο, επιτρέψτε μου να εκτιμήσω ότι ανοίγει τους ασκούς του Αιόλου. Διότι οι περιουσίες των Ελλήνων της Αλβανίας, της Βορείου Ηπείρου, είναι περιουσίες των θυμάτων του πολέμου. Οι περιουσίες των τσάμηδων στην Ελλάδα –όποιες και εάν υπάρχουν– αυτές είναι περιουσίες των εγκληματιών πολέμου και η διαφορά μεταξύ του ενός και του άλλου είναι

συγκλονιστική.

Νομίζω ότι ρυθμίσεις τέτοιου είδους θα έπρεπε να παίρνουν υπόψη τους ορισμένα θετικότερα προηγούμενα. Δεν γνωρίζω αν συμβαίνει με διμερή συμφωνία με τη ρωσική κυβέρνηση. Γνωρίζω πάντως ότι η ρωσική κυβέρνηση επέστρεψε ή είναι καθ'οδόν στην επιστροφή περιουσιών ελληνικών νομικών προσώπων, όπως είναι η Μονή Ιβήρων παραδείγματος χάριν, η οποία στην καρδιά της Ερυθράς Πλατείας έχει ένα εκπληκτικό κτίριο, το οποίο η ρωσική κυβέρνηση το αποδίδει.

Δεν κάνει το αντίστοιχο η αλβανική κυβέρνηση. Δεν έχει δεχθεί τους τρεις μητροπολίτες, άρα δεν έχει διασφαλίσει την ελευθερία της ορθόδοξης αλβανικής εκκλησίας, έτσι όπως την αισθάνεται και η Μήτηρ Εκκλησία αυτής της Εκκλησίας, το Φανάρι. Δεν έχει εκπληρώσει μία σειρά από υποχρεώσεις, που όφειλε να είχε εκπληρώσει.

Νομίζω ότι θα πρέπει γι' αυτό ή και γι' αυτό να είμαστε ιδιαίτερος επιφυλακτικοί. Ιδιαίτερος προσεκτικοί και σε ό,τι με αφορά απέχω από την επιψήφισή αυτής της συμφωνίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Σούρλας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ: Κύριοι συναδέλφοι, δεν θα κάνω γενικότερες αναφορές και επισημάνσεις για το περιεχόμενο του συμφώνου και την ανάγκη φιλίας και καλής γειτονίας με την Αλβανία. Άλλωστε αυτό τονίστηκε, εκτός από τον εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας και από άλλους συναδέλφους. Θα περιοριστώ μόνο σε ορισμένες διατάξεις, που κατά τη γνώμη μου δικαιολογούν ανησυχίες και επιφυλάξεις.

Έρχομαι αμέσως στο άρθρο 15. Έχω την εντύπωση και εγώ, όπως και άλλοι συναδέλφοι, ότι μπορεί να προκληθούν μελλοντικά ζητήματα διεκδικήσεων περιουσιακών στοιχείων και όχι μόνο. Αυτό προκύπτει τόσο από τη διατύπωση του άρθρου 15, από το περιεχόμενο όλης της διάταξης, όσο και από αυτά που διάβασα στο πρακτικό της Διαρκούς Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, από τα όσα είπε ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Πάγκαλος. Είχα μείνει και εγώ αρχικά με την εντύπωση ότι αφού έχουμε ψηφίσει δύο νόμους του 1952 και 1953 έχει λυθεί ουσιαστικά το πρόβλημα.

Ο κ. Πάγκαλος βεβαίως το λέει αυτό, ότι δεν υπάρχει πρόβλημα με τις περιουσίες των τσάμηδων που πρέπει να διορθώσουμε και να πούμε αλβανοτσάμηδων. Κακώς αυτό λέγεται από τον Υπουργό Εξωτερικών. Πιστεύω εσείς να μη χρησιμοποιήσετε αυτόν τον όρο, κύριε Υφυπουργέ.

Λέει, ο κ. Πάγκαλος ότι κατά την προηγούμενη επίσκεψη προφανώς προ της συζήτησης στη Διαρκή Επιτροπή, στην Αλβανία δεν ετέθη, τέτοιο θέμα και αφού δεν μου ετέθη, δεν το έθεσα και εγώ. Πάρα πολύ σωστά. Έρχεται, όμως, στη συνέχεια να πει ότι αυτό έχει λυθεί. Επικαλείται τίτλους νόμους, καλή πίστη, αλλά συνεχίζει "αυτό εξήγησα ότι δεν μπορεί να γίνει στους Αλβανούς και κυρίως στην αρχή της περιόδου Μπερίσα, όταν ετέθη αυτό το ζήτημα. Τότε αναδιπλώθηκαν και μου ζήτησαν κάποια αποζημίωση". Δηλαδή ετέθη το ζήτημα όπως προκύπτει από τη συζήτηση στην Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Άρα, είναι γνωστό ότι υπάρχουν –και το γνωρίζουν οι Αλβανοί– οι νόμοι του 1952 και του 1953. Ωστόσο, όμως, θέτουν ζήτημα στον Υπουργό Εξωτερικών διεκδίκησης των περιουσιακών, κατά τη γνώμη τους, στοιχείων ή αποζημίωσης.

Πριν διαβάσω αυτό το πρακτικό και συζητώντας και με ορισμένους ειδικότερους σ' αυτά τα θέματα από μένα –που κατέχουν και καλά τη διπλωματία– είχα σχεδόν πιστέψει ότι έτσι έχουν τα πράγματα. Τούτο εδώ, όμως, μου προκάλεσε πολύ μεγάλες ανησυχίες, κύριε Κρανιδιώτη. Άρα παραμένει ανοιχτό το θέμα. Το έθεσαν οι Αλβανοί. Γνωρίζουν το νόμο. Μπορούν να διεκδικήσουν βάσει του νομοθετικού πλαισίου, κατά τη δική μου ερμηνεία, περιουσιακά στοιχεία –αυτό καταλαβαίνω από τη διατύπωση που διαβάζω– ή να επικαλεσθούν αυτήν τη διάταξη του συμφώνου και να προσφύγουν στα διεθνή δικαστήρια. Βεβαίως θα πει κανείς αυτήν τη στιγμή "τι το λέτε, κύριε Σούρλα, ανοίγετε τα μάτια των Αλβανών". Προφανώς δεν περιμένουν από μένα να τους ανοίξω τα μάτια.

Γι' αυτό διατηρώ επιφυλάξεις. Και σεις θα πρέπει, κύριε Υπουργέ, να δώσετε εδώ διευκρινίσεις και διαβεβαιώσεις. Αλλά και πάλι δεν πιστεύω ότι μπορούμε να ικανοποιηθούμε, αφού δεν υπάρχει δυνατότητα απάλειψης αυτής της διάταξης.

Το άρθρο 16 αναφέρεται στη συνεργασία μεταξύ Ελλάδος και Αλβανίας για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος, των λαθρομεταναστών, την παράνομη διακίνηση των όπλων και τη διακίνηση των ναρκωτικών, προφανώς την παράνομη διακίνηση των ναρκωτικών. Αυτό το σύμφωνο υπογράφηκε το Μάρτιο του 1996, δηλαδή έχει περάσει περισσότερο από ένας χρόνος από τότε. Δεν πιστεύω ότι αν απόψε υπογράψουμε και ψηφίσουμε αυτό το σύμφωνο από αύριο αλλάζουμε τα πράγματα. Έχει επισκεφθεί την Αλβανία ο Πρωθυπουργός και σεις κατ' επανάληψη. Το ερώτημα είναι τι πρόοδος σημειώθηκε, κύριε Κρανιδιώτη, από τότε που υπογράφηκε αυτό το σύμφωνο μέχρι σήμερα στα ζητήματα που διαλαμβάνει το άρθρο αυτό; Τι έγινε με το οργανωμένο έγκλημα;

Το οργανωμένο έγκλημα από τις συμμορίες, από τη μαφία των Αλβανών, το ζούμε στην Ελλάδα. Μέρα μεσημέρι στην εκλογική μου περιφέρεια λήστευσαν, κακοποίησαν αυτές οι συμμορίες των κατάδικων που έφυγαν από τις φυλακές όταν κατέρρευσε το καθεστώς του Μπερίσα. Οι συμμορίες, λοιπόν, δρουν παρά τις φιλότιμες προσπάθειες που καταβάλλουν οι αστυνομικοί μας.

Έχουμε τους λαθρομετανάστες. Ξέφραγο αμπέλι είναι η Ελλάδα. Όποιος θέλει μπαίνει, όποιος θέλει βγαίνει. Καμιά φορά μάλιστα παρουσιάζονται και μόνοι τους και συλλαμβάνονται γιατί θέλουν να πάνε στην Αλβανία εκ του ασφαλούς, τζάμπα και ξαναγυρίζουν πάλι. Τι γίνεται δηλαδή; Τέτοια χώρα δεν πιστεύω να υπάρχει άλλη. Βεβαίως και πρέπει να δώσουμε τη δυνατότητα να ζήσουν, να τους βοηθήσουμε. Μα, τούτο εδώ είναι κατάντημα, είναι απαράδεκτο. Ελέγχουμε τα σύνορα και τις πύλες εισόδου και εξόδου και όχι μόνο μπαίνουν οι Αλβανοί μέσα ή όποιοι άλλοι, αλλά μεταφέρουν και ό,τι θέλουν και σε τεράστιες ποσότητες.

Να δούμε και τον απολογισμό αυτόν τον ενάμιση χρόνο στη διακίνηση των όπλων. Έχει γεμίσει ο τόπος καλάζνικωφ. Αυτά τα οποία εκλάπησαν από τις αποθήκες όταν το καθεστώς του Μπερίσα έπεσε, είναι εξακόσιες χιλιάδες. Λένε τώρα ότι έχουν μαζέψει περίπου τριάντα πέντε χιλιάδες όπλα. Εγώ πιστεύω ότι πολλές χιλιάδες όπλα υπάρχουν στην Ελλάδα. Μάλιστα όταν ήμουν στην Αλβανία το καλοκαίρι για να παρακολουθήσω εκ μέρους του ΟΑΣΕ τις εκλογές εκεί, είδα στην τηλεόραση κάποιον να βγαίνει στην Ελλάδα και να λέει "εγώ το αγόρασα με εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές". Και δεν βρέθηκε ούτε ένας εισαγγελέας να του πει "έλα εδώ αδελφέ εσύ, πού το βρήκες αυτό με εκατό χιλιάδες (100.000) δραχμές;". Ούτε αυτό δεν γίνεται. Γέμισε ο τόπος καλάζνικωφ, κύριε Υπουργέ. Δεν είναι τόσο απλά τα πράγματα.

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο θέμα, κατά τη γνώμη μου, πολύ σημαντικό στη συνέχεια των όσων είπα, των ναρκωτικών. Διάβασα, κύριοι συναδέλφοι, πριν από καιρό στις 19 Οκτωβρίου στην εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ με τίτλο "οι νεόπλουτοι της μαφίας". Έγραφε μεταξύ άλλων ότι κοντά στο αεροδρόμιο υπάρχει ένα κτίριο στο οποίο φημολογείται ότι γίνεται κατεργασία ναρκωτικών, αλλά κανένας δεν το αγγίζει.

Εμένα αυτό με ανησύχησε. Υπέβαλα ως είχα υποχρέωση μία ερώτηση προς τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Πάγκαλο και με ημερομηνία 23.10.1997 ρωτώντας αν πράγματι συμβαίνουν όλα αυτά. Τόνιζα μάλιστα πώς είναι δυνατόν να προωθούνται φιλικές σχέσεις και να ενισχύεται οικονομικά η Αλβανία όταν το κράτος αυτό όχι μόνο ανέχεται αλλά προστατεύει την κατεργασία ναρκωτικών πολλά από τα οποία προωθούνται στη χώρα μας. Περιμένα να πάρω μία απάντηση και να μου πουν ότι δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση. Αυτό περίμενα και θα με ικανοποιούσε πάρα πολύ.

Ο Υπουργός Εξωτερικών απάντησε ότι είμαστε σε πολύ καλή συνεργασία και ότι και τα δύο Υπουργεία θα λάβουν δραστηρίως μέτρα για την αντιμετώπιση της διακίνησης. Θα το διαβάσω επί λέξει: "Η συνεργασία των δύο Υπουργείων θα

συντελέσει δραστικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος της διακίνησης ναρκωτικών από την Αλβανία στη χώρα μας". Προφανώς εννοεί τη συνεργασία του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης με το αντίστοιχο Υπουργείο της Αλβανίας. Δεν απαντά όμως και να πει ότι το δημοσίευμα δεν είναι ακριβές ή ότι δεν υπάρχει κοντά στο αεροδρόμιο των Τιράνων κάποια μονάδα επεξεργασίας ναρκωτικών.

Την ίδια απάντηση είχα και όταν κατήγγειλα εδώ στη Βουλή βάσει δημοσιευμάτων από το περιοδικό "ΕΧΠΡΕΣΟ" ότι στις δυτικές συνοικίες των Σκοπίων υπάρχουν εργοστάσια, επεξεργασίας ηρωίνης που εισάγεται στην Ελλάδα, φρουρούμενα από τους στρατιώτες του Γκλιγκόρφ. Δεν μου απάντησε όμως κανένας. Το ίδιο γίνεται και τώρα.

Πρέπει να δώσετε μία απάντηση, κύριε Υφυπουργέ. Απλώς και μόνο ο κ. Πάγκαλος μου είπε ότι τώρα θα διαβίβασει το ερώτημά μου στον Υπουργό Δημοσίας Τάξεως. Απαντήστε μου τελικά, αν γνωρίζετε το θέμα, τι συμβαίνει. Ενδεχομένως να μην το γνωρίζετε. Αρμόδιος είναι ο κ. Πάγκαλος. Είναι όμως δυνατόν να παραμένουν αναπάντητα αυτά τα ερωτήματα; Υπάρχει αλληλογραφία με την ελληνική πρεσβεία; Όταν ένας Έλληνας Βουλευτής καταγγέλλει ένα ζήτημα το οποίο έχει πάρει επικίνδυνη έκταση η Κυβέρνηση οφείλει να απαντήσει ευθέως και υπεύθυνα.

Ξέρουμε ότι στην Αλβανία καλλιεργείται ειδική κάνναβη. Γνωρίζουμε όλοι μας ότι κατά περίεργο, προκλητικό και εγκληματικό τρόπο υπάρχει πολύ μεγάλη ευκολία συνεργασίας των εδώ εμπόρων του λευκού θανάτου με τους εμπόρους λευκού θανάτου της Αλβανίας. Και ξέρετε πού έχουν φθάσει; Για να μπορέσουν να βελτιώσουν την παραγωγή τους, για να βγάλουν καλύτερο πράγμα εισάγουν στην Αλβανία σπόρο υψηλής απόδοσης και ποιότητας από τον Ταϊγέτο. Προχωρημένες καταστάσεις. Πού θα πάει αυτή η ιστορία; Τι κάνουμε εμείς; Ποια είναι η δική μας αντίδραση;

Τι κάνει το Υπουργείο Εξωτερικών; Βεβαίως υπάρχουν δυσκολίες. Ασχολούμεθα όμως με τα βαποράκια διότι δεν θέλουμε προφανώς να ενοχλήσουμε τους γεγκφάλους που μεθοδεύουν τον αποδεκατισμό της νεολαίας μας και την απονεύρωση του έθνους, γιατί δυστυχώς αυτά τα χρήματα διοχετεύονται για άλλες δραστηριότητες για τις οποίες τεράστιες είναι οι ευθύνες της όποιας πολιτικής ηγεσίας του τόπου.

Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να τοποθετηθείτε πάνω σ' αυτά τα ζητήματα, τόσο στο άρθρο 15 όσο και στο άρθρο 16 και να αναλάβετε τις ευθύνες σας. Να μας πείτε ποια μέτρα έχουν ληφθεί και τι έχουν αποδώσει. Διότι εγώ προσωπικά, όπως το Σύνταγμα και ο Κανονισμός μου επιτρέπει και η συνειδήσή μου μου υπαγορεύει, δεν μπορώ να ψηφίσω αυτήν τη συμφωνία αφού συμπεριλαμβάνει αυτές τις διατάξεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Ανδρεουλάκος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, μελώντας κανείς την υπό κύρωση σύμβαση προσεκτικά θα αναρωτηθεί: Σε τόσο δραματικά αδύνατη θέση βρίσκεται η Ελλάδα, ώστε να υπογράψει μία λεόντειο συνθήκη; Τόσο αδύνατοι είμαστε, κύριε Υπουργέ; Αν καθήσει κανείς και διαβάσει στίχο προς στίχο, σειρά προς σειρά, λέξη προς λέξη, άρθρο προς άρθρο αυτήν τη συνθήκη δεν θα βρει πουθενά να τηρείται ο χρυσός κανόνας της αμοιβαιότητας, ο οποίος πρέπει να διέπει τις διεθνείς σχέσεις, τις σχέσεις μεταξύ των κρατών. Κύριε Υπουργέ, όταν θα λάβετε το λόγο, θέλω να μου πείτε που ωφελούμεθα εμείς πρακτικά απ' αυτήν τη συμφωνία. Εγώ θα σας κάνω μερικές επισημάνσεις.

Άρθρο 8. "Η Ελληνική Δημοκρατία θα υποστηρίξει την ενσωμάτωση της Αλβανίας σε όλες τις πολιτικές, οικονομικές και στρατιωτικές δομές της Ευρώπης". Με την Τουρκία δίνουμε ένα αγώνα χαρακωμάτων -έτσι δεν είναι;- για το αντίστοιχο θέμα. Εδώ ερχόμαστε και δεσμευόμαστε με απόλυτο, κατηγορηματικό τρόπο ότι εμείς θα συμβάλουμε με όλες τις δυνάμεις μας και θα βοηθήσουμε την Αλβανία να ενσωματωθεί πολιτικά, στρατιωτικά, οικονομικά. Και σας ερωτώ απ' αυτό το

Βήμα: Η Αλβανία δηλώνει -και έχουμε υποχρέωση να δεχόμεθα αυτό που δηλώνει- ότι είναι Δημοκρατία. Αυτή η Δημοκρατία της Αλβανίας σέβεται τα ανθρώπινα, τα μειονοτικά δικαιώματα; Εμείς εκεί έχουμε μία μειονότητα. Αυτή η μειονότητα έχει ορισμένα ανθρώπινα και μειονοτικά δικαιώματα. Τα έχει σεβαστεί μέχρι σήμερα; Σέβεται, κύριοι συνάδελφοι, τη θρησκευτική ελευθερία; Το θέμα των τριών μητροπολιτών είναι εν εκκρεμότητι. Δεν υπάρχει Σύνοδος, δεν υπάρχει ιεραρχία. Υπάρχει μόνο αρχιεπίσκοπος, ο οποίος μόλις και μετά βίας -και χάρις στη μεγάλη του αξία, στη μεγάλη του διπλωματικότητα στην κορυφαία προσωπικότητά του- διεσώθη. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Δεν τον διασώσατε εσείς, διεσώθη μόνος του.

Έχουμε θέματα προξενείων, έχουμε θέματα σχολείων. Λειτουργούν τα σχολεία; Αν δεν απατώμαι, άκουσα μία φορά εδώ στη Βουλή τον Υπουργό Εξωτερικών να δηλώνει ότι εδώ λειτουργούν αλβανικά σχολεία. Φρονώ ότι δεν έχουν εισέτι λειτουργήσει τα μειονοτικά ελληνικά σχολεία, ούτε καν στις στενά μειονοτικές περιοχές. Έχουμε ένα τεράστιο θέμα αναγκαστικής εκτόπισης πολλών δεκάδων χιλιάδων Ελλήνων από τις παραδοσιακές τους εστίες, όταν επικρατούσε το βάρβαρο καθεστώς του Εμβέρ Χότζα και Ραμίζ Αλία, και βρίσκονται αυτήν τη στιγμή είκοσι πέντε χιλιάδες Έλληνες να κατοικούν στα Τίρανα. Λαμβάνεται εδώ καμία μέριμνα, γίνεται καμία ρύθμιση για όλα αυτά τα ζητήματα; Και αυτοί οι Έλληνες του βορρά που πήγαν χωρίς τη θέλησή τους, έχουν και αυτοί και ανθρώπινα, αλλά κυρίως μειονοτικά δικαιώματα. Τίποτα απ' όλα αυτά.

Γίνεται μνεία στο άρθρο 14 ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα εξασφαλίσει στους πολίτες του άλλου, που διαμένουν και εργάζονται νομίμως στο έδαφός του, τα εργασιακά τους δικαιώματα σύμφωνα με την εσωτερική του νομοθεσία και τις διεθνείς υποχρεώσεις του. Υπάρχουν Έλληνες εργαζόμενοι στην Αλβανία; Όχι βεβαίως. Δηλαδή εδώ πάμε να δημιουργήσουμε αμοιβαιότητα αλλά σε φανταστικό, ιδεατό πεδίο. Στην ωμή πραγματικότητα έχουμε εδώ αμοιβαιότητα; Δηλαδή εξισώνουμε το μη ον με το ον; Αυτό κάνετε.

Αναφέραμε επίσης στο άρθρο 1 και αναγνωρίζετε αμοιβαίως μόνο την τελική πράξη του Ελσίνκι και τη χάρτα των Παρισίων. Στο άρθρο 13 επίσης αναφέραμε και αναγνωρίζετε αμοιβαίως τα κείμενα των συναντήσεων της Κοπεγχάγης, της Γενεύης και της Μόσχας. Υπάρχουν όμως διεθνείς συμφωνίες που αναφέρονται στην εθνική μας ελληνική μειονότητα της Αλβανίας. Γίνεται καμία αναφορά, καμία μνεία; Απολύτως καμία!

Απεναντίας, θα μπορούσε κανείς εκ του άρθρου 19 να συναγάγει ότι αυτές οι συμφωνίες δεν ισχύουν μετά από την επικύρωση αυτής της συνθήκης. Εκεί λέτε ότι η παρούσα συμφωνία δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή απορρέουν από τις εν ισχύ συμφωνίες και συμβάσεις, που έχουν συνάψει η Ελληνική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Αλβανίας με άλλα κράτη ή από τη συμμετοχή τους σε διεθνείς οργανισμούς. Διακηρύσσετε δηλαδή εδώ, ότι είναι εν ενεργεία και εν ισχύ οι συμφωνίες που έχει υπογράψει η Ελλάδα με άλλα κράτη, όχι με την Αλβανία, ή η Αλβανία με άλλα κράτη και όχι με την Ελλάδα. Δεν μνημονεύεται πουθενά το πλέγμα των διεθνών συμβάσεων που έχουν υπογράψει μεταξύ τους τα δύο κράτη. Μήπως εμμέσως τις καταργούμε αυτές με το άρθρο 19;

Ερχομαι τώρα στο άρθρο 15. Είναι ξεκάθαρο, διότι είναι γνωστό σε όλους μας -και, κύριε Υπουργέ, μη με διαψεύσετε- ότι δεν υπήρξε επί σειρά ετών επαφή Έλληνας επισήμου με Αλβανό επίσημο, είτε στα Τίρανα είτε στην Αθήνα ή οπουδήποτε άλλου, χωρίς να σας βάλουν με ωμότητα, με επιμονή, με καθαρότητα, με παλικαριά -που δυστυχώς εμείς με αυτήν τη συμφωνία δείχνουμε ότι δεν έχουμε- και είμαστε ψοφοδεείς και φοβούμαστε ακόμα και τους Αλβανούς, τους οποίους διατρέφουμε.

Η Αλβανία σήμερα, όχι η νότιος αλλά και η βόρειος Αλβανία, ζει και υπάρχει χάριν του γεγονότος ότι η Ελλάδα έχει φερθεί, όπως έχει φερθεί, με τόση κατανόηση και ανθρωπιά. Αντί

λοιπόν να διαπραγματευτούμε και να διαφυλάξουμε τα δικαιώματά μας, γιατί βεβαίως δεν ζητάμε να επεκτείνουμε τα σύνορά μας, και έχουμε ιερά υποχρέωση, όπου υπάρχει Ελληνισμός, να φροντίσουμε να παραμείνει στις πατροπαράδοτες εστίες του και να απολαμβάνει τα ανθρώπινα και τα μειονοτικά του δικαιώματα, ερχόμεθα και υπογράφουμε την παρούσα συνθήκη.

Βέβαια, ο Ελευθέριος Βενιζέλος, στο μεσοπόλεμο, κύριε Υπουργέ, μπορεί να έκλεισε μέτωπα, αλλά δεν τα έκλεισε με τον τρόπο που τα κλείνετε εσείς, γιατί αυτός ο τρόπος είναι μειοδοτικός, είναι τρόπος μωρός, είναι τρόπος που δείχνει αν μη τι άλλο μία πρεμούρα αδικαιολόγητη και ανικανότητα στο χειρισμό των διεθνών θεμάτων της χώρας και των ζωτικών μας συμφερόντων.

Με το άρθρο 15 λέτε ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος θα αντιμετωπίσει τη δυνατότητα, δηλαδή είναι υποχρεωμένο να αντιμετωπίσει. Μπορεί η διατύπωση να είναι κομψή και το κάνετε, γιατί θέλετε να κρύψετε αυτό που έχετε υποσχεθεί, να ικανοποιήσετε το πάγιο αίτημα, το θρασύ πάγιο αίτημα της Αλβανίας για τις περιουσίες των εγκληματιών πολέμων και προδοτών Αλβανοτσάμηδων.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κάνατε λάθος.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Και λέτε –προσέξτε τη διατύπωση– για την άρση των εμποδίων που δυσχεραίνουν την απόλαυση των περιουσιών που έχουν οι υπήκοοι του ενός μέρους στην επικράτεια του άλλου. Την άρση των εμποδίων λοιπόν, και εδώ δεν είναι μόνο το περιουσιακό, η άρση των εμποδίων εντός του νομικού πλαισίου του κάθε κράτους θα σημαίνει, κύριε Υπουργέ...

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ισχύουν οι ελληνικοί νόμοι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: ...πως αν άρετε το εμπόδιο, που είναι ότι αυτοί έχασαν την ελληνική ιθαγένεια, γιατί υπήρξαν εγκληματίες πολέμου συνεργασθέντες με το φασιστικό καθεστώς και τους κατακτητές αν λοιπόν άρετε αυτό το εμπόδιο, είσατε υποχρεωμένοι, για να φθάσετε και στη λύση του περιουσιακού, να τους ξαναδώσετε την ελληνική ιθαγένεια, γιατί αυτό είναι το εμπόδιο που επηκολούθησε, η αφαίρεση της ελληνικής ιθαγένειας και δήμευση. Αν άρετε τα εμπόδια αυτά, θα τους ανοίξετε και το δρόμο να έρθουν εδώ. Ήταν δεκάξι χιλιάδες όταν έφυγαν και τώρα έχουν κάνει ένα σύλλογο με εβδομήντα χιλιάδες.

Αν θέλετε να δημιουργήσετε μια νέα δυτική Θράκη στο βορειοδυτικό μέρος της χώρας, με γειά σας με χαρά σας. Εμείς όμως δεν είμαστε διατεθειμένοι να συντρέξουμε με την ψήφο μας. Εγώ είμαι ριζικά αντίθετος μ' αυτήν τη συμφωνία και με παρηρησία την καταψηφίζω. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Χαϊτίδης έχει το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι κοινός τόπος να υποστηρίζουμε με στεντόρεια φωνή ότι είμαστε υπέρ της φιλίας και της συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδος και άλλων κρατών και μάλιστα ομόρων κρατών. Αυτό είναι κάτι αυτονόητο, γιατί θα ήταν μωρός εκείνος ο οποίος θα έλεγε το αντίθετο. Ειδικά ο ομιλών και για τη συγκεκριμένη περίπτωση της αναπτύξεως σχέσεων φιλίας και συνεργασίας με τη γείτονα Αλβανία, έχει να επιδείξει και συγκεκριμένο έργο, όταν στην περίοδο 1990–1993 σε εκείνες τις κρίσιμες και όχι διευκρινισμένες, καθ' όσον αφορά τις προθέσεις της Αλβανίας, για συνεργασία με την Ελλάδα είχαμε από τη Νομαρχία Θεσσαλονίκης συγκεντρώσει και προωθήσει χωρίς καμία κρατική ή κυβερνητική συνδρομή, εξ ιδίων, ανθρωπιστική βοήθεια ύψους τριών εκατομμυρίων (3.000.000) δολαρίων, χωρίς να συνυπολογισθεί η φιλοξενία σε κατασκηνώσεις τριών χιλιάδων παιδιών από την Αλβανία και η περίθαλψη εκατοντάδων ασθενών στα νοσοκομεία της Θεσσαλονίκης, ασθενών αδιακρίτως Βορειοηπειρωτών ή Αλβανών κατά την καταγωγή. Όμως φοβούμαι ότι αυτή η συζητούμενη συνθήκη–συμφωνία, που ήδη υπέγραψε η Κυβέρνηση και έρχεται προς επικύρωση σήμερα, δεν πρέπει να αντιμετωπισθεί ως μια συνθήκη, αυτού

του είδους που περιέγραψα, συμφωνία, η οποία μπορεί να περάσει απαρατήρητη και μάλιστα χωρίς βάσανο και χωρίς επεξεργασία. Διότι μια προσεκτική μελέτη των συγκεκριμένων άρθρων που περιέχει, δημιουργεί εύλογες απορίες και προκαλεί αναγκαίες, θα έλεγα, αντιρρήσεις.

Το βεβιασμένο και πρόχειρο της υπογραφής του συμφώνου αυτού από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ομολογείται στην παράγραφο 3 της εισηγητικής εκθέσεως, όταν αναφέρει ότι υπεγράφη εν όψει της τότε επισκέψεως του Προέδρου της Δημοκρατίας στα Τίρανα, το Μάρτιο του 1996. Σήμερα συντελείται η τελική πράξη και πρέπει να δείξουμε ιδιαίτερη προσοχή, σοβαρότητα και υπευθυνότητα, διότι θα μας βαρύνει στη συνείδησή μας και θα στιγματίσει τους απογόνους μας το βαρύ ατόπημα της συμβολής μας στην αναγνώριση στην Ελλάδα της πρώτης και μάλιστα πολυπληθούς ξένης εθνικής μειονότητας, της αλβανικής μειονότητας. Παραθέτω συγκεκριμένα στοιχεία, για να μη θεωρηθεί ότι προβάλλω έναν αυθαίρετο ισχυρισμό.

Κύριε Πρόεδρε, στην εισηγητική έκθεση η παράγραφος 4 αναφέρεται στο "σεβασμό των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων σε αμφότερες τις χώρες" και αναφέρει μάλιστα τα σημεία 2, 6 και 7 του προοιμίου, τα άρθρα 1, 2 και 13 του Συμφώνου που συζητάμε.

Πράγματι, στην παράγραφο 7 του προοιμίου αναγνωρίζουμε, αν επικυρώσουμε τη συμφωνία, ότι η ελληνική μειονότητα στην Αλβανία, η οποία παύει πλέον να θεωρείται εθνική, όπως αναφέρεται στο προοίμιο, μετατρέπεται σε μία συνήθη μειονότητα. Καθ' όσον αφορά τη συνέχεια, για τα δικαιώματα, τα οποία θέλουμε να αναγνωρίσουμε στους λαθρομετανάστες Αλβανούς, τους κατ' ανοχήν ευρισκομένους σήμερα και για λόγους ανθρωπιστικούς στην Ελλάδα, τους εξομοιώνουμε και επομένως τους θεωρούμε κι αυτούς μειονότητα, με τα αντίστοιχα δικαιώματα της κατοχυρωμένης με διεθνείς συμβάσεις εθνικής ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία, στη Βόρειο Ήπειρο ειδικότερα, που είχαν διασπαρεί στο παρελθόν σε όλη την Αλβανία, κάτω από καταπιεστικά καθεστώτα. Αυτή η αυθαίρετη εξίσωση των Ελλήνων της Βορείου Ηπείρου με τους παράνομους, Αλβανούς λαθρομετανάστες συντελείται διότι παντού αναφέρονται τα "δύο συμβαλλόμενα μέρη".

Δεν γίνεται διάκριση ότι η ελληνική εθνική μειονότητα στη Βόρειο Ήπειρο είναι κατοχυρωμένη με διεθνείς συμβάσεις, ξεκινώντας από το Πρωτόκολλο της Κέρκυρας του 1914 και εντεύθεν και ενώ δεν υπάρχει, αλλά τώρα δημιουργείται, και φοβούμαι ότι θα υποβοηθήσουμε κι εμείς στη δημιουργία εθνικής αλβανικής μειονότητας στην Ελλάδα, εάν επικυρώσουμε τη συζητούμενη σύμβαση.

Παρακάτω υπάρχει η απαράδεκτη διατύπωση της έκθεσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η οποία ομιλεί περί "της ισότητας των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των μειονοτήτων". Το διαβάζω επί λέξει.

Γι' αυτό, κύριε Υφυπουργέ, είχατε υποσχεθεί τόσο εσείς, όσο και ο αξιότιμος κύριος Υπουργός, ο κ. Πάγκαλος, ότι θα είχε εξαλειφθεί ως διατύπωση ντροπής. Όμως τη διατηρείτε. Δεν ξέρω αν φοβάσθε μήπως παρεξηγηθείτε ή αν έχετε ενδεχομένως κάποια δέσμευση να μην εξαλείψετε αυτήν την απαράδεκτη διατύπωση, που και εσείς είχατε ομολογήσει και χαρακτηρίσει ως λάθος και ότι είναι απαράδεκτη.

Τέλος, στην παράγραφο 4 της εκθέσεως του Γενικού Λογιστηρίου, αναφέρεται ότι "τα δύο μέρη, σεβόμενα τα ανθρώπινα και μειονοτικά δικαιώματα, συμφωνούν να εφαρμόζουν γενικά και κατ' ισομοιρίαν προς τα δύο μέρη....", που είναι η Ελλάδα και η Αλβανία.

Να λοιπόν που από πολλές και κατ' επανάληψη θέσεις όλου αυτού του συμφώνου που σήμερα καλούμαστε, κύριε Υφυπουργέ, να επικυρώσουμε, απορρέει ως αποτέλεσμα η έμμεση και άμεση αναγνώριση της ύπαρξης σήμερα, η δημιουργία στο άμεσο μέλλον εθνικής αλβανικής μειονότητας στην Ελλάδα.

Από όσα είπαν οι αξιότιμοι και αγαπητοί συνάδελφοι προηγουμένως και απ' όσα προσπαθώ να επισημάνω κι εγώ, προκύπτει ότι είναι μία βασική συμφωνία, όπως βέβαια βασική συμφωνία ήταν η ενδιάμεση συμφωνία με τα Σκόπια, η

συμφωνία της Μαδρίτης και τώρα τελευταία η συμφωνία για τα νέα στρατηγεία του ΝΑΤΟ.

Και όμως, καμία από τις συμφωνίες αυτές, πριν σας δεσμεύσει, κύριε Υπουργέ, πριν την υπογράψετε, πριν τη συνομολογήσετε, δεν ήρθε εδώ στη Βουλή, έστω στην αντίστοιχη Διαρκή Επιτροπή προς επεξεργασία και για να λάβετε την άποψη του ελληνικού Κοινοβουλίου. Ο Γκλιγκόρφ πριν δεχθεί την ενδιάμεση συμφωνία και την υπογράψει, την έφερε στο δικό του Κοινοβούλιο.

Και τη συζητούμενη λοιπόν συμφωνία δεν είχατε την ευαισθησία, να τη φέρετε εδώ και να τη συζητήσουμε, πριν δεσμευθείτε για μία συμφωνία η οποία θα είχε αυτές τις προφανείς επιπτώσεις στη χώρα μας.

Επίσης ήθελα να αναφερθώ κύριε Υπουργέ, για το επίμαχο άρθρο 14. Προηγουμένως διαμαρτυρηθήκατε, όταν ο προλαλήσας συνάδελφος συνεπέρανε ότι έχετε δεσμευθεί να επιστρέψετε τις περιουσίες στους δοσίλογους Τσάμηδες, από τους οποίους κατασχέθηκαν, σύμφωνα με επίσημες και αναμφισβήτητες δικαστικές αποφάσεις.

Παρακαλώ, επειδή το αμφισβητήσατε, μπορεί να γραφεί στα Πρακτικά ότι είναι επίσημη δήλωσή σας, εκπροσωπώντας την Κυβέρνηση αυτήν τη στιγμή, ότι δεν αναφέρατε σ' αυτήν την κατηγορία των δοσιλόγων; Ναι ή όχι; Θα δεσμευθείτε για μία τέτοια δήλωση, ώστε να μην έχουμε την υποψία, που κι εγώ έχω, όταν διαβάζω, όπως είναι η διατύπωση, ότι έχετε δέσμευση να επιστρέψετε τις περιουσίες στους Τσάμηδες, που ζούνε στην Αλβανία;

Παρακαλώ, να το πείτε ή τώρα ή εν συνεχεία.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Θα μιλήσω στη συνέχεια.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Στο άρθρο 12, κύριε Υπουργέ, αναφέρατε σε σχολεία. Και πώς το διατυπώνετε; Δεσμεύσατε να ιδρυθούν σχολεία για τη διδασκαλία της αλβανικής γλώσσας στην Ελλάδα αδιακρίτως. Εδώ δεν υπάρχουν μειονοτικές περιοχές, όπως στη Βόρειο Ήπειρο, όλη η Ελλάδα προσφέρεται για τη δημιουργία αλβανικών σχολείων και πολιτιστικών κέντρων, όπου "θα διδάσκεται η γλώσσα και θα πραγματοποιηθεί η αμοιβαία γνωριμία των εθνικών πολιτισμών των δύο χωρών".

Να σας το μεταφράσω αυτό στην πράξη; Ήδη σε γυμνάσια και λύκεια της Θεσσαλονίκης έχω τη διασταυρωμένη πληροφορία ότι τα παιδιά των Αλβανών λαθρομεταναστών, απαιτούν να διδάσκονται την ιστορία και τη γεωγραφία, "όπως τους τη διδάξαν στις προηγούμενες τάξεις στα αλβανικά σχολεία" στα οποία φοίτησαν. Να, λοιπόν, ποιο θα είναι το αποτέλεσμα των "πολιτιστικών κέντρων", της "ανταλλαγής των πολιτισμών", της διδασκαλίας της αλβανικής γλώσσας στην Ελλάδα. Αυτό δεν είναι υπόθεση, είναι μία πραγματικότητα, την οποία σας παρακαλώ να διασταυρώσετε από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Τέλος, στο άρθρο 14 λέτε ότι θα εξασφαλιστούν στους πολίτες του ετέρου μέρους, που διαμένουν και εργάζονται νομίμως στο έδαφος, τα εργασιακά τους δικαιώματα κλπ.

Άκουσα σε μία εκπομπή προ ολίγων ημερών τον Υπουργό Εργασίας κ. Παπαϊωάννου, να ομολογεί -και εγώ πραγματικά δεν πίστευα στα αυτιά μου- ότι με ανοχή, δηλαδή με συγκατάθεση της ελληνικής Κυβέρνησεως επί τόσα χρόνια επιτρέπεται στους λαθρομετανάστες να δουλεύουν παρανόμως στην Ελλάδα, αφαιρώντας θέσεις εργασίας, όχι μόνο από τους Έλληνες αλλά και από τα αδέρφια μας, τους νεοπρόσφυγες Ποντίους, που έρχονται εδώ και ανταγωνίζονται τους Αλβανούς λαθρομετανάστες. Είπε ο κ. Παπαϊωάννου ότι αυτή η επίσημη ανοχή του κράτους, που συνιστά και παράβαση καθήκοντος, θα διατηρηθεί τουλάχιστον μέχρι τον προσεχή Μάιο του 1998.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και σας ερωτώ: Είναι δυνατόν το Υπουργείο Δημοσίας Τάξεως, το Υπουργείο Εργασίας, επίσημα η Κυβέρνηση, να ισχυρίζονται δημόσια ότι ανέχονται αυτές τις παρανομίες, οι οποίες αν μη τι άλλο, εκτός από το τυπικό μέρος της

παραβάσεως νόμων, συνεπάγονται τεράστια προβλήματα ανεργίας και άλλα δεινά, για τους Έλληνες εργαζομένους, για τα αδέρφια μας τους Ποντίους, οι οποίοι αναγκάζονται να έλθουν και έρχονται νόμιμα στην Ελλάδα;

Όλα αυτά, κύριε Υπουργέ -τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την κατανόησή σας-...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κατανόηση υπάρχει, αλλά δεν πρέπει να υπερβαίνουμε κάποια όρια.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: ...δεν μου επιτρέπουν να δεχθώ αυτό το συγκεκριμένο σύμφωνο, που σαν σύμφωνο φιλίας ασφαλώς είναι ασμένως δεκτό και από εμένα και από όλους τους συναδέλφους. Αυτό το συγκεκριμένο σύμφωνο δεν είναι δυνατόν να το υποστηρίξω υπό αυτήν τη διατύπωση, με αυτά τα συγκεκριμένα άρθρα, με αυτές τις συνέπειες, τις οποίες ήδη υφίσταμεθα με την πανίσχυρη πλέον αλβανική μαφία, η οποία αρχίζει να είναι ανεξέλεγκτη από το επίσημο κράτος, δεν μπορεί το επίσημο κράτος να την αντιμετωπίσει.

Δεν είναι δυνατόν να υποστηρίξω τη συμφωνία, γι' αυτό την καταψηφίζω και παρακαλώ όλους τους συναδέλφους να λάβουν υπόψη -γιατί ενδεχομένως καλόπιστα δεν γνωρίζουν- όλα αυτά τα γεγονότα και όλους αυτούς τους προφανείς κινδύνους από την εφαρμογή της.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Μαγκριώτης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλω να ομολογήσω ότι, όταν έκανα την εγγραφή, είχα άλλα στη σκέψη μου. Ήθελα να αναφερθώ γενικότερα στη διαβαλκανική συνεργασία, με αιχμή την ελληνοαλβανική συνεργασία, με αιχμή την ελληνοαλβανική συνεργασία, τις εξελίξεις του τελευταίου χρόνου και την προοπτική τους. Βρέθηκα όμως σε ένα κλίμα στο ελληνικό Κοινοβούλιο τελειώς διαφορετικό απ' αυτό που είχα εγώ για την ομιλία μου.

Διαβάζοντας τα πρακτικά της Διαρκούς Επιτροπής διαπίστωσα ότι υπάρχουν διευκρινίσεις από τον Υπουργό Εξωτερικών σε θέματα που με τόση ένταση έθεσαν οι συνάδελφοι των κομμάτων της Αντιπολίτευσης. Είμαι σίγουρος πως ο παρευρισκόμενος Υφυπουργός Εξωτερικών θα επαναλάβει αυτές τις διευκρινίσεις του κ. Πάγκαλου και εκτιμώ πως οι αγαπητοί συνάδελφοι, ιδιαίτερα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, θα ανακαλέσουν τουλάχιστον την ένταση με την οποία διατύπωσαν τις ενστάσεις τους, γιατί βεβαίως οι επιφυλάξεις κανείς δεν έχει την απαίτηση να αναθεθούν, αφού είναι γεγονός ότι οι σχέσεις της χώρας μας με τις άλλες βαλκανικές χώρες και ιδιαίτερα με την Αλβανία είναι πολύπαθες, έχουν ιστορικό βεβαρημένο παρελθόν και φορτίζουν και τις διμερείς σχέσεις του σήμερα και βεβαίως θα επηρεάζουν σε ένα βαθμό και τις σχέσεις του αύριο.

Οφείλω, όμως, να ομολογήσω ότι δεν μπορώ να κατανοήσω την ένταση με την οποία διατυπώθηκαν αυτές οι ενστάσεις, αυτές οι επιφυλάξεις.

Θα ήθελα, επίσης, να τονίσω εισαγωγικά ότι το Σύμφωνο Φιλίας ανάμεσα στην Ελληνική Δημοκρατία και τη Δημοκρατία της Αλβανίας σήμερα το συζητούμε, όχι μόνο γιατί είναι πάγια τακτική τα σύμφωνα φιλίας να κυρώνονται από τα κοινοβούλια των χωρών που τα συνομολογούν και τα συνομολογούν, αλλά γιατί σίγουρα είναι στην κλίμακα των διακρατικών συνεργασιών και συμφωνιών, πολύ πιο ψηλά απ' ό,τι είναι η δήλωση πρόθεσης, η δήλωση της βούλησης των δύο μερών της Ελλάδος και της Τουρκίας, που περιέχεται στο πρωτόκολλο της Μαδρίτης και η οποία βεβαίως αναιρέθηκε μέσα σε λίγα εικοσιτετράωρα, γιατί η Τουρκία δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει μέσα σε ένα πλαίσιο σχέσεων με την Ελλάδα, που θα καθορίζεται από το Διεθνές Δίκαιο και τις διεθνείς συνθήκες. Αυτό το πρωτόκολλο προφανώς δεν έχει την ανάγκη επικύρωσης των κοινοβουλίων των δύο χωρών, διότι δεν δημιουργεί δεσμεύσεις, δεν αλλάζει θα έλεγα τις μέχρι τώρα διεθνείς συνθήκες, τις πολυμερείς συμφωνίες, που καθορίζουν τις σχέσεις των δύο χωρών και βεβαίως τις συνθήκες που υπέγραψαν οι δύο χώρες.

Ανάλογη είναι και η ενδιάμεση συμφωνία της χώρας μας με τα Σκόπια, για την οποία επίσης δεν υπήρχε αναγκαιότητα επικύρωσης από το ελληνικό Κοινοβούλιο και γι' αυτό δεν ήρθε προς συζήτηση στο ελληνικό Κοινοβούλιο. Η εξέλιξη της όμως έχει ωφελήσει πολλαπλώς τη χώρα μας και καθόλου δεν την έχει αδικήσει, δεν λειτούργησε μονομερώς, όπως έχω ακούσει από πολλούς συναδέλφους να διατυπώνουν ανάλογες απόψεις.

Βεβαίως, το θέμα της ονομασίας, όπως και στην ενδιάμεση συμφωνία, έχει διευκρινιστεί. Είναι ένα ανοικτό θέμα, ένα θέμα που, κατά την προσωπική μου άποψη, όπως ιστορικά δημιουργήθηκε λόγω ιστορικών λαθών της ελληνικής πλευράς, θα έλεγα ότι έτσι και ιστορικά θα λυθεί. Καμία διμερής συμφωνία δεν μπορεί να λύσει το όνομα της δημοκρατίας αυτής, του κρατιδίου αυτού. Μόνο μία στρατηγική σε βάθος χρόνου, αναπτυσσόμενη από τη χώρα μας, αναπτυσσόμενη από τον Ελληνισμό και εδραζόμενη στις προϋποθέσεις της ενδιάμεσης συμφωνίας, μέσα από την οποία εάν η χώρα μας αναδειξεί όλα τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα, έχει και την προοπτική ακόμα και του ονόματος με τη δική της πλευρά.

Θα ήθελα να πω και να τονίσω γι' αυτήν καθ' αυτή την συνθήκη, το Σύμφωνο Φιλίας ανάμεσα στην Ελλάδα και την Αλβανία, πως δεν είναι προϊόν βεβιασμένων ενεργειών. Έχει πίσω της ένα ιστορικό. Το ιστορικό αυτό ξεκινά από την κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, ξεκινά από τις βάσεις που έθεσε η ίδια η Νέα Δημοκρατία στην προηγούμενη κυβερνητική της θητεία και πάνω σε αυτές εξελίχθηκε, ενσωματώνοντας τα δεδομένα των επόμενων χρόνων και πολύ περισσότερο τα δεδομένα του 1996, τα οποία ήταν σαφώς πιο ευνοϊκά για την ελληνική πλευρά.

Πρέπει, όμως, να υπενθυμίσω ότι, αν οι σχέσεις μας με την Αλβανία οδηγήθηκαν ορισμένες στιγμές, σε υψηλή ένταση, ευθύνη έχει η πολιτική που άσκησε εκείνα τα χρόνια το δίδυμο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης - Αντώνης Σαμαράς. Να μην ξεχνούμε εκείνες τις στιγμές της κατάρρευσης των πολιτικών κοινωνικο-οικονομικών συστημάτων της Ανατολικής Ευρώπης και της Αλβανίας. Ας μην ξεχνούμε τις συμπεριφορές, τις πρακτικές που ανέπτυξε η ελληνική πλευρά και το δίδυμο αυτό στην εξωτερική μας πολιτική και στη σχέση μας με την Αλβανία.

Μήπως εκείνο το κρίσιμο, το δύσκολο 1989 και 1990 δεν ήταν αυτό το δίδυμο που, περιδιαβαίνοντας τις χώρες της Βαλκανικής ή και από το εσωτερικό, ανέπτυσε την προπαγάνδα περί κατάρρευσης του σοσιαλισμού στη χώρα μας, η οποία ήταν ταυτόσημη με την κατάρρευση των σοσιαλιστικών καθεστώτων στην Ανατολική Ευρώπη; Μήπως αυτή δεν ήταν η αιχμή των προεκλογικών σας συνθημάτων και της προεκλογικής σας στρατηγικής εκείνη την εποχή, στις τρεις συνεχείς εκλογικές αναμετρήσεις; Μήπως τότε ουσιαστικά δεν καταλύθηκαν τα σύνορα και δεν δημιουργήσαμε την ψευδαίσθηση στην ελληνική μειονότητα ότι, ερχόμενοι στην Ελλάδα, θα βρουν τον παράδεισο, θα αποκατασταθούν εργασιακά, κοινωνικά, επαγγελματικά;

Μήπως εμείς δεν καλλιεργήσαμε αυτές τις ψευδαισθήσεις; Μήπως εμείς δεν προμοτοτήσαμε τότε και όταν λέω εμείς, εννοώ τους μηχανισμούς της κυβέρνησης εκείνης της εποχής της χώρας μας, γιατί μοιραίως η εκάστοτε κυβέρνηση εκπροσωπεί τη χώρα, γι' αυτό χρησιμοποιώ και το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο. Δεν ήμασταν εμείς που υποστηρίξαμε τα συντηρητικά κόμματα των χωρών της Βαλκανικής και εισπράξαμε μετά τους υψηλούς εθνικισμούς, τις διχαστικές πολιτικές και στη Βουλγαρία ως ένα βαθμό, πολύ περισσότερο στην Αλβανία με το καθεστώς Μπερίσα, όπως πλέον όλοι το καταγγέλαμε ομοφώνως στη συνέχεια;

Γι' αυτό, λοιπόν, η εξομάλυνση των σχέσεων μας με την Αλβανία ήρθε μέσα από μία ψύχραιμη και σχεδιασμένη στρατηγική, που σ' ένα βαθμό οφείλεται και στην ωριμότητα της κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας της τελευταίας περιόδου, που είδε, ότι η πολιτική που άσκησε στις διμερείς σχέσεις με τις βαλκανικές χώρες των πρώτων χρόνων της, ήταν επισφαλής για τα εθνικά θέματα.

Αυτή, λοιπόν, τη ψύχραιμη, οργανωμένη και σχεδιασμένη στρατηγική ολοκληρώνουμε με την κύρωση αυτού του Συμφώνου Φιλίας και θα έλεγα με τον καλύτερο και επιτυχεστότερο τρόπο ολοκλήρωσε η Κυβέρνησή μας και έβαλε σε άλλες αφετηρίες τη σχέση με την Αλβανία το χρόνο που σε λίγες ημέρες αποχαιρετούμε.

Το ότι επί σαράντα ημέρες -θα πω το χαρακτηριστικό παράδειγμα- το ελληνικό στρατιωτικό τμήμα παρέμενε στο αλβανικό έδαφος, ενώ είχε εκπνεύσει συμφωνία που είχε υπογραφεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και από τις χώρες του ΟΟΣΑ, για την παραμονή της πολυεθνικής δύναμης στη χώρα αυτή, το γεγονός αυτό αποδεικνύει την αποδοχή της ελληνικής παρουσίας από τον αλβανικό λαό. Μόνο ο κ. Μπερίσα το κατήγγειλε, ως κατοχικό στρατιωτικό σώμα. Αυτό δεν δείχνει την επιτυχία μιας στρατηγικής εξομάλυνσης και ανάπτυξης των διμερών σχέσεων; Μήπως οι επόμενες συμβάσεις και συμφωνίες που έχουν υπογραφεί και που είναι προϊόν αυτού του πλαισίου ανάμεσα στη χώρα μας και στην Αλβανία, από τα Υπουργεία Δημόσιας Τάξης των δύο χωρών, τα Υπουργεία Εσωτερικών, τα Υπουργεία Εξωτερικών, τα Υπουργεία Οικονομικών και ιδιαίτερα η πρότασή μας για την ανάπτυξη μίας επιχειρησιακής και επιχειρηματικής συνεργασίας ανάμεσα στις δύο χώρες για την ανάπτυξη, την υποστήριξη των υποδομών στη χώρα αυτή, δεν είναι απόρροια αυτής της εξομάλυνσης;

Μήπως δεν κατηγορήθηκα αν θέλετε, και για μεροληπτικότητα στις τελευταίες ημέρες του κ. Μπερίσα, όταν η δική μας η Κυβέρνηση με διακριτικότητα, βλέποντας την πολιτική εξέλιξη στην Αλβανία και για να έχει το πλεονέκτημα, το απόθεμα, την υπεροχή για την εξέλιξη των διμερών σχέσεων, φάνηκε πως ανέχεται το καθεστώς Μπερίσα και τις προκλήσεις; Αυτήν τη μεγαλοθυμία πρέπει να δείχνει ο ισχυρός απέναντι στον ασθενή -και όχι να φοβάται τον ασθενή και, αν θέλετε, ακόμη και, να ανέχεται τους υψηλούς του τόνους- γιατί ξέρει ότι μέσα από μία ισόρροπη συνεργασία αυτός που έχει να κερδίσει είναι βεβαίως η πλευρά του ισχυρού, πολύ περισσότερο, όμως, και οι δύο πλευρές. Αυτό το κοινό όφελος νομίζω πως εξυπηρετεί η παρούσα σύμβαση. Αυτό το κοινό όφελος νομίζω πως υπηρετεί η εξομάλυνση και ανάπτυξη των σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες.

Άλλωστε θα τονίσω και θα κλείσω με αυτό, δεν ήταν οι ίδιες φωνές, δεν ήμασταν όλοι εμείς που λέγαμε ότι έχει αφεθεί η Αλβανία και έχει περάσει στη σφαίρα επιρροής της Τουρκίας; Δεν καταγγέλαμε τα σύμφωνα στρατιωτικής συνεργασίας και εκπαίδευσης του αλβανικού στρατού από την Τουρκία; Δεν καταγγέλαμε τον κλοιό και το μουσουλμανικό τόξο; Ε, σήμερα που αυτά τα τόξα έχουν αποδιάρθρωθεί, σήμερα που η Αλβανία υπογράφει αντίστοιχες συνθήκες και συμφωνίες, ακυρώνοντας τις προηγούμενες με τη χώρα μας, ερχόμαστε εμείς να είμαστε τόσο, θα έλεγα, μεμφίμοιροι; Όχι. Τις επιφυλάξεις εγώ τις κατανοώ και νομίζω πως η ηγεσία του Υπουργείου Εξωτερικών θα επιβεβαιώσει τις πάγιες θέσεις της χώρας μας. Άλλο όμως οι επιφυλάξεις και άλλο αυτός ο τόνος. Άλλο η ένσταση και άλλο η καταψήφιση μιας Συμφωνίας πλαισίου που ανοίγει τη σχέση μας με την Αλβανία και είναι επ' ωφελεία των δύο χωρών και η οποία αναδεικνύει το νέο ρόλο της Ελλάδας στα Βαλκάνια. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης κατέθετε την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης "Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ των Κρατών Σένγκεν Βελγίου, Γερμανίας, Γαλλίας, Ιταλίας, Λουξεμβούργου, Κάτω Χωρών αφ' ενός και της Πολωνίας αφ' ετέρου, για την επανεισοδοχή προσώπων σε μη νόμιμη κατάσταση".

Κύριοι συνάδελφοι, ζήτησαν το λόγο -εκπροθέσμως βεβαίως- οι συνάδελφοι κ. Σπύρου, Βουλευτής Κερκύρας, και ο κ. Μπαντουβάς.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Θα παρακαλούσα, κύριε Σπυριούνη, να μην επιμεινέτε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Δεν επιμένω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Για δύο λεπτά, αν δεν έχει αντίρρηση το Σώμα, με την υπόσχεση των συναδέλφων ότι θα περιοριστούν στα δύο λεπτά, σας παρακαλώ να δεχθούμε να μιλήσουν.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ορίστε, κύριε Σπύρου, έχετε το λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η Συμφωνία μεταξύ Ελλάδος και Αλβανίας, όφειλε απόψε να μας βρει ενωμένους και σύσσωμους σ' αυτήν την προσπάθεια, γιατί πράγματι, τα αισθήματα φιλίας μεταξύ Ελλάδος και Αλβανίας, ενισχύθηκαν τα τελευταία χρόνια.

Η Αλβανία είναι μια χώρα γειτονική, η οποία οφείλει να βρει το δρόμο της οικονομικής της ανάπτυξης, της ηρεμίας και της ειρήνης. Η χώρα μας έκανε ιδιαίτερη προσπάθεια και έδειξε θέληση, ώστε να ξεπεράσει τα προβλήματά της. Αυτή η Συμφωνία, λοιπόν, μας βρίσκει απόψε έντονα προβληματισμένους, διότι θεωρώ ότι η Συμφωνία αυτή είναι πρόχειρη, βιαστική, και αντί να εξασφαλίζει την ενίσχυση αυτής της φιλίας και της προοπτικής μεταξύ των χωρών, δημιουργεί καινούρια προβλήματα. Και το αιτιολογώ.

Η Συμφωνία ανοίγει προβλήματα, γιατί απεμπόλει, κατ' αρχάς, δικαιώματα της ελληνικής εθνικής μειονότητας της Αλβανίας, όσον αφορά θέματα ιδιοκτησίας, θέματα θρησκευτικής ελευθερίας, θέματα παιδείας. Δημιουργεί και καλλιεργεί προβλήματα ύπαρξης αλβανικής μειονότητας στην Ελλάδα και πιθανόν διεκδικήσεις περιουσιών. Είναι ένα θέμα που έχει λήξει εδώ και πενήντα χρόνια. Ακόμη δεν εξασφαλίζει τον έλεγχο των οικονομικών φυγάδων, το οργανωμένο έγκλημα, τη μεταφορά ναρκωτικών, όταν η Κέρκυρα -την οποία εκπροσωπώ απόψε- υφίσταται μεγάλες ζημιές, τόσο όσον αφορά την ασφάλεια των κατοίκων της, όσο και τις οικονομικές επιπτώσεις από την αλβανική μαφία, για την οποία κατ' επανάληψη υπέβαλα ερωτήματα στην ελληνική Βουλή.

Η συμφωνία δεν μεριμνά για να εξασφαλιστούν οι ελληνικές επιχειρήσεις. Πέραν, λοιπόν, απ' αυτούς τους προβληματισμούς, και παρά την καλή μας διάθεση, θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο και ιδιαίτερα το άρθρο 15, το οποίο θα έπρεπε να είχε απαλειφθεί. Πιστεύω ότι ο χρόνος θα δείξει τις προθέσεις του Υπουργού. Δεν αρκούν οι προφορικές διαβεβαιώσεις. Αυτά τα οποία έχουν σημασία, είναι τα γραπτά τα οποία μένουν και θα όφειλαν να είναι περισσότερο προσεκτικά και περισσότερο ουσιαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο κ. Μπαντουβάς έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ τόσο εσάς όσο και τους συναδέλφους για την κατανόηση.

Έχει παρατηρηθεί και αναφέρεται καθημερινά και στην Αίθουσα αυτή και εκτός Αιθούσης, ότι η αδυναμία της εθνικής εξωτερικής μας πολιτικής είναι η καταστολή και όχι η πρόληψη. Δεν ασκούμε εξωτερική πολιτική και εθνική πολιτική η οποία να έχει ειρμό, συνέπεια και συνέχεια και η οποία να αντιμετωπίζει προληπτικά και όχι κατασταλτικά τα θέματα. Απλώς τα αντιμετωπίζουμε για να κάνουμε απογραφή των συνεπειών των σφαλμάτων μας.

Θεώρησα ευτυχή συγκυρία, κύριε Πρόεδρε, το γεγονός ότι σήμερα εκπροσωπεί την Κυβέρνηση ο παριστάμενος Υπουργός, ο οποίος προέρχεται από τα σπλάχνα των αγώνων, ήταν παιδάκι ακόμη, τον ενθυμούμαι, κατά τους αγώνες της ΕΟΚΑ και μετά, αλλά συγχρόνως προέρχεται από ένα μαρτυρικό τμήμα του ελληνικού εθνικού κορμού. Η ευτυχής συγκυρία ισχύει και για έναν άλλο λόγο, ότι δεν είναι άλλος στη θέση σας, ο οποίος είχε άλλη θέση στα θέματα των μειονοτήτων.

Εδώ, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να προσέξουμε και ορισμένα πράγματα. Βεβαίως, είναι μικρή χώρα, είναι φιλική, είναι γειτονική, είναι βαλκανική και θα πρέπει και την αγάπη μας να εξαντλήσουμε και την επιεικεία μας και να δημιουργήσουμε ομφάλιους λώρους με αυτό το τμήμα της Βαλκανικής. Από την άλλη πλευρά όμως, δεν θα πρέπει να υποβαθμίζουμε το

γεγονός ότι, όσο μικρή και αν είναι μια χώρα, αν δεν είναι καλόπιστη και μπορεί να αποτελέσει μοχλό ασκήσεως πιέσεως ή αποδιοργανώσεως στο μαλακό μας υπογάστριο, δεν παύει στη βάση αυτή να είναι επικίνδυνη, όσο μικρή και αν είναι.

Επομένως προληπτικά θα πρέπει μ' αυτό το κείμενο να θωρακίσουμε και την προοπτική της ελληνοαλβανικής φιλίας και λειτουργίας σ' αυτόν το γεωγραφικό χώρο, αλλά και τα εθνικά μας συμφέροντα. Και εδώ ακριβώς χρειάζεται να είναι σαφές το κείμενο.

Γι' αυτό το οποίο δηλώσατε και έχει καταχωρηθεί στα Πρακτικά και σας συγχαίρω για τους Τσάμηδες. Ο δοσιλογισμός στην Ελλάδα και η προδοσία θα τιμωρείται αυστηρότερα από όσο σε κανένα άλλο τμήμα της γης. Αυτό να γραφεί, να δηλωθεί, και αν είναι δυνατόν, να περιληφθεί έμμεσα στο κείμενο, διότι πηγή αντήλησεως στοιχείων δεν θα είναι οι ερμηνευτικές γνώσεις και οι εισηγητικές εκθέσεις, αλλά το ίδιο το κείμενο όπως θα διαμορφωθεί τελικά. Επίσης, αν υπάρχει Ελληνισμός, όπου υπάρχει, το γνωρίζετε καλύτερα από εμένα, οφείλεται σε δύο πράγματα στην Ορθοδοξία, στην ελληνική γλώσσα και στην εθνική συνείδηση.

Η εθνική συνείδηση συντηρείται και υπάρχει, όταν υπάρχει παιδεία και όταν υπάρχει εκκλησία. Και αυτά δεν νομίζω ότι έχουν κατοχυρωθεί στην Αλβανία. Αντιθέτως δοκιμάζονται κατά τρόπο μάλιστα βάνουσο.

Είχα την τύχη, κύριε Πρόεδρε, να επισκεφθώ την Αλβανία όταν γινόταν η δίκη της Ομόνοιας. Και βεβαίως και εγώ και οι συνάδελφοι, που συμμετείχαν στην αποστολή, αποτελέσαμε αντικείμενο χειροδικίας, χυδαίας, βάνουσης μεταχείρισης, που υπενθύμιζε τις πιο στυγνές εποχές του σταλινισμού και του ναζισμού.

Αυτά θα πρέπει να τα έχουμε υπόψη μας, όπως θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι το θέμα της οραματιζόμενης μειονότητας υπάρχει. Και θα πρέπει ασφαλώς να έχετε υπόψη σας ότι έχουν εντοπισθεί και επαφές ακόμα και με την πρεσβεία της Αλβανίας, ίσως σε παρωχημένες εποχές -δεν ξέρω σήμερα πώς σκέπτονται- και με ορισμένους αρβανιτόφωτες ακόμα και της Αττικής. Και εφημερίδα προσπαθούν να βγάλουν. Αυτά δεν θα τα καλύψουμε με λευκοπλάστη. Είναι εθνικά αποστήματα τα οποία πρέπει να χειρουργηθούν και θα πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε τώρα προληπτικά.

Όσον αφορά τις κορόνες από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, θα πρέπει να είσασθε πιο περιορισμένοι. Γιατί αν αρχίσουμε να αναμοχλεύουμε την ιστορία και το παρελθόν, θα πρέπει να πούμε ότι, ό,τι θετικό έχει δημιουργηθεί σε αυτόν τον τόπο, έχει δημιουργηθεί από αυτήν εδώ την ιδική μας την πτέρυγα και ό,τι αυτή αντιπροσωπεύει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Οι απόψεις σας σεβαστές, αλλά διαφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Παρακαλώ, κύριε Μπαντουβά, τελειώνετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Για τα θύματα των λαθρομεταναστών, εσείς ανοίξατε τις πύλες να έλθουν εδώ. Και αυτό που δεν είχαν πετύχει τα γιαταγάνια και οι πιέσεις των κατακτητών τόσα χρόνια, δεν το πετύχαμε εμείς επί κυβερνήσεως Μητσοτάκη με το να τους καλέσουμε να έλθουν στην Ελλάδα, ότι ήταν τα πάντα εύκολα και ότι υπήρχε αγορά εργασίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Κύριε Μπαντουβά, με εκθέτετε έναντι των συναδέλφων. Σας παρακάλεσα να τελειώσετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Τελειώνω.

Κύριε Υπουργέ, αν είναι δυνατόν οι διορθώσεις να γίνουν τώρα. Σε ορισμένα σημεία πρέπει να υπάρξει διευκρίνηση, ώστε να είναι σαφέστερα τα κείμενα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο Υφυπουργός κ. Κρανιδιώτης έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές, σε αυτήν την Αίθουσα όταν μιλάμε, δεν πρέπει να αμβισβητεί σε καμιά περίπτωση ο ένας τον πατριωτισμό του άλλου.

Και λυπάμαι που θα παρατηρήσω ότι και σήμερα ακούστηκαν

λέξεις, οι οποίες είναι ιδιαίτερα βαριές και δεν συνάδουν με το κλίμα που θέλουμε να καλλιεργήσουμε μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, όταν συζητούμε ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, ζητήματα εθνικά.

Εγώ πιστεύω ότι δεν υπάρχουν, βεβαίως, ανάμεσά μας ούτε πατριώτες ούτε μη πατριώτες. Είμαστε όλοι Έλληνες, με τις ίδιες ευαισθησίες, με τις ίδιες αγωνίες και με το ίδιο ενδιαφέρον για την προώθηση των εθνικών μας συμφερόντων και των εθνικών μας θεμάτων.

Δεν δέχομαι, λοιπόν, σε καμιά περίπτωση την αμφισβήτηση του πατριωτισμού μας και οποιονδήποτε χαρακτηρισμό ότι η προσπάθεια που έχουμε κάνει και την οποία έχουμε υποβάλει σήμερα εδώ, μπορεί να χαρακτηριστεί ως μειοδοτική.

Στόχος της πολιτικής της Κυβέρνησης είναι βεβαίως να προωθήσει την ειρήνη, τη συνεργασία και τη σταθερότητα στην ευρύτερη περιοχή, στην οποία βρίσκεται γεωγραφικά η χώρα μας, προωθώντας ταυτόχρονα και κατοχυρώνοντας τα εθνικά της συμφέροντα και τα κυριαρχικά της δικαιώματα.

Νομίζω ότι αυτό αποτέλεσε πυξίδα της πολιτικής μας και αυτό έχουμε πετύχει μέχρι σήμερα και προκαλώ οποιονδήποτε, πραγματικά, να μας αποδείξει το αντίθετο. Να μας αποδείξει εδώ, πού έχουμε υποχωρήσει στα εθνικά μας συμφέροντα, πού έχουμε υποχωρήσει στα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ**)

Αντίθετα να σας θυμίσω τι παραλάβαμε το 1993. Μια κατάσταση όπου η Ελλάδα περιτριγυριζόταν από ανοιχτά μέτωπα. Με όλους τους βόρειους γείτονές μας υπήρχαν ανοιχτές πληγές, ανοιχτά μέτωπα. Δεν υπήρχε σωστή ιεράρχηση και σωστές προτεραιότητες στα θέματα της εξωτερικής μας πολιτικής. Και ήλθε η Κυβέρνησή μας, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, σε μια προσπάθεια ανάταξης των στόχων της εξωτερικής πολιτικής, να βάλει μια ιεράρχηση και να αντιληφθούμε ότι ο πρώτος κίνδυνος και η πρώτη απειλή εναντίον της Ελλάδας και εναντίον του Ελληνισμού γενικότερα προερχόταν από την Τουρκία στην Κύπρο και στο Αιγαίο. Ο κίνδυνος και η απειλή αυτή ποιοτικά ήταν πολύ μεγαλύτερος από τους κινδύνους και τις απειλές που προέρχονταν από οπουδήποτε αλλού.

Έπρεπε λοιπόν να γίνει μια σωστή ιεράρχηση για να είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε αυτόν τον κίνδυνο. Έπρεπε να γίνει προσπάθεια να συγκεντρώσουμε και να επικεντρώσουμε όλη μας την προσπάθεια απέναντι στον τουρκικό κίνδυνο.

Παραλάβαμε, λοιπόν, ανοιχτά μέτωπα με την Αλβανία, με τα Σκόπια, με τη Βουλγαρία και καταβάλαμε τεράστιες προσπάθειες να βελτιώσουμε τις σχέσεις μας με τα Βαλκάνια, χωρίς να υποχωρήσουμε πουθενά στα εθνικά μας συμφέροντα. Φθάσαμε στο σημείο σήμερα η Ελλάδα να έχει άριστες σχέσεις με όλους τους βαλκανίους γείτονές της, να παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην πολιτική των Βαλκανίων, να της αναγνωρίζεται αυτός ο ρόλος και στην Ευρώπη και παντού στον κόσμο, διότι πράγματι έχει η χώρα μας και τη φιλοδοξία και τη δυνατότητα να παίξει αυτόν το ρόλο.

Η πρόσφατη συνάντηση στην Κρήτη των ηγετών των Βαλκανικών χωρών ήταν ένα ιδιαίτερα θετικό διπλωματικό γεγονός, το οποίο απέδειξε ότι η χώρα μας έχει τη δυνατότητα να παίρνει τέτοιες πρωτοβουλίες και να τις υλοποιεί. Έχει τη δυνατότητα να παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προσπάθεια διαμόρφωσης μιας περιφερειακής συμμαχίας στα Βαλκάνια.

Η Συνάντηση Κορυφής της Κρήτης θα έχει συνέχεια, διότι προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των Βαλκανικών χωρών, αλλά στέλνει ταυτόχρονα και ένα μήνυμα, ότι υπάρχουν πολύ περισσότερα στοιχεία που ενώνουν τα βαλκανικά κράτη απ' ό,τι τα χωρίζουν. Ότι ο στόχος της βαλκανικής συνεργασίας είναι η ανάπτυξη, η σταθερότητα, η ειρήνη αλλά και ένας ακόμη, ο προσανατολισμός αυτής της περιοχής προς την ευρωπαϊκή οικογένεια. Αυτή ήταν και η κοινή επιθυμία όλων των χωρών που πήραν μέρος σ' αυτήν τη βαλκανική διάσκεψη. Και είναι και άποψη της χώρας μας ότι προς τα εκεί πρέπει να κινηθούμε και πρέπει να είναι στρατηγικός στόχος αυτός ο προσανατολισμός των βαλκανικών χωρών και η ενσωμάτωσή

τους στην ευρωπαϊκή οικογένεια και στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, διότι μόνο έτσι θα διατηρηθεί η ειρήνη και η σταθερότητα στην περιοχή, μόνο έτσι θα μπορέσουν οι χώρες αυτές να προχωρήσουν στην οικονομική τους ανάπτυξη.

Γι' αυτό και έχουμε αναλάβει πρωτοβουλία και στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης, στο ΝΑΤΟ και οπουδήποτε αλλού, οι χώρες αυτές να προχωρήσουν, να συνεργασθούν και να παραμείνουν ανοιχτή η πόρτα για μελλοντική ενσωμάτωσή τους στην ευρωπαϊκή οικογένεια.

Η Ελλάδα παίζει ένα τεράστιο οικονομικό ρόλο στα Βαλκάνια και ο ρόλος αυτός οφείλεται στο ότι κατάφερε να διαμορφώσει συνθήκες συνεργασίας και σταθερότητας στην περιοχή των βορείων συνόρων της.

Αυτήν τη στιγμή είμαστε ο πρώτος επενδυτής στη Βουλγαρία και ο τρίτος εμπορικός εταίρος. Στα Σκόπια είμαστε ο δεύτερος εμπορικός εταίρος –και νομίζω ότι και εκεί πηγαίνουμε σταθερά να γίνουμε ο πρώτος επενδυτής– και στην Αλβανία είμαστε ο δεύτερος εμπορικός εταίρος και έχω την εντύπωση ότι και πάλι εκεί είμαστε ο πρώτος επενδυτής. Είναι δύσκολο όμως να έχουμε συγκεκριμένα στοιχεία σ' αυτήν τη ρευστή περίοδο που περνάει η Αλβανία.

Βρισκόμαστε στις πρώτες δύο – τρεις θέσεις από πλευράς εμπορικής και οικονομικής δραστηριότητας. Οι εμπορικές ανταλλαγές έχουν ενισχυθεί και έχουν πολλαπλασιασθεί. Βεβαίως, το εμπόριο και τα εμπορικά ισοζύγια είναι σε όφελος της Ελλάδας. Το αντιλαμβάνεσθε αυτό.

Με την Αλβανία οι σχέσεις μας βρίσκονται σε σταθερά ανοδική πορεία και είμαστε σήμερα ίσως στο καλύτερο δυνατό επίπεδο σχέσεων που είχαμε ποτέ με τη χώρα αυτή. Και αυτό ασφαλώς έχει θετικές επιπτώσεις στην ελληνική κοινότητα της Αλβανίας.

Από το ξεκίνημα της κρίσης σπεύσαμε –και εγώ προσωπικά επισκέφθηκα τη χώρα αυτή, αλλά και άλλοι συνάδελφοί μου– για να προωθήσουμε τα συμφέροντα της ελληνικής κοινότητας, να τα διασφαλίσουμε, να κρατήσουμε την κοινότητα έξω από τα εσωτερικά προβλήματα της Αλβανίας. Όχι όπως έγινε πριν μερικά χρόνια, το 1992 και το 1993, όπου μία εσωτερική κρίση παρόμοια με αυτήν που είχαμε φέτος, εξελίχθηκε σε ελληνοαλβανικό πρόβλημα και ξαφνικά η Ελλάδα έγινε τμήμα του προβλήματος της Αλβανίας και η ελληνική μειονότητα ο αποδιοπομπαίος τράγος.

Προσπάθεια μας από την αρχή ήταν να κρατήσουμε την ελληνική κοινότητα έξω από το εσωτερικό και πολιτικό πρόβλημα της Αλβανίας. Και αυτό το πετύχαμε.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Έξω από την Αλβανία, κύριε Υπουργέ.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Το "έξω από την Αλβανία", δεν οφείλεται σε εμάς. Το "έξω από την Αλβανία" οφείλεται σε εσάς, που δεν ορίσατε, που δεν χαραξάτε πολιτική μακροπρόθεσμη.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Εκατό χιλιάδες ήλθαν από την Αλβανία μέσα στο 1997.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Εμείς αυτήν τη στιγμή χαράσσουμε την πολιτική με μακροπρόθεσμους στόχους, με επενδύσεις...

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Είναι ντροπή να λέτε...

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): ...με επενδύσεις, με δυνατότητες, ώστε να παραμείνει ο πληθυσμός εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Χαϊτίδη.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Δεν ελέγχετε τα σύνορα, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Χαϊτίδη.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Οι υπάλληλοί σας στο Προξενείο πουλάνε βίζες, κύριε Υπουργέ. Το ξέρετε αυτό;

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τόση ώρα σας ανεχτήκαμε.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Εκατό χιλιάδες ήλθαν από την Αλβανία μέσα στο 1997.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Είχατε πολιτική καταστροφής της ελληνικής κοινότητας.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Με αυτά που κάνετε, διατηρείτε τους Βορειοηπειρώτες εκτός Ελλάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Κρανιδιώτη, επί της διακρατικής συμφωνίας.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Οδηγήσατε, με το πρόβλημα που δημιουργήσατε, σε ελληνοαλβανική διένεξη, στο να καταστραφεί η ελληνική κοινότητα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Υπουργέ, μην ανοίγετε θέματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ. Επί της Συμβάσεως.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Εκείνο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι η προσπάθειά μας είναι να παραμείνει η ελληνική κοινότητα στις ρίζες της. Και αυτό αποτελεί βασικό μας στόχο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Επί της ουσίας μπορείτε να μας πείτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Βεζδρεβάνη. Σας παρακαλώ!

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Αφήστε ποιος έχει τις ευθύνες. Τις ευθύνες τις έχετε πολλαπλάσιες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Βεζδρεβάνη!

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Μας εμπαιζετε, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Υπουργέ, συνεχίστε επί της Συμβάσεως.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κύριε συνάδελφε, μη με διακόπτετε. Ακούστε με.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Μέχρι στιγμής δεν είπατε τίποτα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Βεζδρεβάνη, μη διακόπτετε.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Δεν με αφήνουν να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε, με διακόπτουν. Και θα παρακαλούσα, κύριε Πρόεδρε, να με προστατέψετε. Παρακαλώ, να με ακούσουν, αλλά δεν είναι σε θέση να με ακούσουν.

(Θόρυβος στην Αίθουσα.)

Προσπαθώ να θέσω το πρόβλημα των Ελληνο-Αλβανικών σχέσεων σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, για να δείτε πώς ακριβώς η ελληνική Κυβέρνηση προσπαθεί να προωθησει τα συμφέροντα και του Ελληνισμού της Αλβανίας.

Είπα ότι έχουμε πάρει πρωτοβουλίες στα Βαλκάνια. Πρωτοβουλίες που αναγνωρίζονται από παντού.

Όσον αφορά την Αλβανία, πιστεύω ότι έχουμε καταφέρει να έχουμε άριστες σχέσεις με τη χώρα αυτή, σε σημείο που αυτήν τη στιγμή να μην υπάρχει πρόβλημα στις σχέσεις μας όσον αφορά την ελληνική μειονότητα, την ελληνική κοινότητα.

Όσον αφορά το σχέδιο το οποίο έχει έρθει εδώ προς ψήφιση, το Σύμφωνο Φιλίας, Συνεργασίας Ελλάδας-Αλβανίας, γνωρίζετε όλοι ότι ξεκίνησε η σύνταξή του από την εποχή που κυβέρνηση στη χώρα ήταν η Νέα Δημοκρατία. Δεν είναι κάτι καινούριο. Συνέχισε την προσπάθεια σύνταξης αυτού του νομοσχεδίου με μεγάλες δυσκολίες, γιατί σε κάποια φάση οι σχέσεις -όπως θυμάστε μετά το 1992, 1993- μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας είχαν φθάσει σε ένταση και δεν προωθειότο αυτό το Σύμφωνο Φιλίας. Στη συνέχεια έγινε και πάλι προσπάθεια. Γιατί πραγματικά θέλουμε να έχουμε καλές σχέσεις φιλίας και συνεργασίας με την Αλβανία. Γιατί μέσα από αυτές τις καλές σχέσεις διασφαλίζεται και η εγγύηση των συμφερόντων της ελληνικής κοινότητας της Αλβανίας. Όταν οι σχέσεις μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας δεν είναι καλές, αυτοί οι οποίοι πληρώνουν την κακή αυτή σχέση είναι ο ελληνοισμός στη χώρα αυτή. Γι'αυτό πρέπει να καταβάλουμε κάθε προσπάθεια, να κρατήσουμε σε ένα υψηλό επίπεδο τις σχέσεις μας. Και αυτό είναι που επιχειρήσαμε και αυτό είναι που επιχειρούμε, χωρίς σε καμία περίπτωση να υποχωρήσουμε σε οποιοδήποτε σημείο από τα συμφέροντα, είτε του Ελληνισμού της Αλβανίας είτε τα συμφέροντα της χώρας ευρύτερα.

Με το Σύμφωνο αυτό οι δυο χώρες κατοχυρώνουν τη στέρεη

βάση των καλών τους σχέσεων, που ανταποκρίνεται στην προσπάθεια διαμόρφωσης κλίματος φιλίας, συνεργασίας, αλληλοβοήθειας των δύο λαών. Το κείμενο του Συμφώνου είναι παρεμφερές με εκείνο που η χώρα μας έχει υπογράψει και με άλλες βαλκανικές χώρες, όπως είναι η Βουλγαρία και η Ρουμανία, αλλά παράλληλα είναι και ένα σχέδιο συμφωνίας, το οποίο συνάδει προς τα διεθνή καθιερωμένα στο χώρο των διεθνών σχέσεων.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Τι σημαίνει αυτό; Ιδιαιτερότητες δεν υπάρχουν;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Αυτό σημαίνει ότι όταν αναφέρονται ορισμένα διεθνή κείμενα, αυτό γίνεται διότι αυτά καθιερώνουν ορισμένες βασικές αρχές, ένα πλαίσιο αρχών μέσα στο οποίο διαμορφώνονται οι διεθνείς σχέσεις.

Η αναφορά στα κείμενα των Παρισίων, του ΟΑΣΕ κλπ. έχει ακριβώς αυτόν το στόχο, να διαμορφωθεί το πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να αναπτυχθούν οι διακρατικές και οι διεθνείς σχέσεις. Δεν πρόκειται για μια λεπτομερή συμφωνία η οποία λύνει όλα τα προβλήματα που υπάρχουν μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας. Είναι μια συμφωνία-πλαίσιο, μια συμφωνία αρχών μέσα στην οποία θα αναπτυχθούν περαιτέρω οι σχέσεις και θα υπογραφούν στη συνέχεια άλλες επί μέρους συμφωνίες. Νομίζω ότι οι αρχές που καθιερώνονται είναι ισότιμες και στηρίζονται στη βάση της αμοιβαιότητας και πράγματι προωθούν τις καλές σχέσεις μεταξύ των δυο χωρών.

Στο σύμφωνο γίνεται ρητή αναφορά στην ελληνική εθνική μειονότητα της Αλβανίας. Το ότι δεν αναφέρεται η λέξη "εθνική", δεν αποτελεί κάτι το μεμπτόν. Η μειονότητα είναι ελληνική και ό,τι είναι ελληνικό είναι και εθνικό. Άρα, μην αρχίσουμε μια σημειολογία, η οποία δεν οδηγεί πουθενά.

Με τον τρόπο αυτό προκύπτει υποχρέωση της Αλβανίας για την τήρηση των διεθνών κειμένων, των σχετικών με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα μειονοτικά δικαιώματα, όπως είναι η Τελική Πράξη του Ελσίνκι, η Χάρτα των Παρισίων, τα κείμενα των συναντήσεων της Κοπεγχάγης, της Γενεύης και της Μόσχας, που αναφέρονται ρητά και αποτελούν εγγύηση για το σεβασμό των ανθρώπινων και μειονοτικών δικαιωμάτων.

Στο Σύμφωνο διακηρύσσεται επίσης η αρχή του απαραβίαστου των υπαρχόντων διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων, σύμφωνα με την Τελική Πράξη του Ελσίνκι και τη Χάρτα των Παρισίων. Το Σύμφωνο έχει εικοσαετή διάρκεια και αναφέρεται κατά κύριο λόγο σε θέματα συνεργασίας στο τομέα της ασφάλειας, αλλά και σε θέματα στρατιωτικής, οικονομικής, τεχνολογικής, επιστημονικής συνεργασίας. Ιδιαίτερος δε, στον οικονομικό τομέα, οι διατάξεις του Συμφώνου διαγράφουν ένα πλαίσιο οικονομικών σχέσεων με τη δημιουργία μικτών επιχειρήσεων, την ενθάρρυνση και τη διευκόλυνση επενδυτικών δραστηριοτήτων ανάμεσα στις δύο χώρες και επίσης προβλέπεται συνεργασία στους τομείς προστασίας του περιβάλλοντος και του πολιτισμού.

Όσον αφορά το άρθρο 15, για το οποίο έγινε τόσο μεγάλη συζήτηση στην Αίθουσα αυτή, αυτό το οποίο θέλω να σας δηλώσω και να σας διαβεβαιώσω είναι ότι το άρθρο δεν αναφέρεται στο θέμα των τσάμηδων. Θέμα τσάμηδων δεν τέθηκε ποτέ κατά τη διάρκεια των συζητήσεων από την αλβανική πλευρά. Μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι σε όλες τις συναντήσεις, που έχω λάβει μέρος εγώ τουλάχιστον -και δεν είναι λίγες- ουδέποτε η αλβανική πλευρά έθεσε θέμα τσάμηδων. Γιατί, λοιπόν, πρέπει να το θέτουμε εμείς;

Το θέμα αυτό για μας θεωρείται λήξαν. Δεν υπάρχει τέτοιο θέμα, ούτε από πολιτικής ούτε από νομικής πλευράς. Σε καμία περίπτωση δεν ερμηνεύεται το άρθρο αυτό ότι παρέχει οποιοδήποτε δικαίωμα στους τσάμηδες. Για μας τέτοια ερμηνεία είναι αυθαίρετη και δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή.

Όσον αφορά σε κάποιες άλλες παρεμβάσεις που έγιναν, για την ύπαρξη δήθεν αλβανικής μειονότητας στην Ελλάδα, ασφαλώς δεν είδατε πουθενά μια τέτοια αναφορά μέσα στο Σύμφωνο και είναι περιττό, αλλά θα το κάνω, διότι αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει η ψυχραιμία μερικές φορές, η οποία χρειάζεται στην ανάγνωση των κειμένων, δεν υπάρχει βεβαίως

θέμα αλβανικής μειονότητας στην Ελλάδα.

Αναφέρθηκαν ορισμένοι και στο εκπαιδευτικό ζήτημα. Να σας πω το εξής: Εκπαιδευτικό πρόβλημα υπήρχε πράγματι πριν μερικά χρόνια, όταν γινόταν η προσπάθεια να κατοχυρωθούν τα εκπαιδευτικά δικαιώματα των Ελλήνων της Αλβανίας και υπήρχαν αντιρρήσεις από το προηγούμενο καθεστώς. Σήμερα, αυτήν τη στιγμή δεν υπάρχει κανένα τέτοιο πρόβλημα. Μετά τις συναντήσεις και συνεννοήσεις που έχουμε κάνει με την αλβανική κυβέρνηση είμαστε ελεύθεροι να ιδρύσουμε ελληνικά σχολεία οπουδήποτε θέλουμε στην Αλβανία. Οι ελληνικές διεκδικήσεις στο εκπαιδευτικό σύστημα, που παλαιότερα εστιάζονταν στην κατάργηση των αυθαίρετα πράγματι καθορισμένων μειονοτικών ζωνών, έχουν εκ των πραγμάτων ξεπεραστεί. Οι ζώνες αυτές αυτήν τη στιγμή εκ των πραγμάτων δεν υφίστανται. Θα επιχειρήσουμε βεβαίως να τις καταργήσουμε και τυπικά. Αλλά έχουμε την υπόσχεση και τη διαβεβαίωση της αλβανικής κυβέρνησης ότι υπάρχει απόλυτη ελευθερία να ιδρυθούν ελληνικά σχολεία και να επεκταθεί η ελληνική εκπαίδευση σε όλη την Αλβανία. Είναι δε μέσα στους στόχους της ελληνικής πολιτείας, στους στόχους της ελληνικής Κυβέρνησης να ιδρύσει σχολεία και μάλιστα να προωθήσει και τη δυνατότητα ίδρυσης πρότυπων σχολείων στα Τίρανα. Υπάρχει ήδη ένα σχέδιο, η γνωστή Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία να δημιουργήσει πρότυπο σχολείο για ελληνική εκπαίδευση στα Τίρανα. Κατά συνέπεια, όλα αυτά για τα οποία ακούσαμε, επιφυλάξεις και κατηγορίες, δεν υφίστανται.

Θα προχωρήσω επίσης να απαντήσω στο θέμα των διόδων. Στην πρόσφατη επίσκεψη του Πρωθυπουργού υπογράφηκαν οι σχετικές συμβάσεις. Και έχουν ξεκινήσει οι μελέτες για να προχωρήσουν οι τρεις νέες δίοδοι, οι οποίες θα προστεθούν στις ήδη υφιστάμενες της Κακαβιάς και της Κρυσταλλοπηγής. Πιστεύω ότι θα προχωρήσουν σύντομα, διότι υπάρχει ενδιαφέρον και έχουν ενταχθεί στην αμοιβαία συνεργασία μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας στα πρόγραμμα PHARE και INTERREG. Άρα, υπάρχει δυνατότητα και κοινοτικής χρηματοδότησης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΑΙΟΦΟΡΙΔΗΣ: Ποιες είναι αυτές οι δίοδοι;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Είναι οι Δρυμάδες, οι Σαγιάδες και Μέρτζαρη. Αυτές είναι οι συμπληρωματικές στην Κακαβιά και στην Κρυσταλλοπηγή.

Θα ήθελα, επίσης, να προσθέσω ότι και στο εκκλησιαστικό η Κυβέρνηση έχει δείξει το ενδιαφέρον της. Δεν μπορούμε βεβαίως να εμπλακούμε στα εκκλησιαστικά ζητήματα. Δεν είναι η πολιτική μας. Δεν θέλουμε να μπούμε μέσα στα εσωτερικά της Εκκλησίας. Συμπαραστεκόμαστε στο τεράστιο έργο το οποίο προσφέρει ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος. Και έχω την εντύπωση ότι πρόσφατα υπήρξε και μια συνεννόηση μεταξύ του Αρχιεπισκόπου και του Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη, αλλά και με την αλβανική κυβέρνηση και υπάρχει κάποιος συμβιβασμός. Νομίζω δηλαδή ότι και εκεί τα πράγματα έχουν εξομαλυνθεί και προχωρούν.

Τελειώνοντας, θέλω να πω ότι μιλούμε για μια συμφωνία, η οποία θέτει σε νέα βάση τις σχέσεις Αλβανίας-Ελλάδας. Σε μια βάση η οποία προωθεί τη συνεργασία, τη σταθερότητα, την ασφάλεια στην περιοχή. Κατοχυρώνει τα συμφέροντα της ελληνικής μειονότητας, κατοχυρώνει τα ελληνικά συμφέροντα και το ρόλο τον οποίο φιλοδοξεί η χώρα μας να παίξει στην περιοχή.

Θα ήθελα να τελειώσω λέγοντας ότι τις ίδιες ευαισθησίες, που κάποιος από σας έχουν δείξει σήμερα σ' αυτήν την Αίθουσα, τις έχουμε και εμείς. Θέλω να επαναλάβω ότι ούτε με υπερβολές ούτε με ακρότητες θα μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε και να διασφαλίσουμε τα εθνικά μας συμφέροντα, αλλά με μια στρατηγική, με ένα στρατηγικό σχεδιασμό, με ψυχραιμία, με αποφασιστικότητα και μεθοδο.

Νομίζω ότι η Κυβέρνηση απέδειξε ότι και στα Βαλκάνια, αλλά ειδικότερα στις σχέσεις της με την Αλβανία, προχώρησε με βάση ένα στρατηγικό σχέδιο, με ψυχραιμία, με μεθοδικότητα, ώστε να έχουμε φθάσει σ' αυτό το πάρα πολύ θετικό σημείο, στο πάρα πολύ θετικό επίπεδο των σχέσεών μας με

την Αλβανία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Μιχελογιάννη, ζητάτε να δευτερολογήσετε;

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ναι, βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Και σεις, κύριε Χαϊτίδη;

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Ναι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Και εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Και εγώ θέλω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα σας δώσω από πέντε λεπτά στις δευτερολογίες σας.

Ορίστε, κύριε Σιούφα, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριοι συνάδελφοι, το συζητούμενο θέμα είναι ιδιαίτερης σημασίας και σπουδαιότητας. Αφορά την κύρωση του Συμφώνου Φιλίας της Ελληνικής Δημοκρατίας με τη Δημοκρατία της Αλβανίας. Η προσέγγιση η οποία οφείλεται να γίνει σ' αυτό το θέμα, πρέπει να είναι και υπεύθυνη και σοβαρή, όπως σ' όλα τα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής και ιδιαίτερα σ' εκείνα τα οποία έχουν και εθνική διάσταση.

Το πρώτο θέμα το οποίο θα ήθελα να παρατηρήσω στον αντίλογο προς την Κυβέρνηση και στον παριστάμενο Υφυπουργό, είναι ότι διέπραξε ατόπημα απευθυνόμενος στα μέλη της Εθνικής Αντιπροσωπείας. Ευτυχώς έγκαιρα αντελήφθη αυτό το γλωσσικό ολίσθημα και θα ήθελα μόνο σ' αυτό να περιοριστώ. Διότι οι συνάδελφοι και κατά το Σύνταγμα αλλά και κατά τη συνείδησή τους τοποθετούνται με τον τρόπο εκείνον τον οποίον εκείνοι αντιλαμβάνονται τα διάφορα ζητήματα και έχουν κάθε δικαίωμα να το πράττουν.

Η κριτική πρέπει να ασκηθεί στις θέσεις και στα επιχειρήματα. Σε ό,τι αφορά το γενικότερο θέμα, ο αξιότιμος κύριος Υπουργός δεν περιορίστηκε μόνο -και ενδεχομένως από την πλευρά του καλά να έκανε, διότι δεν υπήρχε ευκαιρία για γενικότερη συζήτηση- στο συγκεκριμένο θέμα που συζητούμε στην Εθνική Αντιπροσωπεία, αλλά θεώρησε σκόπιμο ότι θα μπορούσε να παρουσιάσει τις πτυχές της εξωτερικής πολιτικής, όπως αυτή ασκείται από τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από το '93 και μετά και βεβαίως να απονέμει επαίνους στο επιτυχές της άσκησης αυτής της πολιτικής. Η δική μας όμως άποψη είναι ότι δεν ήταν επιτυχής αυτή η πολιτική, δεν αξιοποίησε τις τεράστιες δυνατότητες που προσέφερε η ευρωπαϊκή Ελλάδα στα Βαλκάνια, έχασε σημαντικές ευκαιρίες σε όλη τη διαδρομή και αντί να είναι πρωταγωνιστής, πράγματι, των εξελίξεων σ' αυτήν την περιοχή, τις περισσότερες φορές βρέθηκε ουραγός ακολουθώντας τα γεγονότα όπως αυτά λάμβαναν χώρα.

Επειδή δεν είναι αυτής της στιγμής να κάνουμε μία γενικότερη αποτίμηση της πολιτικής της Κυβέρνησης με αφορμή αυτό το θέμα, εμείς θα περιοριστούμε να πούμε -και αποδεικνύεται άλλωστε από τα γεγονότα- ότι αφέθηκαν και χάθηκαν μεγάλες ευκαιρίες, έγιναν λάθη και παλινδρομήσεις στη βαλκανική πολιτική, άλλοτε έγιναν υπερεκτιμήσεις που απεδείχθησαν στο τέλος ζημιολογικές. Η ουσία του πράγματος είναι πως δεν ήταν από τις επιτυχεστέρες στιγμές της πατρίδος μας αυτή η πολιτική.

Εν πάση περιπτώσει, σε ό,τι αφορά τα ζητήματα που σχετίζονται με τη γείτονα Αλβανία, η Νέα Δημοκρατία, δια του εισηγητού μας σε ότι αφορά την κύρωση και τη θέση γι' αυτήν τη σύμβαση, ήταν σαφής και ξεκαθαρισμένη πως την ψηφίζει. Ένα υπεύθυνο κόμμα, όπως είναι η Νέα Δημοκρατία, δεν μπορεί σ' αυτού του είδους τα ζητήματα να έχει διαφορετική θέση. Εκφράσαμε τις επιφυλάξεις μας στο περιεχόμενο και στα σημεία αιχμής. Ο κύριος Υπουργός έδωσε εδώ, όπως και ο κ. Πάγκαλος, στη Διαρκή Επιτροπή όταν ξανασυζητήθηκε αυτό το θέμα, θέσεις από την πλευρά της Κυβέρνησης και διευκρινίσεις σε ερωτηματικά τα οποία με υπευθυνότητα έθεσαν οι συνάδελφοί μου και εν τίνι μέτρο περιορίσε τις ενστάσεις και τις αμφιβολίες τις οποίες είχε σε ορισμένα σημεία, παρά το ότι η Νέα Δημοκρατία λέει να στην κύρωση της σύμβασης. Αυτό είναι το πρώτο για να έχουμε τον ορίζοντα και το βαθμό ευθύνης, με τον οποίο η Νέα Δημοκρατία

αντιμετωπίζει αυτού του είδους τα ζητήματα.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι η διαπίστωση του κυρίου Υπουργού, πως όταν ήταν κακές οι σχέσεις μας με την Αλβανία, αυτοί που πλήρωναν το τίμημα ήταν η ελληνική μειονότητα στην Αλβανία, αυτό είναι πράγματι σωστό. Και αναμφίβολα πρέπει να επιδιώκουμε οι σχέσεις αυτές να είναι οι καλύτερες δυνατές. Αλλά, κύριε Υπουργέ, αυτό δεν μπορεί να είναι μόνο ως προσφορά από την ελληνική πλευρά, πρέπει να είναι αξίωση ή ίδια συμπεριφορά, η ίδια αντιμετώπιση που θα προέρχεται από τη γειτονική χώρα, την Αλβανία.

Και αυτό, διότι άλλως θα δίνουμε, χωρίς να λαμβάνουμε κι έτσι δεν θα είναι πλέον ισότιμες οι σχέσεις και η συνεργασία. Αυτό, για τη διαπίστωση την οποία έκανε ο κύριος Υπουργός.

Επίσης, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι θα πρέπει να επιδιώκουμε σταθερά την καλή γειτονία, σχέσεις συνεργασίας και ειρήνης στην ευρύτερη περιοχή και λόγω της θέσης την οποία έχει η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε όλους τους μεγάλους διεθνείς οργανισμούς και λόγω της γενικότερης θέσης ισχύος στην οποία ευρίσκεται. Όλα αυτά πρέπει να τα χρησιμοποιεί, για να βελτιώσει ακόμα περισσότερο τις σχέσεις της και να αναπτύξει σε όλους τους τομείς τη συνεργασία, τη φιλία και αναμφίβολα στην περίπτωση της Αλβανίας, επ' ωφελεία ολόκληρου του αλβανικού λαού και ιδιαίτερα για την ελληνική μειονότητα, διότι αυτό είναι το ζητούμενο από τη δική μας πλευρά.

Επίσης, πρέπει να τονίσουμε ότι όλες οι παρατηρήσεις που έγιναν από την πλευρά των συναδέλφων μου της Νέας Δημοκρατίας δεν πρέπει να θεωρηθούν σαν αντιπολιτευτικός λόγος. Ετέθησαν σοβαρά ζητήματα, τα οποία σχετίζονται με τον τρόπο με τον οποίο οι εκ της Αλβανίας παρανόμως ευρισκόμενοι στην Ελλάδα λειτουργούν. Αυτό επιβάλλει καθήκοντα και στην αλβανική κυβέρνηση, αλλά και στην ελληνική κυβέρνηση, διότι πρέπει τα αρμόδια Υπουργεία να βρίσκονται σε επαγρύπνηση, διότι σε πάρα πολλές περιοχές το αίσθημα της ασφάλειας του Έλληνα πολίτη έχει σαφώς διαταραχθεί από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι παρανόμως διαβιούντες στη χώρα μας εκ της Αλβανίας προερχόμενοι. Αυτό είναι ένα σημαντικό θέμα, που δεν πρέπει να το πάρει ως κορόνα, ή ως τοποθέτηση που θέλει να ασκήσει κριτική στην Κυβέρνηση για ένα υπαρκτό γεγονός.

Το δεύτερο θέμα ετέθη με περισσή προσοχή, γνώση, αλλά και θάρρος από το συνάδελφο της Νέας Δημοκρατίας κ. Σούφρα. Σχετίζεται με τα ζητήματα των ναρκωτικών.

Τέλος, δεν μπορεί ο ομιλών να μην επισημάνει την αβλεψία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αλλά και των δικών σας υπηρεσιών, διότι άφησαν τους υπηρεσιακούς παράγοντες του Γενικού Λογιστηρίου να χρησιμοποιήσουν σε ένα υπηρεσιακό κείμενο φράσεις, που ουσιαστικά προσδιορίζουν, λόγω της άγνοιάς τους επί αυτών των θεμάτων, θέματα τα οποία δημιούργησαν τις εύλογες τοποθετήσεις και τις καταγγελίες από την πλευρά των συναδέλφων Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας.

Αυτές τις τοποθετήσεις ήθελα να κάνω με την υποσημείωση ότι συμμερίζομαι και κατανοώ τις τοποθετήσεις και την εύλογη αγωνία των συναδέλφων Βουλευτών.

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Τι ψηφίζετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δήλωσε πριν ο κ. Σιούφρας ότι ψηφίζει τη σύμβαση η Νέα Δημοκρατία.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΡΑΣ: Κύριε συνάδελφε, νομίζω ότι ήμουν κατηγορηματικός στην αρχή της ομιλίας μου και το έκανα για να αποφευχθούν άλλοι είδους προβλήματα και για να μη δημιουργούνται παρεξηγήσεις. Δεν θα ήθελα αυτήν την υπεύθυνη θέση να τη μετατρέψουμε σε άλλο είδος ζήτημα. Γνωρίζετε ότι ο ομιλών έχει τη δυνατότητα να κάνει αντιπολίτευση σε σοβαρά σημεία, όπου υπάρχουν ευθύνες από την πλευρά του κόμματος που κυβερνά σε ό,τι αφορά τα ελληνοαλβανικά. Αν θέλετε να κάνουμε αυτήν την παρελθόντολογία και αποτίμηση, πολύ ευχαρίστως, να ξεκινήσουμε. Θα συγκρατηθώ όμως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Να τελειώσουμε τη συζήτηση, κύριε Σιούφρα, με το πνεύμα της συναίνεσης που

είχε η ομιλία σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΡΑΣ: Υπήρχε και το πνεύμα της ευθύνης και όχι μόνο της συναίνεσης. Κατανοώ την αγωνία αλλά και τις τοποθετήσεις που έκαναν οι εξ Ηπείρου συνάδελφοί μου. Οφείλουμε, έστω ακόμη κι αν διαφωνούμε σε ορισμένα από αυτά, να σεβαστούμε τους Ηπειρώτες Βουλευτές για τον Ελληνισμό της Αλβανίας, τον Ελληνισμό της Βορείου Ηπείρου. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Μιχελογιάννης έχει το λόγο.

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ έμεινα έκπληκτος από τη σημερινή συζήτηση. Στην επιτροπή υπήρχε τελείως διαφορετικό πνεύμα. Κατ' αρχήν υπήρξε μία αλλαγή του εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, που ήταν στην αρχή ο κ. Φούσας -και σχετικά με το σημερινό εισηγητή τον κύριο Κаланτζή, πράγματι προσέφερε και επιχειρήματα και οι απόψεις του ήταν καθαρές- τον οποίο όμως κατάργησαν οι άλλοι ομιλητές της Νέας Δημοκρατίας. Βέβαια η τοποθέτηση του κ. Σιούφρα επανέφερε τα πράγματα στη σωστή τους βάση, και άλλωστε υπήρξε η φυγή και η αποχώρηση των άλλων ομιλητών από την Αίθουσα.

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα ακούστηκαν εδώ κραυγές και ύβρεις για μειοδοσία και προδοσία. Κανένας δεν διόρθωσε τους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θα σας παρακαλούσα, επί της συμβάσεως να γίνει η συζήτηση.

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Αυτό βέβαια με κάνει να πιστεύω ότι είναι μύθος αυτό που λέει η Νέα Δημοκρατία ότι πιστεύει σε μία διακομματική εξωτερική πολιτική, όταν με βάση τη σύμβαση αυτή ακούστηκαν αυτές οι βαριές εκφράσεις για μειοδοσία και προδοσία. Ήταν σαν να παρακολουθούσε κανείς ένα διάλογο μεταξύ βασιλοφρόνων και δημοκρατικών.

Λέχτηκε από πολλούς συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας ότι πιστεύουν στην ελληνοαλβανική φιλία και θα είναι μωρός κανείς αν δεν πιστεύει κάτι τέτοιο. Όμως το δεύτερο μέρος της ομιλίας τους έδειξε ότι δεν πιστεύουν σε κάτι τέτοιο.

Όσον αφορά το άρθρο 8, κύριε Πρόεδρε, ακούστηκε από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας ότι πρέπει να τους βοηθήσουμε να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προσφέρουμε μία ευεργεσία χωρίς ανταλλάγματα και από την πλευρά του ΚΚΕ ακούστηκε ότι με αυτό το άρθρο 8 τους καταστρέφουμε. Ακούστηκαν δύο ακραίες απόψεις και δεν μπόρνα να καταλάβω πώς αυτοί οι άνθρωποι έκαναν συγκυβέρνηση, μεταξύ Νέας Δημοκρατίας και Κ.Κ.Ε.

Ακούστηκαν επίσης πολλά πράγματα κατά του Χότζα και κατά του Αλία για την πολιτική στις ελληνοαλβανικές σχέσεις. Δεν ακούστηκε όμως τίποτα για τον Μπερίσα από τη Νέα Δημοκρατία. Όμως ο Μπερίσα έφυγε μετά από μία παγκόσμια κατακραυγή και νομίζω ότι είναι στον κατάλογο αυτών που έβλαψαν την ελληνοαλβανική φιλία, πέραν από τη βλάβη που προξένησε στον αλβανικό λαό.

Επειδή ακούστηκαν πολλά για την επάνοδο της μειονότητας, άραγε αυτοί οι άνθρωποι εξαναγκάστηκαν να φύγουν από τους Αλβανούς, ή μήπως υπήρξαν οι γνωστές κραυγές, να έρθουν στον ελληνικό παράδεισο, από τους εκπροσώπους της Νέας Δημοκρατίας που ασκούσαν την εξουσία εκείνα τα χρόνια;

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κаланτζής πράγματι προσέφερε επιχειρήματα και έθεσε κάποια θέματα. Είπε ότι δεν μπορούν να γίνουν παντού τα σχολεία. Ο κύριος Υπουργός είπε ότι τα σχολεία μπορούν να ιδρυθούν παντού και το προβλέπει το σύμφωνο. Για να γίνουν όμως τα σχολεία πρέπει να υπάρξουν μαθητές και πρέπει να επανέλθουν αυτοί στους οποίους αναφερθήκαμε προηγουμένως. Βέβαια η μειονότητα έπρεπε να είναι πολύ μεγαλύτερη, όπως όλοι ομολόγησαν. Δεν μπορούμε να τα ριζούμε όλα στους Αλβανούς.

Ακούστηκε ότι στους Αλβανούς προσφέρουμε κάποιο εισόδημα και αυτοί εξαγουν εγκληματικότητα. Εγώ έχω την εμπειρία από την Κρήτη και αν πείτε στους Κρητικούς ότι θα φύγουν οι Αλβανοί, θα σας κυνηγήσουν. Ποιος μαζεύει τα προϊόντα από τα χωράφια, αν δεν το κάνουν οι Αλβανοί;

Ξεχνάμε ότι κάνουν δουλειές που δεν κάνουν οι Έλληνες;

Πέρα από τη νέα ρύθμιση λοιπόν, που θα θεσμοθετηθεί η απασχόληση η εποχιακή των Αλβανών, θα μπουν σε μία τάξη όλα αυτά τα πράγματα.

Το σύμφωνο προσφέρει πλέον, αφού θα κυνηγούμε τη λαθρομετανάστευση, το να απαιτήσουμε εμείς από τους Αλβανούς να φυλάνε σωστά τα σύνορά τους, για να μην μπαίνουν οι λαθρομετανάστες.

Εγώ θεωρώ το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης το πιο αρμόδιο να μας πει για την εγκληματικότητα. Έχω ρωτήσει επανειλημμένως και τον Υπουργό και το Γενικό Γραμματέα και μου λένε, ότι η εγκληματικότητα των Αλβανών είναι ανάλογη με τον πληθυσμό των Αλβανών στην Ελλάδα.

Για το άρθρο 15, νομίζω ότι θα είναι αρκετές στους συναδέλφους και οι δηλώσεις του κ. Πάγκαλου στην επιτροπή και οι δηλώσεις του κ. Κρανιδιώτη, σήμερα. Είναι δυνατόν να μη θέτουν οι Αλβανοί το θέμα των τσάμηδων και να το θέτουμε εμείς; Νομίζω, ότι αυτό το θέμα έχει ξεπεραστεί μια για πάντα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, να είστε λίγο επιεικής και με εμένα, όπως και με τους συναδέλφους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Να συντομεύουμε όμως, κύριε Μιχελολγιάννη.

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κατσαρός έδωσε χρόνο και πιστεύω ότι το Προεδρείο είναι ενιαίο. Θα τελειώσω αμέσως, μη φοβάστε!

Για τον κ. Αγγουράκη τι να πω; Με βάση το άρθρο 8 μας είπε τόσα πράγματα. Αλλά εμείς ζούμε σε έναν κόσμο που έχει ένα σύμφωνο μεταξύ NATO και Ρωσίας. Και όλα τα κράτη του πρώην ανατολικού μπλοκ παρακαλούν να μπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Αλβανία και όλα αυτά τα κράτη, που κατεβαίνουν στις εκλογές τα κόμματά τους βάσει ενός προγράμματος και παίρνουν την εξουσία, θέλουν να μπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν είναι θέμα ότι εμείς τους καταστρέφουμε με το να τους βοηθήσουμε να μπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επειδή ακούστηκε ότι πρέπει να ξεκαθαριστούν αυτά.

Ο κ. Ιντζές έδωσε επιχειρήματα νομικά σωστά, αλλά έκανε αυθαίρετα συμπεράσματα και μίλησε και αυτός με εκφράσεις για μειοδοσίες και κανείς δεν τον διόρθωσε. Εν πάση περιπτώσει!

Ακούστηκε ότι πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τη θέση μας. Άραγε, ποιοι πρέπει να ξεκαθαρίσουν τη θέση τους; Εμείς πρέπει να ξεκαθαρίσουμε τη θέση μας, που έχουμε μια σαφή βαλκανική πολιτική, που έχει αναδείξει την Ελλάδα σε έναν παράγοντα ειρήνης και ασφάλειας και σταθερότητας στην περιοχή, με τις πρωτοβουλίες που παίρνει σε διμερείς σχέσεις, σε πολυμερείς σχέσεις, που έκανε μια διαβαλκανική συνδιάσκεψη χωρίς κηδεμόνες με την παρουσία όλων των βαλκανικών κρατών και που της αναγνωρίζεται αυτός ο ρόλος, ή πρέπει να ξεκαθαρίσουν τη θέση τους τα άλλα κόμματα, αν πλέον πιστεύουμε ή δεν πιστεύουμε ότι ο κίνδυνος είναι από την Τουρκία και ότι κάποτε πρέπει να κλειστούν κάποια μέτωπα και ότι πρέπει να ακολουθήσουμε μια πολιτική, που πρώτος edίδαξε και εφάρμοσε και ευεργέτησε τον ελληνικό λαό και το ελληνικό έθνος ο Ελευθέριος Βενιζέλος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κаланτζής έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Η ευαισθησία, η αγωνία και οι προβληματισμοί των εξ Ηπείρου συναδέλφων, πρέπει να μας δημιουργεί περισσότερη αγωνία, προβληματισμό, γιατί κάτι περισσότερο ξέρουν. Αυτοί εκεί ζουν. Και νομίζω, ότι αυτή η αγωνία και αυτοί τους οι προβληματισμοί έφεραν και τον κύριο Υπουργό στη θέση του να δώσει τις διαβεβαιώσεις τις οποίες έδωσε.

Να δεχθώ την τοποθέτηση του Κοινοβουλευτικού μας Εκπροσώπου, ο οποίος τονίζοντας –και συμφωνώ και εγώ– ότι πέρα και πάνω από τη θολότητα ή, αν θέλετε, την ομίχλη που πιθανόν να υπάρχει σε ορισμένα σημεία, οδηγεί ένα κόμμα εξουσίας, ένα κόμμα ευθύνης, όπως είναι η Νέα Δημοκρατία,

στη θέση του να ψηφίσει πέρα και πάνω από την ομίχλη που υπάρχει σε ορισμένα σημεία το Σύμφωνο Φιλίας της Ελλάδος και Αλβανίας. Και το κάνουμε αυτό, κύριε Υπουργέ, με αίσθημα ιδιαίτερης ευθύνης. Και θέλω να το πω, ότι αυτό το κάνουμε, ώστε αν τυχόν –και το λέω με κάθε αίσθημα ευθύνης– οι διαβεβαιώσεις τις οποίες μας δώσατε αποδειχθούν λόγια και όχι έργα, μεταφορικά, να είστε έτοιμοι ότι τότε θα σας στήσουμε στον τοίχο με όλη τη δύναμη που μπορούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε τον κ. Κаланτζή.

Ο κ. Αγγουράκης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Από την παρέμβαση του κυρίου Υπουργού αυτό που θα κρατήσω και θα το υπογραμμίσω είναι ότι η χώρα μας κατορθώνει να παίξει έναν πρωταγωνιστικό ρόλο –έφερε το παράδειγμα της Κρήτης στα Βαλκάνια– τη στιγμή που αναπτύσσει απόλυτα ισότιμες σχέσεις με όλους τους γείτονές της. Είναι ακριβώς αυτό που πιστεύουμε και γι' αυτό αγωνιζόμαστε. Πιστεύουμε, δηλαδή, ότι τα Βαλκάνια δεν μπορεί να έχουν σταθερότητα, δεν μπορούν να έχουν ασφάλεια και ειρήνη, παρά μόνο σε ένα πλαίσιο απόλυτα ισότιμων σχέσεων με όλους τους γείτονές μας.

Το πρόβλημα που υπάρχει με την κυβερνητική πολιτική είναι ότι υπάρχει μια απόσταση μεταξύ των διακηρύξεων και της πρακτικής. Και ο ίδιος ο Υπουργός ησύχασε διάφορες φωνές και σε αυτήν την Αίθουσα, όταν αναφερόμενος στις εμπορικές σχέσεις της χώρας μας με τους γείτονές μας μας είπε ότι οι εμπορικές σχέσεις, αυτές όλες, είναι προς όφελος της Ελλάδας.

Και, εν πάση περιπτώσει, το ζήτημα μπαίνει, το ζητούμενο παραμένει, οι εμπορικές σχέσεις να είναι προς όφελος όλων και όχι μόνο του ενός, της συγκεκριμένης συμμαχίας, της συγκεκριμένης παρέας, να πω έτσι. Απ' αυτήν την άποψη, φυσικά, η συμφωνία έχει τις ελλείψεις, που έχει, και σ' αυτές αναφερθήκαμε διεξοδικά και δεν θέλω να επανέλθω.

Φυσικά, μου έκανε εντύπωση το γεγονός ότι ο εισηγητής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ενοχλήθηκε από την αναφορά μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 8. Δεν καταλαβαίνω τον εκνευρισμό, δεν καταλαβαίνω γιατί δεν υπάρχει αυτή η ιστορική μνήμη, η μικρή, και δεν καταλαβαίνω πολύ περισσότερο το γεγονός ότι και στη συγκεκριμένη συμφωνία εισάγουμε άλλους θεσμούς, άλλους οργανισμούς, που δεν υπήρχε κανένας ειδικός λόγος να υπάρχουν. Και τα περί του ότι οι βαλκανικοί λαοί και οι λαοί των πρώην σοσιαλιστικών χωρών το θέλουν... Ωραία, εφόσον το θέλουν οι λαοί αυτοί, γιατί να υπάρχουν και οι συγκεκριμένες αναφορές στις Συμφωνίες; Και ακριβώς, επειδή τουλάχιστον δεν είναι διαπιστωμένη αυτή η θέληση και επειδή εξυπηρετούνται άλλες σκοπιμότητες, γι' αυτό υπάρχει και το συγκεκριμένο άρθρο, το οποίο δεν αναφέρεται μόνο στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά αναφέρεται και στο NATO και στη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση, όπως αναφέρθηκε και ο κύριος Υπουργός εξάλλου. Και εμείς φυσικά είμαστε αντίθετοι διότι είμαστε αντίθετοι με αυτούς τους οργανισμούς. Και είμαστε αντίθετοι, να υπάρχουν τέτοιες ρήτρες, τη στιγμή που οι λαοί δεν έχουν εκφραστεί για τα ζητήματα αυτά.

ΙΩΣΗΦ ΜΙΧΕΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Μας ζητάνε βοήθεια.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Σας ζητάνε κυβερνήσεις, κύριε συνάδελφε. Δεν είχατε εσείς τη δυνατότητα να ρωτήσετε το λαό.

Και δύο άλλα πράγματα: Φυσικά και δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε –επειδή ακούστηκε και αυτό– σε σχέσεις που να εδράζονται, να στηρίζονται σε αντιλήψεις διεισδυσης, είτε οικονομικής είτε οποιασδήποτε άλλης φύσης. Η έννοια της διεισδυσης δεν έχει καμία σχέση με την ανάγκη της ισοτιμίας. Και αν δεν επιμένουμε σ' αυτήν την ανάγκη, θα βρούμε πολλά προβλήματα στο μέλλον. Γιατί μπορεί οι γειτονικές μας χώρες αυτήν τη στιγμή να έχουν μεγάλα προβλήματα, αλλά θα τα ξεπεράσουν. Αν εμείς παραμένουμε σε μια τέτοια αντίληψη, θα υπάρχουν και "αντιδιεισδύσεις", άξονες και "αντιάξονες". Γι' αυτό, όσο είναι νωρίς, να φύγουμε από τέτοιες εκτιμήσεις.

Επίσης –και αυτό ακούστηκε– βλέπουμε τη γειτονική χώρα

ως μια αγορά. Δεν μπορεί στη βάση αυτή να οικοδομηθούν τέτοιες σχέσεις που έχουν ανάγκη οι βαλκανικοί λαοί.

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με μια αναφορά στο θέμα των Αλβανών εργατών στη χώρα μας. Αρκετά ειπώθηκαν, ασφαλώς και δεν είναι αντικείμενο της Συμφωνίας, όμως πρέπει να σας θυμίσω δύο πράγματα. Έμεινα με την εντύπωση ότι ήταν δυνατόν να υπάρχουν τόσοι πολλοί Αλβανοί στη χώρα μας, αν εμείς δεν τους θέλαμε; Λες και δεν υπάρχουν συγκεκριμένα οφέλη από την παρουσία των Αλβανών εργατών στη χώρα μας, λες και ξεχνάμε το τι γίνεται με το ΙΚΑ, με το ότι είναι ανασφάλιστοι, με το ότι χρησιμοποιούνται ως μοχλός συμπίεσης για τις αποδοχές των Ελλήνων εργαζομένων και ξαφνικά το όλο θέμα είναι μόνο ότι με την παρουσία τους εδώ στηρίζουμε την οικονομία της γειτονικής χώρας.

Με την ευκαιρία, να κάνω και μια σκέψη. Αν είναι έτσι, τότε η οικονομία των Σκοπίων θα έπρεπε να είχε καταρρεύσει. Από τα Σκόπια δεν έχουμε αυτόν τον αριθμό των μεταναστών. Γιατί δεν καταρρέουν τα Σκόπια;

Άρα, λοιπόν, θέλει μεγαλύτερη προσοχή στο θέμα αυτό και όσοι, εν πάση περιπτώσει, επικαλούνται τα ζητήματα ασφάλειας και τα προβλήματα που όντως υπάρχουν με μια μερίδα, πρέπει να αγωνιστούν για τη νομιμοποίηση αυτών των ανθρώπων -στο θέμα της νομιμοποίησης όμως δεν άκουσα και τίποτα- να τακτοποιηθούν, να έχουν τα δικαιώματά τους, να έχουν την ασφάλειά τους, να δείτε πότε θα εξαλειφθούν και τα προβλήματα αυτά που έχουμε.

Τελειώσα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ.Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι η Συμφωνία είναι ετεροβαρής και είναι ετεροβαρής για τους εξής λόγους.

Πρώτον, είπε ο κύριος Υπουργός απαντώντας στους ομιλητές, ότι αυτή η Συμφωνία είναι ένα πλαίσιο και είναι συνηθισμένο σε τέτοιου είδους συμφωνίες να μνημονεύονται η Χάρτα των Παρισίων, ο ΟΑΣΕ και ένα σωρό συμβάσεις -μεταγενέστερες όλες, μετά το 1960, το 1970- που αναφέρονται σε διμερείς διακρατικές σχέσεις. Και έτσι είναι πράγματι.

Θα ήθελα να ρωτήσω τον κύριο Υπουργό, αν ξέρει καμία τέτοια σύμβαση μεταξύ χωρών, όπου υπάρχουν εκκρεμότητες. Μπορεί να μου πει μία; Αν μου πει, θα παραιτηθώ από την ομιλία μου και όσα είπα στην πρωτολογία μου θα τα ανακαλέσω όλα. Πράγματι έτσι είναι, όπως το λέει ο κύριος Υπουργός. Αλλά όσα κράτη έχουν κάνει τέτοιου είδους συμφωνίες, δεν έχουν εκκρεμότητες μεταξύ τους και μάλιστα συνοριακές και άλλες.

Έκανε το ερώτημα -και θα απαντήσω εγώ στην πρόκληση του κυρίου Υφυπουργού- πού η Ελλάδα παραιτείται δικαιωμάτων; Είναι αληθές, κύριε Υφυπουργέ, ή όχι, ότι το Βορειοηπειρωτικό ζήτημα εκκρεμεί στην επιτροπή των Υπουργών Εξωτερικών της Διάσκεψης των Παρισίων του '46 για τη ρύθμισή του; Αν ναι, με την παρούσα σύμβαση τίθεται τέρμα; Εκτός αν μου πείτε ότι τέτοιο θέμα δεν υπάρχει. Τολμήστε να το πείτε μέσα στη Βουλή. Επανειλημμένως ο αείμνηστος Γεώργιος Παπανδρέου το έχει πει μέσα στη Βουλή, ότι υπάρχει θέμα βορειοηπειρωτικό, εκκρεμεί και περιμένει λύση.

Το δεύτερο. Μιλάει η σύμβαση για σύνορα. Ποια σύνορα; Είναι καθορισμένα τα σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας; Με ποια σύμβαση; Με ποιά διεθνή συνθήκη;

Το τρίτο. Η ελληνική μειονότητα στη Βόρειο Ήπειρο, που ανήκει στην Αλβανία, αποτελεί μέσο πίεσης στην Ελλάδα; Δηλαδή η μειονότητα της Αλβανίας είναι όμηρος και η Ελλάδα, όταν έχει έναν όμηρο υποχωρεί; Σε άλλες περιπτώσεις οι μειονότητες, κύριε Υφυπουργέ, είναι μέσο πίεσης. Και θα αναφέρω την Ουγγρική μειονότητα στη Ρουμανία, που όποτε θέλει ανοίγει παιγνίδι η Ουγγαρία σε βάρος της Ρουμανίας. Να μην πω για τη μειονότητα στη Θράκη, που μας κάνει ό,τι θέλει η Τουρκία. Δηλαδή, όταν εμείς έχουμε μειονότητα σε ξένο κράτος, είμαστε υποχρεωμένοι να υποχωρούμε. Όταν άλλοι έχουν μειονότητα στη χώρα μας, πάλι είμαστε υπο-

χρωμένοι να υποχωρούμε. Δηλαδή πώς παίζεται το παιγνίδι διεθνώς; Δεν υπάρχουν κανόνες;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ναι, αλλά όσοι μουσουλμάνοι πέρασαν στην Τουρκία, είναι όλοι ανιθαγενείς. Η Τουρκία δεν τους χορηγεί ιθαγένεια τουρκική. Εμείς όλους τους Βορειοηπειρώτες τους κάναμε Έλληνες πολίτες, τους δώσαμε ελληνική ιθαγένεια.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Αυτό, κύριε Πρόεδρε, είναι άλλο θέμα, μην το θίγετε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Είναι λάθος η εξίσωση που κάνετε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΣ: Είναι λάθος ο παραλληλισμός που κάνετε.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Μη το θίγετε, κύριε Πρόεδρε, γιατί πολύ γρήγορα θα έλθουμε να καταργήσουμε το άρθρο 19 του Κώδικα Ιθαγενείας και θα τα πούμε τότε ξανά.

Είπε ο κύριος Υφυπουργός, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν καταργήθηκαν οι μειονοτικές ζώνες, στην πράξη όμως ναι. Αν συμπεριλαμβανέτο στο κείμενο, τι θα έβλαπτε;

Το τέταρτο. Το να απαιτεί η Αλβανία και να δέχεται η Ελλάδα τη ρύθμιση των οικονομικών προσφύγων, μεταναστών, είναι ένα πρόβλημα που θέτει τα εξής ερωτήματα. Το πρώτο είναι: Έχουμε ανάγκη μεταναστών; Αν έχουμε, το 10% των Ελλήνων ανέργων δεν επαρκεί; Το δεύτερο: Επειδή εγώ είμαι υπέρ των εργατών, θέλουν οι κύριοι συνάδελφοι, που είναι υπέρ των μεταναστών στην Ελλάδα, να αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης; Ας διαλέξουν. Αν θέλουν αντικείμενα εκμετάλλευσης εργατικά, να είναι υπέρ της λαθραίας μετανάστευσης. Πράγματι, το κεφάλαιο εξυπηρετούν. Αλλά δεν βλέπω πως τα εργατικά κόμματα είναι υπέρ των λαθραίων μεταναστών, για να αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης. Αν όχι, έπρεπε να απαιτήσουν διμερείς σχέσεις και όσους έχουμε ανάγκη εργασίας να δεχόμαστε. Όχι επειδή είναι εδώ και υπάρχει πρόβλημα αναγκαζόμαστε να τους μονιμοποιήσουμε, για να εργάζονται, καίτοι πλεονάζουν.

Το τελευταίο και κλείνω. Και στην Ιταλία υπήρχαν εργάτες Αλβανοί και γύρισαν πίσω και τους φέρθηκαν απάνθρωπα οι Ιταλοί. Τους έπνιξαν στη θάλασσα αλλά καμία κατακραυγή δεν ακούσθηκε.

Γιατί όταν η Ελλάδα απελαύνει νομίμως παρανόμους Αλβανούς μετανάστες ξεσηκώνονται ξένοι και Έλληνες;

Περιμένω απάντηση από τον κύριο Υπουργό στα συγκεκριμένα αυτά ερωτήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Χαϊτίδης έχει το λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Με τη σειρά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Πρώτα ζήτησε το λόγο ο κ. Χαϊτίδης, έτσι είναι. Στις δευτερολογίες δεν πάμε με σειρά. Θα πάρετε και εσείς το λόγο μετά, κύριε Φούσα.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, λυπούμαι γιατί σας φέραμε σε τόσο δύσκολη θέση, ώστε να επαναλάβετε τις γνωστές ανακρίβειες οι οποίες εκτοξεύονται εναντίον της Νέας Δημοκρατίας, ότι δήθεν η Νέα Δημοκρατία στην περίοδο 1990-1993 έφερε από την Αλβανία τους όποιους λαθρομετανάστες υπάρχουν σήμερα εδώ.

Σας αντικρούω με αριθμούς τους οποίους έδωσε η ίδια η δική σας Κυβέρνηση. Μέχρι το 1993 υπήρχε ένας αριθμός πενήντα έως εκατό χιλιάδες λαθρομετανάστες από την Αλβανία στην Ελλάδα. Ο αριθμός αυτός σήμερα, σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως, είναι πάνω από τετρακόσιες χιλιάδες, ενώ έχουν σημειωθεί τουλάχιστον πεντακόσιες χιλιάδες επαναπροωθήσεις, που σημαίνει ότι επί των ημερών σας, μετά το 1993 μέχρι σήμερα, υπάρχει μια συνεχής ανεξέλεγκτη ροή, επειδή είναι αφύλακτα τα σύνορα ή επειδή, όπως με κατάπληξη άκουσα, μας συμφέρει να έρχονται οι Αλβανοί εδώ για να κάνουν τις δουλειές που δήθεν δεν κάνουν Έλληνες.

Και αυτά λέγονται μέσα στην Αίθουσα της Ελληνικής Βουλής, για να τα χρησιμοποιήσουν οι Αλβανοί εις βάρος μας σε διεθνείς οργανισμούς, ισχυριζόμενοι ότι είμαστε χώρα εκμετάλλευσης. Ότι έρχονται δήθεν λαθρομετανάστες για να κάνουν εργασίες τις οποίες δεν κάνουν οι Έλληνες, οι οποίοι

εν τοις πράγμασι, όπως είπατε, αλλά και τυπικά, βεβαίως, και ουσιαστικά να λυθεί αυτό το μέγα θέμα, το βασικό αίτημα του βορειοηπειρωτικού Ελληνισμού και όσων ενδιαφέρονται και ασχολούνται με το θέμα, αλλά και όλου του ελληνικού λαού. Πιστεύω πως κάποτε θα γίνει, αλλά εσείς δεν το επιδιώξατε κατά την υπογραφή του Συμφώνου.

Μία δεύτερη παρατήρηση, την οποία θεωρώ πράγματι ως εθνική γκάφα, στα πλαίσια όμως των αρμοδιοτήτων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αλλά και στα πλαίσια των δικών σας ευθυνών που δεν την εξαφανίσατε έγκαιρα.

Πράγματι, εδώ το θέμα είναι πολύ σοβαρό, γιατί όσοι ξέρουμε καλά ελληνικά και διαβάζουμε, βλέπουμε ότι πράγματι η έκθεση αυτή ομιλεί για δύο μειονότητες.

Αλλά θέλω να πιστεύω πως κι εσείς συμφωνείτε και θα ήθελα μια κατηγορηματική δήλωσή σας. Δεν το κάνατε όμως, προφανώς σας διέφυγε ή δεν προλάβετε. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι δεν μπορούμε να ομιλούμε, δεν το επιτρέπει η ιστορία, ότι υπάρχει αλβανική μειονότητα στην πατρίδα μας, διότι δεν υπήρξε ποτέ και δεν υπάρχει και σήμερα.

Αν πράγματι είναι όπως εγράφη –και δυστυχώς είναι και κείμενο της εισηγητικής σας έκθεσης και του Υπουργείου Εξωτερικών κατ' επέκταση– είναι ένα "χαρτί", το οποίο ίσως θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν σε άλλους Διεθνείς Φορείς οι ιθύνοντες Αλβανοί και δεν εννοώ ο αλβανικός λαός.

Επομένως, θέλω να παρατηρήσω και να επαναλάβω ότι αυτό αποτελεί μια εθνική γκάφα, γελοία όμως εθνική γκάφα, και θέλω να πιστεύω πως δεν εκφράζει ασφαλώς και το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών αλλά δημιουργήθηκε από επιπολαιότητα ζήτημα.

Τρίτη παρατήρηση. Θέλω επίσης να σας πω ότι δεν μας απαντήσατε –θέλω μια συγκεκριμένη απάντηση σ' αυτό– αν είναι τυχαίο ή σκόπιμο που δεν αναφέρεται καθόλου το Πρωτόκολλο της Κέρκυρας του 1914 σ' αυτό το Σύμφωνο, γιατί δεν αναφέρεται η συμφωνία της Καπεστίτσας σ' αυτήν τη συμφωνία, γιατί δεν αναφέρεται η δήλωση της Αλβανίας στην Κοινωνία Των Εθνών, προκειμένου να γίνει μέλος της, όταν δηλαδή δήλωσε ότι θα σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα των Βορειοηπειρωτών και κυρίως τα θέματα παιδείας, και έτσι έγινε δεκτή εν σχέσει με τους Βορειοηπειρώτες, εν σχέσει με την εκεί Ελληνική Εθνική Μειονότητα.

Κύριε Υπουργέ, το άρθρο 15 του Συμφώνου θέλετε να το υποβαθμίσετε λίγο. Δώστε μου μία εξήγηση. Σας μιλάω ως νομικός πλέον για το θέμα αυτό. Εάν πράγματι δεν αφορά την Ελλάδα και δεν θέλω να πιστεύω πως δεχθήκατε ότι την αφορά –από την πλευρά μας ασφαλώς δεν αφορά την Ελλάδα, δεν μπορούσε εκ των πραγμάτων να την αφορά εξάλλου– από πλευράς Αλβανίας τι αφορούσε, για ποιο λόγο συμπεριελήφθη;

Δώστε με εξήγηση –δεν ξέρω αν ήσασταν παρών– ποιος αξίωσε να μπει αυτός ο όρος; Εμείς το ζητήσαμε; Γιατί να το ζητήσουμε εμείς; Δεν είχαμε κανένα λόγο. Οι Αλβανοί το ζήτησαν; Γιατί άραγε το ζήτησαν οι Αλβανοί; Είναι όμως προφανές για τους Αλβανοτσάμηδες. Ή μήπως δεν ξέρετε και πρέπει να σας το υπενθυμίσω, ότι πάντοτε οι Αλβανοί ζητούν επανεγκατάσταση των Αλβανοτσάμηδων στον ελληνικό χώρο; Και ορθώς η Ελλάδα από το 1990 μέχρι σήμερα αλλά και παλαιότερα το αρνείται αυτό και ορθώς κι εσείς είπατε πως το θέμα θεωρείται λήξαν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Επιμένω και σας παρακαλώ πολύ εξηγήστε μου: ποιος είναι αυτός ο οποίος το ζήτησε και γιατί ανεγράφη αυτός ο όρος. Και όσο δεν απαντάτε είσθε εκτεθειμένοι ως Κυβέρνηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Φούσα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε.

Τέλος, εξηγούμαι και πάλι ότι είμαι υπέρ της φιλίας Ελλάδος και Αλβανίας, υπέρ της φιλίας του ελληνικού λαού και του αλβανικού λαού. Εκτιμώ, όμως, πως αυτό το σύμφωνο στην πορεία θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα.

Εύχομαι να διαψευστώ. Ανησυχώ και είμαι υποχρεωμένος

να το υπογραμμίσω. Από την άποψη αυτή, δυστυχώς, πρέπει να εμμένω στην αρχική μου θέση ότι δεν μπορώ να υπερψηφίσω την κύρωση του Συμφώνου αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο για τρία λεπτά.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, πρώτα θα ήθελα να χαιρετίσω την παρέμβαση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου κ. Σιούφα, με την οποία δηλώνει ότι θα υποστηρίξει το Σύμφωνο Φιλίας και να επαινέσω ακριβώς το συναίσθημα ευθύνης γύρω από τις συζητήσεις που πρέπει να γίνονται στα θέματα εξωτερικής πολιτικής.

Συμφωνούμε απόλυτα στο θέμα αυτό και παρά τη ζωηρότητα, που ενδεχομένως εκδηλώθηκε στη σημερινή συζήτηση, πιστεύω ότι τελικά υπήρξε πράγματι αίσθημα ευθύνης και ευρύτερη συναίνεση, ότι τα θέματα εξωτερικής πολιτικής χρειάζονται ψυχραιμία, προσοχή και σοβαρότητα.

Σπεύδω αμέσως να δηλώσω ότι πράγματι πρόκειται για κάποιο λάθος, το οποίο θα διορθωθεί, όσον αφορά το θέμα της έκθεσης του Γενικού Λογιστηρίου –παρέλειψα να το πω προηγουμένως– τονίζοντας όμως ότι δεν υπάρχει πουθενά, ούτε μέσα στο κείμενο ούτε βεβαίως οπουδήποτε αλλού, οποιαδήποτε αναφορά για ύπαρξη αλβανικής μειονότητας στην Ελλάδα. Άρα, εκ των πραγμάτων είναι λάθος και θα διορθωθεί.

Για τα ναρκωτικά, δεν έχουμε εμείς πληροφορίες –παρ' όλο που επιδιώξαμε να αποκτήσουμε– για την ύπαρξη δήθεν εργοστασίου ναρκωτικών στο αεροδρόμιο των Τιράνων. Παρακολουθούμε τα θέματα, είμαστε σε συνεργασία με το αντίστοιχο Υπουργείο στην Αλβανία και γενικότερα γίνεται αυτήν τη στιγμή μια γιγαντιαία προσπάθεια συνεργασίας για την πάταξη του εγκλήματος.

Βεβαίως εδώ θα ήθελα να υπογραμμίσω κάποιες υπερβολές, που τις συναντούμε στην Ελλάδα και οι οποίες υποδηλώνουν καμιά φορά μια προκατάληψη για τους Αλβανούς. Θέλω να το στιγματίσω αυτό. Δεν οφείλονται στους Αλβανούς όλα τα εγκλήματα τα οποία γίνονται στην Ελλάδα και θα πρέπει ίσως να είμαστε πιο προσεκτικοί, γιατί υπάρχει ένα στοιχείο πολύ θετικό στην ελληνική κοινωνία. Δεν είμαστε κοινωνία ρατσιστική, σε σχέση μάλιστα με άλλες ευρωπαϊκές κοινωνίες, όπου τα φαινόμενα του ρατσισμού έχουν πάρει οργανωμένες μορφές. Εμείς έχουμε διατηρήσει αυτήν την αξιοπρέπεια και νομίζω πως θα πρέπει να επιμείνουμε σ' αυτό το σημείο.

Για τους μετανάστες: Για τους μετανάστες υπάρχει ένα ανθρωπιστικό στοιχείο, το οποίο μερικές φορές το παραβλέπουμε. Υπάρχει μια αλλαγή η οποία οφείλεται στο ότι άλλαξε το διεθνές καθεστώς. Δεν υπάρχει ο κόσμος των δύο πόλων, δεν υπάρχει ο ψυχρός πόλεμος. Τα σύνορα άνοιξαν. Όση αυστηρότητα και αν υπάρχει, η επικοινωνία είναι πολύ πιο ελεύθερη απ' ό,τι στο παρελθόν. Υπάρχει και ένα ανθρωπιστικό στοιχείο, διότι όταν γίνονται συγκρούσεις, όταν είσαι κοντά σε έναν εμφύλιο πόλεμο στα σύνορά σου, ασφαλώς διδεις με μεγαλύτερη ευκολία θεωρήσεις αδειών εισόδου, ιδίως σε ομογενείς, σε Έλληνες της Αλβανίας, να έρθουν στη χώρα και για καθαρά ανθρωπιστικούς λόγους.

Έτσι το φαινόμενο του μεγάλου αριθμού μεταναστών οφείλεται και σ' αυτό το στοιχείο. Δεν μπορούμε να το αγνοήσουμε.

Γίνονται τώρα προσπάθειες και τις γνωρίζετε. Από την αρχή του χρόνου μπαίνουν σε εφαρμογή οι ρυθμίσεις γύρω από το θέμα της νομιμοποίησης της λαθραίας μετανάστευσης.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Είναι αντικείμενο διεθνούς συμβάσεως, κύριε Υπουργέ;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Εδώ το έχουμε κάνει με τα προεδρικά διατάγματα τα οποία έχουμε προωθήσει.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Γιατί συμπεριλαμβάνονται στη σύμβαση αυτή;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Διότι υπάρχουν ρυθμίσεις που αφορούν τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας, οι οποίες πιστεύω ότι είναι σε όφελος των εργαζομένων να τις περιλάβουμε μέσα σ' αυτήν τη διεθνή

σύμβαση. Και νομίζω ότι σωστά το έχουμε κάνει.

Έχει λάθος ο κ. Χαϊτίδης όταν λέει ότι δεν έχω συναντήσει την ηγεσία της ΟΜΟΝΟΙΑΣ. Το έχω κάνει πάρα πολλές φορές.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ: Δεν το λέω εγώ, οι ίδιοι το λένε.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ψεύδονται τότε.

Πραγματικά, τους έχω δει πάρα-πάρα πολλές φορές. Ασφαλώς πάντοτε το γραφείο μου είναι ανοικτό, όχι μόνο στην ηγεσία της ΟΜΟΝΟΙΑΣ, αλλά σε όλους του φίλους Βορειοηπειρώτες, αλλά και σε όλους τους Αλβανούς πολιτικούς άνδρες και είχα την ευκαιρία να συναντήσω πολλούς απ' αυτούς.

Για τον Ελληνισμό της Αλβανίας έχουμε ξεκινήσει μια προσπάθεια, μια πολιτική να κρατήσουν -ακόμη και αυτοί που έχουν έρθει εδώ και έχουν πιάσει δουλειά- τις ρίζες τους. Να μπορούν να πηγαίνουν στην Αλβανία, όπως πηγαίνει ο Αθηναίος στο χωριό του με την πρώτη ευκαιρία. Τουλάχιστον να κρατήσουν αυτήν τη σχέση, μέχρις ότου φτιάξουν κάπως τα πράγματα στην Αλβανία. Με την πολιτική επενδύσεων που έχουμε ξεκινήσει, θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και οι άνθρωποι αυτοί, εφ' όσον θα έχουν κρατήσει τον πυρήνα αυτόν, τη ρίζα τους εκεί, ασφαλώς θα επιστρέψουν. Αυτή είναι η πολιτική μας και είναι πολιτική την οποία προωθούμε σε συνεργασία και με την Αλβανία, διότι και οι Αλβανοί βλέπουν ότι η μειονότητα της Ελλάδας, οι Έλληνες της Αλβανίας θα μπει να αποτελέσουν την καλύτερη γέφυρα συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Αλβανίας και αυτός είναι ο στόχος μας.

Τελειώνω λέγοντας κάτι για το θέμα των ζωνών. Δεν υπάρχει πουθενά αναφορά μέσα στη συνθήκη για ζώνες. Γι' αυτό δεν υπήρξε και λόγος να μπει ειδική αναφορά ότι καταργούνται οι ζώνες. Δεν αναφέρεται πουθενά.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Επεκτείνονται.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Κοιτάξτε, όταν πέρσι υπεγράφη αυτή η συμφωνία, πράγματι το καθεστώς Μπερίσα δεν ήθελε να επεκταθούν αυτές οι ζώνες. Ήθελε να περιοριστούν.

Γι' αυτό και εμείς δεν αναφέραμε πουθενά μέσα στη συμφωνία τις ζώνες. Σήμερα άλλαξε η κυβέρνηση. Η νέα αλβανική κυβέρνηση είναι πολύ πιο ελαστική στην ερμηνεία του θέματος των ζωνών και μας έχει δηλώσει, και το επαναλαμβάνω, ότι όπου υπάρχει ανάγκη σχολείου, όπου θέλουμε μπορούμε να ιδρύσουμε σχολεία. Και αυτό θα επιχειρήσουμε να το κατοχυρώσουμε και τυπικά.

Η συνθήκη αυτή, που έχετε σήμερα μπροστά σας, δεν μας δημιουργεί οποιαδήποτε δέσμευση για να προχωρήσουμε στην κατεύθυνση αυτής της πολιτικής που μόλις σας περιέγραψα. Και να είστε σίγουροι ότι αυτός είναι ο στόχος μας.

Τελειώνω λέγοντας ότι αυτή η συνθήκη δημιουργεί ένα πολύ θετικό πλαίσιο για τη συνεργασία των δύο χωρών, για την προστασία του Ελληνισμού της Αλβανίας και για την ειρήνη και σταθερότητα και τη συνεργασία ευρύτερα στη Βαλκανική χερσόνησο.

Γι' αυτόν το λόγο σας προσκαλώ να την υπερψηφίσετε. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του σχεδίου νόμου "Κύρωση Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφάλειας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας".

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς το σχέδιο νόμου "Κύρωση Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφάλειας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας", έγινε δεκτό κατ'αρχήν, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο πρώτο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς το άρθρο πρώτο έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο δεύτερο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς το άρθρο δεύτερο έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το σχέδιο νόμου και στο σύνολο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το σχέδιο νόμου έγινε δεκτό και στο σύνολο, κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: "Κύρωση Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφάλειας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας", έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

Κύρωση Συμφώνου Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφάλειας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος το Σύμφωνο Φιλίας, Συνεργασίας, Καλής Γειτονίας και Ασφάλειας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας, που υπογράφηκε στα Τίρανα στις 21 Μαρτίου 1996, του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην ελληνική γλώσσα έχει ως εξής:

Σ Υ Μ Φ Ω Ν Ο
ΦΙΛΙΑΣ, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΑΛΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Η Ελληνική Δημοκρατία και
η Δημοκρατία της Αλβανίας,

1. ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ υπόψη τις παραδόσεις της φιλίας, της συνεργασίας και τη βοήθεια που ιστορικά οι λαοί τους προσέφεραν ο ένας στον άλλο, καθώς και τη σύγκλιση των ουσιαστικών συμφερόντων τους προς την ευρωπαϊκή ενσωμάτωση,

2. ΕΧΟΝΤΑΣ ΠΕΙΣΘΘΕΙ ότι είναι απαραίτητο να βασίζονται τις σχέσεις τους στις γενικώς αποδεκτές ανθρωπιστικές αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της πολυφωνίας, της αλληλεγγύης και του σεβασμού των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων,

3. ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΕΣ να τοποθετήσουν σε ισχυρή βάση τις σχέσεις φιλίας, συνεργασίας και καλής γειτονίας μεταξύ τους,

4. ΕΠΑΝΑΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ την προσήλωσή τους στους σκοπούς και στις αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι, της Χάρτας των Παρισίων για μια νέα Ευρώπη και των λοιπών κειμένων του Ο.Α.Σ.Ε., καθώς και των γενικώς παραδεκτών κανόνων του Διεθνούς Δικαίου,

5. ΣΥΝΑΙΣΘΑΝΟΜΕΝΕΣ την ευθύνη τους ώστε να καταστούν τα Βαλκάνια περιοχή διαρκούς ειρήνης και σταθερότητας, μέσα στο ευρωπαϊκό σύστημα ασφαλείας και συνεργασίας,

6. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι τα θεμελιώδη ανθρώπινα και μειονοτικά δικαιώματα και οι ελευθερίες έχουν καίρια σημασία ως τμήμα της πανευρωπαϊκής κληρονομιάς και ότι η αναγνώριση, προώθηση και προαγωγή τους αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την οικοδόμηση φιλικών σχέσεων μεταξύ των λαών,

7. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η ελληνική μειονότητα στην Αλβανία συνέβαλε και εξακολουθεί να συμβάλλει σημαντικά στη ζωή της κοινωνίας της Αλβανίας και αποτελεί παράγοντα για την ανάπτυξη της φιλίας μεταξύ των δύο χωρών,

8. ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη συμμετοχή και τη συμβολή των Αλβανών εργαζομένων στην Ελλάδα, στην οικονομική και κοινωνική ζωή της,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1

Η Ελληνική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Αλβανίας αναπτύσσουν τις σχέσεις τους στη βάση της εμπιστοσύνης, της συνεργασίας και του αμοιβαίου σεβασμού. Διακηρύσσουν την προσηλωσή τους στην αρχή του απαραβίαστου των υπαρχόντων, διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων, σύμφωνα με την Τελική Πράξη του Ελσίνκι και τη Χάρτα των Παρισίων, επίσης δε ότι η μεθόριος μεταξύ των δύο χωρών θα είναι μεθόριος ειρήνης και φιλίας. Διαδηλώνουν το σεβασμό τους προς τις αρχές της κυριαρχίας, της εδαφικής ακεραιότητας, της ισότητας των δικαιωμάτων, της αλληλεγγύης και αξιοπρέπειας και του σεβασμού των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρωπίνων και μειονοτικών δικαιωμάτων.

Άρθρο 2

Τα δύο Μέρη ενεργούν από κοινού ώστε, στο μέτρο των δυνάμεών τους, να συμβάλλουν στη δημιουργία μιας Ευρώπης που να αποτελεί χώρο ειρηνικής συνύπαρξης και συνεργασίας μεταξύ των λαών της. Για το σκοπό αυτόν εργάζονται για την αποτελεσματική λειτουργία των μηχανισμών ασφάλειας και συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο και στη Βαλκανική Χερσόνησο ιδιαίτερα. Είναι σταθερά αποφασισμένα να υποστηρίξουν, στα πλαίσια των διαδικασιών που έχουν καθιερωθεί από τον Ο.Α.Σ.Ε., τις πολιτικές εξελίξεις που έχουν ως σκοπό την εδραίωση του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας, τη διασφάλιση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, την ανάπτυξη των σχέσεων φιλίας μεταξύ των λαών, την οικονομική, τεχνική και επιστημονική, πολιτιστική και οικολογική συνεργασία μεταξύ των ευρωπαϊκών κρατών.

Άρθρο 3

Τα δύο Συμβαλλόμενα Μέρη επαναβεβαιώνουν την κοινή αντίθεσή τους στη χρήση βίας και απειλή χρήσης βίας στις διεθνείς σχέσεις, καθώς επίσης και την προσηλωσή τους στην αρχή της επίλυσης των διεθνών προβλημάτων με ειρηνικά μέσα.

Οι ενέργειές τους κατευθύνονται προς τη χρησιμοποίηση των ειρηνικών μέσων που προβλέπει το διεθνές δίκαιο, ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών και τα συναφή κείμενα του Ο.Α.Σ.Ε., καθώς και των σχετικών μηχανισμών επίλυσης τυχόν διαφορών.

Στο ευρωπαϊκό πλαίσιο είναι ακλόνητα αποφασισμένα να συνεχίσουν να συμβάλλουν στην αποτελεσματική λειτουργία των γενικά αποδεκτών οργάνων και μεθόδων για την ειρηνική επίλυση των διαφορών και την πρόληψη των συγκρούσεων.

Άρθρο 4

Εάν το ένα από τα Μέρη θεωρεί ότι μία κατάσταση πραγμάτων που έχει ανακύψει είναι δυνατόν να βλάψει τα σχετικά με την ασφάλεια ουσιαστικά συμφέροντά του, δύναται να απευθυνθεί στο άλλο Μέρος, για να προβούν αμελλητί σε διαβουλεύσεις επ' αυτού του προβλήματος.

Άρθρο 5

Τα δύο Μέρη ενθαρρύνουν τις ανταλλαγές στον στρατιωτικό τομέα, καθώς και τις επαφές και περιοδικές διαβουλεύσεις μεταξύ των στρατιωτικών φορέων, στα επίπεδα που θα συμφωνηθούν.

Άρθρο 6

Τα δύο Μέρη δεσμεύονται να διευρύνουν και να εμβαθύνουν τη συνεργασία τους στον οικονομικό, βιομηχανικό, τραπεζικό, τουριστικό, τεχνολογικό, επιστημονικό, οικολογικό τομέα, καθώς και σε εκείνους της υδροοικονομίας, ενέργειας, μεταφορών και επικοινωνιών.

Άρθρο 7

Τα δύο Μέρη θα δραστηριοποιηθούν για την εφαρμογή των συμφωνιών τις οποίες έχουν συνάψει στους τομείς που απαριθμούνται στο άρθρο 6 της παρούσας Συμφωνίας, καθώς και όλων των λοιπών εν ισχύ οικονομικών συμφωνιών.

Θα ενθαρρύνουν τη σύγκλιση μικτών διακυβερνητικών επιτροπών για οικονομική, τεχνολογική και επιστημονική συνεργασία μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Αλβανίας, καθώς και της Μικτής Επιτροπής των Υπουργείων Εξωτερικών των δύο χωρών για την εξέταση και επίλυση των υπαρχόντων προβλημάτων και εκείνων που μπορεί να προκύψουν. Τα οικεία όργανα εργασίας θα υποστηρίξουν την εμβάθυνση μιας τέτοιας συνεργασίας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Εάν παραστεί ανάγκη είναι δυνατόν να δημιουργηθούν και άλλα μόνιμα ή επί τούτω όργανα, κατόπιν αμοιβαίας συμφωνίας των Μερών.

Στο πλαίσιο αυτό τα δύο Μέρη ενθαρρύνουν τις επενδύσεις κεφαλαίων και τη δημιουργία μικτών επιχειρήσεων. Κάθε Μέρος θα μεριμνήσει για τη δημιουργία στην επικράτειά του των απαραίτητων προϋποθέσεων για διευκόλυνση των επενδυτικών δραστηριοτήτων του άλλου.

Άρθρο 8

Τα δύο Μέρη υποστηρίζουν την εμβάθυνση των σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Αλβανίας. Η Ελληνική Δημοκρατία θα υποστηρίξει την ενσωμάτωση της Αλβανίας σε όλες τις πολιτικές, οικονομικές και στρατιωτικές δομές της Ευρώπης.

Άρθρο 9

Τα δύο Μέρη ευνοούν τη συνεργασία στους τομείς της επιστήμης και της υψηλής τεχνολογίας επί τη βάση των προγραμμάτων που έχουν ήδη καταστρώσει και συμπληρωματικών προγραμμάτων που πρέπει να καθορίσουν νέες προτεραιότητες στον τομέα των επιστημονικών ερευνών και του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού.

Τα δύο Μέρη συμφωνούν να αναπτύξουν τις προσπάθειές τους για να υποβοηθήσουν τους αρμόδιους οργανισμούς των χωρών τους να διασυνδεθούν κατά τρόπο πιο δραστήριο στα πολυμερή προγράμματα επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας και στη δημιουργία επιστημονικών και τεχνολογικών κέντρων.

Άρθρο 10

Αναγνωρίζοντας την παγκόσμια σημασία των προβλημάτων προστασίας του περιβάλλοντος, τα δύο Μέρη συμφωνούν να συνεργασθούν στον τομέα αυτόν. Αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στην αποτροπή της πάσης φύσεως ρυπάνσεως της Μεσογείου και των ποταμών που διαρρέουν τις δύο χώρες.

Τα δύο Μέρη εκφράζουν την πρόθεση να προωθήσουν τη συνεργασία στον τομέα αυτόν, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο ενός μακρόπνοου προγράμματος το οποίο θα καθορισθεί μέσω μιας κατάλληλης διμερούς συμβάσεως.

Βασίζόμενα στην υπάρχουσα εμπειρία στον τομέα αυτόν, τα δύο Μέρη θα αναπτύσσουν τη συνεργασία τους στην πρόγνωση και την πρόληψη φυσικών καταστροφών, με σκοπό να εξουδετερώσουν τις συνέπειές τους.

Άρθρο 11

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, εμπνεόμενα από την ήδη υπάρχουσα μορφωτική συνεργασία και πολιτιστική επικοινωνία μεταξύ των λαών των δύο χωρών, ευνοούν την ανάπτυξη ανταλλαγών μεταξύ οργανώσεων και προσώπων των δύο χωρών στους τομείς του πολιτισμού και της ενημέρωσης.

Τα δύο Μέρη ενθαρρύνουν τις επαφές μεταξύ Ακαδημιών, Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, ερευνητικών κέντρων και κέντρων παροχής πληροφοριών και προωθούν τις πρωτοβουλίες συνεργασίας και ανταλλαγών στους τομείς των οπτικο-κουστικών μέσων, του κινηματογράφου, του θεάτρου, της λογοτεχνίας, της μουσικής, των καλών τεχνών, της νεολαίας και του αθλητισμού.

Άρθρο 12

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα προσπαθήσουν, στη βάση των μεταξύ τους Συμβάσεων και Συμφωνιών, να εντείνουν και να επεκτείνουν τις πολιτιστικές τους ανταλλαγές σε όλα τα πεδία και σε όλα τα επίπεδα, περιλαμβανομένης και της ιδρύσεως πολιτιστικών κέντρων και της διδασκαλίας των γλωσσών τους, ώστε να συνεισφέρουν στην αμοιβαία γνωριμία των εθνικών πολιτισμών και στον εμπλουτισμό της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης.

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα συνεργάζονται στη διατήρηση και καλλιέργεια της πολιτιστικής τους κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένων και των μνημείων.

Άρθρο 13

Τα δύο Μέρη, αναγνωρίζοντας τη σημασία της προστασίας και του σεβασμού των Ανθρώπινων και Μειονοτικών Δικαιωμάτων, συμφωνούν να εφαρμόζουν τις διατάξεις των κειμένων του Ο.Α.Σ.Ε. που αναφέρονται στην Ανθρώπινη Διάσταση, ιδίως δε στα κείμενα των συναντήσεων της Κοπεγχάγης (1990), της Γενεύης (1991) και της Μόσχας (1991).

Άρθρο 14

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα εξασφαλίσει στους πολίτες του άλλου, που διαμένουν και εργάζονται νομίμως στο έδαφός του, τα εργασιακά τους δικαιώματα, σύμφωνα με την εσωτερική του νομοθεσία και τις διεθνείς υποχρεώσεις του.

Άρθρο 15

Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα αντιμετωπίσει τη δυνατότητα για την άρση, εντός του νομικού του πλαισίου, των εμποδίων που δυσχεραίνουν την απόλαυση των περιουσιών που έχουν οι υπήκοοι του ενός Μέρους στην επικράτεια του άλλου.

Άρθρο 16

Τα δύο Μέρη αναλαμβάνουν αμοιβαίως την υποχρέωση να συνεργασθούν για την αποτελεσματική φύλαξη των συνόρων τους.

Τα Μέρη θα συνεργασθούν στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της λαθρομετανάστευσης, της παράνομης διακινήσεως ναρκωτικών και όπλων, του λαθρεμπορίου, της διεθνούς τρομοκρατίας και της παράνομης εξαγωγής έργων τέχνης, αρχαιολογικών ευρημάτων και αντικειμένων λατρείας.

Άρθρο 17

Για την εξασφάλιση της εφαρμογής της παρούσας Συμφωνίας και για το συντονισμό των μέτρων προς περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών σχέσεων, καθώς και για την ανταλλαγή απόψεων σε όλα τα θέματα της διεθνούς ζωής τα οποία τις ενδιαφέρουν, οι δύο χώρες θα διεξάγουν τακτικές και, σε περίπτωση ανάγκης, έκτακτες διαβουλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων και των διαβουλεύσεων κατά τα διαλαμβανόμενα στο

Πρωτόκολλο Διαβουλεύσεων Υπουργείων Εξωτερικών, που υπεγράφη μεταξύ των δύο χωρών.

Τα δύο Μέρη θα ενθαρρύνουν τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων μεταξύ των μελών των Κυβερνήσεών τους, καθώς και ανωτάτων κρατικών λειτουργιών.

Αποδίδουν επίσης μεγάλη σημασία στις επαφές μεταξύ των Κοινοβουλίων και διακοινοβουλευτικών ομάδων.

Άρθρο 18

Τα δύο Μέρη ευνοούν την πολύπλευρη ανάπτυξη της συνεργασίας και των ανταλλαγών μεταξύ ιδρυμάτων, εργατικών συνδικάτων, συλλόγων και προσώπων των δύο χωρών.

Άρθρο 19

Η παρούσα Συμφωνία δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή απορρέουν από τις εν ισχύ συμφωνίες και συμβάσεις που έχουν συνάψει η Ελληνική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Αλβανίας με άλλα κράτη ή από τη συμμετοχή τους σε διεθνείς οργανισμούς.

Η Ελληνική Δημοκρατία και η Δημοκρατία της Αλβανίας δηλώνουν ότι η Συμφωνία αυτή δεν στρέφεται εναντίον τρίτου μέρους.

Άρθρο 20

Η παρούσα Συμφωνία συνάπτεται για περίοδο είκοσι ετών και θα υποβληθεί σε κύρωση σύμφωνα προς τις συνταγματικές διαδικασίες εκάστου των Μερών, θα τεθεί δε σε ισχύ την ημέρα ανταλλαγής των εγγράφων επικυρώσεως.

Η ισχύς της Συμφωνίας αυτής θα ανανεώνεται αυτομάτως για μία νέα περίοδο πέντε ετών, εκτός εάν ένα εκ των Συμβαλλόμενων Μερών κοινοποιήσει εγγράφως στο άλλο Μέρος την απόφασή του να την καταγγείλει, τουλάχιστον ένα έτος προ της λήξεως της αντίστοιχης περιόδου.

Έγινε στα Τίρανα στις 21 Μαρτίου 1996, σε δύο όμοια αντίτυπα στην αλβανική και την ελληνική γλώσσα, τα οποία έχουν την αυτή ισχύ.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

(υπογραφή)
Θεόδωρος Πάγκαλος
Υπουργός Εξωτερικών

Τίρανα, 21 Μαρτίου 1996
ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

(υπογραφή)
ALFRED SERREQI
Υπουργός Εξωτερικών

Άρθρο δεύτερο

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Συμφώνου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 20 εδάφιο πρώτο αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Παρακαλείται το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Πέμπτης 27 Νοεμβρίου 1997 και ερωτάται το Σώμα αν επικυρούνται.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς τα Πρακτικά της Πέμπτης 27 Νοεμβρίου 1997 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 01.03' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Τέταρτη 17 Δεκεμβρίου 1997 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία:

Μόνη συζήτηση επί των σχεδίων νόμων:

α) Κύρωση του Γενικού Προϋπολογισμού του Κράτους και

των Προϋπολογισμών ορισμένων Ειδικών Ταμείων και Υπηρεσιών για το οικονομικό έτος 1998.

β) Κύρωση του Απολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1996

γ) Κύρωση του Ισολογισμού του Κράτους οικονομικού έτους 1996.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ